Anul XIV-lea No. 3432

10 BANI NUMARUL

Sâmbătă 1 Septebr. 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

D. C. C. Arion

Păşind agale, coboară scările ce duc de la banca ministeria ă spre incintă, şi de aci înaintează molcom şi surâzând spre bufetul răcoritor. Deputaţii şi ziariştii fac imediat cerc in jurul. Radiază doar atâta bună-voinţă şi simpatie!

E d. C. C. Arion, vice-preşedintele consiliului de miniştri, ministru de externe şi ad-interim la finanţe.

Este ministrul, care, in aceste vremuri excepţionale, conduce cele două mai importante şi mai pline de respundere departamente: ministerul de externe, prin care ne făureşte un loc meritat in societatea statelor civilizate; ministerul de finanţe, prin care se făureşte ordinea şi siguranţa, faţă de anarhia financiară de până acum şi de imensul necunoscut plin de primejdii, prin care trec greu incercatele finanţe ale ţerei româneşti.

Este d. C. C. Arion, care poartă povara acestor grele respunderi, cu senitatea omului care găseşte in conştiinţa propriei sale valori pivotul de susţinere şi stimulentul de a nu ceda, or-cât de mari ar fi greutăţile ce i se pun în cale.

Este d. C. C. Arion, vice preşedintele consiliului de miniştri, ministru de externe şi ad-interim la finanţe.

*

Aşa l'am văzut eri. Aceste au fost reflecţiile sugerate.

Iar acum, când recitesc rândurile, care redau impresia fugitivă a unui trecător peisagiu politic, îmi dau seama că mulţi se vor arăta surprinşi, că le-am inregistrat în *Opinia*. Ceva mai mult: Se prea poate ca insă-şi amicii d-lui Arion să creadă că le-am deservit politiceşte, relevând importanţa rolului ce are in actualul cabinet. Se prea poate chiar ca d. Arion să fie politiceşte—nu sufleteşte jenat. Politica e doar un aluat prin excelenţă omenesc, cu toate scăderile, cu toate micile—era să zic meschinele-patimi ce se leagă de făptura omenească!

Conservatorii de toate categoriile trebue să se bucure de omagiul ce se aduce unui bun conservator.

Imi amintesc un cuvânt al lui Nicu Filipescu. Era la timpul primei formaţiuni Maiorescu, cu d. C. C. Arion la interne. Mă chemase să fac unele comunicări d-lor Take Ionescu şi Bădăreu, in vederea multdoritei, pe atunci, de dânsul fuziuni. Actualul vice-preşedinte al consiliului era pe terasă, în convorbire cu amicii politici, in timp ce in birou Filipescu susţinea faţă de mine nevoia unei formaţiuni ministeriale, cu menţinerea d-lui Arion la interne.

—„Crede-mă! Arion este un element de mare valoare şi va fi foarte util în or-ce moment greu pentru partidul conservator.

Va putea ocupa locul or-cui, in or-ce moment, cu multă pricepere şi cinste!"

Filipescu nu se inşela—după cum de alt fel a dovedit mereu că nu s'a inşelat, nu este aşa? Nu numai că prevederea lui s'a realizat, dar după câte-va luni chiar, in timpul guvernului de colaborare Maiorescu—Take Ionescu in primul moment greu, creat prin politica şi demisiunea lui Filipescu, locul devenit vacant a fost ocupat de d. Arion, cu cinste şi pricepere.

*

Şi de aceia, convins de utilitatea lor, transmit „Opiniei" rîndurile aceste, care inregistrează reflexiile fugitive provocate de un trecător peisagiu politic, şi produs prin apariţia la bufetul Camerei a d-lui C. C. Arion vice-preşedintele consiliului de miniştrii, ministru de interne şi ad-interim la finanţe.

C. Sorin

MICI POLEMICI

Un semsiro basarabean a fixat unui bătrân o pensie lunară de sute de ruble, pentru că defuncta lui soţie functionase în învăţământ 42 de ani.

Vor începe şi bărbaţii să concadă că feminismul are ceva bun.

*

După recentele divulgări ale ziarelor, pe vremea atotputernicie M. G. G, un luoru era primejdios: să te fi gândit cu parale multe în pungă la vr'o perchiziţie.

*

Un fost mare pretor ar putea să scrie numeroase romane şi tragedii pline de mistere.

*

Un ziarist comunicând colegilor săi la Camerd că s'a adus pentru un deputat dosarul unui asasinat comis sub fostul regim, arată cu mâna ce înălţimea mormanului de hârtie ar fi ca de un metru.

Fostul regim construia dosare care semănau pietrelor de mormânt...

*

Ziarele pomenesc de „hoţii îndrăzneţe" petrecute în oraş

Eroare. Cu o poliţie de siguranţă pentru furi, — tâlhăria e un simplu sport.

Politica

Teribila executare

Desigur că nu de multe ori parlamentul român a azistat la o execuţie ca aceea care a avut loc Marţi. D. Patraşcanu a crezut de cuviinţă să facă o operă de higienă socială şi a prezentat pe d. A. C. Cuza, aşa cum este, falş, fără urmă de convingere, fără pic de bună credinţă. Cu o putere uimitoare de talent portretistic d. Patraşcanu a făcut tabloul aceluia care se prezintă democrat pe când în fond este reacţionar; care se dezminte pururea; care se ataşează tuturor oamenilor politiei cu vasă, asemenea acelei planete sterile şi opace prin sine, şi care îşi împrumută strălucirea de la soarele, în jurul caruia se învârteşte. L'a dovedit necunoscător al materiei, falşificator de texte, interpretator de rea credinţă şi a invederat că chiar pe ziua de eri s'a contrazis, atunci când a declarat că este pentru votul universal, pe când acum cât-va timp combătea din răsputeri această reformă.

Si pentru a arăta şi mai mult câtă distanţă este între acest farsor, care vorbeşte numai pentru galerie şi „Monitor Oficial" dar fără umbră de scrupul şi respect de adevăr şi cei pe care îl atacă zilnic cu cea mai mare inverşunare, d. Patraşcanu a vorbit în chestie personală şi a relevat acuzaţia, arătea ori adusă de d. Cuza că a rămas în Bucureşti.

In această parte a cuvântărei a fost extrem de mişcător şi apostrofele curgeau pe capul d-lui Cuza, care nu îndrăznea să replice. Omul celor şăsezeci lei pe zi, luaţi pe degeaba timp de **un an şi jumătate, fără să facă ceva, amuţise!**

Camera, viu impresionată, a aplaudat zgomotos. D. Patrascanu a inregistrat un frumos şi bine meritat succes. Cât despre d. Cuza, d-sa a rămas uluit şi desigur îşi va aminti multă vreme execuţia de eri.

Op.

In vederea sporului de la Ministerul de Culte

In şedinţa de la 20 August a. c. d. Ion G. Stoian deputat de Ilfov, ridicând chestiunea îmbunătăţirii lefurilor membrilor corpului didactic, i s'a răspuns de către d-l S. Mehedinţi, ministrul Instrucţiunii publice, că va depune cât de curând un proect cu sporirea actualelor lefuri, prevăzând învăţătorilor şi institutorilor 50 la sută, profesorilor secundari 30 la sută şi celor universitari 10 la sută.

Pe lângă acest spor se vor da şi gradaţiile, suspendate pe nedrept de fostul guvern. D. Ministru a adăugat că sporul ce se va acorda *membrilor corpului didactic primar va fi stabil.*

Desigur, că d-nul ministru i-a scăpat din vedere, categoria *maestrilor de desen, muzică şi gimnastică din învăţământul secundar, care sunt retribuiţi mai puţin ca institutorii*, asa că credem că şi acestor educatori deşi fac parte din învăţământul secundar, însă faţă cu retribuţia lor, li se vor acorda sporul de 50 la suta.

In totdeauna această categorie de educatori a fost neglijată, din care cauză şi ca moral dar mai ales ca material este intr'o stare precară, când trăesc in aceleaşi condiţiuni ca şi ceilalţi profesori, au deci aceleaşi cerinţi, pe care nu ne închipuim cum şi le satisfac mai ales in imprejurările actuale.

Speranţa e că actualmente fiind in frunteа departamentului de la Culte, Dl. S. Mehedinţi, care e şi profesor, cunoscând bine situaţia maestrilor de dexterităţi din învăţământul secundar, va căuta să ameliorese pe cât posibil starea anormală de lucruri creată în precedent, ridicând şi nivelul moral prin noua reforma a invăţăm. secundar, iar actualmente fiind la ordinea zilei chestia sporului va binevoi a puae şi pe maeştrii in categoria institutorilor deci cu spor de 50 la sută.

Desigur şi ca chestie legală şi umană acest spor dacă e vorba să fie stabil pentru membrii învăţăm. primar, apo credem că se cuvine aceeaşi, măsură să fie aplicată şi maeştrilor de dexterităţi din învăţământul secundar, care sunt in numerar de maximum 200 in toată ţara.

Dacă aceste doleanţe se vor satisface atunci nu rămâne maeştrilor decât să poarte pentru totdeauna o deosebită recunoştinţă şi afecţiune către actualul Ministru al Cultelor, care deşi in imprejurări atât de grele şi din punct de vedere financiar, a găsit soluţia îmbunătăţirei soartei şi pentru aceste categorie de educatori, neglijată cel puţin până in present dacă nu mai mult.

Răbdarea şi-a ajuns marginile şi nădăjduim că şi pentru noi o zi mai bună va sosi.

Avem încredere că vom reuşi şi d-nii deputaţi care sunt şi profesori vor binevoi a ne susţine dreapta cerere la timp, ca unii ce ne cunosc prea bine situaţiile.

Iaşi 27 August 1918.

Conducator.

Agitaţiile politice in Franţa

NAUEN. După cum anunţă „Populaire", Thomas trimite memorii confidenţiale membrilor partidului, in care se agită impotriva majorităţii socialiştilor amici ai guvernelor.

INFORMATII

— „Opinia" are din nou prilejul să manifeste dragostea ce poartă inspiratorului ei, d. Al. A. Bădăreu—aceasta cu ocazia onomasticei d-sale de astă-zi.

Cu deosebită bucurie cei grupaţi în jurul ei îi trimit odată cu asigurarea profundelor lor sentimente de devotament, urările fierbinţi ce fac pentru sănătatea şi fericirea acestui distins conducător politic şi iubit fiu al Iaşului.

■ *Astă si 30 August, Sf. Alexandru onomastica primului ministru, d. Al. Marghiloman a luat dejunul la popota parlamentară, unde a fost obiectul unei vii manifestaţii de dragoste din partea membrilor majorităţei.*

※ *Astăzi, la ora 10, a avut loc o consfătuire a majorităţilor, în salonul de sus a preşedinţiei consiliului de miniştri.*

Obiectul discuţiunelor a fost legea amnestiei.

— Eri a inceput la Cameră discuţia pe articole a legei pentru arendarea forţată.

Calul de bataie al discuţiei a fost articolul, care prevede coeficientul de arendare.

Discuţia a fost violentă, pătimaşă. Rezultatul a fost insă că s'a admis o formulă tranzacţională şi anume se fixează coeficientul prevăzut în proiectul d-lui Garoflid pentru proprietarii cari au cultivat singuri moşiile timp de zece ani. Pentru moşiile date însă in arendă se fixează coeficientul admis de comitetul delegaţilor.

Amendamentul acesta transacţional a fost propus de d. Dinu Arion, admis de guvern şi susţinut de d. Al. Marghiloman, care in cursul cuvintărei pronunţate a afirmat că prin amendamentul propus de d. Dinu Arion se reduce numai cu 150 000 ha. ceea ce urma să fie arendat forţat la săteni pe baza modificărilor pe care comitetul delegaţilor l'au adus art. 5 din legea propusă de d. Garoflid.

— Decanul baroului de Botoşani, un domn Mighiu, a inventat formula fericită a repartiţiei clientelei. O inovaţie care desigur va surprinde, din moment ce d. Mighiu e decan.

De acum incolo nu valoarea şi probitatea avocatului, nu voinţa clientului ar trebui să fie hotărătoare ci condica de repartiţie a decanatului.

In generalitatea lui principiul n'a fost admis de barou. D. Mighiu ţine să-l realizeze cel puţin in ce priveşte contenciosul in materie de incetăţenirea evreilor.

Motivul e: legea i-e antipatică, avocaţii cari s'ar ocupa mai mult ar fi expuşi hulei. De aceia repartiţie, ca o chestie de justiţie profesională.

Se pare insă că nici acest lucru nu va reuşi şi că se vor găsi avocaţi care să risce hula de a fi servit pe jidani fără că să se preocupe de repartiţiile d-lui Mighiu.

Dar chiar in acest caz decanul actual al Baroului de Botoşani tot eşă cu câştig: are meritul unei inventivităţi, care desigur îi garantează celebritatea.

※ *Toate se pot aranja la urma urmei chiar in ţara românească.*

Numai un lucru nu poate fi readus la buna ordine: şofeurii.

Scandalul cu automobilele a reînceput.

Este oare intr'adevăr convins d general Nicoleanu ca in această privinţă nu i nimica de făcut.?

■ A rămas definitiv fixat ca examenele particulare să inceapă Sâmbătă 1 Septembrie.

※ Intr'un cerc de ziarişti, d. C. C. Arion, a făcut câte-va declaraţiuni importante, pe care ne grăbim a le reproduce.

In cela ce priveşte impositul pe câştigurile de războiu, ministrul de externe a zis că nu sunt scutiţi de cât agricultorii, ale căror produse rechiziţionate n'au fost plătite de cât cu 2000 lei in teritoriul ocupat şi 3200 lei in Moldova; vor fi supuşi insă la impozit toţi agricultorii, cari incepând din anul 1914, an vândut produsele lor cu preţuri mari, fie chiar prin intermediul statului.

D. Arion a atins apoi atenţiunea insistând că ziariştii, să atragă atenţiunea publicului în ceia ce priveşte rubla,

Nu poate avea curs de cât rubla Romanov şi insă pe valuta stabilită de 1.60. Celelalte ruble ce se pun la circulaţie, precum rubla Kerensky şi altele, nu au nici un curs şi unele sunt chiar false. Specula cu aceste ruble, pot atrage şi pedepse prevăzute de codul penal, pentru intrebuinţare cu ştiinţe de monede false.

※ Cu incepere de la 1 Septembrie toate direcţiunile generale şi diferite servicii de la Ministerul de lucrări publice, vor intrebuinţa Calendarul gregorian.

※ D. Colonel Berendei retrăgându-se din asociaţia cercetaşilor, A. S. R. Principele Carol i-a adresat o scrisoare de omagiu.

■ Se ştie că după multe insistenţe ministerul de Răsboi a fost decis să evacueze palatul Universităţii.

■ Baroul Avocaţilor din Iaşi, invita cu insistenţă, pentru ultima oară, pe toţi d-nii avocaţi din alte barouri din ţară. care in present profesează la Iaşi să se prezinte Secretariatului Baroului din Iaşi, palatul Rosnovanu, spre a li se verifica titlurile şi-a fi inscrişi la noul tablou, singurul care va fi valabil de la începerea noului an judiciar.

※ *Din partea prefecturei de judeţ primim următoarea notă, cu cuprins caracteristic:*

Dl. Stroja, prefectul judeţului Iaşi ne rosgă să aducem din nou la cunoştinţa publicului că nu s'a dat prefecturei nimic pentru distribuire la populaţie. In consecinţă cei ce au nevoie de zahăr, făină, brânză, unt-de-lemn, zarzavaturi, cartofi, rom, coguiac, vin, stofe, gaz, etc. etc. să nu se mai ostenească a veni la Prefectură, ci să se ducă să ceară toate aceste produse de acolo de unde intâmplător ar putea afla că se găsesc depozitate.

De asemenea se comunică spre ştiinţă publicului să, prefectura judeţului nu a organizat nici un fel de desfacere de brânză sau de legume. Aşa numitele „gherete ale serviciului economic judeţean" unde legumele se vând mai scump decât pe piaţă, nu au nici o legătură cu prefectura.

※ In zilele de Duminică şi Luni, d. Mehedinţi, ministru de culte, insoţit de d-nii deputaţi Ciurea şi Ghiorghiţă şi de d. Ţiroiu, directorul cabinetului ministerului, a vizitat şcolile şi bisericile din Paşcani, Tg Neamţ, Mănăstirile Agapia şi Varatic şi a participat la constituirea oforiei şcolare din Humuleşti, satul lui Ion Creangă.

Peste tot locul ministrul a fost intâmpinat de ţărănime cu o deosebită dragoste.

※ *D. Al. A. Bădărău a azistat eri la şedinţa Senatului.*

※ Direcţia aprovizionării a instiinţat „Distribuţia" că acordă 20.000 litri petrol pentru ieşeni, spre a se distribu pe cartele.

Cantitatea fiind extrem de redusă, s'au făcut demersuri ca ea să fie mărită.

※ Populaţiunea exasperată a venit în mare număr astă zi la redacţia ziarului OPINIA spre a se plânge nu numai împotriva lipsei totale de pâne, ci şi împotriva traficului neruşinat ce se face cu această hrană primordială care se sustrage de la gura mulţimei flămânde.

Se indică chiar numele vinovaţilor: brutarul Abramovici, de-o brutalitate neasemuită, care ascunde pânea în pod; Zavalide care şi-a văzut astă-zi pânea sustrasă, dusă cu alai de populaţiune. Ia Prefectura Poliţiei şi alţii.

Atingând pentru moment atenţiunea Prefecturei Poliţiei, vom reveni mâne.

※ DIN BASARABIA.—In urma raportului d-lui director de finanţe, Sfatul directorilor a aprobat proectul de lege cu privire la impositul asupra alcoolului.

De asemenea s'a hotărât să se ceară de la guvernul central obţinerea decretului pentru introducerea legei.

*

Conform hotărârei luate de Sfatul Directorilor, la directoratul de control, se vor deschide în curind cursuri pentru limba română.

*

Pentru comemorarea memoriei eroilor basarabeni căzuţi pe câmpul de luptă, în ultima seară oare a universităţii populare moldoveneşti s'a constituit un comitet, cu scopul de a strânge prin subscripţie publică, fondul pentru ridicarea unui monument comemorativ la Chişinău.

In frontea acestui comitet se află d-nii P. Halipa, Buzdugan şi Profesor Nistor.

*

Bugetul Basarabiei pe exerciţiul curent este aproape încheiat. Ele va fi apoi prezentat Sfatului Directorilor, spre aprobare. Unele din baze pe care s'a alcătuit budgetul, fiind noi, ele vor trebui să fie întărite prin decret regal.

Se observă o creştere proporţional cu desvoltarea administraţiei din ultimul timp, în special la directoratele justiţiei şi învăţământului.

※ Gradaţiile profesorilor vor fi achitate. Ministrul de instrucţie a zis că este un drept câştigat al corpului didactic.

E de remarcat că aceste gradaţii se plătesc din sumele rămase prin suprimarea cheltuelilor inutile şi deci nu îngreunează budgetul statului.

※ Consiliul de miniştri, ce s'a ţinut sub presedinţia d-lui Al. Marghiloman s'a ocupat de unele măsuri financiare, şi de câte-va chestiuni importante, în legătură cu schimbul de ratificări.

※ In urma visitei pe care dl. ministru Mehedinţi a făcut-o Duminică la Tg. Neamţ, o delegaţiune de orăşeni din acea localitate a obţinut ori de la d. Dim Cădere, secretarul general, autorizarea de a înfiinţa gimnaziul mixt de la Tg. Neamţ, vărsând ministerului o sumă de 40,000 lei pentru întreţinerea şcoalei.

Delegaţia compteză să facă 100 de înscrieri socotind câte 400 lei anual de fie care elev.

E primul gimnaziu mixt din ţară.

※ Şcolile primare publice vor funcţiona câte o jumătate de zi.

※ D. Mehedinţi, ministru de culte, pleacă Vineri seara la R. Vâlcea şi Curtea de Argeş, pentru a asista la instalarea noilor episcopi.

Ministrul va fi însoţit de d. Ţiroiu, directorul cabinetului ministerului de instrucţiune.

※ D. C. C. Arion ministra ad-interim la finanţe, în colaborare cu d. Maltezianu, secretar general la ministerul de finanţe, a terminat în principiu elaborarea proectului împrumutului naţional.

Imprumutul se va face pe emisiunea de 36 şi cu o dobândă de 5 la sută.

E chestie numai de a se hotărâ, dacă lansarea împrumutului să se facă acuma sau abia după schimbul de ratificări.

※ In astă seară se deschide în corpul caselor Koser din Str. Ştefan cel Mare (Calea Grivei Vodă), localul *Café de la Paix* mobilat în felul celor mai moderne din asemenea similare.

Publicul va fi excelent servit şi, dat fiind aşezarea minunată în centrul oraşului, noul local va deveni locul cel mai plăcut de întâlnire al publicului ieşean.

Teascuri şi Sdrobitori pentru vin.
Maşini de uscat fructe.
Carton asfaltat pentru acoperit casele ect. se găseşte de vânzare la
Magazinul de fererie Fraţii Goldenberg str. I. C. Brăteanu 182, Iaşi.

Teatrul-Cinema „Elisabeta"
IAŞI—. Str, Gându, vis-a-vis de Liceul Naţional

Anunţuri pe **Cortina-reclamă** se primesc la administraţia teatrului Elisabeta—. Această publicitate e cea mai practică, anunţul fiind cetit de zeci de mii de spectatori.

Se **caută** o guvernantă străină pentru un copil de 4 ani adresa str. Păcurari 36

Parlamentul

SENATUL

— Şedinţa din 29 August. —

Pe banca ministerială d-nii C. C. Arion, S. Mehedinţi, I. Mitilineu.

D. S Mehedinţi: prezintă proectul de lege modificator al legei teatrelor amendat de Camera.

D. I. *Mitilineu*: depune proectul modificator al legei judecătorilor.

D. Moise Pacu: cere unificarea pe cât mai mult posibil a pensiilor între civili şi militari care îndeplinesc funcţiuni de importanţă analogă.

D. C. C. Arion: aprobă observaţiunele făcute dar astă dificultatea unei nivelări în acest sens. Totuşi se va vedea ce s de făcut pentru viitor. In genere însă, pentru pensionari voi face cât mai mult pentru a îndestula nevoilor lor, atât a celor din teritoriul liber, cât şi a celor din teritoriul ocupat..

D. general *Hirjeu* adaugă şi d-sa câteva observaţiuni în această chestiune.

La ordinea zilei se dă în discuţiune proectul de lege pentru înfiinţarea centralei de Devize şi Controlul valutei.

D. *C. C. Arion* face câteva interesante observaţiuni privitoare la această lege. Printre altele d-sa declară că s'au obţinut beneficii mai mari din partea Austro Ungariei decât a Germaniei. Vorbind de situaţiunea creiată astăzi ţărei prin convenţionile încheeate, îşi arată speranţă că poate pentru anii viitori, urgia care a căzut azi pe ţară, va putea fi înlăturată.

La discuţiunea pe articole, se propun câteva amendamente pe care Senatul le votează cu asentimentul guvernului. D. ministru Arion propune şi Senatul votează introducerea unui nou articol 21 care acordă denunţătorilor care vor fi şi constatatori, o primă de 30 la sută din amenda ce se va pronunţa.

Se votează legea care recunoaşte calitatea de cetăţean român a d'lui Em. Ciucianu.

D. Verona dezvoltă interpelarea în chestiunea fraudelor comise în jud. Dorohoi de către armată, în dauna diferitelor depozite ale Statului. Regretă simpatia solidară a d-lui ministru de răsboi cu armata care în unele privinţe nu merită admiraţia ce i se arată.

In afacerea fraudelor de la Dorohoi, cu toate cercetările promise, persoanele implicate afidează şi azi cinstea publică. Incepe cu afacerea antrepozitului de la *Dorohoi*, în care o banca n'a hazardat nici 60000 lei, dar care a fost realizată în 916 de intendenţa armatei cu preţ de 195000 lei. In tot timpul de atunci până astăzi, autorii fraudei sunt liberi. Citează casul depositului rusesc care a fost trecut pe seama Statului romin cu 1400000 când în realitate valoarea lui era aproape nulă. In dosul persoanelor care au manipulat sunt persoane mari cari încă n'au fost trase la răspundere, de aceia cer o anchetă parlamentară (vii aplause). Dar d-sa citează atari fapte comise şi sub actualul regim.

De aceia d-sa insistă pentru instituirea unei anchete parlamentare care să clarifice aceia ce alţii nu vor să desvălue.

D. Hîrjeu declară că înţelege să fie solidar cu armata, dar nu cu armata care deconorează instituţiile ţărei. Aşa am fost, aşa vor fi şi în viitor. D-sa dă lămuriri în afacerea depozitelor de la Dorohoi, dar chestiunea e foarte spinoasă, căci pe ea se greveazâ şi alte atari afaceri. Libertatea autorilor, e în interesul justiţiei căci suntem pe cale a descoperi o afacere de zeci milioane. In studiul parchetului militar sunt 1872 de dosare şi în curs de judecare ale 800 de dosare de natiel de natură. D-sa cere îngăduire pentru justiţie care îşi urmează cursul, iar comisiunea parlamentară instituită aci, va cerceta şi ea aceste fapte.

A continuat schimb de replice între d. ministru Hârjeu şi d. Senator Verona care a avut asentimentul Senatului.

Şedinţa se ridică.

CAMERA

— *Şedinţa de la 29 August* —

Arendările obligatorii la Cameră

Camera a început în şedinţa de eri dezbaterea pe articole al proectului de lege pentru arendările obligatorii.

Cea mai vie discuţiune a fost la articolul 5 prin care se prevede cota pământului arendabil.

D. Maitescanu depune un amendament, prin care cere a se menţine articolul aşa cum a fost alcătuit mai întâi de guvern.

D. Tufescu, pronunţă o cuvântare, una ori vehementă, prin care cere a se mări încă coeficientul pământului arabil şi descrie situaţia ca extrem de gravă.

Protestări din partea unor membri ai majorităţei.

D. Al. Marghiloman intervine şi spune că lucrurile nu sunt aşa de grave, cum le zugrăveşte d. Tufescu.

D. Tufescu depune un amendament în sensul celor zise.

D-nii Vităşănescu îşi depune de-asemenea un amendament pentru mărirea cotei arendabile.

D. Dinu Arion depune un amendament prin care cota arendabilă se micşorează, în sensul că propunerea primitivă se menţine pentru proprietăţile nearendate, iar coeficientul admis de comitetul delegaţilor se menţine pentru proprietăţile arendate.

D. Al. Marghiloman luând cuvântul, zice că obligaţiunea ce şi-a luat de a face inexpropietărirea, se va realiza.

Legea de faţă este un pas înainte pe această cale.

Declară că a apărat marea proprietate, considerând că nu este alt strat social, care să îndeplinească funcţiunea în stat, pe care o îndeplinesc marii proprietari.

Astă-zi, după încercările prin care a trecut ţărănimea şi dovada de vlagă este a se stabili o armonie socială, prin chemarea şi a ţărănimei la viaţa politică a ţărei.

Dar negreşit că trebue asigurată o mai mare productivitate a ţărei, şi din acest punct de vedere, guvernul convine a se primi amendamentul propus de d. Dinu Arion, şi prin care se lasă marei proprietăţi o cotă mai mare cu 150 000 de hectare, care nu prezintă nici o primejdie în cea ce priveşte principiul legei şi nu impedecă dreapta ei aplicare.

Termină zicând, că fără a vroi să facă o reclamă demagogică, partidul Conservator asigură că inexpropietărirea se va face. Cere a se vota amendamentul d-lui Dinu Arion.

D. Tufescu cere a se vota prin apel nominal.

D. Radu Mandrea, raportor anunţă, că în urma discuţiunei comitetul delegaţilor a răspuns amendamentelor d-lor Tufescu şi Vităşănescu şi a primit pe cel al d-lui Dinu Arion.

D-nii Tufescu, Patraşcanu şi alţi, cer votul prin apel nominal.

Se naşte o vie discuţiune şi la urmă, prin sculare şi şedere, majoritatea primeşte amendamentul d-lui Dinu Arion şi votează articolul 5 ast-fel modificat.

Camera votează apoi până la articolul 40 devenit articolul 41 — după care şedinţa se ridică.

E de notat, că la dezbaterea articolului 5, în care de fapt se dădea lupta între marea proprietate şi democraţie, d. A. C. Cuza, de şi la Cameră, n'a luat parte la dezbateri.

SPECTACOLE

■ Grădina Traian Compania Bărcănescu Carussy. Astăseară Joi 30 August, cu concursul D-nei Florica Florescu-(Iónescu Brăila) Celebra revistă.

DI GRANDA/!!

Scene şi decoruri noi.
Mare Balet.
Bilete la casa grădinei.

※ Grădina Tănăsache Compania Tănase Niculescu Buzău cu concursul d nei Marioara Cinuchy. Astă seară Joi 30 August, se va juca.

PUNCTE... PUNCTE..

Revistă în 2 acte şi un proleg de Dostoy. Prologul se petrece în planeta Marte

Cuplete şi dansuri noi.
Balet grandios.
Preţurile obişnuite.

※ Numai pentru un scurt timp se mai dă la Grădina Tănăsache splendida revistă Puncte... Puncte... Toată lumea trebue să se grăbească ca să nu piardă ocazia de a vedea cea mai bună revistă din câte s'au scris până în present.

Moară 2 pietre apa motor sau abur bună stare funcţionare caut a cumpăra sau arenda în regiunea agricolă.
Sub Inginer Administraţie Ziarului

Ultimele ştiri telegrafice

Incetinirea luptelor pe frontul francez

BERLIO — Marele Cartier.
Teatrul de război apusean.

La respingerea unor atacuri parţiale engleze la sud de Ypres şi la nord de canalul La Bassée, s'au făcut prizonieri.

La sud de şoseaua Peronne-Cambrai noui atacuri de ale englezilor au dus iarăşi la violente lupte.

La sud de Gauzancourt şi lângă Epehy, în unele locuri, a ajuns duşmanul la liniile noastre înaintate. Prin contra-atac l-am respins îndărăt. 300 prizonieri au rămas în mânile noastre.

Atacuri parţiale de ale francezilor, care au pornit prin surprindere şi după o pregătire de artilerie, de ambele părţi de şoseaua Ham-St. Quentin, au fost respinse.

Lupte locale la nord de Ailette.

Intre Ailette şi Aisne a crescut focul artileriei după amiază iarăşi la o mare violenţă.

Seara a pornit duşmanul la puternice atacuri. Ele au eşuat înaintea liniilor noastre.

•

PARIS. Un contra-atac german dat la sud-est de Roupy a fost respins.

Francezii au făcut prizonieri şi capturat mitraliere.

In regiunea Laffaux şi Celles-sur-Aisne germanii au încercat de şase ori să ajungă la noile noastre poziţii, în noaptea de 10 spre 11 şi în ziua următoare. Ei au fost de fiecare dată respinşi. Francezii au făcut 150 prizonieri.

•

KARNOVON. 11|9 | 918 Radio ora 23

Noi am avansat eri pe linia noastră în direcţiunea Attilly şi Vermod. In spre seară duşmanul a atacat violent poziţiile noastre asupra liziere de vest de Gauzancourt. Lupte violente au fost date şi în urma unui contra atac inamicul a fost complect respins afară numai dintr'un punct unde unul dintre posturile noastre a rămas în posesiunea inamicului.

Lupte locale au avut loc în spre noaptea de eri în vecinătatea Voeuvre şi Ecourt.

•

SALONIC. 11|9 | 9.—La începutul dimineţei din ziua de 9 Septembre crt. inamicul a bombardat violent linia avansată ocupată de Greci în valea Strumei, mai multe violente atacuri duşmane au fost toate respinse.

Prada aliaţilor

PARIS. De la 15 Iulie până la 8 Sept. 1918 Armatele aliate au făcut 155.000 de prisonieri, dintre cari 300 ofiţeri şi 2200 tunuri capturate.

Noile poziţii în vest

NAUEN.—De zile întregi sau germanii în noile poziţii, înaintea cărora —la o depărtare de mai mulţi km.— se găsesc la poziţii de artergardă depate împinse.

Toate luptele anunţate în ultimile zile de către Ententa s'au isbit de aceste poziţii.

Evacuarea regiunei Douai

Lyon. Din Duskerque se anunţă că germanii au evacuat deja din Douai o însemnată cantitate de material.

Lemne de foc şi de construcţie de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se cantă. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânrare. Adresa ziar

Guvernantă cunoscând franceza sau germana şi piano se caută pentru la tară. Salariu, casă şi masă.—Adreta Str. Sftu Theodor 1 bis.

Se caută 1 practicant şi 2 băeţi de birou, Adresa „Rapid" str. Ştefan cel Mare No. 4

Vie de vânzare apropierea de oraş două zeci minute distanţă, intindere 85 Ha. plantate 18 Ha, cu viţă americană, restul livadă pomi roditori cu fânaţ, gospedărie complectă; trei rânduri case de locuinţă, 5 beciuri zidite cu piatră, iaz, trei fântâni apă buna.
A se adresa la D-nul I. Raileanu farmacia Spiridoniei Iaşi.

Bijouterii, ceasornice de aur cumpără M. FAIN, Bijoutier, Lăpaşneanu 8

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM**. Depozit de vinuri en gros Iaşi, str. Gh. Mârzescu No. 15.

AVIS

La 1 Octombre 1918 va apare

CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Invăţătorilor şi Elevilor

de toate gradele de învăţământ, conţinând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziţii şi ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoţiuni, etc.

Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecţiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziţii, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini şi greci, traduceri din autorii moderni predaţi în şcoală şi în fine tot felul de articole folositoare învăţământului în general.

Se primesc anunciuri.

Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.

Costul unui exemplar 5 lei.

Pentru orice informaţiuni şi comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie**, Iaşi, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica**, secretarul liceului Naţional Iaşi).

Nu uitaţi a vă opri din vreme Calendarul.

Doctorul G. Irimescu
— **Boale interne** —
jecţiuni intravenoase. Neosalvarsan. Consultaţii Tratament 4 jum.—6
Str. Buzdugan 8.

De vânzare un landou escursie nou a se adresa strada Palat No. 2 orele 8—12 a. m.

Ceară şi miere de albine se cumpără de Ioan C. Popovici str. Anastasie Panu 16 (Casa Şerban) Iaşi, magazin şi fabrică de lumânări.

ANUNCIU

s'a pierdut de la Iaşi până la Vaslui în după amiază zilei de Mercuri 22 August un portmoneu cu chitanţe şi conturi pentru suma de 30 000 Lei. Cine le va aduce la Gh. Panu, com. Vărlezi—Covurlui, sau la C. Lupaşcu tipograf în Bârlad sau la Dr. N. Iancu, stradela Vovidenie 4, Iaşi, va primi o recompensă de 500 lei.

3 Uniforme franţuzesti de vânzare. A se adresa la D-l. Movilă str. Cucu 15 (la D-nul. Katz) între 3 şi 6.

Se caută un automobil în perfectă stare cu tapisaria foarte curată adresaţivă Stefănescu-Banca Naţională Iaşi.

ELEVII şi ofiţerii-elevi ai Institutului Medico-Militar — se vor prezenta la Cancelaria Institutului din Infirmeria de ochi «Frumoasa» Iaşi, în ziua de 5 Septembrie ora 10 dimineaţa pentru a da relaţii urgente. Corpurile şi serviciile sunt rugate a le da foile da drum pentru dus şi intors.
p. Directorul Institutului
Medic Maior Dr. POPOVICI

Vind urgent preţ avantajos, mauteau modern de lutru veritabil.
A se adresa la D-na Nicodim, Strada Lăpuşneanu 28.

De vânzare Imobilul din Iaşi str. Sft. Theodor No. 33, compus din 4 camere pentru stăpân, 5 pentru servitor, bucătărie, pivniţă etc Informaţiuni la Dl. avocat I. Serafimi str. Cuza Vodă No. 35

Director şi Profesor de limba română precum şi profesor de limba ebraică, ambii cu practică se caută la Şcoala Israelită din Hârlău. Ofertele a se adresa D-r. Leon Abeles, Preşedintele Comunităţii Israelite.

Curs Preparator

S'a deschis în localul fost pensionul Knoch strada Cuza Vodă 16 un curs preparator primar şi secundar inferior după programa statului predat de D-rele Em. Focşa şi Ec. Strat absolvente afac ultăţei din Iaşi Se fac inscrieri zilnic de la orele 10—1 iar cursurile încep la 15 Septembrie.

Rufea uzate, bune pentru reparat, pentru făcute cârpe vinde cu sacul a Lei 4 Kgr. la Magazia S. Perlitz str. Costache Negri 93.

Retuseur şi bun conducător se caută la Fotografia Nestor Heck, Lăpuşneanu, 42.

De vânzare 2 cai. două docare, trăsură, cupea. Schimb cauciucuri 815, 920, 875 pentru 935, 88 A se adresa str. Păcurari No. 33 între 8—10 şi 1—3.

Fabrica de Cuie „Victoria"
— GALAŢI —

Cumpără ori ce cantităţi de sârmă dreapte şi ghimpată. Livrează ori ce cantitate de cuă în ori ce dimensiuni contra bani sau în schimb de sârmă. Expediţii în provincie. — Pentru ori ce informaţii sau comenzi a se adresa la fabrică str. Traian 69 Galaţi sau Str. Bucşinescu 25—Iaşi.

INSTITUTUL DE FETEL „Champalbert-Herovanu"
IAŞI—Bărboi 19

Cursul primar cu programa statului.—Limbele franceză şi germană. Educaţie îngrijită.
Inscrierile încep la 15 August, orele de cancelarie 10—4 p. m. Cursurile încep la 10 Septembrie.

Dormitoare, Sufragerii, etc. vinde mai eftin ca ori unde depozitul de Mobile Abram Glickman str. Sft. Andrei No. 5

De predat Bodega cofetărie cafenea local luxos în centrul oraşului KIŞINEU cu tot mobilierul şi uneltele necesare de la Sf. Dumitru, a se adresa la Opinia sub Bodega.

Anul XIV-lea No. 3434

10 BANI NUMARUL

Luni 3 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

Prea multă politică

Nu o singură dată am auzit noi strigându-se că politica ar trebui izgonită din multe şi multe manifestări ale activităţii noastre.

S'a mers chiar aşa de departe cu aceasta, în cât s'au putut vedea Societăţi, cari prin unele articole din Statutele constitutive ale lor şi-au impus a nu face politică.

Cine cere această alungare a politicei sau mai bine zis, restrîngerea domeniului ei?

O cere domnul toată lumea şi cum toată lumea de astăzi face politică, e uşor de înţeles cât de platonică este pretenţiunea, de care vorbim.

Şi, la drept vorbind, cine nu face politică!

Ba ce e şi mai mult, putem observa că de nicăeri nu apare vie o acţiune pentru mărginirea ei, ci mai de grabă se lucrează pentru a o face să se întindă cât mai mult.

Doamnele, mamele, soţiile şi surorile noastre vor să ia parte activă la dezbateri politice. La ţară voim să facem cluburi politice şi aşa mai departe. S'ar părea că voim să procedăm la extirparea politicei conform principiilor omeopatice. *Similia Similibus.*

Voim să alungăm politica injugând la carul ei şi pe cei rămaşi nefăcuţi până astăzi.

Dar, legea progresului ni se zice, care zicea cine: stie?

Poate în viitor cînd vom face cu toţii politică se va zice că nu facem.

Dar astăzi? Se găseşte care un om care să reprezinte o valoare care care şi să nu se afle în trebi politice?

De la Universitar şi până la cel mai de jos învăţător, noi cei de la oraşe cei puţini ne găsim înregimentaţi, cu puţine excepţiuni, în deosebite grupări politice.

Atunci, de ce tocmai noi strigăm contra politicei?

Este pentru că ne convingem noi insine că nu e bine, nu ne simţim însă destul de puternici, ca să reacţionăm.

Creăm sau reorganizăm astăzi o instituţiune, de exemplu în afară de cazul când creştinea e făcută pentru o anumită persoană, cum nu rare ori s'a întâmplat ci faptul purcede din cele mai curate intenţiuni, primul lucru la care ne gândim e la persoana pe care o vom pune în fruntea ei.

Nu. O găsim în partidul nostru, dar o vedem la vecin.

In politica pe care o facem, preferăm să compromitem instituţiunea de cât să facem apel la partidul adverse ca să ne împrumute persoana de care avem nevoe.

Şi acest lucru ar voi, să-l ertăm celor ce strigă la izgonirea politicei din ocupaţiuni, în care n'are ce căuta. Şi ei cred că se poate.

Nu dăm exemple pentru a ilustra cele ce avemăm aici, pentru că orb să fie cineva şi tot le vede, le simte.

Confundăm astfel de politică cu politicianismul. Cât am câştiga dacă noi, cari avem lipsuri de oameni, am proceda altfel şi am mai lăsa de o parte, cela ce un personaj politic exprimă sub numirea de „ai noştri"!

Vir.

Deschiderea şcoalelor primare

Şcoalele primare îşi relau activitatea cu începere de mâine.

Greutăţile, în buna lor funcţionare însă şi în anul acesta, sunt mari. Reparaţiunile se fac cu multă încetineală şi sunt insuficiente. Mobilierul lipseşte la cele mai multe şcoli fiind distrus. Întreţinerea localurilor nu se mai poate face cu cei 25 lei trimestrial în care intră şi cheltuelile de cancelarie; servitori nu se pot găsi cu 80 lei lunar salar în care intră şi hrana.

Lemnele nu se vor putea tăia de unicul servitor ce-l poate angaja direcţiunea şi depositarea lor la şcoli întârzie a se face—Copiii sunt lipsiţi de îmbrăcăminte şi încălţăminte şi ceea ce e mai grave nici corpul didactic nu stă mai bine şi sub raportul îmbrăcămintei.

Mulţi institutori se întreabă ce rol educativ vor putea avea ei asupra elevilor în şcoală, când modesta haină a apostolului s'a transformat în zdrenţe... iar ne strâşi se destăşcară luxul şi prisosul de haine!..

Elevii săraci vor suferi mult şi ca alimentare; procurarea pâinei va fi preocuparea de căpetenie a familiilor şi tot bieţii copilaşi sunt aceia cari fac strajă nopţile pe la brutării.

Grija alimentării chinuieşte însă foarte serios şi pe bieţii dascăli ce salarul cel mai mare de 32,75 lei lunar, căci la atâţ revine cursul celor 327.50 lei leafa cea mai mare cu 4 grade...

Membrii corpului didactic primar vor face însă o supremă sforţare şi în anul acesta de grea încercare şi vor căuta a da din nou dovadă de abnegaţie făcându-şi datoria de educatori cu conştiinciozitate.

Statul însă, şi în special Dl. Ministru Mehedinţi care şi-a manifestat şi la cameră cele mai bune intenţii pentru a se veni în ajutorul îmbunătăţirii traiului corpului profesoral, nu trebue să tărăsie un minut şi să îngrijească de apostolii ca i pregătesc viitorul ţării sub toate raporturile.

Hug.

MICI POLEMICI

Tramvaiul circulă neîntrerupt. Pentru Iaşi lucrul înseamnă o nouă sondă de făcut, ca să încep la b le e.

*

La Sfânticul Moldovei toată fierăria hotelului Racov îzdă lipseşte.

Şi am se vede secretul: că izvoarele cuprind mult fier.

*

Nu cumva fostul frunţaş liberal d. Racov îzdă a preparat de acolo sicepurile lui de fier?

*

Pe urma războiului, în legătură cu Sfânticul, se va întreba şi răspunde tot ca în anecdota veche.

Cine plăteşte? Epitropa.

Poate chiar una care n'a vrut războiul.

*

De impozitul pe averi şi pe venit se zice că s'ar fi temând numeroşi refugiaţi de ambele sexe, cărora le a fost cariera rentabilă.

OAMENI SI LUCRURI

Frontul dindărăt

Intâlnirile accidentale, legăturile păstrate cu evenimentele de eri, capătă uneori savoare, sau, cel puţin, un deosebit interes văzute prin prisma vieţei de acum. Aceasta din urmă devine mai puţin sfârbădă în insăşi elementele ei materiale atât de preocupătoare în momentele de faţă, ale tuturor preocupărilor mici.

Dar, bag de seamă, introducerea era cu totul de prisos pentru a relata două mici episoade.

In faţa teatrului naţional—totul gravitează acum în jurul Parlamentului!—un tânăr simpatic şi viţios, cu aerul senzational al călătorului care n'a mai văzut Iaşul de mult:

— Nu mă mai recunoşti?

— Da, însă nu cu preciziune. Aşteaptă să-mi aminteşc.

— Eu sunt magistratul din *D.*. Ne-am cunoscut la Brosteni, unde m'ai evacuat pentru un timp la partea sedentară.. Nu te uit nici odată..

E ceva din întregul complex sufletesc al oţăranului,—fie şi al intelectualului târgovet—în această spontană asigurare a recunoştinţei eterne. Şi este aci o latură însemnată din insăşi psihologia războiului ce am trăit mai cu seamă în partea întâia a campaniei.

O latură însemnată, va să zică un aspect caracteristic, un aspect subt care nu s'ar cuveni,—şi nu ne-ar surâde, să fim judecaţi exclusiv. Fiindcă în a doua parte a războiului resolgerea generală a schimbat priveliştile în toate privinţele. Să spunem lucrurilor pe nume: oraşenii, acei sufleteşte mai bine pregătiţi, transportaţi în bună parte prin surprinzătoare în prea strânsă apropiere cu pentul au revenit—cu excepţii bine ştiute, acolo unde tindeau şi râvneau: în oraşe,—părţi sedentare, curţi marţiale, redacţii, birouri fără număr. Răndurile dintâiu, riscurile mari, au rămas pentru marea gloată, care în rândurile compacte, în care sorcovul morţii nu face nici prea mare larmă, nici prea mare frică.

Jertfirea unui mic număr de oraşeni impresionează şi produsese efectul dorit în favoarea celorlalţi, puşi la adăpost trepat treptat, spre mulţumirea tuturor.

Dar este că numai primul mic episod ne răpeşte cronica zilei de astăzi. Să urăm dar tânărului magistrat izbândă în dorinţa lui legitimă de avansare,—căci aceasta înseamnează întâlnirea cuiva în preajma parlamentului, unde se pune la cale toată viaţa... oraşelor.

Faptul de a fi obţinut ocrasare odihnă la partea sedentară, în timpul războiului, nu trebuie să vatame cariera unui tânăr simpatic, dar simpatic.

RODION

INFORMATII

※ In discursul pronunţat eri la cameră întru susţinerea legei prin care se înfiinţează impozitul pe câştigurile de război, d. C. C. Arion a declarat că toţi acei care vor declara exact câştigul de război şi vor subscrie la noul împrumut ce se va emite curînd, nu vor fi supuşi la noul impozit pentru suma pe care o vor subscrie.

※ In cursul dezbaterilor de eri ale Senatului, răspunzând unei interpelări a d-lui Senator Iarca, d. Al Marghiloman a declarat că cel mult până în luna Noembrie se va face ratificarea păcei, când şi toate autoritaţile îşi vor relua sediul şi autoritatea normală.

※ D. Anastasiade, directorul general al Poştelor, s'a întoarcă azi de la Bicaz, unde a supus M. S. Regelui decretul pentru larga avansare în corpul telegrafic.

Decretul semnat de M. S. Regele, va apare în Monitorul oficial de Luni.

※ Comisiunea de examinare a elevilor particulari de curs superior se compune din d-nii: I. Paul, Romînă; Popa Lisseanu, latină; I. Prasa, Franceză; C. Prajea, istoria; I. Bancin, matematica; G. Finţescu Naturale; Negulescu, Fizica: G. Andrei, Filosofia; Mihai Piteşti, Drept.

※ Rugăm pe d. Prim-ministru şi pe d. ministru de Răsboiu, să binevoiască a da un răspuns cererilor adresate de către ofiţerii demobilizaţi din teritoriul ocupat care au înmânat de aproape două săptămâni un memoriu chiar d-lui Prim-ministru, primit atunci cu promisiunea unei binevoitoare atenţiuni.

※ La pepiniera statului de la Vizan şi Cotnari (jud. Iaşi), se primesc anul acesta 35 elevi bursieri în şcoalele de lucrători agricoli.

Examenul de admitere se va ţine la 25 Septembrie.

※ Liceul Militar „D. A. Sturza" din Craiova face cunoscut elevilor săi, afişători în Moldova şi Basarabia, să înainteze imediat Comandamentului Şcoalei adresele lor actuale — urmând a le face comunicări în vederea trecerei în teritoriul ocupat, unde se vor redeschide cursurile pentru anul scolar 1918|1919.

Până în ziua de 10 Septembrie st. v. liceul se va găsi încă în localul Scoalei Normale „Vasile Lupu" Iaşi.

※ Au fost înaintaţi parchetului individii Merghicescu Aurel şi Nicolae Fara, autori ai unor furturi de scule de la fabrica „Fortuna".

※ D. Eugen Petit, preşedintele tribunalului Olt, afişător acum în teritoriul neocupat, a primit din partea ministerului de justiţie, delegaţia de a funcţiona ca judecător de instrucţie, pe lângă cabinetul I Iaşi.

※ D. Stelian a depus eri pe biroul camerei un proect de lege, din iniţiativa parlamentară, prin care se acordă 3 la sută din venitul timbrelor de teatre sindicatului presei, pentru a-şi termina palatul din Bucureşti şi acordarea de pensiuni.

※ Incepând de astăzi, urma ca fie care să-şi cumpere pâinea trebuitoare, la brutăria anume indicată de noile cartele.

Dar populaţia tot înfometată rămâne.

Astfel s'au repartizat mii de oameni la brutăria Tache din Bulevardul Elisabeta, care după câte-va minute au fost înştiinţaţi că nu mai este pâine, pe când alte brutării vindeau pâine cu preţuri urcate la boboţi şi căreiami, care au mai multe pâine ca ori când.

La rândul lor unii agenţi de poliţie, în potriva protestărei mulţimei, îşi menajează prietenii,

N'ar fi timp oare ca organizarea vânzărei pâinei să devie un fapt îndeplinit?

La toate aceste se adaugă, că brutarii pun în vânzare o pâne crudă, amestecată cu nisip,—şi rece rămâne serviciul sanitar al oraşului.

※ Primul grup de funcţionari din direcţiunea generală a Poştelor şi telegrafelor, pleacă la Bucureşti mâine Duminică, ora 1 după prânz.

※ Joi dimineaţă trenul de Bălţi, care pleacă din acea localitate la orele 5 dim, ajungând în apropiere de staţia Răuşei, 14 km, departe de Bălţi, a deraiat, se zice din cauză că maşina era defectuoasă. Câte-va vagoane au sărit de pe linia sfărâmându-se.

Au fost 2 morţi şi 4 răniţi.

※ D-nii I. Saripă şi D. Serafim şefi de secţie cl. II-a la Ad-ţia financiară Iaşi, au avansaţi cl. I-a.

※ Mâine Duminică orele 8 a. m, se va ţine concursul de admitere al elevilor tăcriţi pentru cl. I liceală.

※ S'a pus sub presă şi în curând va apare dicţionarul ebraic al D-lui Carol Drimer de 1600 pagini.

※ In Monitorul Oficial de astăzi 1 Septembrie s'au publicat regulamentul pentru punerea în aplicare a Legei pentru înfiinţarea sindicatelor de fabricanţi şi industriaşi, regulamentul sindicatului fabricelor de postav, regulamentul sindicatului fabricelor de tăbăcărie, regulamentul sindicatului fabricilor de tricotaj şi împletituri de lână şi regulamentul sindicatului fabricelor de sport.

※ *Regulamentul legei de naturalizare.* In Monitorul Oficial de astăzi 1 Septembrie No, 180, a apărut regulamentul relativ la aplicarea dispoziţiunilor legei pentru împământenirea străinilor născuţi în ţară.

Prevederile cele mai de seamă din Regulament sunt cuprinse în articolele 18—23 inclusiv pe care le reproducem în integrime:

Art. 18—Cel care pretinde că se găseşte în vreuna din categoriile prevăzute de lege ca să fie cetăţean român, va face cerere pe timbru de 5 lei către preşedintele comisiunei, arătând în'tr'insa: numele şi prenumele său, etatea, locul naşterei, religiunea, profesiunea, comuna (sătunul), strada şi No. casei unde locuesc, obiectul cererei, adică categoria anume prevăzută de lege în care se găseşte ca să fie declarat cetăţean român, cum şi actele pe care se sprijină şi pe care le va alătura de cerere.

Art 14—In petiţiune se va arăta de asemenea numele, vârsta locul naşterei şi religia soţiei şi copiilor legitimi minori ai petiţionarului şi care conform paragrafului 7 de sub art. 1 din lege beneficiază deplin drept de odată cu dânsul de cetăţenia română.

Art. 15—Părinţii, soţiile şi copiii celor prevăzuţi la paragraful 3 de sub art. 1 din lege vor face cerere la comisiunea de naturalizare, conform art. 2 din lege pentru constatarea drepturilor lor. La cerere vor alătura, în original, toate actele de care se servesc pentru proba situaţiunei lor.

Art. 16—Părinţii foştilor mobilizaţi decedaţi vor face proba că fii lor au murit pe câmpul de luptă, sau fiind în serviciul auxiliar au contractat vreo boală şi au murit din cauza şi în exerciţiul datoriei, iar soţiile şi copii lor vor face dovada numai că soţul sau părintele lor decedat a servit sub drapel în timpul războiului din urmă.

Art. 17—Cererile care se întemeiază pe dispoziţiunele arătate la paragraful 1, 2, 4 şi 5 de sub art. 1 din lege, vor putea fi sprijinite în ceeace priveşte situaţia militară prin acte emanate de la autorităţile militare competente, iar când aceasta n'ar fi cu putinţă, prin orice alte acte.

Art. 18.—Cei care fac parte din categoriile prevăzute la § 1, 3, 4, 5, 6 şi 9 de sub acelaş articol, sunt presumaţi că s'au liberat de orice protecţiune străină.

Art. 19—In cazul prevăzut de § 4 şi 5 de sub acelaş articol, se va aplica presumţia de la art 4 din lege în ceeace priveşte faptul naşterei şi stabilirei în ţară a petiţionarului.

Art. 20.—In cazul prevăzut de § 2 de sub acelaş articol, petiţionarii vor ţinut a face proba că e stabilit în ţară şi că atât el cât şi tatăl său legitim sunt născuţi în ţară, iar fiul natural că mama sa nu este supusă vreunui alt Stat.

Această presumţie poate fi combătută însă prin proba contrarie.

Art, 21.—Cercetaşii, pe lângă actul de naştere şi identitate, vor prezinta tribunalului un certificat dela comandamentul marei legiuni a cercetaşilor sau de la ministerul instrucţiunei, constatând că au urmat armata romînă în Moldova în calitate de cercetaşi.

Art. 22. Proba filiaţiunei, a paternităţei şi a căsătoriei se poate face cu extractele de stare civilă.

Actele de stare civilă pot fi suplinite prin alte acte sau prin proba cu martori în cazurile prescrise de art. 32 şi 58 din codul civil.

Pentru aceasta cei interesaţi pot cere judecătoriei de ocol să asculte sub prestare de jurământ martorii propuşi sau aduşi de dânşii.

In asemenea cazuri, la cererea de naturalizare se va adresa comisiunei, petiţionarul va alătura şi o copie legalizată după actul luchelat de judecător cu ocasiunea audierei martorilor.

Actele de moarte în care se face menţiune de locul naşterei pot fi primite a ţine loc de acte de naştere.

Actele făcute în conformitate cu art. 57 din codul civil până la 1 Ianuarie 1918 vor fi primite a ţine loc de acte de stare civilă.

Art 23. Se va mai alătura la cerere şi un act de identitate; fie un certificat de identitate liberat în comunele rurale de primar iar în cele urbane de şeful poliţiei, fie ori-ce fel de act prin care să se stabilească identitatea persoanei.

Acest act de identitate va rămâne la dosar şi nu va putea fi ridicat de petiţionar nici după resolvarea cererei.

※ D-na Didi Ghyca, părăseşte peste câteva zile Iaşul spre a se reintoarce în capitală.

Politica

Suntem lesne uitători...

D. C. Iarca, senator de Teleorman, înţelege să facă opoziţie a outrance. E în dreptul lui şi nimeni nu-i poate face din aceasta o imputare.

D-sa înţelege să se facă ecoul suferinţelor populaţiunei din teritoriul ocupat. Face bine şi desigur că nu va fi lipsit de aprobarea cui-va.

De aci până a încrimina tot şi toate, din cele ce se petrec astăzi, şi a nesocoti suferinţele de până acum, este o enormă distanţă.

Mari vor fi suferinţele celor din teritoriul ocupat—dar să cerceteze d. Iarca ce este aci, şi mai cu seamă ce a fost în timpul ruşilor şi atunci va înţelege multe.

Dar d. Iarca n'a făcut numai aceasta. D-sa a crezut de cuviinţă să atace violent guvernul şi să ceară plecarea lui imediată de la putere.

Priveşte guvernul dacă crede sau nu că mai trebue să stea. Dar o simplă chestiune: să plece dar cine să vie? Cine?

Şi apoi dacă datoria opozantului este ca înainte de toate să facă opoziţie nu este însă mai puţin adevărat că, în materie de critică, nu trebue să se nesocotească realitatea faptelor.

Or, această realitate invederează că n'a mai existat guvern care să fi avut atâtea de făcut, atâtea enorme dificultăţi de înlăturat, atâtea de refăcut.

Dacă voim să fim drepţi, nu trebue să nesocotim, nu trebue să ne prefacem a uita.

Evident. Guvernul Marghiloman nu este un guvern ideal. Este însă singurul guvern posibil şi mai cu seamă este un guvern care are de luptat cu o situaţie cum nici un alt guvern n'a avut de luptat.

Să nu uităm acest lucru, deşi ne pare că cu toţii, de sus până jos, dăm dovada că suntem lesne uitători.

Op.

※ D. Cezar Dristorian, procuror de secţie delegat la tribunalul Ilfov, a fost numit şef de cabinet al ministrului justiţiei, în locul d-lui Mircea D. Dobrescu demisionat.

✻ Astă noapte, la orele 3 focuri de revolver, au trezit lumea din strada Lăpușneanu. Erau sergenți de stradă, bănuind că niște hoți încercau să operezo prin locuințele de lângă depositul Novac, au trăs câte-va focuri de revolver, hoții nevroind să se oprească.

Toți hoții au reușit să se facă nevăzuți.

■ Administrația de ocupație germană din Odesa, a înființat în fiecare stradă a orașului, câte o ospătărie populară, unde pentru suma de o rublă se capătă o masă substanțială compusă din carne supă și legume.

✻ Marți 4 Septembrie Compania Bărcănescu Carussy va da în sala Cinema Elisabeta un singur matineu cu prețuri populare cu celebra revistă „DI GRANDA".

Rețineți biletele chiar de pe acum.

Parlamentul

SENATUL

— Ședința de la 31 August. —

Pe banca ministerială d-nii Al. Marghiloman, Gr. Cantacuzino.

D. Emilian anunță o interpelare în chestia ajutorului pentru.

D. dr. Gerota: cere dosarele contravenților fabricelor de spirt a frăților Casovici.

D. dr. Atanasiu Vergu: dezvoltă o interpelare asupra nereguliilor în admirea medicilor la Eforia Spitalelor Civile. D-sa declară că toate au fost patronate și susținute de către dr. Bărdescu, coleg, în prezent, la Senat. Citează cazul, în persoana d-lui dr. Dona, și impotriva regulamentului, a altor medici eminenți și pentru fatalitatea bolnavilor cari s'au văzut pe mâna acestui medic.

Termină cerând cu insistență intrarea în legalitate.

D. dr. Bărdescu; obține cuvântul pentru a da explicațiuni.

D. Al. Marghiloman, declară că nu este de incriminat în aceste imprejurări nici Eforia nici Ministerul de Interne.

Crede însă că acum a venit momentul ca să se restabilească situațiunea de la Eforie. Ca o chestiune generală, declară că se va căuta a se forma un minister al asistenței publice care să dea o singură directivă tuturor instituțiilor spitalicești.

Interpelarea d-lui Iarca:

D-sa interpelează asupra cauzelor care fac ca starea populației din teritoriul ocupat să se înrăutățească după încheierea păcei, și asupra cauzelor pentru care se întârzie ratificarea.

Prezența mea este expresiunea nemulțumirilor celor din teritoriul ocupat și contra acelor cari înaintea alegerilor, ne au promis raiul. Demonstrează că Germania a luat de fapt până acum 3 miliarde despăgubiri. Face tablou jalnic al teritoriului, unde rechizițiile se fac și în prezent cu silă cu prețuri derizorii sau de loc, de către Bulgari, unde și în prezent autoritățile ocupante fac tot felul de operațiuni pe seama chiar a strictei necesarei hrane a populației; de pe urma cărora obțin câștigari sănătoase enorme. Dacă guvernul ar fi spus, că va amâna ratificarea până la pace generală, nu știm dacă v'ați fi ales, afară dacă, nu s'ar fi impus, cum deja se înscepuse, 100 lei amendă Comandaturei, celor ce nu vor vota.

Pentru ce în câte zile cu facerea legei amnistiei? Ca să vă faceți în Parlament interesele dv. personale? De fapt o lege a amnestiei n'are rost, ea nu-i cerută de tratat — cum a fost cerută cea a evreilor, — ci e cuprinsă în însăși tratatul de pace juridico-politic. Îmi vine să cred că ați pus rea voință în schimbul ratificărilor sau din interes de partid sau din interes german. Dacă e așa, păcat căci țara s'o găsi de cine să se guverneze.

D. Al. Marghiloman: arată cât de greu e rolul actualului guvern. Adevărește martirajul care încă se continuă. Nu pot spune tot ce știu, ce cred, ce sper. Ei exagerează, dar ei au dreptul învingătorului. Noi facem tot ce-i cu putință ca să reacționăm.

Ratificarea noi n'o întârziem. Suntem foarte apropiați de ratificări: *cred că nu intrăm în luna Noembrie fără ratificări.*

Vă asigur că din partea factorilor principali: Germania și Austria, sunt asigurat, că nu vom întâmpina dificultăți.

E mai trist că sunt încă elemente printre noi care ne inventează situația.

D. Iarca, declară că Germania și Austria n'au drept să ne pedepsească pentru ruperea unui tratat, care chiar după declarația d-lui Al. Marghiloman, nu-i era cunoscut în integrime.

D. Al. Marghiloman; declară că era cunoscut tuturor șefilor politici, totuși el era definitiv pentru Germania.

De alt fel istoria va judeca.

CAMERA

—Ședința de la 31 August—

Impozitul pe câștiguri de războiu

Ședința se deschide la ora 3 după amează, sub președinția d-lui Meisner.

La ordinea zilei; legea cu privire la impositul de războiu.

D. N. V. Stefaniu ia cel dintâiu cuvântul. D-sa crede ca firesc să se fi prezentat o atare lege pentru ca acei cari s'au folosit de starea de războiu spre a se îmbogăți, să plătească un impozit asupra acestor câștiguri. Cere lasă menajarea acelor comercianți, cari, după multe îndurate, și au vândut fără voie tot stocul de mărfuri, și nu vor putea de cât după ani să-și reîacă comerțul. Asemenea cere menajarea industriilor, care și-au văzut instalațiile ruinate. Industria care în vremea normală se bucură de legi protecționiste, ar trebui ajutată azi în opera de refacere.

D. Trancu-Iași spune că și în parlamentul liberal a propus un atare proect, însă membrii marcanți ai partidului au respins-o. Spune că este o strânsă legătură între impositul de războiu și controlul averilor. Recunoaște că este o lege bine venită, însă aplicarea trebue să fie justă.

D. C. Mănăzeanu, raportor, răspunde obiecțiunilor aduse de d. Stefaniu, și de multe va ține seamă în întocmirea regulamentului. Arată felul cum s'a procedat în alte țări, și termină asigurând, că se vor lua măsuri, pentru justa aplicare a legei.

D. C. C. Arion ministru ad interim la finanțe, spune că proectul de lege prezentat, a fost adaptat nevoilor țărei și se deosebește de cele din Germania sau Anglia. La noi se impune numai câștigul de războiu, dar nu venitul întreg.

Analizează situația diferitelor clase sociale, și spune că ori ce nedreptate este și va fi evitată. Acei agricultori cari au vândut direct produsele lor nu vor fi atinși, dar vor plăti impositul acei cari prin intermediari au realizat nume fabuloase și populația a fost informată. O normă întocmai se va avea în vedere pentru comercianți și industriași.

Vorbind de împrumutul național în legătură cu legea impositului pe câștigul de războiu, d. Arion face o declarație:

— *„Nu vom impune suma subscrisă la împrumutul național și nu vom cerceta proveniența sumei subscrise".*

D. Arion termină, zicând că acest proect de lege, înseamnă un prim pas spre îndreptarea morală.

Orele fiind înaintate, votarea legei se amână pentru ședința viitoare.

SPECTACOLE

■ Grădina Traian Compania Bărcănescu Carussy. Astăseară Sâmbătă 1 și Duminică 2 Septbr. Ultimele 2 reprezentații ale revistei.

DI GRANDA!!!

Cuplete și dansuri noi.
Balet grandios.
Prețurile obișnuite.

✻ Grădina Tanasache Compania Tănase Niculescu Buzău cu concursul d-nei Marioara Cinschy. Astă seară Sâmbătă 1 și Duminică 2 Septembrie ultimile 2 reprezentații cu splendida revistă.

PUNCTE... PUNCTE..

Revistă în 2 acte și un prolog de Darstey.
Cuplete și dansuri noi.
Bilete la casa grădinei.

✻ Marți 4 Septombrie, seara la orele 9 jum. se va reprezenta la Grădina Traian splendida operetă Baronul Quiracio în beneficiul simpaticului Carussy.

Toată lumea își dă întâlnire la acestă Mare Serbare artistică.

■ Luni 3 Septembrie la Grădina Traian mare Serbare artistică. După cererea generală se va reprezenta „DI GRANDA" în beneficiul D-lor D. Lascu și Botoșescu.

✻ La Grădina Tanasache se joacă astă seară pentru ultima oară splendida revistă PUNCTE... PUNCTE. Mâine seară Duminică 1 Septembrie, ultima reprezentație a acestei frumoase reviste în onorea simpaticei Marioara Cinsky.

Rețineți biletele din timp.

■ Joi 6 Septembrie pentru prima oară pe scena grădinei Traian, *Manasse* cu dl. *Gh. Al. Cârjă* în rolul principal și cunoscutul artist societar a Teatrului Național din București I. Gh. Morțan în strălucita sa creație Zăilig Șor.

Rețineri de blete la casa grădinei mimic.

✻ Ast a avut loc solemnitatea deschiderei anului școlar, la conservatorul de muzica și declamațiune din localitate.

Vom face în numărul nostru o dare de seamă despre solemnitatea, ce de astă dată a avut un caracter deosebit de important.

EVA IȚICOVICI
MARCU STOLENBERG
Logodiți
Iași

Ultimele ştiri telegrafice

Atacul franco-american în Lorena

Retragerea germană la St. Mihiel—Trupe austro-ungare în Franța—Alte atacuri respinse de germani.

BERLIN.—Marele Cartier.
Teatrul de răsboi apuseen.

Grupele de armate prințul moștenitor Rupprecht și Boehn

Aproape de coastă și la nord-est de Boxhoorne, am executat cu succes întreprinderi mai mici. Între Ypres și Armentières au eșuat încercări de reconoaștere ale dușmanului. La sud-vest de Fauroux am respins un atac parțial, iar la nord vest de Hulluch am respins o înaintare mai puternică a englezilor.

Între șoselele care duc de la Arras și Peronne spre Cambrai, dușmanul a continuat ieri dimineață, sub cea mai puternică ocrotire de foc, atacurile sale.

Ele au eșuat cu grele pierderi pentru dușman. Focul bine condus al artileriei a participat mai cu seamă la reușita respingerei. Infanteria noastră a aruncat prin contra-atac iarăși îndărăt pe englezii ce pătrunseseră în liniile noastre. Havrincourt este în mânele dușmanului. Spre seară s'au respins atacuri ale adversarului ce porneau dintre Moeuvre și Gueux-lencourt.

Grupa de armată a prințului moștenitor german.

Între Alleite și Aisne lupta de artilerie a fost numai câte odată mai vie.

Lupte de infanterie mai mici în Champagne au adus trupelor de atac prisonieri din liniile dușmane de la Le Mesnil.

Grupa de armată a generalului Gallwitz

Francezii și americanii au atacat ieri colțul de la St. Mihiel la înălțimea, Combres și la sud de ea, precum și între Coțes Lovraines și Mosele.

In așteptarea acestui atac, evacuarea acestui cot expus la invăzuire din două părți, era de mai multă vreme avută în vedere și începută de câteva zile. Pentru aceasta noi ne am luptat până la un rezultat și am executat intenționata mișcare.

Dușmanul nu a putut s'o împiedice.

Francezii care înaintau pe înălțimele de la răsărit de Meusa, au fost respinși. Înălțimea de la Combres, ce a fost pierdută în mod trecător, a fost iarăși câștigată de către trupele de landwehr. La răsărit de aceasta, trupele austro-ungare, printr'o puternică apărare în unire cu trupele ce luptau între Meusa și Mosela, au asigurat retragerea diviziilor de la St. Mihiel. Între cotul Lorenei și Mosela, atacul dușman a câștigat teren spre Thiaucourt. Rezervele au prins izbitura dușmanului.

La sud de Thiaucourt și la vest de Mosela am respins pe dușman.

In timpul nopții a fost executată evacuarea cotului netarburată de către dușman.

Grupa de armată a ducelui Albrecht

O înaintare a noastră la Hartmannsweilerkopf ne-a adus prisonieri.

*

LION.—ora 3 p. m.

La vest de St. Quentin francezii au ocupat satul Sany. In Champagne o incursiune importantă a fost respinsă în apropiere de nord-est de Menil les Hurlus. In regiunea Verdun mai multe incursiuni au permis francezilor să facă prisonieri.

Atacul american în apropierea de St. Michel continuă cu succesul.

*

PARIS.—In cursul zilei Francezii au progresat între Savy și la sud de Saint Quentin la Ham. La Sud de aceste, ei merg înând poziționile lor la nord de Nanthevil — la Fosse Dorée contraatacuri germane au fost respinse în regiunea Laffaux și fermo Mesy.

PARIS ora 23 (Oficial din 13 | 9 | 918)
In sectorul St. Mihiel, trupele americane au obținut noi succese, trupele înaintând în direcția sudică au intrat în contact cu trupele înaintate la Vest. Suntem în posesiunea în toate punctele până la 12 mile (19 km.) la nord est de Saint-Mihiel. Noi am făcut un mare număr de prisonieri.

Ferțat prin înaintarea noastră rapidă inamicul bate în retragere distrugând mari cantități de material.

Numărul prisonierilor numărați până acum se ridică la 13300 de prisonieri.

Linia noastră trece dincolo de satele Herbeuville, Thillot, Hattonville, Saint-Benoit Xammes, Jonhy Thiaucourt, și Vieville.

Regele Finlandei

Helsingfors.—Se anunță în mod oficial.

Guvernul a trimis o deputație specială în Germania pentru a se informa dacă prințul Friederich Karl von Hessen voește să primească coroana Finlandei. La această întrebare prințul, după ce și-a cerut un timp de meditare, a dat lunea trecută un răspuns afirmativ.

Dieta este convocată pentru ziua de 26 Septembrie, pentru a procede la alegerea Regelui.

✝

Adânc intristații: Virginie Dr. Rossignon, cu copii; Alfred și Berthe Rossignon, cu copii; Dr Gheiza Haynal cu copii; Stefan Haynal și fiul; Stefan și Etelka Ghyka cu copii, au nemărginita durere de a anunța pierderea prea iubitei lor mătușe

Nathalia R. Lochman

născută Binder in vârstă de 82 ani

decedetă după o scurtă suferință în ziua de 25 August 1918, inhumarea rămășițelor pământești a avut loc în ziua de 27 August la Cimitirul Eternitatea din Iași în cavoul familiei.
Rugați-vă pentru dânsa.

Rest de var stâns de Stefănești, rămas în urma reperațiunei Circului Sidoli precum și alte materiale de vânzare cu preț redus. A se adresa la localul Circului Sidoli.

Furându-mi se din buzunar port-vizitul cu acele mele de situație militară, le declar nule în ori ce mâini se vor găsi.
Millo Stern, Pașcani Jud. Suceava

P. T.

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că,—un grup de absolvenți ai Școalelor superioare de comerț și comercianți, după practică îndelungată în instituții financiare și intreprinderi comerciale—, am constituit o societate anonimă pe acțiuni sub denumirea:

„Biroul Central Român de Comerț"

cu sediul principal în **Iași, Str. Lăpușneanu, No. 40.**

Scopul întreprinderei este: importul și exportul, comisionul, representanța de fabrici și Case de comerț din țară și străinatate, participarea la intreprinderi comerciale și industriale, incasso, informațiuni, etc.

Ne credem cu atât mai îndreptățiți să creăm astăzi o asemenea instituție cu cât Statul în greaua sarcină ce și-a insușit-o de-a regulamenta și conduce întreaga organizație economică a țărei, are nevoie de cât mai multe organe ajutătoare de incredere luate din viața economică liberă, care să-i servească de intermediar *unic* între producător, comerciant și consumator, fie pentru mărfurile venite din afară, fie pentru cele procurate din țară. Prin trimiterea *directă* a mărfei, în schimbul unui comision redus, de la origina externă sau internă la locul de vânzare și, astfel, prin înlăturarea tuturor nechemaților în comerț, care trecând marfa din mână în mână o scumpesc până la prețuri care întrec de mai multe ori valoarea obiectului,—specula ar fi înfrântă și scopul de-a înlesni satisfacerea trebuințelor populației cu mijloacele posibile ar fi atins.

In ce privește representanța de fabrici și Case de comerț, ele au fost incredințate înainte adeseori unor agenți cari nu aveau prea mult scrupul în alegerea comercianților pentru inlesnirea creditelor cerute, și astfel s'a ajuns prin desele falimente, mai ales în Moldova, la discreditarea, în parte, a comerțului românesc. Am dori să punem, din acest punct de vedere, în slujba comerțului țărei noatre toată competența și energia, pentru a se reveni la vechea tradiție de cinste și a se da străinătății relații sigure, de care, astăzi, mai mult ca oricând, avem nevoe.

In acelaș timp nu vom pierde din vedere ca, la o sumă de intreprinderi comerciale și industriale, care vor lua ființă pe măsuri ce imprejurările vor permite țărei să revie la viața de altă dată,—Societatea noastră să participe, precum și pretutindeni unde spiritul nou al vremei se va manifesta.

„Biroul Central Român de Comerț" va scoate un ziar: **„Comerțul Nou"** care va apărea zilnic, în patru pagini.

„Comerțul Nou" va cuprinde toate informațiunile ce-ar interesa piața noastră comercială, va publica legile, decretele, regulamentele și ordonanțele diferitelor autorități, discutându-le și lămurindu-le.

„Comerțul Nou" va întreținea cea mai întinsă publicitate a cererei și ofertei, căutând să fie un indreptar cinstit și imparțial pentru cei interesați.

„Comerțul Nou" nu va face politică; el va apăra independența pieței noastre economice, susținând democratizarea ei. Va fi un sfătuitor sincer și un sprijinitor devotat al tuturor elementelor tinere românești care fac parte din comerț sau ar dori să-l imbrățișeze.

„Comerțul Nou" va ținea lumea comercială în curent cu ultimile știri economice din străinatate, nelipsind de a da zilnic o situație generală obiectivă a tuturor chestiunilor culturale, politice și sociale, care se desbat la noi și aiurea și care ar avea vre-o legătură cu viața economică.

„Comerțul Nou" va apărea sub direcțiunea asociatului nostru, d. Alexandru Cusin, director la Analele Statistice și Economice.

„Biroul Central Român de Comerț" a înființat pentru imprejurările actuale o secțiune de Contencios, care va inlesni tranșarea pe lângă autoritățile administrative și judiciare a afacerilor pe care persoanele interesate nu le-ar putea susține singure. Contenciosul se va ocupa astfel de chestiunea despăgubirilor, a pensiilor, a bonurilor de rechiziție, etc.

Acestei secțiuni i se vor repartiza și urmăririle și executările rezultate din operațiunile de incasso arătate între scopurile Biroului.

Capitalul Societății a fost mărginit pentru prima emisiune la suma de 100.000 lei, complect vărsată. A două emisiune, in acțiuni a 500 lei una, până la suma de 500,000 lei, este in curs de subscriere.

Cu acest program pășim increzători și hotărâți la muncă, pe drumul larg al vieței economice practice.

Aducându-vă acestea la cunoștință, vom fi fericiți să putem stabili relațiuni de afaceri cu firma D-voastră.

Cu cea mai perfectă, stimă,
Biroul Central Român de Comerț

Intristata familie are durerea de a anunța moartea scumpului lor

Samuel Tobias

in etate de 55 ani

încetat din viață, după o scurtă suferință, la Tr-Ozna.

Inmormântarea va avea loc în Iași, Duminică 2 Septembrie ora 11 dimineața. Cortegiul funebru va pleca din gara Iași spre cimitirul israelit. Prietenii sunt rugați a considera presenta drept invitație

O locuință se caută, pe preferință în apropiere de gară, compusă din 3 camere și bucătărie. A se adresa la ziar

Porumbei (hulubi) de rasă, specii rare se vând str. Armeană No. 22 Loco

De vânzare Una viță gonitoare rasă elvețiană de o frumusețe rară, vizibilă in str. Zmeu 6

MICUL INSTITUT
PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNACE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)
Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

75% ECONOMIE
se obtine cumpărând
- Ață de cusut -
Marca «COCOȘ»
Mosorelul de 100 yds. LEI 4.
de vânzare la toate magazinele de galanterie din țară.
Depozitul general: Emanoil Marcovici, Iași, str. Stefan cel Mare 54.
Revânzătorilor se acordă rabat.
Se expediază în toată MOLDOVA și BASARABIA contra acompt și *ramburs*

Important
Aduc la cunoștință că am deschis în Chișinău o fabrică de
SPATRI
pentru pălării de dame și execut ori-ce comandă.
S. Teplitzki
Str. Alexandrovska No. 118
15 Chișinău (Basarabia)

REINTORS
D-r. Brener
Specialist p. boale de femei
MAMOȘ
Lăpușneanu 25 Consult 2—5

Vînd urgent preț avantajos, mauteau modern de lutru veritabil.
A se adresa la D-na Nicodim, Strada Lăpușneanu 28.

Anul XIV-lea No: 3435

10 BANI NUMARUL

Marţi 4 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Problema chinuitoare a pîinei

Lipsa grîului—Specula brutarilor - Nevoia unei grabnice indreptări

Tot felul de lipsuri ar suferi lumea uşor dacă ar fi pâine. Nici raritatea unor alimente, nici scumpetea altora n'ar crea o situaţie deznădăjduită dacă s'ar găsi pâinea suficientă şi hrănitoare, elementul absolut principal al vieţii fizice.

O situaţiune anormală care determină o distribuţie raţionată a pâinei este desigur neplăcută.

Dar o dezordine în producţie şi repartiţie, în lăuntrul căreia să avem nesiguranţa consumărei pâinei, este un fapt exasperant, tulburător al trupului individual şi corpului social.

Intr'o asemenea groaznică stare se găseşte populaţia Iaşilor, odată cu populaţia întregei Moldove.

*

Până mai ieri pâinea ce se vindea la brutăriile din oraş purta impropria acest nume.

Un amalgam rău şi desgustător servea drept bază alimentărei. Proasta calitate era în schimb compensată prin o abundanţă relativă. Faţă de situaţia presentă, trebue să recunoaştem că în primăvara acestui an pâinea se găsea mai repede şi mai multă. Acum însă, deşi ceva mai bună pâinea a devenit un aliment de lux şi foarte rar.

Administraţia comunală s'a ocupat din răsputeri cu problema alimentărei mulţimei. Toate încercările făcute, în scop de a se asigura Iaşilor grâul necesar pe un timp mai îndelungat, au dat greş. Ostilitatea unor prefecţi sau cîtorva consilieri agricoli a făcut ca asigurarea pâinei necesare populaţiei ieşene să nu se îndeplinească. Până în present, faptul lipsei grâului necesar Iaşilor rămâne în picioare, fapt cumplit şi mai presus de închipuirea ori-cui.

Totuşi, solicitudinea administraţiei comunale face ca de la o zi la alta să se procure stocul de făină şi linic necesar îndeplinirei, în care-care măsură a nevoilor publice.

Stocul de făină împărţit zilnic la brutării ar fi suficient, faţă de fixarea porţiei la 250 grame de om, pentru mulţumirea cu raţia respectivă a aproape întregei populaţii ieşene.

Cu toate acestea, zilnic se constată că cea mai mare parte a populaţiei este complectamente lipsită de pâine. Prin secotirea măsurilor luate, faptul ar părea nelogic.

Dar logica faptului e constituită de un alt element care intervine în chestia pîinei şi care e adevăratul infometător al mulţimei. Acel element sunt brutarii.

*

Stăruind în amintirea trecutului jaf în guvernarea publică, trăind în mijlocul celor mai abjecte speculaţii pe seama locuitorilor, brutarii cred de cuviinţă că şi prefesiunea lor îşi are astăzi menirea a fi o acţiune de grabnică îmbogăţire pe seama consumatorilor, cu periclitarea vieţii pagubicilor lor concetăţeni. Artişti în combinaţii de daună şi contravenţii, pitarii au inventat cele mai ingenioase metode pentru a se abate de la îndatoririle lor. Fără dispreţul supremei nevoi a mulţimei sarace şi flămânde. Şi asemenea cazuri nu sunt ale unora dintre brutari, ci aproape ale unanimităţei lor.

La unele brutării se face specula cu făina brută.

Din cantitatea trimisă de administraţia comunală se ceare o parte şi se capătă făină de lux pe care brutarii o vând la particulari cu preţuri uriaşe. Pentru complectarea stocului căpătat, restul de făină e amestecat cu făină de mazăre sau altfel de făină. Astfel calitatea pâinei scade considerabil, preţul ei rămânând acelaşi.

Dar specula cumplită se face prin vânzarea după carteală a pîinei numai de formă, îmbracând asemenea vânzare prin distribuţia în ascuns în discreţie şi cu preţuri foarte urcate. Aproape toţi brutarii ascund sute de pîini pentru a le vinde apoi cu preţuri fantastice la bodegi sau mai ales la restaurante şi bodegi. Localurile de jaf denumite „bodegi" oferă pîinea pe un cost de zeci de lei. Asemenea delicateţă scumpă hrăneşte până la indigestie stomacurile dezechilibratorilor budgetului public din vremea guvernărei războiului inutil purtat, şacali ce se îngraşă din pîinea smulsă de la gura saracului, pe mormintul milionului de romîni morţi în zadar. Populaţia nevoiaşă care a suportat cea mai grea sarcină a războiului unei oligarhii fără scrupul, suferă astăzi în întregime primele urmări economice ale acelui război. Vina este a brutarilor în primul rând. Nimic nu a putut reuşi faţă de dibăcia cu care brutarii eludează ordonanţele comunale şi poliţieneşti.

Faţă de patta lor, de specula, orice încercare de salvare a vieţii mulţimei rămâne un act timid şi chiar ridicol. Ultima măsură cu înarmarea populaţiei la anume brutării a trebuit să cadă, căci lumea a continuat a fi lipsită de pâine.

Dar ticăloşia brutarilor este însoţită şi de cinism. În timp ce obicinuiţii cai şi pâinea nu se mai vinde, saci întregi cu pâine plesnită pe la bodegi sub ochii mulţimei indignate care şi-a aşteptat zadarnic porţia încă de la miezul nopţei. O asemenea sfidare a necesurilor publice ar putea avea urmări grele pentru miserabilii care au uzurpat meseria de brutar.

Şi totuşi este de neînchipuit cum autorităţile nu pot impune respectarea măsurilor de alimentare publică. Abusurile brutarilor ar putea fi în mare parte înfrânate, dacă n'ar fi la mijloc complicitatea unora dintre agenţii poliţieneşti. Agenţii de poliţie puşi pe la brutării nu fac controlul cantităţei de pâine vândută nu dau ascultarea plângerilor locuitorilor, ei singuri ajută combinaţiile nepermise, şi, în loc de a cerceta cauza protestărilor mulţimei, ei bat cu nagaica în femei şi copii, ca în Rusia ţarului de tristă memorie. Copii bolnavi şi femei însărcinate fac coadă toată noaptea în frig sau ploae pentru ca a doua zi, în loc de pâne, să capete lovituri şi înjurături de la sergenţii de poliţie plătiţi de brutarii speculanţi şi neomenoşi. Iată fapte dezgustătoare care nu sânt întru nimic hărăzite a menţine mulţumirea şi liniştea publică.

Această adevărată infometare a mulţimei revelează poate lua caracterul unei catastrofe. O remediere imediată este absolut necesară. Prefectura poliţiei trebue să caute a exercita un aspru şi eficace control. Dacă cu toate aceste specula brutarilor va continua, atunci guvernul va trebui să recurgă la măsura extremă a rechiziţionării brutăriilor şi încredinţarea utilizărei lor administraţiunei comunale.

REN.

MICI POLEMICI

Zaharul scump şi rar?

Tot sarea mai acevoie de procurat. Întrebaţi pe bieţii autori cari se căsnesc cu reviste e de actualitate...

*

Mozaicii au avut azi postul anual cel mare.

Cu regimul atâtor servicii de aprovizionare postul este uşor de suportat şi de ortodocşi şi de mozaici.

*

Florica Florescu ocupă zidurile oraşului cu afişe de variate mărimi

Zidurile oraşului trebuie să-i se fi părut prea monotone.

*

I G Morţun reapare Joi seara în Zelic Şor

Iată un semit care a fost „înzetăţenit" cu mult înainte tratatului de pace.

*

Atelierul tipografic „Flacăra" îşi reia activitatea tipografică didactică.

Culmea ironiei: tipografia liberală va face reclamă cărţilor adversarului Patraşcanu.

*

Primăria de Dorohoiu e acuzată că a scumpit peste măsură grişul: mare grişală!

OAMENI SI LUCRURI

Şarul...

A doua întâlnire cu evenimentele trăite — s'ar zice o aniversare, căci sunt exact doi ani de zile — n'a fost o întâlnire, ci numai una pe jumătate.

Aşteaptă, de un ceas, domnă, răbdător cum e ţăranul, purtătorul unei scrisori pe care i-a încredinţat o fostul lui căpitan, — astă-zi maiorul Sturza, mult simpaticul artilerist Cetese:

„Îţi aduc pe caporalul C. din regim. 28 artilerie, bateria mea — a 3-a. A fost cu noi pe vârful Şarului şi apoi la T. Jiu

A făcut retragerea până la Focşani unde n'a mai putut urma drumul şi fu evacuat în spital. La minister, unde l'am însoţit astă-zi, îi se cere certificatul respectiv şi rog a i'l da. E un om nenorocit şi cu mulţi copii"...

Fostul caporal a fost şi dânsul la partea sedentară, — însă repartisat pentru boală grea şi după ce — până în nenorocitul Decembrie 1916 — împărtăşise cu armata nu numai — ca intelectualul pomenit — vilegiatura până la postul Broşteni, ci primejdia de pe Sarul Dorei, de pe malurile Jiului şi mai cu seamă peripeţiile retragerei pentru istorica refacere.

A fost pe Şarul..." înseamnă sub pana fostului comandant de baterie o evocare plină de dreaptă mândrie şi plină de peripeţii memorabile.

În preajma Şarului întâmplările ne-au despărţit. Aproape fie-care baterie a regimentului fu chemată în altă parte pentru trebuinţele frontului. Erau primele peripeţii ale contactului cu Ruşii viitorii noştri adversari.

Tatarer fără. Sarul şi împrejurimile; Şarul şi vecinătăţile splendide dintre Bistriţa Broştenilor până la cheile Toancelor până la Păltinis, la gura Barnarului, Neagra Şarului şi stâncile tremuşeţi pitoreşti, ameninţătoare astă şi de instrăinare, ne-au rămas scumpe în amintire, ne-au rămas dragi, — în afară de ori ce alte preocupări.

Iar caporalul „care a fost pe Şar", ţăranul evacuat din pricina bolei, rămâne, în cartea reminiscenţelor, elementul intimit mai simpatic decât tânărul boier, ofiţerul târgoveţ dornic, chiar din primele zile, de partea sedentară cu cept bil de învârteli şi combinaţiuni şi care, totuşi, va continua să facă aceeaşi strălucită carieră...

RODION

INFORMAŢII

— O *nouă explozie în Rusia* Ziarele ruse sosite la Chişinău, anunţă că depozitul de muniţiuni ruse de la Voronej, a făcut explozie. Din informaţiunile de până acum, numărul morţilor şi răniţilor se ridică la câteva sute.

Cantitatea de muniţiuni aflătoare în acest depozit era mai mare de cât aceia de la Odesa.

Alte amănunte lipsesc.

※ D-nii A. Marghiloman, prim ministru şi Mitilineu, ministru de justiţie, au plecat Duminică seara la Bucureşti.

※ *Consiliul de miniştri a semnat jurnalul următor:*

Cu începere din noaptea de 2 | 15 spre 3 | 16 Septembrie 1918, ora 3, toate autorităţile din ţară, vor relua ora veche a Europei resăritene, dînd în acest scop toate ceasornicele cu o oră înapoi, deci la ceea oră, toate ceasornicele vor marca ora 2 a nilei de 3—16 Septembrie 1918.

— **Pâinea.** —

lipsa de pâine continuă.

Şi azi sute de persoane care urmau, după indicaţiile din cartele, să se aprovizioneze cu pâine dela brutărie Tache, din Bulevardul Elisabeta după ore de aşteptare, s'au ales cu răspunsul: „nu mai este pâine".

Plânsetul şi lacrimile copiilor şi femeelor, nu mişcă probabil pe nici unul.

La brutăria Forşt din strada I. C. Brătianu, era un bilet afişat, care anunţa, că, „din lipsa de făină" nu este pâine. Cu toate aceste lumea privea, cum de la această brutărie se cărau saci cu pâine. Protestări şi întrebări, la care se răspunse, că se cară pâine pentru

. Drept poate, dar cine controlează sacii cu pâine, pentru a vedea dacă nu se duc la bodege, unde pîinea se risipeşte la aperitive.

Nu este făină pentru populaţia saracă şi infometată, dar este făină pentru pîinea de lux pentru bodege.

— În şedinţa de la 1 Septembre, Senatul a votat cu 59 bile pentru şi 1 contra proectul de lege votat de Cameră, cu privire la amânarea pentru 1 | 14 Noembre a reînceperei lucrărilor anului judiciar la Inalta Curte de Casaţie.

※ *Solemnitatea de la conservator.*— Sâmbătă 1 Septembrie, a avut loc solemnitatea redeschiderei cursurilor conservatorului de muzică şi declamaţiuni. Asistă toţi profesorii şi mulţi părinţi ai elevilor.

Părintele Ionescu oficiază un servicin religios, după care ia cuvântul d. State Dragomir, profesor al classei de declamaţii.

D. Dragomir, zice că au trecut mai bine de 100 ani, de când pentru intâia oară s'a verbit românesţe pe scena teatrului naţional. Faptul era concomitent cu răpirea Basarabiei, care acum ne-a revenit.

Aminteşte pe larg de mişcarea literară, culturală şi artistică din Basarabia, care ne-au dat pe Hajdeu, Alecu Russo; Muricescu şi alţi.

La urmă d. Dragomir propune, ca jumătate din locurile libere de la toate clasele conservatorului să fie rezervate pentru elevii din Basarabia.

Toţi profesorii au aprobat propunerea urmărind a se face o întinsă publicitate în Basarabia pentru acest scop.

Prof sorii s'au întrunit apoi în conferinţă sub preşedinţia d-lui Aurescu, directorul instituţiunei.

S'a hotărât ca examenele pentru elevii întârziaţi din cauza împrejurărilor să înceapă în ziua de 8 Septembrie.

La 7 Septembrie se vor ţine examenele de admitere, iar la 10 Septembrie cursurile vor începe în mod regulat.

※ D. C. C. Arion, a ţinut să-şi exprime mulţumirile la adresa, d-lori C. Maltezeanu, secretar general al Ministerului de finanţe, d. Golescu, directorul Băncii agricole, şi Alex. Ştefănescu fost director a Băncii Naţionale, pentru concursul dat în elaborarea diferitelor legi financiare.

※ Mutarea Poştei la Bucureşti.— Eri dimineaţa o mare mişcare a domnit la poştă centrală, în vederea plecărei la Bucureşti a primului grup de funcţionari telegrafo poştali din direcţiunea generală, care se strămută la Bucureşti încă de Sâmbătă, toţi funcţionarii au primit asuvelnirile cuvenite.

Arhiva direcţiunei şi bagajele funcţionarilor, au fost încărcate într'un tren special compus din 15 vagoane.

Totul s'a făcut în cea mai perfectă ordine. Fie care dosar era notat într'un tablou special, sub privegherea unor inspectori.

Primul grup de funcţionari a părăsit Iaşul eri, Duminică la ora 1 după prânz. Cu acelaşi tren a plecat şi familia directorului general, precum şi mai mulţi dintre inspectori.

Un al doilea grup pleacă Joi.

Funcţionarii şi funcţionarele se găseau într'o mare inervare, nerăbdători de a'şi revedea pe ai lor.

— Un grup de proprietari din Moldova va pleca Vineri la Chişinău pentru a întoarce vizita proprietarilor Basarabeni.

Se urmăreşte crearea unui partid al proprietarilor pentru o propagandă politică în vederea înlăturărei asperităţilor ce există între ţăranii şi proprietarii din provincia de peste Prut.

※ D. Victor Baranga a fost numit inspector general administrativ în locul d-lui C. Scarec, demisionat.

※ Consiliul de administraţie al Societăţei de gimnastică Sport şi Muzică face cunoscut celor interesaţi următoarele:

Şcoala de Maeştri şi Maestre de gimnastică începe la 15 Septembrie. Inscrierile se fac zilnic în localul Soc. Sala de gimnastică între orele 9—11 a. m de către Directorul şcoalei D-l T. Beresca.

Exerciţiile din şcrimă au început la 1 Septembrie şi au loc în fiecare Marţi Joi şi Sâmbătă sub conducerea D-lui profesor Babaş, între orele 6—8 p. m. Membrilor cercului Jockei Club şi al societăţei de gimnastică li se face o reducere de 50% din taxa de participare. Exerciţiile de gimnastică atât pentru adulţi, cât şi pentru copii se fac Marţi şi Vineri între orele 9—11 dimneaţă. Inscrierile la aceste şedinţi se primesc zilnic.

※ In urma marelor sfârţări făcute de către directori de şcoli primare din localitate, aproape toate aceste şcoli şi-au început activitatea pe-luna de azi.

S'a admis sindicatului medical să capete pâne de la brutărie pe baza cartelelor depuse în blocuri de membrii sindicatului.

※ *Anul judiciar.*— Anul judiciar s'a deschis eri, cu solemnitatea obicinuită.

La ora 12, magistraţi şi avocaţi erau adunaţi, în sala de şedinţe a curţei de Apel secţia I-a D. Laurenţiu Pilat, procuror general, care constituirea secţiunelor în vederea deschiderei noului an judecătoresc.

D. Tataru, prim preşedinte al curţei de Apel, declară deschis noul an judecătoresc.

„Acum zice primul preşedinte, când ţara reintră pe calea păcei, sperăm că şi activitatea justiţiei va fi mai vrednică".

Se face formalitatea pentru constituirea diferitelor secţiuni ale curţei de Apel. Se compun:

Secţiunea I-a D. Tataru, prim preşedinte. Consilieri. d-nii Bazdugan, Iulian Teodorescu, Gorgos, Climescu şi Clohodariu.

Secţia II a. D. Velanschi, preşedinte. Consilieri, d-nii Ghinea Ionescu, Grigorovici, Patron, Erbiceanu şi Barcea.

Camera de punere sub acusare pentru noul an judiciar se compune din domnii Erbiceanu, Ghinea Ionescu şi Bazdugan.

*

In aceleaşi timp, s'au făcut la tribunal cuvenitele formalităţi, şi s'au compus secţiile în chipul următor:

Secţia I-a. D. Lupu, prim preşedinte. Judecătorii d-nii Aslan şi Grigoriu Supleant: d. Tarcinius. judec. instructor d. Saripă.

Secţia II-a D. Anton Rădulescu, preşedinte. Judecatori d-nii Simionescu şi Stănescu.

Supleant d. Pesza

Judec. de instrucţie d. Buşilă.

Secţia III-a D. Solomon, preşedinte judecătorii: d-nii Vinler şi Verner Supleant: d. Lambrin.

Judecător de instrucţie d. Vrânceanu.

※ Examenele de sfârşitul anului şcolar 1917—1918, sunt fixate în zilele şi orele următoare:

Luni 3 Sept. 1918 ora 10 a. m Declamaţia. Profesor d. Dragomir. Luni 3 Sept. 1918 ora 3 p. m. Declamaţia Profesor d. Cedrescu. Marţi 4 Sept. 1918 ora 10 a. m. Piano Profesor d. Sibianu. Joi 6 Sept. 1918 ora 10 a. m. Piano profesor d. Mihail. Vineri 7 Sept 1918 ora 10 a. m. Piano profesor d-ra Burada. Vineri 7 Sept. 1918 ora 5 p. m. Violina profesor d. Theodorini. Sâmbătă 8 Sept. 1918 ora 3 p. m. Oboi profesor d. Aurescu. Sâmbătă 8 Sept. 1918 ora 3 p. m. Fagot profesor d. Vasilescu. Sâmbătă 8 Sept. 1918 ora 3 p. m. Trompeta profesor d. Ant. Cirillo.

Examenele de mai sus se vor ţinea în localul şcoalei din Strada Toma Cozma No. 18.

※ O interesantă expoziţie s'a deschis de curând în Str. Lăpuşneanu, în localul „Omului Liber". Pictorul Dimitriu expune numeroase lucrări de gravură în lemn, printre care sunt bucăţi remarcabile, ca „Răsărit de Luna pe Lotru şi Casa părăsită la Râşinar" şi aquarele, a căror colorit îndrăzneţ le face din acest punct de vedere interesante.

Pictorul Dimitriu e premiatul Ministerului nostru de finanţe la concursul medelor de timbre poştale.

※ Dl general Eracle Nicoleanu, prefectul poliţiei, a fost autorizat a îndeplini funcţiunea secretarului general de la interne pe tot timpul lipsei d-lui A. Corteanu.

■ D. Lelescu-Valerian, subchirurg la spitalul din Podul-Iloaei, a fost transferat la spitalul din Roznov (jud. Neamţ), în locul d-nei Ştefănia Minsov permutată în locul celui dintâi.

※ Economul Lecnte, parohul bisericei „Ziua Crucei" din Iaşi, Nicolina, aduce mulţumiri publice d-lui Alex. Antinescu pentru donaţiunea de 200 lei ca prin fond pentru zugrăvitul bisericei.

Fapta vorbeşte de la sine şi aşteaptă imitatori pentru strângerea sumei necesare, care până la complectare se va depune spre fructificare la banca „Unirea tuturor Românilor din Nicolina.

■ Consumul Casei Corpului Didactic distribuie membrilor săi, în fie care zi de la orele 7 — 11 dimineaţă, zarzavaturi cu preţuri de 20 — 25 la sută mai reduse de cât pe piaţă.

Membrii ce doresc a lua pâine de la Consum, vor trece de îndată pe la casă, să se înscrie, urmând a se face angajamente cu un brutar.

Camera în şedinţa de la 1 Septembrie, după ce cu 86 voturi a votat legea asupra câştigurilor de resboiu, a luat în discuţie proectul de lege asupra amnestiei, prezintată din iniţiativa parlamentară.

După oare care observaţii ale d-lui Patraşcanu şi Văgăunescu, şi după o cuvântare convenţională a d-lui Marghiloman, camera a votat proectul cu 53 voturi pentru şi 25 contra.

Funcţionarii telegrafo-poştali ne roagă să întrebăm pe d. ministru de interne când are de gând să facă avansările în corpul acestor funcţionari; întrebare cu atât mai justificată cu cât Consiliul de Miniştri a şi aprobat creditul necesar acestor avansări.

Ziarele din Bucureşti anunţă că în noaptea de Vineri 31 August a încetat din viaţă fostul mitropolit Ghenadie Petrescu, starețul mănăstirei Căldăraşului, în vârstă de 82 ani.

Comisiunile de examinare a elevilor particulari au reușit în ce priveşte noastre examene la regulamentul vechiu au dat pe candidaţi, la probe scrise la toate materiile.

La 9 Septembrie urmează să fie terminate toate examenele în vederea de chiriere a locurilor, afară de acele şcoli cari nu vor avea mobilierul necesar.

Consiliul celor presenţi la gimnaziul Ştefan cel Mare este numai de 50 elevi, pentru clasa I-a faţă de 150 înscrişi la liceul naţional.

Examenele de admitere a noilor elevi şi elene înscrişi la Conservatorul de muzică şi arte dramatice din Iaşi (Str. Tomaşcanei No. 13) pe anul şcolar 1918—1919, sunt fixate în zilele şi orele următoare:

Marţi 4 Septemb. 1918, ora 3 p. m. Violoncel, Contrabas, Flaut, Oboi, Clarinet Fagot, Corn, Trompetă şi Trombon.

Miercuri 5 Septemb. 1918 ora 10 a. m. Teorie şi Solfegiu.

Miercuri 5 Septemb. 1918 ora 3 a. m. Armonie şi Contra-punct.

Joi 6 Septemb. 1918 ora 3 p. m. Piano D-na Burada.

Joi 6 Septemb. 1918 ora 3 p. m. Piano Dl. Liberariu.

Joi 6 Septemb. 1918 ora 3 p. m. Piano Dl. Mihail.

Sâmbătă 8 Septemb 1918 ora 10 a. m. Declamaţie, dl. Dragomir.

Sâmbătă 8 Septemb. 1918 ora 10 a. m. Dicţiune şi artă scenică Dl. Codrescu.

Duminică 9 Septemb. 1918 ora 10 a. m. Cânt.

Duminică 9 Septemb. 1918 ora 4 p. m. Violina Dl. Teodorini şi Dl. Barbu.

La Teatrul-Cinema Elisabeta se reprezintă astăzi filmul „Mormântul părăsit" mare dramă în 5 acte cu celebra tragediană d-ra Mia May în rolul principal.

Mâine Marţi la Matineu la 4 jum. „*Di Granda*" cu preţuri populare şi mâine seară „Mormântul părăsit".

Astă-zi dimineaţă, d-na Maria major D. Vasilescu, directoarea şcolei de gospodărie rurală de la Tăutişti, a dat naştere unui băiat, căruia i s'a dat numele de Dimitrie, Eftichiţă, Odorel.

D. dr. Bonachi dând ajutorul său, atât mama cât şi copilul sânt perfect sănătoşi.

Dl. avocat C. R. GHIULEA se ocupă cu redactarea actelor şi cu formalităţile necesare pentru încetăţenirea străinilor.

Doritorii se pot adresa în fiecare zi de lucru la redacţia ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineaţă, şi la locuinţa d-lui Ghielea din *Str. Bărboi No. 6* între orele 8—9 seara.

Dl. Ioan Dimitriu Dirigiate în serviciul Închisorilor centrale a fost înaintat ca grefier Contabil al Închisorei Centrale Iaşi în locul d-lui A. G. Dimitrescu destituit. Dl. N. Silvestru copist la Închisoarea Iaşi, a fost înaintat ca Diriginte la Închisoarea Iaşi, în locul d-lui I. Bodescu, Dl. I. Teodorescu Directorul Închisoarei a fost transferat în aceeaşi calitate la Închisoarea Iaşi în locul Dl. S. Mihail mutat la Închisoarea Mărgineni în locul Dl. Antoniu lăsat în disponibilitate. Dl. I. Iliescu grefier Contabil la Închisoarea Galaţi a fost înaintat ca Director la acea Închisoare în locul Dlui Teofanide mutat la Închisoarea Centrală Ocn. Mari în locul D-lui I. Teodorescu, Dl. G. Palade Director Închisoarei Tg. Ocna a fost destituit din serviciul Închisoarei.

Aflăm cu plăcere că Duminică 2 Sept. a. c. s'a celebrat la oficiul stării civile din localitate căsătoria civilă a D-lui Avocat Dimitrie St. Leon cu distinsa D-şoară Maria I. Winzingher. Urări de fericire şi noroc tinerilor căsătoriţi.

CRINUL NEGRU?

SPECTACOLE

Numai pentru Domni şi Doamne

Grădina Tănăsache Compania Tănase Nicolescu Bozău cu concursul d-nei Marioara Cinschy. Astă seară Luni 3 Septembrie se va reluă Succesul stagiunei hilarianta comedie.

ZEZE!

Cu d-ra Elena Zamora în rolul principal.

Se va râde cu lacrimi.

Grădina Traian Compania Bărăcănescu Carussy. Astăseară Luni 3 Sept. se va juca în beneficiul simpaticilor artişti *Lascu şi Botoşescu* celebra revistă.

DI GRANDA!!!

Cupletele şi dansuri noi.
Balet grandios.
Preţurile obişnuite.
Bilete la casa grădinei.

Teatrul Naţional, Compania-lirică Gabrielescu, Director: Avram Nicolau, Vineri 14 Septembrie 1918 se va juca.

SYLVIA

operetă în 3 acte de Em Kalman

Joacă: *D-nele Virginia Micşoară, Marilena Bodescu, Ana Grand, D-nii Al. Demetrescu de Sylva, N. P. Ciucureţe, N. Kaner*, St. Petrescu-Maşcă etc.

Biletele la agenţia Iliescu.

Cine va vrea să petreacă o seară admirabilă să-şi reţie biletele pentru astăseară la Grădina Tănăsache. Se joacă celebra comedie ZEZE! cu D-ra Elena Zamora în rolul principal.

Se râde până la lacrimi.

Revenirea artistului Ion G. Martun, după o pauză stat de lungă pe scena Iaşilor — ni Zolig Sor pentru care credem ca datorea mai bună prestiune menită a fi subliniată ca un adevărat eveniment teatral ieşean.

Ridichea??? *O mare bombă a căzut asupra Iaşului.* — In curând deschiderea teatrului „Elisabeta" cu grandioasa revistă „Ridichea" de George Ancuţiu.

Semnificaţiile autorilor francezi care au format Comitetul de lectură al acestei reviste şi-au dat verdictul: „Până astăzi o asemenea de revistă nu s'a scris".

In fruntea interpreţilor D-na *Florica Florescu Ionescu Brăila.*

Montarre senzaţională.

EVREUL DIN PRAGA?

Şi acei care trebuiau să plece din Iaşi şi-au amânat plecarea numai şi numai ca să asiste la Matineul de mâine Marţi 4 Septembrie 1918 cu revista *Di Granda* care se dă la varietul şi elegantul teatru *Cinema Elisabeta.*

Astăzi seara la Grădina Traian, reprezentaţie extra-ordinară în beneficiul simpaticilor artişti Lascu şi Botoşescu, cu celebra revistă *Di Granda.*

Veniţi cu toţii să vedeţi pe „*Moţocanul*" (Dl. Lascu jucând cu „drai".)

În ultimul moment aflăm că premiera revistei „Ridichea" la teatru „Elisabeta" va avea loc Luni 10 Septembrie cu D-na *Florica Florescu Ionescu Brăila.*

Crema Inger neagră şi galbenă

Cea mai bună cremă de ghete din lume. Singurul remediu contra umezelei şi economisi rei de galoşi sau şoşoni. Menţine triplu (3 ori) durabilitatea pielei. Nu prinde apa. Păstrează lustru timp de 8 zile necontenit, fiind deajuns ştergerea ghetelor în acest interval numai cu o simplă cârpă.

De vânzare la toate drogheriile, galanteriile şi băcăniile din ţară.

Cereţi pretutindeni CREMA INGER

Preţul unei cutie neagră 2.50 lei
„ „ „ galbenă 3 „

Depozit general Iosef Thierer str, Smeu 1

Se caută de către Reprezentanţa Generală a *Societăţei Române de Asigurare Genarala* funcţionari încasatori şi achizitori destoinici. Garanţie este necesară. 2—3

Ultimele şiri telegrafice

Austro-Ungaria a propus pacea generală

O notă a guvernului Vienez către toate statele

Viena. — Guvernul austro-ungar a hotărât a arăta tuturor beligeranţilor, prietenii şi duşmani, o cale scurtă de el ca posibilă de urmat şi a le propune ca, în liber schimb de idei, să cerceteze împreună dacă există acele condiţii care ar face să se pară ca bună perspectivă începerea tratativelor de pace.

Pentru acest scop, guvernul imperial-regal a invitat guvernele tuturor statelor beligerante la o discuţie intimă şi fără obligaţie, într'un loc din străinătate neutru, şi le-a trimis o notă concepută în acest sens.

Printr'o notă s'a adus acest demers la cunoştinţa Sfântului Scaun, apelându-se la interesul Papei arătat pentru pace, apoi s'a încunoştiinţat şi guvernele statelor neutre.

Intima înţelegere de tot-deauna dintre cei patru aliaţi, oferă garanţia că aliaţii Austro-Ungariei, cărora de asemenea li s'a trimis propunerea, împărtăşesc concepţia dezvoltată în notă.

Operaţiunile pe intregul front francez

— Atacuri de ambele părţi in Frandra şi Champagne—Succesul american la St. Mihiel.

BERLIN. — Grupa de armată principele moştenitor Rupprecht.

Pe ambele părţi ale canalului La Bassée au fost respinse atacurile parţiale ale inamicului. La Havrincourt englezii au atacat din nou. Primul lui atac ne-a izbit la est de Havricourt. Atacurile din timpul zilei au eşuat. Focul nostru concentrat de artilerie a pregătit contra-atacul care ne-a pus seara iarăşi în posesia poziţiilor noastre. Inamicul a suferit pierderi grele şi-a lăsat 100 de prizonieri în mâinele noastre.

Grupul de armata Boehm.

Luptă slabă de artilerie. Atacurile inamicului la pârâul Ognon au fost respinse.

Grupa de armată principele de coroană german.

Armata generalului von Carlowitz a stat ieri în crâncenă luptă între Ailette şi Aisne.

După o puternică pregătire de artilerie, Francezii au atacat cu mari forţe în zorii zilei. Pe ambele părţi de Ailette a fost respins de trupe braunschweigheze şi hanoveraze. Trupe brandenburgheze şi de gardă, după 3 zile de necontenită luptă, în care timp duşmanul căuta zilnic să se pună în posiţiile de la Vauxhaillon, au respins şi ieri 4 atacuri duse, parte cu aruncătoare de mine, parte în luptă corp la corp Reg. No. 20 Inf. sub conducerea Majorului Mylisch s'a distins în aceste lupte. Peste înălţimea la est de Laffeux inamicul a înaintat pe valea de la Allemante. Contra atacul nostru l'a oprit acolo. Între Sanchy şi Vailly s'au prăbuşit atacurile contra liniilor noastre duse în parte cu tancuri.

Eclaireri au trecut iarăşi Canalul de la Aisne francezii au atacat între Nevillar şi Romain în mare parte cu negrii senegalezi. Cu toate grele pierderi suferite înainte de amiază a atacat şi în după amiaza zilei. Am respins pe inamic şi am făcut 100 de prisonieri.

Grupa de armată Galiwitz. Pe ambele părţi ale şoselei Verdun-Etain au eşuat atacul duşman între Cotes-Loraine şi Mosel.

Lupta de avant-posturi înaintea noilor noastre poziţiuni. Duşmanul care ne-a atacat şi cu tancuri a fost respins. Focul de Artilerie s'a mărginit la un foc de împedicare care fost combinată de Infanterie.

PARIS.—Comunicat oficial american. In sectorul de la St. Mihiel unităţile noastre înaintate au menţinut contact cu forţele duşmane şi au respins un contra atac încercat de ele în regiunea Jouiwy.

Acum putem evalua succesul obţinut în timpul celor dintâi zile precedente. Elanul şi vigoarea trupelor noastre şi a vitezelor divizii franceze care au luptat umăr la umăr cu ele, se vădeşte prin faptul că forţele care au pornit pe ambele părţi ale înţelnului au efectuat joncţiunea şi au asigurat rezultatul dorit în timp de 26 ore. In afară de faptul că s'au liberat peste 150 mile patrate de teritor şi s'au capturat 15 mii de prizonieri, ele au capturat şi o mare cantitate de material, peste 100 tunuri de toate calibrele şi sute de mitraliere şi mortiere de tranşee.

Cu toate că duşmanul în timpul retragerei sale a ars mari cantităţi, o examinare parţială a câmpului de batae arată că mari cantităţi de muniţii, material telegrafic, material de cale ferată şi relaţii, haine şi echipament au fost părăsite.

Aşă evidenţă despre grabă cu care s'a retras inamicul se găseşte în pădurile nestricate pe care le-a lăsat îndărăt.

Unităţile de bombardarea şi recunoaştere franceze, precum şi unităţile de bombardare engleze şi italiene şi-au împărţit cu acele ale noastre controlul aerului şi au contribuit la succesul operaţiilor.

•

KARNAVON. — Armata a treia engleză a capturat peste 1500 prisonieri în sectorul Tresnaut şi Havrincourt, la 18 Septembre.

Ca rezultat al înaintărei la nord-vest de St. Quentin, englezii s'au stabilit în linia de la est de satul Beheroart şi Jeancourt.

Un atac duşman la nord-vest de Gouzeaucourt a fost respins. Luptele locale de ambele părţi ale canalului La Bassée au avut de rezultat o înaintare a englezilor.

•

PARIS.—Comunicat american. La sectorul St. Mihiel a avut loc o activitate crescută a artileriei şi avaţiei.

Un contra-atac duşman dat în zorii zilei în apropiere de St. Hilaire a fost uşor respins şi un număr de prisonieri a fost luat.

Pe ţărmul stâng al Meusei liniile noastre au fost înaintate cu vre-o două mile şi acum cuprind oraşele Vilsey şi Moroy. Extensiunea normală a liniilor noastre dincolo de Jouiwy au avut de rezultat aducerea încă a 72 tunuri părăsite duşman în grabnica lui retragere. Prin aceasta se ridică numărul total al tunurilor capturate la mai mult de 200.

PARIS. — Comunicat francez. La sud de Oise germanii au reacţionat violent prin contra-atacuri. Poziţiile franceze au fost toate menţinute.

In cursul zilei francezii au pusmâna pe platoul situat la est de Vauxaillon. Mai la sud, ferma Mennyeau a fost depăşită şi am luat cosma de la nord-est de Celles sur-Aisne.

Numărul de prizonieri făcuţi de ieri dimineaţă şi număraţi până acum trece de 3500.

REBECA TEITLER
OSCAR FROIMOVICI
Iaşi Lugoduţi Bucureşti
In locul ori cării alte Instiinţări

Cu lacrimi în ochi

CASIERIŢA unui magazin din Piaţa Unirei,— roagă pe acel Domn, care din greşală a primit în ziua de 30 August a. c. între orele 4—6 rest în loc la 100 lei drept pentru 1000 lei, adică 988 lei plus.

Va face o faptă nobilă restituind acea diferenţă unei copile cinstite şi sarmane.

„RAPID"

Birou de Expediţii

Iaşi. — Strada Ştefan cel Mare No. 4.

Serviciu de camionaje.

Transportă de la gară în oraş şi vice-versa, ori-ce mărfuri şi bagaje: Expediţii de mare şi mică viteză.

Se însărcinează cu expediţii şi primiri de vagoane complecte şi colete pentru teritoriul ocupat şi streinatate.

Serviciu „RAPID" pentru Basarabia.

Serviciu special pentru transportul bagajelor.

Se caută un administrator de moşie cu salar bun peste întreţinere.
A se adresa la „Opinia".

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM**. Depozit de vinuri en gros Iaşi, str. Gh. Mărzescu No. 15

Din cauza unui accident de tren înmormântarea defunctului

Samuel Tobias

va avea loc Marţi 4 Septembrie a. c. orele 10 a. m.

Cortegiul va pleca din strada Ştefan cel Mare No. 3 casele Kleser spre cimitirul israelit.

AVIS

La 1 Octombre 1918 va apare

CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Invăţătorilor şi Elevilor

de toate gradele de învăţământ, conţinând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziţii şi ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoţiuni, etc.

Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecţiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziţii, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini şi greci, traduceri din autorii moderni predaţi în şcoală şi în fine tot felul de articole folositoare învăţământului în general.

Se primesc anunciuri.

Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.

Costul unui exemplar 5 lei.

Pentru orice informaţiuni şi comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie**, Iaşi, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica**, secretarul liceului Naţional Iaşi).

Nu uitaţi a vă opri din vreme Calendarul.

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iaşi, Str. Carol 20

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai igienică a oraşului. S'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinica chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică ori ce intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie. Ortopedie. Electroterapie. Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase — (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbuienţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

Curs Preparator

S'a deschis în localul fost pensionul Knoch strada Cuza Vodă 16 un curs preparator primar şi secundar inferior după programa statului predat de D-rele Em. Focşa şi Ec. Strat absolvente a facultăţei din Iaşi Se fac inscrieri zilnic de la orele 10—1 iar cursurile încep la 15 Septembrie.

Preţuri foarte reduse.

Ceară şi miere de albine se cumpără de Ioan C. Popovici str. Anastasie Panu 16 (Casa Şerban) Iaşi, magazin şi fabrică de lumânări.

Gimnaziul Moriz şi Betti Wachtel

— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —

Primeşte înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela şcoiile statului.

Elevii săraci fără osebire de naţionalitate obţin scutire de taxe.

Pentru fermă caut de arendat loc în împrejurimile oraşului cerca 10 Ha întindere având locuinţa şi apă, a se adresa Ioan Simionescu Nicolina 58. 3

Lemne de foc şi de construcţie de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

ELEVII şi ofiţerii-elevi ai Institutului Medico-Militar — se vor prezenta la Cancelaria Institutului din Infirmeria de ochi «Frumoasa» Iaşi, în ziua de 5 Septembrie ora 10 dimineaţa pentru a da relaţii urgente. Corpurile şi serviciile sunt rugate a le da foile da drum pentru dus şi intors.

p. Directorul Institutului
Medic Maior Dr. POPOVICI

ATELIERUL DE CEPRAZARIE MILITARĂ

„LA COTA 789-COŞNA"

N. PETRESCU & C-nie

Iaşi str. Costache Negri 31

execută în 24 ore ori ce comandă în modul cel mai exact cerut de client. Formele cele mai moderne şi preţurile cele mai convenabile Vizitaţi şi vă veţi convinge.

Sirmă ghimpată galvanizată nouă de vânzare str. Costache Negri 83, intrare str, Strâmbă.

Se caută corespondent rutinat de limbele română, germană, franceză. Ofertele cu indicaţia serviciului anterior şi pretenţiuni de salar la ziar pentru M. T.

Caut o camera goală, spaţioasă şi igienică în apropiere de Mitropolie.
Intrare separată.
Inginer Mărineanu Sf. Andrei 23. 2

Transportul Bagajelor de la gară în oraş şi vice-versa execută serviciul „RAPID" Iaşi, Str. Stefan cel Mare No. 4.

Anul XIV-lea No! 3436

10 BANI NUMARUL

Miercuri 5 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITATII

Precedent primejdios!

Ziarul nostru a vorbit dăună-zi despre inovaţiile curioase şi procedeurile şi mai curioase, adoptate de decanatul avocaţilor din Botoşani. Cele ce s'au petrecut şi se petrec încă, în această chestie, comportă o cercetare cevа mai amplă de cît laconica notiţă de dăunăzi, or-cît de incisiva a fost. Acest lucru voiesc să-l fac în rândurile ce urmează.

*

Tânărul decan de Botoşani— şi împreună cu el un număr de tineri avocaţi— cred, după cât se pare, în însemnătatea sindicalizărei breslelor. Se prea poate să aibă dreptate— chiar cînd e vorba de un corp select, cu o sfîrşit de mare importanţă socială şi care, prin caracterul de auxiliar al justiţiei, are o însemnătate deosebită din punctul de vedere al triumfului ideilor etice şi de justiţie supremă. Justitia fundamentum regnorum.

Decanul avocaţilor de Botoşani crede că corpul avocaţilor poate fi un sindicat ca or-care, şi nu voieşte să ţie cont de acele distincţiuni, care nu constituie numai diferenţieri abstracte ci au la baza lor un substrat real de elemente, care dau unor anume funcţii sociale un caracter de selecţiune, o situaţie specială

D-sa crede ast-fel. Il priveşte lucrul dacă n'ar proceda la aplicaţiuni practice, care devin adevărate vexaţiuni şi lovesc elementarul bun simţ.

Dnă d. Mighiu clientela avocăţească din Botoşani ar trebui repartizată în mod egal la toţi avocaţii. Aşa dar sindicat, cotizaţii egale, beneficii egale. Ce te faci însă cu valoarea personală. Ce te faci cu puterea de muncă, capacitatea, garanţia morală etc.?

Ce te faci cu toate aceste predispoziţii ale selecţiunei, urmare fatală a inegalităţei între indivizi, concluzie inevitabilă a constituţiei psiho-fiziologice şi etice a individului?

Pe aceste toate decanul barourlui le nesocoteşte sau se face a le nesocoti, în schimbul marelui avantagiu—nu nic personal—al unei juste repartiţii a clienteiei şi a câştigului.

*

Intru realizarea acestor concepţii, expuse într'o întrunire a avocaţilor din Botoşani, d. Mighiu a indicat un început de execuţie: chestia actelor pe care, conform unei legi, evreii vor trebui să le facă, pentru a-şi valorifica dreptul de a deveni cetăţeni.

D. Mighiu desemnează aceasta lege ca un „ce" de natură a provoca multe neînţelegeri celuia care s'ar ocupa în mod deosebit şi ar sancţiune prea multe cereri. D-sa, pe acest temeiu, care repartiţia, cu sau fără voia clientului, şi trece de la vorbe la ameninţări cu bataie, fie pentru Avocaţii care n'ar ţinea cont de voinţa decanului fie pentru impricinaţii care s'ar grămădi prea mulţi la unul şi acelaş avocat.

In primul loc considerăm ca un abuz al d-lui decan, aceste ameninţări făcute de la înălţimea situaţiei pe care o ocupă. In al doilea loc considerăm ca un început primejdios de agitaţie ast-fel de procedeuri adoptate de un corp constituit, faţă de o lege, care poate să fie multora antipatică, dar care a luat fiinţă cu paza tuturor erăndurilor legale. Cred chiar că n'ar face rău d. Mitilineu, ministru de justiţie, să medite dacă nu este cazul de a face pe ori-cine are vr'o legătură cu instanţele judecătoreşti să înţeleagă că agitaţia unor corpuri legale în potriva ordinelor legale nu este admisibilă.

D. Mighiu nutreşte idei radicale, atât în ce priveşte întocmirile sociale cât şi în ce priveşte legiferările politice. E un drept al d-sale şi nimănui nu-i poate face dintr'aceasta o imputare. Ceea ce nu se poate admite însă este ca, utilizând o situaţie într'un corp organizat, să procedeze la intimidări pe cale de fapt, d-sa care este presupus a şti că în materie de lege şi aplicaţiunea ei, ori-ce cale de fapt devine un abuz perfect justiţiabil de către instanţele chemate a înfrâna abuzul.

Aceasta în general şi cu atât mai mult într'o materie inflamabilă ca aceea în direcţia căreia d. Mighiu îşi îndreaptă astă-zi activitatea, materie politico-socială care ne-a dat atâta de furcă şi în care fără doar atitudinea de d-sa adoptată constituie un început primejdios de

*

Decanul barourlui de Botoşani vizează o egalitate desăvârşită în materie de profesiune avocăţească şi crede a întrevăd a chiar posibilitatea realizărei acestui vis *scump* — nu inelet care ar urma să fie criteriul de judecată al acesui *scump*. Să-l lăsăm să viseze şi nu de la visul său voiesc să-l întrerup prin aceste rânduri.

In momentele de *trezie*— —d sa se agaţă însă de fapte precise, legi anumite şi trece la ameninţări şi agitaţie

Aceasta nu se poate

Criticus

MICI POLEMICI

Asociaţia „generală" a presei va publica desigur, în scurtă vreme un bilanţ al tuturor spectacolelor de binefacere organizate de doi ani încoace în Iaşi, ori în alte centre.

*

Din causa grabei, Asociaţia zisă generală a plecat din Capitală fără registre. O mică uitare, care a avut consecinţe, penibile pentru unii, plăcute pentru ceilalţi.

*

Cât timp Asociaţia se găsia în Bucureşti, ziariştii şi publiciştii din provincie nu se puteau folosi de binefacerile ei, la distanţă. Acum nu se pot folosi, pentru că bucureştenii fiind aici, — „provincialii" rămân toţi la distanţă.

*

Această distanţă nu se măsoară în kilometri, ci în pretenţii, în procedeuri, în tupeu, în apucături.

Mai ales apucături.

*

Beligeranţii în Apus ar fi dispuşi a'şi acorda un armistiţiu de iarnă.

...De ce nu şi de primăvară de vară şi de toamnă?

*

Ministerul de războiu a spus în senat că serviciul sanitar a suferit şi el ca toate; de dezorganizare.

Dnii Cantacuzino şi Vicol au plecat prea târziu de unde au plecat.

*

După ce se distinge culoarea politică a unui ziar ieşean?

— După cât alb îi aşterne cenzura pe pagini.

POLITICE

SPRE PACE?

Acum cîte-va zile publicam un articol intitulat «Zorile păcei generale?», în care arătam, cu date precise şi texte incontestabile, că popoarele ţărilor beligerante sunt excesiv de doritoare de pace şi că este imposibil ca acei ce conduc destinele acestor ţări să nu ţie cont de sentimentele hotărîte ale opiniei publice.

Ca exemplu caracteristic dădeam atunci congresul muncitoresc englez de la Derby, unde voinţa mulţimei engleze s'a exprimat în senzul păcei. Astăzi se cunoaşte votul: cu trei milioane şi jumătate glasuri contra unui jumătate milion, moţiunea păcei prin înţelegere a fost admisă. Şi să nu uităm că suntem în Anglia, prin excelenţă ţară de opinie publică.

Mai curînd însă de cît ne aşteptam—nu de cît doream —vine astăzi propunerea puterilor centrale.

In esenţa ei propunerea aceasta urmăreşte,

o pace tranzacţională.

Pe de altă parte nota austro-ungariei se grăbeşte a sublinia că astăzi nu mai poate fi vorba de dezmembrarea monarhiei vecine, lucru definitiv câştigat prin declaraţiile formale ale lui lord Balfour şi Lloyd George. De altfel, fără această premiză, nici nu s'a putea concepe demersul Austriei.

Dacă lucrul ar urma să rămîe ast-fel dacă într-adevăr monarhia vecină STIE că nu mai poate fi vorba de o dezmembrare şi că problema naţiunelor va urma, să fie rezolvită pe cale internă,

Cât despre propunerea în sine, cine ar putea prevedea rezultatul, cine îndrăzneşte să spere şi cine ar putea să nu spere totuş că ne apropiem de sfârşitul îngrozitorului măcel?

Este o singură garanţie: voinţa de pace a popoarelor. Peste aceasta voinţa nu se poate trece la infinit.

Op.

Armonizare

Un ziar din Bucureşti îşi manifestă părerea de rău că şedinţele corpurilor legiuitoare nu pot avea loc în capitala ţării.

Căci, zice autorul articolului, ait ce va o să auzi cum se tratează o chestiune, care e sentimentul camerei sau senatului, şi felul cum acesta se pune în evidenţă, de cât să citeşti în Monitor discursuri. Acestea sunt monotone şi câte odată anoste, fă ă să ne dea adevărată icoană a celor petrecute în parlament.

S negreşit dreptatea e de partea sa.

Dacă ar fi să dăm un exemplu pentru aceasta.

Iată că în cursul discuţiunilor asupra legei arendăcilor silite, ni se pare că la Art. 19 Dl. G. Tafescu reprezentant al colegiului al treilea de Iaşi, propune un amendament.

D-sa iubeşte elementul ţărănesc, nu este dacă mai mult ca alţii, dar e cert că-l iubeşte.

Pe lângă aceasta d. Tafescu spune ceea ce cugetă pe faţă, fără multe figuri oratorice, ca alte cazuri D-sa pune punctele pe i.

VIR.

OAMENI SI LUCRURI

A treia întâlnire...

Frontul craiovean.

Nu mai eram, propriu zis, pe fronturi ci după. Ineepuse pentru mulţi dintre noi frontul cel sprig, frontul care se făcea ori se topea zi cu zi, ceas, frontul retragerei, când mai repede, când mai încet.

Şi într'o bună zi—5 ori 6 Noembre: pentru atâta îndoială nu vom desface mormane de note şi carnete colbăite—ne găsiam la Craiova.

Numai o parte. Ceilalţi, în urma luptelor din Jupineşti, Bibeşti, Filipeşti, se găseau în alte puncte, în aşteptarea unei reconstituiri a regimentului, acum destăcut în baterii izolate.

Ajunseseem noaptea târziu şi foarte amevoie hoteliernul cedă singura cameră —oprită de altui şi „imprumutată" condiţional pentru caz de neprevăzută întoarcere a chiriaşului adevărat.

Din nenorocire, nu era vorba de o instalare la Craiova; nici măcar de o mai lungă oprire în frumosul oraş al Oltenieei.

Imprejurările se precipitau şi, cam pe la amiază, încercarea de a ajunge la poştă pentru a expedia o telegramă celor de acasă, nu mai avea succes. O parte din colegii ofiţeri, plecaţi să ia informaţiuni la o înaltă autoritate militară se întorceau foarte grăbiţi, cu ordinul de a pleca înainte.

Când scriem „înainte", înseamnează că porniam îndărăt,

...Câte-va săptămâni!

Pierdusem eri un ceas întru descoperirea unui prieten, pe care nu'l ştiam mobilizat şi plecat departe. Iar această mică ironire de vreme a fost fatală. Telegrama nu mai putu pleca, dar nici măcar încercarea de a o trimite n'e mai puteam face, direct, ci prin mijlocire prietenului artist Radu Demetrescu.

El s'a reântors, zilele acestea, la teatrul ieşean. Această a treia întâlnire cu vechiul front, mi-a sugerat câte-va rânduri pentru cronica de mâni.

RODION

INFORMATII

Stirea dată de un ziar că d. Al. Marghiloman a plecat la Bucureşti este inexactă.

Primul ministru se află în Iaşi şi a avut astă-zi o lungă convorbire cu ministrul de externe.

Ştirea dată eri de ziarul *Indreptarea* de un accident de automobil, în care d-nii Nanităescu şi Virgil Arion, şi-ar fi găsit moartea este în totul şi din fericire neexactă.

Populaţia ieşană a rămas şi azi fără pâine. In zadar aşteaptă femei şi copii, în faţa brutăriilor, pâinea nu se dă.

Pe de o parte agricultorii refuză să dea grâu, iar din mica cantitate de pâine ce se fabrică, brutarii o mai speculează.

Dar până cînd va dura această infometare?

Astăzi s'a depus la Senat legea arendărilor silite.

D-nii Vasile G. Tataru, prim preşedinte al Curţei de Apel, din Iaşi C. N. Bazdugan, consilier la aceiaşi curte, au fost numiţi judecători titulari la consiliul de revizuire permanent al armatei, iar d-nii Iulian Teodorescu şi Dimitrie Clohodariu, judecători supleanţi la acelaşi consiliu de revizuire.

Aceste numiri s'au făcut pe timp de un an, începând de la 1 Septembrie dar încetează de îndată ce ministerul de război se strămută la Bucureşti.

Satisfacţie pentru ieşeni.—D. general Gigârtu, a pus în şedinţa de eri a senatului întrebarea, dacă s'au luat care-care măsuri, pentru ospitalizarea studenţilor basarabeni, care au a veni la Iaşi.

Făcând o parantesă, d. general Gigârtu zice:

Cu atât mai mari trebue să fie pregătirile, cu cît viaţa la Iaşi e excesiv de scumpă! La Craiova chilogramul de struguri din cele mai alese e maximum 4 lei. la Iaşi e 8 lei, la Craiova chilogramul de prune e 80 bani, la Iaşi 4 lei. Şi aşa cu toate alimentele.

Dar scumpetea nu e din vina ieşenilor. ci a celora cari au venit peste ei, li-au luat casele. li-au stricat mobilele şi au făcut traiul atît de greu.

Senatul prin faptul că nici o voce contrară nu s'a ridicat, a dat Iaşului această satisfacţie, recunoscând că ieşenii nu sunt vinovaţi.

D. Bogdan Aurel, preşedinte la secţia II-a a tribunalului Covurlui, a fost numit raporter al tribunalului de prize maritime din Galaţi, în locul d-lui Grigore C. Conduratu.

Ministerul pe interne anunţă că nu se va putea da curs cererilor de venire sau plecare din teritoriul ocupat, presentate fie în Bucureşti, fie la Iaşi, dacă nu se indică pentru toate persoanele, următoarele date: Numele, profesiunea, protecţiunea, vârsta, adresa completă în teritoriul ocupat, fotografia şi motivul călătoriei.

Aceste date sunt necesare şi pentru cereri oficiale. Autorităţile şi publicul sunt rugate cu insistenţă să se conformeze acestei luări aminte, de vreme ce autoritatea Centrala Germană de pasaporte nu primeşte nici o cerere, dacă nu este completă.

Prin testamentul său, regretatul fost Mitropolit Ghenadie, a lăsat pe d. Virgil Arion ca executor testamentar.

In urma adresei ministerului de externe, cu privire la repatrierea prisonierilor de război, originar din Basarabia, necesari munciei agricole, comisariatul general al Basarabiei a dispus ca toate prefecturile de judeţ să compună listele nominale a tuturor prisonierilor aflători în Germania şi Austro-Ungaria, spre a se putea interveni pentru repatriere. Aceste liste de îndată se vor fi terminate vor fi trimise ministerului de externe, spre a face intervenţiile necesare.

A apărut decretul, prin care d. Grigore Palade, director la Inchisoarea Târgu-Ocna, se lasă în disponibilitate şi d. Al. Gh. Dumitrescu, contabil la Inchisoarea Iaşi se destituie din serviciu.

DIN BASARABIA. — Comisiunea şcolară de la directoratul instrucţiunei publice, a elaborat un proect de regulament pentru organizarea învăţământului primar în oraşele şi ţinuturile Basarabiei.

— La delegaţia technică de pe lângă directoratul instrucţiunei publice, se fac tablouri de învăţătorii de peste Prut, cari doresc să ocupe posturi în Basarabia.

Aceste tablouri va fi gata peste câte va zile şi aduse la cunoştinţa publicului.

— Adunarea zemstvului Basarabean a instituit o comisiune cu sarcine de a proceda la revizuirea tuturor departamentelor zemstvului.

— D. general A. Văitoianu, comisar general al Basarabiei a luat buna dispoziţiune ca toate localurile să fie închise la ora 1.30 noaptea, oprind circulaţia între orele 2 şi 6 dimineaţa, în oraşul Chişinău.

Această măsură a fost luată spre a se preîntâmpina actele răufăcătorilor, care s'au înmulţit în ultimul timp.

— Societatea istorică şi literară, din Chişinău, îşi continuă neîntrerupt, activitatea.

Duminică 2 Septembrie a avut loc o nouă întrunire, la care au făcut comunicări d-nii Ciobanu, directorul instrucţiunei publice, despre originea şi moartea mitropolitului Dorofteiu al Moldovei şi d. Arhitect Socolescu despre vechea arhitectură românească.

Cu începere de azi, consistoriul bisericei basarabene, a fost complect naţionalizat.

De aici înainte toate lucrările direcţiunelor consistorului vor fi făcute numai în românăşte.

Acest fapt a produs o excelentă impresiune în toate straturile sociale de aci.

— Culesul recoltelor de tutun din Basarabia s'a terminat. Producţiunea a fost mijlocie, aproximativ 70 puduri de hectar.

Invăţătorii suplinitori. D. ministru al instrucţiunei se ocupă cu îmbunătăţirea soartei corpului didactic.

In legătură cu aceasta, mai mulţi învăţători suplinitori ne roagă a atrage din nou atenţia asupra solicitudinei ce trebue arătată acestei categorii de educatori.

Invăţătorii suplinitori meritoşi şi care au funcţionat 10 ani în această calitate, ar trebui declaraţi învăţători definitivi. Prin aceasta se va umple un gol destul de mare din învăţământul primar rural, şi se va da o dreaptă recompensă celor care şi-au depus toată dragostea şi munca, timp îndelungat, pentru luminarea şi educarea poporului.

M. S. Regele care a făcut Duminică o excursiune, împreună cu d. Marghiloman, la Mănăstirea Bistriţa, a sosit aseară în localitate, unde va rămâne câteva zile.

Statul Arhiereilor basarabeni în ultima sa ședință, a făcut următoarele numiri de direcțiune la școlile duhovnicești din Basarabia.

1) La seminarul din Chișinău, a fost numit P. S. Arhimandritul Visarion, fost director al seminarului din Galați.

2) La școala eparhială de fete din Chișinău, d-ra Sanda Ulubeanu.

3) La școala duhovnicească din Ismail, părintele Leu, fost director al Seminarului Central din București.

4) La școala duhovnicească din Chișinău părintele Sergiu Becan.

5) La școala duhovnicească Edinți, d. Spinei.

S'a înființat la Chișinău un depozit de benzină și petrol, care va distribui populației, după cartele, cantitățile necesare.

Când oare se va face aceasta la Iași?

Cea mai grandioasă inscenare, cea mai artistică interpretare și un subiect plin de dulcețe fac din filmul „Mormântul Părăsit" o adevărată capo de operă. „Mormântul părăsit" este una din cele mai puternice drame și interpretă principală, celebra tragediană D-ra Mia May strălucește prin grandiosul joc.

„Nu te mai afli înaintea pânzei cinematografului, ci înaintea unei scene teatrale mondiale, unde admiri corifeii artei dramatice", spuneau spectatorii inseși la prima reprezentație.

„Mormântul părăsit" se mai reprezintă în astă seară Marți și mâne Miercuri la Teatrul Elisabeta.

În No. 2 din „Buletinul evreilor pământeni" acum sub presă se va retipări în întregime Regulamentul la „Legea de incetățenire" Se vinde la depositari cu 20 bani exemplarul.

Cursurile gimnaziului „Wachtel" se redeschid între 10 și 15 Septembrie fără amânare.

Cu începere de astăzi, biletele pentru vagoanele de dormit Iași-București ale Companiei „MITROPA" se vând la Magazinul Conservatorului din str. Lăpușneanu 32.

Bibliografie. — A apărut la Chișinău primul număr din revista culturală „Răsăritul". Această publicație pentru învățături și îndemnuri bune va apare bilunar sub conducerea d-lor I. Manolescu și I. U. Soricu.

Îngrijit tipărită, revista se află în vânzare cu prețul de 1 leu numărul.

Înaintări la poșta locală. Au fost înaintați la gradul de inspector general, Constantin Vasiliu, Sofian Constantin, la gradul de oficianți superiori gradul I; Raicu Ion, Teodor T.; Gheorghiu Constantin, Ianculescu A. și Velciu Alexandru; la gradul de ofician superior de gradul al 2-lea, Andrieșescu George; la gradul de oficiant superior gradul al 3-lea; Moțoc Constantin, Văcăreanu Teodor, Dăncănescu Ion, Mihailescu Damitru II, Budachevici Victor, Garabet George, Petrescu P, Atanasiu Ion, Grigoriu Cristea și Vinogradschi Alexandru; la gradul de oficiant inferior gradul I, Stambulu Nicolae; la gradul de oficiant inferior de gradul II Ghibănescu A; Sofieu Constantin, Bushman A., Creteanu Gheorghe, Poraman Stefan; la gradul de oficiant inferior III Tanu Stefan, Bujoreanu Vasile.

La gradul 4 de impiegat superior Garabet Ecaterina, și Bohman Marta; la gradul 5 de impiegat superior Ecaterina Mihailescu II; la gradul 6 Sofia Nesulau și Pantani Teodor.

D. Iancu Mendelsohn, cunoscutul comerciant, a cumpărat Circul Sidoli. Sala se restaurează radical.

Direcțiunea Aprovizionărei aduce la cunoștința generală că conform cererei Ministerului de Industrie și Comerț și potrivit legei organizărei Sindicatelor, Direcțiunea Aprovizionărei nu mai poate autorisa distribuțiuni de postav direct de la fabrici.

Pe viitor postavurile disponibile se vor distribui în fiecare județ sub îngrijirea și controlul Comisiilor Economice de județ.

Data începerei distribuțiunilor la comune se va publica la timp.

După toate probabilitățile organizația Liceului „Internat" va suferi o modificare pentru a se primi exclusiv elevi externi din causa greutăților de alimentare a internilor. Aceștia vor avea, pe cât posibil gazdă în oraș.

Cine nu reține din timp biletele pentru revista „RIDICHEA" de George Anonimu, în loc să râdă în seara aceia cu hohote, va plânge!

Dl. avocat C. R. GHIULEA se ocupă cu redactarea actelor și cu formalitățile necesare pentru incetățenirea străinilor.

Doritorii se pot adresa în fiecare zi de lucru la redacția ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineață, și la locuința d-lui Ghiulea din *Str. Bărboi No. 6* între orele 8—9 seara.

În beneficiul simpaticului Carussy se va da astă seară Marți 4 Septem. de către artiștii Companiei Bărcănescu Carussy frumoasa operetă BARONUL QURACAO.

Tot ce are Iașul mai distins și-a dat întâlnire.

Pentru elevii înscriși a trece concursul la Seminar, la școala tehnică și normală s'au reservat, ca în toți anii, un număr de locuri la școlile secundare publice, în cas de nereușită.

Direcțiunea Liceului Internat „C. Negruzzi" din Iași anunță pe cei interesați, că la 20 Septembrie a. c. începe examenul de admitere pentru cl. I-a și concursurile de bursă pentru clasele I—II

Sunt 3[illegible] locuri de bursieri pentru cl. I-a, 20 locuri pentru cl. II-VIII și 80 locuri de solvenți la toate clasele (I-VIII)

Pentru elevii basarabeni se păstrează un sfert din numărul locurilor de solvenți și bursieri.

Condițiunile de primire în Internat se pot vedea în „Monitorul" Oficial".

Inscrierile se primesc până la 15 Septembrie.

Seria nesfârșită a furturilor continuă în oraș, cu toate măsurile luate și împotriva autorităților

În fața chiar a Comenduirei Pieței, între Piața-Unirei și Piața Cuza-Vodă, s'a descoperit astăzi la ora 10 a. m. un îndrăzneț furt la magazinul de galanterie „La Leon" Hoții s'au introdus prin subsol; au spart podeaua de ciment și pătrunzând în magazin au furat pe alese, marfă evaluată cam la 47000 lei.

Se zice că autoritățile ar fi pe urma făptașilor.

Consumul Casei Corpului Didactic distribuie membrilor săi, în fie care zi de la orele 7 — 11 dimineață, zarzavaturi cu prețuri de 20 — 25 la sută mai reduse de cât pe piață.

Membrii ce doresc a lua pâine de la Consum, vor trece de îndată pe la Casă, să se înscrie, urmând a se face angajamente cu un brutar.

Comisiunea de examinare a particularilor de curs secundar și inferior este presidată de d. Th. Bădărău, directorul liceului internat.

SENATUL

— Ședința dela 3 Septembre —

D. gen. *Gigartu* vorbește în chestia studenților basarabeni, cerând să se facă toate sacrificiile pentru ca ei să-și facă de-acum studiile la noi.

D. *Ciuhureanu*: repetă că Basarabia încă nu-i o țară românească, căci n'are încă spiritul național; în deosebi intelectualii — studențimea, — care-i rusificată.

Basarabia are anual 1000 de bacalaureați, un număr considerabil. Aproape toți vor veni desigur în România Dar, din nenorocire, singurul local destinat în acest scop, încă nu-i reparat. Consecința e că foarte mulți studenți basarabeni, au și plecat spre Moscova și Odesa. De aceea voi continua a lupta și voi solicita tot concursul pentru a realisa un adăpost pentru basarabeni. M'am gândit la localul Seminarialui „Veniamin Costache", — care ar putea fi mutat în alt oraș, iar clădirea să devină un cămin al tuturor studenților ieșeni, nu numai ai basarabenilor.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, ședința se ridică.

SPECTACOLE

Numai pentru Domni și Doamne

Grădina Tănăsache Compania Tănase Nicolescu Buzău cu concursul d rei Elena Zamora, se va juca astăseară Marți 4 Septembrie Succesul stagiunei hilarianta comedie.

ZEZE!

Cu d-ra Elena Zamora în rolul principal.

Se va râde cu lacrimi.

Biletele la agenția Iliescu.

Grădina Traian Compania Bărcănescu Carussy. Astăseară Marți 4 Sept. se va juca în beneficiul simpaticului Carussy, frumoasa operetă.

BARONUL QURACAO

Toată lumea și-a dat întâlnire la aceasta Mare serbare Artistică.

Unt eftin se găsește în Depozitul revistei „RIDICHEA" pentru că e să iasă tot untul din sei care ver fi luați în primire de această senzațională revistă, a cărei premieră va avea loc Luni 10 Septembrie în elegantul teatru „Elisabeta" din str. Gându.

Astăseară peste 1000 de oameni au intors de la Grădina Tănăsache ne mai găsind bilete pentru celebra comedie ZEZE! care se joacă de Compania Tănase Nicolescu Buzău cu d-ra Elena Zamora în rolul principal.

Ce surpriză pregătește Florica Florescu pentru Luni seara 10 Septbr. în revista „RIDICHEA" de George Anonimu?

Ultimele știri telegrafice

Continuarea atacurilor în vest

Bombardarea aeriană a Parisului

BERLIN. — Frontul de vest,

Grupa principele Rupprecht și Boehm.

În valea râului Lys și la sud de canalul La Bassé am întreprins cu succes operațiuni. Între Gavricourt și Epehy foc violent de artilerie de dim de dimineață, urmat de atacuri dinamice lângă și la sud de Havricourt. În timpul nici acțiunile de luptă au decurs mai liniștit. La nord-est de Vermant lângă pădurea Hellnon și lângă Essigny le Grand lupte de infanterie.

Grupa de armată principele moștenitor german.

Lupte parțiale puternice între Ailette și Aisne. După sădarnice atacuri dușmanul porni din nou la luptă în spre seară.

În general inamicul a fost respins. A reușit să lărgească spărtura făcută în ziua precedentă și a pus picioarul la sud de Vailly, între Aisne și Vesle artileria dușmană a rămas inactivă. Am curățit cuiburile de francezi rămași încă din luptele de la 15 Sept.

Grupa de armată Gallwitz.

Între Cetes-Loraine și Mosel lupta de artilerie s'a intețit vremelnic.

Înaintea noilor noastre poziții s'au desfășurat mai dese ori puternice atacuri de infanterie, în care am făcut prisonieri.

În spre seară dușmanul a ținut aproximativ linia Fresnes-St. Hilaire-Haumont-Rembercourt și în pădurea Rappes.

Grupa Ducele Albrecht

Asalturile înspre frontul loren au fost respinse: Ca revanșă pentru aruncarea bombelor asupra orașelor deschise germane am aruncat ieri 22000 kg. bombe asupra Parisului. Am distrus ieri 24 aeroplane și baloane captive.

PARIS.— În cursul nicei, Francezii au continuat atacurile lor, în regiunea la nord-est și est de Soucy. Cu toată rezistență opusă de germani, trupele franceze au progresat un kim. pe un front de 4 kim.

Noi prisonieri în număr de 600 și 105 tunuri au rămas în mâinele noastre. Nici un eveniment important de semnalat pe restul frontului.

PARIS Radio ora 15.—În timpul nopței trupele franceze au continuat înaintarea la est de Vauxaillon, și au luat muntele Siages, făcând aproape 300 prizonieri.

Mai la sud, trupele francese au luat localitate Vailly.

În Lorena o acțiune locală în regiunea Loinarey a adus prisonieri.

O nouă conspirație în Rusia

Petrograd.— După știri de ale presei, s'a descoperit în regiunea armatei a patra o mare conspirație.

Șefii diviziilor ce aparțin acestei armate au primit oferta de la Eutenta de a vinde armata a patra.

Șeful a refuzat și-a dat pe față afacerea.

In jurul notei Austriei

— *Importante consfătuiri la Berlin* —

Berlin.—Cancelarul conte Hertling a primit astăzi pe șefii partidelor majorității la o consfătuire de mai multe ore, la care au luat parte și secretarii de stat Hintze și Wallrof.

În această consfătuire s'a discutat asupra situației create prin nota de pace vieneză, în continuarea consfătuirei pe care șefii de partide o avuseră cu o seară mai înainte împreună cu secretarul de stat Hintze.

Nanen.—Judecarea notei de pace austro-ungare în presa germană arată o unanimitate, în sensul că demersul este considerat ca rezultând numai din inițiativa guvernului austro-ungar, pe cind din punct de vedere al fondului se exprimă o puternică simpatie.

Moartea unui comandant englez

Londra. — După știri de ale ziarelor, a murit feldmarșalul Nicholson, fost în 1917 șeful marelui stat major englez.

✝

Adânc instristații Ruxanda Adam soție, Dimitrie și Mariana Adam cu copii, Lazăr și Aglae Theodor cu copii, Gh. și Marie Philipescu cu copii, Ioan și Elena Adam cu copii, Neculai și Nety Adam, Matilda Adam Ruxanda Adam seră, au durerea a vă face cunoscut încetarea din viață a prea iubitului lor

Vasile Adam

decedat la 30 August 1918 la etate de 74 ani

Rămășițele pământești au fost depuse la Cimitirul orașului Dorohoi.

— Rugați-vă pentru el —

Banca Iașilor

SOCIETATE ANONIMA

Iași,—Strada Stefan cel Mare No. 47

Vinde imobilul său din Str. Anastasie Panu No. 9 prin licitație publică cu oferte închise începând de la suma de lei 61,000, prezentate la sediul băncei până Vineri 7 Septembrie a, c. ora 12 a. m.

SE VINDE din cauză de boală o tipografie mare cu mașini perfecționate, motoare electrice, foarte mult material, afacere foarte rentabilă, potrivită pentru doi sau mai mulți tovarăși. A se adresa la „Opinia"

Motocicletă Harlei Davidsohn sau Indian în perfectă stare cu sau fără ataștren și rezerve cauciuc, cumpăr imediat. Binhora, str. Elena Doamna 84 Iași

Cumpăr o cassă de fier pentru bani. A se adresa la Liceul Militar Mănăstirea Dealului în localul Școalei Normale Iași sau la „Opinia"

Doamnă de bună condiție cunoscând germana, franceza și piano, perfectă gospodină dorește a conduce menajul unuia persoane singure, merge ori unde numai localitate nu. A se adresa la ziar sub „Margot".

Se caută o femee, sau fată de serviciu la o familie de 2 persoane, care urmează a merge la București, plata bună adresa M. Theodoreanu Iași str. Cuza Vodă 9. Etaj

Furaj, iarbă de cosit, se vinde, str. Zugravilor 57 bis.

Pentru Fermă caut cu arendă loc lângă Iași circa de 30—40 ha. intindere având locuință și apă. A se adresa I. Simionescu Nicolina 58.

AUTO-CAMION — de închiriat pentru transporturi de mărfuri în toate direcțiunele a se adresa A. O. Kieser str. Lăpușneanu, 56

Lemne de foc și de construcție de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. A[illegible] ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

Se caută o guvernantă străină pentru un copil de 4 ani adresa str. Păcurari 36

Cumpăr îmbrăcăminte bărbătească și de damă plătesc bine scriți I. Blumer str. Socola No. 75

Cu lacrimi în ochi

CASIERIȚA unui magazin din Piața Unirei,— roagă pe acel Domn, care din greșală a primit în ziua de 30 August a. c. între orele 4—6 rest în loc la 100 lei drept pentru 1000 lei, adică 988 lei plus.

Va face o faptă nobilă restituind acea diferență unei copile cinstite și sarmene.

3 Uniforme franțuzești de vânzare. A se adresa la D-l. Movilă str. Cucu 15 (la D-nul. Katz) între 3 și 6.

De vânzare 2 cai, două docare, trăsură, cupea. Schimb cauciucuri 815, 920, 875 pentru 955, 880. A se adresa str. Păcurari No. 33 între 8—10 și 1—3.

Bijouterii, ceasornice de aur cumpără M. FAIN, Bijoutier, Lăpușneanu 8

Comptabil corespondent perfect bilanțier cu practică serioasă se caută de către un stabiliment industrial spre imediată angajare. Oferte detailate de stare civilă, activitate trecută și pretențiuni, a se adresa la ziar sub „comptabil rutinat.

Vie de vânzare apropierea de Iași; două zeci minute distanță, intindere 35 Ha. plantate 18 Ha, cu viță americană, restul livadă pomi roditori cu fânaț, gospedărie complectă trei rânduri case de locuință, 5 beciuri zidite cu piatră, iaz, trei fântâni apă buna.

A se adresa la D-nul I. Raileanu farmacia Spiridoniei Iași.

MICUL INSTITUT

PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei Eug. HARNAGE, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)

Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Teatrul-Cinema „Elisabeta"

IAȘI—. Str, Gându, vis-a-vis de Liceul Național

Anunțuri pe **Cortina-reclamă** se primesc la administrația teatrului Elisabeta—. Această publicitate e cea mai practică, anunțul fiind cetit de zeci de mii de spectatori.

Teascuri și Sdrobitori pentru vin.

Mașini de uscat fructe.

Carton asfaltat pentru acoperit casele ect. se găsește de vânzare la

Magazinul de fererie Frații Goldenberg str. I. C. Brăteanu 182, Iași.

Doctorul G. Irimescu

— Boale interne —

jecțiuni intravenoase. Neosalvarsan. Consultații Tratament 4 jum.—6

Str. Buzdugan 8.

De vânzare un landon excursie neu a se adresa strada Palat No. 2 orele 8—12 a. m.

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM.** Depozit de vinuri en gros Iași, str. Gh. Mărzescu No. 15

Gimnaziul Moritz și Betti Wachtel

— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —

Primește înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela școlile statului.

Elevii săraci fără osebire de naționalitate obțin scutire de taxe.

TEXTILA

Fabrica de Frângherie și Sfoară

a Societ. anonime Iași (foastă Moritz Wachtel) furnisează toate articolele de frânghieri pentru agricultură ca: Streanguri. Căpestre Șleahuri, Funii, Guri de ham, Sfoară gheme Sfoară de legat și cusut saci precum și Odgone de transmisiuni.

Comenzile se primesc la Biroul Societății Textile Iași Palatul Băncei Moldova.

Fabrica de Cuie „Victoria"

— GALATI —

Cumpără ori ce cantități de sârmă dreaptă și ghimpată. Livrează ori ce cantitate de cuie în ori ce dimensiuni contra bani sau în schimb de sârmă. Expediții în provincie. — Pentru ori ce informații sau comenzi a se adresa la fabrică str. Traian 69 Galați sau Str. Bucșinescu 25— Iași.

INSTITUTUL DE FETE „Champalbert-Herovanu"

IAȘI—Bărboi 19

Cursul primar cu programa statului.—Limbele franceză și germană. Educație îngrijită.

Inscrierile încep la 15 August, orele de cancelarie 10—4 p. m. Cursurile încep la 10 Septembrie.

A SOSIT Ghete bărbătești toate mărimile: piele de chevreau și box galbenă și neagră. La raionul de Galanterie și îmbrăcăminte de la Magazinul *„Provodnik"* din str. Lăpușneanu 38 vis-a-vis de Palatul Regal, unde se vinde cu prețurile cele mai convenabile.

Via Manta Roșie de vânzare hectare viță americană pe rod selecțiunea aleasă, livada cu fructe, cramă, unelte de vie, clădirea cu 3 odăi, antret, coridor, mare, pivniță, bucătărie, odaie de servitori, grajd, apa, foișor, 20 minute departe de Socola. Informațiuni la A. Sand, str. Ștefan cel Mare 4.

Contabil Agricol rutinat caută post la moșie. Adresa sub „Activ" la Agenția de publicitate I. Brănișteanu Mărzescu No. 23.

Caut casă chirie de la Sfântu Dumitru (4—5 odăi) singur curte. Vasilescu str. Palat 2.

Anul XIV-lea No. 3437

10 BANI NUMARUL

Joi 6 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Ruina Naţională...

Este de o mare insemnătate, din punctul de vedere al politicei româneşti, faptul că prima propunere formală de pace porcede de la monarhia vecină şi că această propunere este motivată în chipul cum o fac diplomaţii de la Ballplatz.

Să nu uităm, într'adevăr, că războiul nostru l'am făcut în primul loc Austro-Ungariei şi să nu uităm de asemenea că pe când noi am clădit întreaga noastră politică războinică pe tema dezmembrărei Austro-Ungariei, nota de astă-zi se grăbeşte a releva că o atare dezmembrare este de acum încolo cu neputinţă.

Desigur că un popor are absolută nevoie de un ideal naţional.

In special, în condiţiile în care a trebuit să vieţuiască poporul românesc, cu care soarta a fost atât de vitregă; în împrejurările de diviziune geografică şi istorică ce i-au fost hărăzite; în atari condiţiuni n'ar fi corespuns chemărei sale, dacă acest popor nu şi-ar fi făurit un ideal al său naţional.

Dar dacă idealul este pe deplin justificat, să concepi planul realizărei lui, pe o condiţie aleatorie, iată o greşală enormă, greşala antantiştilor noştri, greşala pe care, din nenorocire, ţara a plătito şi o plăteşte atât de scump.

Să porneşti un rezboiu—cu nesocotirea condiţiilor geografice, politico-istorice şi tradiţia ţărei—pe baza unei posibilităţi, aşa ceva n'a cunoscut poate istoria vre-unei ţări.

Căci, dacă n'am fi fost siguri de dezmembrarea Austro-Ungariei, cine îşi închipuie că am fi făcut crâncenul restoiu de acum?

Politica d-lui Brătianu — cunctătorul, acest lucru a însemnat. Austro-Ungaria descompusă, România îşi poate realiza idealul.

Dar iată că faptele de arme nu confirmă presupunerea. Iată că astăzi Austro-Ungaria *ştie* că nu va fi dezmembrată. Ea afirmă acest lucru în nota ei şi documentează cu declaraţiile categorice ale lui Loyd George şi lord Balfour. Pe de altă parte, psihologicește lucrul acesta izvorăşte din însă-şi faptul că Austro-Ungaria ia iniţiativa. Cum ar fi făcut ea aşa ceva, dacă un moment s'ar fi văzut ameninţată în însă-şi fiinţa ei de stat prin tendinţele de descompunere? Cum ar fi fost cu putinţă nota de astăzi, dacă monarhia vecină n'ar fi ştiut că problema naţionalităţilor ei este considerată ca o problemă internă, fără vre-o influenţă din afară?

In asemenea împrejurări, marea chestiune, de atâtea ori dezbătută, rămâne în picioare: politica războiului în potriva puterilor Centrale nu se învederează şi mai bine a fi fost o politică nenorocită? Procesul cu privire la această politică nu capătă astfel o acuitate şi mai mare? Nu rămâne el şi mai departe deschis?

Şi în timp ce răsună aceste întrebări, ne vine mereu ecoul marilor suferinţe, a numai pomenitelor jertfe zadarnice. Nouri groşi se îngrămădesc deasupra orizontului ţărei. Nemulţumiri, suferinţi, lipsuri, şi mai presus de toate povara budgetară care decenii ne va apăsa până la asfixie.

Pe baza unui calcul, d. Brătianu a făcut o politică intitulată naţională. Calculul avea la bază o mare greşală de cifre. D-sa a tras concluzii juste dintr'o premiză greşită. In locul unei politici naţionale avem astăzi ruina naţională.

Op.

MICI POLEMICI

Cu un domn de 32 ani, profesiune liberă cu titlu, perspective mai mari de 3000 lei lunar, cult, poliglot, familie bună

•

Tânărul domn doreşte căsătorie, iar ofertele „cu doba detaliată în ce constă" se vor adresa ziarului „Lumina" sub „Rodion".

•

Dacă tânărul e „de familie bună" va conveni că—, vorbind toate limbile moderne" putea să-şi găsească lesne un pseudonim mai puţin sombru şi mai cu seamă nu unul utilisat atâta de frecvent.

•

Dar candidatul, procedând cu usurinţă s'a expus şi altor neplăceri, cum ar fi bănuiala de.. bigamie. Un pseudonim bigamul.. Toate se întâmplă..

•

Alăturea de ocrotirea numelor, ar fi vreme să se acorde oarecare luare aminte şi pseudonimelor, întru cât ele pot ajunge „domeniu public" până şi în anunciurile matrimoniale.

•

Iar concluzia este că personalul din administraţiile gazetelor nu este de loc în curent cu acel redacţional. Diviziune de travaliu şi de nivel cultural.

•

Un domn farmacist garantează că stârneşte ploşniţele cu ajutorul unui praf. Cunoaştem: ploşniţele fug în alte parte şi fac pe victimele refugiate dintr'un teritoriu invadat, gaziri asfixiante etc. Nici o bucurie.

POLITICE

Zvonuri alarmante!

Iaşul a trăit eri din nou zilele mari ale interminabilelor zvonuri alarmante din Ianuarie şi Februarie 1918.

Nimic din ce poate contribui la neliniştea publică n'a fost neglijat. Note comisatorii, audienţe la palat, consilii de miniştri sub preşedinţia regelui, consilii de coroană, criză ministerială etc., iată ştirile ce circulau eri şi date ca fapte precise de oameni pretinşi bine informaţi, dar la care se putea lesne ghici scopul răspândirei acestor ştiri.

Pretutindinea discuţii, în piaţa Unirii ca şi la bufetul camerei şi o-ce încercare de a convinge că este vorba de exagerare sau falşitate era zadarnică.

Până şi argumentul că nu se poate consiliu de coroană, din moment ce primul ministru pleca la Bucureşti, până şi acest argument nu a avut o putere de convingere.

Dar nu numai atât. Circulau şi zvonuri despre o iminentă trecere a armatei române în Ukraina. Pe ce motiv? In ce scop? Intru cât situaţia reclama aşa ceva? Nimenea nu putea răspunde — dar zvonul circula. D. A. C. Cuza s'a şi făcut ecoul la tribuna parlamentului şi a pus primului ministru o întrebare în acest sens, motivată de o scrisoare primită în acest scop din partea d-lui general Averescu. Primul ministru a dezminţit categoric. D-sa a declarat că nici odată n'a fost vorba de aşa ceva şi nici nu vede necesitatea politică şi motivul unei atari acţiuni. A mai declarat că actualul guvern voieşte să trăiască bine cu toţi vecinii, ţine absolut la o strictă neutralitate şi că îşi are linia de conduită determinată de a căuta să reia bunele raporturi cu puterile centrale de care ne leagă atâtea interese economice şi situaţia geografică.

In zadar însă şi aceste declaraţiuni. Interpelatorul a declarat că e neliniştit, precum neliniştiti se arată toţi acei care au făcut războiul.

De ce această nelinişte şi, mai cu seamă, de ce nu vor să se liniştească aceşti oameni, iată chestia mare, care atrage după sine şi întrebarea: în folosul cui se întreţine starea aceasta de nelinişte şi agitaţie în spirite? Nu sunt oare suficiente suferinţele încercate? Mai trebule nuoi experienţe şi noui izvoare de nenorociri?

OAMENI SI LUCRURI

După doi ani

— Credeai oare că o să ne mai întâlnim noi, după doi ani de zile?

Intrebarea mi-o puse cu emoţiune artistul Radu Demetrescu, de care mă despărţisem în împrejurările arătate, pe una din străzile Craiovei. Erau numai câteva ceasuri până la intrarea oştirei duşmane şi pe noi ne chemau îndatoririle spre alte frontiri, tot mai îndărăt. Civilii trăiau clipe sfâşietoare. Era, în primul rând, teama de necunoscut: ce o să fie? cum o să fie?

In dramatismul ei, acea întâlnire cu prietenul Demetrescu e însemnată în notitele de campanie cu o nuanţă de humor, pentru a nu zice chiar de comic.

In acea stranie dispoziţie şi nehotărîre sufletească artistul—iarăşi, pentru a se face de la plecare ori rămânere, se ducea să ia avizul unui apropiat membru al familiei, mă consultă nervos!

— Ce mă sfătuieşti să fac?

— Ce vezi că face aproape toată lumea: rămâi.

In adevăr capitala Olteniei nu presenta privelişte de panică spre deosebire de alte localităţi. Poate că şi inevitabilul care se apropiase vertiginos de repede. Şi atunci, într'o clipă de luptă nervoasă prietenul artist urmă:

— Ştii ce? Dă-mi câteva rânduri. D-ta ai colaborat la ziare de anumită culoare.

Scosei un carnet şi, spre mirarea lui Demetrescu, prinsei a scrie cu un creion chimic, liniştit. Artistul aşteptă. Apoi puse mâna, febril, pe foaia de carnet şi ceti cu surprindere o... telegramă sosită de acolo dela Iaşi.

— E pedespsa pentru uşoara şi involuntara ofensă ce mi-ai aruncat. Cam nu mai sot ajunge la poştă, dta să mi-o expediez, iar cheltuelile le ramburses la Iaşi, după războiu. Îţi rămâne dstale manuscrisul cu semnătura care — după cum spuneai poate avea drept recomandaţie...

Scriitorul artist înţelese şi regretă gluma involuntară. In clipe aşa de nervoase câte nu pot trece cuiva prin minte! Şi, deşi calmă, Craiova era nervoasă, ba îndoerată.

Acum în Iaşi, amicul nu mai vă să mi spună,

— Telegrama nu am mai reuşit s'o trimit. Poşta nu mai primia.

Foaia, de carnet, însă, făcuse efectul dorit,—ca o epigramă—ripostă la o mică manifestare.

SODION

INFORMAŢII

Demisiunea dată în mod irevocabil de d. Săulescu a fost primită şi d. C. C. Arion, continuă a rămâne ad-interim la finanţe, până la numirea titularului.

Ministrul de interne a dizolvat Duma şi consiliul comunal din Chişinău, urmând ca alegerile comunale să fie condusă până la alegerea unei noui dume de o comisiune interimară.

Din raportul adresat Suveranului, se arată că această Dumă nu este expresiunea reală a oraşului, de oarece ea a fost aleasă în 1917, şi a luat parte şi armata rusă în retragere, care evident nu avea nici un drept de a participa la alegere.

Depositul Râşcanu este foarte avar în eliberarea alimentelor pe care le posedă. In timp ce populaţia suferă cumplit de scumpete şi foame, imensele alimente din Depositul Râşcanu se strică în magazii. Astfel ieri s'au aruncat în Bahlui mari cantităţi de scumbii stricate.

Credem că alimentele din deposit ar avea o mai bună întrebuinţare în bucătăriile locuitorilor,

Şcoala cooperatistă „Spiru Haret" din Tg. Jiu îşi redeschide cursurile la 1 Octombrie; păşind în al şaptelea an de funcţionare.

De ale presei.—D. deputat Stoian, care este membru în „sindicatul presei", — ceia ce nu ne poate decât măguli,—a prezintat un proect de lege din iniţiativă parlamentară, prin care se acordă din produsul timbrelor de teatru, un venit de trei la sută în folosul „sindicatului presei" pentru ca această instituţie să se poată îngriji de ziariştii în suferinţă şi să-şi termine palatul din Bucureşti.

După propunerea d'lui I. Teodorescu, cineva a şi citit proectul, în şedinţa de eri.

Nimic mai lăudubil, Dar o întrebare firească se pune. Legea aceasta protegueşte un mic număr de ziarişti grupaţi în „sindicat" şi neglijează marea mulţime a ziariştilor profesionişti, cari fac parte din „Asociaţia generală a presei".

Această din urmă asociaţie s'a intemeiat, tocmai pentru că statutele sindicatului conţin două puncte care impedecau intrarea celor mulţi dovadă de cetăţenia română şi impunerea ca domiciliul să fie în Bucureşti. Prin aceste articole se exclude au ziariştii evrei, şi pe toţi ziariştii, cari n'au fericirea de a trăi la Bucureşti.

In convorbirea avută cu d. Stoian d-sa mi a răspuns, că în ceia ce priveşte pe ziariştii evrei. clauza din statutele sindicatului dispare, în urma legii de incetăţenire, şi că în ceia ce priveşte clauza cu domiciliul va dispare şi ea, de vreme ce se va face o contopire între ambele societăţi. Să presupunem că prima clauza ar dispărea prin legea de incetăţenire,—dar cu acei ziariştii din intreaga ţară, care nu trăiesc la Bucureşti, sunt asiguraţi că se va face contopire de care ni vorbeşte d. Stoian.

Aceste observaţiuni cere să le facă la cameră d. deputat Boroianu preşedintele asociaţiei, care însă n'a putut azista la şedinţa de eri —însă mai mulţi senatori, după cum suntem informaţi, ar cere la Senat, a i se impune sindicatului de a modifica articolul de exchivitate din statute, pentru ca sindicatul să nu fie o mică asociaţiune de „norocoşi" ci să cuprindă pe toţi ziariştii profesionişti.

Ar fi un act de dreptate.

D.

Am anunţat în unul din numerile trecute că poliţia de siguranţă a înaintat parchetului pe d-nii Marghiloman Aurel şi Nicolae Fara acuzaţi de furt de semie de la fabrica „Fortuna".

Parchetul, cercetând afacerea, şi găsind pe acuzaţi cu total nevinovaţi, a dispus imediata lor punere în libertate. E vorba precum se vede, de una din multele inscenări ale siguranţei.

Artiştii teatrelor naţionale din Bucureşti şi Craiova, care se mai găsesc la Iaşi, părăsesc aceste localitatea pentru a se înapoia la teatrele respective. In afară de d. Livescu, căruia autorităţile germane au refuzat cuvenita permisiune.

A apărut decisiunea ministrului de instrucţiune, după care d. Rădulescu Motru, este delegat să îndeplinească funcţiunea de director general al teatrelor.

Atragem atenţia d-lui prefect al poliţiei asupra purtărei sălbatice pe care o are faţă de public sergentul postat la brutăria Zimer din str. Costache-Negri. Acest agent poliţienesc ia mită pentru facilitarea cumpărărei pânei şi brutalizează cumptit populaţia săracă.

Gravitatea faptului nu poate fi trecută cu vederea de către dl. prefect de poliţie căruia îi stăm la dispoziţie pentru a dovedi ceia ce-i aducem la cunoştinţă.

Senatul începe azi discuţiunea la legea pentru arendările obligatorii.

La prefectura oraşului Chişinău a avut loc la 1 Septembrie o constituire a tuturor administratorilor de plasă din Basarabia, în număr de 15 sub preşedinţia d-lui Gişjar, directorul Prefecturei judeţului Chişinău.

Administratorii au adus la cunoştinţa prefecturei din posturile luate pentru îndeplinirea tuturor ordonanţelor. Toate firmele cu inscripţiune rusească de la sate şi de singel oselelor au fost înlocuite cu altele, scrise în româneşte.

La sfârşitul constituirei, s'a pus la ordinea dorinţa administratorilor de plasă, de a cere M. S. Regelui o audienţă cu care prilej o delegaţie a lor să exprime M. S. sentimentele de credinţă ale judeţului Chişinău, pentru tron.

Această propunere a fost primită cu mare entuziasm, alegându-se o delegaţie de 5 delegaţi care să se prezinte M. S. Regelui.

O serată muzicală la Băţi (Basarabia). — In seara zilei de 30 August, a avut loc la Cercul Militar din Băţi, o mare serbare artistică organizată de Reg. 35 Inf. în scop de a consolida şi mai temeinic legăturile sufleteşti dintre populaţia băţineană şi fraţii de dincoace de Prut. Aceasta serbare, care a fost cel mai de seamă eveniment artistic din localitate, anul acesta a avut un răsunător succes.

Din bogatul program al serbărei a plăcut mult „Rapsodie Hongroise" şi Zigeuner Valse" executate la pian de dl. Gagu, cu mult temperament artistic. D-na Aurelia Georgescu, executînd câteva arii naţionale, a electrizat auditoriul.

D. Lt. Constantinescu din Reg. 35 Inf. a cântat, câte-va fragmente din Tosca.

Serbarea s'a încheiat printr'o comedie într'un act a d-lui Victor A. Baculoglu care a fost mult gustată graţie interpretărei irreproşabile pe care a avut-o, datorită D-şoarei *Aurelia Robescu* D-nei *Lt. Giuşcă*, şi D-lor *Sb. Trubadur şi Sb. Brăiloiu* din 35 inf.

In genere incercarea artistică a comitetului de iniţiativă a prins, iar produsul material s'a destinat pentru orfanii din Război.

La gimnaziul Alexandru cel Bun s'au înscris la concursul de admitere în cl. I-a un număr de 90 elevi pentru 60 locuri.

D. Papacostea, inspector, supleneşte pe d. Dim. Cădere, secretar general al ministerului de instrucţie publică, care se află în permisie.

Aseară sindicatul medical a ţinut şedinţa săptămânală. S'a discutat chestiunea unui economat al medicilor sindicaliţi.

Un furt s'a comis în dauna d-lui E. Sadoveanu din str. Dancu No. 8. Faptul s'a întâmplat în seara de Vineri încă pe lumină, fără ca paza poliţienească să impedice pe răufăcători.

Cazul fiind adus la cunoştinţa poliţiei, nici un agent nu s'a prezentat până acum să cerceteze.

Aflăm că în curând va apare o nouă revistă artistico-literară.—„Zorile"—sub conducerea unui grup de tineri studenţi, parte cunoscuţi în presă.

Joi 6 şi Vineri 7 Septembrie 1918, minunatul artist *I. Morţun*, artist societar a teatrului Naţional din Bucureşti va apare pe scena grădinei Traian, în splendida sa creaţie *Zelig Şor*, din *Menasse*.

Bilete la casa grădinei.

Direcţia aprovisionărei trage chiulul şi parlamentarilor. Astfel eliberează bonuri pentru alcool şi spirt denaturat în timp ce manutanţa refusa luarea în considerare a bonurilor pe motiv că nici odată nu va mai eliberă asemenea articole.

Persoanele care au avut liste de subscriere pentru cooperativa „Traian" şi chiar subscriitorii sunt invitaţi să se prezinte la Societatea de gimnastică (strada şcoalei de arte) în fiecare zi de lucru între orele 5 şi 6½ p. m. în intervalul de la 6 la 13 inclusiv a lunei curente pentru a şi primi chitanţele de subscriere de la Dl. Th. Motăş.

※ DIN BASARABIA.— D. T. Ionescu fost director la Finanțe și președinte al Comisiei Constituționale din „Statul Țării" a depus mandatul de membru din comisia constituțională, ca o protestare, față de atitudinea câtorva membri experți din comisiune.

— In Basarabia s'au început semănăturile de toamnă. Se simte o mare lipsă de semănță.

— A impresionat plăcut publicul basarabean, măsura luată de directoratul instrucțiunei de a se numi câte 10-15 învățători în fie-care județ, proveniți de dincolo de Prut.

※ Un consiliu de miniștri, s'a ținut eri la orele 6 seara, sub președinția d-lui Al. Marghiloman.

Miercuri 5 și Joi 6 Septembrie a c. 2 reprezentațiuni extraordinare cu „Patima Roșie" Pentru sărbătorirea Maestrului I. Brezeanu ce place la București, cu grațiosul concurs al d-nei Elvira Popescu, etc.

※ Direcțiunea Liceului Internat „C. Negruzzi" din Iași anunță pe cei interesați, că la 20 Septembrie a. c. începe examenul de admitere pentru cl. I-a și concursurile de bursă pentru clasele I-VII

Sunt 30 locuri de bursieri pentru cl. I-a, 20 locuri pentru cl. II-VIII și 80 locuri de solvenți la toate clasele (I-VIII).

Pentru elevii basarabeni se păstrează un sfert din numărul locurilor de solvenți și bursieri.

Condițiunile de primire în Internat se pot vedea în „Monitorul" Oficial".

Inscrierile se primesc până la 15 Septembrie.

※ Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultați la redacția ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineața și la locuința d-sale din *Str. Bărboi No.* 6 între orele 8—9 seara.

※ Unt eftin se găsește în Depozitul revistei „RIDICHEA" pentru ca o să lasă tot omul din cei care vor fi invați în primire de această senzațională revistă, a cărei premieră va avea loc Luni 10 Septembrie la elegantul teatru „Elisabeta" din str. Gându.

Parlamentul

SENATUL

— Ședința de la 4 Septembre —

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen: vorbește în chestia studenților basarabeni în legătură cu propunerea de a se ceda localul seminarului Veniamin Costachi pentru proectatul cămin studencesc basarabean. Arată că dacă acest local din anumite împrejurări nu poate fi cedat în acest scop, totuși o clădire anexată seminarului ar putea adopta vre-o 80 studenți basarabeni. Cere însă ca Senatul universitar să utilizeze fondurile ce are pentru crearea cursului în care scop fondurile sunt afectate.

D. *C. C. Arion*: arată că Iașii trebue se-și recapete misiunea sa culturală; Iașii trebuie să devie capitala intelectuală a României.

D. *I. Bărbulescu* în numele Senatului Universitar, arată silințele care se depun pentru crearea căminului.

D. *Ciuhureanu*: rectifică spunînd că n'au fost oameni care să se ocupe special cu această chestiune.

D. *Paul Arion*: cere relații în privința unor mari furturi la depozitele din Piatra Neamț.

D. *Garofid*: depune proectul arendărilor silite.

Senatul trece în secțiuni.

CAMERA

— Ședința de la 4 Septembrie —

Ședința se deschide la orele 3 după prânz, sub președinția d-lui Lascar Antoniu.

D. I. *Teodorescu*, cere întreruperea ordinei zilei, pentru a se vota proectul de lege, cu privire la sindicatul presei.

Camera încuviințează.

D. *Palade*, citește un articol din „Statul Țării" care, după orator, ar provoca lupta de clase în Basarabia.

D. ministru *Inculeț*. Zice că în momentele actuale, e nevoie de mai multă tăcere, pentru a se face ca unirea să fie temeinică. Reaminește celor spuse într'un discurs anterior, că ei nu refasă concursul marilor proprietari, că îi îndeamnă chiar la munca comună.

D. deputat *Burbea*, relevă din nouă starea precară în care se găsesc Galații din punctul de vedere alimentar.

D. Al. *Marghiloman*, răspunde că a avut chiar azi o întrevedere cu domnul Danielopolu și că s'au luat măsuri, spre a se trimite o cantitate de grâu la Galați, din județele învecinate.

Primul ministru adaugă, că va supune chiar azi consiliului de miniștri, o decizione, după care măsuri severe se vor lua impotriva acelor producători, care își vinde vagonul de grâu cu preț mai mare de 2000 lei vagonul.

In afară de urmărirea judecătorească producătorul ver fi supus unei amendă de zece ori mai mare ca valoarea grâului vândut.

D. A. C. *Cuza*, întreabă guvernului cu privire la un svon ce circulă prin oraș.

D-sa dă celile unei scrisori a d-lui general Averescu, prin care acesta spune, că circulă din nou zvonul de o conlucrare a noastră în Ucraina, și e de dorit a se provoca o nouă declarație a guvernului.

D. Cuza adaugă, că pe lângă aceste svonuri, mai sunt și fapte, anume acordarea pentru Puterile Centrale a 12000 vagoane grâu și un depozit de muniții, care ar fi cel din Buzău.

D. Cuza termină, zicând, că e de acord ca să respectăm tratatul de pace, dar nimic mai mult.

D. Al. Marghiloman, spune că alarmarea d-lui Cuza nu este întemeiată, că nici odată nu ni s'a cerut o conlucrare militară în Ucraina, din contra noi căutăm să restabilim legături bune cu această țară.

In ceea ce privește cele 12000 vagoane grâu, e drept pentru a evita o rechiziționare în teritoriul ocupat și a îndeplini totuși angajamentele noastre am aprobat ca Puterile Centrale să poată cumpăra cu prețuri bune 10 000 vagoane grâu în Basarabia. — dar pe atunci supravegherea nefiind încă organizată, nu s'a putut cumpăra nici un vagon. Depozit de muniții la Buzău n'am avut, știut fiind că munițiile noastre au fost trecute în Moldova, pe timpul retragerei, și multe depozite trimise în Rusia, unde se găsesc expuse la bătaia vânturilor".

Și primul ministru termină;

— „Tot dorind a îndruma politica noastră spre Puterile Centrale, eu sunt lăsat de toate celelalte unui guvern parlamentar, și nu voiu urma pe precedesorii mei, pentru a târâ țara într'o aventură militară, fără a avea pentru aceasta consimțimântul jurei legale".

Camera votează apoi legea prin care se acordă „Sindicatului presei" 8 la sută din veniturile timbrelor de teatru, și legea asigurărei libertății individuale, în legătură cu modificarea legei asupra responsabilității ministeriale

Ședința se rădică la orele 6.

?

※ Ce surpriză pregătește Florica Florescu pentru Luni seara 10 Septbr. în revista „RIDICHEA" de George Anonimu ?

?

Numai pentru Domni și Doamne

※ Grădina Tănăsache Compania Tănase Nicolescu Buzău cu concursul d-rei Elena Zamora, se va juca astăseară Mercuri 5 Septembrie, Succesul stagiunei Celebra Comedie.

ZEZE !

Cu d-ra Elena Zamora în rolul principal.

Se va râde cu lacrimi.

Biletele la agenția Ulessu.

※ Toată lumea va veni Duminică 9 Septembrie la Grădina Traian unde „MISU FOTINO va aranja toate conflictele la ordinea zilei.

※ Cine nu rețise din timp biletele pentru revista „RIDICHEA" de George Anonimu, în loc să râdă în seara aceia cu hohote, va plânge !

Grădina Traian

Joi 6 și Vineri 7 Septembrie 1918

MANASSE

Dramă în 4 acte de Ronetti Roman

— cu —

Dl. I. MORȚUN

în Zeilig Șor

admirabila sa creațiune

Ultimele știri telegrafice

Stagnarea luptelor în Franța

BERLIN. — Teatrul de război apusean.

Grupa de armată a prințului moștenitor Rupprecht.

In Flandra, vie activitate de recunoaștere. La sud de Ypres au eșuat atacuri parțiale ale dușmanului. Lângă canal grenadieri din Pomerania au adus prizonieri din nou atacuri impotriva dușmanului la Couchy. In regiunea Havrincourt lupta de artilerie s'a ridicat în mod trecător în cursul dimineței până la o mare intensitate.

Nici o activitate de infanterie.

Grupa de armată a prințului moștenitor german

Intre Allette și Aisne au continuat violente atacuri ale dușmanului. Noi am luat iarăși marginea răsăriteană a înălțimei de la est de Vauxaillon, unde dușmanul pusese piciorul.

Pe drumul ce duce de la Laffaux spre răsărit ne-a împins dușmanul ceva îndărăt.

După amiază, după cea mai puternică pregătire de artilerie, atacurile dușmanului din nou pornite au eșuat față de contra-atacurile regimentelor de rezervă din Hanovra, Braunschweig și Oldenburg ce se luptau acolo.

Ele au împins înspre seară liniile lor, în parte, iarăși înaintate.

De asemenea și divizia 5-a de infanterie din Brandenburg ce se lupta mai la sud, a respins de mai multe ori atacuri de ale dușmanului, sprijinite de către automobile blindate,

In partea sudică a localității Vailly au continuat mici lupte. In Champagne s'a respins o înaintare de noapte a dușmanului la sud de Sipont,

Grupa de armată Gallwitz

La colul Lorenei, la St. Hilaire și la vest de Jonville am executat întreprinderi reușite. Atacuri parțiale de ale adversarului impotriva localității Haucourt și la nord-est de Xivhiaucourt au fost respinse.

Activitatea de artilerie s'a mărginit numai la focuri hărțuire

Am doborît ieri 44 aeroplane dușmane. Locotenentul Lorzer a câștigat a 40-a victorie aeriană a sa; Sublocot. Bussy a 35-a și sublocot. Rhuy pe a 30-a.

PARIS.— Trupele franceze au realizat progrese în cursul zilei de eri în regiunea Hainon și Savy.

Ei au făcut 50 prizonieri. Intre Allette și Aisne francezii au continuat a lărgi câștigurile lor. Atacurile locale le-a permis trupelor francese de a progresa pe platourile de la nord-și est de Allemant.

Ei au făcut o sută de prizonieri. Azi dimineața ei au izgonit după o luptă violentă puternicele puncte ale germanilor la est de Soucy

Numărul cadavrelor găsiți de francezi la nord de Xaffaux arată importanța pierderilor de morți din partea germanilor în cursul ultimelor lupte recente în această regiune.

Pe frontul Vesle germanii au contra atacat, în regiunea Glennes, însă au fost respinși de fiecare dată cu mari pierderi.

•

PARIS:—Comunicat american.

In afară de lupte locale, în care am luat prizonieri, și în afară de activitate de artilerie și aviație, nu este nimic de raportat din sectorul St. Michiel.

•

LION.—La nord de Aisne a avut loc activitatea din partea amândurora artilerii. In champagne Francezii au executat o incursiune și au luat câțiva prizonieri la vest de Champagne. Intre Saint Hilaire le Grand și Mont sans Nom, precum și la nord de Reims ei au respins mai multe incursiuni dușmane. Nu este nimic altceva de raportat.

La 16 Septembrie au fost doborâte 8 aparate germane și un balon captiv a fost incediat.

Aviația franceză pentru bombardare nocturnă a lucrat cu toată furtuna cumplită. Mai mult de 10 tone de proectile au fost aruncate peste gările, bivuacurile și câmpurile de aviație dușmane. Mai multe incendii au fost observate.

•

In jurul notei de pace

Atitudinea Germaniei.—Impresia în statele neutre

Viena. — In urma informațiilor din loc competente, următoarea concepție domină în cercurile conducătoare ale imperialului german a fost la cunoștință de conținutul notei. Redactarea Notei a fost exclusiv a guvernului Austro-Ungar din motivele expuse în Nota, prin urmare de care-ce a fost un act spontan al Austro Ungariei. n'a avut nimic de a face cu întrebarea unei înțelegeri anterioară, pe de altă parte increderea naturală reciprocă între Austro-Ungaria și Germania n'a fost prin nimic atinsă și nu aduge politicește prin nimic eliantza lor. De care-ce sentimentele cele mai nobile sunt la baza întregei Acțiuni, cercurile germane văd cu o vădită simpatie această și vor ajuta toate mișcările care tind spre o pace generală, precum se și vede din discursurile oamenilor de Stat german. De asemeni și guvernul nu va lăsa să treacă încă un mijloc care va fi găsit potrivit a ne aduce pacea mai apropiat. Nota va fi, din punctul acesta de vedere, cercetată cu cea mai mare atențiune.

•

STOCKHOLM —Nota Austro Ungariei a produs mare interes aci Ziarul Dayens-Neyheter crede că încercarea merită a se împlini.

Toți Neutrali primesc cu mare Simpatie încercerea ce e drept perspectivele nu sunt tocmai principiose.

Luni 10 Septembrie 1918

va avea loc în

Elegantul Teatru „ELISABETA"

premiera revistei

Ridichea

de GEORGE ANONIMU

cu D-na Florica Florescu

Ionesco-Brăila

Biletele se vor pune în vânzare cu începere de Joi, la Cassa Teatrului „ELISABETA" de la orele 10—12 a. m. și 4—6 p. m.

Fete frumoase

se caută pentru balet. Angajament imediat la Teatrul Elisabeta A se adresa D-lui Alexandrescu la teatru, în orele de dimineață.

Domnii Dentiști.— se pot aprovizionа cu tot felul de furnituri dentare la DEPOZITUL DENTAR „Max Vexler" Iași str. Lt Langa 21

De vânzare vie Comuna Bucium patru hectare replantate pe rod, varietăți alese. Fâneață, lucernieră, pământ de cultură, mulți pomi fructiferi. Două rânduri de case, grajd, magazie, cramă, 2 fântâni pivniță de peatră. A se adresa str. Albineț No. 30 la D-na Ch. Chiriac.

Școala primară și profesională de fete

Steaua

— Str. Elena Doamna 23 —

Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în locatul școalei în fie-care zi între orele 10—12 și 3-5 de la 5-20 Septembrie a. c.

Comitetul

BUTOAE 20 butoae de vin în bună stare și o cadă de circa 200 deca de vânzare în strada Socola No. 131 Iași

Jurnale de modă pe sezonul 1919 elite, saison, parisiene, la mode de Paris, le modes elegante, etc. au sosit la librăria HALPERN Cuza-Vodă 42 vis-a-vis de Ministerul de Industrie și Comerț

Ventilator 3—4 cai putere, melc sau helice se caută urgent. Oferte în scris la Agenția de Publicitate I. Brânișteanu str. Gh. Mărzescu 23

ȚEVI.— de 1—2—3 toli, răcorduri, teuri se caută aproximativ 300 nd. Ofertele în scris a se adresa la Agenția de Publicitate I. Brânișteanu str. Gh. Mărzescu 23.

Dynamo.—120—220 Wolts 6—10 cai putere. Ofertele în scris a se adresa la Agenția de Publicitate I. Brânișteanu str. Gh. Mărzescu 23

Se caută mecanic agricol rutinat. A se adresa Băncei Moldova Iași.

Se caută un INCASANT care să aibă și cunoștințe în executarea precum și practică îndelungată. Oferte cu indicația referințelor la ziar pentru „incasant"

TEXTILA

Fabrica de Frânghorie și Sfoară

a Societ. anonime Iași (foastă Moritz Wachtel) furnisează toate articolele de frânghieri pentru agricultură ca: Streanguri. Căpestre Șleahuri, Funii, Guri de ham, Sfoară gheme Sfoară de legat și cusut saci precum și Odgoane de transmisiuni.

Comenzile se primesc la Biroul Societății Textile Iași Palatul Băncei Moldova.

Ceară și miere de albine se cumpără de Ioan G. Popovici str. Anastasie Panu 16 (Casa Șerban) Iași, magazin și fabrică de umănări.

Dormitoare, Sufragerii, etc. vinde mai eftin ca ori unde depozitul de Mobile Abram Glickman str. Sft. Andrei No. 5

✝

Adânc indurerații Alexandru Lucreția și maior Floriana, Profira și Grigore Andreevici, Constantin și Elvira Floriano, Maria Floriano, Preot și Maria C. Vuza, Constantin și Ecaterina Vuza. Neculai și Profira Vuza, Coman și Ortansa Mărdărescu Preot Emil și Ieronia Vuza au mărea durere de a aduce la conoștința încetarea din viață a prea iubitului lor

Constantin Stamate

PORTĂREL

în vârstă de 55 ani

încetat din viață după o grea suferință

Inmormântarea va avea loc Joi 6 Sept. ora 9 dim. Cortegiul va porni din domiciliu strada Pavloff No. 2.

Important

Aduc la cunoștință că am deschis în Chișinău o fabrică de

SPATRI

pentru pălării de dame și execut ori-ce comandă.

S. Teplitzki

Str. Alexandrovska No. 113

15 Chișinău (Basarabia)

Automobil marca americană „Varren" stare bună cu multe rezerve de vânzare str, Paladi 8

Mașina de vapor. compound cu condesator 200 cai putere, pompă ue aburi. valțur de moară, sichtere transmisiuni și alte mașini de acesorii de moară de vânzare la Moara Frații Klepper Iași

REINTORS

D-r. Brener

Specialist p. boale de femei

MAMOȘ

Lăpușneanu 25 Consult 2—5

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM**. Depozit de vinuri en gros Iași, str. Gh. Mărzescu No. 15

Furaj, iarbă de cosit, se vinde, str. Zugravilor 57 bis.

De închiriat odăi mobilate și nemobilate la 1 domn singur.

Asemenea garaj de automobile, o ghețărie și o șură.—A se adresa in strada Carol, 23, la etajiul de sus.

De vânzare mobile vechi și noi. perne și saltele, cărți asemenea obiecte de gospodărie, poloboace, etc.

A se adressa in str. Carol, 23, la etajul de sus

De vânzare MOȘIE imprejurul orașului Foc ani.

Asemenea han și case în Focșani.

A se adresa Doamnei Ghyca strada Carol 23 Iași.

ELEVII și ofițerii-elevi ai Institutului Medico-Militar — se vor prezenta la Cancelaria Institutului din Infirmeria deochi «Frumoasa» Iași, în ziua de 5 Septembire ora 10 dimineața pentru a da relații urgente. Corpurile și serviciile sunt rugate a le da foile da drum pentru dus și intors.

p. Directorul Institutului
Medic Maior Dr. POPOVICI

Prima Societate de Economie

DIN URBEA IAȘI

face următoarele operațiuni:

Imprumuturi Ipotecare Simple în I-iul și al II-lea rang după Creditul Rural pe *Moșii, Vii și cu procente avantajoase* și pe termene scurte *sau cu amortizare de 14 ani.*

Imprumuturi ipotecare în cont Curent în condițiuni foarte avantajoase, pentru proprietarii care au nevoe de un capital de exploatare precum și pentru comercianții care doresc a obține un credit eftin în afacerile lor Imprumuturi în cont curent pe efecte publice Cumpărări și vânzări de efecte publice.

Sconturi de Cupoane

Pene Paradis, Stru , Pleureze, diverse culori, veritabile, elegante, la magazinul Cuba, strada Lăpușneanu.

Se caută una sau mai multe doamne asociate cu capital, pentru o afacere rentabilă în centru.

Se mai caută încă două doamne cu garanție, și doi vânzători speciali, pentru coloniale.

A se adresa str. Sărăriei 29.

Farmacist licențiat caută post în Moldova. S. Divitari Bulevard 27 Botoșani.

De vânzare 1 Auito Camion putere 45 cai; adresa Vasile Conta 4 V. Spinescu

Se caută un administrator de moșie cu salar bun peste întreținere.

A se adresa la „Opinia".

Cu lacrimi în ochi

CASIERIȚA unui magazin din Piața Unirei,— roagă pe acel Domn, care din greșală a primit in ziua de 30 August a. c. intre orele 4—6 rest in loc la 100 lei drept pentru 1000 lei, adică 908 lei plus.

Va face o faptă nobilă restituind acea diferență unei copile cinstite și sarmane.

De vânzare o șea de călărit de damă în foarte bună stare str. Carol 23 etăjiul de sus

Anul XIV-lea No! 3438 — 10 BANI NUMARUL — Vineri 7 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . Lei 35
6 luni „ 20
3 luni „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Spiritul de speculă

Dăună-zi, la Senat, d. general Gigârtu făcea un tablou sugestiv despre scumpetea vieţei la Iaşi. D-sa a citat fapte concrete, pentru a învedera că nici pe de departe nu se poate compara excesivele preţuri de acl, cu acele din teritoriul ocupat, cu mult, mult inferioare.

Pe de altă parte în şedinţa de Marţi a camerei primul ministru a relevat cât de puţin sunt conştienţi producătorii de rolul lor social şi că va fi silit să ia măsuri din cele mai severe în potriva celora, care au transformat specula într'un scop al existenţei lor.

Este, într'adevăr, ceva ne mai pomenit ceea ce se petrece. Preţuri fantastice, isvorâte din voinţa individului şi nici de cum condiţionate de jocul normal al cererei şi ofertei. Producătorul a ajuns a fi hlupav, însetat de câştig, fără urmă de ruşine. Spiritul de speculă a pus stăpânire desăvârşită pe toţi.

Căci speculează astă-zi ţeranul — atât de milogit de democratismul eftin — când cere trei lei pe kilogramul pe prune; speculează lucrătorul; speculează producătorul; speculează agricultorul când cere zece lei kilogramul de caş la stină; speculează proprietarul şi arendaşul, care nu se mulţumesc cu 7000 lei vagonul de grâu, care fac toate mizerile la predare, pentru a-l putea vinde contrabandiştilor cu 20,000—25 000 lei vagonul.

Nici odată poate societatea românească n'a dat o pildă atât de urâtă a unui materialism atât de excesiv, care nesocoteşte totul, în goana-i nebună după îmbogăţire, care merge chiar pînă a nesocoti primejdiile izvorâte din exasperarea unei societăţi speculate pâna'n măduva oaselor şi supţă de or-ce rezervă.

Se petrec, într'adevăr, lucruri ce scapă or-cărei analize şi priceperi normale. Intr'un an în care prunele sunt atât de multe în cât se rup crengile, kilogramul de prune se vinde cu patru lei şi preţul este mereu în creştere, deşi suntem la începutul lui Septembrie, sezonul fructelor. Intr'un an când producţia viilor este cum nu s'a mai văzut de mulţi ani de bogată, strugurii costă excesiv de scump şi preţul continuă a se sui.

Cum s'ar putea explica această stare de lucruri? Prin scumpetea muncei? Dar atunci de ce preţurile sunt mult mai eftine în teritoriul ocupat? Acolo nu-i lipsă de braţe? Acolo alimentele prime nu lipsesc şi nu sunt foarte scumpe? Atunci?

Adevărul e că acolo există o forţă reală de intimidare, că acolo există un regulator al preţurilor, cu toate că şi acolo, din cauza lipsei şi a condiţiilor de războiu, jocul normal al legei cererei şi ofertei nu se poate produce. Acolo există mijloace şi mai cu seamă măsuri pentru a garanta societatea de opera spoliatorie a speculanţilor, se execută.

La noi, nu numai că acest regulatoriu nu există, nu numai că forţa de intimidare, — singura care poate înfrâna specula, — nu este pusă în mişcare, dar chiar atuncea cînd se decid unele măsuri protegitoare pentru lumea consumatoare, organele menite a le pune în aplicare nu şi fac datoria dacă nu cum-va au motive bine retribuite a nu le aplica.

In afară de aceasta, lumea de la noi, care se acomodează atât de lesne, care îşi apropie toate atât de uşor, care se împacă atât de lesne cu noile situaţii create, această lume este astă-zi îmbăxită de spiritul de speculă.

Genul de afaceri speculatorii, — pretutindenea şi în toate timpurile atât de rău famat, — este astă-zi moneda curentă a societăţei româneşti. Amoralitatea noastră notorie ne face să considerăm specula ca un „ce" admisibil, ca un ce justificat dacă nu chiar ca un „ce" perfectamente just. Nici o ruşine, nici o umbră de jenă. Lozinca „Imbogăţi-ţi-vă" e trecut din domeniul vieţei politice în acel al vieţei sociale şi economice, cu adaosul: „fără nici o ruşine, fără nici un scrupu".

Când însă o astfel de concepţie se generalizează — cum e în stare plă la noi astăzi — e imposibil să nu vie reacţiunea. La input în forma promisă de d. Maghiloman; mai târziu, dacă aceasta se dovedeşte insuficientă, intr'o formă nedorită de nimeni un om de ordine.

Cei vizaţi să ia aminte.

Criticus

MICI POLEMICI

Ce e cu făina noastră?
— E pe drojdii.

•

Recompensă mare promit ziarele bucureştene cui regăseşte pe „Codiţa", câţel al d-nei Gurgea.

...Poate face coadă undeva, la alimente.

•

Reprezentantul unei formidabile Puteri a spus că trebuie urmărită o politică de ucenicie.

..Povestea vulpei în sezonul strugurilor?

•

Tramvaiul nostru e scump: după fiecare cursă trebuie să-ţi dai hainele la căicat.

•

Ce ar face tramvaiele dacă ieşenii s'ar hrăni mai bineşor şi n'ar fi aşa de subţiri?

•

Un cesornic liniştit care nu ţine seama de veşnicele schimbări de orar este a Sfântului Spiridon, scopeţit de arătătoarele lui.

POLITICE

S'au evaporat...

Cu toată perseverenţa diabolică — demnă de o cauză mai bună — lansatorii noştri de ştiri senzaţionale au trebuit să cedeze pe ziua de eri.

Prea erau evidente semnele că tot ce au spus în ajun nu corespundea adevărului, deşi corespundea perfect de bine ţelurilor urmărite.

Intr'adevăr, suveranul s'a reîntors la Bicaz, primul ministru a plecat la Bucureşti. Cum se mai puteau dar vorbi de crize ministeriale, consiliu de coroană etc. etc.?

Faptul în sine al lansărei zvonurilor alarmante, se bizuia pe unele speranţe pe unele fapte reale. Ca pe tema lor s'a putut broda câte s'au spus şi care astăzi s'au evaporat, învedereaza şi gasconismul nostru şi arta cu care procedează cei care îşi închipuie că poate rezulta ceva izvorabil pentru cauza ce o susţin din lansarea unor zvonuri alarmante şi producerea neliniştei publice.

Spuneam însă că s'au produs şi fapte reale, evident importante. Că pe baza lor s'au putut face brodirele ştiute, învedereaza ca lansatorii de ştiri neliniştitoare reuşesc cel mult să sesizeze exteriorizarea faptelor şi nici de cum fondul real.

Intr'adevăr. Faptele produse, cum am zis importante, n'au nici o legătură cu politica ţărei, cu raporturile dintre partide, cu relaţiile dintre guvern şi coroană, cu politica externă sau internă. Ele privesc lucruri de care factorii noştrii constituţionali trebuie să fie adânc preocupaţi, dar care, cum am zis, n'au nici o legătură cu complexul vieţei politice propriu de moment a ţărei.

Rămâne însă de văzut dacă punerea în evidenţă de acum a neadevărurilor şi manoperilor elementelor însărcinate a sădi neliniştea în suflete, — dacă acoperirea de ridicol de astăzi, va servi de lecţie celor interesaţi şi va fi de natură a pune publicul în gardă în potriva maşinăriilor politice ale semănătorilor de furtună.

In ce priveşte, ne îndoim.

OP.

OAMENI SI LUCRURI

Intre două orarii

Cindva experienţă am făcut şi facem mereu. Cindva, dar interesantă.

Schimbarea necontenită a orariului, revenirea repetată de la un regim al timpului la celalt au constituit experienţa.

E adevărat că, luate în total, întâmplările sunt acum de natură să ne înştiinţeze şi să ne iniţieze în nenumărate lucruri necunoscute odinioară.

Iar când e vorba de timp, ori de spaţiu lucrul e cu osebire interesant.

O mică socoteală, pe care şi-ar putea-o face ori cine, l-ar convinge că găseşte, contra vechilor datine şi silinţii, putinţa să ironească vremea, ori energie — drumuri, alergători, aşteptări — pentru o sumă de alte nevoi. S-ar zice că omul a realizat minunea de a avea zilele mai lungi, de a face orele mai eficace în satisfacerea trebuinţelor noastre.

Şi iată apoi fenomenul pur ocasional al orarului pribeag. Rând pe rând ne-am deprins, ne-am supus, ne-am resignat. Am trăit şi după ceasul vechiu şi după ceasul nou, şi iată-ne suntem reîntorşi la ceasul de altă dată, cu nişte simţiri pesteri asemănătoare.

Putină, foarte puţină răbdare este şi totul intră în ordine. Am avut chiar originalitatea celor două regimuri suprapuse. Unii aveau orologiile după vechiul, alţii, după noul ceas, şi nu s'a întâmplat şimţ fatal. In ululala cea mare în care trăim de peste doi ani, mica şi trecătoarea zăpăceală nu joacă vre'un rol însemnat. Lumea sfârşeşte prin a se obişnui. Filosofia este ştiinţa care a profitat şi va profita de toate. Ştiinţa în aplicare; ştiinţă în funcţiune de viaţă imediată noţiunile — au fost totdeauna relative, iar senzaţiile şi chiar simţurile nu reprezentat numai ceea ce ni se pare că este, iar nu realitatea desăvârşită.

Judecând numai după senzaţia foamei, care se instala, invariabilă în necontenita varietate a ceasurilor, vedem cât de uşor se înşeală şi cât de uşor se acomodează o ori-care improţărare.

Iar toate acestea pentru o seară trecătoare existenţă de astăzi până mâini, o clipă de abia ştiută şi percepută în viaţa nesfârşită a universului!...

SODION

INFORMATII

— **Publicul nostru** are a suferi un nou regim de teroare, acel al invalizilor, improvizaţi în comercianţi.

Ori cine încearcă să facă cumpărături prin haia şi pieţele publice, se vede ameninţat de aceştia, imediat ce încearcă cel mai timid protest în potriva excesivei specule cu alimentele.

Invalizii ar trebui să înţeleagă că dacă au bine meritat de la ţară pentru faptul că şi-au făcut datoria, aceasta nu înseamnă că au câştigat drepturi imprescriptibile la spolaţiunea publică.

Dacă nu înţeleg, autorităţile în drept sunt datoare să-i facă să înţeleagă acest lucru.

Suntem siguri că în această privinţă d. general Nicoleanu este de aceiaş părere cu noi şi că nu va tolera să mai dăinuiască regimul de teroare sui generis introdus de invalizi, improvizaţi în comercianţi.

— *D. C. C. Arion, ministru de externe, a dezminţit eri, la senat, în chipul cel mai categoric, toate svonurile sensaţionale ce au circulat.*

■ La intendenţa garnizonei Iaşi au fost repartizaţi intendant-colonel Dabija Nicolae şi intendant-major Popovici Leon.

※ Astăzi oraşul este lipsit cu desăvârşire de pâne, şi se spune că lipsa va dura încă vre'o patru zile.

Ne miră foarte mult cum e posibil, ca în primele zile ale nouei recolte oraşul nostru, care este şi capitală, să sufere astfel de lipsă; şi întrebăm pe d. Gh Botez, primarul oraşului, dacă este de demnitatea acelor care au conducerea şi răspunderea nevoilor acestui oraş, să nu poată impune celor în drept ca să facă aprovizionarea necesară cu grâu.

※ *In corpul ziarului cetitorii găsesc textul noilor dispoziţiuni, cu privire la drepturile cenzurei.*

E de prisos să subliniem motivul acestor dispoziţii, în special în ce priveşte comunicările prin telegrafie fără fir.

Se pune ast-fel capăt unor maşinaţiuni primejdioase, care de mult ar fi trebuit să fie înfrânate.

※ **Cenzura.** — A apărut decretul, prin care, pe temeiul legei din 14 August 1916, se completează aliniatul cu privire la cenzură, în chipul următor:

Cenzurarea se exercită de preşedintele Consiliului de miniştri, care va putea da delegaţie specială unuia din membrii guvernului.

Toate produsele de tipar, trebue să treacă prin cenzură. Apariţia ori cărui ziar nou este supusă aprobărei prealabile a cenzurei. Reprezentaţiile teatrale, producţiunile declamatorie de cânt, precum şi reprezentaţiile cinematografice sau de ori ce alt-fel, trebue să aibă autorizarea prealabilă a cenzurei.

Controlul corespondenţelor poştale şi telegrafice, toate staţiunile de telegrafie fără fir, trec sub directa conducere a direcţiunei generale a poştelor şi telegrafelor.

Toate felurile de corespondenţă ca radiotelegramele, buletinele de răsboi, comunicate primite sau interceptate de staţiunile Iaşi — Copou şi Vaslui vor fi transmise numai serviciilor supraveghierei ştirilor, a cărui directă conducere o are preşedintele consiliului de miniştri.

Staţiunile telegrafiei fără fir aparţinând batalionului de specialităţi rămâne ca staţiune de şcoală; staţiunile de telegrafie fără fir aparţinând marinei militare, cele ale navigaţiunei fluviale române, cele ale serviciului maritim român şi ori ce alte staţiuni, le este interzis în mod absolut de a primi sau intercepta precum şi de a comunica cuiva buletine de răsboiu, comunicate sau ori ce alte corespondenţe oficiale sau private ce nu le sunt adresate.

Decretul poartă data de 5 Septembrie.

※ *E probabil că parlamentul va lua vacanţa mâine, până Mercurea viitoare.*

※ *D. Misu Conţescu şi d-lor Anghelescu au primit misiunea din partea guvernului şi a Direcţiei Aprovizionărei să mijlocească o înţelegere cu guvernul ucrainian pentru un mare schimb de mărfuri.*

Această delegaţiune va pleca de la Kiev la Moscova în vederea tratativelor ce se urmează ca România să rămâie în posesia tezaurului Băncei Naţionale şi depozitului băncilor.

— In şedinţa de ieri a Senatului s'a făcut o scurtă discuţiune în jurul proectului legei de amnestie votat de Cameră.

S'au pronunţat contra proectului d-nii general Iancovescu, dr. Pilescu şi Gerota.

In urma explicaţiilor d-lui ministru C. C. Arion, legea s'a admis cu 46 voturi contra 34.

※ D. Homer Popovici, distinsul judecător, dându-şi demisia din magistratură, a îmbrăţişat cariera de Avocat.

■ D. I. I. Brătianu, a fost eri în Iaşi, iar seara s'a instalat în comuna Dosmna din judeţul Piatra, la moşia d-lui Costinescu, unde îşi face vilegiatura.

※ Dl. Iuliu Dragomirescu a dăruit manuscrisele lui Hajdeu, al căror proprietar este, Societăţei Istorice şi Literare din Chişinău. Această societate va purta pe viitor numele „B. P. Hajdeu".

※ *Guvernul dezminte în mod formal zvonurile ce au circulat în ultimile zile în Iaşi cum că Puterile Centrale ne-ar fi cerut armament, muniţii, demobilizări totale etc.*

Guvernul afirmă că nici odată nu i-au fost formulate astfel de cereri şi că zvonurile interesate răspândite constitue un sfrunţat neadevăr.

■ Gimnaziul Ştefan cel Mare ne având mobilier destul pentru cei mult două clase, va ţine cursuri numai de câte jumătate zi.

※ La seminarul pedagogic din cauza lipsei din ţară a d-lui I. Găvănescu, nu s'a înfiinţat nici-o clasă până acum. Era vorba să funcţioneze după norma obicinuită, clasa 4-a şi 7-a.

■ Cu excepţia elevei 8-e, care are examen de capacitate, examenele particulare se prelungesc până la 15 Septembrie.

■ *Detaşările în corpul didactic* — Pentru anul şcolar 1918 1919 se vor acorda detaşări numai următoarelor ca: tegorii de membri ai corpului didactic:

1) Personalul didactic titular din Dobrogia şi teritorul cedat 2) Personalului didactic originar din Macedonia, Transilvania şi Bucovina care nu pot trece în teritoriul vremelnic ocupat. 3) Învăţătoarelor şi învăţătorilor care funcţionează la şcoalele de aplicaţie de pe lângă şcoalele normale. 4) Membrilor titulari ai corpului didactic ai învăţământului elementar şi inferior al meseriilor, agriculturei şi instituţiunilor de cultură. 5) Celor destinaţi a funcţiona în învăţământul şcolelor pregătitoare. 6) Celor care vor urma cursurile unui seminar superior. 7) Celor necesari administraţiei şcolare şi învăţământului din Basarabia. 8) Personalului strict necesar pentru buna funcţionare a administraţiei centrale din Iaşi şi 9) Soţului sau soţiei, pentru a locui împreună şi numai în cazul de forţă majoră.

※ Dl. inginer inspector general a mişcărei Merescu Nicolae, a încetat din viaţă la Bucureşti în după amiaza zilei de ieri, când de abia sosise pentru a lucra în biurourile C. F. R. din Capitală.

※ D. Baron de Gebshertel, care a supraveghiat schimbul de prisonieri franco german, în Eviţera, a sosit eri în localitate, venind din Berna.

D. Baron de Gebshertel a avut amabilitatea, de a aduce guvernului nostru corespondenţa de la ambasadele noastre din străinătate, corespondenţa ce se găsea adunată la Berna.

※ Dl. Nicolae Silvestru, actual gardian scriitor la închisoarea Iaşi, a fost înaintat diriginte la aceiaşi închisoare.

※ Plata pensiilor pe luna Septembrie se va face cu începere de la 17 a lunei.

※ Dl. I. Schoenberg a fost reintegrat în funcţiunea de procurator al Băncei Moldova.

※ Înscrierile pentru examenele Facultăţei de drept se vor începe la 20 Septembrie şi vor dura până în ziua de 30.

Între 1 şi 15 Octombrie vor avea loc examenele de toamnă.

※ Toţi Ieşenii şi-au dat întâlnire astă seară Joi la Grădina Zeiral, spre a'l sărbători şi a'i lua rămas bun de la I. Brezianu (Sbil.) ce joacă pentru ultima oară în Iaşi în „Patima Roşie" cu Elena Popescu.

Bilete la Maximovici.

※ *Înfiinţarea Societăţei de editură naţională „Lu cafarul".*

Primim următorul apel căruia îi ţvcem loc şi noi:

Una din greutăţile ce le întâmpină poporul nostru din Basarabia, în lupta lui de naţionalizare, este lipsa unei tipografii mari, în care se poată tipări în limba română toate cărţile de şcoală, toate cărţile de interes general, precum şi ziare, reviste etc.

Această lipsă este pe cale de a se înlătura prin cumpărarea unei mari tipografii.

In acest scop s'a format o societate pe acţiuni cu un capital de jumătate milion lei împărţit în 1000 acţiuni a 500 lei din care 250 lei vărsaţi la subscriere.

Iniţiatorii mai jos notaţi fac un apel călduros la publicul românesc să subscrie la tot felul acestei Societăţi Naţionale contribuind astfel pe de o parte la desvoltarea culturei româneşti în Basarabia, iar pe de altă parte pia ăadu-si capitalul în o întreprindere rentabilă.

Subscrierile se primesc la Iaşi la Banca Naţională, la Banca Românească, la Banca Iaşilor şi la Banca Moldova iar în provincie la filialele Băncei Naţionale.

Dr. Cirgureanu, T. Iancu, I. Inculeţ, I. Pelivan, St. Ciobanu, Prof. Nistor, P. Halipa, N. Alexandri, V. Ţanţu, A. Groza, Dr. Usmevici şi alţii.

In Grădina Copou vor avea loc Sâmbătă 8 şi Duminică 9 septembrie 1918 două Serbări Veneţiene, cu splendide focuri de artificii, executate de delegaţii fabricei de artificii „Vulcanul" Bucureşti furnisoarea excursiunilor Familiei Regale şi Princiare, sub patronajul Onor. Primăriei în folosul săracilor din Iaşi.

Onor. public va fi distrat cu cele mai splendide jocuri de artificii şi direcţii noi. La ora 7 Serbarea se va anunţa prin 30 bubuituri de tun şi o mare salvă de rachete.

※ DIN BASARABIA. — Reprezentanţii instituţiunilor cooperative au avut ieri o întrunire la directoratul de finanţe.

S'au discutat diferite chestiuni de serviciu şi s'a hotărât înfiinţarea cursurilor de limba română pentru contabili. Câţi-va reprezentanţi au propus adunarea de mărfuri din Ukraina — în schimbul altor produse care sunt în surplus, prin mijlocirea cooperativelor.

— La Directoratul învăţământului se lucrează la întocmirea tablourilor cu numirea profesorilor pentru şcolile secundare din Basarabia şi acestea ele vor fi gata şi aduse la cunoştinţa publicului.

— D. inginer Baliareu, consilier technic al directoratului de industrie şi comerţ, a făcut câte-va declaraţiani presei din localitate, din care reiese că organizarea, pe baze naţionale, a acestui directorat, a fost complet terminată.

Toată corespondenţa se face în românește. In ceea ce priveşte recrutarea funcţionarilor, s'au făcut numiri atât din personal adus de peste Prut, cât şi originar din Basarabia preferându-se acei cu o bună pregătire practică şi teoretică.

•

Bugetul Basarabiei pe exerciţiul curent va fi gata peste câtesva zile.

※ Joi 6 şi Vineri 7 Septembrie 1918, minunatul artist *I. Morţun*, artist societar a teatrului Naţional din Bucureşti va apare pe scena grădinei Traian, în splendida sa creaţie *Zelig Şor*, din *Manasse*.

Bilete la casa grădinei.

■ CRINUL NEGRU ?

Notificare

Subsemnatul Lupu Iţicovici, dom. în Iaşi str. Ipsilante No. 17 declar că am pierdut sau mi sa sustras două bonuri de Tezaur emise de Ministrul de finanţe şi anume: un bon a 1000 lei sub No. 35779 şi unul a 500 lei sub No. 32007, ambele cu scadenţa la 26 Septembrie st v. Le declar nule şi fără nici o valoare în mâna ori cui s'ar găsi, atât bonurile cât şi cupoanele.

Lupu Iţicovici

※ D. C. Fundăteanu, doctor în drept, a fost numit în postul de şef de cabinet al preşedintelui Consiliului de miniştri.

※ Duminică 2 Septembrie au avut loc în localul societăţii „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi alegerea noului comitet pe timp de 2 ani.

A fost ales domnii: Const. Voinescu, Preşedinte; Gh. Ionescu, Vice preşedinte; Casier, Gh. Cănilă, V. Alexandrescu Secretar, Consilieri a fost aleşi d-nii: V. Grăjdeanu, Mişu Bartin, Gh. Tanasă, Ioan Ichim şi Lupu Iţicovici. In Comisiunea de Verificare a fost aleşi d-nii Ioan Alexandrescu, Al. Constantinescu şi Leon Mihailescu.

— Din cercurile politice basarabene ni se anunţă ştirea, că guvernul basarabean va lua măsurile necesar în vederea apropiatei deschiderei a şedinţelor Sfatului Ţărei.

Printre primele chestiuni care vor fi dezbătute de Parlamentul basarabean, va fi legea relativă la improprietărirea ţăranilor, conform principiului expropierei prin eespăgubiri.

※ La Înalta Curte de casaţie sunt două locuri vacante de grefier-jurnalist, asimilat în grad şi onorar cu judecătorii de tribunal.

Doritorii de a ocupa aceste funcţiuni şi cari sunt în condiţiunile cerute de art. 6 din legea de organizare a curţei de Casaţie, trebue să-şi înainteze cererile la grefa curţei, cât mai neîntârziat.

■ EVREUL DIN PRAGA ?

CAMERA

— Şedinţa de la 5 Septembrie —

Şedinţa se deschide la ora 3, sub preşedinţia d-lui P. Grecesanu.

D. Cantacuzino, ministru de Comerciu depune mai multe proiecte de legi.

Se începe apoi discuţiunea legei, pentru modificarea organizărei Academiei de înalte studii comerciale.

Vorbesc d-nii A. C. Cuza, Trancu-Iaşi şi Petrovici.

D. Cantacuzino, ministru de comerţ, răspunde la criticile aduse. Şcoala aşa cum funcţiona până acuma nu corespundea menirei sale, era o şcoală surogat. S'au creat catedre pentru a mulţumi partizanii politici. Elevii nu puteau să se folosească de învăţătura de acolo, din care cauză înscrierile au scăzut din an în an.

Adaugă că nu are în vedere de cât ca şcoala reorganizată, să dea rezultatele dorite şi va accepta ori ce amendament se va contribui la o mai bună organizare.

Proiectul se ia în consideraţiune, după care se votează câte-va articole.

Camera desconvocându-se continuarea votărei legei, se amână pentru şedinţa viitoare.

Numai pentru Domni şi Doamne

※ Grădina Tanasache Compania Tănase Nicuţescu Buzău cu concursul d-rei Elena Zamora, se va juca astăseară Joi 6 Septembrie se va juca celebra comedie.

ZEZE !

Cu d-ra Elena Zamora în rolul principal.

Se va râde cu lacrimi.

Biletele la agenţia Iliescu.

Ultimele stiri telegrafice

America respinge nota de pace

Washington.—Secretarul de stat, după cum anunţă Reuter, publică următoarea comunicare:

Imputernicit de către preşedinte, fac cunoscut că următorul va fi răspunsul guvernului nostru la nota austro ungară, care propune o conferinţă neoficială a beligeranţilor.

Guvernul Statelor-Unite este de părere că numai un răspuns exista pe care îl poate da la propunerea guvernului austro-ungar. Guvernul a făcut cunoscut de repetate ori, cu deplină sinceritate, condiţiile cu care Statele-Unite vor lua în consideraţie pacea şi nu poate şi nu va examina nici o propunere de conferinţă asupra chestiunei asupra căreia eţ şi-a lămurit deja atitudinea şi intenţia.

Mersul operaţiunilor militare în Franţa

BERLIN.—Frontul de vest.

Grupa de armate principele Rupprecht.

Atacuri inamice lângă Ypern şi pe ambele părţi ale canalului La Bassé au fost respinse.

Grupa de armate Boehn.

Încercările duşmanului de a se apropie de liniile noastre la nord de pădurea Holnon şi, precum şi atacurile sale parţiale duse la Honon şi Essigny le Grand au eşuat.

Grupa de armata principele de coroană german.

Între Ailette şi Aisne au continuat atacurile francezilor. Înainte de amiază a atacat între Veuxaillon şi Allemant, după masă, sub acoperirea unui puternic foc de artilerie contra întregului front. Inamicul care a reuşit momentan să pătrundă în liniile noastre de la Pinon şi la sud de şoseaua Laffaux-Chavignon a fost în contra-atac, iarăşi aruncat afară. Atacurile duse contra celuilalt front au eşuat înaintea liniilor noastre.

Grupa de armată Gallwitz.

Nici o luptă de importanţă.

Grupa de armată Ducele Albrecht.

Mici lupte de eclerori la graniţa Lorenă şi în Sundgau.

•

Frontul de luptă Macedonean.

La est de Cerna bulgarii sunt în luptă de la 15 Sept., cu francezi, sârbi şi greci.

Pentru respingerea duşmanului luptă şi batalioane germane.

•

PARIS. — In cursul nilei trupele franceze operând în unire cu trupele britanice au realizat noui progrese în regiunea la vest de Saint-Quentin între Holnon şi Essigny-le Grand pe un front de 12 km.

Francezii au zădărnicit rezistenţa încăpăţânată a Germanilor înaintând liniile lor la 2 km. Francezii deţin împrejurimile la vest de Francilly Selency. luând împrejurimile Savy et Fontaine-les Clercs.

Mai la sud, trupele franceze deţin lisierile la sud de Contescourt şi aproape Essigny-le-Grand.

Francezii au făcut mai mult de o sută de prisonieri. La nord de Aisne francezii au continuat a progresa la est de Jouy.

Germanii au reînoit puternicele lor contra atacuri pe platoul la est de Allemant. O reântoarcere de ofensivă a francezilor a silit pe germani a se retrage, câştigând noi terenuri şi 300 prisonieri.

•

Agitarea muncitorimei engleze

NAUEN. Neliniştea în muncitorimea engleză continuă. La sfârşitul lui Aug. au izbucnit în Swancen mari greve. Toţi muncitorii din docuri şi o parte din muncitorii de cale ferată s'au pus în grevă.

In şantiere au avut loc acte de sabotaj.

Şi industria textilă engleză se teme de dezordini muncitoreşti, de care ea lipseşte materii prime chiar pentru producţia sa limitată. Ea plăteşte orice preţ numai ca să poată menţine fabricile în acţiune.

Atacuri engleze, franceze, pe tot latul frontului de la pădurea de la Hoviincourt până la Somme.

Contra centrului câmpului de luptă între Hangicourt şi Assignon unde duşmanul a reuşit să pătrunda sunt contra atacuri în curs — Luptăm pretutindeni la vest de vechea noastră linie Siegfried

•

Consfatuiri politice la Berlin

Berlin.— Fracţiunea naţională din Reichstag s'a întrunit astăzi într'o şedinţa la care au participat foarte mulţi; pentru a lua o atitudine politică.

Desbaterile de mai multe ore au avut de resultat aproape unanim aprobarea conducerei politice, aprobându-se politica scopurilor de război reprezentată de comanda supremă a armatei.

•

Comitetul principal al Reichstagului este convocat pentru ziua de 24 Septembrie.

Călătoria Sultanului

VIENA. La sfârşitul lui Septembrie se asteaptă visita Sultanului.

Nota austriacă respinsa

Berlin.—Ziarele olandeze, ce bazate pe sfirilor din Anglia şi mai cu seamă din America, consideră nota austriacă drept respinsă.

Ziarele scandinave judecă perspectiva notei cu totul nefavorabil.

Ministrul de propaganda italian a luat poziţie faţă de nota vieneză într'un sens de respingere.

Presa elveţiană este de părere între altele că aliaţilor nu le-ar veni uşor respingerea notei.

※ Astă seara la Grădina Tanasache

ZEZE

Numai pentru Domni şi Doamne.

※ Teatrul Naţional, Compania-lirică Gabrielescu, Director: Avram Nicolau, Vineri 14 Septembrie 1918 se va juca.

SYLVIA

operetă în 3 acte de Em Kalman

Jucă: *Dnele Virginia Micioara, Marilena Bodescu, Ana Grand*, D-nii *Al. Demetrescu de Sylva, N P. Ciucurete, N Kaner*, St. Petrescu-Muscă etc

Biletele la Agenţia Iliescu.

AMALIE WEINTRAUB

CAROL KLEPPER

Logodiţi

Huşi Iaşi

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamtz

EXTRACT

In conformitate, cu dispoziţiunile art. 215 cod. civ., se publică că Gavril Cobăsariu din comuna Bicaz prin petiţia înreg. la 8871 | 918, a înţentat acţiune de divorţ contra soţiei Maria născută din Comuna Bicaz indicând că din această căsătorie s'a născut un copil şi anume Elena de 9 ani, iar pârâta soţie nu are nici un sol de avere.

Grefier G. D. Manoliu

No. 12941

1918 Iulie 31.

Camionetă „Fiat" perfectă stare 35 H. P. amenajată pentru 16 persoane de vânzare Informaţiuni la Birou de import, Export Industrie şi Comerţ Iaşi str. Stefan cel Mare No. 4

FUNCŢIONARI bine retribuiţi caută editura „Eroii Neamului" str. Costache Negri No. 7 în curte.

BAIAT de birou.—13—16 ani, cu scrierea frumoasă caută editura „Eroii Neamului" str. Costache Negri No. 7 în curte.

De vânzare Un costum redingotă nou, complect dublat cu matasă. Gavrilescu Curtea Bisericei Vovideniei.

Vând din cauza plecărei: Mobile de salon Una oglindă doré cu consolă, 1 Plapomă de Matase nouă, 2 Plapome vară, 1 Pat tablă viena, cu samieră şi saltea. 1 Tavă dulceaţă argint cu 12 linguriţe, şi mai multe obiecte de gospodărie. Farfurii Lemgi. Str Lascar Catargiu 37 la stânga în fundul curţii, D-na Voinescu.

Grădina Traian

Joi 6 şi Vineri 7 Septembrie 1918

MANASSE

Dramă în 4 acte de Ronetti Roman

— cu —

Dl. I. MORŢUN

în Zeilig Şor

admirabila sa creaţiune

Luni 10 Septembrie 1918

va avea loc în

Elegantul Teatru „ELISABETA"

premiera revistei

Ridichea

de GEORGE ANONIMU

cu D-na Florica Florescu

Ionesco-Brăila

Biletele se vor pune în vânzare cu începere de Joi, la Cassa Teatrului „ELISABETA" de la orele 10—12 a. m. şi 4—6 p. m.

IONELE: Ştiu cu cine ai plecat.

LINICA FLORESCU

Şcoala „CULTURA"

urmând a se deschide în cursul lunei Septembrie inscrierile elevilor se vor face cu începerea de la 10 Septembrie în fiecare zi între orele 9—11 a. m. şi 2—5 p. m. în localul şcoalei din str. Mărzescu.

Doctorul E. I. Mironescu

Asistent şi secundar al Clinicei Terapeutice

Tratează boli interne şi venerice

Tratament anti-sifilitic, anti-blenoragic. Injecţiuni mercuriale. Neosalvarsan intra-venos.

Consultaţiuni în fiecare zi dela 2—4 p. m.

— Strada Neculai Gane, 3 bis —

Doctorul G. Irimescu

— Boale interne —

jecţiuni intravenoase. Neosalvarsan. Consultaţii Tratament 4 jum.—6

Str Buzdugan 8.

O locuinţă se caută, pe preferinţă în apropiere de gară, compusă din 2 camere şi bucătărie. A se adresa la ziar

De vânzare Una viţea gonitoare rasă elveţiană de o frumuseţe rară, vizibilă în str. Zmeu 6

Lemne de foc şi de construcţie de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

75% ECONOMIE

se obţine cumpărând

- Aţă de cusut -

Marca «COCOŞ»

Mosorelul de 100 yds. LEI 4.

de vânzare la toate magazinele de galanterie din ţară.

Depozitul general: Emanoil Marcovici, Iaşi, str. Stefan cel Mare 54.

Revânzătorilor se acordă rabat.

Se expediază în toată MOLDOVA şi BASARABIA contra acompt şi *ramburs*

Curs Preparator

S'a deschis în localul fost pensionul Knoch strada Cuza Vodă 16 un curs preparator primar şi secundar inferior după programa statului predat de D-rele Em. Focşa şi Ec. Strat absolvente afac ultăţei din Iaşi Se fac inscrieri zilnic de la orele 3—5 iar cursurile încep la 15 Septembrie.

Preţuri foarte reduse

Ocazional de vânzare Camion automobil „Pekard" în strada Anastasie Panu 51 la Beiler.

Rest de var slâns de Stefăneşti, rămas în urma reparaţunei Circului Sidoli precum şi alte materiale de vânzara cu preţ redus. A se adresa la localul Circului Sidoli.

„RAPID"

Birou de Expediţii

Iaşi. — Strada Ştefan cel Mare No. 4.

Serviciu de camionaje.

Transportă de la gară în oraş şi viceversa, ori-ce mărfuri şi bagaje: Expediţii de mare şi mică viteză.

Se însărcinează cu expediţii şi primiri de vagoane complecte şi colete pentru teritoriul ocupat şi streinatate.

Serviciu „RAPID" pentru Basarabia.

Serviciu special pentru transportul bagajelor.

BUTOAE 20 butoae de vin în bună stare şi o cadă de circa 200 deca de vânzare în strada Socola No. 131 Iaşi

Anul XIV-lea No! 3439 | 10 BANI NUMARUL | Duminică 9 eptembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITATII IASI

Statul şi forţa morală

Vor fi acum vre-o 10 — 12 ani de când un groozav incendiu cuprinsese o mare clădire teatrală din Paris. In seara aceia tristă, multă lume asista la spectacolul de pe scenă. Din cauza panicei produsă de acel incendiu, au pierit in flacări multe persoane.

Cu acea ocaziune insă s'au desfăşurat unele fapte, de o sălbătăcie ce trece peste inchipuirea noastră.

Bărbaţi puternici au asvîrlit la o parte femei, copii, pentru a se salva pe ei.

Ziarele din acele timpuri au discutat luni de zile aceste evenimente şi cu deosebire chestiunea dacă bărbaţii au procedat bine, conform cu educaţia şi datoria lor, când au înfrânt pe cei aflaţi inaintea lor, dar în neputinţa de a se apăra contra flageluiu, şi au trecut peste dănşii negândindu-se de cât cum să scape ei.

In discuţie era chestiunea de educaţie şi civilizaţie a Franţei intregi, şi nu puţini erau acei, ce condamnau grozolănia bărbaţilor.

De atunci incoace scene identice s'au mai ivit şi cu alte ocaziuni, în special in cazuri de naufragiare a unor vase.

Negreşit că problema rămâne incă supusă examinărei. Este cert insă, că instinctul de conservare nu cunoaşte în momente critice ca cele de cari vorbim. aceleaşi limite, pe cari cu cea mai mare uşurinţă şi bună voinţă, le recunoaşte in timpuri liniştite.

Insă noi toţi care am citit opere subscrise de invăţaţi, am ascultat conferinţe, in cari ni se făceau tablouri inălţătoare şi ademenitoare despre solidaritatea omenească, rămânem trist impresionaţi, când auzim despre intâmplari, ca acestea de cari am pomenit.

Răsboiul actual ne pune intr'o situaţiune asemănătoare. Şi să observăm un moment, ce se petrece la noi. S'ar părea, după cât vedem, că, deşi am reintrat în neutralitate totuşi suntem stăpâniţi de aceleşi sentimente de cât cele ale solidarităţii.

Avem, ce e dreptul, pe buze cuvântul de sacrificiu. Se zice că cei tari şi puternici sunt gata la ori ce sacrificiu în favoarea celor slabi,

Pentru, cei ce au asistat la discuţiunile din cameră cu prilejul legii asupra arendărilor silite, credinţa noastră e că adevărul acesta n'a putut reeşi din ele.

Mai degrabă s'a putut observa îndârjirea cu care oligarchia plutocrată ţine la cele ce considera a fi drepturile ei câştigate. Şi atunci, concluziunea nu poate fi alta de cât, că aşa mult cântata solidaritate este incă un ideal, pentru realizarea căreia vom suspina multă vreme.

In locul ei avem întărirea autorităţii statului. El şi a luat rolul de regulator al intereselor tuturor claselor sociale. Toţi cei insetaţi de dreptate către el îşi indreaptă privirea.

De aici se vede cât de grea incepe a fi misiunea statului. Nu e uşor lucru să impui solidaritate acelora, care, chiar dacă înţeleg costul ei, nu vor să dea vre-un ajutor pentru a o aduce la indeplinire.

La rândul lui insă statul acesta pentru ca să poată impune, trebue ca el insuşi să aibă tonă puterea şi autoritatea morală necesară.

Alcătuirea complexului de organe ce constituesc statul modern, nu e o lucrare uşoară.

Toţi zicem stat, toţi cerem de la el maximum de energie fisică şi autoritate morală dar fie care vede că statul trebue să fie aşa organizat, în cât să inspire încredere desăvârşită. Căci nu vor fi suficiente câte-va penalităţi aplicate de cel, ce are puterea în mână un moment, ci e vorba ca dispoziţiunile luate să aibe aprobarea marei majorităţi:

De la sistemul electoral va depinde în cea mai mare parte ca statul să fie la adevărata inălţime.

Iată, de exemplu, că în cursul acestei legislaturi s'au votat atâtea legi, cât nu s'a făcut vre-o dată mai nainte.

Fi-vor ele durabile? Cu sila vor putea fi impuse, dar nu în felul acesta se vor putea ele valorifica. Este nevoe de acel ceva imponderabil, de forţa morală, pentru ca ele să dăinuiască şi să dea o altă aşezare României de astăzi.

Vir.

MICI POLEMICI

America este tot pe o câtă de căutată în diplomaţie cât şi în comerţ.

Forica Florescu în „Bidichea".
Un nume prea înflorit pentru o prozaică legumă.

Estetica titlurilor ar fi interzis de a se face un titlu teatral dintr'o ridiche care produce răgâieli şi miros suspect.

D. general Crăiniceanu plătia pentru 3 camere la liceul internat un leu pe zi.
Ca sechestru judiciar al „Universului", în epoca de aur a d-lui Pokrovski, traiul era mai eftin...

D. deputat Patraşcanu spune despre „cuştele" deputaţilor de la seminar:
„Ch ar celui mai scurt dintre noi fi ies picioarele afară din pat"...
Să schimbă puţin dicionul nostru: „cât îi-e patul, atâta te întinde".

Doi fraţi avocaţi şi-au încrucişat armele la bara unui tribunal
Nu e de mirat: procesul era şi câştigat între con „fraţii": un proces de presă.

POLITICE

Semănăturile

In corpul ziarului cititorii găsesc amănunte asupra intrunirei de eri a agricultorilor din Moldova.

Credem că nu se poate indeajuns inzista asupra insemnătăţei discuţiunilor urmate, or-cât de importante ar fi chestiunile politice la ordinea zilei sau or-ce altă chestie, importantă dar fără a fi politică.

Se pune, într'adevăr, problema dacă continuind starea actuală de lucruri, nu suntem ameninţaţi la vara viitoare cu o totală lipsă de producţie agricolă.

Situaţia la ţară continuă a fi foarte rea. — Rezistenţa pasivă continuă, lucrările nu merg sau merg foarte puţin.

In raport cu alţi ani sămânăturile şi arăturile de toamnă făcute sunt incontestabil cu mult inferioare. Daca lucrurile continuă, dacă proporţia se menţine, la anul vom fi într'o inferioritate vădită chiar dacă vremea va fi favorabilă.

Pentru aceste motive se impun măsuri serioase şi grabnice. Agricultorii şi-au spus cuvîntul. Ei au indicat soluţiile lor. Rămâne ca guvernul să aprecieze. In or-ce caz insa ceva trebue de făcut, căci primejdia este mare, extrem de mare.

Nu ne indoim că cei chemaţi a aprecia şi soluţiona vor înţelege intreaga însemnătate a problemei şi vor fi grăbiţi a impune o ameliorare. Ea trebue să aibă, loc curiscul unor măsuri severe, fiind că importanţa lucrului depăşeşte tot ce ne putem inchipui actualmente în România mult incercate.

Op.

⁂ Dorinţii de a ocupa locuri in invăţământul primar urban şi rural trebue să se prezinte la minister in zilele de 12, 14, 15 Septembrie, şi 1 Octombrie.

Pentru direcţiunea C. F. R.

Ne-am deprins a privi aproape cu indiferenţă, toate relele care se perindă inaintea ochilor noştri zilnic, în această ţară, totuşi sunt unele, care intrec ori ce imaginaţie omenească, şi asupra cărora trebue să insistăm.

Cazul cu linia ferată Ungheni-Bălţi. O linie, făcută în timpul răsboiului de Rusi, pentru trebuinţele lor militare. O linie care este asezată pe simple traverse de lemn care nu s'a fixate pe nimic solid, ci doar pe pământul gol. Datoria Direcţiei C. F. R. era ca imediat ce-a luat în primire această linie, să sistaze ori ce transport pe ea, s'o consolideze şi apoi s'o redea publicului pentru nevoile sale.

Insă linia ferată, a rămas tot în starea primitivă în care se găsea şi publicul nevoit să călătorească, cu pericolul vieţei.

De când s'a pus in circulaţie această linie de Direcţia C. F. R. s'au intâmplat peste 80 de deraliori norocul a fost, că n'am avut de inregistrat accidente de persoane. Acum insă linia slăbind de tot, s'a intâmplat recenta deraiare cunoscută, care a avut consecinţi destul de grave. Si totuşi, nici de data aceasta, circulaţia n'a fost intreruptă şi trenul de Ungheni-Bălţi continuă să circule, în ciuda populaţiei din Bălţi, indignată, cu drept cuvânt de aceasta neglijenţă din partea C. F. R. în ciuda călătorilor cari au nevoie de a călători prin Basarabia, şi cu toate că nenumăraţi ingineri ai C F R au raportat Direcţiei, arătând pericolul dacă această linie continuă a fi exploatată, cu toate că s'au făcut numeroase protaste din partea populaţiei basarabene, totuşi până azi, nu s'a luat absolut nici o măsură pentru remedierea acestui rău.

Direcţia C. F. R. uită că are datoria de asigura viaţa călătorilor.

Atragem atenţia cu toată seriositatea d-lui C. Mares, asupra gravităţei faptelor relatate mai sus, rugându-l a lua grabnice măsuri de indreptare.

Al Dumbravă

OAMENI SI LUCRURI

„Asociaţia"

Am contribuit cu o foarte modestă sumă la serbările de deunăzi ale „Asociaţiei", în grădina Copoului. Am contribuit, la drestul vorbei, involuntar şi accidental. Grădina fiind oprită, micul nostru caprios pe care-l trimetasem zilnic să se familiarizeze cu natura în vasta grădină a Copoului, a trebuit să achite Cerberului de la poartă obolul de doi franci. Iată-mă, astfel, în dubla ipostasă de contribuabil legat şi de membru fondator al „Asociaţiei generale a presei", de două ori indreptăţit ori indemnat a sta câteva clipe de vorbă cu acei colegi, ca să-i intreb: ce a fost şi ce este această „Asociaţia" zisă şi „generală" a presei?

In lunile lungi ale frontului, noi cari ne găsim departe, cetirăm cu destulă uimire necontenit repetatele invitaţii adresate marelui public la serbări organisate în beneficiul „Asociaţiei generale a presei". Posed chiar în manuscris unele strofe inspirate de această obsedantă manifestare artistico filantropică a publicului, respectiv a unora dintre ziariści.

Cunoaştem imprejurările şi nu judecăm fără îngăduinţă. Dar îngăduinţa nu ne duce la o deplină uitare a greşelilor săvârşite, în primul rând indiferenţa micei minorităţi, rămasă în urma fală de atâţia membri fondatori ai Asociaţiei, plecaţi pe front. Nici-o urmă de solidaritate — măcar o aparenţă incercare de a fi intrucât va, într'un fel oare care de folos familiilor lor n'a făcut organizaţia „Asociaţiei": S'ar putea cita chiar cazuri de vii nedreptăţi ori jigniri, profesionale şi sociale, de care nimic nu s'a emoţionat „Asociaţia", destul de influentă — totuşi — dacă judecăm după numărul de serbări organisate. La schimb, polemici, mari şi mărunte tot în jurul manifestărilor artistico-bănesti. Ziarele erau pline...

Lipsa registrelor, lipsa controlului puteau îndreptăţi — să zicem, — unele regretabile omisiuni. Dar de la războiu incoace, de ce nu s'au mai restabilit legăturile normale cu vechea, cu adevărata organizaţie, în timp ce se continuă seria speculelor publice de binefacere?

De ce nu se cheamă atâţia, atâţi la micile avantagii, fie morale, fie... altmintere?

De ce nu s'a incercat o reconstituire, o adunare generală a devăratei Asociaţii?

...Iar, intretimp, parlamentul acordă Sindicatului privilegiul unui palat!

E aci poate o pedespsă simbolică pentru organizaţia coalizată, frântă şi slăbită...

RODION

INFORMATII

Guvernul intentionează să procedă la reorganizarea Băncei Naţionale chiar în actuala sesiune parlamentară. Din această cauză şedinţele parlamentului vor fi prelungite.

D. Al. Marghiloman, primul ministru, a telegrafiat eri d-lui C. C. Arion, rugindu-l să invite pe membrii parlamentului, de a renunţa la ori ce vacanţă, şi chiar de a ţinea două şedinţe pe zi, pentru ca toate lucrările de legiferare, să fie terminate până Simbătă 15 Septembrie.

⁂ **Consfătuirea Agricultorilor.**—Fată de rezistenţa pasivă ce-o depun lucrătorii agricoli, din care cauză treerul şi arătura merg foarte greu, iar semănatul nu se face de loc, un mare număr de agricultori s'au intrunit ieri dimineaţă în localul Senatului.

După lungi discuţiuni s'a admis o rezoluţiune prin care cer guvernului să se suspende activitatea parlamentară in scop ca agricultorii parlamentari să poată a se ocupa de munca câmpului până la terminarea sămănăturilor de toamnă. Prin aceasta şi ministerele de interne, răsboi, domenii, industrie şi lucrări se vor putea mai de aproape ocupa cu importanţa chestiune a asigurărei recoltei viitoare.

Agricultorii mai cer demobilizarea ultimelor cinci contigente care să fie utilizate la munca câmpului în aşa mod incât fiecare soldat să lucreze departe de locuinţa lui.

Agricultorii adaogă în rezolţiune că, dacă nu se vor lua urgente măsuri pentru efectuarea arătarilor şi semănatului, atunci suntem amenintaţi ca la anul să suferim de o foamete mai cumplită ca aceea de acum.

⁂ D. C. C. Arion, ministru al interim de finanţe, are complect alcătuit proectul pentru reorganizarea, fără a ştirbi bazele principiale ale acestei instituţiuni, va cuprinde un mai mare şi mai direct amestec al statului în conducerea şi operaţiunile acestei operaţiuni.

In acelaşi timp, proectul prevede un spor al emisiunei, care azi, după legea vechia de organisare, a ajuns la limită.

⁂ *In redeschiderea şedinţelor Senatului, ce va aduce un proect de legi din iniţiativa parlamentară, pentru a se modifica actualul regulament al corpurilor legiuitoare în sensul de-a se curma abuzul care se face cu comunicările.*

Proectul de legi modificator va dispune cu aceste comunicări să nu se mai facă la deschiderea şedinţelor, cum se va fi epuizat ordinea de zi şi lucrările secţiunilor.

⁂ Serviciul de Aprovisionare al Comunei a obţinut trei vagoane de zahăr cu preţul maximal. Se face cunoscut publicului că cu incepere de la 11 Septembrie crt. îl va pune in vânzare in depozitele Comunale.

Vânzarea se va face numai contra cartelei de alimente, socotit a 250 gr. de persoană şi cu preţul de lei 18 kgr.

Depositele vor fi deschise de la 8 la 12 a. m. şi de la 3 la 6 p. m.

⁂ D. Al. Marghiloman, prim ministru, s'a inapoiat azi dimineaţă.

La ora 11 primul ministru a presidat un consiliu de miniştri.

Comandatura piţei face cunoscut: Se aduce la cunoştinţa tuturor militarilor veniţi din diferite garnisoane, în interesul serviciului şi cu ordine de serviciu în regulă, că pe timpul cât rămân în oraşul Iaşi, găsesc la serviciul de trieţ din gara Iaşi în schimbul sumei de 30 bani, pâine şi o porţie de mâncare.

Tot acolo la căminul „Principele Mircea" se găsesc atât pentru ofiţeri cât şi pentru trupă, paturi pentru a se putea odihni pe timpul nopţei.

De asemenea se găsesc instalaţii de băi, duşuri şi deparazitare, care sunt puse la dispoziţia trupelor din garnisoană.

⁂ D. N. V. Ştefănescu, presedintele camerei de comerţ, a dat o instiinţare, prin care pentru a infrâna speculă cu alimentele, se impune tuturor vânzătorilor. ca la ori ce control să aibă facturi, spre a dovedi proveniinţa şi preţul.

⁂ Mai mulţi părinţi ai elevilor Seminarului „Veniamin Costachie" ne rogă să intrebăm pe d. Ministru al Cultelor dacă ştie că examenele de fine de an de la Seminar s'au suspendat şi şi profesorii nu vor să ţie examenele sub motiv că au de cules viile.

Sute de copii şi părinţi ai lor ce au venit la Iaşi, în vederea examenelor, dorm pe străzi şi mor de foame, nemai având bani de intreţinere. Mulţi elevi se retatoră acasă fără a mai da examenele.

Această stare de lucruri trebue să incetase.

⁂ Eri, în loc de pâine s'a dat populaţiei niste fărâmături de putregaiu, — din lipsă de făină, — dar în schimb la bodege şi la aperitive s'a servit o pâine de lux.

⁂ De unde făina? — cine ar putea explica acest mister?

⁂ Senatul a luat vacanţă până Miercurea viitoare.

⁂ Intrunirea comitetului delegaţilor constituit pentru luarea in cercetare a legei agrare depusă la Senat, a avut loc astăzi dimineaţă, la ore 10 jum.

La redeschiderea şedinţelor, Senatul va lua la dezbatere legea.

⁂ Eri un al doilea grup de funcţionari din direcţia generală a Poştelor, a plecat la Bucureşti.

Primul grup s'a bucurat în Bucureşti de o caldă primire nu numai de colegii lor, dar şi de autorităţi.

⁂ Ministerul de Interne a prelungit termenul de tragere a loteriei, Sf. Spiridon-Spirea Veche din Bucureşti, până la 1 Septembrie 1919.

Acestă loterie pusă sub Patronajul I. P. S. Mitropolitul Ploieşti şi are de scop restaurarea Bisericei Spirea Veche din Str. 13 Septembrie.

Biletele se desfac de către Comitetul Cercului subofiţerilor reangajaţi din Bucureşti.

⁂ Aseară ofiţerii din comandamentul landarmilor pedeştri, au plecat la Bucureşti.

⁂ La Galaţi ministerul de instrucţiune publică a autorizat deschiderea unui gimnaziu din iniţiativă particulară. Plata s'a fixat intre 700 şi 1200 lei anual de fiecare elev extern.

⁂ In faţa tribunalului secţia III-a, a venit ieri procesul ziarului „Arena".

Judecarea procesului s'a amânat, neştiind locul aplicărei art. 151 din procedură.

Din partea reclamanţilor pledează d. Eugen Herovanu iar din partea pârâţilor d. Alfons Herovanu.

■ Societatea ortodoxă naţională a femeilor române se deschide la 16 Oct. in Bucureşti in str. General Lahovari 7, un externat cu secţiune comercială, 4 clase secundare şi curs primar de fete.

Absolventele secţiunei comerciale se vor putea inscrie la Academia de Comerţ.

Se va deschide de asemenea şi un externat de băieţi. Inscrierile au inceput.

⁂ Dl. Albert A. Răjcanu, şef de cabinet al ministrului de finanţe a demisionat.

† **BOTEZ-GORDON.**— In dimineața zilei de ieri Joi 6 Septembrie, a încetat din viață la sanatorul Secela, distinsul nostru cetățean, poetul G. Botez Gordon.

Defunctul s'a născut la 19 Aprilie 1875.

Era diplomat al școalei comerciale superioare și licențiat al facultății juridice din Iași. Încă din frageda tinerețe se ocupă cu literatura, publicând rând pe rând bucăți pline de simțire sub pseudonimul G. Vasile, apoi Gheorghe de la Iași și în urmă Gordon, nume cu care a cinstit literatura românească.

A colaborat la revistele „Vatra", Sămănătorul", „Arhiva", „Viața", „Flori Albastre", „Făt-Frumos" etc. Primul volum de poezii l-a tipărit în 1898 sub titlul „Versuri".

Apoi a publicat mai multe volume de traduceri, iar în 1909 a scos la iveală apreciatul volum de versuri „Patale". Teatrul Național din Iași a jucat în mai multe rânduri piesa originale ale lui Gordon ca „Două Vieți" și traduceri ca „Sămărîteanca" și „Princesa Îndepărtată" de Rostand, „Iudita" de M. Donnay, „Mătușa" a lui Hennequin, etc. etc.

Gordon fiera o fire aleasă și delicată. El lasă în urmă inimile îndurerate ale celor ce l-au cunoscut.

Înmormântarea va avea loc la cimitirul Eternitatea, Sâmbătă 8 Septem. ora 4 p. m.

※ Din inițiativa Societății Ortodoxe Românilor a femeilor române și prin îngrijirea Doamnelor Alexandrina Gr. Cantacuzino și Zoe Gr. Romniceanu s'a primit din București un vagon cu cărți pentru Basarabia.

Vagonul a fost expediat la Chișinău pe adresa P. S. Sale Episcopului Nicodim și conține cărți școlare, bisericești, de literatură și muzică.

Se vor ferma 11 biblioteci populare câte una în fie care capitală de județ și 2 în Chișinău.

Cărțile școlare vor fi împărțite gratuit elevilor săraci, iar cărțile bisericești vor fi dăruite bisericelor.

※ Un grup mai restrâns de senatori și deputați, pleacă în astă seară la Chișinău.

※ S'a intervenit de către organizațiile culturale și filantropice evreești din Iași ca ministerul de războiu să renunțe la intenționa de a rechiziționa casa Geltzer din strada Elena Doamna. Această instituție a adus enorme servicii populației săracă fără osebire de naționalitate.

În timpul iernei dispariția unui asemenea ajutor ar salvat de atâtea populația școlară și populația săracă în genere, ar însemna o calamitate socială.

※ Persoanele care au avut liste de subscriere pentru cooperativa „Traiul" și chiar subscriitorii sunt invitați să se prezinte la Societatea de gimnastică (strada Școalei de arte) în fiecare zi de lucru între orele 5 și 6½ p. m. în intervalul de la 6 la 13 inclusiv a lunei curente pentru a ridica chitanțele de subscriere de la Dl. Th. Motăș.

※ *Din cauza serbătoarei de mâne, ziarul nostru nu va apărea de cât Luni la orele obișnuite.*

※ D-nii membrii a-l Comitetelor Breslelor de la corporația din localitate sunt convocați Duminică 9 Septembrie orele 9. a. m. pentru a se lua înțelegere pentru procurare de zarzavat de formă ce se poate obține pentru meseriașii din localitate.

— O seară plăcută se va petrece astă seară la Grădina Tanasache unde Compania Tanase Niculescu Bazău va relua mare succes ZEZE în care dl. Tanase are o creațiune neîntrecută.

Parlamentul

SENATUL

— Ședința dela 6 Septembre —

D. ministru Hârjeu declară că regretă incidentul provocat la depozitul Rășcanu de purtarea unui domn colonel față de vice prețedintele Senatului.

D. Gerota se declară nemulțumit de răspunsul guvernului.

D. C. C. Arion depune legea impozitelor pe câștigurile de războiu.

D. Cantacuzino cere intervenția Ministerului de Finanțe pentru a se impune Sec. de Asigurare să-și îndeplinească misiunea ler.

D. C. C. Arion, reagă să se vină cu un proect de lege pe care'l va studia cu toată atențiunea.

Relevându-se mai multe incidente de mică importanță, d. A. A. Bădărău cere d-lui Prețedinte să se dea precădere legilor aduse în dezbatere, — față de aceste discuțiuni neserioase.

D. Krupenski proroccește pentru vara viitoare foamete completă dacă nu se vor lua măsuri reale pentru arăturile care trebuesc făcute.

D. C. C. Arion declară că se vor face toate sforțările pentru a înlătura foametea. Citează însă cazuri în care însă și proprietarii ne duc spre nenorocire. Nu ne trebue mișcări pe chestiune de stomac, și contra celor care le prepară prin nesocotința lor, vom fi nemilos.

Ședința se rădică, Senatul trecând în secțiuni.

CAMERA

— Ședința de la 6 Septembrie —

Ședința se deschide la orele 8 după prânz, sub prețedinția d-lui Meisner.

După ce se votează legea de organizare a Academiei de înalte studii comerciale, se ia în dezbatere, proectul de lege al despăgubirilor de războiu.

Deputații renunță a lua cuvântul la discuția generală, așa că proectul se ia în consideрație.

La discuția pe articole, d. C. C. Arion declară că va accepta toate amendamentele, care vor contribui la o mai bună aplicare a principiului.

Discuția va continua azi.

■ CRINUL NEGRU ?

Bibliografie.—A apărut la București broșura „Comercializarea Dreptului Civil" datorită d-lui Harmus P. Asnavorian.

Numai pentru Domni și Doamne

※ Grădina Tanasache Compania Tănase Niculescu Bazău cu concursul d-rei Elena Zamora, se va juca astăseară Vineri 6 Septembrie se va juca celebra comedie.

ZEZE!

Cu d-ra Elena Zamora în rolul principal.

Se va râde cu lacrimi.

Biletele la agenția Ilissou.

AVIS

La 1 Octombre 1918 va apare

CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Învățătorilor și Elevilor

de toate gradele de învățământ, conținând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziții și ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoțiuni, etc.

Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecțiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziții, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini și greci, traduceri din autorii moderni predați în școală și în fine tot felul de articole folositoare învățământului în general.

Se primesc anunciuri.

Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.

Costul unui exemplar 5 lei.

Pentru orice informațiuni și comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie,** Iași, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica,** secretarul liceului Național Iași).

Nu uitați a vă opri din vreme Calendarul.

Ultimele știri telegrafice

Nou atac anglo-francez

Incercarea de pătrundere la Somme și St. Quentin. — Germanii anunță zădărnicirea atacului.—Englejii anunță importante înaintări și 6000 prizonieri.

BERLIN.—Frontul de vest.

Armatele principele moștenitor Rupprecht și Belaum.

La nord-est de Bixschoote am curățit trenșee rămase în mâinele dușmanului în zilele de 9 Sept. și am luat prisonieri 186 Belgieni.

La nord de Armentieres și la sud de canalul La Bassee am respins atacuri parțiale inamicei

In sectorul dintre Meevres și Hargicourt schimb violent de artilerie. In lupte locale am făcut câteva prizonieri. Englezii au reluat atacurile lor contra liniei Liegfried în sectorul de la pădurea Havricourt până la Somme.

Atacurile duse la nord și contra localității Gouzeaucourt au eșuat înaintea liniilor noastre.

Regimentele noastre de vânători au apărat cu îndârjire Gouzeaucourt. De asemeni am respins pe englezi între Gouzeaucourt și Hargicourt cari au atacat cu forțe mari și cu tancuri.

După mai multe lupte schimbătoare Epehy și Fresnoy au rămas în mâinile sale. In spre seară inamicul a reînceput atacurile sale pe tot frontul.

Ele au fost pretutindeni respinse. Intre Hargicourt și Pontru, Australienii au pătruns în pozițiile noastre.

După o îndârjită luptă am reușit să oprim pe dușmanul care atacă din Hargicourt și Pontruo pe linia de vest de Bellicourt-Bellenglise. Intre pârâul Omignon și Somme englezii ajutați de francezi au început să ne atace cu mari forțe urmărind să străpungă frontul la St. Quentin și la nord de această localitate.

Luptele cari au ținut până seară s'au isprăvit cu un eșec simțitor pentru Dușman. In puternice lupte inamicul a fost respins în pozițiile sale inițiale. Reg. din Prusia de est și Reg. alsacian No. 60 au distins cu această ocazie. La sud de Somme a eșuat un atac parțial francez. Pe un front de 35 km. am stabilit, prin prisonieri, 15 divizii dușmane.

Grupa de armată a principelui de coroană german.

Intre Ailette și Aisne focul de artilerie s'a întețit iarăși în după amiaza zilei.

Puternice atacuri parțiale duse mai ales contra liniilor noastre de pe șoseaua Laffeaux-Chavignon au fost respinse.

Grupa Galwitz.

Lângă cota Lorraine luptele s'au înșeșit. Mici lupte de avant-posturi. La o incursie pe Manheuls am făcut prisonieri.

PARIS. — In cursul zilei, Francezii au continuat atacurile lor în regiunea S. V. St. Quentin lărgindu-și câștigurile, cu toată rezistența îndârjită a germanilor.

Ei au trecut de Contescourt care în integrime se află în mâinele lor și au cucerit Castres. Mai la sud, ei au împins liniile lor până la lisierile de la Benry.

Pe platourile la vest de Jeury germanii au contra-atacat fără succes. Francezii au sfărâmat toate tentativele dușmane și au causat pierderi grele germanilor progresând simțitor și făcând vre-o 100 de prizonieri.

Două incursiuni dușmane la est de Meuse, în regiunea Chambrettes și în Vosgi n'au obținut nici un rezultat.

PARIS. — In Vosgi detașamentele noastre au făcut o incursiune reușită în liniile inamice capturând 15 prizonieri la Vosgi un detașament de incursie dușman a fost respins cu pierderi.

Comunicat englez din 5 | 18 IX, ora 20 25: *Azi* dimineață trupele din armatele a III-a și a IV-a au atacat cu deplin succes pe un front de aproximativ 16 mile (25 km.) dela Holnon până la Gouzeaucourt. Pe întregul front trupele noastre înaintând pe o pionie terenșelă au luat cu asalt pozițiile inamice.

Trecând dincolo de sistemul de trenșee englez din Martie 1918 ei au stins și cucerit apărările exterioare ale liniei Hindenburg în largi sectoare.

La dreapta noastră, diviziile compuse din trupe englese și scoțiene au cucerit la Fresnoy-le-Petit, Berthancourt și Pontru, întâlnind aci o îndârjită rezistență, în special la extrema dreaptă a atacului nostru.

La centru, două divizii australiene au cucerit satele Vergnier, Villeret și Hargicourt înaintând cu mare hotărire. Ele s'au stabilit în vechile poziții înaintate ale germanilor. La vest de Bellicourt, ei au pătruns în întăriturile germane pe o adâncime de 3 mile (4,8 km.). La stânga divizia 74 și alte divizii, compuse din trupe din comitatele de est și din Londra, au cucerit Guérard, Roussoy, Epéhy și Peniceres, pătrunzând de asemenea pe o mare adâncime.

Pe partea de nord a frontului, apărată de noi cu atâta vitejie în zilele de 21 și 22 Martie, după ce am cucerit vechile noastre trenșee, împreună cu punctul de sprijin puternic întărit, cunoscut sub numele de ferma Vaucelette, și după ce am respins un contra-atac inamic, am înaintat de asemenea mai mult de o milă dincolo de această linie, capturând câteva sute de prisonieri și o baterie germană completă cu atelaj cu tot.

La stânga frontului nostru de atac trupe englese și din țara Galilor au cucerit restul platoului la sud de Gouzeaucourt, până la, liniera satului Villers-Guislain și cucerind pădurea Gauche.

Peste 6000 de prisonieri și un număr de tunuri au fost capturate de trupele noastre în cursul acestor operațiuni reușite.

Activitate aeriană; 11 aeroplane inamice au fost distruse și alte 5 deborite în afară de liniile noastre. 10 dintre aeroplanele noastre lipsesc. Totalul bombelor aruncate în cursul de 24 de ore asupra obiectivelor militare au atins greutate de 29 tone și jumătate.

LION.—In regiunea St. Quentin trupele francese continuând a înainta au pătruns în Gouzeaucourt, unde dușmanul se apără cu îndârjire. La nord de Aisne au avut loc o mare activitate de artilerie. Un puternic contra-atac dușman în regiunea Meisy n'a obținut nici un rezultat. Francezii și-au menținut toate pozițiile lor și au causat pierderi asaltatorilor. Pe Vesle un atac german la nord de Courlandon a fost sfărâmat de către focul francezilor, înainte ca dușmanul să poată să se apropie de liniile lor Francezii au respins incursiuni dușmane în Champagne și pe pantele Meusei.

Nu este nimic de raportat pe restul frontului.

Efectele bombardarei Parisului

PARIS.—Ultimul atac aeriană asupra Parisului a provocat mari pagube Casele asupra cărora au căzut bombele incendiare au fost în cea mai mare parte prefăcute în cenușă

Bombele incendiare germane au o înspăimântătoare forță de prăbușire și de explozie. Intreg atacul a fost extraordinar de violent. Mai multe escadrile de avioane au străbătut la puține puncte focul de baraj.

Ele au aruncat bombe aproape asupra unegei regiuni a Parisului. Focul de apărare francez a fost extra-ordinar de violent.

In jurul răspunsului Americei

Washington — Răspunsul Statelor-Unite către Austro-Ungaria a fost înmânat Marți după amează ambasadei suedeze, pentru a-l transmite la Viena.

* * *

Washington — (Reuter) Declarațiile lui Lansing au fost făcute după o jumătate de oră de la primirea propunerei austriace. Repeziciunea cu care a avut loc declarația arată că nu este nici cea mai mică îndoială asupru felului de răspuns ce se poate aștepta.

※ Astă seara la Grădina Tanasache

ZEZE

Numai pentru Domni și Doamne.

MICUL INSTITUT

PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNAGE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)

Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Gimnaziul Moriz și Betti Wachtel

— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —

Primește înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela școalele statului.

Elevii săraci fără osebire de naționalitate obțin scutire de taxe.

Școala primară și profesională de fete

Steaua

— Str. Elena Doamna 23 —

Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în localul școalei în fie-care zi între orele 10–12 și 3–5 de la 5–20 Septembrie a. c.

Comitetul

AUTO-CAMION — de închiriat pentru transporturi de mărfuri în toate direcțiunele a se adresa A. O. Kiezer str. Lăpușneanu, 56

Cumpăr o cassă de fier pentru bani. A se adresa la Liceul Militar Mănăstirea Dealului în localul Școalei Normale Iași sau la „Opinia"

Vie de vânzare apropierea de Iași; două zeci minute distanță, întindere 85 Ha. plantate 8 Ha, cu viță americană, restul livadă pomi roditori cu fânaț, gospodărie complectă trei rânduri case de locuință, 5 beciuri zidite cu piatră, iaz, trei fântâni apă buna.

A se adresa la D-nul I. Raileanu farmacia Spiridoniei Iași.

✝

Prea mult îndurerații Gigică, Coca, Rina și Odena copii, familiile Const. Botez-Penel, frate, cumnată și nepoate, Omer Popovici, soră cumnat și nepoți doctor Ioan Scriban, soră cumnat și nepoată, N. Dimitriu, unchiu, Romulus Scriban, Iordăchescu, Ropală, preoții Arbore, Diaconescu și Mironescu, fac cunoscut pierderea ireparabilă a mult iubitului lor

Gheorghe V. Botez-Gordon

Literat și avocat

Membrul în societatea scriitorilor Romini, Fost secretar-contabil-cassier la școala superioară de arte și meserii din Iași.

Decedat la vrista de 43 de ani, după o lungă și chinuitoare boală. în ziua de 6 Septembre. Inmormântarea va avea loc la cimitirul Eternitatea în ziua de 8 Septembrie ora 4 p. m.

Rugați-vă pentru sufletul lui!

Luni 10 Septembrie 1918

va avea loc în

Elegantul Teatru „ELISABETA"

premiera revistei

Ridichea

de GEORGE ANONIMU

cu D-na Florica Florescu

Ionescu-Brăila

Biletele s'au pus în vânzare cu începere de Joi, la Cassa Teatrului „ELISABETA" de la orele 10 — 12 a. m. și ½ — 6 p. m.

Curs preparator liceal

pentru BAEȚI ȘI FETE

A se adresa d-nei Rășcanu, profesoara, Str. Kogălniceanu 18

Act de mulțumire

Cu ocazia sărbătorilor Israelite D-l. Levy H. Aurelian din Cernovitz (Austria) a ținut predici culturale și naționale îndemnând publicul să se solidarizeze.

Enoriașii Sinagogiilor Raionul Socola îi păstrează recunoscință eternă tânărului predicator Arthur Rosenbaum Theolog

Se caută Profesor de limba ebraică la Școlile Israelito-Române din Botoșani oferte a se adresa D-lui Prețedinte *Maurice Abramovici* Botoșani

Baia Sarata din str. Sarata No. 8 este de închiriat ori vândut a se adresa proprietarei D-na **Eugenia** de **Reuss Ianculescu** str. Langa No. 18 în orice zi dela orele 2—5 p. m.

De vânzare două cazane de fier la Baia Sarata str. Sarata No. 8 pot fi văzute în fiecare zi dela orele 9—12 a. m.

Se caută un rindaș insurat. Salar 250 lei lunar și camera de locuit. A se adresa la Teatrul Elisabeta.

DE VANZARE—fructele din livezile moșiei Climești Roman. A se adresa str. Buzdugan 4 Iasi, sau la moșie.

Guvernantă cunoscând franceza sau germana și piano se caută la țară lângă Iași Ofer casă masă și salariu adresa Sfț. Teodor 1 bis.

Școala „CULTURA"

urmând a se deschide în cursul lunei Septembrie inscrierile elevilor se vor face cu inceperea de la 10 Septembrie în fiecare zi între orele 9—11 a. m. și 2—5 p. m. în localul școalei din str. Mărzescu.

Furaj, iarbă de cosit, se vinde, str Zugravilor 57 bis.

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM**. Depozit de vinuri en gros Iași, str. Gh. Mărzescu No. 15

INSTITUTUL DE FETE

„Champalbert-Herovanu"

IAȘI—Bărboi 19

Cursul primar cu programa statului.—Limbele franceză și germană. Educație îngrijită.

Inscrierile încep la 15 August, orele de cancelarie 10—4 p. m. Cursurile încep la 10 Septembrie.

Bijouterii, ceasornice de aur cumpără M. FAIN, Bijoutier, Lăpușneanu 8

3 Uniforme franțuzești de vânzare. A se adresa la D-l. Movilă str. Cucu 15 (la D-nul. Katz) între 3 și 6.

De predat Bodega cofetărie cafenea local luxos în centrul orașului KIȘINEU cu tot mobilierul și uneltele necesare de la Sf. Dumitru, a se adresa la Opinia sub Bodega.

Caut casă chirie de la Sfântu Dumitru (4—5 odăi) singur curte. Vasilescu str. Palat 3.

Anul XIV-lea No! 3440

10 BANI NUMARUL

Marţi 10 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Răspunsul Americei la nota de pace

America a răspuns la propunerea de pace a guvernului austro-ungar. Fără a lua avizul aliaţilor săi, care pregăteau discutarea propunerei monarhiei într'o conferinţă comună, Statele-Unite a căutat încă odată să arăte că înţelege a figura în acest război ca o forţă independentă, cu un propriu rol diplomatic şi străină vederilor celorlalte guverne ale Antantei. Ca şi în vara anului trecut, cu ocazia intervenţiei Papei pentru pace, Statele-Unite s'a grăbit a fi primul stat care dă răspunsul la o chestiune atât de importantă, ţinând pare-că a impune Înţelegerei o anumită părere şi atitudine.

Răspunsul Americei a fost un refus hotărât la propunerea unei conferinţe de pace, arătând totodată că guvernul Statelor-Unite şi-a formulat de curând condiţiunele pe baza cărora înţelege a admite pacea, condiţiuni în afară de care nu poate şi nu vrea să angajeze tratative.

Acest răspuns al lui Lansing, dat în numele preşedintelui Wilson, este foarte important şi plin de învăţăminte şi vom căuta a expune unele constatări pe care suntem tentaţi a le face.

•

Referirea pe care o face America la condiţiile din vara acestui an expuse de d. Wilson, nu înseamnă absolut de loc adoptarea politicei pentru o pace prin înţelegere. Din potrivă, e vorba de condiţiuni *sine qua non* care să determine o pace impusă. Şi o atare impunere nu se poate evident face decât de un învingător faţă de învins.

Nefiind în rolul învingătorului, cel puţin până în present, America nu face alt-ceva decât a-şi desvăluit o politică de ruină şi măcel nelimitat într'un joc riscat faţă de nesigurul sfârşit al uriaşului conflict de arme.

Şi putem conchide, cu o seninătate deplină, că simţul brutalităţei în politica externă este o cantitate psihologică a unor indivizi sau a unei clase, independent de instituţiune sau de forma de stat. De altfel, această constatare s'a putut face şi s'a făcut de mult. Nenumăratele expuneri de teorii morale şi democratice ale oamenilor de stat americani, alături de politicianii ai ţărilor aliate, nu erau în măsură a contribui cu mult la înălţarea ideei morale şi la consolidarea principiilor democratice. Adevărul politic şi social nu se poate identifica cu simpatiile forme şi cu florile retorice ale îndrăzneţei.

•

Tendinţa Americei de a conduce şi impune atitudini, va fi de natură a atinge amorul propriu al aliaţilor şi în special al Angliei. Discusiuni sunt şi se mai pot accentua. Ele nu pot de loc avea darul să întărească cooperarea militară. Grija bănuitoare asupra atitudinei aliatului împiedecă considerabil canalizarea forţelor comune spre izbirea definitivă a vrăşmaşului. Dar este ceva mai important.

In programul de pace al d-lui Wilson, formulat în vara acestui an, sunt puncte care nu intră de loc în vederile guvernului englez. Regretăm a nu poseda textul programului american pentru a ilustra prin citaţiuni susţinerile noastre. In special punctul asupra libertăţei mărilor şi a societăţei naţiunilor nu este agreat de Marea Britanie şi a fost vehement combătut la timp de către presa autorizată engleză. Deosebiri în această privinţă sunt de semnalat de asemenea între America şi Franţa sau Italia. Ne întrebăm dar, care ar fi situaţia politică a Ententei în cazul când câmpurile centrale ar admite programul d-lui Wilson, şi când celelalte state ale Ententei nu s'ar mulţumi cu aceasta? Ar fi un echivoc isvorât din o lipsă de principii vădită şi din pretenţiuni ale statelor nearmonizate între ele, meşteşugit ţăinuite şi în contrazicere cu expozeurile de moralitate politică şi democraţie socială.

Ar urma să ne aşteptăm deci sau la un haos de neînţelegeri şi răsbeiri mărunte, sau la o perpetuare nelimitată a războiului în forma lui present.

Suntem îndreptăţiţi a crede că din acest impas chinuitor statelor n'ar putea ieşi de cât prin voinţa şi intervenţiunea directă a popoarelor, în contra aranjamentelor hibride ale oligarhiei conducătoare.

Respingerea notei austro-ungare—fapt prevăzut fără cea mai mică îndoială—va fi baza pe care popoarele îşi vor încerca forţa lor de impunere pentru încetarea acestui măcel făcut şi purtat în contra principiilor şi simţimintelor democraţiei.

C. R. G.

MICI POLEMICI

Am lăsat să mi se mănânce pisicile în timpul războiului.

Astă-zi ne mănâncă ruzganii proviziile şi ne toţi podelele fără frică.

•

Un complot contra rămăşiţei de gândire şi de originalitate în scris s'a alcătuit din două cumetre:

Cenzura şi Corectura.

Par'că ar fi două... soacre.

•

Tipografia o ajuns afacerea noroccasă.

Plumbul în războiu, — plumbul după războiu.

•

Deputatul Gr. Trancu-Iaşi a asigurat dăunăzi Camera că n'a găsit în tratatele străine cure ca al d-lui Cuza.

...Dar de ce t'a căutat tocmai în tratele străine?

Poate că e o alusie foarte transparentă şi maliţioasă...

•

Ce nu are nevoie de ploi în grădinile noastre ieşene?

— Ridichea.

Abuzul de Comunicări

— Impresii de la Senat —

Dorinţa unanimă a ţărei, ca şi a guvernului e ca pacea să se ratifice cât mai curând pentru a se ameliora măcar, cu un minut mai înainte, urgia care s'a abătut asupra ţărei şi pentru a se reintra pe cât mai mult posibil în viaţa normală. Şi tot dorinţa unanimă e ca guvernul să-şi realizeze cât mai curând legile prin care speră, — şi am fi fericiţi dacă s'ar realiza speranţa, — să ridice ţara din greul făgeş în care am intrat.

Dar, o o, vădită contra-sicere între aceste dorinţe mai mult decât lăudabile şi felul cum funcţionează Parlamentul. Ne referim în special la lucrările Senatului.

In ultima şedinţă s'a desfăşurat cu o amploare stupefiantă, mai mult decât obişnuită serie interminabilă a comunicărilor. Nu avem nimic de zis împotriva acestei laturi a mecanismului parlamentar, ba dimpotrivă, raţiunea sa e incontestabilă atât timp cât nu se face abuz. Dar se pare că unii parlamentari sunt dominaţi de părerea că nu-şi pot reflecta prezenţa în Parlament decât dacă vor face la fie-care început de şedinţă o comunicare.

Destul că împotriva dorinţei şefului guvernului, exprimată în Senat, prin glasul vice preşedintelui Consiliului, de a se intensifica activitatea maturului corp prin şedinţe de dimineaţă, de amiază, ba chiar şi de Sărbătoare, Senatul a lăsat totuşi vacanţă sase zile. Măcar atunci când lucrează, majoritatea timpului să nu-l fie răpit cu comunicări asupra incidentelor personale, asupra lipsei de birje la gară, asupra abuzurilor de la popota parlamentară ş. a. când se produc discuţiuni vehemente, cu replice, contra-replice, asociarii etc. comunicări cu lungimi de interpelare şi cu abuz de tot felul de amănunte, în chestiuni de administrare interioară a departamentelor sau diferitelor birouri — comunicări cari privesc chestiuni ce s'ar putea rezolva foarte lesne fără a se mai utilisa gravitatea şi solemnitatea tribunei parlamentare.

Trebuie să fie bine înţeles că de lucrările actualelor corpuri legiuitoare depind chestiuni, dacă nu de mare valoare în fond, — dar de o gravă importanţă faţă de împrejurările în care ne aflăm, pentru a li se da acestora prezidere în faţa interminabilelor comunicări, care dacă uneori au un scop lăudabil, de multe ori însă banale şi obstaculează pur şi simplu adevărata menire a Parlamentului actual.

Iată de ce ne bucură şi informaţiunile ce avem, că se va modifica regulamentul Corpurilor legiuitoare în sensul de-a se curma cu abusul comunicărilor.

F. Z.

OAMENI SI LUCRURI

Confraternitate

Articolasul din ultimul număr era scris— şeptându şi în umbra unui salter luminat tipariul. Intretimp, colegul C. de la „Tribuna" mi-a cerut, în culoarele Camerei, avizul cu privire la un demers ce va întreprinde o delegaţie a „Asociaţiei" împreună cu alta, a Sindicatului presei.

A fost, oarecum, o surpriză, această convocaţie, căci se întâmplă extrem de rar ca un ieşean să fie cinstit din partea unui coleg bucureştean fie şi în modul acesta pur academic: „care e bine să ne facem cutare lucru?"

In cazul dat, era vorba de un demers pe lângă guvern pentru a se respecta principiul câştigat odinioară,— dreptul pentru ziarist de a călători gratuit cu trenul în interiorul ţărei.

Pe motive de economie, acest mic privilegiu pare că va dispărea, ori-ce e mai rău—va fi acordat numai unui mic numar de „bine văzuţi" aşa că, încă odată, o restrânsă minoritate va beneficia, reprezentând, aşa zicând, instituţia presei în intregime.

E de sine înţeles că mica minoritate o să aparţină exclusiv presei bucureştene. Aceasta ne face să reflectăm puţin asupra situaţiei paradoxale a ziarismului ieşean.

Solicitat să aderăm la o „Asociaţie generală", Iaşul publicistic n'a pregetat şi a aderat. Scriitori şi gazetari ieşeni şi-au dat, ani de-a rândul, obolul, fără să poată trage folose din avantagiile pe care instituţia le acordă numai bucureştenilor. Localul, biblioteca, ajutoarele ocasionale, sprijinul în cazuri de lipsă de ocupaţie, de toate acestea rămânea străin „provincialul" prin forţa lucrurilor.

Dar iată că vine războiul. Bucureştii vin la Iaşi. Nenorocirea—după înţelepciunea dictonului—poate fi bună la ceva. Dar n'a fost aşa. Sub cuvântul că registrele colegului Voinea n'au fost aduse la Iaşi, nu se mai ştie de urma... ieşenilor, membrii fondatori şi membrii platonici ai Asociaţei, iar într'o nouă fojgebare a „Asociaţiei" colegii bucureşteni fac din nou abstracţie de ceilalţi—condamnaţi a fi tot provinciali, tot obscuri şi netrebuinciogi.

Poate că au căzocare „vină" şi ieşenii cari s'au arătat reservaţi. D-nii Lascar Antoniu şi Eugen Herovanu n'au acceptat demnitatile oferite la comitet? Dar în insăşi această reservă credem că trebue văzută realitatea pe care odată mai mult o constatăm aici: inegalitatea de arme şi de însuşiri—evităm alţi termeni din prisini lesne de înţeles—cu care se prezintă în lupta vieţei temperamentele unei capitale, faţă de provincialitate.

Şi, din nefericire, lucrurile vor mai dăinui multă vreme, sub aspectul acesta, deşi, în vremea din urmă, Iaşul s'a mai bucureştenizat,—nu însă până a putea rivalisa cu Bucureştiul adevărat.

RODION

INFORMATII

※ *Inalta curte de casaţie, secţia de vacanţă, va judeca la 15 Septembrie, recursul lui Panaitescu, împotriva confirmărei mandatului său de arestare din partea camerei de punere sub acusare.*

※ Din lipsă de făină, populaţia Iaşului, va fi mâine şi poimâne, din nou hrănită cu fărâmiturile de putregaiu (pesmeţ) păstraţi cu sfinţenie de foastele comisiuni sedentare de aprovizionare.

※ D. M. Mihalcea a fost rechemat sub-director a poştelor.

※ Consiliul de ministri va aloca un credit extraordinar de 36 milioane, pentru reorganizarea poştelor şi telegrafelor din teriteriul ocupat.

※ Vechiul casier al tramvaiului electric din Iaşi, d. Heidebrandt, s'a reîntors în localitate în interese familiare.

D-sa se va reîntoarce curând în Germania.

※ Cursurile liceului naţional ne vor începe de-abia la Octombrie din cauza lipsei de mobilier. Direcţiunea liceului va cere pentru aceasta autorizarea ministerului.

Taxele şcolare au fost mult urcate.

※ D. C. Stere, preşedintele „Sfatului Ţării" se află de două zile în Iaşi.

※ Peste opt sute de elevi s'au înscris la liceul naţional pentru 400 locuri câte cuprinde această şcoală.

※ Mai mulţi studenţi în farmacie anul al III-ea, ne trimite următoarele:

Vă rugăm să bine voiţi a interveni pe lângă Onor Minister Culte şi Instrucţiuni a dispune să se suprime şi anul acesta, ca în anii de răsboiu, prezentarea herbarului, la examenul de asistenţă, având în vedere greutăţile ce necesită compunerea unui herbar în timpurile aceste anormale.

※ Un grozănic accident de aviaţie s'a întâmplat Sâmbătă la Bârlad.

Plutonierul aviator Ştefan Iliescu, însoţit de un pasager, se rădică în abor pe un aparat Farman. Sborul reuşi de minune, şi aviatorul făcu numeroase vizaţii de asupra oraşului.

La scoborâre, şi aproape chiar de a aterisa, aparatul luă foc de la nişte scântei ale motorului, şi aparatul căzu jos. Ambii aviatori au fost găsiţi complect carbonizaţi.

Ştefan Iliescu era un distins aviator şi numeroasele decoraţii române şi streine ce ornau peptul său, dovedeau marile servicii de abnegare şi de îndrăzneală ce le aduse în timpul campaniei.

※ Congresul Membrilor Camerilor de Comerţ, care trebuia să aibă loc în oraşul nostru, în zilele de 16 şi 17 a. c. din cauza greutăţilor cu care se găsesc locuinţe, dat fiind că parlamentul îşi continuă şedinţele—precum şi din cauza că până după închiderea parlamentului saloanele camerei de Comerţ unde urmează ca congresul să'şi ţină şedinţele rămâne ocupate de Ministerul de Industrie şi Comerţ—se amână pentru o dată ce se va fixa ulterior închiderei parlamentului.

※ D. General Petala, comandantu corpului 4 de armată, primind plângerea comerciantului Hirschsuzohn, în cauza ce priveşte rechiziţionarea forţată a uneia din prăvăliile sale, pentru a fi dată la un creitor, şi găsind o pe deplin întemeiată, a dat ordin ca prăvălia să fie redată comerciantului.

Dar „tacarternirea" care se consideră suprema instituţie din stat nu execută ordinul Comandantului Corpului de armată.

※ D. Al. Marghiloman, prim-ministru, s'a grăbit să răspundă invitaţiei rectorului universităţei, în cele ce priveşte organizarea căminului studenţesc, promiţând tot concursul.

Ca început, primul ministru, în calitate de preşedinte al „Crucei Roşii", a pus la dispoziţie mobilierul şi aşternutul disponibil, pentru instalarea căminului.

Restaurarea clădirei liceului „Oltea Doamna" unde va fi instalat „căminul", se face, sub directa supraveghere a d-lui. dr. Leon rectorul Universităţei.

※ Direcţia Stabilimentelor de Artilerie din Ministerul de Răsboi s'a mutat din Strada Toma Cosma No. 3 în localul Şcoalei de Arte şi Meşeşi din Str. Sărăriei.

※ Ieri, 9 Septembrie 1918, a luat fiinţă „Societatea de Neurologie, Psihiatrie şi Psihologie din Iaşi". Preşedinte a fost ales d. doctor C. I. Parhon, profesor de clinica bolelor nervoase şi mentale şi director al ospiciului de alienaţi Socola

Vice preşedinţi sânt d dr. Preda, medic-colonel, şeful secţiei de boale nervoase a spitalului militar „Regina Elisabeta" şi d. C. Fedeleş, profesor la Facultatea de litere.

Secretarii sânt d-rii P. Andrei şi A. Stocker, Casier d. dr. C. Popa-Radu, medic-primar al ospiciului

Bibliotecar e d. dr. I. Scriban, profesor de Histologie la Facultatea de Ştiinţi. Aderă numeroşi profesori ai Facultăţilor de Litere, Ştiinţi, Drept şi medicină, precum şi mulţi medici din localitate. Titlul lucrărei al acestei societăţi ştiinţifice indică scopul ei, iar numele celora cari colaborează cu studiile şi comunicările ce vor apare în „Buletinul" ei, e o chezăşie că va face faimă oraşului nostru.

Urăm societăţei spor la muncă şi viaţă lungă.

※ D. Petrolanu, preşedintele societăţei cooperative a meseriaşilor cizmari „Mărăşeşti" împreună cu casierul societăţei au depus suma de 2985 lei şi 45 bani, ca venit netto de la serbarea dată la 5 August în Grădina Copou, în folosul orfanilor de răsboi a meseriaşilor.

※ D. C. Constantinescu, inspector financiar clasa I-a, în serviciul Casei de depuneri, a fost pus în retragere din oficiu, pe ziua de 1 Octombrie.

※ Aflăm că imediat după schimbul de ratificare a păcei, cele mai multe dintre ziarele care apăreau în Bucureşti, înainte de răsboiu, vor putea reapare acolo.

※ Consiliul de Ad-ţie al „Băncei Iaşilor" a primit demisia D lui C. Popovici, sub-Director, pe ziua de 30 Iunie a. c.

După cât se aude D-lui Popovici i s'a reservat postul de Director al „Societăţei Generale de Comerţ" societate anonimă, constituită de curând cu un capital de un milion.

De o cam dată D-sa s'a stabilit pe cont propriu în localitate, înscriindu-şi firma la Tribunalul Comercial pentru operaţiuni de Import şi representanţe.

※ La Corpul de tracţiune automobilă de la Şcoala se află depuse peste 500 automobile rechiziţionate. Proprietarii sânt înştiinţaţi a se prezenta până la 10 Octombrie spre a-şi ridica automobilele, posedând benurile de rechiziţie sau ori ce fel ne ate prin care se dovedească proprietatea. Ridicarea se poate face şi prin procurator legalmente împuternicit.

Automobilele care nu vor fi ridicate până la 10 Octombrie se vor vinde prin licitaţie publică.

※ D. Anastaiade, directorul general al Poştelor şi telegrafelor, e plecat ori la Bucureşti.

Astă seară
Luni 10 Septembrie 1918
va avea loc în
Elegantul Teatru „ELISABETA"
premiera revistei
Ridichea
de GEORGE ANONIMU
cu D-na Florica Florescu
Ionescu-Brăila
Biletele la Cassa Teatrului „ELISABETA" de la orele 10—12 a. m. şi 4—6 p. m.

■ *De ale Comenduirei.*—De nenumărate ori am avut prilejul să arătăm aci abuzurile care se comit cu încuartirurile.

Ultimul, a fost făptuit de comenduirea pieţei Iaşi pentru a face o amabilitate d-lui Gr. N. Filipescu. Comenduirea a hotărît să expulseze pur şi simplu dintr'un mic apartament două familii, pentru a se instala acolo redacţia d-ruluetei *Epoca*, pe care d. Gr. N. Filipescu vrea s'o reînviieze.

Deşi locatarii care locuesc acolo de un an au contract în regulă cu proprietarul imobilului şi în plus bilete de încartiruire, li s'a pus în mod brutal în vedere să părăsească în 48 ore locuinţa spre a face loc redacţiei d-lui Gr. Filipescu!

Când nu s'au putut găsi locuinţe pentru parlamentari, nu crede d. comandant al oştei că împinge prea departe amabilitatea faţă de d. Grigorag Filipescu, trimiţând să dezarmă sub cerul liber două familii, numai ca să instaleze redacţia unui ziar. Dacă are nevoe de local, d. Filipescu n'are de cât să-l caute şi să-l închirieze cum face toată lumea.

Atragem atenţiunea d-lui general Petala comandantul garnisoanei Iaşi, pe care îl ştim om drept, asupra acestui abuz.

※ Din cauza prelungirei parlamentului, compania lirică „Gabrielescu" de sub conducerea d-lui Avram Nicolau, va începe reprezentaţiile în seara de Vineri 31 Septembrie cu frumoasa operetă „SYLVIA". Nici o schimbare de spectacol nu se va face, ordinea rămânând acelaşi.

※ Primim plângeri împotriva sergentului de noapte pentar în faţa brutăriei Schreiner, care se dedă la favoruri şi mituire în dauna populaţiei ce-şi aştepţă bucăţica de pâne.

Atragem atenţia d-lui prefect al poliţiei.

※ Deschiderea cursurilor seminarului duhovnicesc din Chişinău va avea loc la cursul lunei Octombrie.

※ Din aproape douăsprezece cantine populare care au funcţionat la anul 1917, singura care îşi va putea relua activitatea în condiţii destul de grele, este acea filantropică din str. Elena Doamna („Geltzer") destinată populaţiei şcolare şi populaţiei sărace în genere.

Ministerul de răsboiu, ţinând seamă de aceasta, a renunţat după cât suntem informaţi la intenţia de a instala birouri în localul acestei instituţiani.

※ Dl. Ioan Dimitriu Diriginte în Direcţia Generală a Închisorilor a fost numit Grefier Contabil al Închisorei Iaşi în locul D-lui Al. G. Dimitrescu destituit.

※ Sindicatul Fabricilor de Săpun face cunoscut că cu începere dela 2 Septembrie 1918, comercianţii nu mai au dreptul de a cumpăra săpunuri dela fabricile din Moldova, decât prin intermediul Sindicatului, precum nici de a introduce săpunuri de orice calitate ar fi, din teritoriul ocupat sau Basarabia, sub penalitatea art. 26 din legea sindicatelor, care prevede o amendă dela 500 20000 lei.

Orice cereri sau comenzi se vor adresa numai Sindicatului, str. Nicolina 88.

※ La concursul de admitere ca bursier în Şcoala Superioară de Silvicultură, dintre 15 candidaţi domiciliaţi în Moldova, au obţinut media de bursă următorii, după ordinea de clasificaţie: 1) Daodorescu T. Dumitriu, 2) Blebea I. Darius, 3) Ionescu A. Constanz, 4) Paraschiv T. Ioan, 5) Ionescu A. Vasile şi 6) Mavrodin I. Eremia.

※ Cafegiul I. C. Petrovici din Roman a fost amendat de Direcţia Aprovizionărei cu 300 lei fiindcă a vândut ceaşca cu cafea-surogat cu 1 leu.

La Iaşi se vinde o asemenea ceaşcă cu 1 leu 50 bani, în centrul oraşului, şi nimeni nu zice nimic!

■ EVREUL DIN PRAGA ?

※ Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultaţii la redacţia ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineaţa şi la locuinţa d-sale din *Str. Bărboi No.* 6 între orele 8—9 seara.

※ ECOU.—Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de Duminică 16 Septembrie a. c. ora 10 dimineaţă, se va ţine în curtea Prefecturei Tutova, Bărlad, o licitaţie publică pentru vânzarea următoarelor camioane şi camionete, aparţinând Formaţiunei Sanitare „Regina Maria": 2 camioane Renault de 2 jum. tone, în perfectă stare de funcţionare, începând de la 30,000 lei, 4 bandage noi, începând de la 1600 lei, 1 camionetă Renault de o tonă, cu cauciucuri noi, începând de la 20.000 lei, 1 camionetă brancardă G. M. C. şi o camionetă Vulcan de 1 jum. tonă. Începând de la 15.000 lei fiecare, ambele în bună stare de funcţionare, 5 camioane pentru tracţiunea de animale sau remorcă, începând de la 1500 lei fiecare, cum şi una maşină de turism „Maxwell", având cauciucuri noi, începând de la 15.000 lei.

※ Astăzi a sosit de la Bucureşti în două vagoane speciale costumele şi decorurile Companiei Lirice Gabrielescu de sub conducerea domnului Avram Nicolau.

※ Bibliografie.—A apărut la Bucureşti primul număr din „Revista politică şi culturală" cu colaborarea d-lor Zamfir Arbore, Ion Gorun, Ion Popescu, Liviu Nasta, I. Cernăţeanu etc. etc

Cu un sumar ales, în excelente condiţii tehnice, revista va apare săptămânal şi se vinde în toată ţara cu un leu exemplarul.

※ Grădina Traian. Compania Băcănescu-Caresky—*Dupa cererea generală* şi în urma *Marelui Succes obţinut* va mai da numai *2 Reprezentaţii* cu frumoasa comedie

GINERILE D-lui PREFECT

opriţi din timp bilete pentru aceste ultime *2 Reprezentaţii.*

■ CRINUL NEGRU ?

Ecou. — Amenajarea gimnaziului „Wachtel" fiind aproape terminată, cursurile vor începe Luni 17 Septembrie. Înscrierile continuă până la deschiderea şcolei.

AVIS

La 1 Octombre 1918 va apare

CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Învăţătorilor şi Elevilor

de toate gradele de învăţământ, conţinând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziţii şi ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoţiuni, etc.

Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecţiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziţii, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini şi greci, traduceri din autorii moderni predaţi în şcoală şi în fine tot felul de articole folositoare învăţământului în general.

Se primesc anunciuri.

Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.

Costul unui exemplar 5 lei.

Pentru orice informaţiuni şi comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie,** Iaşi, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica,** secretarul liceului Naţional Iaşi).

Nu uitaţi a vă opri din vreme Calendarul.

Ultimele ştiri telegrafice

Violente lupte pe frontul englez

BERLIN. — Grupa principelui de coroană Rupprecht.

La vest de Fleubaix, sud de Havrincourt, au fost respinse atacuri parţiale ale englezilor, iar la nord de Scarpe puternice înaintări ale duşmanului.

La o incursiune lângă Meuvres am făcut 45 prizonieri.

Grupa Beehn.—După ce englezii au atacat zădarnic timp de două zile, ieri au început un nou mare atac. Acoperită de un val de foc de artilerie, infanteria engleză, ajutată de tancuri şi aeroplane, porni spre atac din padurea de la Gouzeaucourt şi Hargicourt, în dis de dimineaţa zilei.

In aşteptarea asaltului ne am retras în noaptea de 19 spre 20 din câmpul deschis la est de Epehy în vechile poziţiuni engleze între Villers-Guislain şi Beilicourt. In momentul când inamicul a pornit la asalt deborând din tăiţimi în rânduri adânc eşalonate, l'a primit focul bine preparat al artileriei, infanteriei şi mitralierelor noastre. Atacul s'a oprit înaintea liniilor noastre. După un nou violent foc duşmanul a reînceput atacul. Dar şi acest al doilea atac a eşuat complect. In partea de sud-vest de Guilain Villers şi Quenemont englezii au reuşit să intre vremelnic, contra atacul nostru la respins însă îndată îndărăt.

Seara şi în timpul nopţei foc foarte violent de artilerie de ambele noi atacuri, cari au fost respinse.

Ziua de ieri a fost, în grelele încăerări pe frontul de vest, deosebit de victorioasă Reg. germane de vânători, Reg. de cavalerie, trupe est-est şi vest prusiene, poznane, regimente bavareze şi trupe din gardă au causat englezilor o grea înfrângere. Pe tot frontul său de luptă a avut duşmanul cele mai grele perderi. Artileriei noastre îi se cuvine o parte principală la succesul ei.

Grupa principele de coroană german. Intre Ailette şi Aisne lupta de artilerie a fost mijlocie, spre seară s'a întetit.

Deasemenea au fost atacuri parţiale puternice la est de Vauxhaillon la ferma Vauxrais şi la nord-est de Vailly.

PARIS,—In regiunea sudică de la St. Quentin trupele franceze au lărgit poziţiunile lor, la est de Hincourt şi Lyfontaine, şi deţin imprejurimele la vest de Vendeuil. La nord de Aisne trei contra atacuri germane au fost zădărnicite înainte de a fi ajuns la liniile franceze la nord de Allemant.

Trupele franceze au câştigat teren la est de Sancy şi au făcut prizonieri.

PARIS— Comunicat american.

In Woevre detaşamentele noastre de incursie au pătruns în liniile duşmanului în două puncte, provocând numeroase pierderi şi aducând 35 prizonieri. Un detaşament duşman care a încercat să ajungă la poziţiile noastre a fost respins lăsând doi din oamenii în mâinile noastre.

Frontul Macedonian

— Progresele aliaţilor —

SALONIC.—Eri trupele Franco Engleze au sfărâmat o scrioasă rezistenţă pe masivul Drachevitko, a armei gărzilor bulgare întărite cu trupe germane.

Continuând succesele lor, trupele franco engleze au înaintat spre nord de Vezarsi şi Kovadar şi au atins Vardarul spre Negotin şi la Demór.

Bulgarii operează numeroase distrugeri către Gradiko şi în regiunea Vardar-Dodran, unde incendiază gări, depozite de muniţiuni, parcuri de aviaţie.

Numărul prizonierilor şi a tunurilor capturate, sporesie. Trupele sârbe sunt susţinute de o grupă de artilerie de munte şi de o baterie de 105 mm. Aviaţia continuă să sfarme coloanele bulgare în retragere.

In partea de est a înbucăturei Cernei, inamicul a început să se retragă şi trupele aliate au ocupat Chamiste şi Orle. De altă parte, în regiunea de nord şi la nord-est de masivul Dzena, trupele greco continuă să progreseze în legătură cu armatele sârbe.

Situaţia politică engleză

ROTTERDAM — „Daily News" scrie că nu vor avea loc alegeri generale şi anume fiindcă Lloyd George a descoperit că preţul pe care îl cer unioniştii pentru sprijinul lor ar fi prea mare. Ei cer ca Home-Rulul să nu fie aplicat, să nu aibă loc o despărţire a bisericei de stat în Wales şi mai vor vămi protectoare. In afară de aceasta, opinia publică nu este pentru alegeri.

Explozia unui monitor englez

LONDRA—Amiralitatea anunţă că în urma unei explozii un monitor engles s'a scufundat în port. Un ofiter şi 12 oameni au fost ucişi; 75 oameni lipsesc.

In jurul răspunsului la nota de pace

LONDRA—(Reuter)— De oarece nota austro-ungară nu a fost trimisă în comun guvernelor duşmane, ci la fiecare în mod individual, este neprobabil că se va da un răspuns comun din partea aliaţilor.

Atitudinea deosebitelor puteri ale Ententei, cu privire la nota austro-ungară, a fost expusă cu o suficientă claritate prin declaraţiile miniştrilor responsabili ai aliaţilor din Europa şi de către preşedintele Wilson.

Autonomia bisericei ukrainiene

Haven.—Consiliul bisericesc a primit cu ne'nsemnate schimbări o regulare temporară în privinţa autonomiei bisericei ukrainiene.

Consiliul a prelucrat un statut asupra convocărei unui mare consiliu.

Vapor scufundat

Berna.—Submarine germane au scufundat pe coasta Atlanticului vaporul „Festbridge", 19 oameni din echipaj au pierit.

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamţu

EXTRACT

Conform art. 285 Cod. Civil se publică că Gheorghe Simion Bozoac din Com. Bahnita prin petiţia înreg. la No 8800 | 918 a intentat acţiunea de devorţ contra soţiei sale Ioana Gh. Simion Bozoric din Comona Calugăreni şi că din această căsătorie s'a născut copii Elena de 6 ani şi Maria de 5 ani.

Şi că pârâta soţie are 60 prăjini loc, o casă şi 8 ei.

Grefier G. D. Manoliu

No. 9805 1918 Iulie 16.

Strada Mârzescu No. 22
Consultaţii: 10—12 a. m. 4—7 p. m.
Boli Genito-Urinare, Venerice
Injecţiuni Spălături uretrale, Electroterapia
Boli interne, Boli de Copii
Vaccinări (Buletine pentru şcoli)

Magazinul de delicatesse şi coloniale Anette Bucur caută 2 vânzători speciali în branşa colonialelor şi o casieriţă cu o garanţie.

De vânzare Palton damă postav păros gri forma demicloche 400 lei captuşit jumătate motion nou. Costache Negri 64 Stăncfulescu

Rechaud electric pentru gătit caut spre cumpărare. A se adresa la ziar.

Anunciu

La magazinul de cofetărie **Anette Bucur** (fost Berindei) din str. Lăpuşneanu N.o 6 s'a pus în vânzare un stoc foarte mare de mărfuri de coloniale şi delicatese cu preţuri foarte avantajoase, deasemeni dulceţuri şi compoturi de prima calitate.

Imobil din Iaşi str. Arcu No. 14 compus din case de locuinţă şi un vast teren bun pentru o instalaţie cinematografică sau industrială, de vânzare. Informaţiuni la D-l Ioan Serafimi avocat Str. Cuza Vodă No. 35

Carton asfaltat pentru acoperemînte sfoară pentru cusut saci. Muşamale impermiabile. Piatră vânătă pentru saramurat grâu şi stropitul viilor. Sobe de tablă groasă pentru uzul casnic, De vânzare cu preţuri avantagioase la depositul Izidore Margulies Iaşi str, Ştefan cel Mare No. 27

Imobil din Iaşi str. Zugravilor No. 57 bis compus din teren şi case de locuinţă precum şi locul din str. Zugravilor No. 29, bun pentru o fabrică se vinde avantagios. Informaţiuni se pot lua de la I. Serafimi, avocat str. Cuza Vodă No. 35

Fureţ, iarbă de cosit, se vinde, str Zugravilor 57 bis.

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM.** Depozit de vinuri en gros Iaşi, str. Gh. Mârzescu No. 15

Crema Inger neagră şi galbenă
Cea mai bună crema de ghete din lume. Singurul remediu contra umezelei şi economisirei de galoşi sau şoşoni. Menţine triplu (3 ori) durabilitatea pielei. Nu prinde apa. Păstrează lustru timp de 8 zile necontenit, fiind dezjuns ştergerea ghetelor în acest interval numai cu o simplă cârpă.
De vânzare la toate drogheriile, galanteriile şi băcăniile din ţară.
Cereţi pretutindeni CREMA INGER.
Preţul unei cutie neagră 2.50 lei
„ „ „ galbenă 3 „
Depozit general Iosef Thierer str, Smeu 1

Doamnă de bună condiţie cunoscând germana, franceza şi piano, perfectă gospodină doreşte a conduce menajul unuia persoane singure, merge ori unde numai localitate nu. A se adresa la ziar sub „Margot".

Sanatoriul Dr. TZAICU
Iaşi, Str. Carol 20
Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai igienică a oraşului. S'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.
Clinica chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică ori ce intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.
Gynecologie. Ortopedie. Electroterapie. Mecanoterapie.
Se primesc în consult cu medici distinşi după specialităţi boli interne şi nervoase — (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbuienţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

ATELIERUL DE CEPRAZARIE MILITARĂ
„LA COTA 789 COŞNA"
N. PETRESCU & C-nie
Iaşi str. Costache Negri 31
execută în 24 ore ori ce comandă în modul cel mai exact cerut de client. Formele cele mai moderne şi preţurile cele mai convenabile
Vizitaţi şi vă veţi convinge.

Sîrmă ghimpată galvanizată nouă de vânzare str. Costache Negri 83, intrare str, Strâmbă.

Fabrica de Cuie „Victoria"
— GALAŢI —
Cumpără ori ce cantităţi de sârmă dreapte şi ghimpată. Livrează ori ce cantitate de cuie în ori ce dimensiuni contra bani sau în schimb de sârmă. Expediţii în provincie. — Pentru ori ce informaţii sau comenzi a se adresa la fabrică str. Traian 69 Galaţi sau Str. Bucşinescu 25— Iaşi.

Ceară şi miere de albine se cumpără de Ioan G. Popovici str. Anastasie Panu 16 (Casa Şerban) Iaşi, magazin şi fabrică de umănări.

Dormitoare, Sufragerii, etc. vinde mai eftin ca ori unde depozitul de Mobile Abram Glickman str. Sft. Andrei No. 5

De vânzare 1 Auto Camion putere 45 cvi; adresa Vasile Conta 4 V. Spinescu

Maşina de vapor. compound cu condensator 200 cai putere, pompă de aburi, valţur de moară, sichtere transmisiuni şi alte maşini de acesorii de moară de vânzare la Moara Fraţii Klepper Iaşi

Automobil marca americană „Varren" stare bună cu multe rezerve de vânzare str, Paladi 8

Important
Aduc la cunoştinţă că am deschis în Chişinău o fabrică de
SPATRI
pentru pălării de dame şi execut ori-ce comandă.
S. Teplitzki
Str. Alexandrovska No. 115
15 Chişinău (Basarabia)

Curs Preparator
S'a deschis în localul fost pensionul Knoch strada Cuza Vodă 16 un curs preparator primar şi secundar inferior după programa statului predat de D-rele Em. Focşa şi Ec. Strat absolvente a facultăţei din Iaşi Se fac inscrieri zilnic de la orele 3—5 iar cursurile încep la 15 Septembrie.
Preţuri foarte reduse

Cu lacrimi în ochi
CASIERIŢA unui magazin din Piaţa Unirei,— roagă pe acel Domn, care din greşală a primit în ziua de 30 August a. c. între orele 4—6 rest în loc la 100 lei drept pentru 1000 lei, adică 988 lei plus.
Va face o faptă nobilă restituind acea diferenţă unei copile cinstite şi sarmane.

Pentru Fermă caut cu arendă loc lângă Iaşi (circa de 30—40 ha. întindere având locuinţă şi apă. A se adresa I. Simionescu Nicolina 58.

Motocicletă Harlei Davidsohn sau Indian în perfectă stare cu sau fără ataşiren şi rezerve cauciuc, cumpăr imediat. Einhorn, str. Elena Doamna 34 Iaşi

Se caută o femee, sau fată de serviciu la o familie de 2 persoane, care urmează a merge la Bucureşti, plata bună adresa M. Theodoreanu Iaşi str. Cuza Vodă 9, Etaj

Lemne de foc şi de construcţie de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

FUNCŢIONARI bine retribuiţi caută editura „Eroii Neamului" str. Costache Negri No. 7 în curte.

BAIAT de birou.—13—16 ani, cu şcolarea frumoasă caută editura „Eroii Neamului" str. Costache Negri No. 7 în curte.

De vânzare Un costum redingotă nou complect dublat cu mătasă, Gavrilescu Curtea Bisericei Vorideniei.

Anul XIV-lea No. 3441

10 BANI NUMARUL

Joi 13 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

De ale Presei

Asupra rolului şi insemnătăţii presei în mecanismul general al unui Stat, cădem cu toţii de acord.

Toţi câţi ne ocupăm mamult sau mai puţin de apropo de presă, cunoaştem originile ei şi seria progreselor, cari au făcut din ea a patra putere în stat.

Nu e nevoe deci a ne sui până la registrele şi tabularele romane, ori la Theophraste Renaudot sau la Camera Stelată engleză, ci e destul să privim ceia ce astăzi există.

Nu vom scăpa din vederea însă că aceiaşi insemnătate pe care presa o are în toate statele civilizate a dobândit-o şi la noi.

Şi dacă ne-am întreba care-i împrejurări se datoreşte faptul că astăzi se ţine atâta samă de ea?

Suntem mulţi acei cari credem că libertatea, de care dânsa s'a bucurat până acum a dus la un asemenea resultat.

De peste 50 de ani, presa românească a trăit sub cel mai liberal regim.

Graţie acestei libertăţi ea a putut vorbi despre ori şi cine şi despre ori şi ce.

Şi negreşit tot din această pricină, e drept s'o constatăm, nu o dată presa noastră a şi păcătuit a abusat, ceia ce însă va sta totdeauna spre landa presei este, că ea însăşi a observat acest lucru şi din proprie sa pornire a căutat să aducă unele remedii.

Căci între alte motive, designar acesta a fost decisiv pentru înfiinţarea de asociaţii gazetăreşti: *Sindicatul şi asociaţiunea presei.*

Şi cu timpul e sigur că nu se vor mai putea da drept gazetari, decât acei cărora vreuna din aceste asociaţii sau altele ce s'ar mai înfiinţe, le vor conferi acest drept.

Cel ce ar voi să facă a apărea un ziar, va şti unde să găsească lucrătorii, de cari va avea nevoe. Şi astfel stând lucrurile, un amestec al puterii executive în mersul acestui aşezământ al presei, aşternut de constituţia din 1866 ti-va bine venit?

Este sigur că presa şi în special ceia cotidiană are, prin forţa împrejurărilor, cea mai apropiată alingere cu guvernele.

Ea are între altele misiunea de a denunţa abuzurile şi a comenta toate actele vieţii publice. Recunoaştem că nu totdeauna ea a ştiut să facă deosebirea între ceia ce este act de viaţă publică şi deci supus cercetărilor sale, şi ce e act de viaţă privată.

Ceia ce de altfel este şi greu întru cât se întâmplă ca aceiaşi persoană se prezinte sub ambele aceste insuşiri.

Este bine, ne întrebăm noi atunci, ca intervenţia Puterilor Publice să-i impună a face atari distinţiuni?

Pentru moment n'avem alt de cât dorinţa ce actualul guvern a manifestat de a se ocupa în special de presă, cu ocasiunea Adunărei viitoarei Constituante.

Mai ieri Adunarea Deputaţilor recunoscând importanţa presei a dăruit Sindicatului Ziariştilor un mijloc pentru ca această asociaţie să şi clădească un somptuos palat în Bucureşti.

Cu o condiţie însă şi anume ca *din consiliul de administraţie al ei ca şi din cel al cenzorilor să facă parte şi un număr de persoane desemnate de guvern.*

Să nu fie aceasta un semn premergător al măsurilor privitoare la viitorul aşezământ al presei?

E vădit cu câtă amărăciune în suflet, cu cât regret iubitorii libertăţii presei ar privi atari măsuri?!

Dar chestiunea sub pusă va da de gândit atât din punctul de vedere al distincţiunilor ce se face între deosebitele asociaţii gazetăreşti, cât şi din punctul de vedere al legăturilor presei cu puterea publică.

Şi avem convingerea, presa nu va tăcea. Şim, că astă-zi nu prea e voe să spunem toţ ce avem pe cuget, dar ori-cum chiar sub regimul acesta de strâmnă censură, când presa à voit să scică ceva tot ea zis. Sunt atâtea chipuri de a spune un lucru?!

VIR.

Problema studenţimei basarabene

D. ministru Cuhureanu, ginerele basarabean, a repetat declaraţiile făcute la multe rânduri, privitoare la conştiinţa naţională a Basarabiei.

Problema e foarte arzătoare mai ales la împrejurările de astăzi când, trebue să fie odată bine înţeles, că e absolută nevoe de ridicarea nivelului cultural-naţional al Basarabiei. Nu e o taină şi nu e nici un şi să ascundem că ţărănimea basarabeană încă nu s'a pătruns de binefacerile unirei cu patria mamă şi în mentalitatea ei rămâne ă în cursul nenorocitului veac de robie, orbită de scăderea bolşevismului revoluţionar, —formele de viaţă organizată către care o chemă unirea cu noi, nu-şi găseşte asentimentul unanim de care ar fi nevoe.

Şi mai trebue iarăşi să fie bine înţeles că elementele care trec Prutul, din mijlocul nostru, pătrunse de spiritul politicianismului care le-a produs, sunt prea puţin indicate să realizeze ca temeinicie această operă, pe de o parte din cauza neîncrederei cu care sunt şi vor fi primite în mijlocul păturelor de acolo tendinţele mai puţ'n democrate pe care vor să le infiltreze în opoziţie cu democratismul în care Basarabia se complace; pe de altă parte din cauza laturei pururea omenească, acea a interesilor de partid, pe care, de fapt, vor să le slujească pe mlădiţa Basarabiei.

Priviţă prin aceasta prismă se înţelege că singurul promotoriu serios şi cu credit suficient pentru realizarea apropierei indisolubile cu noi, nu o poate forma de cât însăşi elementele basarabene şi dintre acestea, cele mai destoinice; intelectualii.

Şi dacă considerăm că opera care energie multă, avânt şi chiar sacrificii de apostolat, privirile noastre nu se pot îndrepta ca nădejde de cât către tineremea basarabeană: studenţimea.

După declaraţiunile ministrului basarabean, Basarabia are 45 licee (cifră fabuloasă faţă de noi), care produc la finele fiecărui an aproximativ 1000 bacalaureaţi, 1000 de candidaţi la studiile superioare universitare.

Ultimii ani de zbucium au adăugat încă la această cifră, astfel că guvernul nostru trebuia din capul locului să îngrijească de soarta acestor elemente, bazându-se nu numai pe chemarea conştiinţei lor către România, flacără de candelă abia, după cum am arătat, ci pe o vie propagandă în mijlocul lor şi prin înfăţişarea concretă a avantajelor şi dragostei cu care sunt aşteptaţi la noi.

Centrele intelectuale ale Rusiei, Kiewul şi Moscova, pensă pentru studenţime fără osebire, organizări admirabile care îmbrăţişesc viaţa studenţească. Presedintele, ebiuuinţa, desigur că tindeau să-i atragă încă pe basarabenii noştri într'acolo.

De ce ne-ar mira atunci mărturisirea făcută de d. Ciuhureanu, când şefii studenţimei basarabene, făcându-se ecoul colegilor lor, şi-au arătat decepţia faţă de grija pe care promiseserăm să le-o purtăm şi că ne au făcut impuţări? De ce ne-ar mira că până în present un număr considerabil dintre studenţii basarabeni au plecat la Kiev şi Moscova?

Problema studenţimei basarabene ridicată la Senat, va invedera proa puţin grija purtată acestui element ce trebuie neapărat încălzit şi luminat la pieptul nostru; dar va invedera mai mult mustrarea de conştiinţă a celor care s'au dezinteresat de ea. Căci am avut neplăcutul prilej în mai multe rânduri, de a arăta contrazicerile care se nasc cu fiecare prilej între celace s'a realizat şi ceia ce se pretinde că s'a realizat, faţă de ceia ce ar trebui să se realizeze de acum.

Căminul proectat la „Oltea Doamnei" nu s'a făcut şi d. Ciuhureanu, care a stăruit mereu, ne spune în Senat: „n'au fost oameni care să se interesezе" Iar d. I. Bărbulescu asumându şi reprezentanţa Senatului universitar, zice: „Universitatea are un fond de 800.000 lei pentru crearea unui cămin studenţesc, dar fondul e la Moscova", ca şi cum Universitatea n'ar fi găsit destul credit, dacă ar fi primit să facă chiar sacrificii pentru o chestiune accelerată de necesităţi mari; I. P. P. S. Mitropolitul Moldovei respinge propunerea de a se ceda localul Seminarului Veniamin pentru un cămin al întregei studenţimi ieşene, oferind în schimb un hotel anexat, unde ar încăpea vre-o 50 studenţi; d. C. C. Arion declară respicat şi frumos că Iaşii vor trebui să devină capitala intelectuală a ţărei,—şi atât.

Iar problema arzătoare a studenţimei basarabene a rămas şi rămâne nerezolvată, deşi ne despărţim atât de puţin de începerea anului şcolar universitar.

Totuşi să sperăm, căci guvernul aviseză!

F. Z.

MICI POLEMICI

Au pierit mulţi, în timpul războiului, de tifos şi de exantematic. Dar mulţi şi de sechestru judiciar,— boală cu mirobi inventaţi de regimul acţionist.

La conducerea aprovizionării se anunţă că va fi numit dl. Tăbăcovici.

Mazăr de tutun n'o să fie lipsă.

Harnicul preşedinte al Camerei de Comerţ a prezis că de la 1 Februar nu vom mai avea făină de grâu la Iaşi.

Oare s'a schimbat calendarul?

Brutăriile datează de pe acum 1 Februar?

Contrabandele de grâu continuă. Nu e vina tuturor proprietarilor,— dar cine să-i mai distrugă în... grâu şi neghină?

Partidul liberal se gândeşte cu mihnire la chestiunea unei viitoare amnistii ce va trebui să acorde dezertorilor şi politici. Sunt cam mulţi.

Nu se mai vorbeşte de Ioan Panaitescu. E discret penitenciarul şi lumea e leneş uitătoare.

Şi Panaitescu de ce bagă pe ştâţia în penitenciar.

OAMENI SI LUCRURI

Ce nu este încă...

Pentru a încheia reflecţiile începute aici în cele două cronici anterioare, să opunem adevărul: nu se poate generalizа până la absolut. E adevărat că temperamentele şi energiile ieşene rămân în urma celorlalte. Dar, în afară de inferioritatea contingentului ieşeşi, mult mai numeros dincolo de Milcov, îngenuiţa a fost fatal un complex întreg de împrejurări.

Contactul cu Bucureştiul, înainte de războiu şi mai cu intensitate în vremea războiului, va contribui însă ca să crezе în rândurile noului leg uni care se ridică, alte temperamente şi firi mai întreprinzătoare.

Sunt destule semne care prevestesc lucrul acesta şi nu aici este locul de a spune dacă va fi ori nu va fi un câştig.

Ceea ce a provocat însă reflexiile noastre cam prolixe şi pesimiste faţă de activitatea şi de inactivitatea „asociaţiei"? Convingerea că unii din vechea gardă au suferit ori sufăr încă neajunsuri vii, pe care le-ar fi putut, ori le-ar putea înlătura existenţa unei tranşee solidarităţi, întrupată într'o „Asociaţie generală a presei".

Şi tocmai celor mai puţini întreprinzători prin frica lor, celor mai puţin înarmaţi în lupta pentru existenţă — şi ce formă crudă, aprige a îmbrăcat acum lupta în împrejurările date. — li s'ar fi putut aduce uşurări, începând, bine înţeles, cu o reviziire a însăşi condiţiunilor materiale cu care-şi exercită profesiunea.

În jurul tiparului total s'a organizat şi cartelat.

Hârtia e fenomenul de scumpă; lucrul în ateliere creiază acum muncitorului tipograf condiţiuni de viaţă mai omenească.

De patroni nu mai vorbim! În deosebi concurenţa basarabeană — cu ofertele strălucite — au ridicat preţurile şi averile în chip considerabil. Dar scriitorii? Lucrul intelectual în jurul căruia s'au organizat şi au beneficiat elementele celelalte toate?

Şi, între ramurile de activitate publicistică, gazetăria în deosebi?

Este de sigur una din carierile cele mai neglijate şi mai mult rămasă îndărăt, în mijlocul beneficiilor realizate aproape pe toate tărâmurile sociale.

De-aceea nici-odată n'ar fi avut mai mult rost o adevărată şi puternică Asociaţie, cu simţul solidarităţii pe deplin desvoltat.

RODION

INFORMATII

Primim următorul comunicat oficial:

In urma călcărei regulamentelor militare de către A. S. R. Principele Carol moştenitorul tronului, M. S. Regele ca şef suprem al armatei, i-a dat o pedeapsă de 75 zile închisoare, a cărei executare a şi început de ieri.

In ceia ce priveşte actele săvârşite în urma acestei călcări, se va examina mai întâi validitatea lor pentru a se putea stabili consecinţele şi se vor lua măsurile corespunzătoare cu interesele ţării şi ale Dinastiei.

— D. general de divizie Lupescu a provocat la duel, pe d. general Popovici, fost comandant al corpului I armată. Motivul duelului este apariţia unei broşuri militare, al cărei autor este d. general Popovici şi care ar conţine părţi considerate de d. general Lupescu jignitoare pentru d-sa.

D. general Lupescu şi-a constituit martori pe d-nii general Petala şi d. Andrei Popovici.

— Chiar în cursul acestei săptămâni vor fi numite persoanele care vor figura în comisiunele de internăţinere a străinilor ca delegaţi ai ministerelor de interne şi externe.

La Iaşi, urmând a funcţiona trei comisiuni, vor fi desemnaţi 6 delegaţi.

Sâmbătă 15 şi Luni 17 curent, Inalta Curte de Casaţie, secţia de vacanţă, va judeca tot la vechiul său local din Teatrul nostru Naţional, mai multe recursuri de natură urgentă, între care şi recursul d-lui Panaitescu, relativ la arestarea sa.

Secţia de vacanţă a Inaltei Curţi de casaţie va fi prezidată de d. Ioan Duca. D-sa rămâsese în teritoriul ocupat, dar astăzi a sosit în Iaşi.

Domnii meseriaşi cizmari din oraşul Iaşi, sunt invitaţi a lua parte la consfătuirea ce va avea loc la Ministerul industriei şi comerţului, Direcţia comerţului, în ziua de 18 Septembrie 1918 orele 17 (5 p. m.)

Domnii meseriaşi croitori din oraşul Iaşi, sunt invitaţi a lua parte la consfătuirea ce va avea loc la Ministerul industriei şi comerţului, în ziua de 18 Septembrie 1918, orele 17 (5 p. m.)

D. Marşu, directorul general al căilor ferate, s'a înapoiat ieri în localitate, venind din Bucureşti.

După câte se afirmă, directorul general a terminat tratativele în vederea unificărei administraţiunei căilor ferate după chipul celei de la poştă şi telegraf.

La curând un prim grup de funcţionari din direcţia generală a căilor ferate, va putea pleca la Bucureşti.

D. Adrian P. Zidăreanu a fost numit în funcţiunea vacantă de avocat al judeţului Dolj.

D. Vasile I. Berlelanu, actual judecător de instrucţie la tribunalul Ilfov, se numeşte judecător de şedinţă la acelaş tribunal, la locul d-lui Şerbănescu care trece în locul d-lui Bordeianu.

D. Titi Moscuna prim procuror la tribunalul Dâmboviţa, a fost pus în retragere pentru limită de vârstă.

In ziua de 12 Septemb. ora 9 dim. Se vor prezinta la Ministerul Instrucţiunii şi cultelor la Iaşi, spre a şi alege locuri:

1) Institutorii şi institutoarele din Dobrogea şi Cadrilater cari n'au obţinut până acum locuri în ţară, fie că n'au cerut, fie din pricina că cerând mai mulţi acelaş loc n'au putut fi toţi satisfăcuţi.

2) Cei înaintaţi pe loc ca institutori seriile 1908 şi 1910.

In ziua de 20 Sept. ora 9 dim.

1) Învăţătorii din Dobrogea şi teritariile cedate, cari n'au obţinut până acum locuri în ţară, fie că n'au cerut, fie că n'au obţinut locul cerut din pricină că au fost mai mulţi candidaţi la acelaş loc.

In ziua de 21 Sept. ora 9 dim.

Normaliştii şi normalistele depe tabloul de capacitate din 1916.

In ziua de 1 Octombrie ora 9 dim.

Normaliştii şi normalistele depe tabloul de capacitate din 1917 şi 1918.

Cei cari nu pot veni în persoană vor da procură legalizată persoanelor de încredere pentru alegerea locului în învăţământ. Odată cu procura, vor trimite şi certificatul medical eliberat de medicul primar al judeţului, cerut de art. 144 din regulament.

Normaliştii cari n'au satisfăcut legea recrutării sau normalistele care nu au vârsta de 20 ani împlinţi, nu se vor prezinta, neputând fi numiţi provizor conform legii.

Ast'zi la orele 9 dimineaţă, un important consiliu de miniştri a avut loc, sub preşedinţia d-lui Al. Marghiloman.

La 1 Octombrie se va ţine la reşedinţa fiecărui corp de armată examen pentru funcţia de subalterţ activ de administraţie clasa II a.

Camera îşi reia azi şedinţele. Senatul îşi va relua activitatea cu începere de mâne Miercuri.

Se aduce la cunoştinţa generală că distribuţia cartelelor de pâne pe luna Octombrie 1918 se va face la comisariatele respective în zilele arătate mai jos:

Cartelele de 1—2 persoane în zilele de 15—16 Sep.

Cartelele de 3—4 persoane în zilele de 17, 18 şi 19 Sep.

Cartelele de 5—6 persoane în zilele de 20, 21 şi 22 Sep.

Cartelele de 7—8 persoane în zilele de 23, 24 şi 25 Sep.

Cartelele de 9—10 persoane în zilele de 26 şi 27 Sep.

Cartelele de 11 persoane în sus în zilele de 28 şi 29 Sep.

Cartelele colective pentru instituţiuni se vor distribui la Prefectura Poliţiei (biroul cartelelor jos în curte) în zilele de la 18—30 Sep. orele 9—12 a. m. şi 3—6 p. m.

La Brigada specială de siguranţă Iaşi str. Adamache No. 9, se găsesc efecte de îmbrăcăminte de damă de provenienţă suspectă. Cine a suferit asemenea furtari poate vedea aceste efecte în ori-ce zi între orele 10 a. m. şi 7 p. m.

A fost arestat individul Iţic Berco zis Vinovat de furt.

— D. Gh. Sioicescu, preşedinte la Inalta Curte de Casaţie şi totodată preşedinte al Consiliului superior al magistraturei, a sosit în Iaşi împreună cu d-nii consilieri A. Anastasiu, A. Alexiu şi ceilalţi consilieri, membri ai Consiliului superior al magistraturei, pentru a alcătui tabloul tuturor numirilor în magistratura din Basarabia şi în magistratura de dincoace de Prut.

Lucrarea consiliului va dura câteva zile.

Elevii care au fost mobilizaţi tot timpul actualei campanii pierzând-şi doi ani de şcoală, au depus examenele de liceu la începutul acestei luni. Cum acest examen s'a ţinut fără drept de corigenţă şi cum condiţiunile au fost excepţional de severe, foarte mulţi din aceşti elevi se văd cu încă un an pierdut.

Faţă de această situaţie, cei lezaţi au intervenit la minister să li se aprobe examene de corigenţă în luna Oct.

Credem că cererea lor dreaptă va fi satisfăcută.

Sanatoriul Dr. TZONCU

Iași, Str. Carol 20

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai igienică a orașului. S'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinica chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică ori ce intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie. Ortopedie. Electroterapie. Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinși după specialități boli interne și nervoase — (excluse bolile contagioase și nervoșii turbulenți).

Informațiuni și consultațiuni între orele 2—4 p. m

Curs preparator liceal
pentru BAEȚI ȘI FETE

A se adresa d-nei Rășcanu, profesoară, Str. Kogălniceanu 18

DE VANZARE—fructele din livezile moșiei Climești Roman. A se adresa str. Buzdugan 4 Iași, sau la moșie.

Prima Societate de Economie
DIN URBEA IAȘI

face următoarele operațiuni:

Imprumuturi ipotecare Simple în I-iul și al II-lea rang după Creditul Rural pe *Moșii, Vii și cu procente avantajoase* și pe termene scurte *sau cu amortizare de 14 ani.*

Imprumuturi ipotecare în cont Curent în condițiuni foarte avantajoase, pentru proprietarii care au nevoe de un capital de exploatare precum și pentru comercianții care doresc a obține un credit efin în afacerile lor Imprumuturi în cont curent pe efecte publice Cumpărări și vânzări de efecte publice.

Sconturi de Cupoane

Gimnaziul Moritz și Betti Wachtel

— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —

Primește înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela școlile statului.

Elevii săraci fără osebire de naționalitate obțin scutire de taxe.

MICUL INSTITUT
PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNAGE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)

Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Școala „CULTURA"

urmând a se deschide în cursul lunei Septembrie înscrierile elevilor se vor face cu începerea de la 10 Septembrie în fiecare zi între orele 9—11 a. m. și 2—5 p. m. în localul școalei din str. Mărzescu.

INSTITUTUL DE FETE
„Champalbert-Herovanu"
IAȘI—Bărboi 19

Cursul primar cu programa statului.—Limbele franceză și germană. Educație îngrijită.

Inscrierile încep la 15 August, orele de cancelarie 10—4 p. m. Cursurile încep la 10 Septembrie.

Școala primară și profesională de fete
Steaua
— Str. Elena Doamna 23 —

Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în localul școalei în fie-care zi între orele 10—12 și 3—5 de la 5—20 Septembrie a. c.

Comitetul

Cabinet Medical
Dr. I. NUBERT, *Dr.* E. BADU

Boale și operațiuni de ochi, genito urinare, injecții intravenoase etc.

Strada Cuza-Vodă No. 1

La Depozitul de Vinuri

din str. Lozonsky No. 12 (în curtea Schenblum a sosit un mare transport de vinuri din Șabo (Basarabia) de calități superioare și se vinde de la 30 litri în șus cu preț mai redus ca ori unde;

Vând din cauza plecărei: Mobile de salon Una oglindă doré cu consolă, 1 Plapomă de Matase nouă, 2 Plapome vară, 1 Pat la'ă viena, cu saviera și saltea. 1 Tavă dulceață argint cu 12 linguriițe, și mai multe obiecte de gospodărie. Farfurii Lengi. Str Lascar Catargiu 37 la stânga în fundul curții, D na Voinescu.

Doctorul E. I. Mironescu

Asistent și secundar al Clinicei Terapeutice

Tratează boli interne și venerice

Tratament anti-sifilitic, anti-blenoragic. Injecțiuni mercuriale. Neosalvarsan intra-venos.

Consultațiuni în fiecare zi dela 2—4 p. m.

— Strada Nicolai Gare, 3 bis —

IONELE: Știu cu cine ai plecat
LINICA FLORESCU

✱ Se aduce la cunoștința ofițerilor pensionari care s'au înscris la Comenduirea Piței Iași sau pe tabloul-întocmit de șeful de cabinet al d-lui Ministru de Război că aceste două tablouri au sosit aprobate.

Pentru a se putea interveni la Ministerul de interne pentru facerea formelor de trecere, acești ofițeri sunt rugați să se prezinte la Comenduirea Piței Iași, biroul evacuărilor în ziua de 15 Septembrie ai c. la ora 10 a. m. aducând fotografiile tuturor persoanelor trecute în tablou pentru a se lipi la permisiuni.

■ In anul acesta, școala de aplicație de infanterie va funcționa la un loc cu școalele de tragere și specialități ale infanteriei, instalate provizoriu la Mănăstirea Neamț.

✱ S'a primit demisiunea din armată a d-lui colonel Rosetti Radu, comandantul reg. 74 infanterie, și a d-lui colonel Colori Dumitru, comandantul piței Roman.

✱ Legea publicată în Monitorul Oficial No. 224 din 28 Decembrie 1916, a promulgat alegerile parțiale de Senat și adunarea deputaților și a prelungit valabilitatea listelor electorale, până după încheierea păcei.

Acum urmând a se reînceput aplicarea legei pentru întocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale, se aduce aceasta la cunoștința generală, pentru ca autoritățile în drept și cei interesați să procedă conform dispozițiunilor acestei legi.

In conformitatea acestei dispoziții, președinții de tribunale vor lua cuvenitele măsuri pentru înscrierea în listele electorale.

✱ In noaptea de 28-29 August c. indivizii: Anibal C-tinescu șofeur, Babic Gh șofeur sergent, Nanițescu Badeniu, plutonier 39-89 Inf. dezertor și evadat, Ioan Ionescu șofeur și Costică Retaru, puștaș, toți refugiați.

Au spart magazinul Direct. Muncilor Agricole din M-rul Domeniilor, situat în str. Carol No. 30, furând 38 cauciucuri de automobile în valoare de 45000 lei.

Reclamându-se faptul Siguranței locale și făcându-se cercetări, furtul a fost descoperit, hoții prinși și trimeși Parchetului, iar cauciucurile restituite Direcțiunei.

✱ Mai mulți pensionari ne rogă să mijlocim pe calea publicității pentru a atrage atențiunea celor în drept asupra mizerabilei lor situațiuni.

Și în adevăr, dacă despre toate celelalte categorii cari au atingere cu budgetul Statului s'a vorbit câte ceva și s'a făcut promisiuni cel puțin, despre pensionari nu s'a zis nimic.

Cu toate acestea mulți din ei nu trăesc de cât din o pensioară mică, ce de multe ori nu se ridică nici la 100 lei pe lună.

Ne facem și de astă dată datoria, intervenind pentru această categorie de oameni obijduiți.

✱ Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultații la redacția ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineața și la locuința d-sale din *Str. Bărboi No.* 6 între orele 8—9 seara.

✱ ECOU.—Se aduce la cunoștința publică că în ziua de Duminică 16 Septembrie a. c. ora 10 dimineață, se va ține în curtea Prefecturei Tutova, Bârlad, o licitație publică pentru vânzarea următoarelor camioane și camionete, aparținând Formațiunei Sanitare „Regina Maria": 2 camioane Renault de 2 jum. tone, în perfectă stare de funcționare, începând de la 30,000 lei, 4 bandage noi, începând de la 1600 lei, 1 camionetă Renault de o tonă, cu cauciucuri noi, începând de la 20,000 lei, 1 camionetă brancardă G. M. C. și o camionetă Vulcan de 1 jum, tonă, începând de la 15.000 lei fiecare, ambele în bună stare de funcționare, 5 camioane pentru tracțiune de animale sau remorcă, începând de la 1500 lei fiecare, cum și una mașină de turism „Maxwell", având cauciucuri noi, începând de la 15.000 lei.

✱ ECOU. — Aflăm că în cercul restrâns al familiei, Duminică 9 | 22 Septembrie s'a sărbătorit logodna d-rei Clara Edelștein fiica cunoscutului comerciant țesan H. Edelștein cu simpaticul comerciant bucureștean Marcel M. Rosenzweig.

— Comunitatea israelită din Iași. — Comitetul de inițiativă. — Instituțiunea populația israelită că Sâmbătă 15 Sept. (Samini-Hațeres) seara, vizitatorii sinagogilor vor alege delegați pentru formarea comitetului provizor al comunității.

Reprezentanții ai comitetului de inițiativă vor vizita Vineri și Sâmbătă în timpul slujbei toate sinagogile pentru explicațiile trebuitoare.

■ CRINUL NEGRU ?

■ EVREUL DIN PRAGA ?

Ultimele ştiri telegrafice

Activitatea de luptă pe Somme

BERLIN.—Marele Cartier.

Teatrul de război apusean.

Grupa de armată a prințului moștenitor Rupprecht.

In întreprinderi locale la sud de Neuve-Chapelle am făcut prisonieri. Activitatea de artilerie s'a înviorat între Ypres și La Bassée, de ambele părți de Scarpe și în sectorul Canalului de la sud de Marquillon.

Grupa de armată Boehn.

La sectoarele de la est și sud-est de Epéhy, precum și între pârâul Olignon, și Somme lupta de artilerie a căpătat în timpul după amiezei iarăși o mai mare intensitate. Atacurile de infanterie pe care le-au îndreptat englezii împotriva liniilor noastre de la sud-est de Epéhy au fost respinse.

Ca și în zilele din urmă s'a distins și ieri mai cu seamă divizia 2 c de infanterie de gardă. In timpul nopței a continuat o puternică activitate de foc. La atacuri locale la est de Epéhy a pus dușmanul piciorul în unele fragmente de tranșee. Lupte de avant posturi pe Oise.

Grupa de armate a prințului moștenitor german.

Intre Ailette și Aisne activitatea de luptă s'a potolit în ziua de ieri. Lupte de resuncuțere în Champagne.

Grupa de armată Gallwitz

Intre cotul Lorenei și Mosela lupta de artilerie a fost diminuată câte odată intensă. Dușmanul care năvălise cu detașamente noi și puternice împotriva localității Haumont, la sud de Viton și Remberceurt, iar cu detașamente de resuncuțere a pipăit de mai multe ori spre poziția noastră, a fost respins.

La vest de Mosela noi am înaintat ceva liniile noastre.

Locotenentul Loerzer a câștigat a 43-a victorie aeriană a sa.

PARIS — Nimic de semnalat în cursul zilei, afară de faptul că elementele francezе la sud de St. Quentin au atins Oise între Vendeuil și Traverey.

Subloctenentul francez a doborât în 16 Septembrie două avioane, ajungând a 10-a și 11-a victorie aeriană.

PARIS. — Noaptea a fost marcată printr'o mare activitate de artilerie în regiunea Saint-Quentin și la Nord de Aisne. Francezii au respins două incursiuni dușmane.

Detașamentele francezе au pătruns în liniile germane în Champagne și în Lorena unde am adus prisonieri.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

PARIS.—Comunicat american.

In Woevre detașamentele noastre au fost iarăși active aducând 29 prisonieri și 2 mitraliere. Trei incursiuni dușmane în Woevre și în Vosgi au fost respinse.

Submarin francez scufundat

NAUEN.—Se comunică oficial de către ministerul de război, secțiunea marinei.

Unul din submarinele noastre, în zorii zilei de 20 Septembrie a scufundat printr'o lovitură de torpilă în dreptul capului Redoni (la nord de Durazzo), un mare submarin francez.

In afară de ofițerul secund al acestui submarin, locot. de fregată Eugène Lapeyre, nu a putut fi nimeni salvat.

Cum a fost înmormântat fostul Țar

MOSCOVA — „Izvestia" dă următoarea descriere asupra înmormântărei la Iekaterinburg a fostului țar:

Cadavrul țarului fusese îngropat în pădure pe locul împușcărei, a fost scos din groapă. Descoperirea a avut loc în prezența multor reprezentanți ai clerului superior din Siberia de Vest și delegați ai armatei și poporului. Cadavrul a fost pus într'un coșciug de zinc care a fost așezat într'un pretios sicriu de cedru siberian. Cu o gardă de onoare din armata poporului, a fost așezat sicriul în catedrala din Iekaterinburg, de unde trebue să fie dus pentru îngropare provizorie la Omsk.

Situația politică în Germania

NAUEN.—Un articol al corespondentei parlamentare a Centrului, pe care îl publică ziarul „Germania", susține participarea social-democraților la guvern, cele ce pentru social-democrați nu este o jertfă ci datoria de la sine înțeleasă.

Trafic de mărfuri

BUCUREȘTI — Traficul de mărfuri private între Germania, Austro-Ungaria spre România a fost reluat.

Închiderea graniței spaniole

MADRID — După cum anunță ziarele, într'un consiliu de miniștri s'a hotărât, după examinarea stărei sanitare din peninsulă, să se închidă imediat granița franceză.

Frontul Macedonean

— Aliații înaintează vertiginos —

SALONIC. — Succesele obținute de armatele aliate în Macedonia iau caracterul unei mari victorii.

Inaintarea repede a armatelor franco-sârbo a precipitat retragerea armatelor inamice, urmărite cu îverțunare de coloanele noastre.

La nord est de Monastir, linia Mengila-Kranatharsi-Kolyoni a fost atinsă, în timp ce mai la nord, trupele sârbe înaintează asupra Prilepului și Babuna atingând Vardarul de la Gradsko la Demirla.

Peste valea Vardarului, trupele aliate au trecut linia Koyasko-Gavincet, iar pe malul stâng, au cucerit Geogheli, de la cea dintâi poziție inamică, până la lacul Doiran. Arier-gărzile bulgare se forțează să împiedece coloanele care îi urmăresc pe drumul de la Monastir Ktseve-Prilep.

Coloanele bulgare se rostogolesc într'o desordine indescriptibilă sub focul mitralierilor și-a bombardărilor avioanelor aliate. Numeroase depozite, este etc. sunt în flacări.

Prisonieri, tunuri și o enormă cantitate de material de război, nenumărată încă, cade în mâinile noastre. Pe calea ferată a Vardarului am capturat locomotive, trei trenuri complecte și câte-va tunuri cu tragere lungă. Elementele bulgare demobilizate se predau, aruncându-și armele.

După ultimele știri, înaintarea vertiginoasă a aliaților continuă pe tot frontul de atac.

Ultima Oră

Astăzi 11 | 24 Septembrie la orel e 9 jumătate dimineața s'a întrunit un consiliu de miniștrii la care au luat parte și președinții corpurilor legiuitoare d-nii C. Meissner și D. Dobrescu.

Consiliul, în unanimitate, a dat mandat primului-ministru să prezinte M. S. Regelui punctul de a vedea al guvernului în chestiunea Principelui Carol.

Dl. Prim ministru va fi probabil primit în audiență de către M. S. Regele, chiar în cursul zilei de astăzi.

S'a perdut pe parcursul Străzei Palat un plic al soc. de asigurare „Generala", în care se aflau o poliță de asigurare în suma de 2000 lei pe numele lui Ziau Moisa Iancu, un act de deces pe câmpul de luptă tot pe acest nume precum și un act de deces pe numele copilei Haike Moisa Iancu. Polița e declarată nulă în a cui mâini s'ar găsi.

Rog pe găsitor da care ce actele n'au pentru el nici o valoare și mi le înapoia contra unei recompense.

Hessl Ziau Str. Cruceni No. 4

OLGA MOSCOVICI
BERMAN IȚICOVICI
Logodiți
Iași

Teascuri și Sdrobitori pentru vin.

Mașini de uscat fructe.

Carton asfaltat pentru acoperit casele ect. se găsește de vânzare la

Magazinul de fierărie Frații Goldenberg str. I. C. Brătianu 182, Iași.

ELEVII și ofițerii-elevi ai Institutului Medico-Militar — se vor prezenta la Cancelaria Institutului din Infirmeria deochi «Frumoasa» Iași, în ziua de 5 Septembire ora 10 dimineața pentru a da relații urgente. Corpurile și serviciile sunt rugate a le da foile da drum pentru dus și întors.

p. Directorul Institutului
Medic Maior Dr. POPOVICI

De închiriat odăi mobilate și nemobilate a 1 domn singur.

Asemenea garaj de automobile, o ghețărie și o șură.—A se adresa în strada Carol, 23, la etajiul de sus.

De vânzare mobile vechi și noi, perne, și saltele, cărți asemenea obiecte de gospodărie, poloboace, etc.

A se adresa în str. Carol, 23, la etajul de sus

De vânzare MOȘIE împrejurul orașului Focșani.

Asemenea han și case în Focșani.

A se adresa Doamnei Ghyca strada Carol 23 Iași.

Pene Paradis, Struț, Pleurezo, diverse culori, vertiabile, elegante, la magazinul Cuba, strada Lăpușneanu.

De vânzare Un costum redingotă nou complect dublat cu matasă. Gavrilescu Curtea Bisericei Vovideniei.

Se caută un INCASANT care să aibă și cunoștințe în executarea precum și practică îndelungată. Oferte cu indicația referințelor la ziar pentru „Incasant"

Se caută mecanic agricol rutinat. A se adresa Băncei Moldova Iași.

Domnii Dentiști. — se pot aprovizionа cu tot felul de furnituri dentare la DEPOZITUL DENTAR „Max Vexler" Iași str. Lt Langa 21

Ventilator 3—4 cai putere, melc sau helice se caută urgent. Oferte în scris la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23

TEVI.— de 1—2—3 toli, racorduri, teuri se caută aproximativ 300 nd. Ofertele în scris a se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23.

Dynamo.—120—220 Volts 6—10 cai putere Ofertele în scris a se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23

A SOSIT Ghete bărbătești toate mărimile piele de chevreau și box galbenă și neagră. La raionul de Galanterie și îmbrăcăminte de la Magazinul „*Provodnik*" din str. Lăpușneanu 38 vis-a-vis de Palatul Regal, unde se vinde cu prețurile cele mai convenabile.

Am pierdut biletul meu de demobilizare pe numele **Ciubotaru Moise** din Reg. 25 Vasluiu conting 19.2 și îl declar nul în mâinile ori-cui s'ar găsi.

150 Butoae goale de vin gata de întrebuințare, în perfectă stare, parte noi, capacitatea între 30 și 120 decalitri, în total circa 10.000 decalitri, vinde Agenția Generală de Comerț George Georgescu Iași, Bulevarul Ferdinand 9.

Pădure de vânzare în întindere de 154 fălci, județul Bacău, comuna Ungureni. Orice informații se obțin la sediul băncei.

Aviz

Se aduce la cunoștință că la **Orfelinatul Neuschotz** str. Academiei No. 5 (vis-a-vis de Hotel Trajan) se primesc preparație de curs primar, secundar (inferior) și facultativ pentru limbile străine moderne.

A se adresa între 12—2 a. m.

Elev predau lecțiuni curs primar și secundar până la clasa 6-a. Printr'o c. p. vin la domiciliu M Spitzer str. Nicolina 36

2 docare, de un cal și doi de vânzare în str. Eternității 59 Inginer Radian.

De vânzare Un teasc cu șurub și o mașina de zdrobit struguri în stare nouă a se adresa; D. Arabu Tătărași 3 Iași.

Se caută de urgență un apartament gol compus din 2 sau 3 camere cu bucătărie pivniță și magazie, cu electricitate și apă aproape de centru Se plătește preț bun a se adresa la ziar sub Doctor.

Cărbuni pentru fierari, Carbid și Butoae noi galvanizate se vinde la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str. Ștefan cel Mare No. 4

De închiriat 2 odăi în subsol pentru deposit de fructe sau alte mărfuri. la D-lui Isidore Margulies Iași Str. Ștefan cel Mare No. 27

S'a pierdut în piața Sfi. Spirdon, Duminică 9 Septembrie dimineața, un portmoneu conținând mai multe acte de legitimație foarte importante pentru mine precum și o sumă de bani. Găsitorul este rugat a-mi trimite actele, păstrându-și banii, la adresa D-lui, Kaiserman str. Lozonschi 38 pentru soră de caritate rusă.

Tânăr demobilizat venit lei 1000 lunar doresc a lua masa la o doamnă tânără dar singură, căreia îi produc toate alimentele. Prefer în vecinătatea Palatului Administrativ A se adresa la ziar sub inițialele F. A. 1000.

Oferte închise.

Sominceri foarte frumoșe, în mai multe și de diferite esențe, de vânzar.

A se adresa la Cristești jud. Iași la Pr. M Sturdza.

Se închiriază pentru transport un autocamion. A se adresa la inginer Aug. A Kloser str. Lăpușneanu 86.

Anul XIV-lea No. 3442

10 BANI NUMARUL

Vineri 14 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . . Lei 35
6 luni . . . . . „ 20
3 luni . . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

In jurul declaraţiilor d-lui Clemenceau

Omul politic trebue să fie practic, rece, calculator, reţinut şi abil. Cu un larg bagaj de cunoştinţe în genere, el trebue să cunoască amănunţit toate laturile speţei şi să nu se entuziasmeze de himere şi strălucirі de moment. O declaraţie pe care un om politic o face într'un loc autorizat nu trebue să aibă nimic comun cu acele explozii de vorbe mari şi frase poetice care formează caracteristica unui discurs de agitaţie populară sau disertaţie de salon. O asemenea formă la un discurs politic autorizat înlocueşte cunoştinţele şi ideile, tăceşte interesul şi periclitează buna combinaţiune a măsurilor de guvernământ. Lipsa de reţinere la un om politic aduce violenţa de limbaj şi paralizarea activităţei practice prin izolarea persoanei impulsive. Şi un astfel de impulsiv politic sau se închide fără întoarcere , sau ia drumul Canossei, acel drum nimicitor al încrederei în sine, al încrederei poporului guvernat şi nimicitor al stimei adversarului.

Mulţi din oamenii politici englezi şi francezi au căzut în greşala oratoriei poetice, inutilă şi fără reţinere. Mai toţi din aceştia s'au dovedit necunoscători ai adversarului. Păcat însă că necunoştinţa lor s'a răsfrânt ca o pleoe de nenorocire asupra nevinovatelor popoare. Experienţa faptelor a umplut mai apoi lipsurile politicianilor, dar aceasta s'a făcut cu preţul cumpliteior jertfe ale masselor populare. Unii oamenii de stat vinovaţi au fost îngropaţi în oprobriul opiniei publice, alţi şi-au menţinut locul luând drumul îngrat al Canossei.

Un incorigibil în politică a rămas d. Clémenceau.

primul ministru francez guvernează cu discursuri . El , nu cunoaşte valoarea adversarului, şi nu aude suferinţele unui popor . Ascultând declaraţii ale d-lui Clémenceau, capeţi impresia durerosaelor alle din vara lui 1914 când a căzut deodată peste judecata omenirei un rapot nimicitor de ură şi ignoranţă. Ascultând expresii ca: „adâncurile barbariei", „naufragiul conştiinţei", „transacţie între crimă şi drept", „legea fierului", „ultimile furii ale forţei ticăloase" etc., constatăm cu mâhnire că suntem departe încă de timpul judecăţei reci şi limpezi, timp atât de necesar pentru mântuirea de pedeapsa groazvă sub care sângerează lumea întreagă.

Discursul ţinut de d. Clémenceau în Senatul francez, ca răspuns la nota de pace austro-ungară, nu este un „discurs istoric" cum îi place unui confrate local să-l numească, Un amalgam de vorbe mari şi expresii insultătoare nu poate constitui cuvântul ce se cere unui bărbat de stat în conducerea a milioane de suflete necăjite şi a întinse pământuri ameninţate de ruină şi pustiu.

Dacă un astfel de discurs poate fi expresiunea unor politicieni el nu poate fi în schimb glasul unui popor întreg cari nu şi găseşte interesul şi norocul într'un război ce seldie, pustieşte şi înfometează.

•

D. Clémenceau a parvenit de mult a-şi înstrăina simpatia muncitorimei franceze. Felul d-sale de guvernare i-a adus vrăjmăşia ireductibilă a elementelor şi grupărilor democratice. Dictatura politică înlăuntru şi politica ultra-războinică în afară au ajuns a-l clasa drept un nepriete la drepturilor şi intereselor poporului francez. Prin presiunea de guvernământ, nemulţumirea publică a fost menţinută în cadre normale. Dar această presiune înăşi va determina o mai violentă explosiune a elementelor îndelung nemulţumite. Primul ministru francez crede că asistă la „cea mai groazvă secetală de la popor la popor" când de fapt popoarele încep a vedea că sânt victimele celei mai grozave secetei dintre oligarhiile conducătoare. Iar prin o presiungire infinită a măcelului, vom ajunge desigur la o groazvă secetală între guvernanţi şi guvernaţi.

Considerând sentimentul bine cunoscut al democraţiei franceze, nu riscăm prea mult afirmând că d. Clémenceau va ajunge la un cu totul alt rezultat decât cel urmărit de d-se. In primul rând, maşinăria de resistenţă a inamicului va căpăta o nouă şi mai solidă bază morală, din teama unei nimiciri pregătite muncei şi aspiraţiunelor unui popor industrial şi comercial. Refuzul păcei oferite de conducătorii Puterilor Centrale va trezi un sentiment de încredere în conducători şi de resemnare în faţa lipsurilor în sufletul poporului german ameninţat şi dispreţuit fără înconjur de către adversar. In al doilea rând, poporul francez, sătul şi el de atâtea suferinţe, va căpăta o stare sufletească contrară celei determinate germanilor.

Democraţia franceză va constata ca din exclusivismul propriilor conducători măcelul cumplit continuă nelimitat, că dorinţa de pace n'are ecou în inima guvernanţilor, că adversarul nu este o piedică la o încercare de înţelegere ci, dimpotrivă, că o învechită formă de guvernământ tinde a se menţine în republică în dauna conştiinţei prea spăt luminată a mulţimei desconsiderată şi jertfită.

Prin aceasta, coheziunea naţională va fi considerabil slăbită iar interesele patriei periclitate într'o serioasă măsură. Şi astfel având cele mai bune intenţiuni, lipsa de cumpănească şi sânge rece a conducătorului se va resfrânge asupra intereselor de stat celor mai imediate.

•

Răspunsul Americei şi declaraţiile d-lui Balfour la nota de pace austro-ungară, au arătat că timpul tratativelor încă n'a sosit şi că sentimentul pacific la conducătorii antantişti încă nu este un fruct copt. Dar această tendinţă războinică a fost prezintată cu mare rezervă şi multă abilitate. Meşteşugul politic anglo-saxon nu s'a dovedit în schimb de loc la preşedintele de consiliu francez şi acest fapt nu e de natură a servi interesele aliaţilor. De aceea credem că d-lui Clémenceau nu-i va fi îngăduit a lua parte la nici un fel de tratative de pace, sau dacă o cârdăşenie a istoriei îl va menţine, atunci vor fi interese legitime sacrificate, resentimente ţinute în stare de trezie, necesităţi naturale răpite din vedere şi puncte de neînţelegere create. Prin aceasta omenirea nu va înregistra un câştig.

C. R. G.

Cazul principelui moştenitor

In şedinţa de ieri a Camerei, un deputat de Iaşi a cerut lămuriri primului ministru asupra comunicatului oficial, întrebând de ce acte e vorba şi întra cât sânt atinse interesele ţărei şi ale Dinastiei, ce măsuri urmează a se lua, toate acestea fiind fapte care nu pot rămâne necunoscute reprezintanţilor legali ai naţiunei.

Dl. Al. Marghiloman a răspuns textual:

„In momentul de faţă nu poţ să fac alte declaraţiuni decât cele care au fost aduse la cunoştinţa publică pe cale de comunicat oficial.

„Parlamentul, şi spor întreaga opinie publică, vor admite că, într'o chestiune care interesează nu numai ora prezentă, dar viitorul întreg al ţării şi al desvoltărei normale constituţionale, nu se pot lua măsuri precipitate şi înainte de a fi cunoscut cu preciziune toate faptele care s'au petrecut peste graniţă.

„La timpul oportun, înainte de închiderea parlamentului, voi avea onoarea să fac o nouă comunicare definitivă, sper, în privinţa acestei chestiuni". Camera a primit cu aplauze aceste declaraţiuni.

Intr'un consiliu de miniştri ţinut ieri, d. Marghiloman a primit puteri depline spre a supune M. S. Regelui punctul de vedere al guvernului.

•

In această chestiune, ziarul „Indreptarea" al d-lui general Averescu publică următoarea notă—comunicat:

„Faţă de svonurile răspândite în privinţa părerilor d-lui general Averescu, asupra chestiunei la ordinea zilei, credem de **datoria** noastră să lămurim opinia publică.

„D. General Averescu este de părere că o soluţiune *radicală şi urgentă* se impune, fără nici o slăbiciune, şi că nu există mai multe soluţiuni compatibile cu demnitatea şi interesul ţării, în urma celor relatate de comunicatul guvernului de ieri.

„Problema fiind de ordin pur intern şi naţional, străinătatea nu poate avea sub nici o formă un amestec în deslegarea ei".

MICI POLEMICI

Cinstită situaţie: n'avem cu ce ne alimenta noi înşi-ne şi ni se cere să alimentăm... coloanele de gazete.

•

La o farmacie ieşană se zice că s'ar fi prezentat o reţetă fenomenală. Doctorul prescrie cuiva o reţetă de... peţită de mâncare.

•

Cel puţin 'al de Panaitescu, Rafail et comp nu se pot plânge că n'au locuinţe ieftine, fără concursul cartirului.

•

Dilema nu va fi uşoară pentru publicul ieşean, odată cu venirea iernei.

Să moară de frig în faţa brutăriilor, ori de foame, acasă?

•

Cenzura poştală trebue să fi având şi urmări bune: de exemplu dispariţia, ori impuţinarea scrisorilor de amor.

•

O nouă coadă ieşană: la librării pentru cărţile şcolare ale sezonului.

•

La teatru nu se mai zice Florica, ci Florichea, ca să rimeze cu Ridichea.

OAMENI SI LUCRURI

Deficit

Nu ştim dacă s'a lămurit până acum — cu prilejul redeschiderei cursurilor la şcolile secundare — chestiunea deficitului la limba germană în decursul celor doi ani de războiu. De fapt, nu este vorba numai de cei doi ani, ci de o serie de ani următori. Căci va trebui găsită formula pentru elevii cari, între timp, au promovat clasele, au trecut înaintate cu materiile celelalte, omiţând numai limba germană. O serie de patru ani este dară, la dreptul vorbind, în deficit din acest punct de vedere.

Lumea, bine înţeles, va merge înainte. Progresul obştesc nu se va resimţi în chip extraordinar de acest neajuns specific al nostru — ţară mică în mijlocul unui continent care este preocupat şi agitat de atâtea frământări, greutăţi, probleme şi dureri.

Dar deficitul şcolar va da loc, negreşit, unor dificultăţi interne, pe care îndemânarea şi osteneala dascălilor vor fi chemate să le înlăture.

Nu e vorba numai de limba germană ci şi de unele dexterităţi, mai importante ori — mai puţin importante.

Bună oară deficitul de desenu şi caligrafie. Desenul, temeiul atâtor studii fundamentale, între care şi fizica, matematicile în unele ramuri ale lor; caligrafia, în genere atât de puţin preţuită în şcolile noastre — de câţi mai cu seamă. De ce le'a fost dat oare acestor două manifestări graţioase să fie jertfite pe altarul însângerat?

Despre muzică nu mai vorbim. Ea n'a putut trăi şi vibra în mijlocul greoaiului concert cacofonic al obuzelor, grapnelelor şi gloanţelor.

In ce chip se va unifica programa de învăţământ, predându-se în toate clasele secundare inferioare aceiaşi materie? Vom fi, cu sau fără de voie, în anul îndulgenţei, după ce am trecut prin anii neglijenţei silite. Lipsa de localuri, lipsa de elevi, lipsa de mijloace, toate au contribuit la însemnatul deficit.

Vorbim mai puţin de gimnastică, pentru că omisiunea ei din program—nu mai puţin regretabilă — intră în cadrul unei slăbiri generale a muşchilor, a nervilor, a dispoziţiilor bune pentru traiu, leme de constatat împrejurul nostru.

RODION

INFORMATII

— D. deputat Mircea Arapu fiind numit preşedinte al comisiunei interimare din Botoşani, preşedintele Camerei a declarat vacant un loc de deputat la colegiul I Cameră de Botoşani.

— Grupul de mari proprietari cari au vizitat săptămâna trecută Basarabia, s'a reîntors în localitate.

Se pare însă că rezultatele căutate n'au fost satisfăcător obţinute.

— Comisiunea delegaţilor Senatului pentru legea arendărei obligatorii s'a întrunit eri pentru ultima oară la 6 p. m. în localul Senatului şi a terminat cu discuţiunea modificărilor legei votată de Cameră, modificări cerute de unele secţiuni.

Raporţorul va prezinta poate chiar astăzi raportul său şi se crede că Sâmbătă sau cel mai târziu Luni se va începe discuţia generală.

— Culesul viilor a început. Viticultorii vor avea o mare decepţie. Seceta care a dăinuit până la finele lui Iunie a atins şi producţia viilor. Media producţiunei nu va întrece 500 decalitri pe hectar, în loc de 800 decalitri producţia anilor 1916–1917.

■ D. Corteanu, secret-r general a ministerului de interne, înaintează la întocmirea tabloului de personale, care întrunesc condiţiile, pentru a fi numite în consiliile de locuitorenire.

■ Autorităţile noastre împreună cu cele germane au convenit, ca un tren special să plece din Iaşi pentru Elveţia. Inscrierile încep de astăzi la ministerul de externe.

Plecarea va avea loc peste 15 zile.

■ Dl. Senator A. Budişteanu a cerut la şedinţa dela 30 August a. c. să i se pună la dispoziţie dosarul cu rezultatul anchetei pe care a făcut-o fostul procuror general I. Urdăreanu la Slatina în anul 1914-15. Această anchetă ordonată de Ministerul de Justiţie, a fost impusă din cauza destăinuirilor grave făcute prin presă, cari precizau că un ţăran din Jud Olt, N. Dragomirescu a fost ţinut arestat timp de 8 luni de zile, deşi ulterior a fost găsit complectamente nevinovat şi achitat.

■ D-na Natalia Cardas a fost numită în postul de subchirurg la ospiciul de infirmi din localitate.

■ *Solemnitatea din Chişinău*—Luni la 10 a lunei, la orele 11 dimineaţă s'a făcut la Chişinău instalarea comisiunei interimare, în prezenţa d-lui general Paul Angelescu.

La depunerea jurământului s'a convenit ca unii dintre membrii comisiunei cari nu sunt români de origină, să semneze o declaraţie echivalentă formulei consacrată pentru jurământ.

A asistat şi d. Smidt fostul primar cum şi numeroşi locuitori din Chişinău.

Membrii Comisiunei interimare, într'o foarte bună dispoziţie, au declarat că vor lucra cu dragoste şi devotament pentru binele oraşului.

Schimbarea de la Primărie a produs cea mai bună impresie.

■ In urma consfătuirei celor trei directori de şcoli secundare s'au primit 180 de elevi, câte 60 de şcoală, ocupându-se cei rămaşi din anul trecut. Au putut fi primiţi exclusiv elevii de naţionalitate română, începând cu religiţii.

■ Pentru ocuparea postului vacant de copist-paleograf, la Arhiva Statului din Iaşi, se va ţine concurs în ziua de 19 Septembre în localul Arhivei din str. Casa Vodă (curtea bisericei Golia)

■ Primim următoarele: Familiile rămase în teritoriul ocupat ale funcţionarilor evacuaţi, au primit şi continuă a primi 70 la sută din leafa soţilor, însă în acelaş timp soţul a primit leafa întreagă. Se pune întrebarea: acei 70 la sută rămân în sarcina statului, sau se vor reţine treptat din leafile funcţionarilor cari au beneficiat de aceste avantaje.

In casul când statul va găsi că nu se poate reţine aceste sume, nu găseşte că de aceste avantaje ar fi trebuit să beneficieze şi celalţi funcţionari care îşi aveau familiile evacuate cu ei în Moldova, şi cari au avut de îndurat mari cheltuieli, iar mulţi şi-au vândut şi ce au mai avut ca să-şi poată întreţine familiile?.

Statul e dator a fi deopotriva de drept cu toţi funcţionarii săi.

■ Ministerul de război publică un comunicat ca răspuns la articolele apărute în ziarele „Renaşterea" şi „Galaţii Noi", cu privire la condamnarea la moarte a fostului Subloc-cent Ciulei.

Comunicatul spune că atât membri cât şi preşedintele n'au ascultat alte glasuri de cât cele ale acusatului, martorilor, consiliului regal, apărătorului şi conştinţei lor curate şi senine.

N'au dat pas sentimentului de milă, fiind că constituţia implinirei datoriei trebue să birui asă sentimentul de milă, în interesul superior al apărărei ţărei.

Şi în fine că generalul Alexiu n'a fost abuziv, brutal şi neuman ci din contra corect, plin de voinţă şi energie şi dotat cu sentimente distinse şi caracter aleş, iar recompensele ce i s'au dat au fost binemeritate.

Acesta fiind adevărul—zice şeful cabinetului ministerului de război, care semnează comunicatul în numele ministrului,—consider pe generalul Alexiu la adăpostul ori cărei aprecieri contrare comunicatului de faţă.

■ A apărut decretul, prin care se instituie o comisie interimară la Chişinău, compusă din d-nii: Vladimir de Hertza, preşedinte; Iulian Lewinski, vice preşedinte; Vasile Anghel, Dionie Popa, Vasile Ojeanski, Manole Steinberg şi Ilie Blustein, membri.

■ Atragem atenţiunea d-lui Primar Botez să pună în vedere D-lui Arhitect al comunei să fie mai energic în executarea lucrărilor de reparaţiuni dela şcoalele primare şi să se lese de mânia de a învinui directorii de şcoale că nu au îngrijit de mobilierul şcolei, şi nu s'au bătut cu ruşii ca să i păstreze în bună stare.—De astfel vom revenì cu multe detalii asupra reparaţiunilor dela şcoalele primare.

■ Ministerul de interne a aprobat bugetul Comunei Iaşi, pe exerciţiul 1918—1919.

■ Senatul ţine astă-zi şedinţă.

■ In Monitorul Oficial a apărut proiectul de regulament promulgat, pentru acordări de dispense, pentru anul şcolar 1918—1919.

■ Chestia Radaşoiciu a venit ieri în faţa secţiei I-a a Curţei de Apel.

După ascultarea unui mare număr de martori, procesul a fost amânat.

Teatrul Elisabeta
— Str. Gându —
Astă-seară Mercuri 12 Sept. 1918
și în zilele următoare
. . Se va juca . .
RIDICHEA
revistă în două acte de
GEORGE ANONIMU
cu Doamna
FLORICA FLORESCU
Ionescu-Brăila
Montare fastuasă
In actul II-ea MARE BALET
Biletele la Cassa Teatrului „ELISABETA"—Prețuri populare.

Curs preparator liceal
pentru BAEȚI ȘI FETE
A se adresa d-nei Rășcanu, profesoară, Str. Kogălniceanu 18

Gimnaziul Moritz și Betti Wachtel
— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —
Primește înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela școlile statului.
Elevii săraci fără osebire de naționalitate obțin scutire de taxe.

Școala primară și profesională de fete
Steaua
— Str. Elena Doamna 23 —
Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în localul școalei în fie-care zi între orele 10—12 și 3—5 de la 5—20 Septembrie a. c.
Comitetul

AVIS
La 1 Octombre 1918 va apare
CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Invățătorilor și Elevilor
de toate gradele de învățământ, conținând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziții și ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoțiuni, etc.
Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecțiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziții, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini și greci, traduceri din autorii moderni predați în școală și în fine tot felul de articole folositoare învățământului în general.
Se primesc anunciuri.
Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.
Costul unui exemplar 5 lei.
Pentru orice informațiuni și comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie**, Iași, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica**, secretarul liceului Național Iași).
Nu uitați a vă opri din vreme Calendarul.

AUTO-CAMION — de închiriat pentru transporturi de mărfuri în toate direcțiunele a se adresa A. O. Kieser str. Lăpușneanu, 56

Se caută o bonă cu ziua de origină franceză sau germană în etate pentru o fetiță de 2 ani jumătate. A se adresa la D-na Lefter str. Ștefan cel Mare 34.

Vie de vânzare apropierea de Iași; două zeci minute distanță, intindere 85 Ha. plantate 18 Ha, cu viță americană, restul livadă pomi roditori cu fânaț, gospodărie complectă trei rânduri case de locuință, 5 beciuri zidite cu piatră, iaz, trei fântâni apă buna.
A se adresa la D-nul I. Raileanu farmacia Spiridoniei Iași.

Cumpăr o cassă de fier pentru bani. A se adresa la Liceul Militar Mănăstirea Dealului în localul Școalei Normale Iași sau la „Opinia"

De vânzare Una vițea gonitoare rasă elvețiană de o frumusețe rară, vizibilă în str. Zmeu 6

Rest de var stâns de Stefănești, rămas în urma reperațiunei Circului Sidoli precum și alte materiale de vânzare cu preț redus. A se adresa la localul Circului Sidoli.

Baia Sarata din str. Sarata No. 8 este de închiriat ori vândut a se adresa proprietarei D-na **Eugenia de Reuss Ianculescu** str. Lânga No. 16 în orice zi dela orele 2—5 p. m.

De vânzare două cazane de fier la Baia Sarata str. Sarata No. 8 pot fi văzute în fiecare zi dela orele 9—12 a. m.

Se caută un rindaș măsurat. Salar 250 lei lunar și camera de locuit. A se adresa la Teatrul Elisabeta.

Se caută Profesor de limba ebraică la Școlile Israelito-Române din Botoșani oferte a se adresa D'lui Președinte *Maurice Abramovici* Botoșani

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM**. Depozit de vinuri en gros Iași, str. Gh. Marzescu No. 10

✻ *Balul de la Debrovăț.*—In localul școalei primare din localitate a avut loc un bal în seara zilei de 8 Septembrie organizat de către d. Eremia Median, ad-tor domeniului Coroanei, în folosul Eforiei Școalelor comunale.

Printre asistență am putut remarca pe d. general Dumetrescu, colonel Stănescu și Radovici, Maior dr. Vasilescu, maiorii Rădulescu, Petru Simionescu, Voiculescu, căp. Măcelariu, Berceanu Șerban, Locotenenții Ciudin, Stănescu, Tuke Andrei, Braicu, Roșianu, Subit. Simona, Tănăsuanu etc.

D-nii Median Ad-tor domenial, Stan avocat, Davidescu, Vasiliu, Teodorescu Morțun, Andrei Popovici, Popescu Drăgușani, Deică etc.

D-nele Stan, Davidescu, Simionescu, Măcelariu, Teodorescu, Ocopeanu, Vasiliu, Petrescu, Morțun, Radovici, Rădulescu etc.

D-rele Lily Davidescu, Vasiliu, Florica Davidescu, Radovici, Lucia Popescu. Alexandrina Neculau, Anghelescu, Zamfirescu, Popescu Drăgușani, Vlădescu etc.

S'a petrecut în mod intim până la ziuă. Cadrilul a fost condus maestru de d. căp. Măcelariu iar orchestra militară condusă de d. căp. Berceanu.

Balul a luat sfârșit cu tombola care a făcut adevărate surprize.

✻ Camera a votat în ședința de eri din nou legea amnistiei, care a fost amendata de Senat.

✻ Se aduce la cunoștința onor. public Ieșean că cu începere de mâine dimineață Joi 18 Septembrie se pune în vânzare la Debitul de desfacere a produselor fermei și viilor d-lui A. Badareu lapte dulce zilnic proaspăt provenit din vast tuberculinizate deci perfect sănătoase, ferma fiind pusă sub direcțiunea d-lui Medic Veterinar Lupașcu.

✻ *O agresiune picantă.*—La teatrul „Elisabeta" a avut loc aseară o agresiune a d-nei Florica Florescu (Ionescu-Brăila) asupra talentatei artiste ieșene domnișoara Jeana Popovici. Furia d-nei Florescu s'a manifestat prin manevrarea unghiilor și dinților, și aceasta din motive pur și simplu imaginare, nervozități și rivalități scenice.

Astfel succesul revistei grotești „Ridichea" a avut de urmare maltratarea d-șoarei Popovici, artistă străină de trupa cîndată a d-nei Florescu.

✻ In cele din urmă, după mari sforțări, s'a parvenit ca populația orașului să aibă încă pâine, dar cea-ce e fără remediu și în acelaș timp dureros e că nu toată populația o are.

Și din această pricină se prezintă în fie-care dimineață spectacolul gurelor flămânde care cu tot sbuciumul și așteptările din miez de noapte, nu pot căpăta bucata de pâne atât de scumpă și necesară în aceste timpuri.

✻ Ziarele din Odesa anunță dispoziția comandamentului austriac, care a impus locuitorilor Odesei o contribuție de 20 milioane ruble pentru că s'a asasinat un sub-ofițer austriac, fără să se cunoască vinovații.

✻ D. Craioveanu, directorul Poștelor din Basarabia, a luat dispoziția să încadreze în corpul S. P. T. din România pe toți funcționarii din Basarabia cari au optat pentru naționalitatea română. Această măsură a produs o excelentă impresie, atât în cercurile funcționarilor poștali, cât și în mijlocul întregei populațiuni.

✻ D. Vili Georgescu, fost șef de siguranță al Capitalei, retras pentru a-și regula drepturile la pensie, se'napoiază azi la București.

✻ Ministrul de instrucțiune a încuviințat pentru anul acesta o majorare de prețuri pentru manualele didactice și anume cu 40 la sută pentru cele de curs primar și de 50 la suta pentru cele de curs secundar.

✻ Aflăm cu multă părere de rău lovitura grea încercată de colegul nostru d. C. Sătean, redactor la ziarul „Mișcarea" prin moartea tatălui său.

Transmitem colegului nostru expresiunea celor mai sincere ale noastre regrete.

✻ Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultații la redacția ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineața și la locuința d-sale din *Str. Bărboi No.* 6 între orele 8—9 seara.

✻ Ecou. — Ieri a avut loc în salonele D-lui Weinberg logodna drăgălașei d-șoare Ernestina Weinberg cu simpaticul tânăr Solomon Rothman.

■ In anul acesta, școala de aplicație de infanterie va funcționa la un lot cu școalele de tragere și specialități ale infanteriei, instalate provizoriu la Mănăstirea Neamț.

✻ Duminică, d. Ministru Mehedinți, însoțit de d. director al Cabinetului Tiroiu, și de d. Ștefănescu- Goangă, directorul învățământului primar, a sosit în gara Mărășești. Ministrul a inspectat școalele din Mărășești, Pădureni Pufești, Domnești, Păunești. Ruginești și Adjud.

La ora 12 a fost la Cotofenești, unde a luat parte la masa cercetășească, împreună cu profesorii și elevii primului seminar normal de acolo.

După masă, a avut loc o serbare de plecare a celor 300 absolvenți. Au fost coruri, jocuri naționale, și o cuvântare din partea directorului școalei, la care a răspuns ministrul.

Seara d. Mehedinți s'a înapoiat la Iași.

✻ Epitropia Generală a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sf. Spiridon din Iași, face cunoscut că în ziua de 24 Septembrie a. c. orele 10 — 11 dimineață se va ține în camera acestei Epitropii, licitație publică prin oferte sigilate pentru furnizarea încălțămintelor, adică botine și opinci necesare depoului central pentru orfanii Casei și anume: 80 perechi botine de 3 mărimi de piele galbenă cu șireturi după modelul ce este depus la Epitropie, și 150 perechi opinci cu călcâie și șireturi de 4 mărimi după modelul ce se va presenta de concurenți și care model va trebui să fie presentat cel puțin cu 6 zile înainte de licitație pentru a fi controlate și examinate de Epitropie dacă sunt de admis la licitație.

Licitația se va ține conform art. 72-83 din legea contabilității generale a statului.

Garanția provizorie va fi de 300 lei, iar cea definitivă de 20 la sută asupra sumei resultată la licitație.

Condițiunele și ori ce alte informațiuni se pot vedea și lua în ori ce zi de lucru la serviciul administrativ.

✻ ECOU.—Se aduce la cunoștința publică că în ziua de Duminică 16 Septembrie a. c. ora 10 dimineață, se va ține în curtea Prefecturei Tutova, Bărlad, o licitație publică pentru vânzarea următoarelor camioane și camionete, aparținând Formațiunei Sanitare „Regina Maria", 2 camioane Renault de 2 jum. tone, în perfectă stare de funcționare, începând de la 30.000 lei, 4 bandage noi, începând de la 1600 lei, 1 camionetă Renault de o tonă, cu cauciucuri noi, începând de la 20,000 lei, 1 camionetă brancardă G. M. C. și o camionetă Vulcan de 1 jum., tonă, începând de la 15,000 lei fiecare, tambele în bunh stare de funcționare, 5 camioane pentru tracțiune de animale sau remorcă, începâne de la 1500 lei fiecare, cum și una mașină de turism „Maxwell", având cauciucuri noi, începând de la 15,000 lei.

Parlamentul

CAMERA

— Ședința dela 11 Septembrie —

Ședința se deschide la ora 8, sub presedenția d-lui C. Meissner.

D. Cantuniari, deputat de Dolj, face o întrebare pentru d. ministru de război asupra greutăților ce se fac din partea militarilor deschiderei liceului din Craiova. Cu această ocazie d. Cantuniari a crezut de cuviință să releve lipsa neîncetată a d-lui Hârjeu de la ședințele Camerei, cela ce ar constitui o lipsă de deferență a ministrului de război pentru representanții națiunei.

D. Marghiloman protestează în contra expresiunei d-lui Cantuniari și spune că în toate țările ministrul de război n'are rolul unui ministru parlamentar. De altfel d. Hârjeu totdeauna a fost prompt în a răspunde la interpelările ce i se adresează.

D. A. C. Cuza ridică chestiunea Principelui Carol provocând o declarațiune a d-lui Marghiloman despre care scriem în altă parte a ziarului.

Camera votează apoi proectul legei de amnistie amendat de Senat.

După câteva lucrări mai mărunte ședința se ridică la ora 5 p. m.

✻ Grădina Traian, Mâne seară Joi 18 Septembrie 1918 va avea loc un

MARE CONCERT

dat de Tenorul *Nicu Rabega* Junior cu prețiosul concurs al Maestrului *Umberto Passione* al D-nei Anișoarea Economu și al D-lor N. Boldescu, A. Ghițescu și A. Bidescu.

Biletele la Casa Grădinei Traian.

ERNESTINE WEINBERG
SOLOMON ROTHMAN
Logodiți
Iași
In locul ori cărei instiințări

Ultimele știri telegrafice

Pătrunderea aliaților în Macedonia

— *Trecerea Vardarului—Ocuparea Prilepului* —

SALONIC.—Trupele sârbe au forțat toate întăririle germane și bulgare să se retragă ajungând la Vardar. In dimineața zilei de 21 Septembrie au trecut deja dincolo pe țărmul stâng care care elemente. Deasemenea ele au trecut Cernareco și au tăiat calea foarte îngustă care a fost principala comunicație a armatei germane de la Gradsko, la calea ferată Prilep. Consecințele strategice a tăierei amândorur liniilor principale de comunicație a dușmanului și stăpânirea frontului dușman, sunt acum executate și toate forțele dușmane încunjurate.

Înaintarea în adâncime, de la 15 Sept. până la 21 Sept. este acum mai mult de 65 klm.

Unele unități de infanterie, într'un ținut foarte muntos, după ce au atins cele mai înalte puncte, au înaintat 40 klm, într'o zi: Numărul prizonierilor și prăzei crește continuu.

Bulgarii în retragerea lor au ars satele și au prădat pe locuitori Ei fac aceasta cu toate pretențiile lor că acești locuitori ar fi bulgari.

SALONIC.— Coloanele bulgare sfărâmate de avant-gărzile francese și de avioane se precipită în cea mai mare desordine spre Veles.

La aripa stângă, forțele aliate debușând frontul de la Monastir, au împins pe Bulgari pe drumurile Albaniei. Cavaleria franceză a intrat în Prilep unde au găsit imense depozite de aprovisionare. Mai la nord forțele franco-sârbe au trecut peste reduta Prilep-Gradsko și amenință drumul Prilep-Veles.

Trupele care operează de oparte și de alta a Vardarului au atins linia Petrovo-Pordevico-Chinardi.

BERLIN. *Frontul de vest.*
Armata principele moștenitor Rupprecht.

La nord-vest de Dixmuide și la nord est de Ypres, am făcut într'o operație incununată cu succes 70 prisonieri. La nord de Woevres am respins atacuri parțiale ale inamicului. Focul de artilerie s'a întețit în sectorul canalului la sud de Arleux.

Grupa Boehn.

In contra-atacuri parțiale am reluat părți din pozițiile de la Villairs-Guislain și la est de Epehy, căzute în mâinele inamicului în ultimele lupte și am luat și prisonieri: Contra-asalturi dușmane au fost respinse. Intre râul Amigaon și Somme lupta de artilerie s'a întețit iarăși.

Subloeot. Rumsy a repurtat a 41-a victorie aeriană.

Pe frontul celorlalte grupe de armate, nici o acțiune importantă. Lupte vii de sclerori în Champagne.

LYON. In timpul nopții au avut loc acțiuni de artilerie în regiunea St. Quentin și între Ailette și Aisne.

In champagne două incursiuni în trupele germane în regiunea Perthes și spre Butte de Mesnil au permis Francezilor să i-a vre'o 40 prizonieri.

Nu este altceva nimic de raportat aiurea.

Frontul din Palestina

O mare victorie engleză 25000 prizonieri și 200 tunuri capturate

CARNARVON. Ultimele știri de la Allenby, arată că operațiile din Palestina au avut de rezultat o complectă victorie.

La ora 8 seara, în ziua de 29 Septembrie, 25000 de prizonieri și 200 de tunuri, numărați. Mulți prizonieri și mult material de război rămâne să fie numărat de acum înainte. A 7-a și 8-a armată turcă nu mai existau. Toate mijloacele lor de transport sunt în mâna Englejilor. Trecerea de peste Jordan la Jirredeamich a fost cucerită în dimineața zilei de 9 Sept. și astfel ultima poartă de scăpare deschisă inamicului la vest de râu, a fost închisă de către Englejii.

Situația războiului în Apus

— Câte va înaintări franceze —

PARIS. — In regiunea St. Quentin în legătură cu armatele britanice, au realizat la dimineața acestei zile o nouă înaintare.

Trupele noastre au cucerit Francilly, Selency. Lupin, Dablon și satul... cu toată apărarea energică a germanilor. Mai la sud Francezii au înaintat liniile lor până la linia de est a localității Gifrecourt, făcând mai mult de 500 prisonieri și capturând un mare număr de mitraliere.

Pe frontul Vesle, printr'un violent atac, germanii au izbutit să pună picierul în elementele noastre înaintate, dar o intoarcere ofensivă a trupelor franceze a restabilit complect, linia, capturând și vre-o 50 prisonieri din 8 regimente diferite. Pe restul frontului nimic important.

Revolte în India

NAUEN — „Times" anunță din Calcuta că la 10 Septembrie a izbucnit acolo între mahomedani o revoltă. Cauza imediată a acestei revolte a fost un articol al unui ziar englez care a fost înțeles ca o insultă a Islamului.

Intr'un loc poliția a tras asupra revoluționarilor și a omorât pe unul, rănind mai multe persoane.

Indureratii: Carol, Jaques, și Jetty fii și nora Moritz și Olga fiu și noră, și Micu, au durerea a anunța încetarea din viață a scumpului lor tată și tată socru

Isac Schoenfeld

decedat după o lungă suferință în noaptea de Marți spre Mercuri 12 Septembrie c.

Inmormântarea va avea loc Joi 13 Septembrie ora 10 dimineața. Cortegiul va pleca din str. Nemțească No. 14 Iași

Aceasta în loc de ori-ce altă instiințare.

Când m'afund ..

—x—

Câud m'afund lângă ARENA
In splendida Mustărie,
Parcă's renăscut..tot cheful
Simt că'ncepe ca să'mi vie !...

Uit de toate când beau vinul
Un vin nou, parol turbat,—
Uit de București, de aussvais
Uit că sunt refugiat !...

Și trăesc ca'n alte timpuri
Depărtate, de demult,
Și'ntr'o dulce reverie
Beau și muzica ascult !...

Mustăria națională lângă Cinema Arena
Strada Carol
Must, vin nou, 8 lei litru, grătar național, **Debrețineri** 4 lei, fripturi 5, mititei (mâncei) 1 leu. **Muzica Militară.**
Deschis până după miezul nopței

Subsemnatul pierzând recipisele la vedere ale Băncei Naționale No. 339 în valoare de lei 12.900 și No. 456 în valoare de lei 3.600 le declar nule și fără valoare în mâna ori cui s'ar afla.
Ioan Voiculescu

De vânzare cauciucuri Automobil Envelope și camere de aer toate dimensiunile precum și pentru Motociclete, a se adresa în str. Păcurari No. 33 în toate zilele de dimineața între 8½ și 10.

Traduceri de acte vechi
Al. Roșculescu
— Str. Albinet, 24 —

MAESTRU
Lemnar pentru mașini.
Maistru pentru fabricație scaunelor curbate precum și buni meseriași:
Tâmplari, Pilari, Dogari, Strungari, în fer.
Lucrători speciali la mașini de tâmplărie caută Exploatarea Fabricei Fortuna.

Se caută student matematici serios pentru meditație A se adresa farmacia Populară str. Anastasie Panu 35

De închiriat de la 26 Octombrie 2 prăvălii mari, pivniță, curte pietruită, lumină electrică, apă și canal. Str. Păcurari 49

De vânzare 2 paturi de bronz, o plapomă de mătasă, 2 cuverture pluș și o față de masă plaș. A se adresa „SYLVA", post-restant Sascut Jud. Putna.

Anul XIV-lea No! 3443

10 BANI NUMARUL

Sambătă 15 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . . Lei 35
6 luni . . . . . „ 20
3 luni . . . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

MOLDOVA ŞI IAŞII

Dacă nu ne-ar fi frică de cenzură şi nu ne-ar părea rău de coloanele albe, deamne, câte n'am mai spune!? Şi cu toate acestea, cu toată modestia, cu care scriem aceste rânduri, teamă tot avem.

Am mai păţit'o şi altă dată de la ambele cenzuri. Dar...

In cele ce urmează voim să mai spunem ceva despre Moldova în genere şi despre Iaşi în deosebi,—sau mai bine zis despre jalnica tragedie a lor.

Fără să vrem gândul ne poartă tocmai la epoca unirii celor două principate, când în locul unde e azi piaţa unirei, au jucat bătrânii noştri hora unirei, iar bardul de la Mircoşti în strofe duioase proslăvia marele eveniment. S'a schimbat ceva de atunci încoace?

Moldova, fără nici un calcul ascuns, fără absolut nici o pretenţie a dat mâna cu sora ei de peste Milcov. Unirea s'a făcut.

Şi probă că ceia ce atunci s'a înfăptuit a fost bine făcut, ne-o dete războiul actual. Contra faptului politic săvârşit în acea vreme absolut nici o voce discordantă.

Ca toate acestea nu se va putea nega că atât în timpul războiului cât şi după ce am trecut sub regim de pace şi neutralitate nu s'a auzit dese ori vorbindu-se în presă, parlament şi în unele sfere politice despre Moldova şi Iaşi!

De ce oare?

Noi Moldovenii, să spunem drept, eram deprinşi a crede că insemnăm ceva. Ba, în presumţia aceasta a noastră, ne ducem până a crede că suntem factor de căpitenie şi că avem drept a fi socotiţi ca fraţi mai mici cei paţin, ai celor cu cari ne-am unit.

Precum un secol şi mai bine Basarabia a stat separată de Romania, tot aşa Moldova a fost timp de veacuri despărţită de sora ei de peste Milcov.

De la 1859 încoace, după săvârşirea actului unirei politice am întreprins atât anii cât şi aţii lupta pentru unirea sufletelor.

Astăzi acelaşi lucru vroim să-l facem cu privire la Basarabia. Şi cu aceasta soră a noastră ne-am unit politiceşte, iar oamenii de rană, miniştrii basarabeni, şi mulţime de observatori ne spun că avem încă un lucru de săvârşit şi anume unirea sufletească a noastră cu ei.

Pentru ca să ducem la bun sfârşit o atare operă, trebue ca aici în casa noastră mai veche, să avem linişte, să fim mulţemiţi şi fraţii să fie cu adevărat fraţi.

Exemplul acesta va fi mai captivant pentru fraţii basarabeni de cât toate discursurile şi conferinţele, care intră pe o ureche şi lese repede pe cealaltă.

Găsisem, în căutarea aceasta, o formulă la care aderase toată lumea cugetătoare.

Voiam descentralizarea. Ni se părea nouă şi ni se pare şi acum că mai bine o să îngrijim noi de noi înşine, decât să lăsăm o atare sarcină altora. Am trecut, credem noi, peste minoritate şi suntem majori în toată puterea cuvântului. Şi credem că această va veni. Guvernul actual ne-a promis-o.

Ce vrem noi? Voim o mai dreaptă apreciere a drepturilor noastre, voim ca centrul acesta al Moldovei să fie considerat la adevărata lui valoare, voim ca unirea făcută la 1859 să fie o adevărată unire şi din inimă aprobată, voim să arătăm că ea nu e efectul numai al unui entuziasm de moment, ci atunci ca şi acum din suflet consimţită.

In vorbire, în port şi manifestări exterioare putem diferi, dar în suflet să fim aceiaşi. Şi acest lucru nu'l vom putea avea de cât fiind drepţi.

VIR.

MICI POLEMICI

Taxele s'au mărit în şcolile secundare. Invăţământul s'a scumpit.

Dar cel mai scump învăţământ ne-a fost tot războiul.

Ce şcoală!

•

La brigada specială —se anunţă —se găsesc efecte de îmbrăcăminte de damă care par de provenienţa suspectă...“

Straşnică psihologie!

Se uită şi siguranţă la o haină de damă şi constată că purtătoarea era de calitate suspectă..

•

Aşa cum e publicată înştiinţarea, dama riscă prea mult să se prezinte cu reclamaţia. Odată ce s declarată... suspectă.

•

In ziarul d lui N. Iorga, un abonat denunţă că posedă cineva o cireadă de vaci şi boi, cum numai în străinătate se poate vedea şi bănuieşte că ar fi fost aduşi când-va din Transilvania.

Altă dată asemenea divulgări le-ar fi taxat naţionalistul drept nepatriotice.

•

Cine o fi având atâţia boi distruşi?
— Desigur un boier.

Actualităţi

Cenzura preventivă

Se acreditează zvonul asupra intenţiunei guvernului de a institui cenzura preventivă. Dacă acest lucru s'ar înfăptui, apoi desigur că aceasta ar echivala cu suprimarea presei leşane.

Cu cenzura, aşa cum se exercită astăzi, presa locală întimpină enorme greutaţi morale şi tehnice. Mai ales greutăţile tehnice ne pun în mare inferioritate faţă de presa bucureşteana. Dacă cenzura preventivă ar deveni fapt, greutăţile noi ce le-am suferi ar duce aproape la dispariţia presei din actuala capitală a ţărei.

Nu credem de loc că guvernul are vre-un interes a lovi în presa din Iaşi, sau vre-o dorinţa de a ne pune în urma presei bucureştene. La aceasta mai adăogând că nu uşor personalităţi politice de talia d-lor Marghiloman şi Arion s'ar decide a nesocoti principiul democratic al libertăţei de gândire şi exprimare, principiu care de mai bine de un secol stă la baza organizărei sociale, ne vine uşor a nădăjdui că ideia ventilată în treacăt a instituirei cenzurei preventive nu va continua să mai preocupe guvernul.

Protestul presei va fi fără îndoială luat în considerare, şi spiritul democratic al vremei nu va suferi o nesocotire flagrantă.

REN.

OAMENI SI LUCRURI

Par ici ont Passé...

Şcolile s'au scumpit, proporţional cu scumpirea vieţei întregi.

In urcarea vertiginoasă a cheltuelilor trebue să avem în vedere scumpirea cărţilor, a rechizitelor,—fără a mai pomeni de insă-şi întreţinerea copilor în anii de studiu.

Dar motivul imediat al urcării de taxe l-a dat situaţia materială a şcolelor, lipsa celor necesare ca mobilier, muzee, laboratorii şi celelalte. E sigur că aici corpul didactic nu va rămânea expus primejdiei de a nu se putea întreţinea ci se vor înapoia sub anumite forme salariile, beneficiile profesorilor.

Deteriorarea şcolilor este o urmare directă a războiului şi în bună parte ea se datoreşte trecerei ruseşti, ca să nu zicem invaziei ruse din 1916.

Reproducem dintr'un apel tipărit de comitetul Eforiei şcolare comunale din Roman câteva rânduri.

„Şcolile, între care în locul întâi, liceul, au rămas deteriorate în urma rusilor: cu sobe stricate, cu mobilier sfărâmat, cu geamuri sparte, fără încuetori la uşi şi în aşa stare de necurăţenie, încât nu-şi pot deschide porţile pentru viitorul an şcolar, aşa cum se găsesc astă-zi.

Nici statul, nici comuna, nu pot face faţă tuturor cheltuelilor, strict necesare, pentru a pune localurile în stare de a funcţiona...“

Urmează, bine înţeles convocarea părinţilor, pentru a se organisa contribuţia tuturor întru refacerea localurilor. Cine se mai îndoieşte că părinţii, chemaţi cu accente aşa de mişcătoare, se vor fi grăbit a-şi face datoria şi a depune obolul lor pe altarele templelor profanate?

Dar, istoricesţe, rămâne de înregistrat şi de reţinut această privelişte ori aceasta latură a unui război purtat cot la cot cu aliaţi care se transforme în adversari în ajunul unor întâmplări mari şi de pe urma cărora reminiscenţe atât de urâte răsar şi cu zi. Intre aceste din urmă ruina şcolilor va rămânea o pagină dureroasă şi stranie, părând a fi scrisă ca un epilog al unei vaste nenorociri istorico-sociale.

Câte o placă de marmoră neperitoare ar trebui să păstreze, la intrarea localurilor greu încercate de aşezăminte culturale, inscripţia tragică: „par ici ont passé les barbares...“

E numai barbaria vechiului regim.

Dar desastrul ne întovărăşise cu dânsul şi acum îspăşim, moralmente, uşurinţa şi neşansa.

RODION

INFORMATII

— Ziarul „Renaşterea“ sosit astăzi în Iaşi conţine un editorial în care cere o radicală măsură a guvernului în privinţa actului săvârşit de principele moştenitor.

Faptul e cu atât mai important cu cât ziarul bucureştean reprezintă vederile d-lui P. P. Carp şi ale grupărei salei

— Oficiosul guvernului „Steagul“ scrie:

O telegramă anunţă că împăratul Wilhelm a pus semnătura sa în josul tratatului de pace cu Romania.

※ Raportorul legei agrare în Senat, d. Senator M. Iosefache, a depus raporturile cu ex licarea modificărilor făcute de comitetul delegaţilor. Raportul a fost trimis la tipar, chiar astăzi se va distribui senatorilor şi posibil ca discuţiunea generală a legei să înceapă chiar astăzi.

Modificările Comitetului nu sunt de ordin principal. Cele mai multe sunt făcute pentru ca textul legei să fie mai explicit.

Din această cauză se poate ca legea să fie votată aşa cum a venit de la Camera, fără nici o schimbare.

※ Primarul oraşului întâmpină zilnic noi greutăţi, pentru transportul grâului necesar hranei populaţiei.

O ultimă dispoziţie a direcţiei căilor ferate, cere un permis special pentru f i e care vagon în parte, ceia ce face ca formalităţele pentru un grabnic transport să ceară zile întregi spre îndeplinire.

In schimb hodegele au făină suficientă şi în grabă.

※ Ei s'a constituit sindicatul fabricanţilor de oţet şi s'a procedat şi la alcătuirea comitetului de administraţie.

※ D. Gh. Botez,

şi populaţia continuă a suferi de lipsa de pâine. Căci dacă în present câte-va brutării din centrul oraşului au pâne, — nu înseamnă că întreaga populaţiune care e astăzi supra-înmulţită, este satisfăcută. Sunt cartiere populate exclusiv de lucrători şi nevoiaşi, pentru care lipsa pânei e mai mult decât chinuitoare. Un parinte de oraş,—cum prin tradiţie este numit primarele,—trebuie să-şi iubească deopotrivă fii, pentru a putea fi şi „bun“,

※ Corpul cu tracţiune Automobilă aduce la cunoştinţă tuturor gradelor inferioare şofeuri mecanici etc., din contigentele activ sub arme cari se găsesc în serviciul la autorităţile civile că conform ordinului Ministerului de Răsboiu să se prezinte imediat la Corp, într'a cât le-a încetat detaşările. Cei cari nu se vor presenta vor fi daţi dezertori şi urmăriţi conform legei.

※ Mai mulţi locuitori din str. Ghica Vodă, ne roagă să întrebăm pe cei în drept, pentru ce de aproape 2 ani de zile numai arde de loc lumina electrică în acea stradă, din care cauză aproape în fia care noapte, se comit numeroase furturi care au exasperat pe locuitori.

※ Consiliul de higienă al oraşului, se întruneşte mâne, după prânz, sub preşedinţia d-lui Gh. Botez, primarul oraşului.

※ D. dr. Fier, medic şef al oraşului, va lansa zilele acestea o invitaţie către populaţie, de a se supune inoculărilor cu serum antitific,

Faţă cu numeroasele cazuri de febra tifoidă constatate în oraş, măsura luată de direcţia sanitară, se impune.

※ Direcţia aprovisionărei a dat o ordonanţă prin care întreaga cantitate de lână se declară imobilizată, în ori-ce proprietate s'ar găsi.

※ Atragem atenţia d-lui Prefect al Poliţiei asupra faptului de care ni se plâng mai mulţi locuitori din str. Socola, şi anume: în acea stradă, la casa cu numărul 89, la birtaşul Petre Anghel, sub masca unui birt economic, funcţionează de mai multă vreme, o casă de prostituţie clandestină, la care se petrec în fie-care seapte scandaluri, care tulbură liniştea locatarilor din vecinătate.

※ *Din cauza serbătoarei de mâine, ziarul nostru nu va apărea, de cât Sâmbătă la oarele obişnuite.*

※ Intre d. Al. Marghiloman şi d. Cantacuzino ministrul Industriei şi Comerţului, va avea loc astă-zi o conferinţă în care se vor discuta chestiuni de resortul acestui minister,

※ Faţă de întârzierea pe care probabil neintenţionat o depune Senatul la trecerea proectului de lege pentru impunerea impontului pe câştigurile de răsboi, d. C. C. Arion, a rugat Senatul să grăbească cu trecerea legei prin secţiuni pentru a fi votată cât mai curând.

※ O REABILITARE— Incă una din erorile eumplite ale Curţilor Marţiale a fost dovedită ca atare şi scrijelă de către Consiliul de Răsboi al corpului V de armată, cu sediul la Chişinău.

E vorba de d. Robert Flamm, ofiţer în rezervă, cunoscutul proprietar din Tulcea, care fusese condamnat la moarte în lipsă, învinuit de faptul de dezertare la inamic.

Consiliul de răsboi din Chişinău, după cererea d-lui Flamm, a cercetat din nou afacerea, ieri 12 Septembrie. Consiliul era presidat de d. colonel Brădeanu. Oficiul comisarului regal a fost îndeplinit de d. maior Balşan. In urma pledoariilor d-lui avocat Sebastian Teodorescu şi colonel Homoriceanu şi chiar în conformitate cu concluziunele comisarului regal, D. Robert Flamm a fost achitat cu unanimitate de voturi.

※ M. S. R. a plecat astăzi la ora 9 a. m. la Bicaz.

※ D. Maior Tarquinie Robescu, a fost numit prefect al judeţului Orhei.

※ Un nou grup de mari proprietari basarabeni, va sosi zilele acestea în localitate.

※ La Facultatea de Filosofie şi Litere din Iaşi sunt vacante următoarele Catedre:

Istoria Românilor.
Istoria Veche.
Limba şi Literatura Latină.
Limba şi Literatura Greacă.
Limba şi Literatura Franceză.

Cei cari doresc să ocupe la suplinitori aceste catedre sunt invitaţi ca până la 20 Septembre a. c inclusiv să prezinte cererile La Decanatul Facultăţii prin care să-şi arate titlurile şi lucrările în specialitatea catedrei ce vrea să ocupe.

※ Se aduce la cunoştinţa onor. public că mâine dimineaţă Vineri 14 Septembrie se pune în vânzare la Debitul de desfacere a produselor fermei şi viilor d-lui A. Badareu, *lapte dulce* ultimic proaspăt, provenit de la vaci tuberculinizate, deci perfect sănătoase, ferma fiind pusă sub direcţiunea d-lui Medic veterinar Lupaşcu.

※ Ministerul de Culte a autorizat pe d-na Eugenia Dimitriu directoara şcolei primare No. 10 din Iaşi, a deschide o şcoală de menaj pentru absolventele de şcoală primară.

Informaţiuni se dau odată cu inscrierile care se fac dimineaţa la şcoala de fete No. 10 strada Brânduşa No. 2 şi la şcoala Adamache (str. Elena Doamna) în toate zilele între orele 2—5.

Cursurile se încep la 25 Sep. 1918.

※ Ministrul de Interne a numit din partea sa ca delegaţi în comisiunile de încetăţenire, pe d-nii Dionisie Ionescu, avocat, în judeţul Bacău, Gh Moisiu, fost magistrat în Fălciu; George Urşescu la Botoşani, C. Cardaş la Putna şi G. Angheleacu la Tecuci.

※ *Ministerul de Industrie a comunicat Direcţiei Aprovizionărei jurnalul Consiliului de ministri, care interzice acordarea de benzină fie grea, fie uşoară particularilor. Benzina va fi rezervată exclusiv pentru autorităţi şi pentru stabilimentele industriale*

— Ni se telegrafiază din Chişinău, că Directoratul instrucţiunei publice a hotărât completa naţionalizare a liceului de Stat din Chişinău, începând cu anul şcolar 1918 1919.

※ La 20 Septembrie îşi va deschide congresul obicinuit Zemstvoarul din Bender.

Se vor discuta chestiunile privitoare la aprovizionare, la organizarea poştelor şi la situaţiunea funcţionarilor.

※ Societatea „Vatrai Săteanului“ a obţinut de la autorităţile din teritoriul ocupat autorizarea de a începe reconstruirea satelor distruse ce se află dincolo de front.

In curând se va începe a lucra şi dincolo de front în acelaş fel cu care lucrează în judeţele din Moldova, unde până azi a distribuit materiale la săteni de o valoare de peste 1,200 000 lei şi a restaurat mai mult de 25000 clădiri săteşti,

E probabil că pentru a intensifica lucrarea ca direcţia acestei societăţi să se mute în capitală.

※ Comisiunea superioară de aprovizionare s'a întrunit azi sub preşedinţia d-lui Al. Marghiloman.

Comisiunea a rezolvat mai multe chestiuni importante, cu privire la distribuirea de alimente la ţară.

M. S. Regina Maria, binevoind a pesa picterului Bulgăraş în „Sora de Caritate", costumul obţinuit al Augustei noastre Regine, din ultimii doi ani, pictorul pentru a populariza acest unic portret, a reprodus în litografie admirabil reuşită, un număr restrâns de exemplare, pe care le-a pus la dispoziţia amatorilor, prin câteva magazine din Iaşi.

Din Chişinău se anunţă că comitetul cooperativelor, procurându-şi o însemnată cantitate de piele de ghete, a început organizarea mai multor raioane în diferite centre ale Basarabiei, spre a le desface populaţiei din toate straturile.

S. S. Protoereul Grimoliachie a fost numit protopop al Ţinutului Hotin.

Mâine începe la Chişinău prima serie de reprezentaţii de operă română pusă sub conducerea d-lui Behescu şi Atanasiu.

Parlamentul

SENATUL

Şedinţa din 12 Septembrie

D. Al. Marghiloman depune proiectul pentru modificarea birourilor preşedinţiei ministeriale.

— Cazul Principelui Carol —

D. General *Iancovescu* întreabă guvernul asupra validităţei şi eficacităţei pedepsei date Principelui Carol.

D-sa declară că priveşte situaţiunea creiată de A. S. Principele Carol din 3 puncte de vedere:

Ca militar, principele a comis o infracţiune la legile şi regulamentele militare în consecinţă trebuia să i se aplice o pedeapsă prevăzută în aceste legi, dar pedeapsa de 75 zile închisoare e în afară de lege întru cât aceste legi prevăd ca pedeapsă disciplinară maximum de 60 de zile închisoare, dată de către ministrul de Răsboi. Pedepsele între 60—90 zile închisoare, nu se dau de cât printr'o sentinţă.

Ca senator, cum rămâne cu imunitatea parlamentară, garantată prin constituţie, faţă de pedeapsa dată A. S. Principelui de drept Senator?

Ca principe moştenitor, mai poate rămâne în această situaţiune?

D. dr. *Gerota*: întreabă guvernul: Dacă A. S. Regală pedepsit ca militar activ cu 75 zile închisoare pentru greşeli militare, mai poate figura o singură zi ca prinţ moştenitor; căci prinţul moştenitor e de drept militar activ.

Dacă un militar activ, care trece fără voie în ţară străină, care întrebuinţează un paşaport falş pentru ca să poată trece, mai poate sta în armata activă fără să apară înaintea consiliului de răsboi, singura autoritate în drept de a-i da pedeapsa sau de-ai erta greşala.

Dacă M. S. Regele nu a depăşit atribuţiile Sale, dând A. S. o pedeapsă disciplinară, pentru o greşală de competenţa cod penal militar, şi dacă pedeapsa de 75 zile nu este ilegal aplicată, pentrucă zice că poate 60 zile închisoare, ofiţerul trebue să apară înaintea unui tribunal militar.

Care e situaţia A. S. R. ca senator, faţă de această închisoare care deja a început a se executa când noi nu am fost încă consultaţi asupra ridicărei imunităţei parlamentare.

D. Al. Marghiloman: declară că va răspunde aşa cum necesităţile impun: Pedepsele militare scapă competinţei parlamentare. Ele sunt acte de comandament, nesupuse criticei.

Principele Carol e un membru de drept al Senatului. Prin tradiţie El nu ia parte la şedinţe decât în împrejurări excepţionale, când prezenţa Sa e necesară să marchese un act politic. Deci, nu e cazul să se declare locul său vacant. Pedeapsa militară n'are legătură cu celelalte atribuţiuni civile ale Sale.

Asupra situaţiei A. S. ca prinţ moştenitor, nu pot vorbi mai mult acum, decât a spus comunicatul oficial. Într'o chestiune atât de gravă, strânsă prin atâtea legături, fac apel şi declar că nici o măsură precipitată nu se va lua. Rog Parlamentul să fie îngăduitor căci guvernul va vorbi la timp; lasă să nu se uite că şi în această chestiune tot Coroana are primul cuvânt.

Se trece apoi la ordinea zilei: se votează proectul de lege depus în aceeaşi şedinţă de către d. preşedinte al consiliului.

CAMERA

— Şedinţa dela 12 Septembrie —

Şedinţa se deschide la orele 3, sub preşedinţia d-lui Meisner.

D. Patraşcanu zice, că având a pune o întrebare guvernului într'o chestiune foarte importantă, va aştepta sosirea primului ministru, pentru a o desvolta.

D-nii deputaţi Stoian, Şerpeanu, Vităneanu şi Trancu fac mai multe comunicări.

D. Vităneanu ridică chestia lipsei de alimente şi îmbrăcăminte.

D. ministru Cantacuzino zice că a luat măsuri pentru a înfrâna contrabandele — şi pentru a evita contrabandele va interzice transporturile cu automobile camioane.

Se votează legea bursei, legea taxelor şcolare, după care şedinţa se ridică.

Grădina Traian, Astă seară Joi 13 Septembrie 1918 va avea loc un

MARE CONCERT

dat de Tenorul *Nicu Rabega* Junior cu preţiosul concurs al Maestrului *Umberto Pessione* şi D-nei Anişoarea Economu şi al D-lor N. Boldescu, A. Ghiţescu şi A. Bidescu.

Se va juca GELOZIA, comedie bufă.

Biletele la Casa Grădinei Traian.

ECOU. — Societatea „Berăria" invită Doamnele şi Domnişoarele la a treia şedinţă literară Duminică 16 Sept. ora 3 jum. p. m. fix în Cantina Gheltuer.

ECOU.—Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de Duminică 16 Septembrie a. c. ora 10 dimineaţă, se va ţine în curtea Prefecturei Tutova, Bărlad, o licitaţie publică pentru vânzarea următoarelor camioane şi camionete, aparţinând Formaţiunei Sanitare „Regina Maria", 2 camioane Renault de 2 jum. tone, în perfectă stare de funcţionare, începând de la 30.000 lei, 4 bandage noi, începând de la 1600 lei, 1 camionetă Renault de o tonă, cu cauciucuri noi, începând de la 20,000 lei, 1 camionetă brancardă G. M. C. şi o camionetă Vulcan de 1 jum., tonă, începând de la 15,000 lei fiecare, ambele în bună stare de funcţionare, 5 camioane pentru tracţiune de animale sau remorcă, începând de la 1500 lei fiecare, cum şi una maşină de turism „Maxwell", având cauciucuri noi, începând de 15,000 lei.

Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultaţii la redacţia ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineaţa şi la locuinţa d-sale din *Str. Bărbei No.* 6 între orele 8—9 seara.

Se caută o bonă cu ziua de origină franceză sau germană în etate pentru o fetiţă de 2 ani jumătate. A se adresa la D-na Lefter str. Ştefan cel Mare 34.

Ultimele ştiri telegrafice

Luptele în sectorul St. Quentin

BERLIN. — *Frontul de vest.*

Grupa de armată a prinţului moştenitor Rupprecht.

Vii lupte de sclerori în Flandra. Între Mosvres şi pădurea din Havricourt lupta de artilerie s'a înteţit. La Meovres au eşuat atacuri inamice.

Grupa Boehn.

La vest de Epehy am reluat în lupte locale vechia noastră linie dinainte de 22 Sept. Între pârâul Omignon şi Somme, Anglo-francezii au reluat atacurile lor contra St. Quentin-ului. Ele au fost întovărăşite de o puternică artilerie şi numeroase tancuri.

În Pontruet, Gricourt şi Francilly-Selency a reuşit să pătrundă duşmanul. Încercările duşmane duse cu mare putere până în amiază să măreasocă breşa au rămas infructuoase.

Atacurile infanteriei şi pionerilor noştri ajutate de artilerie şi aeroplane ne-au repus iarăşi în posesia localităţilor Pontruet şi Crinceurt.

Înălţimile situate între ambele localităţi au rămas după lupte variabile în mâinele noastre. Francilly-Selency a rămas în mâinile inamicului; pe restul frontului atacurile sale s'au prăbuşit în cele mai dese cazuri înaintea liniilor noastre şi unde l'am ajuns l'am aruncat în contra-atac înapoi.

Grupa principelui de coroană.

Între Vesle şi Aisne, coloane de atac au incurs la sud de Clemens şi au adus 85 de prizonieri. Un puternic contra-atac inamic contra poziţiilor noastre a fost respins.

La întreprinderi mai mici peste Vesle şi în Champagne am făcut prizonieri.

Am doborât ieri 28 aeroplane inamice şi 6 baloane captive Sublt. Rumey a repurtat a 42-a şi Sublt. Jacobs a 30-a victorie aeriană.

PARIS, — La vest de St. Quentin germanii au încercat în cursul după amiază să respingă pe francezi din Epine le Dollan.

Toate asalturile germane au fost respinse.

Între Aisne şi Reims, ziua a fost caracterizată prin violente reacţiuni ale germanilor pe platoul Fery Moisy şi în regiunea la Nord de Allemant.

Cu toate sforţările repetate, germanii nu au izbutit să smulgă francezilor succesele din zilele precedente.

Germanii au suferit grele pierderi şi au lăsat prisonieri în mâinile francezilor.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

Operaţiunile militare în Macedonia

Retragerea bulgară continuă

COPTANO,—*Frontul din Macedonia.* La Macedonia pe ziua de 28 septembr. trupele noastre au continuat a înainta în legătură strânsă cu forţele aliate, urmărind viguros trupele bulgare care se retrag în desordine. Am ocupat înălţimile la N. Fopelciani, pe drumul Menestir-Prilep şi s'au capturat prisonieri, un spital de campanie şi mare cantitate de muniţiuni.

SALONIC. Comunicat grecesc.

Un regiment grec a luat în dimineaţa zilei de 2|15 Sept. înălţimile Golobino. La 16 Sept. a înaintat asupra localităţei Presiap, în vreme ce dreapta sa lua Sleusk împreună cu Francezii. Generalul Francez a oferit pe câmpul de luptă cruceа de răsboi generalului Gargalides comandantul regimentului Peloponez. La 18 Sept. elementele greceşti şi franceze au ocupat Notia făcând prizonieri. La stânga trupele greceşti vechi, în cooperare cu unităţile franceze, au curăţat malul drept al Cernei şi au luat Starovina, Zovick şi Cebren.

În cursul nopţei de 18-19 Sept. elementele greco-franceze au trecut Cerna la Cebren. Trupele greceşti au obţinut eri un strălucit succes, cucerind prima linie inamică până la Doiran şi făcând 700 prizonieri.

Agitaţia monarhistă în Ucrania

NAUEN. Agenţia telegrafică ucraniană este imputernicită a declara că guvernul ucrainian, faţă de agitaţia monarhistă ce creşte în Ucrania, are o atitudine de respingere şi are intenţia de a se opune cu aceiaşi consecinţă cu care s'a opus partidelor socialiste extreme.

Situaţia politică în Germania

Punctul de vedere al socialiştilor

BERLIN. — Comitetul principal al Reichstagului s'a întrunit la 24/9 dimineaţa cu o mare participare a guvernului şi a partidelor.

Convorbirile anterioare ale tuturor fracţiunilor avuseră de rezultat a se vedea că niciuri nu există un motiv principal de conflicte. Mai ales partidele cele mai puternice din Reichstag, centrul, au declarat că nu vor participa la agitaţia împotriva guvernului Hertling, iar pe de altă parte că nu vor obiecta nimic faţă de o eventuală intrare a social-democraţilor în guvern.

Fracţiunea social-democrată, în consfătuire comună cu preşedintele partidului, a stabilit 6 puncte cu condiţii pentru aprobarea cooperarii social-democraţilor în guvern. In dezbateri, preşedintele fracţiunei, Ebert, a susţinut în aplauze punctul de vedere că partidul nu trebue să lase nici o îndoială asupra faptului că nu este vorba de o pace cu ori ce preţ, ci că toţi vor face ultimele sforţări pentru a ocroti interesele de viaţă ale ţărei şi poporului.

Greve în Anglia

NAUEN.—De la greva din Londra a funcţionarilor, a omnibusurilor şi tramvaelor, mişcarea de grevă engleză nu s'a mai liniştit. Dintre multele greve actuale, greva lucrătorilor de şumbac din Lankashire este cea mai mare; ea cuprinde deja 300.000 de lucrători.

Ziarele engleze atrag atenţia foarte îngrijorate asupra marei primejdii a unei grele lipse de cărbuni, care trebue să mai complice încă problema muncei.

Chestia revoltei din India

NAUEN. Alte publicări ale ziarului „Times" asupra mişcărei revoluţionare din India spun că mişcarea în primele sale începuturi a pornit de la Brahmanii din districtul Kunah, care predică asasinatul politic ca singura armă posibilă împotriva stăpânirei engleze. De acolo mişcarea s'a întins la Bengal unde a fost sprijinită mai cu seamă de către tinerimea claselor mijlocii. Forma cea mai periculoasă a căpătat-o mişcarea în timpul actualului război în aşa numita „Conspiraţie Cohder" la 1915, care a stat în acelaşi timp în legătură cu un complot mahomedan.

Războiul submarin

NAUEN. Comunicare oficială.

Pe marea Mediterană submarinele germane au scufundat 20,000 tone brute.

Între vasele scufundate era şi un transport de trupe franceze care a fost scufundat în apropiere de coasta Franţei.

Cutremur de pământ

BERNA.— Ziarele italiene anunţă un puternic cutremur de pământ în insulele greceşti, care mai cu seamă la Milo a avut un efect dezastruos.

Sunt 300 de morţi şi 2000 răniţi şi aproape toate edificiile mai mari sunt dărâmate.

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamţ

EXTRACT

In conformitate cu dispoziţiunile art. 285 Cod. Civ. se publică ca Gh. Maria V, Burlacu din Comuna Crăcăoani pripetiţia Iarog. la No. 9214 | 918 a intentat acţiune de divorţ contra soţiei sale Catinca născ. Arasnoaei din Comuna Crăcăoani indicând că din această căsătorie s'a născ. 2 copii, şi anume Constantin de 6 ani şi Maria de 3 ani iar pârâta soţie nu are nici un sol de avere.

Grefier G. D. Manoliu

No. 17034 1918 August 1.

EXTRACT

In conformitate cu dispoziţiunile art. 285 Cod. civ. se publică că Agnezţa Gh. Gh. Ilirim născută Mircă din Com. Bistricioara prin petiţia Iareg. Iv No. 12095/918 a intentat acţiune de divorţ contra soţului său Gh. Gh. Ilirim din Com. Bistricioara indicând că din această căsătorie s'a născut două copile şi anume Elisabeta şi Floarea iar ca avere pârâtul soţ posedă 20 prăjini arătură valoare de 800 lei; 80 prăjini fânaţ în valoare de 600 lei 2 cai şi o căruţă în valoare de 1000 lei şi o vacă în valoare de 800 lei.

Grefier nedescifrabil

No. 18916 1918 August 1

Gimnaziul Moriţ şi Betti Wachtel

— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —

Primeşte înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela şcoiile statului.

Elevii săraci fără osebire de naţionalitate obţin scutire de taxe.

Şcoala primară şi profesională de fete Steaua

— Str. Elena Doamna 23 —

Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în locatul şcoalei în fie-care zi între orele 10—12 şi 3—5 de la 5—20 Septembrie a. c.

Comitetul

Aviz

Se aduce la cunoştinţă că la **Orfelinatul Neuschotz** str. Academiei No. 5 (vis-a-vis de Hotel Trajan) se primesc preparaţie de curs primar, secundar (inferior) şi facultativ pentru limbile străine moderne.

A se adreca între 12—2 a. m.

Se caută spre imediată angajare 2 sau 3 chelneriţe la restaurantul „Consumul Naţional" str. Lăpuşneanu 47 (vis a vis de Cofetăria Funiack) între orele 1—2 p. m.

La Restaurantul „Consumul Naţional" din str. Lăpuşneanu 47 (vis a vis de Cofetăria Funiack) se serveşte mâncări calde şi reci se primesc abonamente cu preţuri populare.

CAUT Administrator-Comptabil pentru moşie mică în Vaslui. Adresa Raul Sculy Str. Toma-Cozma 7 Iaşi

Teatrul Elisabeta

— Str. Gându —

Astă-seară Joi 13 Septembrie 1918

şi în zilele următoare

. . Se va juca . .

RIDICHEA

revistă în două acte de

GEORGE ANONIMU

cu Doamna

FLORICA FLORESCU

Ionescu-Brăila

Montare fastuoasă

In actul II-ea MARE BALET

Biletele la Casa Teatrului „ELISABETA"—Preţuri populare.

Pădure de vânzare în întindere de 154 fălci, judeţul Bacău, comuna Ungureni Orice informaţii se obţin la sediul băncei Iaşilor

La Depozitul de Vinuri

LA BANCA MOLDOVA

a sosit un mare transport de vinuri din Şabo (Basarabia) de calităţi superioare şi se vinde de la 30 litri în şus cu preţ mai redus ca ori unde;

Şireturi de ghete, şireturi de corset precum ori-ce fel de şireturi şi material de galoane sutaşuri etc. cumpăr. A se adresa la Depositul de şireturi de ghete. Samuel Oraştein str. Costaki Negri 18.

De vânzare 2 vii unite în com. Copou podgoria „Breazu" hotar cu apele minerale Breazu având 2 fântâni cu apă minerale căpătate gata de exploatat în întindere de aproximativ 5 jum. hectare. Informaţii la D-l. Popa Radu Jockey Club casele Tufli.

Elev predau lecţiuni curs primar şi secundar până la clasa 6-a. Printr'o c. p. vin la domiciliu M Spitzer str. Nicolina 36

MICUL INSTITUT

PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional şi facultativ cu limbi moderne şi piano, sub direcţia D-rei **Eug. HARNAGE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curţei)

Instrucţie şi educaţie îngrijită. Preţuri moderate.

INSTITUTUL DE FETE

„Champalbert-Herovanu"

IAŞI—Bărboi 19

Cursul primar cu programa statului.—Limbele franceză şi germană. Educaţie îngrijită.

Inscrierile încep la 15 August, orele de cancelarie 10—4 p. m. Cursurile încep la 10 Septembrie.

Curs Preparator

S'a deschis în locatul fost pensionul Knoch strada Cuza Vodă 16 un curs preparator primar şi secundar inferior după programa statului predat de D-rele Em. Focşa şi Ec. Strat absolvente ale facultăţei din Iaşi Se fac inscrieri zilnic de la orele 3—5 iar cursurile încep la 15 Septembrie.

Preţuri foarte reduse

Carton asfaltat pentru acoperemînte sfoară pentru cusut saci. Muşamale impermiabile. Piatră vânătă pentru saramurat grâu şi stropitul viilor. Sobe de tablă groasă pentru uzul casnic, De vânzare cu preţuri avantagioase la depositul Isidore Margulies Iaşi str, Ştefan cel Mare No. 37

Strada Mârzescu No. 22

Consultaţii: 10—12 a. m. 4—7 p. m.

Boli Genito-Urinare, Venerice

Ijnţelumi Spălături uretrale, Electroterapia

Boli interne, Boli de Copii

Vaccinări (Buletine pentru şcoli)

Furaj, iarbă de cosit, se vinde, str Zugravilor 57 bis.

Lemne de foc şi de construcţie de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

Magazinul de delicatesse şi coloniale Anette Bucur caută 2 vânzători speciali în branşa colonialelor şi o casieriţă cu o garanţie.

Anunciu

La magazinul de cofetărie **Anette Bucur** (fost Berindei) din str. Lăpuşneanu N.o 6 s'a pus în vânzare un stoc foarte mare de mărfuri de coloniale şi delicatese cu preţuri foarte avantajoase, deasemeni dulceţuri şi compoturi de prima calitate.

De vânzare Palton damă postav păsărogri forma demicloche 400 lei captuşit jumătate motion nou. Costache Negri 64 Stăncfulescu

Imobil din Iaşi str. Arcu No. 14 compus din case de locuinţă şi un vast teren bun pentru o instalaţie cinematografică sau industrială, de vânzare. Informaţiuni la D-l Ioan Serafimi avocat Str. Cuza Vodă No. 55

Anul XIV-lea No! 3444 | 10 BANI NUMARUL | Duminică 16 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

Cazul Principelui Carol

Situaţia elarificată.—Parlamentul pentru demitere.—Un consiliu de Coroană.—Părerea d-lui Brătianu.—D· General Averescu oscilează.—Atitudinea prinţului Carol.—Situaţia guvernului

Şedinţa de ieri a camerei va constitui o dată însemnată în dezvoltarea noastră politică şi în mersul raporturilor dintre ţară şi tron.

Acea şedinţă n'are atât semnificaţie prin ceea ce s'a spus, cât prin manifestările, care s'au produs, cu ocazia cuvântărilor pronunţate, manifestaţii cu un adânc înţeles şi care nu poate fi tăgăduit.

Tot ce a însemnat „un mot qui porte", tot ce a însemnat o apreciere defavorabilă, a fost zgomotos aplaudat. Dinasticismul camerei găsea o perfectă armonizare cu spusele d-lui Patraşcanu, care, în definitiv, aveau acest înţeles: *Principele Carol nu mai poate continua a fi moştenitorul tronului.*

Răspunsul primului ministru a însemnat că,

Guvernul şi-a fixat linia de conduită, conformă cu interesele permanente ale ţărei şi dinastiei, că,

Această linie de conduită însamnă că guvernul este de părere că chestiunea pusă prin gestul principelui Carol nu poate fi rezolvită prin contraverse juridice, şi că,

Consultarea oamenilor politici, între care şi a d-lui Brătianu, s'a făcut pe baza cererei şefului guvernului, care voieşte ca în chestia pusă de consiliul de miniştri, suveranul să nu ia o hotărâre, înainte de a cunoaşte părerea acelor ce au condus ţara şi care *„într'un viitor apropiat pot fi chemaţi din nou a conduce ţara"* că d-sa a urmărit în acelaş timp ca partidul liberal să fie silit să-şi spuie pe şleau părere, nu să aibă două ipostaze, după cum i-ar veni mai la îndemână în viitor.

Chestiunea este dar lămurită. Guvernul are fixat punctul său de vedere şi va trage toate concluziile, dacă acest punct de vedere nu va fi admis.

Suntem dar în prezenţa unei situaţii care nu comporta două soluţii. Niminea nu se va îndoi de gravitatea ei, în aceste împrejurări fortuite, când ori ce act, cât de neînsemnat politic, nu poate fi considerat în afară de complexul i n t r e g al al înlănţuirei evenimentelor generale.

Situaţia e dar excesiv de serioasă şi desleagarea nu poate întârzia mult, deşi ea va mai cere câte-va zile.

Iată acum noi amănunte în legătură cu această chestiune:

După toate probabilităţile Luni va avea loc un consiliu de coroană. D. P. P. Carp nu va fi invitat, aceasta întru cât d-sa nu este cuprins în formula enunţată de primul ministru la cameră că „vor fi consultaţi toţi acei care într'un viitor apropiat ar putea fi chemaţi să conducă destinile ţărei".

Se ştie de pe acum, că d. Brătianu va fi pentru soluţia menţinerei prinţului Carol ca moştenitor, în cazul cînd lucrurile n'ar fi ireparabile.

Din imediatul anturaj al fostului prim ministru se afirmă că şi d-sa este de acord că d-ra Zizi Lambrino nu poate fi regina României. În cazul însă când gestul poate fi reparat, d-sa este de părere că interesele bine înţelese ale dinastiei cer menţinerea prinţului Carol. România trebuie să fie ferită de acele turburări ce au constituit tragicul istoriei altor naţiuni, între ramurile celé şi străine ale aceleaşi dinastii.

În ce priveşte pe d. general Averescu, deşi comunicatele din ziarul *Indreptarea* sunt categorice; deşi prietenii d-sale se dedau la manifestaţii categorice în sensul că principele trebuie să fie demis, circulă un zvon curios: *d. general Averescu s'ar fi declarat gata să ia răspunderea guvernărei, chiar în cazul cînd chestiunea principelui Carol ar fi tranşată alt-fel de cît prin demitere.*

•

Am spus că este probabil că Luni va avea loc consiliul de coroană, dar n'am fost afirmativ.

Această fiind-că din izvor domn de toată încredere mi se afirmă că suveranul este de părere că întrunirea consiliului de coroană să aibă loc abia peste 30 de zile, timp necesar şi pentru cercetarea actelor şi pentru reflexiunea prinţului Carol.

Se pare însă că d. Marghiloman este de părere că chestia trebuie tranşată cît mai repede.

In acest senz trebueşte explicată noua declaraţie făcută ieri în parlament de primul ministru că se impune o grabnică soluţie a problemei întru cît or-ce întârziere deserveşte cauza.

•

In vederea situaţiei excepţionale guvernul a rugat pe deputaţii şi senatorii aflători în Iaşi ca să nu plece. Se prea poate ca evenimentele să se precipite ast-fel în cât parlamentul să fie nevoit a ţine şedinţă şi Duminică.

Cât despre consiliul de miniştri, el a fost declarat în permanenţă.

•

Ştiri demne de încredere îndreptăţesc afirmaţia ca lamţia regală este greu consternată, în urma gestului principelui Carol.

Cât despre principe, al cărui consimţimând este necesar în eventualitatea unei soluţiuni menite a „repara" fapta, se poate spune doar atât: dacă pentru moment principele contenuă a fi stăpânit de inclinarea inimei sale, nici o îndelală nu începe că influenţa hotărâtoare a suveranei îl va determina în sensul dorit.

Este însă de văzut dacă „reparaţia" mai e posibilă. In ori-ce caz decisia n'o mai pot lua numai acei ce au dreptul să vorbească în numele sentimentelor de familie. Au cuvântul hotărător şi îl au acei care sunt chemaţi a apara interesele ţărei şi ale dinastiei, în ori ce ocazie şi deci şi acum, în partea pur politică a actului princiar.

OP.

Externe

Situaţia

Toate indiciile sunt că aliaţii urmăresc planul unei ofensive generale, pe toate fronturile. Şi iarăş toate indiciile sunt că în curând aceste ofensive se vor opri—sezonul proprice luptelor apropiindu-se de sfârşit.

Nu-i vorbă, în răsboiul acesta groaznic s'a văzut de multe ori că nu se mai ţine cont nici de vremea proprice. Foarte multe lupte s'au dat în sezonul ploios sau chiar iarna. Aşa se şi explică că de abia se vorbeşte despre o ofensivă pe frontul italian—deşi ştirile sunt contrazicătoare în această privinţă, unele pretinzând că Italia va face ofensiva, altele că Austro-Ungaria.

Un lucru este însă sigur. In curînd luptele vor perde din acultate şi situaţia va deveni staţionară. Resbolul se va prelungi dar şi cu ei infinitele mizerii.

In ce ne priveşte prelungirea lui însamnă nenorocirea noastră. Foarte naturale sunt sentimentele celor pe care nu-i înfricoşează prelungirea suferinţelor din moment ce este vorba ca la sfârşit să lasă un bine pentru ţară. Naturale, frumoase, demne sentimente.

Dar dacă prelungirea suferinţelor va însemna o prea neînsemnată modificare? Dar dacă prelungirea va insemna un rezultat pe care, printr'o politică cuminte, l'am fi putut obţine fără groaznicele jertfe şi ruina naţională de acum?

In acest caz respunderea celor ce ne-au adus aci va fi atît de covârşitoare în cît nu va fi cu puţinţă să-i se măsoare estindefea?

MICI POLEMICI

In fis-ce si câte o nouă gazetă apare ca să protesteze contra hârtiei prea scumpe.

Şi cu toate acestea mijlocul ca să o ieftenească e simplu: să nu apară apa de multe gazete.

•

După şcolile fără cărţi, — avem acum şcoli fără bănci.

S'ar putea spune, totuşi, că au prosperat în cei doi ani din urmă cărţile şi băncile.

•

Bolşevicii au creat o decoraţie.
Roşie, desigur, nu numai la cozarde.

•

Fie-care Aus-weis câte o fotografie!
Mai bine i-ar zice Weis-wais, după atelierul care trebuie că fi trăs beneficii diplomatice.

•

Ziarul a arătat că Florica Florescu a manevrat cu unghiile şi cu dinţii între culise. Inţelegem cu dinţii, — ca să se simtă că nu sunt falşi. Dar unghii? E lipsă de manicur în Capitală?

*

Cu „Ridichea" se pare că autorul a cam ameţit-o. De ce nu i-a zis înculte revistei „Sfecla"?

•

Zicala „vânând şi făcând" sună în timpul nostru aşa: „vânzând şi făcând". E verbul la ordinea zilei: a vinde.

OAMENI SI LUCRURI

Copoul nou...

L'am văzut, după ani de zile.

Caţi ani? Vor fi trei... Eram înaintea anului de răsboiu. O pauză în timpul unei concentrări pe platoul Copoului; muzică de goarnă, sunet de tobe; ecou de paşi alergători. Exerciţii. Pregătiri. Febrile aşteptări de mari evenimente ce se vestiau tot mai aproape, tot mai inevitabile.

Ani de zile!

Câtă viaţă s'a scurs; câtă moarte s'a împrăştiat de atunci încoace; cât sânge, câţi nervi! A murit în acest timp o bună la fiecare parte din noi. S'au năruit, de atunci încoace, câte iluzii, câte aşteptări, câte puteri, câte nădejdi puse în eternul „mai bine"!

Şi iată, seara, Copoul nou, deosebit de cel vechiu,—prin ce oare?

Prin tot ce desparte lumea de acum de lumea dindărătul celor trei ani înghiţiţi de concentrări, de mobilisări şi de campanie ucigătoare.

Sunt frumoase încă aleele amândouă ale Domnului Lascar. Dar copacii sunt rari, mult mai rari pe marginele lor; iarba pare că n'a crescut nici odată în tăinuitele pene, pe vremuri adăposturi ale atâtor idile şi întâlniri dulceaţe.

Acelaşi freamăt de copaci, — acelaşi farmec de lună. Dar grădina, lipsită de aer, lipsită de măreţie idilică, a luat înfăţişarea cea nouă. De la poarta de intrare te întâmpină grupul de invalizi: cărje de lemn, membre retezate, trupuri strepşite. In hacaraţile numai pe jumătate ascunse, alte grupuri de invalizi. Vecină cu Copoul este marea tabără a nenorociţilor şi de la ea se alimentează grădina unică a Iaşului vizător, a Iaşului liniştit de altă dată.

Invalizii sunt astăzi oamenii ca şi noi. S'au normalizat în mijlocul nostru, ori noi ne-am apropiat de dânşii, ne asemănăm cu ei mai mult decât trădează aparenţele. Ei cântă, ei râd, fac glume şi nu au aerul stafiilor rătăcitoare în bătaia lunei,—o nu! N'ai spune măcar că fac haz de necaz ei că vor să uite, în serile calde de vară, suferinţa lor, neajunsul de a nu mai fi ca noi, de a nu mai fi ce au fost pe vremuri.

Ai lor este Copoul nilelor de astăzi, nopţilor de astăzi şi ei se bucură sincer de veselătatea lui.

Eşti a lor grădină veche scarbăd reînoită, victimă a răsboiului în timpul căruia vetrele au mistuit cu incendiul lor meschin atâţia copaci dintre ai tăi, bătrâni şi venerabili!

Pentru noi însă, ai rămas Copoul de eri care ai împletit ghirlânzi tinereţelor pline de vise şi de frumuseţi...

RODION

■ In discuţia generală a legei arendărilor obligatorii, la Senat. Au vorbi printre alţi senatori, d. Iarca, liberal independent.

INFORMATII

※ **Chestia alimentaţiei.** — Joi dimineaţă a avut loc la ministerul de interne o consfătuire, la care au participat primul ministru, d. general Gârleşteanu, toţi prefecţii şi primarii din Moldova.

Obiectul consfatuirei a fost lipsa de alimente, în special de grâu. Discuţiile au fost lungi, laborioase. Rezultatele? Rămâne de văsut.

Cu această ocazie un tânăr deputat şi primar, d. Mircea Arapu a spus:—„Să recunoaştem că vina este a tuturor. Autorităţile slabe, jandarmii nişte gheşeftari, proprietarii şi arendaşii nişte speculanţi, iar ţaranii nişte incorigibili contrabandişti. Garantez că o anchetă drastică ar dovedi că se găsesc actualmente în judeţul Botoşani, una mie vagoane grâu şi nu cinci-zeci cât anunţă marii şi micii producători.

Să procedăm fără milă şi vom avea ce mânca. De nu, feametea ne paste!".

Spusele tânărului primar de Botoşani au făcut o puternică impresie.

※ *Pentru Marţi a fost fixată la Senat desvoltarea interpelărei, pe care d. Victor Miclescu, Senator, a adresat'o primului ministru, în chestia asasinărei celor trei cetăţeni ruşi şi a unui supus român.*

Cu ocazia aceasta publicul va cunoaşte cine sunt acei care au dispus asasinatele în chestiune.

※ *Comitetul de instrucţie a emis mandate de aducere în potriva d-lor Alex. Constantinescu, fost ministru de domenii şi interne, şi G. Corbescu, fost prefect de poliţie.*

Primul este citat a se prezenta Luni înaintea comisiunei.

Cît despre d. Corbescu mandatul nu i-a putut fi înaintat întru cît nu se găseşte în Iaşi. Se zice că s'ar afla in Basarabia, la Ackerman şi că s'ar fi trimis un automobil ca să'l a ducă în Iaşi.

※ Faţă cu numărul extraordinar de elevi căzuţi în acestă din urmă examene particulare, se crede că va mai fi, în Octombrie ori în Noembrie, o sesiune de examen, cu deosebire pentru acei cari au rămas îndărăt din cauza participării la răsboiu.

※ Furându-se din archiva Formaţiunei Sanitare „Regina Maria" din Biroul Băncei Chrisoveloni *Un chitanţier* conţinând formulare ce servesc pentru emiţerea de adoverinţe de proprietate a automobilelor şi uneltelor vândute la licitaţie publică de către Formaţiunea Sanitară „Regina Maria" se atrage atenţiunea autorităţilor şi personelor particulare că numai acele chitanţe sunt valabile cari poartă semnătura D-lui Paraschiveseu, delegatul Comitetului, având No. 1—80, restul adoverinţelor rămânând anulate.

※ Ministerul Instrucţiunei a comunicat un nou program al orelor de şcoală pentru învăţământul primar.

Suflcrvnt să remarcăm că se prevăd ore de clase de la ora 1—5 p. m. neîntrerupt, pentru micii copii de şcoli primare.

※ In curând va apare: CRITICA SĂPTĂMANII, Revistă literară şi socială scrisă de d-nii: Al. Al. Bănăţeanu, E. Cecropide, Pamfil Seicaru şi D. Tomescu.

※ Sălile pline şi entusiastele aplauze cu care sunt răsplătiţi în fie-care seară atât artiştii cât şi autorul revistei „Ridichea" sunt cel mai bun răspuns dat răutăţilor şi comentariilor nedrepte, făcute cu intenţie de o anumită presă.

※ La Facultatea de Filosofie şi Litere din Iaşi sunt vacante următoarele Catedre:

Istoria Românilor.
Istoria Veche.
Limba şi Literatura Latină.
Limba şi Literatura Greacă.
Limba şi Literatura Franceză.

Cei cari doresc să ocupe ca suplinitori aceste catedre sunt invitaţi ca până la 20 Septembre a. c. inclusiv să prezinte cererile La Decanatul Facultăţii prin care să-şi arate titlurile şi lucrările în specialitatea catedrei ce vrea să ocupe.

※ Se aduce la cunoştinţa onor. public că mâine dimineaţă Duminică 16 Septbr. s'a pus în vânzare la Debitul de desfacere a produselor fermei şi viilor d-lui A. Badaraeu, *lapte dulce* stilnic proaspăt, provenit de la vaci tuberculinizate, deci perfect sănătoase, ferma fiind pusă sub direcţiunea d-lui Medic veterinar Lupaşcu.

■ Membrii sindicatului morarilor s'au întrunit aseară sub preşedinţia D-lui Corjescu.

S'a formulat cererea de a se aperi cu 400 lei costul vagonului cu grâu măcinat, morarii dovedind că altfel ei nu pot acoperi cheltuelile efective.

※ D. Ştefan Zamvel, institutor în localitate, a fost numit casier al casei de economie, credit şi ajutor a corpului didactic.

※ Denunţăm prefecturei de poliţie cazul negustorului de fructe din Hală. Fierarul Iosif care a cerut eri pentru un pepene exorbitantul preţ de 12 lei.

Cred oare autorităţile noastre că nici o măsură nu se poate lua contra acestui revoltător jaf?

※ Mai mulţi pensionari ne întrebă dacă pot şi dânşii să meargă la teritoriul ocupat şi cu ce formalităţi?

Cum nu ştim nimic, rugăm pe cei în drept să le comunice raspunsurile la aceste întrebări.

※ Cheta făcută ieri de ziua Sf. Cruci, în catedrala Metropolitană, în prezenţa I. P. S. Mitropolit Pimen, pentru orfanii din răsboi, a dat suma de 1079 lei şi 20 b.

Această sumă s'a trimes Comitetului din Chişinău pentru orfanii de răsboi basarabeni.

— Inalta Curte de Casaţie cercetează astăzi avizul d-lui I. Panaitescu contra deciziei Camerei de punere sub acuzare prin care s'a dispus arestarea sa.

— Chemat de M. S. Regele, d. Al. Marghiloman, preşedintele Consiliului, pleacă diseară la Bicaz, unde va petrece ziua de mâine, Duminică.

※ Dl. avocat Osvald Racoviţă s'a plins astăzi baroului în contra modului de purtare al d-lui judecător Marian, delegat la judecătoria Ocol. I.

※ *Anunţăm cu adâncă părere de rău moartea d-nei Maria C. Hârjeu soţia d-lui ministru de război, general Hârjeu.*

※ *Fraudele de la comună* D. Locotenent de cavalerie Dobrescu, din garnisoana Sculeni, a oprit un camion automobil, bănuit că duce contrabandă. S'a stabilit că încărcătura era petrol și aparținea unui comerciant din Bălți, care era de asemenea pe camion.

D. locot. Dobrescu a adus camionul cu încărcătura la Iași și a denunțat cazul autorităților.

Mai întâi Siguranța și apoi parchetul au început cercetările și au stabilit că petrolul fusese eliberat de distribuție pe baza bonurilor Comunei Iași, bonuri în baza cărora comuna Iași are drept la 9000 kgr. petrol pe lună.

D. prim-procuror s'a dus la primărie ca să aducă la cunoștința primarului cele întâmplate; d. primar Botez a chemat imediat în cabinetul său și în fața d-lui prim-procuror pe inginerul șef al comunei, d. Vidrighin și i-a cerut se oteală de bonurile comunei pentru petrolul de eclerej.

D. Vidrighin a declarat că 'a perdut bonurile și că cel ce le-a găsit a făcut abuzul.

Răspunsul inginerului șef neatârnând pe primul procuror, în același zi s'a ordonat siguranței să facă cercetări și descinderi. Joi după amează siguranța a ridicat de acasă pe Vidrighin, la due la Siguranță unde a fost cercetat până eri după amează, când a fost înaintat parchetului.

D. prim-procuror a trimis cazul la Instrucție, unde, după un interogator sumar, l'a pus sub mandat de arestare pe Vidrighin.

※ Printre doleanțele pensionarilor, este și aceia ca să li se permită a călători pe căile ferate cu preț pe jumătate ca și funcționarii.

Noi credem că e drept, dar în același timp avem convingerea că cei ce teamă de supraâncărcare a trenurilor din partea lor, trebuie să dispară.

Astă-zi, de exemplu, din Iași la Tecuci cu trenul de persoane se plătește locul la cl. I cu 61 lei 20 bani, în loc de 16 lei cât costa înainte de războiu.

Jumătatea de atunci era 8 lei, iar astă zi 30 lei, și pensionarul care n'are alt venit, nu-și va permite uzer luxul unei călătorii, ci numai în caz de mare nevoe va face aceasta.

Dați, Domnule Ministru și pensionarilor învoirea ce cer, căci noi avem convingerea că nu de aici va veni usagiul materialului de cale ferată, precum nici scăderea venitului C. F. R.

Face-ți însă un act de dreptate pentru cei ce și-au sacrificat anii de muncă în serviciul Statului.

※ Azi dimineață, la orele 6, un incendiu puternic a isbucnit la școala de sericicultură Vitlimescu, din strada Lascar Catargiu. A ars întregul șir de case de alăturea de școală.

Focul a isbucnit din sala în care erau instalate răzbeaicle de țesetorie.

S'a simțit o mare lipsă de apă.

Pagubele sunt insemnate.

■ In curtea școalelor „Cultura" în fața Teatrului Național (actualul parlament) heitul unui cal mort infectează de aproape opt zile atmosfera vecinătății.

Reclamațiunile făcute autorităților comunale de a îndepărta cadavrul au rămas fără nici un rezultat și locuitorii din acea parte sunt condamnați a inspira zi și noapte aerul pestilențial, ce-l exală heitul, ajuns în cea mai oribilă putrefacție.

Intrebăm serviciul sanitar al orașului, dacă această chestiune merită sau nu vre'o atențiune și așteptăm măsurile ce va găsi de cuviință de a lua.

※ D. Dobrescu, președintele senatului, a făcut eri un călduros apel către senatori, de a nu prelungi prea mult dezbaterile legei agrare, pentru a putea cu o oră mai înainte indeplini această operă socială și a da posibilitatea și membrilor maturului corp, de a îngriji fie care de interesele lor proprii.

Se pune în legătură apelul D-lui Dobrescu, cu dorința guvernului de a închide Sâmbăta viitoare sezunea parlamentului.

Teatrul Elisabeta

Astăzi Sâmbătă 15 Septembrie 1918

și în zilele următoare

Se va juca

FRUMOSA REVISTĂ

RIDICHEA

Cuplete Noi — Balet grandios

Doamna

FLORICA FLORESCU

Ionescu-Brăila

are creațiuni extra-ordinare

Prețuri reduse

Mâine Duminică la ora 4½ precis

Grandios MATINEU

prețuri absolut populare

※ Astăzi s'a deschis sesiunea Curței cu Juri, în localul Școalei Primare „V Adamachi din str. Elena Doamna. Prezidează d. consilier de Curte Gorgos.

※ *Din curiozitățile timpului.*—Ministrul de Interne este nevoit să trimită de la Moinești la București benzina necesară pentru automobilele serviciului din București a ministerului de Interne.

※ Eri s'a întrunit în camera președintelui Senatului, comitetul delegaților Senatului cu legea pentru impozitul asupra câștigurilor din cauza războiului.

D. D. Dobrescu, presedintele Senatului, unul din delegați, a cerut mai multe modificări relativ la impunerea băncilor și societăților.

Dintre ceilalți delegați, de asemenea, au cerut unele modificări, între care și relativ la impozitul viticultorilor.

D. ministru Arion, care era de față, a recunoscut necesitatea modificărilor cerute și și-a dat întâlnire cu raporterul, d. Senator Dicescu, pentru Marți, ora 10 a. m. pentru redactarea modificărilor admise.

※ *Grădina Copou.*—Sâmbătă și Duminică 16 Septembrie 1918, de la orele 10 dimineața și până la orele 1 seara, mari Serbări Câmpenești și Artistice date în folosul Orfelinatului „Principele Mircea" de sub auspiciile Majestății Sale Regina Maria, patronate de comandantul Corpului 4

Pe lângă marile și frumoasele surprinderi și și celebrul nostru cântăreț și monologist *Corăscu* secondat de un cero de artiști.

Musica Regimentului 12 Ștefan cel Mare.

La orele 11 Bătălie de la Mărășești cu regimentele din Garnisoană cu bombardament de Artilerie cum a fost la Mărășești.

Parlamentul

SENATUL

Ședința din 14 Septembrie

D. dr. Niculescu anunță o interpelare în privința neregulelor petrecute cu numirile profesorilor universitari.

Face cunoscut cazul unui magistrat care, — crede d-sa, — face o propagandă dăunătoare intereselor țării în teritoriul ocupat. Pedepsit cu 6 luni închisoare pe fortăreață, pedeapsa i-a fost agravată de mareșalul Mackensen și va fi deportat în Germania.

D. Dacian: cere dosarele neregulelor de la reg. 9 Roșiori, — și dosarele d-lui general Paraschiv Vasilescu.

D. Iarca: crede, că Senatul îi dă asentimentul pentru a vesteji purtarea acelor români — cazul d-lui Barnowski — care se servesc de autoritățile germane pentru a se răzbuna contra altui român — cazul citat de d. dr. Niculescu.

Senatul trece în secțiuni.

Legea arendărilor obligatorii

La redeschiderea ședinței se ia în dezbatere legea arendărilor obligatorii.

D. Dobrescu, presedintele Senatului, arată importanța legei care rezolvă o foarte importantă problemă socială. Roagă Senatul ca discuțiunile să fie pe cât posibil mai scurte.

D. Iosifache, raporterul legei, dă cetire raportului justificând motivele care au presidat la modificările pe care Comitetul delegaților le-a adus proectului de lege.

In discuțiunea generală d. dr. Gerota: face un sumar istoric al problemei agrare la noi, blamând atitudinea demagogică a partidului liberal în această direcțiune. Vorbește de sinceritatea cu care M. S. Regele a făcut promisiunile cunoscute țărei, că se va da pământ. Declară că nu cunoaște care a fost programul partidului conservator în trecut în chestiunea agrară.

Prin digresiune vorbește de starea rea a Moldovei găsind vinovate guvernele care totdeauna au trimis aici organele cele mai rele administrative și împietând din toate punctele de vedere față de trecutul Moldovei și respectul ce i se datorează.

Țăranii au avut pământ, dar n'au știut să'l utilizeze, și în primul rând vinovații sânt proprietarii cari arendează moșiile și sporesc arenzile; față de toate astea starea țăranului a rămas tot înapoiată.

Arată eficacitatea soluțiunilor propuse de partidul liberal și în present, partidul conservator, găsind că ultimul este mai avantajos — întru cât tranziția nu este bruscă și realizează selecționarea.

Citează date statistice care demonstrează că proprietatea mică—țărănimea—produce mai mult pentru bogăția țărei, decât marea proprietate.

Termină, făcând apel la desinteresarea tuturor, pentru a se vota această lege care e e tranziție fericită în problema agrară.

D. Goliav, se ridică contra proectului de lege, în special arendarea forțată.

Se levește în ascuțe însăși a dreptului de proprietate. Legea calcă în picioare acest drept. Interese superioare? Ele nu sunt satisfăcute de lege. Demagogii din Camera noastră n'au cunoștințe, nici experiențe. Dar iată cum d. ministru cade în această eroare. Se dă, e lovitură de moarte marei agriculturi care produce maximu în țară.

Vă cer să nu păstrați în lege caracterul constrângerei. D. ministru ar trebui să incurajeze marea proprietate, dar d-sa se amestecă prea mult în gospodăriile noastre.— Legile în vigoare p u n la dispoziția guvernului 600000, ht. deci nu incep cu parcelarea și împărțirea ler, aici să-și experimenteze d. ministru visurile sale de reformator.

Legea să aibă caracter facultativ, aceasta va da rezultate mai bune. Am curajul să rog să se retragă legea, dacă nu vrea, fac apel la toți, să se părăsească caracterul constrângerei.

D. dr. Rigler, vorbește în calitate de reprezentant al Eforiilor Sfi. Spiridon...

Consideră legea ca un paliativ adus problemei agrare. Făcând aprecieri asupra solului nostru, arată că fertilitatea pământului a menținut starea înapoiată a țăranului. Nu numai pământul va face fericit pe țăran, ci industriile care trebuesc născute în legătură cu agricultura.

Vorbește impotriva diviziunei ce se face în categoria proprietarilor, aducând și alte câteva critici neimportante.

Terminând aduce laude legei și solicită votarea ei.

Ședința se termină la ora 8 p. m.

CAMERA

— Ședința dela 13 Septembrie —

In ședința de Joi 13 Septembrie d. *D. D. Patrașcanu* a rădicat chestiunea actului săvârșit de principele moștenitor trăgând concluziunile că principele Carol nu mai poate păstra calitatea de moștenitor al tronului Românei, că soluțiunea anulărei căsătoriei ar fi nelegiuită, inumană și ilegală și că prințul Carol nu mai poate rămâne nici în armată

D. Patrașcanu s'a pronunțat și în contra faptului că în asemenea chestiune a fost luat avisul d lui I. Brătianu.

D. Al Marghiloman a răspuns că guvernul nu este de loc hotărât a resolva chestiunea principelui Carol pe baze de controverse juridice și valabilități de acte, ci în lumina intereselor permanente și reale ale dinastiei și țărei.

In chestiunea consultărei d-lui Brătianu, primul ministru a declarat că aceasta s'a făcut după propria-i dorință, de care ce crede de cuviință că în această gravă chestiune fie-care partid trebue să-și spuie cuvântul protocolar și înregistrat oficial, pentru a se cunoaște în viitor ce a sfătuit fiecare partid, și pentru a nu avea partidul liberal beneficiul adouă ipoteze.

•

In ședința de Vineri 14 Septembrie aducându-se din nou în Cameră chestiunea principelui moștenitor, d. *Al. Marghiloman* a luat din nou cuvântul declarând că-și menține toate cele spuse în ședința precedentă și că guvernul este decis a resolvi caestiunea cât mai grabnic întru'un apropiat Consiliu de Coroană, socotind că interesele țărei nu sufăr întârziere.

※ ECOU.—Se aduce la cunoștința publică că în zina de Duminică 16 Septembrie a. c. ora 10 dimineață, se va ține în curtea Prefecturei Tutova, Bârlad, o licitație publică pentru vânzarea următoarelor camioane și camionete, aparținând Formațiunei Sanitare „Regina Maria", 2 camioane Renault de 2 jum. tone, în perfectă stare de funcționare, începând de la 30.000 lei, 4 bandage noi, începând de la 1600 lei, 1 camionetă Renault de o tonă, cu cauciucuri noi, începând de la 20,000 lei, 1 camionetă brancardă G. M. C. și o camionetă Vulcan de 1 jum., tonă, începând de la 15,000 lei fiecare, ambele în bunh stare de funcționare, 5 camioane pentru tracțiune de animale sau remorcă, începând de la 1500 lei fiecare, cum și una mașină de turism „Maxveli", având cauciucuri noi, începând de 15,000 lei.

※ ECOU. — Societatea „Berăria" invită Doamnele și Domișoarele la a treia ședință literară Duminică 16 Sept. ora 3 jum. p. m. fix în Cantina Gheltser.

Automobil „Mercedes" 20 H. P. în perfectă stare caroserie elegantă torpedo 6 locuri **se vinde** eftin cauza plecărei. Garajul Rudolf Lozonski 12

Motor cu Dinamo de 6 cai putere se caută la Birou de Import Export Industrie și Comerț Iași str. Stefan cel Mare No. 4

Ferestrău circular cu masă se caută la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași Str. Ștefan cel Mare No. 4

Rechaud electric pentru gătit caut spre cumpărare. A se adresa la ziar.

Se caută de urgență un apartament gol compus din 2 sau 3 camere cu bucătărie pivniță și magazie, cu electricitate și apă aproape de centru Se plătește preț bun a se adresa la ziar sub Doctor.

Ultimele ştiri telegrafice

Ofensiva Franco-Americană în Champagne

Succesul primei zile ▬ *Apararea Germană*

BERLIN.—Marele Cartier:

In Champagne, între înălțimele de la vest de Suippes și Aisne precum și la nord-vest de Verdun, între Argonne și Meusa, francezii și americanii au început ieri puternice atacuri. Lupta de artilerie s'a întins peste înălțimele de la vest de Suippes spre vest până la Reims, iar peste Meusa spre vest până la Mosela.

Acolo au avut loc numai atacuri parțiale; ele au fost respinse după lupte violente.

La respingerea lor la răsărit de Meusa s'au distrus și trupe austro-ungare.

Pe fronturile principale de atac un puternic foc de artilerie a introdus lupta de infanterie.

La vest de Aisne au năvălit francezii, iar la răsărit de Areune americanii, punând în linie numeroase automobile blindate, impotriva pozițiilor noastre.

Conform ordinului, avant-posturile noastre s'au retras luptând pe liniile de apărare ce le erau disputate. La Tahure și Ripout i-a reușit adversarului în atacurile sale continuate până seara, să pătrundă peste liniile noastre înainte de luptă, până la înălțimile de la nord-vest de Tahure și până la Fontaine en Dormois. Aici rezerve au zăvorât spargerea locală a cușmanului. Cu deosebită forța a condus dușmanul atacurile sale impotriva pozițiilor noastre dintre Auberive și la sud de Somme-Py. Ele s'au stărâmat înaintea liniilor noastre de luptă cu cele mai grele pierderi pentru dușman. Și la nord de Cornay au eșuat atacurile dușmane de mai multe ori repetate până în seară.

In Argonne am respins atacuri parțiale de ale dușmanului.

Intre Argonne și Meusa dușmanul a pătruns peste primele noastre linii de luptă până la Monthiouville-Montfacon și până la cotul Meusei la nord-est de Montfaucon. Aici rezervele noastre îl opriră.

Dușmanul a putut deci în unele locuri să atingă liniile noastre de infanterie și liniile înaintate de artilerie.

Marea incercare de străpungere franco-americană, însă întreprinsă cu țeluri foarte depărtate, a eșuat în prima zi de luptă, față de tenacitatea trupelor noastre.

Noui lupte se aștepță.

VIENA — Pe teatrul de răsboiu apusean, trupele austro-ungare au o parte glorioasă la luptele de la răsărit de Meusa.

PARIS.—Atacul trupelor franceze în Champagne s'a desfășurat ieri cu succes. Intre Suippes și Argonne prima poziție germană cu formidabila linie de tranșee și rețelele de sârmă de 5 kim, adâncime, pe care inamicul nu incetase de a o întări din 1915, a fost străluciit cucerită de trupele franceze pe un front aproximativ de 35 kim.

Trupele franceze au trecut în câteva puncte de ferma Navaine creată de la Souain, munții Multon, Tahure, Mesnil, satele Thaure, Neport. Cleny și Sevant, organizate cu puncte de sprijin și formidabil apărate de inamic au fost cucerite în prima zi a bătăliei. Cifra prisonierilor trece de 7000 până acum din cari 200 ofițeri.

In cursul nopții inamicul n'a incercat nici o reacțiune. Atacul a reinceput azi dimineață și în disprețul timpului rău ei continuă favorabil.

Inaintarea aliaților în Macedonia

Ocuparea Istipului.—Marșul spre Veles.

SALONIC. In operațiile din 24 și 25 în mod particular fericite, formidabilul masiv Veles a fost cucerit.

Frontul bulgar a fost străpuns la Kostania de armata britanică care inaintează pe Strumița.

Inălțimele de la Grodex Planina au fost atinse de armatele franco-elgne. Orașul Istip a fost cucerit și armata sârbă se apropie de Veles.

Trupele vrăjmașe silite să evacueze pozițiile de la N. V. de Monastir fiind presate la N. spre Albania.

S'au liberat. numeroși prizonieri luând tunuri, și sau făcut mii prizonieri, și un important material de războiu.

Inaintarea repede a trupelor aliate face imposibil evaluarea prizonierilor și a pradei care este numeroase.

Până acum s'au numărat mai mult de 10.000 prizonieri și peste 200 tunuri.

†

Gen. Hârjeu, Maiorul Hârjeu cu soția, Col. Josescu cu soția și fiica, Maior Pastia cu soția și familiile: Hârjeu, Demetrescu, Mitescu, Stăncescu, etc, au durerea de a anunța incetarea din viață a scumpei lor:

Maria C. Hârjeu

decedată la Iași, în dimineața zilei de 15 Sept. 1918, după grele suferințe,

Inmormântarea va avea loc la București, Luni 17 Sept. ora 3 p. m. la Cimitirul Bellu.

Când m'afund...

—x—

Când m'afund lângă ARENĂ
In splendida Mustărie,
Parcă's renăscut...tot cheful
Simt că'ncepe ca să'mi vie !...

Uit de toate când beau vinul
Un vin nou, parol turbat,—
Uit de București, de aussvais
Uit că sunt refugiat !...

Și trăesc ca'n alte timpuri
Depărtate, de demult,
Și'ntr'o dulce reverie
Beau și muzica ascult !...

Mustăria națională lângă Cinema Arena Strada Carol

Must vin nou, 10 lei litru, grătar național **Debrețineri** 4 lei, fripturi 5, mititei (mărăcei) 1 leu, **Muzica Militară.**

Deschis până după miezul nopței

Grădina Tănăsache

Sâmbătă și Duminică 16 Septembrie 1918

Pentru prima oară în Iași

DOAMNA X

Comedie bufă în 3 acte de Bisson cu D-nele Vernescu Vâlcea. N. Georgescu și E. Popescu, și D-nii Vernescu Vâlcea, Pepi Georgescu, N. Luca etc. artiști ai teatrului Național din Iași.

8-10 CAMERE

și garaj

Se caută pentru un Birou mare. Să fie pe cât posibil în centru preferabil izolate, fie un etaj, fie o vilă.

Se plătește preț foarte bun

Ofertele se vor adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Mărzescu 23 (colț cu str. Stefan cel Mare)

Important

pentru

Domnii COMECIANȚI și VOIAJORI

Societatea de Transporturi **Rapid.** Iași, Str. Stefan cel Mare 4, transportă ori ce mărfuri și bagaje din oraș la gară și vice-versa, indeplinind toate formalitățile.

Face ori ce expediții și în teritoriul ocupat.

Anul XIV-lea No. 3445

10 BANI NUMARUL

Marţi 18 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

De acord cu declaraţiile primului ministru, că gestul principelui moştenitor trebuieşte examinat la lumina intereselor reale şi permanente ale dinastiei şi ţărei, nu pregetăm a spune că soluţia cazului trebuie înainte de toate şi mai presus de toate să serveasca la intărirea acestei dinastii.

Conflictul grav ivit intre obligaţiunile naturale, izvorite dintr'o inclinare firească, şi între obligaţiunile faţă de ceea ce reprezintă eşenţa insă-şi a dinastiei noastre—a cărei meniri nu mai poate forma astăzi obiectul unei cercetări sau discuţiuni—acest conflict trebuieşte rezolvit în senzul menţinerei şi intăririi dinastiei, fie chiar cu preţul unor acte care nu insamnă plăpînde mijloace de menajare sentimentală.

Or, orice soluţie care ar insemna o imposibilitate de dăinuire a prinţului Carol ca moştenitor al tronului, ar insemna in acelaş timp cea mai gravă atingere a esenţei insăşi a dinastiei actuale.

Profund dinastici, convinşi de marea utilitate a acestei forme de guvernămînt pentru aşezămîntul nostru de stat, ne declarăm pentru această soluţie care, nesocotind elementul trecător al unui act omenesc, are in vedere numai şi numai interesele reale şi bine inţelese ale ţărei.

OPINIA

Legea Burselor

Torturata lege a Burselor din 1881 sufere incă o nouă modificare. Legiuitorul nostru îşi inchipue că schimbând legile poate schimba oamenii. Ce naivitate!

Isi poate cine-va inchipui că, defunctul Xenopol dacă ar fi numit un funcţionar sindic in loc să-l fi ales dintre mijlocitori, nu ar fi numit tot pe Victor Floti Şi apoi ce legătură poate exista intre falsurile de la Poştă, traficul cu plăţile in străinătate şi operaţiunile pe efecte, şi legea şi regulamentul Bursei. Nu tot operaţiuni pentru Stat erau aceste? Ce neimă are interzicerea sindicului de a face operaţiuni pentru particulari? De la asemenea operaţiuni a venit nenorocirea lui Floti?

Legea aceasta ca şi aceea din 1913 nu are nici un sens şi nici nu modifică intru nimic mersul Bursei. Oricât ne-am munci mintea nu putem găsi motive serioase pentru a justifica modificările introduse.

Modificările pe care le aduce legea se referă la 2 puncte: numirea sindicului şi dreptul la reconfirmare al mijlocitorilor.

Intru cât priveşte primul punct modificarea constă in aceea că sindicul Bursei Bucureşti devine functionar al Ministerului de Industrie şi Comerţ şi intră in erarchie cu gradul şi lefa de secretar general. Motivele: in afară de cele pomenite mai sus: lipsa de autoritate, sindicul fiind asimilat cu ceilanţi mijlocitori. (Expunerea de motive a proectului modificator). Dar oare la Franţa sindicul care este ales de mijlocitori din sinul lor nu se bucură de o autoritate neţărmurită? De ce nu se revine şi la noi la prevederile legii vechi cari admitea această alegere? Oare un funcţionar supus la fluctuaţiile politice va avea mai mare autoritate? Foarte sigur că nu.

Expunerea de motive ne mai spune; că legiuitorul se ia după exemplul Austriei şi Germaniei, făcându-se a uita că toată organizarea noastră e luată după cea franceză Mijlocitori la număr limitat cu caracter oficial presintând garanţii morale şi materiale deosebite şi nu mijlocitori liberi ca in statele germane. Cum se loveşte organizarea mijlocitorilor după modelul francez, cu organizarea sindicului după modelul german.

Tara trebuie să fi râs cu poftă ei insăşi autorii acestor modificări.

Dar ce facem cu comisarul guvernului? Pe timpul când sindicul era asimilat cu mijlocitorii (formula e din expunerea de motive) guvernul era representat in Bursă de un funcţionar al Ministerului de Comerţ şi Industrie numit Comisarul Guvernului. Acum când sindicul nu mai e de cât un comisar al guvernului cu oare-cari atribuţiuni limitate de mijlocitor, ce rost mai are celalalt comisar şi de ce nu-l suprimă legea? Pare că actualul Ministru e contra sinecurelor.

Mai trebuie tranşată şi chestia representanţei mijlocitorilor la Comitetul Bursei. Până acum li representa sindicul, iar acesta devenind funcţionar, legea ar trebui să introducă un alt representant al lor in organul de conducere a Bursei. Alt-fel legiuitorul ar comite o nedreptate care nu se justifică prin nimic.

A doua modificare introdusă de lege, constă in suprimarea ultimului alineat din art. 24, care prevede că, la reconfirmarea mijlocitorilor care se face din 4 in 4 ani se respectă drepturile câştigate.

Suprimarea aceasta e o monstruozitate.

Meseria de mijlocitor, mai ales cum se face la noi, cu legea noastră, torturată şi modificată continuu de oameni absolut necunoscători la ale Bursei, modificată mai ales pentru scopuri politice şi personale, presintă riscuri foarte mari, şi nici un om cinstit şi cu dragoste de muncă nu se va incumeta să intre la Bursa, riscând că după 4 ani dacă mutra sa nu place guvernului să nu mai fie confirmat rămânând poate cu angajamente mari şi eventual cu pierderi inerente meseriei.

Chiar cazul mijlocitorilor numiţi la 1913 in plină criză balcanică, care după un an au fatalmit răsbiul mondial care a provocat inchiderea Bursei, parţial deschisă un timp scurt, aşa că nu lucrat un an iar trei ani au stat pe cheltuialăpatentă, chirie etc. E oare posibil să li se spule acum: nu mai placeţi căutaţi-vă de altă meserie? Că s'au intâmplat accidente, admit, motivul.

Bursă tânără, ţară tânără, dar nimic nu probează că mijlocitori numiţi de guvernul Marghiloman vor fi mai corecţi şi mai cinstiţi de cât cei numiţi de guvernul Maiorescu, mai ales că nu vor avea de cât patru ani siguri de meserie.

Măsura aceasta e cea mai nenorocită din câte s'au luat de când se tot modifică nenorocita noastră de lege a Burselor, şi in nici o ţară nu se limitează pe un timp aşa de scurt meseria aceasta. Aplicarea alternativei poate e in Bursă nu poate da de cât resultate dezastruase.

•

Dar fiind-că suntem in materie de Bursă să mai citez o anomalie.

De la destituirea lui Victor Floti nu s'a mai numit sindic la Bursa Bucureşti. Defunctul Radovici delegase cu indeplinirea funcţiei de sindic pe unul din mijlocitori Nicu Dimitrescu, cazul acesta intră in prevederile legei.

Dar, in toamna lui 1917 nici unul din mijlocitori nu mai e reconformat, aşa că la Bursa Bucureşti nu mai este nici mijlocitor, Era natural să expire şi delegaţia interimatului.

Totuşi şi aci lucrul devine nostim. Dimitrescu continuă a exercita delegaţia de sindic şi aceasta e contrar legei intru cât numai un mijlocitor poate avea delegaţie, şi o repet, nu mai sunt mijlocitori pe lângă Bursa Bucureşti de aproape un an

Intru cât sindicul iscăleşte acte oficiale ne intrebăm ce valoare au actele semnate de actualul sindic.

Dar, ca la noi la nimeni.

MICI POLEMICI

Şapte lei kilogramul de struguri.—fic; dar „ridichea", două sute lei leja, prea e prea.

•

Ce nobil produs al naturei: strugurul. Şi totuşi fără a ţine seamă de viţă, îl călcăm în picioare.

*

Pe stradă se vînd în toate colţurile săpunuri de scos pete.

Oţi politicianu şi oameni de afaceri s'ar putea repezi!...

•

A fost arestat de către puternicii zilei Corbescu, fostul prefect.

Se desminte cîteodată proverbul: „Corb la Corbescu nu face rău."

Teribil front a fost acel al examenelor din Septembrie. Mulţi elevi n'au avut măcar vremea să facă o retragere din vreme, aşa de fulgerătoare a fost ofensiva profesorală.

•

Dacă, cel puţin conferinţele şcolare, s'ar putea numi conferinţe de pace!

Actualităţi

Dreptul invăţătorilor!

Institutorii şi invăţătorii asteaptă cu resemnare inbunătăţirea stării lor materiale făgăduită de d. ministru Mehedinţi şi în parlament şi acum în urmă la Curtea de Argeş, în audienţa ce au avut la D-sa membrii comitetului Asociaţiei generale a membrilor corpului didactic primar.

D. Ministru Mehedinţi a recunoscut că nici cu 300 lei lunar cât s'a cerut ca salar initial, de bază — nu se poate dobândi strictul necesar de existenţă în condiţiunile actuale de traiu. Ca urmare va căuta soluţia nu numai în sporirea actualului salar în limitele posibilităţilor în viitorul buget, ci şi în crearea unor „Economate" cari să procure pe preţuri reduse obiecte în natură, membrilor corpului didactic.

Intr'adevăr, dascălimea pe lîngă lipsa de alimente, suferă şi de lipsa de îmbrăcăminte, încălţăminte şi rufărie — Ori, meseria lor de educatori îi obligă a avea o îmbrăcăminte modestă, dar curată şi bună.

Până la noul buget, d. ministru Mehedinţi a făgăduit că începînd de acum, se vor acorda dintr'un fond de 15 milioane anume destinat ajutoare de 50 la sută asupra salarului membrilor corpului didactic primar, ce va ţine seamă şi de împovorarea familiei.

Se vor restituî toate gradaţiile reţinute pe nedrept şi ilegal.

Se vor asigura alegerii invăţătorilor prin legile agrare.

D. Mehedinţi aproba în principiu desoficializarea casei corpului didactic urmând ca administraţia acesteia să fie aleasă de membrii caror aparţine capitalul ei.

Ar trebui de-ocamdată să se ia masuri *urgente* pentru acordarea de imprumuturi pe termen lung la casa corpului didactic, astfel ca invăţătorii să poată să-şi plătească datoriile contractate în aceşti doi ani şi să poată plăti astfel rate mici din salar pe un termen mai lung.

Faţă cu promisiunile recente ale d-lui Ministru Mehedinţi făcute la Curtea de Argeş, membrii corpului didactic din Iaşi cari luaseră hotărârea de a alege o delegaţie ca să se prezinte Domnului-Ministru şi să-i expuie situaţia lor de nesuferit, se uneşte cu rugămintele colegilor lor din Asociaţia Generala şi roagă pe şeful lor care le cunoaşte nevoile grele ale traiului să se grăbească în realizarea îmbunătăţirilor făgăduite.

Dascălimea română aşteaptă cu resemnare şi încredere o soartă mai buna, fără care şcoala romînească va fi ameninţată în existenţa ei.

HUG.

OAMENI SI LUCRURI

DURA LEX

E uneori o dorinţă vagă, dar obstesoasă, plutind par'că în atmosferă;— o cerinţă de a se furişa oarecare originalitate acolo unde nu poate fi: în lumea cuţitelor domnitoare.

Pentru ele pare că Mefisto cheamă undeva luarea aminte a dasalului Faust, spunându-i că de originalitate nu este nici o urmă.

„Keine Spur
Und Alles ist Dressur!

E vorba de acea viţă unde totul ia forma de şablon, totul se repetă ca o partişare fatală, inevitabilă şi se desfăşoară în cadrul unei monotonii desesperante.

Nici în acele discrete manifestări şi vibrări ale sufletului omenesc cari aparţin fiecărui muritor la parte şi numai lui,—nici acolo viaţa de Curte nu se poate incumeta să îmbrace vreodată forme „originale", căci s'ar lovi de convenienţe, es etichete, de prejudecăţi şi interese, s'ar lovi de primejdia supremei negaţiuni.

Contrasicere? incumetăţi Indrăzneţi? Drama se apropie de operetă şi par'că ne sună la urechi spirituala parodie de toţi cunoscută şi fredonată:

Oh, die arme dinastie
So Etwas überlebt sie nie.

Şi atâtea sărmane dinastii,—renunţând la „originalitate"—de secole multe se resumează a trăi în colivia de aur a formelor, perpetuând banalitatea strălucită a unui traiu, pe care naivii îl socot, în simplicitatea filosofiei lor, expresia fericirii pe pământ.

Adevărul insă este aceasta: dinastiile, cu tot harul divin ce se invoacă la sprijinul lor, representată în lume o carieră, aproape o profesiune, dacă facem abstracţie de fastul şi decorul care inconjoară existenţa lor, cu aura sugestie necesară.

Tot necesară este şi sugestia pe care trebuie s'o exercite asupra maselor, a căror imaginaţie şi admiraţie cată să fie pururi alimentate, în aşa fel ca să nu fie vre'o asemănare intre traiul şi trebuinţele muritorului comun şi a celor ce stau cu atâta mai presus.

De aci, excluderea sentimentalităţii în politica mare din jurul tronurilor, de aci interzicerea de a se oferi un reget pentru o femee,—pentru ori care femee muritoare ci dilema, uneori dureroasă, de a alege neaparat intre inimă şi interesele imediate, multiple legate de conducătorii popoarelor: intre romantism şi banalitate.

Convenţiunile, prejudecăţile au partea lor în istorie, sunt şi factori cârmuitori.

De aceea nu numai pentru norocoşii s'a scris severul „dura lex, sed lex", ci şi pentru cei în aparenţă aşa de puternici, în realitate atâta de slabi şi dezarmaţi.

RODION

INFORMATII

— Se crede că mâine Marţi va avea loc consiliul de coroană, anunţat de altfel de primul ministru la camera.

— *In şedinţa de astăzi a Senatului, la discuţiunea generală asupra legei arendărilor sulite, va lua cuvinţul d. Al. A. Badareu.*

— *D. Corbescu, fost prefect de poliţie, s'a inapoiat azi in localitate, venind din Basarabia.*

In baza mandatului emis, d. Corbescu a fost arestat azi in gară şi depus.

※ *De la Bicaz d. Al. Marghiloman a mers la Botoşani, de unde s'a reîntoarce astă si la Iaşi.*

※ *Afacerea Vidrighin.*— In urma cercetărilor făcute, au mai fost arestaţi, inginerul August Kieser, mare proprietar, Neculae Simionescu, funcţionar la distribuţia de petrol şi misitul Alteresca, invinuiţi de complicitate in fraudele de petrol.

Azi tribunalul urmează a se pronunţa asupra confirmărei mandatelor.

※ Dl. preşedinte al consiliului a adresat o circulară prefecţilor de judeţe şi consilierilor agricoli prin care se dau noui instrucţiuni pentru a putea ajunge la o imobilizare completă a recoltelor şi la o repartiţie corespunzând nevoilor populaţiunei intregei ţări.

Conform circulărei, se va face de urgenţă o nouă verificare a tuturor cantităţilor de cereale existente.

※ Colegul nostru de la „Steaua" d. G. Melicescu a fost numit şeful biroului de informaţiuni, pe lângă comitetul de instrucţie.

▫ Poliţia de siguranţă a inaintat parchetului pe femeia Florica P. Simniceanu acusată de fapte

※ Domnul Grigore Goliav este rugat a trece pe la Prefectura Poliţiei Iaşi pentru a'şi primi Ausweisul aducând şi o fotografie.

※ Dl. N. Cantunari, profesor, a fost delegat să indeplinească funcţiunea de director al Teatrului Naţional din Craiova.

※ O EXPLOZIE.— Eri dimineaţa o explozie a avut loc in strada Palat, la imprejurările următoare.

La numărul 68 din această stradă, se află un atelier de armurărie. Dimineaţa un săteanu lăsase acolo o puşcă spre reparare şi nişte praf de puşcă intr'o cutie.

Soţia maestrului armurier, neştiind că se găseşte praf de puşcă in cutie, turnă din nebăgare de seamă peste cutie nişte apă clocotită, urmă imediat o explozie puternică, toate geamurile fură sparte şi un incendiu fabuos.

Din nefericire soţia maestrului şi cele două fiice ale sale s'au ales cu arsuri grave şi au trebuit să fie internate la spital.

■ Ministerul agriculturei şi domeniilor primeşte şi cumpără orice cantităţi de aramă veche cu preţul maxim de 6 lei kgr. predat la usina de gaz fat din Iaşi, sau la reşedinţa consilierilor agricoli de judeţe.

※ Cursurile şcolei de conducători de lucrări publice vor incepe anul acesta la Bucureşti la 5 | 18 Noembrie.

※ *Gazetă Bresti.*—Gazetele din Bucureşti dau ştirea că zaristii din Moldova sunt pe cale de a organisa un sindicat propriu al lor cu sediul in Iaşi.

Noi am arătat prin coloanele ziarului nostru acum câţi-va ani in urmă, că aceasta ar fi o soluţie pentru a emancipa presa din provincie dându-i astfel adevărata sa valoare şi totodată personalitate proprie.

De altfel imprejurările vin in ajutorul acestei idei

Moldova de astăzi numără mai mulţi kilometri pătraţi şi mai mulţi locuitori, ca cea de fier,

Ziaristii basarabeni şi cei din Moldova se vor găsi foarte bine, dacă vor avea căminul lor propriu.

In afară de aceasta, cum vântul bate a descentralisare, nu ne îndoim că de această măsură se va folosi şi presa

Şi evident că in asemenea caz vom avea organe de publicitate cu autoritate nu numai in capitală.

Iată de ce crearea unui sindicat al ziariştilor Moldoveni ar fi la loanul său.

※ Se ştie că Direcţiunea aprovizionării procedează cu multă chibzuială şi severitate.

Ni se aduce la cunoştinţa fosă un caz curios.

Un agronom din jud. Tecuci al cărui nume il putem da la nevoe, a comunicat unui redactor al nostru faţă şi cu o a treia persoană pe care iarăşi o putem numi, că o doamnă din Iaşi al cărei nume i s'a spus, s'a prezentat administraţiei din Tecuci cu un bon cam pentru 1000 litri alcool

Administraţia nu i-a putut da decât 5 litri. Dar pe noi ne prinde mirarea că s'a putut libera aisei persoane un bon pentru o aşa mare cantitate de alcool, când noi nu putem găsi un litru de câţ cu cea mai mare greutate.

※ Astă-seară, Marţi, se adună sindicatul medical in amfiteatrul facultăţii de medicină. S'a hotărât definitiv intemeierea economatului pentru membrii sindicatului.

※ Sindicatul fabricelor de uleiuri vegetale cu sediul in Iaşi Strada Păcurari No. 51, pune la vedere tuturor proprietarilor şi deţinătorilor de semenţe oleiginoase să fie conform tate cu legea Sindicatelor nu le este permis a vinde nimănui aceste semenţe fără aprobarea la scris a Sindicatului şi că sunt obligaţi a declara Ministerului de Industrie sau Sindicatului cantităţile disponibile.

Contravenienţii sunt pasibili de amendă până la 20,000 lei şi de confiscarea depozitelor nedeclarate.

※ Mai mulţi părinţi ne roagă a atrage atenţiunea, că ar fi drept ca diferitele comisiuni de examinare să fie mai indulgente cu acei elevi, cari au depuse examene de absolvire, dar cari fiind mobilisaţi n'au putut să fie atât de bine pregătiţi.

Ei nu trebue să cadă victima răsboiului şi lipsei de şcoală.

※ Ar fi de dorit ca cercetaşii care fac serviciu de ordine la diferite brutării din localitate, să aibă o purtare măcar cât mai politicoasă decât oţi-care agent al forţei publice.

Cazul in speţă este acel al cercetaşului postat Duminică la brutăria Zavalide din piaţa Halei.

Înalta Curte de Casație a respins Sâmbătă recursul d-lui I. Panaitescu.

Colegiul I de deputați din Botoșani, a fost convocat pentru ziua de 28 Octombrie, pentru a alege un deputat în locul d-lui Arapu, numit președinte al Comisiei Interimare.

Consiliul Județului Iași a fost convocat pentru 15 Octombrie, spre a se ocupa de budgetul pe anul 1918—1919.

In Monitorul Oficial au apărut o parte din delegați, numiți de ministerul de interne în comisiunile de încetățenire.

Au fost numiți d-nii: Dionisie Ionescu, avocat, fost magistrat la județul Bacău, George Ureșanu, inspector general administrativ la Botoșani, Gheorghe Moțoiu, fost magistrat la Fălticiu, C. Cerdas, fost magistrat la Putna, Alexandru Philostrat, fost magistrat la Suceava și Gheorghe Angheleșcu, fost profesor la Tecuci.

După o decizie a ministrului de instrucție, consiliul de inspectori pentru anul acesta va fi format astfel: din cei doi inspectori ai învățământului secundar, d-na inspectoare a școalelor secundare de fete, și din d-nii directori ai învățământului primar, secundar și profesional.

D. Cesar Papacostea, va îndeplini funcțiunea de inspector general.

Primim din nou plângeri împotriva modului cum se distribue pâinea la brutăria Zimmer din str. Costache Negri.

Prezentările la ministerul instrucției pentru ocuparea locurilor în învățământul primar rural se vor face astfel:

In ziua de 20 Septembrie, învățătorii din Dobrogea și teritoriile cedate care n'au obținut loc până acum.

In ziua de 21 Septembrie ora 9 a. m. normaliștii și normalistele de pe tabelul de capacitate din 1916.

In ziua de 1 Octombrie ora 9 a. m. normaliștii și normalistele de pe tabela de capacitate din 1917—1918.

Cei ce nu pot veni în persoană, pot fi reprezentați prin persoane de încredere legal împuternicite. Se va aduce și un certificat medical primar al județului.

Normaliștii care n'au satisfăcut legea recrutării sau normalistele care n'au 20 ani împliniți nu se vor prezenta, neputând fi numiți provizor conform legei.

Cu actul No. 5530 din 11/IX—918 al Casei Centrale a Meseriilor și Creditului Muncitoresc, s'a autentificat statutele Cooperativei de construcții și întreprinderi „Hărnicia" din Iași, devenind persoană morală și juridică, alegându-se următorul comitet:

Gh. N. Luchian Președinte, D. Verusi Vice-președinte, F. Feiring, Fl. Hausner, Gh. Vieru, C. D. Mătăsescu, F. Roter membri. I. Comarnischi, Gh. Stoeanescu și G. Toneghin cenzori, I. Comarnischi casier, iar conducerea tecnică a D-lor Architecți Petre Manole și Giuseppe Tonechin—Cooperativa își va începe imediat activitatea, luând întreprinderi de la autorități și particulari.—Acum la înființare s'a subscris un capital de 35.000 lei de la un număr de 27 membri.

Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultații la redacția ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineața și la locuința d-sale din *Str. Bărboi No.* 6 între orele 8—9 seara.

Ministerul de Culte a autorizat pe d-na Eugenia Dimitriu directoarea școalei primare No. 10 din Iași, a deschide o școală de menaj pentru absolventele de școală primară.

Informațiuni se dau odată cu înscrierile care se fac dimineața la școala de fete No. 10 strada Brândușa No. 2 și la școala Ademache (str. Elena Doamna) în toate zilele între orele 2—5.

Cursurile se încep la 25 Sep. 1918.

REFUGIAȚI

Stați pe loc! **Restaurantul Hotelului Traian** se redeschide, renovat și aranjat astfel ca toată lumea să poată mânca **Bine și Ieftin** Sub-administrația și antrepriza N. Topali.

Se caută doamnă sau domnișoară vorbind perfect franceza și germana la balaf de 9 ani. A se adresa Str. Roseti 11 etaj.

Tânăr caută cameră pensiune la doamnă singură onorabilă, A se adresa Sărăriei 28 în față.

Caut Profesoară pentru cursul primar. Str. Potcova 4

Caut Guvernantă mai în vrâstă între 40—45 ani să știe perfect limba Franceză piano și Româna pentru 2 fetițe de 8 și 6 ani. Str. Potcova 4.

Guvernantă sau doamnă de companie străină pentru domnișoare mari la țară găsește angajament imediat la; V. Cristofor str. Cuza Vodă 42 bis.

Ultimele ştiri telegrafice

SITUAȚIA DIN BULGARIA

Malinof dezavuat.—Sosirea de trupe germane.—Se așteaptă un guvern Radoslavof.—O părere autorizată elvețiană

COLONIA. — Într'o telegramă din Berlin a ziarului „Kolnische Zeitung" se spune:

Dacă, după cum se răspândește de către Reuter, puterile antantei au refuzat în adevăr cererea lui Malinof pentru un armistițiu, sau nu; dacă delegații bulgari s'au întâlnit deja cu dușmanul sau nu — aceste toate nu sânt încă stabilite.

Stabilit este însă faptul că regele Ferdinand nu se clatină în atitudinea sa de aliat.

Stabilit este faptul că o puternică armată germană este pe punctul de a interveni puternic pentru a veni în ajutorul aliaților primejduiți.

De-altfel până astă-seară, după știrile ce au sosit, situația nu a căpătat nici o schimbare.

*

VIENA. — Regele Ferdinand al Bulgariei a trimis o scrisoare împăratului Carol în care-l asigură de trainica lui credință față de Puterile Centrale.

*

BERLIN, — Se confirmă că cererea de armistițiu din partea lui Malinof a fost făcută fără consimțimântul țarului, fără acel al înaltului comandament și al celorlalți factori responsabili în stat.

*

VIENA. — Din locuri competinte a început o serioasă opoziție impotriva lui Malinof. Majoritatea înclină spre un minister Radoslavof,

Astă-zi Sobrania va decide.

*

BERNA.—Siegeman declară că pe frontul Macedonian se găsesc suficiente întăriri germane și dacă aceste forțe pot opera din flanc, atunci restabilirea strategică a Bulgarilor în Macedonia este tot atât de posibilă după cum a fost cazul la italieni în Veneția.

Atacul englez la Cambrai

10,000 prizonieri—Continuarea suceselor franco-americane — 150 tankuri engleze distruse de germani —

BERLIN.—Marele Cartier Teatrul de războ apusean.

Englezii în legătură cu Belgienii, au extins atacurile lor asupra Flandrei și le-au continuat împotriva orașului Cambrai. Francezii și Americanii au asaltat din nou în Champagne, precum și între Argonne și Meuse.

Grupa de armată a prințului moștenitor Rupprecht.

De la accastă până la sud de Lys, în timpul nopții violente lupte de foc, care în orele de dimineață s'a ridicat între Dixmunde și Vulverghen până la cea mai puternică vijelie de foc.

Englezii și Belgienii au atacat pe frontul dela sud de Dixmunde până la Wulverghen. I'a reușit dușmanului să la pozițiile noastre de pământ și să pătrundă în parte în pozițiile noastre de artilerie. Atacul dușmanului a fost dus la oprire după amează pe linia: calea ferată dela sud de Dixmunde-Kerkes Houthaulet-Vostrasserbeke Passchendaele Beselaere-Zandvoerd-Hellebeken, atacurile date înspre seară împotriva acestei linii, au fost respinse cu ajutorul rezervelor ce au sosit pe câmpul de luptă. Înălțimile dela Witshaete au fost menținute împotriva a mai multor atacuri ale dușmanului.

La vest de Cambrai mutasem noi îndărăt eri dimineața, în urma pierderei poziției de la Canal de ambele părți de Marquin, în luptele dela 27 | 9, frontul nostru din terenul liber într'o poziție de îndărăt, pe linia Arleaux-Aubigny-vest de Cambrai și îndărătul Canalului sud-vest de Cambrai-Marcoing, cu legătură prin Gouzilien cu vechea linie la Villers-Guislain. Mișcările au fost executate în timpul nopții, netulburate de către adversar.

Dușmanul a ținut dimineața încă multă vreme terenul evacuat, sub foc în cercle de după amează a început să presese energic și a atacat la nord-vest și vest de Cambrai cu puternice forțe el a fost respins, tot așa au eșuat atacurile care s'au îndreptat înspre seară împotriva liniei de la sud de Marcoing.

Grupa de armată a prințului de coroană german.

Între Ailette și Aisne am retras, fără intervenții din partea dușmanului, liniile noastre îndărătul frontului Oise, Aisne, între Anizy la Chateau lângă Ailette și Bourg lângă Aisne, mișcarea pregătită de mai multe zile s'a executat conform planului și tulburată de către dușman.

Reușite lupte de avantposturi la vest de Suippes. Între Suippes și Aisne precum și între Argonne și Meuse a continuat dușmanul puternicele sale atacuri, ele au fost eri deosebit de grele și pentru dușman extraordinar de sângeroase. Trupele noastre ce se luptau acole, cu companii din toate seminițiile germane, care și ieri iarăși cu toate marele cerințe pe care le au impus oștile din urmă, s'au bătut în mod cu totul distins, au câștigat un complect succes de apărare.

Francezii, care pe întregul front dintre Suippes și Aisne, au pornit uneori până la 9 ori la atacuri sprijinite de către puternice escadrile de automobile blindate, au fost aruncați îndărăt în lupte îndârjite.

Singurul său succes local constă în luarea localității Somme-Py și în micile și nesemnatele înfundări ale frontului nostru de apărare.

In Argonne, în noaptea precedentă, în urma pătrunderei dușmanului în valea Aire am retras îndărăt linia noastră până în regiunea de la sud-est de Rieuville sud vest de Apremont, Spre marginea răsăritană a Argonnei or și împotriva liniei Apremont Clerges-Bricville au înaintat Americanii la mai multe atacuri, în parte cu divizii noi.

Succese locale au putut fi câștigate la Apremont și la răsărit de Clerges, unde dimineața au împins îndărăt linia noastră până la pădurea dela Cuisel și Paya însă și aci, ca pe tot restul frontului, au eșuat atacurile dușmanului, cu cele mai grele pierderi pentru el, în focul nostru de apărare, la tenace luptă corp la corp și în reușitele noastre contra-atacuri.

Escadrilele noastre de luptă au atacat pe dușman cu asalt.

In luptele de ieri s'au distrus mai mult de 150 automobile blindate de ale dușmanului.

Am doborât ieri 32 aeroplane dușmane și 3 baloane captive.

*

Lyon. — Comunicat englez.

Atacul englez pornit eri în regiunea Cambrai, a avut de rezultat un mare progres făcut până la căderea nopții și capturarea a peste 10.000 prizonieri și mai mult de 200 tunuri.

Lupta a fost reluată azi dimineață, iar operațiile se desfășoară cu succes pe întreaga lungime a frontului de luptă.

Trupele noastre au luat cu asalt sistemul Hindenburg pe un front aproape de 20 mile, înfrângând formidabilele poziții dușmane mai cu seamă de-alungul canalului de Nord.

Pădurea Bourbosse și satele Craincourt, Arleux, Haynecourt, Epehy, Cisy-le Vânger Marcuiore și Flesquieres erau toate în stăpânirea noastră la sfârșitul zilei. La est și la vest de Argonne ofensiva franco-americană progresează, foarte mulțumitor.

Peste 18.000 prizonieri și un mare număr de tunuri au fost deja capturate în acest sector de Joi dimineață; 10.000 de către trupele franceze și 8.000 de către Americani.

Atacul unit a fost reluat astă-zi dimineață.

Un nou atac al trupelor engleze și belgiene a început astă-zi dimineață în Flandra.

PARIS.—Atacurile îndârjite ale trupelor franceze pe platourile de la Nord de Aisne au sfârșit prin a constrânge pe dușman să se precipite spre Ailette, la est de linia Alemant și Jouy.

Trupele franceze urmărind ariergardele germane au ocupat satul și liziera de sud a pădurei Pivoux Vaudesson Chevincu și fortul de la Malmaison sudt de asemenea în mâinile noastre. Mai la sud francezii au înaintat lărgindu-și frontul pe platoul nordic de Vally-en-Champagne. Ziua a fost însemnată prin violente contra atacuri date de germani la dreapta frontului francez. Lupte înverșunate sunt în curs în regiunea Bucouville, pe înălțimile de la nord de Fontaine au Gamis și la nord de Grateiul. La centru și la stânga, trupele franceze au continuat să avanseze mai ales la nord de Calea ferată Dhallerauges.

Francezii au luat Maines și au atins liziera de est de Saint Marie à Py. Pierderile noastre sunt ușoare.

*

PARIS.—Comunicat american.

Trupele noastre au continuat să întimpine rezistență hotărâtă din partea dușmanului, care a fost silit se aducă, în grabă și să vâre în luptă diviziI din alte părți ale frontului.

Intre Clerges și valea râului Aire am respins greele contra atacuri.

Pătrunderea aliaților în Macedonia

Sârbii au intrat în Veles—Englezii au ocupat Strumița Marșul spre Uskub

LYON.— Comunicat englez.

In Balcani trupele engleze au intrat în Strumița Mercuri pe cînd trupe anglo-grecești au luat cu asalt înălțimele de la Deloshitso, la nord de lacul Doiran, Cavaleria strică, urmărind pe dușmanul ce fuge, a intrat în Hitehan. Serbii au înaintat acum spre nord peste 75 mile în direcția dreaptă.

*

SALONIC.—Comunicat sârb.

Eri seara, 26 Sept. trupele noastre au inaintat cu rezultate. Ele se găsesc acum la Radovisthe și au inaintat din nou la Kohane. In aceiași zi, pe la amează, trupele noastre au intrat în Veles după ce au împrăștiat dușmanul ce apăra orașul și fortăreața, capturînd un enorm număr de prizonieri.

Inaintarea spre Ukiub a fost imediat reluată. Am capturat 3 tunuri de răzbiu și un mare număr de prizonieri, în cea mai mere parte germani, în afară de altă pradă ce a căzut în mâinele noastre.

D-ra Debora Grinberg

vânzătoarea de la Librăria D. P. Ornștein

după o scurtă suferință s'a săvârșit din viață în vârsta de 19 ani în ziua de 16 crt.

Familia adânc îndurerată roagă cunoșcuții și prietenii să asiste la înmormântarea care va avea loc astă zi Luni 17 crt:

Cortegiul va pleca dela locuința defunctei str, Sf. Andrei 46 la orele 5 p. m, spre Cimitirul Israelit.

Cine știe de Ionescu Alex. zis Scorțescu, rezervist, de meserie tipograf din reg. *1* Cloșca fost cetate, compania 8, ce-a luat parte la luptele de la Texeni e rugat a da deslușiri d-lui Traian Miclescu tipografia Goldner Iași.

Fabrica de Cuie „Victoria"

— GALAȚI —

Cumpără ori se cantități de sârmă dreaptă și ghimpată. Livrează ori ce cantitate de cuie la ori ce dimensiuni contra bani sau în schimb de sârmă. Expediții în provincie.— Pentru ori ce informații sau comenzi a se adresa la fabrică str. Traian 69 Galați sau Str. Bucșinescu 25—Iași,

Butoae goale noi pentru vin de vânzare la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str, Ștefan cel Mare No. 4

ROMÂNIA

Președinte Trib. Iași Sect. III

ORDONANȚA No.

Pentru motivele arătate în Corpul ordonanțe

Noi președintele

Ordonăm:

Incuviințează retransferer ea sediului Societății Anonime **Marmorosch Blanck** et Comp. din Iași la București.

Dată azi *13* Septembrie *1918*

Președinte (ss) Lambrino

Grefier (ss) A. Hulubei

p. Conformitate N. Constantinescu

No. *12163* 18 Sept. 1918

Dactylografă caută biroul mașinelor pe scris strada Costache Negri 72

DINA BLAU

SAUL IȚICOVICI

Logodiți

Iași Botoșani

In locul ori cărei înștiințări

Teatrul Elisabeta

Astă-zi Luni 17 Septembrie 1918

și în zilele următoare

ultimile 3 representații

cu FRUMOASA REVISTĂ

RIDICHEA

în 2 acte de GEORGE ANONIMU

cu Doamna

FLORICA FLORESCU

Ionescu-Brăila

Cuplete Noi — Balet grandios

Prețuri populare

Biletele la Casa Teatrului

Gimnaziul Moritz și Betti Wachtel

— Str. Sărăriei 147, imobil propriu —

Primește înscrieri pentru 5 clase secundare cursurile încep în luna Septembrie cu profesori dela școlile statului.

Elevii săraci fără osebire de naționalitate obțin scutire de taxe.

Școala primară și profesională de fete

Steaua

— Str. Elena Doamna 23 —

Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în locatul școalei în fie-care zi între orele 10—12 și 3—5 de la 5—20 Septembrie a. c.

Comitetul

MICUL INSTITUT

PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNAGE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)

Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Doctorul E. I. Mironescu

Asistent și secundar al Clinicei Terapeutice

Tratează boli interne și venerice

Tratament anti-sifilitic, anti-blenoragic. Injecțiuni mercuriale. Neosalvarsan intra-venos.

Consultațiuni în fiecare zi dela 2—4 p. m.

— Strada Neculai Gane, 3 bis —

Vând din cauza plecărei: Mobile de salon Una oglindă doré cu consolă, 1 Plapomă de Matase nouă, 2 Plapome vară, *1* Pat tablă viena, cu samieră și saltea. 1 Tavă dulceață argint cu 12 linguriițe, și mai multe obiecte de gospodărie. Farfurii Lemgi. Str Lascar Catargiu 37 la stânga în fundul curții, D-na Voinescu.

De închiriat 2 odăi în subsol pentru deposit de fructe sau alte mărfuri. la D-lui Isidore Margulies Iași Str. Ștefan cel Mare No. 27

Rest de var stâns de Stefănești, rămas în urma reperațiunei Circului Sidoli precum și alte materiale de vânzare cu preț redus. A se adresa la localul Circului Sidoli.

Cărbuni pentru fierari, Carbid și Butoae noi galvanizate se vinde la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str. Ștefan cel Mare No. 4

Elev predau lecțiuni curs primar și secundar până la clasa 6-a. Printr'o c. p. vin la domiciliu M Spitzer str. Nicolina 36

2 docare, de un cal și doi de vânzare în str. Eternității 59 Inginer Radian.

De vânzare cauciucuri Atuomobil Enveiope și camere de aer toate dimensiunile precum și pentru Motociclete, a se adresa în str. Păcurari No. *33* în toate zilele de dimineața între 8½ și *10*.

Ventilator 3—4 cai putere, melc sau helice se caută urgent. Oferte în scris la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23

ȚEVI.— de 1—2—3 toli, răcorduri, teuri se caută aproximativ 300 nd. Ofertele în scris a se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23.

Dynamo.—120—220 Volts 6—10 cai putere Ofertele în scris a se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Gh. Mărzescu 23

Motocicletă Harlei Davidsohn sau Indian în perfectă stare cu sau fără ataștren și rezerve cauciuc, cumpăr imediat. Einhorn, str. Elena Doamna 34 Iași

Teascuri și Sdrobitori pentru vin.

Mașini de uscat fructe.

Carton asfaltat pentru acoperit casele ect. se găsește de vânzare la

Magazinul de fererie Frații Goldenberg str. I. C. Brăteanu 132, Iași.

Doamnă de bună condiție cunoscând germana, franceza și piano, perfectă gospodină dorește a conduce menajul unuia persoane singure, merge ori unde numai localitate nu. A se adresa la ziar sub „Margot".

Anul XIV-lea No! 3446

10 BANI NUMARUL

Joi 20 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Chestia agrară în discuţia Senatului

— Discursul D-lui Al. A. Badareu —

In şedinţa de ieri a Senatului, d. Al. A. Bădăreu, luând cuvântul la discuţia generală a legei arendărilor silite, a făcut o magistrală analiză a chestiunei agrare la noi şi a împrejurărilor care au determinat elaborarea legei d-lui Garoflid.

Publicăm darea de seamă ce urmează şi care nu constitue decât o palidă expunere a discursului clar şi de o rară competenţă al d-lui Bădăreu.

•

D. A. A. Bădăreu: In Parlamentul de faţă sunt singurul senator care a votat reforma constituţională a expropierei în Constituanta dizolvată, reformă care, pe lângă domeniile Statului, ale Coroanei, proprietăţile de mână moartă etc. prevedea expropierea a 2 milioane hectare din proprietatea particulară. Cred însă că, în împrejurările de faţă, legea care se propune acum trebueşte a fi votată şi promulgată cu o oră mai înainte, atât de necesară şi urgentă este aplicarea ei.

Rare ori o lege a avut norocul acesteia de a fi atât de clar redactată şi lucrată pe concepte economice şi necesităţi sociale. Se vădeşte că d. ministru al agriculturei este un distins economist, un profund cunoscător al chestiei agrare la noi şi un om dotat cu o depliă cultură generală. Deşi pentru prima oară ministru şi ministru tânăr, d. Garoflid a conceput şi redactat personal o lege de valoarea acesteia (Apl.). E un exemplu care desigur că va face şcoală.

M'am mirat că unul din oratorii precedenţi a spus că legea este plagiată că este o adunătură de lucruri ştiute. Dar atunci când la noi şi în întreaga Europă chestia agrară de 50 ani încoace a mersu la ordinea zilei, când se spun şi se scriu atâtea, tocmai rolul legiuitorului este de a ceti şi a cunoşte totul, a adopta învăţămintele culese şi a aduce o soluţie fericită. Aceasta face legiuitorul actual.

Dacă discuţia generală va ţine mai mult apoi se şi cuvine a se da o deosebită atenţie, se cuvine ca marii proprietari şi intelectualii să-şi spună cuvântul asupra legei menite să stabilească liniştea necesară dezvoltărei viitoare. De altfel oratorii precedenţi au dovedit că au chestiunea la inimă şi—cu toate erorile de amănunt—constat cu plăcere că marii proprietari sunt la înălţimea nu numai a marei proprietăţi ci şi a marei intelectualităţi. Am constatat cu drag cum d. Golăv, dintr'o familie moldovenească de agricultori care a dat totdeauna exemplu de bună gospodărie şi activitate agricolă ci industrială, am constatat, zic, cum d. Golăv, într'o formă elegantă şi-a exprimat competentele d-sale păreri, făcând o adevărată conferinţă serioasă şi savantă.

In genere oratorii au exagerat sau păcatele proprietarilor, sau pe cele ale ţăranilor. Să nu vă faceţi idei greşite şi să nu credeţi că aci clasele noastre sociale sunt aşa de disparate, unii îngeri şi alţii diavoli. Deatfel o clasă socială nu se poate judeca izolat, ci trebue considerată în complexul organizărei sociale, iar cusururi găsim la toate păturile. Să mai relevăm păcatele? Nu cred că astfel se pot baza reformele.

Problema prezintă două laturi: una ţărănească şi una agrară. In latura agrară se cuprinde producţiunea şi implicit deci vine în discuţie pătura producătorilor, ţărănimea. Dar a te ocupa numai de ţărănime înseamnă a pierde obiectivitatea şi a cădea în greşeală. Aşa a păţit predecesorul meu la tribună, D. Senator Iarca, a cărui personalitate reală a fost în mare parte formată de organismul viu al unui partid politic, partidul liberal. Ori partidul liberal a făcut totdeauna un exces de exagerare a laturei ţărăneşti. Până şi un bărbat de stat ca Ioan Brătianu ţăranul a condus o politică de capacitare a proprietăţilor. Au fost vândute domeniile statului astfel că de la un milion de hectare s'a ajuns astăzi numai la 200 şi ceva de mii de hectare, fără a se fi gândit că populaţia sporeşte şi că se naşte nevoi crescânde. S'a creiat astfel o nouă clasă de proprietari recrutaţi din acei ce aderau la partidul liberal. Pe atunci partidul conservator îşi suspendase viaţa, membrii lui marcanţi fiind ocupaţi cu apărarea personală în contra furiei guvernului liberal.

Creditul Rural urmărea în mod inadmisibil şi scotea în vânzare pământul ori cărui conservator ce întârzia plata unei singure rate. Prin abusul vânzărilor la licitaţie s'a format o nouă clasă de proprietari rurali, arendăşia a luat mare desvoltare, moşiile treceau din mână în mână urmărindu-se pur şi simplu încasarea rentei şi astfel partidul liberal şi-a recrutat partizanii depreciind totodată intensitatea şi modul cultivărei pământului creând şi o atmosferă rea marei proprietăţi.

D. Iarca. De ce n'a luat partidul conservator măsurile pentru asigurările nevoilor crescânde ale populaţiunei în creştere?

D. Al. Bădăreu. Acesta e un mod greşit de a pune chestiunea. Se cerce tează cele ce s'a făcut realmente. Partidul conservator nu trebue ţinut de rău că n'a făcut pe jandarmul faţă de acţiunea de guvernământ a liberalilor.

Legea de acum condamnă implicit legile agrare anterioare făcute fără sens economic şi social, căci în ele nu se organiza munca, acest principal factor al producţiunei. Legea învoelilor agricole din 1908, cu tărăgănirile şi prevederile ineficace, era departe de a da roade. E nevoe de intervenţiunea statului în organizarea producţiunei căci intervenţionismul se impune astăzi mai mult ca oricând şi nimeni nu se poate plânge de aceasta. Intervenţiunea trebue exercitată atât asupra proprietăţei cât şi asupra muncitorilor. Prin formula liberalilor de a se da pământ ţăranilor numai pentru hrana proprie se creează o mentalitate nenorocită, căci pământul pe lângă hrana ţăranilor şi proprietarilor trebue să producă o cât mai mare cantitate de marfă pentru export, singurul mijloc al satisfacerei nevoilor generale, al întreţinerei vieţei poporului şi vieţei de stat. (Aplause) Şi legea de faţă conţine sancţiuni severe pentru obţinerea cantităţilor necesare pentru export rezolvindu-se astfel problema capitală a modului de producţie. Intervenţionismul statului constitue o măsură conservatoare care se impune. Obligativitatea carei se impune şi proprietarilor pentru arendări la ţărani este deasemenea o cumpănită şi necesară măsură fără de care nu s'ar putea ajunge la rezultatul dorit al organizărei producţiunei.

Am sentimentul că nici un proprietar nu s'ar găsi care să fie în contra principiului expropierei. Războiul şi tot soul împrejurărilor au pus în conflict viaţa şi munca şi proprietatea. Un conservator din clasa dirigătoare nu poate rămâne indiferent la faţa acestui conflict grav, ci trebue să se gândească la fatalitărei lui. Şi pentru aceasta nu este mijloc mai bun decât a face parte ţăranului din pământul proprietarilor. Şi resolvarea conflictului trebueşte făcută mai înainte ca ţăranul însuşi să se ridice şi să dea soluţia, ceea ce ar fi o nenorocire.

Amânarea soluţiunei ar duce la oprirea producţiunei. Şi atunci nu numai că necesităţile statului n'ar mai putea fi acoperite, dar am muri cu toţii de foame.

Dar expropierea e operă mai lungă; aşa cum o prezenizează liberalii nu se poate aplica imediat. Şi aceasta a dovedit-o însuşi modul de aplicare al trecutului guvern liberal. Principiul expropierii a fost trecut solemn în Mesagiul din toamna lui 1916 şi abia în Iulie 1917 s'a votat modificarea art. 19 din Constituţie, dar aplicarea expropierii s'a amânat atunci când prin câteva alineate adăugate la art. 19 chestiunea ar fi urmat să se resolve. Insă guvernul liberal a preferat să trimită parlamentul în misiune la Paris, la noul stat papal de la Cheseu etc. amânând expropierea. Guvernanţii liberali îşi dădeau seamă că nu aşa curând expropierea se poate înfăptui. Legea arendărilor silite are în schimb avantajul unei imediate aplicabilităţi.

Expunerea de motive atât de concisă şi bine închegată te predispune la adânci meditaţiuni. Ea arată în primul rând că statul nu poate dispune de mijloacele necesare pentru executarea expropierei şi că soluţiunea ce se impune este arendarea. Dar odată ce prin arendare se tinde la expropriere nu se poate zice că d. Garoflid nutreşte sentimente împotriva ţăranilor. Principiul legei este singurul potrivit cu împrejurările.

Elementul social bine pregătit al proprietarului, acum în lipsa noastră de oameni, nu poate fi făcut un simplu rentier nouti, iar ţăranului nu trebue să i se creeze concepţia periculoasă că statul numai să vrea şi poate da ori-cât prin tipărirea nelimitată de monedă de hârtie. Astfel soluţia expropierei susţinută adineaori de d. Iarca se dovedeşte a fi şi păgubitoare şi primejdioasă.

Soluţia legei d-lui Garoflid e singura potrivită cu împrejurările de astăzi. Atât principiul arendărei silite cât şi al obligativităţei muncei îşi au sancţiune în rigorile legei prin foiţarea proprietarului de o parte şi scoaterea ţăranului din obşte de altă parte. Plata arendărei nu înspăimântă pe muncitor, întrucât şi ţăranul a participat la câştigurile de război, are bani destui şi mai poate încă câştiga ucor. Băncile Populare sunt o dovadă de starea financiară a ţărănimei.

Această lege este o creaţiune fericită; ea constitue o soluţie care va contribui cu un ceas mai înainte să înăbuşe conflictul dintre muncă şi proprietate.

(Vii aplauze).

•

Cu toată încordata atenţiunea Senatului, orele fiind înaintate şedinţa a fost ridicată, urmând ca d. Al. Bădărău să şi continue magistrala expunere în şedinţa de astăzi.

Politice

Spre lămurire

Evenimentele se precipită — aceasta-i incontestabil.

Paralel cu marile evenimente de pe fronturi, se produc mari evenimente politice, care vor însemna foarte mult prin consecinţele lor, atunci cînd ceasul suprem şi mântuitor al tratativelor pentru pacea generală va sosi.

Nimenea n'ar putea spune precis ce va aduce ziua de mâine în Balcani, dar indicii sigure arată că în curînd în Germania şi Austro-Ungaria se vor produce modificări mari, din punctul de vedere al politicei lăuntrice.

Germania, aceasta pare astăzi definitiv sigur, va avea până'n cîteva zile un guvern democratic, iar Austro-Ungaria va pune jaloanele viitoarei ei configuraţiuni politice.

Cum o şi relevă ziarul Vorwärts, **în apelul pe care partidul socialist îl adresează poporului german, puterile centrale vor verbi cu drept cuvînt la masa verde în numele poporelor lor.**

Aceste schimbări de politică lăuntrică vor avea şi o mare repercuţie asupra formulelor de politică externă. Vor avea loc programe care nu vor putea fi nesocotite, cu atît mai mult cu cît vor fi realmente expresiunea voinţei poporului german.

In asemene condiţiuni au refuz de discuţie din partea aliaţilor ar învedera tendinţi astfel în cît pe de o parte, ar constitui dovezi de voinţă de distrugere, iar pe de altă parte ar impune puterilor centrale jertfe supreme de rezistenţă.

In orî-ce caz situaţia se apropie de lămurire şi cu aceasta va sosi şi ceasul cînd suferinţele fără margini ale unei întregi lumi chinuite vor lua sfîrşit.

Op.

MICI POLEMICI

Liceul internat cere plată în natură: fasole, porumb, prune, brânză.

Filozofii au pretins de mult că vom ajunge la şcoala funcţionând în plină natură.

•

Mai ales în ce priveşte fasolea se va repeta vechiul proverb: „natura in non sunt turpia."

De semenine naturale nu trebuie să ne fie ruşine.

•

Ce ar fi dacă Florica Florescu ar percepe în locul preţurilor populare la „Ridichea" plata în natură, în legume, în zarzavat?

Si-ar asigura mesajul pentru la iarnă.

•

Pentru bravii Sârbi pare a se fi scris locuţiunea franceză: „petit bonhomme vit encore.."

•

In strategie, ca şi în toată viaţa lumei, „când norocu 'şi schimbă pasul, n'aduc ani ce-aduce ceasul.."

OAMENI SI LUCRURI

Foc!...

Incendiul din strada Lascar Catargiu — fostă „Română" — completează cu o tristă notă personală, calamitatea de acum trei ani, când a fost crud lovită organizaţia redacţională şi administrativă a „Vieţei Româneşti".

In strada Lascar Catargi, în acel original şi nu prea elegant „home" lipit cu şcoala de sericicultură şi retras — modest — în fundul vastei curţi — au trăit de peste un sfert de secol începuturile marei publicaţiuni ieşene şi acolo s'a repezit acum incendiul să desrădăcineze pe unul din stâlpii ei, — izgonind pe profesorul şi scriitorul ibrăileanu din adăpostul de care părea că nimic nu'l va mai despărţi.

Am cunoscut acea locuinţă ca una dintre cele dintâi — poate chiar cea dintâiu — a d-lui C. Stere. De-acolo a trimis întâile manuscrise „Evenimentului literar" în alcătuirea căruia se înfrăţise cu noi, mica legiune de entuziaşti.

Şi cum locuinţele — ca şi cărţile — îşi au soarta lor dinainte hotărâtă, criticul de pe vremuri al poporului mai şi apoi al „Vieţei Româneşti" — G. Ibrăileanu — s'a instalat acolo cu intenţiunea de a nu o schimba ca şi cum s'ar fi zidit el însu-şi în larga şi bogata bibliotecă de care şi căptuşise pereţii camerelor secunde, de zugrăveală extrem de simplă, camere rău luminate şi lipsite până şi de becuri electrice.

Lămpile de modă veche întregiau, în serile târzii, aspectul atât de rudimentar — patriarhal al modestului „home", ocrotit, în faţă, de o vastă curte în potriva larmei sterile a străzii în epoca de automobile bucureştene şi de politicianism asupritor.

Intre curte şi grădină, locuinţa îşi trăia viaţa ei de tăceri binefăcătoare pentru un temperament prea adescori în lupte grele cu insomniile. Câte ar şti să povestească pereţii căptuşiţi de cărţi ai bibliotecei, iluminată de vechea lampă cu petrol.

Dar iată că, după două decenii focul vine să găsească pe locatarul intelectual. Ziarele care dau ştirea nu ne documentează dacă profesorul, izgonit de brutalitatea incendiului, şi-a salvat preţioasele cărţi, ori dacă, vreodată, se va reîntoarce fără ele în vr'o nouă şi modernă clădire cu etaj, care se va ridica între vasta grădină şi marea curte, în fundul căreia te călăuzia puntea cu scânduri cenuşii..

RODION

INFORMATII

— D. Al. Constantinescu, fost ministru, se va prezenta azi inaintea comisiunei de anchetă.

Se crede că interogatorul d-lui Constantinescu va dura mai multe zile.

Membrii comitetului de instrucţie s'au oprit ieri la Roman unde au făcut o percheziţie la d. V. Gh. Morţun, fost ministru, şi la un domn Lawer, omul d-sale de afaceri.

— In cercurile tachiste şi greciniste se afirmă, că, în urma unei consfătuiri, d. Mişu Cantacuzino, care în chestia prinţului se raliase la formula că prinţul trebue să renunţe la moştenirea tronului şi-a schimbat părerea.

Intr'un eventual consiliu de coroană, d. Mişu Cantacuzino se va ralia la opinia acelor personalităţi cari cer în interesul ţerii şi a dinastiei menţinerea prinţului Carol în toate drepturile sale.

— Consiliul de revizie se va pronunţa mâine asupra cererei de eliberare a generalului Socec, pe baza noului legi votate de parlament.

Comisiunea economică judeţeană s'a întrunit eri, sub preşedinţia d-lui Al Stroja, prefect de judeţ.

Comisiunea s'a ocupat de diferite chestiuni curente.

D. Al. A. Bădăreu, va continua în şedinţa de azi a Senatului, discursul său, început eri, în dezvoltarea legei arendărei obligatorii.

A. S. R. Principele Neculae a sosit eri dimineţă în localitate venind de la Bicaz.

Prinţul Neculae a fost primit la gară, cu onoruri deosebite.

D. Anastasiade, directorul general al Poştelor, se instalează mâine în localitate, venind din Bucureşti. D. Anastasiade aduce şi tabloul permiselor obţinute, pentru al doilea grup de funcţionari din direcţia generală, cari urmează să plece la Bucureşti.

Camera nefiind în număr, n'a ţinut ieri şedinţă.

Casa de Economie, Credit şi Ajutor a Corpului Didactic, aduce la cunoştinţa membrilor săi, că începând de la 25 Sept. a. c. se vor distribui alimente-colaiele, în localul Consumului de la Şcoala Gh. Asachi din Str. Negruzzi.

Până atunci membrii Casei vor trebui să se prezinte la sediul Casei de la Liceul internat pentru a-şi primi foile de identitate în care se vor trece numărul persoanelor cu drept la alimente, în care număr se va socoti numai soţul, soţia, copiii şi părinţii cari sunt în sarcina membrului, pentru care va trebui să producă dovezi.

Odată cu aceasta se vor elibera şi bonurile de alimente, achitându-se costul.

Siguranţa locală a instituat parchetului pe Vasile Pascu funcţionar la direcţia aprovizionărei, sub-locotenent Mihail Ionescu din aviaţie, şi Alex. Lepădătescu, funcţionar de birou, acuzaţi de falş şi escrocherie ca cartele de benzină.

In zina de 5 Octombrie se va ţine la reşedinţa consiliului de război al corpului IV de armată un concurs pentru ocuparea unui post de grefier.

Azi la ora 11 un consiliu de miniştri s'a ţinut la ministerul de interne sub preşedinţia d-lui Al. Marghiloman.

Consiliul s'a ocupat cu lucrări curente.

Sosirea în Iaşi a A. S. R. Principele Neculae e în legătură numai cu deschiderea cursurilor şcolare.

Familia regală continue să rămână la Bicaz.

Anunţăm cu deosebită părere de rău încetarea din viaţa la Chişinău a confratelui nostru d. Toma Oprea.

Oprea numit în săptămâna trecută şef biroului presei pentru Chişinău, a căzut în drum şi în câte-va zile boala contractată l'a răpus.

Toma Oprea a fost un suflet distins şi un bun coleg. El lasă în urma sa numai regrete.

Tribunalul secţia a doua a confirmat eri mandatele de arestare date contra inginerului Vidrighin inginer Kieser, Neculai Simionescu şi Jean Antonescu, implicaţi în fraudele cu petrol de la Primărie.

Comisiunea constituţională din Chişinău a terminat proectul de organizare a justiţiei basarabene.

D-nii d-ri. Zosin şi Anghel, medici primari ai spitalelor Sf. Spiridon, au fost numiţi membri onorifici ai Consiliul de higienă al oraşului,

A fost desfiinţată comisiunea lemnului ce funcţiona pe lângă ministerul de industrie.

Toate cererile pentru distribuire de cherestea, au a se adresa sindicatului fabricelor de cherestea.

La ministerul de domenii s'a alcătuit tabloul funcţionarilor cari urmează să plece la Bucureşti, unde în curând se va stabili ministerul.

La Iaşi va rămânea o secţie a ministerului.

※ A apărut decretul, prin care se promulgă legea pentru controlul străinilor.

※ In Monitorul Oficial a apărut decretul de promulgare a legei, prin care se acordă recunoaşterea de cetăţean român d-lui-senator nostru coleg Emilian Cioceanu, redactor la „Neamul românesc".

※ Sindicatul fabricelor de uleiuri vegetale cu sediul în Iaşi Strada Păcurari No. 51, pune în vedere tuturor proprietarilor şi deţinătorilor de seminţe oleiginoase că în conformitate cu legea Sindicatelor nu le este permis a vinde nimănui aceste seminţe fără aprobarea în scris a Sindicatului şi că sunt obligaţi a declara Ministerului de Industrie sau Sindicatului cantităţile disponibile.

Contravenienţii sunt pasibili de amendă până la 20 000 lei şi de confiscarea depositelor nedeclarate.

※ Monitorul oficial No. 139 din 18 Septembrie a. c. publică ordonanţa Directiunei Aprovizionărei No. prin care se imobilizează în mâna crescătorilor, comercianţilor, autorităţilor civile şi militare particularilor sau destinatarilor sub orice formă, întreaga cantitate de lână de orice fel.

Prin aceeaşi ordonanţă obligă pe deţinătorii specificaţi mai sus, de a face în termen de 8 zile declaraţiuni la Consilierul agricol sau agronomul regional de cantităţile de lână ce posedă.

Odată cu aceasta vor face şi oferta de vânzare a lânei către sindicatul fabricilor de postav cu preţurile maximale.

Cei cari vor contraveni la această ordonanţă, fie că nu vor face declaraţiuni exacte sau vor instrăina lâna vor fi amendaţi cu amenda egală cu indeitul valoarei lânei.

Asemenea se prevede amenzi egale cu valoarea lânei pentru acei care cumpără lână fără a poseda autorizarea de cumparare din partea Centrului Sindicatelor.

※ A apărut broşura „Ţăranii la Parlament" cuprinzînd pe larg cuvintările ţăranilor David Şerpeanu şi Pantelimon Voicolescu rostite în Cameri la chestiile agrară, evreiască şi ratificarea păcii.

D. T. G. Pârjolescu, deputat, a fost numit prefect al judeţului Dâmboviţa, în locul vacant.

※ *O sinucidere.*—Aseară la ora 9, în mijlocul pieţei Unirei, tânărul liceean Victor Buzescu, s'a sinucis. trăgându-şi un foc de revolver, în partea dreaptă a pieptului.

Ori ce ajutor era zadarnic, tânărul a încetat din viaţă după câte-va clipe.

O scrisoare găsită asupra lui, arată că disperat că a fost lasat repetent, în urma examenului de clasa 4-a ţinută la începutul lunei, îşi pune capăt vieţii.

Victor Buzescu e fiul notarului din Bivolari.

※ Dl. avocat C. R. GHIULEA dă consultaţii la redacţia ziarului „Opinia" între orele 9—12 dimineaţa şi la locuinţa d-sale din *Str. Bărboi No.* 6 între orele 8—9 seara.

Parlamentul

SENATUL

Şedinţa din 17 Septembrie

Dl. Dimecou cere a se lua măsuri şi a se anchetia pentru stabilirea cauzelor deselor accidente de avioane.

Întreabă ce măsuri s'au luat pentru găzduirea studenţilor basarabeni.

Dl. *ministru Mehedinţi* îşi exprimă speranţa că pâcă la 20 a lunei curente chestiunea va fi clarificată.

— *Legea arendărilor silite* —

Dl *Verona* declară că e mai preferabilă imposibilitarea decât arendarea. Da altfel aplicarea legei nu va avea succes întru cât nu există personalul pregătit.

Dl. *Iarca* declară că va vota contra acestei legi care ascunde într'însa reaua voinţă în a realiza exproprierea şi votul obştesc.

Prin dispoziţiunile legei tocmai se îndepărtează ţărănimea de la pământ. Vorbind de pătura ţărănească, oratorul scoate în evidenţă calităţile şi virtuţile ei, în contrast cu păcatele proprietarilor.

Oratorul încheie prin negarea valorii acestei legi şi cere exproprierea.

Urmează în tribună d. *Al. A. Bădărău* despre al cărui profund şi scinteietor discurs ne ocupăm în altă parte a ziarului.

Traduceri de acte vechi
Al. Roşculescu
— Str. Albineţ, 24 —

Ultimele ştiri telegrafice

Cumplite lupte în Franţa

— Căderea oraşului Cambrai — Noui succese ale francezilor — Impingerea înapoi a americanilor

BERLIN.— Marele Cartier.

Teatrul de război apusean.

Grupa de armate a prinţului moştenitor Rupprecht şi Boehn.

In Flandra duşmanul a continuat atacurile sale. Pătrunderea duşmanului în poziţiile noastre de la 17|6, ne a silit să retragem aripa dreaptă a frontului nostru de apărare, îndărătul sectorului Handzame, dela Dikmuide până la Werhen, iar la aripa stânga au fost siliţi să evacuăm cotul Wytchaete.

Atacurile duşmane impotriva sectorului Henzaue şi impotriva liniei Zaren Fastreosebeke au fost respinse. Intre Poschendaele şi Recelare a pătruns adversarul până la Hoeruiede şi Dedinele. Acolo au primit lovitura şi am oprit'o. Duşmanul care în zorii zilei pătrunsese dela Menthau până la Kemen pe Lys, a fost aruncat iarăşi îndărăt prin contra-atacat.

Noi luptăm azi în depresiunea râului Lys.

Puternică luptă pe frontul dintre Cambrai şi St. Quentin. In potriva oraşului şi de ambele părţi de oraş, a pus duşmanul 18 divizii în luptă, pentru a lua Cambrai şi pentru a sfărâpunge frontul nostru de ambele părţi ale oraşului.

La nord de Cambrai, puternicele atacuri duşmane ce au fost repetate de câte opt ori, au eşuat înaintea liniilor noastre la Sen Court şi Tilloy, faţă de reuşitele noastre contra-atacuri.

In mahalalele oraşului Cambrai, Neuville şi Cantimpre a pus duşmanul picioarul.

Aci noi ne aflăm la marginea apuseană a oraşului, îndărătul Escautului şi am respins acolo noi violente atacuri ale adversarului.

Atacurile date dincolo de sectorul Canalului, la nord de Marcoing, s'au prăbuşit înaintea ei lângă soseaua Cambray-Masnieres. La sud de Marcoing, duşmanul se-a impins îndărătul sectorului Canalului Masnieres-Crevecoeur.

Cu acelaşi forţă a atacat duşmanul frontul de la Connelieu până la sud de Bellenglise.

Intre Egonnelieu şi Mellicourt am respins complect repetatele asalturi ale adversarului. Villers-Guislain, care se pierdase în mod trecător, a fost iarăşi luat, fundăturile locale au fost curăţite prin contra-atacuri.

Diviziile ce s'au luptat greu pe frontul de la Gonnelieu şi Villers-Guislain, au aruncat îndărăt pe duşmanul care venea din direcţia Marcelag impotriva flancului lor, printr'un hotărât contra-atac, dat cu bataliioanele lor de rezervă. Intre Bellicourt şi Bellenglise, a înaintat duşmanul peste Canal. L'am oprit seara pe linia, marginea nordică Bellicourt-marginea vestică Joncourt-Lohancourt.

Regimentele care la nord de Gricourt s'au apărat impotriva tuturor asalturilor, au trebuit seara să-şi retragă aripa spre Lohancourt.

La încheierea în general reuşită a grelelor lupte de ieri, au participat trupe din toate seminţiile germane. Englezii au plătit succesele lor locale cu foarte mari pierderi sângeroase.

Grupa de armată prinţul moştenitor german şi Gallwitz.

Impotriva noei noastre linii de la canalul Oise-Aisne, duşmanul a exercitat o mare presiune în reuşite lupte de avant-postari am făcut noui prizonieri.

Francezii au continuat atacurile lor înfrânte între Suippes şi Aisne, iar Americanii impotriva marginei răsăritene din Argonne şi între Argonne şi Meusa Duşmanul a aruncat şi ieri mai multe divizii proaspete în luptă. Intre Auberive şi Somme-Fy, am respins în faţa liniilor noastre mai multe asalturi de ale adversarului, repetate la nord vest de Somme-Py, de nouă ori.

Mai departe spre răsărit, Menro şi Ardenii au rămas în mâinile duşmanului. Noi ne aflăm seara, după respingerea duşmanului, pe linia Auro, nord de Ardenii-nord de Sechault-Beauconville. Cu specială putere au asaltat Americanii impotriva marginei răsăritene de la Argonne şi impotriva frontului dintre Argonne şi Meuse.

Asalturile sale au eşuat complect. De amândoe părţile de valea Aire am smuls duşmanului Apremont şi padurea Montrebeau şi am aruncat noi pe Americani mai mult de un km. îndărăt.

Am doborât ieri 40 aeroplane duşmane.

*

PARIS.—Oficial. La N. Aisne francezii au luat Souppin, Intre Aisne şi Vesle au atacat realizând progrese serioase pe un front de 10 km.

Cu toată rezistenţa inamică, francezii au luat Revellon, Romain, Montagne, pe Vesle. Mai la nord ating imprejurimile localităţilor Meurinal, Vautelay. 10.000 prizonieri s'au numărat pînă acum.

Bătălia continuă pe tot frontul din Champagne. La stânga francezii au aruncat pe germani din St. Maire şi ameninţă satele. La nord de Somme Py au atins cotul drumului naţional. Mai la est au cucerit Aine-Fi precum şi platoul de la nord de acest sat. La centru francezii au luat Marveuse de sus, înaintind până la Moutforis.

*

PARIS. — Comunicat american.

Dela Meusa şi până la Aisne trupele noastre au menţinut şi consolidat poziţiile noui cucerite impotriva contraatacurilor şi bombardamentului grea de artilerie.

*

LION.—Comunicat englez. Armatele aliate au făcut ieri victorioase înaintări, deslungul întregului front din Flandra până la Meusa.

Armata belgiană a atacat între Ypres şi Dixmunde. La căderea nopţei se obţinuse o înaintare de aproape 4 mile şi se capturase 4000 prizonieri. Vasele flotei engleze au cooperat la această operaţie, Pe dreapta, trupele engleze în legătură cu Belgienii au câştigat importante succese.

La vest de Cambrai, Englezii au obţinut un succes măreţ. Printre importantele puncte cucerite în acest sector, sunt: Mareving - Meufles-sur - Escaut, Causing Fontaine notre-Dame. Lupta continuă şi noui progrese se raportează astăzi. Un nou atac a fost dat de către trupele engleze şi americane, astăzi dimineaţă la nord-vest de St. Quentin. Numărul prizonierilor luaţi de către Englezi de Vineri dimineaţă până acum, este de peste 16 000.

Intre Aisne şi Aillette trupele francezе au făcut mari progrese. Importantele sate Allemand, Iony şi Aisy precum şi fortul Malmaison au fost cucerite pricinuind o retragere generală în apropiere de Chemin-des Dames.

Alte progrese se raportează astăzi. In Champagne violente contra-atacuri duşmane au fost sfărâmate. Iar Francezii au luat înălţimea Sailleul şi au înaintat la nord-est de Cratenil.

La est de Argonne, succesul american se desvolta cu toată paternica rezistenţă,

*

VIENA. La 26 Septembrie, în una din zilele mari de luptă de pe frontul de vest, trupele austro-ungare ce se găseau la Verdun, sub comanda generalului locotenent Metzger, s'au distins la mod glorios.

O străpungere duşmană a fost complect îndepărtată prin repedea intervenţie a rezervelor imperiale-regale.

Trupele austro-ungare au intervenit, în ajutorul de aceste, cu toate forţele ce le stăteau la dispoziţie, în luptele sectoarelor vecine şi'au putut prin aceasta să acorde un sprijin foarte eficace frăţilor de arme germani.

Situaţia în Bulgaria

— *Fidelitatea de alianţă a poporului* —

NAUEN.—Desfăşurarea situaţiei în Balcani este judecată continuu cu linişte în capitalele Puterilor Centrale.

Ambasada bulgară din Berlin speră că pasul lui Malinof, făcut poate în desperare din pricina retragerei armatei bulgare, nu va avea urmări rele pentru ţara şi nu va aduce nici o pagubă pentru împătrita alianţă.

De oare ce armatele Puterilor centrale vin în ajutor, fără îndoială că o îmbunătăţire a situaţiei militare va interveni într'un timp relativ scurt şi astfel incidentul va trece probabil în curând. Imprejurarea că o parte din trupe a dat îndărăt nu este de o mare importanţă

După cum comunică „Berliner Lokalanzeiger", ambasada bulgară din Berlin accentuiază că enorma majoritate a poporului bulgar este plină de fidelitate neschimbată pentru aliaţi.

Situaţia politică în Germania

Berlin. — După cum anunţă ziarele s'a obţinut în mod principal înţelegerea majorităţei Reichstagului cu privire la parlamentarizare.

*

Cancelerul contele Hertling şi secretarul de stat de la oficiul externelor, von Hintze, au plecat la 28 Septembre la Marele Cartier.

Frontul din Palestina

KARNAVON.—In recentele lupte din Palestina cavalerie engleză a luat oraşul Sh hema, cu 2500 prisonieri, 18 tunuri şi multe mitraliere suferind pierderi ce se ridică numai la câţi-va răniţi.

Generalul Allemby raportează din Palestina că până în seara zilei de 17, un total de 5e,000 de prizonieri şi 335 tunuri au fost capturaţi. In timpul zilei duşmanul a opus oare care rezistenţă în regiunea locului Tiberil, menţinând trecerea peste Jordanul de sus şi poziţiile descurmezişul drumului către Derso.

In timpul serei o brigadă de cavalerie uşoară australiană, a forţat trecerea la sud de Jar-Bénat-Jekub şi în dimineaţa zilei de 28 duşmanii erau alungaţi de pe poziţiile de la Jordanul de sus, trupele trecând pe ţărmul stâng şi începînd reparaţia podurilor. Duşmanul fiind alungat la nord prin Meseril, la 28 forţe engleze au dat mâna cu armata arabă a regelui Husseim, lângă Derno

Arabii capturaseră staţiile de cale ferată Sam şi la nord de Dano, pe linia Hedjaz spre Damasc, intrând la ziua de 27 în Demo. Mişcarea spre nord de la regiunea Dermo, a fost continuă. Trupele înaintate se apropiau de Meril în seara zilei de 28.

Ultima oră

Demisia Cancelarului german

BERLIN. - Impăratul a primit demisia cancelarului german conte Hertling şi l'a însărcinat cu conducerea înainte a afacerilor până la numirea unui succesor.

In scrisoarea adresată Cancelarului, Impăratul îşi exprimă dorinţa ca noul guvern să fie ales cu deplina încredere a naţiunei.

MOTOARE DE STEJAR uzate de vânzare şi **CĂZI (zăcătoare)** în str. Lozonschi No. 12

Important pentru industriaşi
având în vedere lipsa benzinei la motoare: de vânzare 2 motoare I-iul de 35—40 H. P. şi al II-lea de 20 H. P. ambele întrebuinţând gaz sărac (din ori ce fel de cărbune, ca cocs, antracit, cărbune de lemn etc.) A se adresa D-nei Maria C. Vasiliu din Ruginoasa, gara Cuza Vodă unde se pot vedea şi motoarele.

Se vinde prin licitaţie publică în ziua de 3 Octombrie st. vechiu, ora 12 din zi în pretorul Tribunanului Iaşi, Secţia III, via, proprietate a defunctului N. C. Cogălniceanu, din comuna Ciurea, satul Todirel, Jud. Iaşi. Pentru informaţii a se adresa la d-na Ioana N. Cogălniceanu, Mahalaua Broscăriei No. 98 Circ. (Dosp.) Iaşi (Prin faţa pieţii Nicolina str. Descălicătoare).

Vie de vânzare situată în comuna Tomeşti Cotnna Goruni întindere 23 hect din care 11 hect. pe rod, restul livadă, pădure, fânaţ, loc arabil. D-na Maria Castano str. Sft. Andrei 13.

Se caută buni lucrători şi Maşiniştrii plătiţi bine la Cizmăria şi Pantoferia de Lux **Al. Olşanschi** str. Ştefan cel Mare. Furnisor al Curţei Regale.

Se caută un bucătar bun pentru popota ofiţerilor. Arsenalului Armatei. A se adresa str. Cuza Vodă 5.

Diferite mobile şi diverse sticlării şi porţelanuri de vânzare A se adresa dela 8—12 str. Ioan Creangă 61 bis.

Lucrători tipografi se caută la tipografia *Biroului Central Român de Comerţ*, Str. Lăpuşneanu No. 40 Angajamente foarte bune.

FERARI, tâmplari, lucrători la maşini de tâmplărie strungari în lemn deasemenea salahori, şi ucenici cari pot primi hrană şi locuinţă angajează Exploatarea fabricei „Fortuna",

MIMI FISCH
NEUMAN GODEL
Logodiţi
Iaşi

BELLA KISLER
MAURICE I. ALTAIN
Logodiţi
Iaşi
In locul ori cărei înştiinţări

ULTIMELE REPREZENTAŢII
Teatrul Elisabeta
Astă-zi Marţi 18 Septembrie 1918
SE VA JUCA
RIDICHEA
revistă in 2 acte de
GEORGE ANONIMU
cu Doamna
FLORICA FLORESCU
Ionescu-Brăila
Cuplete Noi — Balet sensational
Montări fastuase
Biletele la Casa Teatrului

Din cauza plecărei predau un local restaurant, situat în centrul Oraşului. Informaţii la Administraţia ziarului.

SE CAUTA o casă cu
8-15 CAMERE
de închiriat imediat
cu chirie bună A se adresa V. Cristofor strada Cuza Vodă 42 bis,

Moşie de vânzare 1200 hectare la Credit. A se adresa la Agenţia de Publicitate I. Brânişteanu Str. Mărzescu 28

Domnişoarele şi ori cine învaţă în scurt timp dactylografia maşinele Yost, putându-şi procura existenţa Str. Costache Negri 72

Domnişoară dactylografă se caută imediat Biroul Maşinelor de scris Costache Negri 72.

Mecanic perfect, pentru maşini de scris caută imediat Biroul Costache Negri 72

Şireturi de ghete, şireturi de corset precum ori-ce fel de şireturi şi material de galoane sutaşuri etc. cumpăr. A se adresa la Depositul de şireturi de ghete. Samuel Ornştein str. Costaki Negri 18.

Carton asfaltat pentru acoperemintе sfoară pentru cusut saci. Muşamale impermiabile. Piatră vânătă pentru saramurat grâu şi stropitul viilor. Sobe de tablă groasă pentru uzul casnic, De vânzare cu preţuri avantagioase la depositul Isidore Margulies Iaşi str, Ştefan cel Mare No. 27

Strada Mârzescu No. 22
Consultaţii: 10—12 a. m. 4—7 p. m.
Boli Genito-Urinare, Venerice
Injecţiuni Spălături uretrale, Electroterapia
Boli interne, Boli de Copii
Vaccinări (Buletine pentru şcoli)

Şcoala primară şi profesională de fete
Steaua
— Str. Elena Doamna 23 —
Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în localul şcoalei în fie-care zi între orele 10—12 şi 3—5 de la 5—20 Septembrie a. c.
Comitetul

De vânzare 2 paturi de bronz, o plapomă de matasă, 2 cuverture pluş şi o faţă de masă plaş. A se adresa „SYLVA", post-restant Sascut Jud. Putna.

Se **caută** student matematici serios pentru meditaţie A se adresa farmacia Populară str. Anastasie Panu 35

De închiriat de la 26 Octombrie 2 prăvălii mari, pivniţă, curte pietruită, lumină electrică, apă şi canal. Str. Păcurari 49

Baia Sarata din str. Sarata No. 8 este de închiriat ori vândut a se adresa proprietarei D-na **Eugenia** de **Reuss Ianculescu** str. Lunga No. 18 în orice zi dela orele 2—5 p. m.

De vânzare două cazane de fier la Baia Sarata str. Sarata No. 8 pot fi văzute în fiecare zi dela orele 9—12 a. m.

Se caută Profesor de limba ebraică la Şcolile Israelito-Române din Botoşani oferte a se adresa D-lui Preşedinte *Maurice Abramovici* Botoşani

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin, A se adresa la **L. BLUM**. Depozit de vinuri en gros Iaşi, str. Gh. Mârzescu No. 10

Anul XIV-lea No. 3447

10 BANI NUMARUL

Vineri 21 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Cuvîntarea D-lui Al. A. Badareu

— In chestia reformei agrare —

Acei ce au urmărit frumoasa şi documentata cuvîntare pronunţată de d. Badareu, la legea reformei agrare, sunt unanimi in a recunoaşte valoarea documentară a cuvintelor pronunţate de senatorul de Iaşi.

A vorbit omul competent, crescut in muncă de ţară, trăit in muncă şi inamorat de pămantul muncit de el. A vorbit omul care, cu marea lui minte, a ştiut să observe, să scoată invăţăminte şi să sublinieze importanţa lor. A vorbit omul politic, cu mintea clar văzătoare, care inţelege cerinţele vremei şi nu admite idealizarea unei clase — ori-cît de folositoare ţerei — in paguba altei clase, deopotrivă de interesantă. A vorbit, in sfîrşit, omul politic realist, care, ţinînd seamă de imprejurările speciale, de acum, nu vede altă putinţă de armonizare şi asigurarea ordinei, de cît cu sacrificiile unora şi punerea celorlalţi in măsura de a se face ei singuri străjerii ordinei.

Senatul şi guvernul au fost deopotrivă de acord in a aproba prin puternicele şi repetatele lor aplauze expunerea omului de experienţă şi de cugetare.

Prima parte a cuvintărei am dat'o in numărul de ieri. Partea a doua cetitorii o găsesc in corpul ziarului. Subliniem numai că oratorul a ţinut să releve importanţa legei, chipul admirabil cum a fost prezentată şi cât de folositoare poate deveni ea.

D. Badareu este partizanul exproprierei, dar nu pentru operă de clasă.

Proprietatea mare trebue să cedeze, dar expropriare pentru expropriere ne putea aduce la un dezastru, intru cît tranziţia de la marea la mica proprietate ar fi fost bruscă şi producţia ţerei s'ar fi resimţit enorm, pe cînd cu legea actuală se face o vastă experienţă, se ingrădeşte cantitatea de expropriat la agricultorii cu adevărat, restul vor fi muncitori agricoli. Se mai menţine principiul obştiilor, principiu excelent, un mijloc admirabil de educaţie şi de cultură pentru individul, astăzi cam refractar unei culturi bune.

Oratorul s'a ocupat pe larg de coloritul de continuitate pe care îl are actuala lege, in ce priveşte instituţia băncilor populare, şi a sfîrşit exprimînd speranţa că acest principiu de continuitate va fi urmat şi de guvernul viitor, intrucât numai astfel se va putea asigura noua şi buna intocmire agricolă.

Şi acum iată un palid rezumat al celor spuse de d. Badareu:

D. Al. A. Bădăreu. O parte importantă a discursului d-lui senator Iarca a fost aceea la care d-sa a declarat, ca exploatator şi proprietar de Teleorman, că proprietarii de pămînt sunt ei mai mari exploatatori ai ţăranilor. Totuşi d. Iarca care o păstrare a macei proprietăţi in limitele a 400 hectare, cu tot denumţul de exploatatori şi factori antisociali făcut pe seama proprietarilor. D. Iarca crede, vorbind de dijmă, că muncitorul face un dar proprietarului care nu este nici mai mult nici mai puţin decât un ajutor al ţăranului.

Dar domnilor, raportul dintre muncă şi capital trebue privit din punct de vedere economic şi social. Producţia e un rezultat al pămîntului-capital şi al muncei. Pămîntul are şi el o valoare şi un drept la cîştig. El este, rezultatul grijei a generaţii intregi, a unei indelungate vieţi de muncă, un bun lucrat şi păstrat cu sudoare şi sînge. Şi deşi nu numai munca ţăranului are drept la produsul pămîntului, Rolul social al proprietarului nu poate fi nesocotit, făcându-se din proprietar un rentier neutil, departat de la rostul activităţei lui in stat. Atât capitalul cât şi munca trebue să fie recunoscute ca deopotrivă de necesare in producţie. Şi defectele şi calităţile se găsesc deopotrivă in ambele părţi, căci toţi avem acelaşi sînge şi suntem fii aceleaşi ţări.

Astăzi ţărănimea are o bună situaţiune. Principiul arendărilor e cel mai potrivit imprejurărilor. Fărămiţarea intregului pămînt in mâinile ţăranilor n'ar fi un act de servire a interesele ţărei. Dacă la 1864 s'ar fi impărţit tot pămîntul, cum ar mai fi luat România desvoltarea din aceşti 50 ani? Căci proprietatea mare a fost baza producţiunei pentru export, fapt prin care s'au format veniturile necesare creărei şi intreţinerei instituţiilor moderne de stat. Şi astăzi, când proprietarul are incă marele rol de educator, se poate vorbi de suprimarea marei proprietăţi? Desigur că nu.

Principiul arendărei este bine aplicat şi formularea legei prevede cele mai bune mijloace de infăptuire, ca de pildă autorisaţiunea consiliului superior agricol in chestiuni de vânzare, in cazul când proprietarul ar fi tentat a şi vinde pămîntul pe enorme preţuri. In contra mecanismului social de stabilirea preţurilor la un timp dat.

De multă vreme şi pretutindeni funcţionează organe de arbitraj intre muncă şi capital. E necesar aceasta şi la noi, cu atât mai mult cu cât există toată probabilitatea că in limitele normale arendările vor fi transformate in cumpărători. In ori-ce caz, după un stagiu de 10 ani, ţăranii arendaşi vor cumpăra pămînturile, cela ce mulţi din ei vor face chiar din capul locului.

După prevederile legei, muncitorii agricoli sunt impinşi către organizarea la obştii. Obştea, mai ales in Moldova, n'a avut nici odată dragostea ţăranului. El e deprins să lucreze pămîntul in deplină libertate, cu neregula ce'l caracterizează şi cu nestiinţa mijloacelor de economie agricolă.

Numai ast-fel inţelege ţăranul proprietatea personală a pămîntului. E deprins in lenevia şi fatalismul lui, fără a fi bătiv cum îl aduc mulţi acusaţiunea. Doar la oraş se bea mult mai mult ca la ţară, şi organismul slab şi nehrănit al ţăranului nici n'ar putea resista alcoolizărei. Şi totuşi ţăranul are stofa unui bun muncitor; exemplul îl dă ţăranca a cărei muncă e mult mai mare şi mai intensă.

Dar munca ţărancei e datorită imboldului venit de la bărbat. Şi dacă statul la rândul lui ar imboldi pe ţăran munca acestuia ar avea o altă intensitate şi alt rezultat. Acest imbold îl va constitui obştea, cu organizarea mijloacelor de producţiune, cu conducerea agronomilor-administratori formaţi in rodul unei lungi şi serioase practice agricole.

Şi obştea singură va putea inlocui rolul social al marei proprietăţi. Rezultatele minunate ale obştiilor au fost demonstrate de puţinele, aproape singurele obştii din Moldova, de la Todireni, de la Ringhileşti a d-lui Gollav şi acele a fraţilor Constantin din Fălciu.

Proprietatea mare nu trebue a fi inlocuită decât prin obştii ţărăneşti. Proprietatea ţărănească individuală nu permite facerea unei spornice agriculturi.

In ce priveşte pe ţăranii care nu vor putea încăpea la obştii, singura soluţie a unei munci mai sporoice a lor va fi adoptarea sistemului dijmei, sistem mult superior salariatului. Ţaranul moldovan salariat a fost totdeauna intr'o stare inferioară munteanului dijmaş.

Pentru conducerea obştiilor şi a băncilor populare care au uşurat in mod real ţărănimea, este bine venit amestecul preotului şi invăţătorului. Căci ce alte elemente mai bune de conducere s'ar putea găsi? Eu nu pot aproba părerea celor ce susţin indepărtarea preotului şi invăţătorului la conducerea obştiilor, după cum nu inţeleg a nu se recunoaşte rolul strălucit al băncilor populare, instituţie pe care noi conservatorii trebue s'o privim cu simpatie şi să o menţinem.

Numai liberalii inţeleg a nu face operă de continuitate, suprimind instituţiile bune, create de predecesori.

Legea aceasta realizează aceia ce conservatorizmul care: continuitate. Ea se va realisa prin obştile proectate. Astfel legea nu aruncă proprietatea in necunoscut ci procedează cu prudenţă. Dacă partidul liberal s'a pronunţat pentru expropriere in modul ştiut, bazându-se pe promisiunea M. S. Regelui şi pe aprobarea Sindicatului Agricol, putem zice că proectul de lege al d-lui Garofid se baseazâ pe aprobarea a insăşi marei proprietăţi. E un proect care soluţionează fără zguduire problema agrară, in conformitate cu imprejurările şi cerinţele timpului, şi de aceia trebueşte să-i votăm cu toţii.

(Ultimele cuvinte ale oratorului au fost acoperite de vii şi prelungite aplauze ale senatorilor).

MICI POLEMICI

Cu petrolul, inginerul Vidrighin s'a cam .. ars, după ce voia să ne frigă.

*

Unul din şefii cercetăşiei, profesorul G. nu s'a prezentat nici la deschiderea cursurilor.

Toţi cercetaşii au fost trimişi să'l descopere.

*

Azi nu e greu de adunat bani la ciorap, dar ciorapul e greu de găsit,

*

Cum au fost preţurile la „Ridichea"? — Din cale afară radicheşte.

Din carnetul unui surmenat:
Când scrii după insomnii, rişti să scrii somnifer pentru cetitori.

ACTUALITATI

Din dosarul unui magistrat

Intr'una din şedinţele obicinuite ale Senatului, Dl. N. Budişteanu a cerut să i se pună la dispoziţie un dosar cu ancheta fostului procuror general I. Urdăreanu la Slatina in 1914 | 15. Importanţa netăgăduită a acestei comunicări ase din cadrul obicinuit al celor mai multe cari se intrec prin banalitatea lor—şi pune in discuţie activitatea judecătorului de instrucţie de la Tribunalul de Olt, D. Ştefan Stăncescu faţă de un biet om, N. Dragomirescu. Acest nefericit este invinuit că ar fi comis un faptă, din care cauză se găseşte la un moment dat arestat şi ţinut timp de opt (8) luni de zile. Instanţele judecătoreşti inaintea cărora a apărut, l'au achitat pentru motivul foarte simplu că nu era nici un delict, ci cel mult unui imaginar care scapă de controlul şi severitatea omului de legi. In realitate însă, arestarea lui abuzivă, şi scandaloasă, a fost dictată de alte interese, de alte motive de ordin pur neumau.

N. Dragomirescu cumpărase cu mai mulţi tovarăşi o pădure la care se vârâse in cele din urmă şi un politician şi bun prietan cu magistratul de care ne ocupăm. Ca să pună mâna pe toată pădurea, acesta, profitând de situaţia disperată a lui Dragomirescu, iar pe de altă parte uzând de toată prietenia, energia şi puterea discreţionară a judecătorului de instrucţie, ca să-l silească să subscrie un act de vânzarea unei păduri. Prin acest act tolerat şi comis la cabinetul de instrucţie, nefericitul Dragomirescu rămâne literalmente expus să moară de foame.

Un atât fapt senzaţional şi dureros pentru magistratura de care incă 'l leagă.. inamovibilitatea, este şi *uşurinţa cu care a girat o poliţă a deţinutului C. Bărbulescu care a fost ulterior pus in libertate.* S'ar părea că sunt inexactităţi sau cel puţin fantezii din acăinuirile pe care cu multă durere de inimă trebuie să le facem! Din nenorocire sunt fapte trăite şi cunoscute pentru toţi, cari au urmărit primele numere din revista *„Cartea Neagră"*, ziarul „Facla" din 1914 | 15 şi „Eroul Oltului" din Slatina apărut in anul 1916.

In faţa invinuirilor atât de precise şi grave, situaţia magistratului de la Tribunalul de Olt, trebue clarificată, deci dosarul trebue comunicat, pentru ca D. Senator N. Budişteanu să şi poată desvolta interpelarea. Această măsură de „regenerare morală o credem imperioasă şi singura eficace ca să pună o dată capăt unei situaţii devenită aproape intolerabilă.

OAMENI SI LUCRURI

„Regele Carol I"

Intr'un număr restrins de exemplare s'a pus in vânzare lucrarea răbdătorului scriitor ieşan, d. N. A. Bogdan, incepută inainte de răsboiu, d'intr'o iniţiativă oficială, după cum ne incredinţează coperta volumului.

De o elegantă şi de un format cu care de mult nu mai suntem obişnuiţi in materie de cărţi tipărite, lucrarea ne aminteşte cât cum prin bogăţia acesta neobişnuită de hârtie şi caractere timpurile de abundenţă din alunul războiului, vremurile belşugului in toate.

E adevărat că in materie de publicistică tipografiile nu s'ar putea plânge nici acum; din potrivă. Dar bibliografii şi in general iubitorii de frumoase şi estetică in ale imprimeriei nu-şi mai aduc aminte să fi văzut—până la recenta invazie de volume bucureştene—o carte frumos executată.

Şi ne grăbim a adăoga defaimul că lucrarea d-lui N. A. Bogdan deşi scrisă de ieşană, exclusiv ieşană, ne soseşte acum gata tipărită din.. Bucureşti. Este chiar, in această privinţă o curiozitate literară şi istorică vrednică de subliniat. Se indică pe copertă că volumul atât de cuprinzător—aproape 700 foi format mare s'a tipărit la 1916 deci in anul care, pentru noi de dincoace de Milcov, a făcut cu desăvârşire imposibil să concepem măcar imaginarea unei atare lucrări in stil mare tipografic.

E sugestivă această diferenţă, deşi nu acum ar fi potrivit lucru să comentăm cu mai multă insistenţă

Lucrare de compilator, inzestrat cu o răbdare de benedictin, ea nu ne emoţionează, dar ne instruieşte prin cuprins şi evocă multe strălucite pagini şi episoade din viaţa publică a fostei capitale, in legătură cu visitele foştilor suverani ai ţării Carol I şi Elisabeta.

O coincidenţă face să apară in vitrine acest volum, cu evocarea numelui glorios in momente de vizitadini asupra cărora nu ne oprim aici. Coincidenţele trebuesc numai găsite, dar nu comentate. Iar cartea d-lui N. A. Bogdan, obiectivă, fără platitudini, rămâne o contribuţie istorică pe care vor consulta-o cronicarii de multe ori şi pe care mai ales, vor păstra o in biblioteci iubitorii Iaşului de eri, cu viaţa lui dezăgurată atât de simpatic in literatură, in documente şi in fotografii adunate cu grijă şi cu pricepere.

Un caleidoscop care readuce fiecăruia din noi amintiri şi dulcegi. Ba chiar şi frumuseţi.

RODION

INFORMATII

Din izvor competent aflăm că guvernul îşi menţine cu totul modul său de a vedea in chestiunea priaţului Carol.

Faptul că vor mai trece cîte-va zile pînă se va da o soluţie definitivă cazului, care interesează atît de mult ţara şi dinastia, nu schimbă intru nimica fondul problemei.

Intr'o atare importantă chestiune, care prezintă şi elemente pur de familie in afară de cele publice, graba n'are ce căuta şi o intîrziere de cîteva-zile nu poate modifica cu nimica singura soluţie posibilă.

— Senatul a terminat eri discuţia generală la legea agrară.

In şedinţa de azi va lua cuvântul d. ministru Garofid.

Se crede că mîine se va termina votarea acestei legi.

— O nouă delegaţie de mari proprietari basarabeni a sosit azi dimineaţă in localitate. După prânz delegaţia va avea o intrevedere cu marii proprietari din Iaşi.

Delegaţia va căuta să obţie o intrevedere cu primul ministru cu privire la situaţia din Basarabia.

* *D. Al. Constantinescu, fost ministru, s'a inspoiat aseară la moşia sa, din judeţul Bacău.*

* In şedinţa de ieri a Camerei d. N. Lupu Kostaki a făcut o comunicare cu privire la personagiile care formează anturajul curţilor regale şi princiare, motivată in termeni excesiv de violenţi, şi neobicinuiţi.

Din această cauză s'a produs un schimb de vorbe, destul de aspre, intre d-sa şi d. Lascar Antoniu. Preşedintele Camerei a intervenit şi d-sa pentru a exprima regretul că ast-fel de termeni au fost utilizaţi in parlament.

Atât intervenţia d-lui Lascar Antoniu cât şi aceea a preşedintelui camerei a fost viu comentată şi interpretată ca expresia unei schimbări in modul de a vedea a guvernului, in chestia princiară la ordinea zilei.

Adevărul este insă altul. Cei doi corifei guvernamentali au protestat in potriva intrebuinţărei unor termeni neparlamentari şi neurbani. Cât despre sentimentele guvernului in chestia in sine a principelui Carol nici o schimbare nu s'a produs, cum de ast-fel anunţăm şi in altă parte a ziarului.

* Asociaţia generală a inginerilor ne comunică faptul că d. Vidrighin funcţionar la primăria Iaşi, care a fost arestat, nu posedă vre-un titlu recunoscut de inginer şi, cu toate că funcţionează intr'un serviciu public, nu face parte din corpul technic al statului.

* Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi căci spre a se putea da curs pe viitor cererilor de permise pentru teritorul ocupat acelor 3 categorii de persoane şi anume:

Agricultori, funcţionari şi demobilizaţi, cereri cari vin prin acea prefectură, urmează ca cei interesaţi să prezinte acte sau să facă dovadă prin ori şi ce mijloc posibil asupra celor ce urmează:

1) Toţi funcţionarii statului trebue să probeze că in adevăr sunt funcţionari şi urmează să se prezinte pentru a'şi lua postul in primire.

2) Toţi agricultorii să arate localitatea unde anume îşi au terenul de cultură şi de intindere

3) Toţi demobilizaţii trebue să probeze că sunt demobilizaţi şi că locuesc permanent in teritorul ocupat.

Toate aceste 3 categorii, pe lângă datele de mai sus trebue să probeze gradul de rudenie ale persoanelor care e insoţesc, iar pe cererile lor se va certifica de Prefectura, că cei in drept au prezentat actele prin care fac dovada datelor sus indicate.

■ In ziua de 17 Decembrie se va ţine la facultatea de medicină din Iaşi un concurs pentru ocuparea postului vacant de medic şef al spitalului „Drăghici" din Vaslui.

* Cu incepere de la 1 Oct stil nou a. c. taxele la corespondenţele postale pentru teritorul ocupat vor fi ca şi pentru corespondenţele din teritoriul liber, adică:

10 bani o c. p, plus timbru ajutor 5 bani, şi 15 bani o scrisoare, plus timbrul de ajutor de 5 bani.

■ Comisia interimară se va intruni Sâmbătă, sub preşedinţia d-lui Gh. Botez,

* D. Alexandru Mavroyani, avocat şef al ministerului de industrie, a fost insărcinat cu conducerea contenciosului.

* D. Inspector Silviu A. Damian, a fost numit şef al biroului produselor accesorii din administraţia centrală a casei pădurilor.

* Societatea anonimă pentru distribuirea produselor petrolului ne roagă să anunţăm că, contrar celor publicate de ziare, d. Nerulai Simionescu, implicat in frauduie de petrol de la Comuşă n'a fost şi nici nu este la serviciul sus zisei societăţi.

* Cu incepere de azi se va distribui la meseriaşi carnavaturi de cătă Casa Centrală a Meseriilor. Pentru Bacău a se adresa D-lui Gh. Luchian Preşedintele Cooperativei „Hărnicia" str. Alexandri 9 in fie care sfătre orele 10-12.

※ Secretariatul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale face cunoscut că înscrierile pentru studenții aflători în Moldova și Basarabia se primesc la secretariatul din Iași, str. Ștefan cel Mare No. 4, în fie-care Luni, Miercuri și Vineri, începând de la 21 Septembrie și până la 5 Octombrie, între orele 2 și 4 p. m.

Se primesc absolvenții liceului, acei ai școalelor superioare de Comerț, precum și cei cu titluri echivalente. Cursurile se vor deschide la București și Academia va interveni pentru a obține trecerea la București a studenților înscriși.

Se plătesc următoarele taxe conform regulamentului: 80 lei taxa de înscriere, 30 lei anual taxa de cursuri, în 3 rate, 20 lei taxa de bibliotecă și laborator.

Inscrierile se primesc și prin corespondență.

※ Se aduce la cunoștința domnilor proprietari de automobile pentru transporturi că sunt convocați pe ziua de Duminică 30 Septembrie 1918 orele 3 p. m. spre a se consfătui asupra măsurilor de luat față de situația creată prin oprirea distribuției benzinei.

Cei convocați se vor întruni la data de mai sus în birourile societății de transporturi „Rapid" Str Ștefan cel Mare No. 4.

※ Astăzi a început concursul de admitere a elevilor școalei de Bele-Arte, sub președinția d-lui Gh. Popovici, directorul școalei.

※ Aflăm cu plăcere că d. Dr. Al. Costiniu apreciatul specialist în bolile de nas, gât și urechi, se reîntoarce în Iași pentru o lună cu începere de la 20 Septembrie!

※ ECOU.— Amenajarea gimnaziului „Washtel" fiind aproape terminată, cursurile vor începe în cursul săptămânii.

Inscrierile continuă.

※ Astă-seară Miercuri 19 Sept. ora 9 precis va avea loc în Teatrul Național, Festivalul D-lui *Niculescu-Basu* primul bas al operei române, cu grațiosul concurs al D-soarei *Măricăra Ventura* și al D-nei *Dragulinescu-Stinghe*.

Biletele la Iliescu iar seara la Cassa Teatrului.

Parlamentul

CAMERA

— Ședința din 17 Septembrie —

Ședința se deschide la orele 3 și jum.

Dl, prim ministru Al. Marghiloman depune un mesagiu pentru deschiderea unui credit de 8 milioane necesar organizărei poștei în Basarabia.

D. Trancu-Iași cere ca guvernul să lămurească Parlamentul în privința tuturor faptelor ce se petrec în legătură cu casul principelui Carol,

D. Al. Marghiloman răspunde că încă n'are nimic de adăugat la declarațiile d-sale anterioare.

De altfel măsura pe care o va lua guvernul în chestia prințului va fi întărită în prealabil de parlament.

D. N. Lupu Costeke face și d-sa o întrebare în chestia principelui moștenitor. Întrebuințând cuvinte neparlamentare, se naște un incident care se aplanează prin intervențiunea d-lui president al Camerei.

D. A. C. Cuza întreabă ce este adevărat în chestiunea pârtinirei de către cenzură a ziarului „Arena" și ce este cu afirmațiunea asupra unei intervenții a comandaturei germane în această chestiune.

D. Al. Marghiloman arată că informațiunile d-lui Cuza sunt, ca de obicei, nesemnificoase. Casul relatat de d. Cuza constă tocmai în relativa severitate a cenzurei față de campaniile „Arenei" severitate justificată și necesară în aceste împrejurări.

Primul ministru adaogă:

„Nu știu dacă „Arena" a cerut intervenția Comandaturei germane. dar știu că o atare intervenție s'a făcut".

Ședința se ridică la ora 5.

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iași, Str. Carol 20

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai igienică a orașului. S'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinica chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie. Ortopedie. Electroterapie. Mecanoterapie.

Se primesc în consult cu medici distinși după specialități boli interne și nervoase — (excluse bolile contagioase și nervoșii turburenți).

Informațiuni și consultațiuni între orele 2—4 p. m

Ultimele ştiri telegrafice

Evenimentele din Bulgaria

— Incheerea unui armistițiu— Atitudinea țarului Ferdinand — Sosirea de trupe austro-ungare—Comentariile presei—

PARIS.—(Havas) Parlamentarii bulgari, ministrul de finanțe Lapcef, generalul Lakef, comandantul armatei a doua, și fostul ministru Radef, au sosit ieri seara la Salonic pentru a trata asupra condițiilor armistițiului.

*

VIENA.—Ziarele anunță din Sofia. la 16 Septembrie s'a încheiat un armistițiu scurt între armata bulgară și comandantul trupelor Antantei din orient.

Se zice că ei seara s'au prezentat condițiunile de pace, cari nu sunt admisibile.

Sobrania se va întruni cel mai târziu până Vineri.

*

VIENA.—Ziarele anunță din Sofia că au sosit acolo trupe austro-ungare.

*

BERLIN. — După cum anunță ziarele, Țarul Ferdinand a trimes, Impăratului Wilhelm o telegramă identică cu acea trimisă Impăratului Carol în care îl asigură de credința sa nestrămutată.

*

VIENA.—Ziarul „Neues Viener Tageblatt" scrie: Acum când condițiile Antantei sunt cunoscute Bulgariler, condiții cari tind la complecta nimicire a statului lor, popor se va ridica, ca unul singur pentru evitarea unui dezastru.

*

HAGA.—Ziarul englez Daily Chronicle, avertizează publicul de a nu se bucura prea de vreme și a crede că războiul e pe sfârșite pentru-că cel mai mic dintre aliații centralilor, a arborat drapelul alb, ziarul tarraină „Mai e departe până la victorie".

*

VIENA.—In cercurile din Sofia se crede că în urma intervenției ajutorului puterilor centrale va avea loc o complectă schimbare a situației. Bulgaria încă nu e perdută pentru puterile centrale.

Presa germană, avertizează pe Bulgari a nu comite un pas greșit și declară că ocuparea Bulgariei de către trupele antantei va transforma Bulgaria în câmp de luptă de care-ce puterile centrale trebue să menție legăturile cu Turcia.

Lupta generală din Apus

Progresele belgienilor—Germanii mențin Cambrai—Câteva înaintări franco-engleze—Multe atacuri ale aliaților respinse de germani Pierderi gre le ale americanilor.

BERLIN—Marele Cartier.

Teatrul de război apusean.

Grupa de armată a prințului moștenitor Rupprecht.

In apropiere de coastă am luat, într'o reușită înaintare, câteva sute prizonieri belgieni. Noul nostru front din Flandra merge în șirul poziției de dindărăt. construită în luptele din Flandra din anii trecuți, în sectorul Handze, la vest de Ecusselare, trecând peste Ladege-Gelune, spre Mervik și apoi în depresiunea râului Lys, spre veches noastră poziție de la Armentières.

Dușmanul a atacat ieri după amiază între Roeselare și Nerotk, ele au fost respins înaintea liniilor noastre. Pe lângă englezi și belgieni au luat ieri și prizonieri francezi.

Atacurile dușmanului între Fleurbaix și Hulush și atacurile parțiale împotriva înălțimelor de la Fromelles și Aubere au eșuat.

Pe ambele părți de Cambrai au continuat englezii în timpul zilei violentele lor atacuri. După amiază 1-a reușit unei divizii canadiene, adusă proaspăt în luptă, să înainteze în mod trecător la nord de Cambrai, spre Revillion. Sub conducerea generalului von Fritsch, divizia a 26-a de reservă din Wurtemberg, care s'a distins în mod special în luptele dintre Arras și Cambrai, a aruncat pe dușman înapoi și indărăt spre Tilloyl. Și la sud de Cambrai am menținut complect pozițiile noastre, în fața repetatelor asaluri ale dușmanului.

Grupa de armată Boehn.—De ambele părți de Le Catelet, dușmanul a relaat după amiază atacurile sale între Vendhuile și Joncourt. Și la sud de Joncourt și la sud de Somme s'au desfășurat seara violente lupte

Atacurile dușmanului au fost pretutindeni respinse.

Grupa de armată a prințului de coroană german.—Impotriva liniilor noastre dintre Aisne și Vesle și între Breuil și Jonchery au îndreptat francezii violente atacuri. Cu toate repetatele asalturi, atacurile au eșuat, în afară de un succes parțial care a dus pe dușman pe înălțimile de la sore de Breuil

In Champagne dușmanul s'a mărginit la atacuri parțiale spre răsărit de Somme-Py și impotriva noilor noastre linii pe care noii le-am ocupat în timpul nopții la Avre și Morvaux. Ele au fost respinse.

La St.Marie-à-Py am luat cu această ocazie două compănii franceze prizoniere.

Cu forțe mai puternice au atacat americanii la răsărit de Argonne, Focarele luptei au fost Apremont și pădurea de la Montoolan.

Am respins pretutindeni pe dușmanul care a suferit și ieri iarăși foarte grele pierderi.

Grupa de armate Gaiwitz.

Pe țărmul apusean al rîului Meuse, activitatea de luptă a rămas mărginită la focuri de hărțuire.

Infanteria, pionerii, artileria au o parte egală la nimicirea a numerosse automobile blindate dușmane.

KARNAVON. — Comunicat Englez.

In toate cele șapte bătălii care se dau acum de către aliați de la Nieuport până la Dazareti s'au făcuteri frumoase progrese.

In Flandra armata belgiană a capturat Dixmude și Passchendaele pe când trupele engleze au luat vestita culme Mezzines-Fytschaete. In acest sector peste 9000 de prizonieri și 200 de tunuri au fost capturați.

Pe frontul Douai-Cambrai-St. Quentin mari progrese au fost făcute. Trupele engleze au atins șoseaua Douai-Cambrai și sunt ast-fel în suburbiile orașului Cambrai. La sud de Cambrai, Englezii au trecut canalul Escautului.

La Nord-vest de St. Quentin, trupele americane au pătruns în una din cele mai puternice părți ale liniei Hindemburg, făcând critică poziția germanilor la St. Quentin.

Prizonierii luați în acest sector de către Englezi, numără acum 22 200 cu 300 tunuri.

La Sud de St. Quentin Francezii au luat Orvillers și Corizy și mai multe sute de prizonieri.

Intre Ailette și Aisne, trupele franceze au înaintat o milă și un sfert de fie-care parte de Chemis-des-dames, cucerind Pilhia și Duțel.

In Champagne excelente progrese s'au făcut, pe când la est de Argonne Americanii au respins grele contra-atacuri,

*

LYON. Comunicat francez.

Francezii și'au reluat astăzi dimineața înaintarea lor între Aisne și Vesle.

In Champagne trupele francese au continuă atacurile lor au complectat succesele lor de ieri seară. Pe dreapta lor ele au realizat o considerabilă înaintare în valea Aisne și au cucerit Bineville și... Quincy, Condi les Atay. S'au făcut numeroși prizonieri și s'a căpturat o importantă cantitate de material de războiu.

Aproape peste 200 de vagoane de cale ferată îngustă și un număr de vagoane de cale ferată normale au fost capturate. Dela începutul ofensivei s'au luat peste 18.000 de prizonieri.

In același period s'au luat peste 300 tunuri printre ele un mare tun cu tragere lungă.

*

PARIS Comunicat american.

In timpul zilei am înaintat liniile noastre în pădurea Argenne.

Mai departe spre răsărit patrulele noastre au trecut dincolo de Clerges și operează la nord de acest punct pe șoseaua de la Exermout la Gesnes, menținând contact cu dușmanul.

In jurul retragerei Cancelarului

Nauen.— Comitetul principal al Reichstagului s'a întrunit la 30 Septembre după amiază.

Imediat după deschiderea ședinței, vicecancelarul von Payer a citit decretul Imperial asupra retragerei contelui Hertling și a adăogat că întregul popor german va fi recunoscător Imparatului pentru hotărârea sa cu privire la participarea mai eficace la afacerile guvernului și că dorința Impăratului va fi adusă la îndeplinire în cel mai scurt timp.

După aceasta, comitetul s'a amânat.

Războiul în Balcani

— Inaintarea spre Uskiub —

LYON. Armatele sârbe au cîștigat teren la nord și nord-est de Villes și Kocano, în direcția Uskub, Kumanorr și Custendil, cavaleria sârbă a ajuns la frontiera bulgară.

Forțele anglo-grece înaintează luînd de la Strumița direcția Pehevo și înaintează în spre Petrich, coborând valea Strumiței. Numărul de tunuri capturați de la începutul ofensivei este de peste 350.

*

SALONIC. In Macedonia Ochrida a fost luată și înaintarea continuă.

In timpul ultimelor săptămîni aliații au de înregistrat un total general de peste 110.000 de prizonieri.

TEATRUL NAȚIONAL

Compania lirică „GABRIELESCU"

Director AVRAM NICOLAU

VINERI 21 SEPTEMBRIE pentru deschiderea stagiunei SE VA JUCA

SYLVIA

operetă în 3 acte, Muzică scisă pe motive românești de Kalman.

In rolurile principale. D-nele *Virginia Micioara, Marilena Bodescu, Ana Grand* D-nii *Demetrescu de Sylvia, N. P. Ciucuretti. N. Kaner*, Petrescu Muscă, P, Ghimpețeanu.

Biletele poartă No 1

CEREȚI SUROGATUL

„GIRAFA"

Extra fin, Vanilat și cu Cacao

Cel mai hygienic, nutritiv și Economic,

Se vinde en-gros și en-detail.

Prețurile cele mai reduse.

Anghel Popescu

No. 53 Str. Anastasie Panu No. 53

Cine caută o casierița să se adreseze la „Opinia" sub inițialele M. O.

Moșie întindere 750 hectare, cu gospodărie și locuință bună, apropiere 10 Kilometri de Vaslui, se vinde. A se adresa: Sindicatul Agricol, Vaslui.

MOȘIE de vânzare Pământ de prima calitate situată în Județul Tecuci, suprafața 715 fălci între cari: 620 fălci arabile, 60 fălci pădure stejar bătrână 35 fălci islaz moară cu abăzi, ccarele destule, se vinde cu semănăturile ce se fac și mașinele agricole.

Se face înlesniri de plată. A se adresa D-lui Constantin Niculescu moșia Lărgășani Comuna Giurgiuana, Jud, Tecuci prin Podu Turcului.

Vie de vânzare apropierea de Iași două zeci minute distanță, intindere 65 Ha. plantate 18 Ha, cu viță americană, restul livadă pomi roditori cu fânaț, gospodărie complectă trei rânduri case de locuință, 5 beciuri zidite cu piatră, iaz, trei fântâni apă buna.

A se adresa la D-nul I. Raileanu farmacia Spiridoniei Iași.

Se caută un rindaș insurat. Salar 250 le lunar și camera de locuit. A se adresa la Teatrul Elisabeta.

Se caută spre imediată angajare 2 sau 3 chelneriițe la restaurantul „Consumul Național" str. Lăpușneanu 47 (vis a vis de Cofetăria Funiack) între orele 1—2 p. m.

La Restaurantul „Consumul Național" din str. Lăpușneanu 47 (vis a vis de Cofetăria Funiack) se servește mâncări calde și reci se primesc abonamente cu prețuri populare.

Elev predau lecțiuni cursul primar și secundar până la clasa 6-a. Printr'o c. p. vin la domiciliu M. Spitzer str. Nicolina 36

Important

Aduc la cunoștință că am deschis în Chișinău o fabrică de

SPATRI

pentru pălării de dame și execut ori-ce comandă.

S. Teplitzki

Str. Alexandrovska No. 115

15 Chișinău (Basarabia)

Moșie de vânzare 1200 hectare la Credit. A se adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu Str Mărzescu 23

MICUL INSTITUT

PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNAGE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)

Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Imobil din Iași str. Zugravilor No. 57 bis compus din teren și case de locuință precum și locul din str. Zugravilor No. 23, bun pentru o fabrică se vinde avantagios. Informațiuni se pot lua de la I. Seralimi, avocat str. Cuza Vodă No. 35

MAESTRU

Lemnar pentru mașini.

Maistru pentru fabricatie scaunelor curbate precum și buni meseriași;

Tâmplari, Pilari, Dogari, Strungari, în fer.

Lucrători speciali la mașini de tâmplărie caută Exploatarea Fabricei Fortuna.

Furaj, iarbă de coasă, se vinde, str Zugravilor 57 bis.

Lemne de foc și de construcție de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

DE VANZARE—fructele din livezile moșiei Climești Roman. A se adresa str. Buzdugan 4 Iasi, sau la moșie.

Prima Societate de Economie

DIN URBEA IAȘI

face următoarele operațiuni:

Imprumuturi Ipotecare Simple în I-iul și al II-lea rang după Creditul Rural pe *Moșii, Vii și cu procente avantajoase* și pe termene scurte *sau cu amortizare de 14 ani.*

Imprumuturi ipotecare în cont Curent în condițiuni foarte avantajoase, pentru proprietarii care au nevoe de un capital de exploatare precum și pentru comercianții care doresc a obține un credit efin în afacerile lor Imprumuturi în cont curent pe efecte publice Cumpărări și vânzări de efecte publice.

Sconturi de Cupoane

Se caută o femee, sau fată de serviciu la o familie de 2 persoane, care urmează a merge la București, plata bună adresa M. Theodoreanu Iași str. Cuza Vodă 9. Etaj

Școala „CULTURA"

urmând a se deschide în cursul lunei Septembrie înscrierile elevilor se vor face cu inceperea de la 10 Septembrie în fiecare zi între orele 9—11 a. m. și 2—5 p. m. în locatul școalei din str. Mărzescu.

A SOSIT Ghete bărbătești toate mărimile: piele de chevreau și box galbenă și neagră. La raionul de Galanterie și Imbrăcăminte de la Magazinul „*Provodnik*" din str. Lăpușneanu 38 vis-a-vis de Palatul Regal, unde se vinde cu prețurile cele mai convenabile.

Pene Paradis, Struț, Pleureze, diverse culori, veritabile, elegante, la magazinul Cuba, strada Lăpușneanu.

Școala primară și profesională de fete

Steaua

— Str. Elena Doamna 23 —

Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în locatul școalei în fie-care zi între orele 10—12 și 3-5 de la 5—20 Septembrie a. c.

Comitetul

Butone goale noi pentru vin de vânzare la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str, Ștefan cel Mare No. 4

Curele de transmisiune

Articole technice de tot felul

oferă

BIROUL TECHNIC

Iacob Haffner & Heinrich Harth

Centrala București str. Regală 16—18

Filiala Iași Str. Stefan cel Mare 2

10

Anul XIV-lea No. 3448

10 BANI NUMARUL

Vineri 21 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA
se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Spectrul Foametei!

De câte-va zile titlul acesta apare des în ziarele noastre, de aci și de dincolo. Cuprinsul articolelor diferă în ce privește analiza cauzelor și a consecințelor, autorii sunt însă de acord că foametea ne amenință.

La drept vorbind, în înțelesul material al cuvântului, de foamete nu poate fi vorba, întru cât producția porumbului și a cartofilor va insuma o recoltă excelentă. Că este foarte greu ca populația noastră să fie lipsită de grâu, că în acest caz vom avea o foamete, aceasta e cert.

Grelele împrejurări de astă-zi mai sunt agravate prin situația proastă a vecinilor noștri, care duc o și mai mare lipsă. Din această cauză și din puținul ce mai este se face export, întru cât tentația este extra-ordinară. La Iași se plătește kilogramul de grâu 18 coroane, ceea ce însamnă vagonul de grâu 180,000 coroane! Cine poate rezista unei atari tentațiuni? De unde organele de pază care să reziste la mita ce cu atâta prodigalitate li se poate oferi?

De aci inconvenientul că cu toate desposițiile contrare se face un export de cereale foarte mare in raport cu mica producție din țară.

Și așa spiritul de specula pusese stăpânire pe toți. Și fără de situația de acum, toate categoriile, marii și micii proprietari, - proprietari arendași și săteni—marii și micii intermediari - comisionari și negustori improvizați—și așa toți acestia, unii utili, alți, simpli paraziți sociali, speculau și speculează enorm. Fie cine urmărește cîștiguri fantastice și nu este omul să nu voiască să câștige inzecit de ceea ce câștiga odinioară.

Acest inconvenient nu amenință însă numai alimentația din acest an, ci este de natură să pericliteze și producția viitoare. Prețurile care se oferă astă-zi pe grâu sunt atât de mari în cât aproape nu mai convine să pui sămânța în pământ. Or cât de mult ar produce la anul, chiar dacă ai înlătura caracterul aleatoriu al întreprinderei, și, contînd pe toate elementele naturei, ai fi sigur de o bună recoltă, tot nu-ți dă mina să pui sămânța în pământ, cu prețurile actuale, întru cât nimenea nu te poate asigura că pînă la primavara viitoare cerealele nu vor reveni la prețurile normale de odinioară.

In asemenea condițiuni vigilența autorităților și a conducătorilor trebuie să fie dublă. Ea trebue să privească asigurarea, intr'o măsură oare-care, a alimentației de acum, dar trebuie să privească foarte mult și insemințările, adică hrana de mâine.

Cum s'ar putea obține acest rezultat? Desigur nu numai prin măsurile administrative de acum.

Actualul sistem se bazează pe vigilența jandarmului. Nimic mai greșit. Jandarmul nu este destul de priceput pentru a asigura că toată producția va rămânea in țară și nu este destul de puternic moralicește pentru a rezista ofertelor. Cum voiți ca un jandarm să reziste, cînd pentru două care cu grîu, menite a merge spre graniță, îi se oferă cinci sute lei?

Atuncea care ar fi soluția? Foarte simplă. Să se renunțe la complicatul mecanism al direcției aprovizionărei, cel puțin in ce privește producția agricolă, iar prefecții de județe să aibă dreptul de a ridica grîul *manu militari* contra prețului maximal, plătit imediat. Grîul ar putea fi depozitat în mari magazii de rezervă. S'ar ști precis ce are fie-ce județ și s'ar putea lesne face repartiția pentru sămînță și consumatie pentru întreaga țară.

Grație faptului că producătorii fac sau pregătesc contrabande sunt județe in care s'ar găsi la sigur 500—600 vagoane de grîu, dar în statisticele oficiale se vorbește de 50—60 vagoane grîu.

Știm că măsura ar părea severă și ar ridica protestări, mai cu seamă intr'o țară in care proprietarii se socotesc a fi tot puternici, in care toate legiferările poartă stampila preponderenței clasei lor și apărarea intereselor lor. Se știu toate aceste, nu mai puțin aceasta este singura măsură pentru a ne asigura și de puținul cît avem. De nu, stocul se va diminua zilnic și peste două luni nu vom mai avea un vagon de grîu în toată țara.

Cei în drept să mediteze asupra celor mai sus spuse.

Criticus.

Moartea d-ruiui A. Steuerman

Rodion - colaboratorul nelipsit, autorul acelor meditări pline de miez, redate in formă impecabilă în Oameni și Lucruri; *autorul acelor sclipiri străpungătoare din* Mici Polemici, *Rodion, scriitorul de talent, numai este. Și-a dat singur moartea, împins de o forță iresistibilă spre eterna odihnă, de care părea atât de inamorat.*

Sunt lacrimae rerum—*și zguduitoarea veste atît doar provoacă în această clipă, în ochii colegilor săi, care de mai bine de un deceniu se știau la* Opinia *umăr la umăr cu el. Și în timp ce ochii plîng, degetele încă ezitate pe condeiul aceluia care a primit dureroasa misiune de a însera in* Opinia *nefericita veste, refuză să asculte. E aproape imposibil să mai continuu..*

E îngrozitor tragismul ce trebuie să se fi petrecut în sufletul aceluia ce a fost neasămuitul nostru camarad.

Cu gîndul la moarte, cu hotărîre definitivă luată de a sfârși cu viața, el continua totuș aparența de liniște și n'a schimbat cu nimic felul obicinuit al colaborărei. Rubricele lui, neprețuitele lui rubrici, ființează și în numărul de astăzi și in ceasul morții el scria pentru „Opinia“ articolul Chemarea Nopții *pe care 'l vom publica mîine și care indică motivul clar al hotărîrei sale fatale.*

Fire plăpîndă, sensibil, extenuat prin greua viață de campanie, Rodion n'a putut rezista vicisitudinelor vieței.

Gestul lui suprem îndurerează o lume de admiratori, covîrșește până la durere atroce pe cei ce l'au cunoscut, apreciat și iubit.

O crudă fatalitate îl păstea! S'a stins.

In genunchi cei de la Opinia *se roagă acum pentru odihna sufletului lui!*

※ Cu începere de azi se va distribui la meseriași sarcavaturi de către Casa Centrală a Meseriilor. Pentru Bonuri a se adresa D-lui Gh. Luchian Președintele Cooperativei „Hărnicia“ str: Alexandri 9 in fie care zi între orele 10 12.

MICI POLEMICI

Când vorbesc tankurile atât de puternic, discursurile, ori-cât de strategice, sunt de prisos.

S'ar putea spune câte un general retor: „si tancuisses“..

Adecă mai bine pregătiai tankuri, nu discursuri.

•

Cu alimentația proastă nu e de mirat că s'au prezentat la examene elevi așa de slabi.

•

„Semnalul“ duce campanie contra vieței de petreceri zgomotoase a I-ului.

Oare ziarul nu s'ar chema mai cu dreptate „Resunetul“, dacă predică liniștea morahală?

•

In genere nu e nevoie acum să scrii cu pricepere, ori cu talent: tipografii e se încărcinează să nivelese totul cu aceiași confuzie.

•

In genere curțile domnitoare au avut unii cei mai răi în acest timp de război; dar dacă mai adăogim și grijile matrimoniale.

OAMENI SI LUCRURI

Răsfoind...

Un volum așa de neprețuitor — din punctul de vedere al cuprinsului literar — cum este al d-lui N. A. Bogdan pomenit aci, are, la potriva așteptării și aparențelor darul de a-ți sugera oare cari reflexii de ordin general, în legătură cu evenimentele istorice.

Ca mîini tuncile vor tăcea; lumea își va relua mersul ei, înțărîtarea ei, munca ei spre binele omenirei.

Poate că istoria va gravita în viitor mai puțin în jurul capetelor incoronate, ca să poată massele să-și făurească ele singure cu mai deplină răspundere proprie, destinul lor. Nu se poate să nu se găsim în fața unor mari schimbări în credință, și păreri, în relațiunile de la un factor social la celelalt.

E de meditat, în acest caz, dacă faptele, atitudinile, vorbele celor asezați mai sus de toți pe scara erarchică vor continua să fie tot așa de urmărite la cele mai mici amănunțim și vor interesa mulțimile în același grad, în aceiași măsură.

Aci nu este vorba de a face profeții, ori a rosti păreri la anumite direcțiuni. Ci numai de a sublinia fenomenul psihologic al curiozității nemărginite cu care marea masă urmărește, de câte ori are prilejul, fiece act, fiece gest al unui cap de stat, neîncunoștiindu-se să-i creadă muritor și omenesc, pentru propria sa nevoie de sugestiuni și de credință.

Acest proces de interesantă sugestiune se exercită și asupra intelectualilor, adecă asupra acelora cari au putut trage mai multe învățăminte din cursul istoriei să fie mai puțin înlănțuiți de prejudecăți.

E una din inocentele slăbiciuni datorite îndelungei educațiuni, pentru dispariția căreia vor trebui generații numerose unei opere de reeducare.

Cine a urmărit spiritul public în Franța cu prilejul ultimelor visite ale foștei familii imperiale rusești, rămîne mirat. A fost oare numai opera de sugestiune și de propagandă a ziarelor populare, bine subvenționate în interese diplomatice ştiute? A fost vre-o subită trezire a unei iubiri pentru ceva „nou“? Numai de atîta lucru s'au lăsat convinși și mișcați scriitori geniali ca defunctul Sully Prudhomme și ca Edurd Rostand?

Fenomene identice și curiozități de aceași natură se pot găsi, la orice moment al vieței lor, la toate națiunile. Ce este, bună oară, fasul care inconjoară încă, neclintit și nealterat, viața Suveranilor în sinul unei națiuni așa de democrate ca Anglia?

...Dar prea ne-am depărtat de la volumul neprețuitos al ieșanului N. A. Bogdan.

RODION

INFORMATII

■ **Camera a luat vacanță pînă Marți în schimb la Senat continua votarea pe articole a legei reformei agrare.**

D. Al. Marghiloman va pleca mâne la București, unde va rămîne timp de cinci zile.

— Azi dimineață s'a ținut un consiliu de miniștri, sub presidența d-lui Al. Marghiloman.

Consiliul s'a ocupat exclusiv de reorganizarea Băncei Naționale și de alte cite-va proecte financiare.

※ Dl. Radu Muntenoanu, proprietarul Garajului din str. Păcurari, fost director al societăți Leon et Comp a fost depus ieri.

Se pare că arestarea D-sale a fost făcută în urma unei plângeri pentru abuz de încredere adresată parchetului de sus zisa societate.

■ Cu toate măsurile luate, brutarii, cofetarii, restauratorii etc. tot continuă a fabrica pâne albă, cosonaci, cavrigi, bombone și alte produse prohibite.

Din această cauză, direcția Aprovizionarei a ordonat a se confisca imediat asemenea marfă în mâinile vînzătorului, a o da în vînzarea publicului pe preturi reduse și din sumă a percepe amenda impusă contravenientului.

※ D-ra Constanța Angheleacu a fost numită funcționară la cancelaria prefecturei jud. Iași.

D. Terian Iosif, picher clasa I-a din serviciul tehnic al jud. Iași, a fost pus în retragere din oficiu.

※ La locuința d-lui Rudolf Sutu, prim redactor la ziarul „Evenimentul“, s'au întrunit mai mulți ziariști ieșeni, și după discuție, au semnat procesul verbal următor:

„Astăzi în 19 Septembrie 1918, noi mai jos semnații ziariști ieșeni, în urma discuțiunilor ce au avut loc la această constituire au procedat la constituirea noastră în sindicat, sub denumirea de „Sindicatul Presei din Moldova și Basarabia“, cu sediul în Iași.

Semnați: V. I. Radu, C. Stamatopol, State Dragomir, N. Maxim, Rudolf Sutu, Em. Manoliu, M. Caufman-Dan, M. Borcea, Jean Maxim, Grigoriu Havas, C. Săteanu, C. R. Ghiulea, Paul Nițescu, Mierescu, D. Gorgoș, C. Gheorghiade, M. I. Rusu.

S'au luat măsuri pentru alcătuirea statutelor și convocarea unei adunări generale.

Arestarea d-lui Constantinescu. Iată motivele pentru care camera a dacis arestarea fostului ministru Constantinescu.

1) Prin abuz de putere a introdus în țară diferite materiale de construcție pentru lucrările sale particulare, fără a plăti taxele vamale și fără a se găsi în vre-un caz de scutire legală.

2) A introdusăș tot prin abuz de putere, magazile, vehicule, animale de tracțiune și personal de serviciu al școalei de agricultură de la Herăsărău, fără a plăti vre-o chirie.

3) A pus la dispoziția fratelui său, generalului N. Constantinescu, arbuști și personalul ministerului de domenii pentru plantațiile făcute la moșia acestuia din județul Suceava.

4) Prin abuz de putere s'a folosit de trenurile statului, foarte necesare și insufficiente la acea epocă, trenuri destinate pentru transportul trupelor și răniților în interesul său personal, transportându-și lucrările, avutul și familia sa, în detrimentul necesităților publice.

5) Abuzând de situațiunea sa de ministru al domeniilor și de presidinte al comisiei de export și, — în contra principiului că nimeni nu-și poate face singur dreptate, — a dat ordin sequestrului conservatorii ai Casei centrale „Einkaufsgesellschaft“ din Berlin să i se achite suma de peste 40 000 lei, sumă pe care a incasat'o prin Octombrie 1918 și pe care a fost condamnat s'o restitue prin sentința tribunalului german din București din Iunie anul 1918.

6) Tot prin abuz de putere și-a procurat două vagoane cu alimente din diferite depozite ale statului pe care le a transportat la moșia d-sale și le-a imbrăcișat în interesul său personal.

7) Abuzând de calitatea sa de ministru de interne a obținut de la subalternul său, prefectul de Bacău, autorizațiunea de a vinde parte din cerealele sale mobilisate la acea epocă, armatelor rusești, realizînd astfel beneficii considerabile, de care-ce vînzarea se făcea fără respectarea prețurilor maximale.

8) Tot prin abuz a intesnit camnatalul său Nestor Filotti acordarea de numeroase autorizațiuni de export în dauna altor persoane, realizînd astfel beneficii considerabile.

※ Pînă la present toate processele venite la Curtea cu jurați, s'au amînat.

■ **Moartea d-rului Steuerman.** Indurerați, anunțăm moartea neclintitului nostru colaborator, doctorul A. Steuerman, stins atât de repede din mijlocul tuturor acelora care l'au iubit și admirat.

De cât-va timp pe fața doctorului Steuerman se putea ceti frământarea unei chin.

La întrebările prietenilor săi, el răspundea că e ostenit, că nu mai poate.

Adevărul era, că-l obseda ideea de a scăpa de chinul vieții, de a se retrage în liniștea eternă pe care a cântat-o de atâtea ori.

•

In zina de 16 a lunei acesteia, gândul acesta se transformă intr'o hotărîre fermă, a cărei executare nu mai putea să întârzie.

Aceasta o dovedește scrisoarea pe care a lăsat'o soției sale, în care își ia rămas bun de la dânsa, pe care atâta o iubește și unicei sâu copii, cărora atât de drag.

Își cere iertare de pasul ce face, dar nu mai poate continua să trăiască, nu mai poate lupta cu altă dată, din cauza suferințelor îndurate în ultimii ani.

„Mă consider ca o victima a războiului și doresc să mă odihnesc alăturea de toți acei cari-și-au dat viața în războiu.“

După ce dă oare care indicațiuni, asupra ultimelor dispoziciuni și roagă ca înmormântarea să fie cât se poate de simplă asa *„cum se cuvine unui revoltat social“*, cum se credea, plânge din non că își lasă soția și copilul să lupte singuri cu valurile vieții.

Scrisoarea aceasta e datată 16 Septembrie.

•

In fine ori, Miercuri hotărîrea aceasta de a-și curma viața îl obseda intratâta, încât credea că nu mai poate întârzia o clipă.

Se intoarce acasă, cam la orele 8 după prânz, fără ca cei din casă să știe despre aceasta, el rugând de mai înainte ca soția să lasă în oraș cu copilul, căci va veni mai târziu acasă. Intră în biroul seu și se întinse pe canapea. La era 4 d-na dr. Steuerman insoțită de copil pleacă deacasă.

El îi privea cum se duc, dar nu mai avu curagiul să-i oprească.

Se dădu jos de pe canapea și scrise o nouă și scurtă scrisoare soției sale, — cea de pe urmă.

In această scrisoare spune că gândul de a sfârși cu viața îl obsedează în asa fel, încât nu mai poate scăpa.

Spuse soției sale că a vrut-o plecând de acasă, dar nu a vrut s'o facă martură la ultimele sale clipe de chin și durere.

•

Spre seară, d-na dr. Steuerman întorcându-se acasă, așteptă în zadar pe soțul sâu să vie la masă. Orele trecean. Atunci d-na dr. Steuerman, crezând că soțul e poate la o societate, trimise să vadă, dacă nu e acolo.

Până să ajungă răspunsul, d-na dr. Steuerman pătrunse în cabinetul de lucru, și ori sări pe soțul seu latins pe canapea, par'că dormind. Abia mai răsufla.

La țipetele disperate ale soției, cei din casă alergară și strânsă medici sosiră la patul muribundului.

Se constata că doctorul Steuerman își făcuse o injecție intravenoasă cu o puternică doză de morfină.

Toate ajutoarele fără zădarnice, și la orele 9 și jumătate, în chip din asa cum a visat el moartea, doctorul Steuerman, își dădu ultima suflare, în brațele soției sale, a cărei durere e imensă.

•

La locuința defunctului, din strada Cuza-Vodă, este un adevărat pelerinaj de tot ce Iașul are mai distins, — toți cuprinși de aceiași îndurerare, de aceiași regret nemărginit.

※ Domnul General Eraclie Nicoleanu Prefectul Poliției Iași plecând la București pentru o săptămână Domnul Alexandru Panopol Directorul Prefecturei Poliției îi va ținea locul.

■ Revisoratul școlar din localitate, de acord cu Primăria locală, intenționează să ia mai multe măsuri pentru ușurarea traiului membrilor corpului didactic.

Printre altele se spune că problema arătoare a pâinei se va resolvi prin delegațiune oficială dată fie cărui director de a ridica de la o anumită brutărie pâinea necesară institutorilor respectivi.

Ar fi de dorit o cât mai grabnică realizare a acestor măsuri.

✻ *La consiliul de revizie!*—Consiliul de revizie s'a ocupat eri de mai multe procese importante.

Consiliul era compus din d-nii general Coandă, preşedinte; general Lupescu şi Ghineescu, şi magistraţii Tătăru şi Bordugan, membrii.

D. Colonel Pangrati era comisar regal.

Primul proces era acel a d-lui Maior Aristotel Vasiliu.

D. Comisar regal, găsind în adevăr că unele articole din codul justiţiei militare, au fost violate, nu s'a opus la primirea recursului apărărei, a analizat motivele recursului. Consiliul, după o lungă deliberare, admite nu recursul cerut, dar revizuirea şi declară instanţă în drept, pentru a judeca fondul procesului.

Comisarul regal cere atunci amânarea dezbaterilor pentru un alt termin, spre a se completa instrucţia şi a asculta martorii.

Apărarea prin d-nii Capelesnu şi Saita, cerură liberarea clientului lor, nemai fiind nici un motiv pentru a-l reţine, şi bazându-şi cererea pe circulara ministrului de răsboiu care aminteşte curţilor de răsboiu existenţa articolului 177 din codul penal, pentru liberarea provizorie.

D. Colonel Pangrati, comisar regal, se opune din răsputeri în potriva eliberărei: Spune că circulara d-lui ministru de răsboiu nu poate face ofici de lege,—căci lege nu se înţălege decât votată de camerile legiuitoare şi promulgată de M S Regele!

„Dacă ar fi să se a consimţi liberarea,—zice d. colonel Pangrati,—atunci păcat cu ni perdem vremea.

D. Sadoveanu într'o scurtă dar brilantă pledoarie, zice să o dată ce consiliul a admis revizuirea procesului, nu mai există sentinţa condamnatoare, şi prin urmare este numai un prevenit, deţinut fără mandat de arestare, aşa că se poate aplica articolul 177 din codul penal.

Cât priveşte circulara d-lui ministru ea nu calcă constituţia, şi nu face de cât să atragă atenţiunea justiţiei militare, asupra articolului respectiv din codul penal, care încavitează liberarea.

Curtea, după deliberare, în unanimitate admite amânarea procesului, iar cu majoritatea de 1 voturi contra 1, ordonă punerea în libertate a d-lui maior Vasiliu.

*

Al doilea proces rezolvit e cel al locotenentului Bercovitz.

Iată în scurt istoricul acestui proces, aşa cum stăt de clar l'a narat în faţa consiliului, d. avocat Şapşa.

Locotenentul Bercovitz primi ordin în 1916 să plece de pe front şi să se ducă la Bucureşti, în interesul unităţei, din care făcea parte. Pleacă se îmbolnăveşte în drum şi e reţinut în spitalul militar, iar când se însănătoşi, fu predat autorităţei germane, care ocupase în acest interval Bucureştiul.

In contumacie, locotenentul fu condamnat la moarte, cu toate că însu-şi comisarul regal observă că a plecat cu ordin.

După pace, d. Bercovitz vine în Iaşi, se prezintă în recurs, şi e condamnat din nou la închisoare. La ambele procese nu s'a ascultat nici un martor.

Apărarea prin d-nii Sadoveanu, Capşa şi Stoian, dovedesc netemeinicia acusărei de care-ce locotenentul Bercovitz a plecat cu ordin, a fost reţinut la spital cu ordin şi a fost predat ca prizonier autorităţilor ocupante.

Apărarea cere casarea sentinţei, fără trimetere.

*

Consiliul de revizie mai avea să se ocupe eri de cererea de eliberare a generalului Socec.

Cererea însă n'a putut fi dezbătută, lipsind comisarul regal, care urmează să fie un general.

✻ Astă-zi s'au început la Universitatate, — înscrierile pentru examenele sesiunei de toamnă la facultatea de drept.

✻ Locotenentul Ilie Tărtăcuţă, din corpul grănicerilor, a fost mutat la regimentul 13 infanterie.

✻ Aflăm cu plăcere că d. Dr. Al. Costinţu apreciatul specialist în bolile de nas, gât şi urechi, se reîntoarce în Iaşi pentru o lună cu începere de la 20 Septembrie.

✻ ECOU.— Amenajarea gimnaziului „Wachtel" fiind aproape terminată, cursurile vor începe în cursul săptămânii.

Inscrierile continuă.

✻ Se aduce la cunoştinţa domnilor proprietari de automobile pentru transporturi că sunt convocaţi pe ziua de Duminică 30 Septembrie 1918 orele 3 p. m. spre a se constatui asupra măsurilor de luat faţă de situaţia creată prin oprirea distribuţiei benzinei.

Cei convocaţi se vor întruni la data de mai sus în birourile societăţei de transporturi „Rapid" Str Ştefan cel Mare No. 4.

Parlamentul

SENATUL

— Şedinţa din 19 Septembrie —

D. dr. Gerota prezintă o plângere a 3000 cetăţeni gălăţeni împreşi la plata a 40 fr., abonamentul unui ziar guvernamental condus de d. deputat Fortunescu.

Protestează energic contra refuzului şi negligenţei de la Ministerul de Războiu, care a refuzat să pună la dispoziţia Senatului o sumă de 16 dosare cerute. In acest pretext se asociază d. senator V. Miclescu

Pentru acest fel de fapte, zice d. Gerota, să nu credeţi că şi guvernul acesta nu va fi dat judecăţii.

D. Gr. Cantacuzino depune proiectele de lege a modificărei burselor şi a Academiei de Comerţ.

Legea arendărilor silite:

D. Garoflid, ministru declară că d. Al. Badaren cu profundul şi adevăratul său discurs a arătat de ce expropierea azi nu e posibilă.

D-sa spune că legea arendărilor porneşte de la starea de fapt de astă-zi. Necesităţile sociale, le-a pus iarăşi foarte bine d. Badaren. O tranziţie între starea de azi şi expropiere era necesară.

In această perioadă se va realiza studierea tuturor factorilor cari vor concura ulterior la definitiva reorganizare a chestiunei agrare.

Până la sfârşitul perioadei, problema dintre muncă şi proprietate, mai ales se va clarifica pentru o bună alegere a proprietarilor şi a mijloacelor tehnice

Partidul conservator e singurul care trebuia şi era indicat să verbească în această chestiune. In locul ţăranilor parcelari de astă zi, legea va crea o clasă de oameni înstăriţi. Răzeşii azi nu mai există; ei trebuesc ajutaţi

Clasa înstărită va da o tenacile vieţei sociale de azi. Banca Agrară va avea scopul să ajute această nouă viaţă agrară şi a'o organizeze după mijloacele tecnice moderne.

Va finanţa toate obştiile şi va rezolvi chestiunea asigurărilor agricole.

Legea e o verigă din lanţul de legi ce va da o organizare sănătoasă statului nostru.

Legea este luată în consideraţie.

Se ia în discuţie legea pe articole.

La art. 1 se naşte un viu incident; vorbind d. prof. I. Bărbulescu, în afară de chestie, e apostrofat de d. V. Miclescu: „cuvântarea dv. va fi tot atât de răposată ca şi cartea răposatului N. Xenopol pe care vreţi să'l citaţi".

Cuvântarea d-lui Bărbulescu e în vie contradicţie şi cu d. ministru Garoflid.

Care schimbarea art. 1 radical, ceea ce ar insemna retragerea însă-şi a legei.

D. Iosifescu, raportor, crede numai să priveze Senatul de un răspuns la cele spuse de orator.

Discuţia pe articole continuă.

CAMERA

— Şedinţa din 19 Septembrie —

Şedinţa se deschide la ora 3 şi jum. sub preşedinţia d-lui C. Meissner.

D ministru Avion depune un proiect de lege pentru modificarea legei creditelor, un altul pentru deschiderea unui împrumut de 8 milioane şi un al treilea pentru plata gradaţiilor corpului didactic. Se admite urgenţa,

D. I. Antonescu face o întrebare în chestia abuzului fostului prefect de Neamţ, Ioanin.

D. *Mitilineu* răspunde că d. Ioanin va fi dat judecăţei.

D. Tranca-Iaşi revine în chestia pârtinirei de către cenzură a ziarului „Arena".

D. ministru Mitilineu arată imparţialitatea cenzurei. Cazul cu „Arena" s'a întâmplat din cauza unei neînţelegeri.

D, Lupu-Costake cere îndepărtarea d-lui Al. Constantinescu de preşedinţia societăţei „Familia Luptătorilor".

D. Al. Marghiloman declară din nou că numita societate va trece pe seama ministerului de Interne.

—Arestarea d-lui Al. Constantinescu—

D. Mărgăşeanu cere Camerei să voteze arestarea fostului ministru Al. Constantinescu. Citeşte raportul senatorului al comitetului de instrucţie,

Camera votează arestarea cu 85 voturi contra unui.

Şedinţa se ridică la 5 şi jum.

✻ *Elevii şi foştii elevi ai Gimnaziului „Wachtel" sunt rugaţi a ua parte la înmormântarea mult regretatului lor profesor şi îndrumător Dr. A. Steuerman*

Inmormântarea va avea loc mâine 21 Sept. la ora 3 p. m.

Ultimele ştiri telegrafice

Condiţiunile armistiţiului bulgar

LONDRA. — După Reuter, armistiţiul bulgar, pus în aplicare până la încheerea păcei, este de natură pur militară.

El cere imediata evacuare a părţilor ocupate din Grecia şi Serbia şi imediata demobilizare a armatei şi cedarea mijloacelor de transport de toate felurile, vase şi căi ferate, către aliaţi. Aliaţii capătă libera trecere prin Bulgaria şi ocupă puncte de importanţă strategică.

Abatorul omenesc din Apus

— Căderea oraşului St. Quentin — Violente lupte la Cambrai — Atacuri respinse de germani

BERLIN. — Marele cartier.

Teatrul de răsboiu apusean.

In Flandra, de ambele părţi de Cambrai şi în Champagne am respins violente atacuri de ale duşmanului. Pe sectoarele de front liniştite de la St. Quentin, nord-vest de Reims şi vest de Argonne am retras părţi din liniile înaintate în poziţele dindărăt.

Grupa de armată a prinţului moştenitor Rupprecht.

La nord de Staden, cu ocazia respingerei atacurilor duşmane, am făcut vre o 100 prizonieri.

Pe ambele părţi ale şoselei ce duce de la Ypres spre Roeselare şi Menin duşmanul a atacat de mai multe ori zadarnic. In Ledegem, printr'un contratac distins, a pus picioarul regimentul saxon de grenadieri de rezervă No. 100 sub conducerea locotenentului-colonel von Algedi, în mod cu totul deosebit.

Deasemenea şi regimentul de infanterie 183, sub comanda maiorului Panse, s'a distins în mod deosebit în ultimele lupte de aici.

Atacurile parţiale duşmane de la sud de La Bassee au fost respinse.

Ziua a 5-a luptei pentru Cambrai s'a sfârşit iarăşi cu un complect insuccess pentru adversar. La nord de Jancourt, regimente saxone şi din Hessa au respins şapte asalturi de ale duşmanului. Mai departe spre sud a pătruns duşmanul în mod trecător dincolo de Abancourt, Bantigny şi sud de Biecourt spre Cuvillers.

Contra-atacul nostru, în care s'a distins mai cu seamă regimentul de infanterie de rezervă 55 a aruncat pe duşman dincolo de Abancourt şi Bantigny îndărăt şi a eliberat pe viteji apărătorii din Wartemburg încenjuraţi de către duşman dinspre Biecourt.

Lângă şi la sud de Cambrai, regimente din probata divizie a 8-a de infanterie de marină precum şi regimente din Schleswig-Holstein, Brandenburg şi Bavaria, au făcut să eşuze asaltul duşman.

Grupa de armată Boehn.

Între Le Catelet şi Oise, frontul nostru se întinde din noaptea antepenultimă la răsărit de St. Quentin, spre Berlaucourt pe Oise.

Împotriva sectoarelor de la Joncourt Leadin s'a desfăşurat în cursul zilei violente atacuri duşmane, unde de ambele părţi de Seqehers a pătruns, un contra atac al batalioanelor din Prusia de est şi din Posen, sub conducerea personală a comandantului diviziei, generalul von der Chevallerie, l'a aruncat pe duşman iarăşi înapoi.

St. Quentin, în care ieri se găseau numai detaşamente de recunoaştere, a fost ocupat de duşman.

Grupa de armată à prinţului moştenitor german.

Lupte de avanposturi între Aillette şi Aisne. La nord vest de Reims am retras trupele noastre de la Vesle în poziţiuni dindărăt. Duşmanul a urmărit cu slabe detaşamente şi se găsea seara pe linia Vauteley Villers Franqueux.

In Champagne au reîncepuţ francezii atacurile lor unitare. Ei s'au îndreptat dimneaţa împotriva frontului de la St. Marie-à Py până la Monthois, iar în cursul zilei împotriva liniilor noastre dintre Somme-Py şi Aure. Atacurile lor au eşuat. Punctele de înfundare locală au fost cele mai multe ori curăţite prin contra atacuri.

Pe lângă diviziile prusiene şi bavareze, care stau pe front de la începutul luptei, s'a distins ieri în mod special şi regimentul de infanterie No. 406. Noua poziţie ce a fost ocupată de ambele părţi de Aisne, merge de la Monthois poate Châlerange, nord Sinarville şi deacumersişul prin pădurea Argonne spre Apremont.

Grupa de armate Gallwitz.

In întreprinderi locale am aruncat pe americani din pădurea Argone şi din luptele învecinate.

Am doborât ieri 27 aeroplane şi 8 baloane, căpitanul von Schleich a avut a 38-a, iar pilotul Kai a 30-a victorie aeriană.

*

PARIS.—Germanii au fost respinse din St, Quentin pe care francezii l-au ocupat.

Francezii au ocupat de asemenea Roubourg cu toată rezistenţa tenace a germanilor.

Pe frontul la Nord de Vesles, francezii au accentuat înaintarea lor., Roucy, Jencourt, Villiers-de-Frauque... Comy au fost trecute împingând liniile lor până la liziere le sud de Comy şi Loivre. La sud de această localitate francezii au atins ţărmul de vest al canalului până la Meurilette Courcy este în puterea francezilor.

In Champagne francezii şi'au îmbunătăţit poziţiunile lor la sud de Dormeuil punând piciorul pe înălţimile la sud de Monthois.

Numărul prizonierilor luaţi de armatele aliate cari operau în Franţa şi în Belgia de la 1—30 Septembrie. se ridică la 728 ofiţeri 120 192 soldaţi şi 1600 tunuri, mai mult de 10.000 mitraliere. Totalul prizonierilor capturaţi de aliaţi de la 15 Iulie până la 30 Sept. este de 5518 ofiţeri, 248 494 soldaţi şi 3669 tunuri grele şi mai mult de 62.300 mitraliere şi mai multe sute de aruncătoare de mine

*

LYON.—In fie-care sector a liniei de bătălie de la marea Nordului până la Verdun, victoria a rămas eri cu aliaţii.

In Flandra belgiană, trupele anglo-belgiene au înaintat până în împrejurimile localităţei Roulers şi au trecut şoseaua Roulers-Menin ameninţând-şi localitatea Menin.

Pe frontul Doual-Cambrai St. Quentin trupele engleze au luat Proville şi Thilloy şi se luptă în suburbiile oraşului Cambrai care a fost incendiat de germani.

Sântem de-alungul canalului Escautului la Vendeuil, care este în mâinile noastre şi deacumersişul liniei Hindenburg între St. Quentin şi Chatelet.

In apropiere de St. Quentin Englezii au cucerit le Verseu, le Gugnai şi Tongey. La sud de Chemin des Dames Italienii au capturat Soupu, pe când francezii au împins pe Germani pe un front de peste 6 mile ocupând mai multe şi luând prizonieri.

In Champagne şi la Est de Argonne Franco-Americanii au făcut importante progrese.

Francezii au atins aproape Monthois în Champagne.

De la 26 sept numai Francezii au capturat peste 18 000 prizonieri şi 300 tunuri în acest sector.

*

Frontul din Palestina

KARNAVON. Generalul Allemby raportează predarea la est de Jordan, a unei forţe turceşti ce numără vre'o 10.000 prizonieri şi despre care se spune că ar face parte din ad-a armată turcească.

Aceasta ridică numărul total al turcilor capturaţi la 60 000 de prizonieri.

PARIS.— Comunicat american.

In timpul zilei am înaintat liniile noastre în pădurea Argonne.

Mai departe spre est patrulele noastre au trecut dincolo de Clerges şi operează la sud de acest punct şi pe şoseaua de la Apremont la Sesnes, menţinând contactul cu duşmanul.

*

Sdrobiţi de durere şi în veci nemăngâiaţi Angela soţie, Jenică, fiu, Clara, mamă. Betty, soră, Moses şi Laura, socri, Nathan Schwartz, cumnat, precum şi familiile: Wechsler, Jurescu şi Frenkel, au nemărginita durere să anunţe încetarea din viaţă a iubitului lor

DOCTOR ADOLF STEUERMAN

decedat după o scurtă suferinţă în ziua de 20 Septembrie a.c. orele 5.45 dimineaţa.

Inhumarea rămăşiţilor pământeşti va avea loc Vineri 21 Septembrie ora 3 p. m.

Cortegiul funebru va porni de la casa defunctului str. Cuza-Vodă 18.

Aceasta ţine loc de ori-ce altă înştiinţare.

✻ Asociaţia Studenţilor Universitari evrei din Iaşi are nemărginita durere de a anunţa încetarea din viaţă a fostului ei membru Dr. A STEUERMANN şi roagă cu insistenţă pe toţi membrii şi foştii membrii ai Asociaţiei să participe în corpore la ceremonia funebră care va avea loc Vineri 21 cr. ora 3 p. m.

✻ Secţia locală a secţiunei Evreilor-Pământeni, aduce la cunoştinţă moartea distinsului ei membru Dr. A. STEUERMANN şi invită populaţia evreiască de a lua parte la înmormântareá marelui lor dispărut.

Sindicatul Medicilor din Iaşi crud lovit prin moartea membrului fondator şi membru al comitetului Dr. A. STEUERMAN şi roagă toţi membrii sindicatului şi colegii aflători în Iaşi să ia parte la înmormântarea ce va avea loc Vineri 21 Septembrie ora 3 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctului Str. Cuza Vodă.

TEATRUL NAŢIONAL

Compania lirică „GABRIELESCU"

Director AVRAM NICOLAU

VINERI 21 SEPTEMBRIE pentru deschiderea stagiunei SE VA JUCA

SYLVIA

operetă în 3 acte, Muzică scisă pe motive româneşti de Kalman.

In rolurile principale, D-nele *Virginia Micioara, Marilena Bodescu, Ana Grand* D-nii *Demetrescu de Sylva, N. P. Ciucuretti. N. Kaner*, Petrescu Muscă, P, Ghimpeţeanu

Biletele poartă No 1

Cinematograful „Lux"

Sala Bejan (Ripa Galbenă)

Astă seară Joi 20 Sept. orele 9 seara

NOU Program NOU

IVANHOE

Dramă istorică în 4 mari acte după celebrul roman a lui **Walter Scot;**.

Splendida comedie **Tony vrea să fie Coroboy.** Orchestra clasică cu maestrul **V. Budale.**

Matineuri zilnice la orele 4 şi 6 cu preţur populare.

Caut 2 odăi goale în centru ofer chirie bună a se adresa la d-ra Lucreţia Mihail Cuza Vodă 42 bis.

Se caută bune lucrătoare la atelierul de confecţiuni pentru Dame d-ra Lucreţia Mihail Cuza Vodă 42 bis.

ROMANIA

Grefa Tribunalului Iaşi

Secţia II-a

EXTRACT

No. 10910

Anul 1918 Septembrie 12 zile

Conform art. 285, cod. civil se publică că cu petiţiunea înregistrată la No. 8858 din 12 Septembrie 1918, D-lui Alexandru Garofă, domiciliat în comuna Iaşi strada Cuza Vodă No 67 a intentat acţiune de divorţ contra soţiei sale Zamfira (Zenobia) Garofă pentru motivele de injurii grave şi părăsirea domiciliului conjugal. Soţii Alexandru şi Zamfira (Zenobia) Garofă din căsătoria au un copil cu numele de Gheorghe în etate de 4 şi jumătate ani.

Soţia pârâtă Zamfira (Zenobia) Garofă pasedă ca avere lei 2500 în numerar şi trusou de 2500 lei după actul dotal.

Dat astăzi 12 Septembrie 1918

Grefier, Nedescifrabil.

Domn singur caută pentru imediata închiriere, plătind ori ce chirie, 2—3 camere cu bucătărie şi bae în centru sau cartier bun.

Oferte la ziar sub X. J. Z.

De vânzare 1 metru 50 catifea panc vernil 400 lei şi articole de gospodărie, coteţe etc. a se adresa la ziar.

Elev cl. VI-a dă meditaţiuni preţ moderat. La ziar sub „Serios"

Cumpăr 10 camere automobile noi. Filip str. Ştefan cel Mare 54

Anul XIV-lea No: 3449

10 BANI NUMARUL

Sâmbătă 22 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

D-r A. Steuerman-Rodion

.....„şi, în noaptea albă, întindeam braţele, dornic de a îmbrăţişa himera liniştei eterne" aşa glăsueşte ultimele rânduri ale ultimului articol destinat *Opiniei*.

Un gând fulgerător, o voinţă neşovăelnică, un gest hotărât şi otrava şi a luat prada. Poetul de talent, mintea cultivată, spiritul pătrunzător, totul era sfârşit! Liniştea eternă stăpânea toate!

O valoare reală se perde. Un talent scânteietor, o vastă cultură, o minte superioară, dispare.

Rodion reprezenta, în modestia-i exteriorizare, pe acel care dăduse literaturei române versuri splendid cizelate, pline de profundă simţire şi adâncă cugetare; Rodion este autorul atâtor pagini de stil catifelat, cuprinzătoare de gândiri profunde şi de cultură generală vastă; Rodion este publicistul remarcabil, multilateral, adânc cunoscător al literaturei şi al problemelor politico-sociale; Rodion este autorul acelor splendide sclipiri de spirit, care încununau ansamblul produselor sale ziaristice.

Şi totul s'a prăbuşit într'o zi, într'un moment, prin voinţa fatală a unei impulsiuni, căreia greu îi rezistă cr-cine a fost prins în casca de fer a neurasteniei.

•

Ani de a rândul a stat alături cu noi şi a cunoscut şi participat la viaţa intensă şi plină de complicaţii a unui ziar modern în genere, a *Opiniei* în special.

Iubea munca şi muncea enorm, fiind-că avea o credinţă. Era un revoltat şi totuş a înţeles că în lume, mai cu seamă când porneşti din condiţii modeste – trebuie să-ţi faci drumul cu coatele.

Şi şi l'a făcut. Era cineva – şi era conştient de aceasta. Dar preţul sosirei la punctul visat, nici odată realizat, a fost distrugerea nervilor.

Excesiv de sensibil, el suferea adânc şi, cu toată aparenţa de linişte, în sufletul lui era un veciuic clocot. Supleţa talentului făcea ca revolta să îmbrace forma insisivă sau de critică urbană, dar în fond revolta împotriva nedreptăţilor sociale mistuia omul, une-ori şi elanul.

•

A venit clipa chemărei naţionale. Cu toţii de la *Opinia* am plecat la datorie. Nu l'am revăzut decât în August 1917. Ne-am întâlnit întâmplător, pe şoseaua Oneştilor, aproape de locul unde Tazlăul năvalnic îşi repede apele în Trotuş. Am descălecat amândoi şi aşezaţi pe o pajişte, am vorbit mult. Mi s'a plâns de o cabală ce-i montase siguranţa, dându-l drept socialist, cu ocazia incidentului Rakowski, el care de zece ani nu mai avea vre-o legătură cu socialiştii. Mi s'a plâns de mizeriile ce i se făceau. Invigorat însă de încrederea şi optimismul meu, mi a spus:

—„Ai dreptate! Va trece şi aceasta, cu atât mai mult cu cât lucrez mult la notele mele de campanie. Dar mă cam supără insomnia".

Ne am despărţit, el pentru a apuca drumul Caşinului, eu acel spre Tg.-Ocna-Cireşoaia.

Ne-am regăsit în Iaşi, după demobilizare. Spiritul de revoltă făcuse progrese. Critica i devenise acerbă, erau vorbe de foc în potriva alcătuirei noastre.

—„Am trecut vremea ultimă cu bine, îmi spuse, graţie norocului că având serviciul la Teţcani, am putut studia tot timpul în vasta bibliotecă a familiei Rosetti-Teţcanu. Voi relua lucrul la *Opinia*, dar mă simt obosit, extenuat. Mă supără insomnia."

Şi ca un leit motiv revenea adesea această tânguire, până când odihna, atât de mult dorită, a venit sub forma odihnei eterne.

•

În noaptea albă el întindea braţele după himera liniştei eterne. Prin gestul său fatal a îmbrăţişat'o cu adevărat şi pentru veci, după cum vecinică-i şi moartea.

Aceasta s'a făcut însă cu preţul unei mari pierderi pentru societatea şi literile romîne, cu preţul unei nemărginite dureri a tuturor celor ce l'au iubit şi admirat, şi care astăzi îngenunchiază în faţa sicriului, ce cuprinde corpul neînsufleţit al sermanului şi mult nefericitului Rodion.

C. Sorin

Actualităţi

Scăderi morale!

Dăună-zi cu ocazia unei interpelări la Senat, primul ministru a găsit explicaţia celor relatate şi criticate în acea şedinţă a maturului corp, în faptul că ele sunt un produs al vremurilor de nevroză de acum.

Nu ştiu dacă explicaţia dată corespunde realităţei şi dacă vremurile de psihoză incontestabilă prin care trecem justifică şi actele de psihopatie sexuală, care formau obiectul interpelărei. Este de sigur un important capitol de medicină socială, deschis cercetărilor celor competenţi!

Dacă însă ne-am mărgini la constatările de fapt şi nu-am căuta explicaţiuni prea îndepărtate, nu putem să nu recunoaştem că în multe privinţi s'au produs la noi mari scăderi morale.

Priviţi la numărul deliquenţilor şi la acei ce nu pot rezista tentaţiilor. Desigur că acest număr este covârşitor faţă cu ceea ce a fost în trecutul apropiat.

Explicaţia trebuie căutată şi în tentaţie. Odinioară un inginer nu s'ar fi preocupat de o frauda de 900 litruri petroleu pe lună. Aceasta i evident.

Nu mai puţin însă se dovedeşte că educaţia noastră etică lasă enorm de dorit. Atât de mult ne-am deprins a luisa de viaţă încât privaţiunea cât de neînsemnată ne sperie iar mijlocul de a evita lipsa este acceptat imediat, chiar dacă el vine în conflict cu regulele morale sau penale.

Nimineа nu contestă că vremuri ca cele de acum sunt menite să creieze prilejul scăderilor morale. Ocazia face pe deliquentul. Dar nu este mai puţin adevărat, că după marile suferinţe încercate de ţara aceasta nefericită, am fi fost în drept să ne aşteptăm la mai multă preocupare de interesul public şi la o mai mică preocupare de exigenţele personale.

Scăderile morale de astă-zi, în forme variate, sunt prea numeroase, pentru ca să nu ne dea de gândit.

OP

※ **Voinţa din urmă.** — Iată textul scrisoarei pe care doctorul Steuerman o lasă nefericitei sale soţii. Ea spune lămurit cauza şi suferinţele celui ce ne-a părăsit în mod atât de tragic:

„Ireme diabil ostenit de viaţă, nu mă mai cred în drept a te ostoni şi pe tine cu lamentări. Un gest de tristă bărbăţie mă va suprima şi îndeplinesc gestul acesta cu marele regret de aşi crea mâhnire şi durere ţie, cea mai bună, cea mai duioasă cea mai virtuoasă şi înţelegătoare dintre femei, mama unui dulce copil. El rămâne în seama ta, iar tu rămâi în luptă cu valurile vieţei. Ştiu dar priveşte-mă numai ca o victimă a războiului blestemat şi iartă mă. Aşi dori să dorm somnul cel de veci între cei îngropaţi în vremea războiului. Cea mai simplă înmormântare, fără discursuri, cum şade mai bine unui mare dezamăgit social care vrea să i se considere moartea tot ca o protestare cum i-a fost toată viaţa plină de lupte şi de revolte".

OAMENI ŞI LUCRURI

Rubrica aceasta care a mângâiat surâsele şi a cultivat minţile a nenumăratului număr de cititori al lui Rodion, se sfârşeşte astăzi prin acest articol care însemnă dispariţia unui om.

Cu rândurile de mai jos, cititorii se vor lămuri asupra obsesiunei care l-a răpus pe nepreţuitul confrate.

Chemarea nopţii

Ne lipsesc multe lucruri din repertorial sfinic, material al vieţei.

Din zi în zi mai multe, căci războiul care ne înconjoară, după ce ne a pustiit acasă la noi,—strânge în jurul nostru tot mai aspru tot mai deaproape cercul tare de fier: dureroasă încleştare în jurul trupului anemiat.

Alimentele, stofele, pielea, ca generalitate; apoi ca specialitate: grâul, porumbul, zaharul, cafeul, tot mai rare tot mai scumpe. Cine nu ştie şi nu simte.

Dar este ceva mai presus de toate acestea care începe a ne lipsi maltera; somnul.

Neliniştile continue, agitaţiile, precedările, grijile, temerile, toate acestea pătrund treptat şi încet în nervi, punându-i la greaua încercare la care Hindenburg spunea că se vor supune şi popoarele lumei: dacă sunt de oţel.

Vai! Nu sunt...

Iată-le defilând de somn ne duc precipitat către abisul unde ne aşteaptă somnul de apoi.

E o infiltrare lentă, dar sigur fatală a marilor ostenelii care sfârşesc prin însăşi mareie sfârşit.

In domeniul acesta, al imaterialului, lupta este neapus mai grea decât în lupta realităţii fizice. Sensibilitatea ieşită aci totul îngrat de a crea o dipsă de rezistenţă celor mai puţin aprige şi mai puţin pregătite a opune vigoare brutală nesfârşitelor lovituri cari adrucină ceas cu ceas, clipă cu clipă sărmanii nervi în încăierare cu realitatea neagă-oare.

...Iată, întind braţele, întind membrele să te apuc de unde-va dulce odihnă, în mijlocul crudei insomnii.

Dar cât eşti de departe, cât îmi eşti de străină...

RODION

INFORMAŢII

— *Se atribue mare importanţă politică de astădată plecărei d-lui Maghiloman în capitală, Pe de altă parte se asigură că, până la sfârşitul săptămânei viitoare, hestiunea principelui Carol va căpăta o soluţie definitivă.*

■ *Fiindcă discuţiunea legei d-lui Garoiad a necesitat atâta timp, interpelarea d-lui Victor Miclescu, cu privire la asasinarea celor trei comercianţi ruşi, a fost fixată pentru Marţi 25 Septembrie.*

— In *Mişcarea* de azi apare o scrisoare a d-lui Constantinescu, prin care fostul ministru răspunde la toate învinuirile ce i-a adus comitetul de instrucţiune.

※ Locuitorii din Str. Doi băeţi, sectorul dintre Str. Vovidenie şi Sărărie rosgă pe această cale autoritatea municipală, să dispue ridicarea marei cantităţi de gunoae adunate acolo, care intrând la descompunere infectează aerul şi ameninţă cu iviree epidemiilor.

※ D. Iulian Teodorescu, profesor de drept penal la Universitatea noastră şi consilier de curte va ocupa la curând catedra similară de la Universitatea din Bucureşti, vacantă prin decedarea fostului ei titular I. Tanovicesanu.

※ In şedinţa de ori, s'a depus la Senat proectul de lege pentru introducerea unor noi modificări în legea responsabilităţei ministeriale; precum şi proectul modificărei al legei pentru împrumuturile agricultorilor pe gaj, pentru care s'a admis urgenţa,

※ Condiţiile de admitere în Institutul Medico-Militar sunt publicate în Monitorul Oficial din 14 Septembre 1918.

※ *Arestarea lui Constantinescu.* In urma votului de la Camera, urma să se execute eri arestarea d-lui Al. Constantinescu — fost ministru.

D. Constantinescu, venind din judeţul Bacău, se afla la locuinţa sa din strada Săulescu.

Era însă a se fixa arestul cuvenit, mai ales că unii membrii din comitetul de instrucţiune, înclinau în a crede posibil ca d. Constantinescu să fie arestat şi menţinut arestat chiar la locuinţa sa — Pentru a lămuri această chestiune. Comitetul de instrucţie a ţinut o şedinţă plenară.

Cei mai mulţi membrii au votat pentru deţinerea d-lui Constantinescu la penitenciarul central. — Numai 3 membri din comitet au făcut propunere deosebită.

In urma acestea, siguranţa a fost însărcinată cu executarea mandatului, şi d. Constantinescu, a fost depus la penitenciar.

Fostul ministru a fost condus până la închisoare de mai mulţi fruntaşi liberali.

D. I. I. Brătianu, care se găsea în judeţul Neamţ, fiind vestit de votul camerei, a sosit eri în localitate.

La ora 5 fruntaşii liberali s'au întrunit la o consfătuire, la locuinţa d-lui G. G. Marzescu.

In urma unei cuvântări a şefului partidului liberal, s'a redactat un protest în potriva arestărei d-lui Al. Constantinescu.

Protestul a fost trimis la preşedinţia consiliului de miniştri spre cenzurare încă de aseară.

■ De câte-va zile a început la Banca Naţională şi la Filialele ei din provincie subscripţia publică pentru înfiinţarea tipografiei naţionale din Chişinău. Acţiunea e de 500 lei.

La subscriere se varsă 250 lei. Îndemnăm publicul să subscrie la această operă românească.

※ Mai mulţi părinţi ni se plâng că copiii lor au fost lăsaţi anul acesta repetenţi cu unu şi două obiecte, din cauza măsurii luate de a nu se admite anul acesta corigenţe.

Ne miră foarte mult că tocmai acuma s'a luat o ast-fel de măsură, când ştim în ce grele condiţiuni au putut învăţa copii, fără şcoli şi fără cărţi.

Ne facem ecoul acestor părinţi şi rugăm pe d. Mehedinţi să admită obicinuitele cerţiări, căci ar fi păcat ca atâţia copii să piardă un an din cauze independente de voinţa şi silinţa lor.

※ D. Intendant locot colonel Petre Ghenadescu, a fost numit şef al serviciului depositelor la direcţiunea aprovizionărei.

※ Senatul a terminat eri votarea pe articole a legei arendărei obligatorii.

Azi se va proceda la votarea legei în totul.

※ D. I. Cassetti inspector principal în direcţiunea căilor ferate, şi-a înaintat demisia din această funcţiune. Demisia a fost primită.

※ Următorii funcţionari din serviciul technic al jud. Iaşi au fost puşi în retragere din oficiu, pentru a-şi regula drepturile la pensie:

D-nii Const. Veiuţă, Al. Roşculescu şi Ştefan Cogălniceanu.

※ A apărut decizuuea direcţiei aprovizionărei, după care toţi noii, noi sau vechi, se declară imobilizaţi în mâinile deţinătorilor, cari sunt obligaţi a-i îngriji şi conserva în bună stare.

※ *Decăderea moravurilor.* — Oraşul nostru e plin de tot felul de tipuri suspecte care se dedau la nenumărate furturi şi escrocherii. Până şi aşa zişii vânători ambulanţi, în loc să-şi caute de meseria lor destul de rentabilă prin enorma speculaţie, preferă a şi lăsa marfa în drum şi a fugi cu punga smulsă de la cumpărător. Cazurile sânt foarte dese.

Furturile de haine şi obiecte casnice sânt atât de curente încât trebue să stai în casă fere-at ziua în amiaza mare. Toate acestea se petrec sub ochii poliţiei.

O tempora, o mores!

※ CURSURILE.— Şcoalei Superioare de Medicină Veterinară vor începe pe ziua de 15 | 28 Oct. a. cor, la Bucureşti.

Inscrierile se fac dela 1 | 14 Oct. la Secretariatul Şcoalei.

Condiţiunile de admitere sunt; 1) diploma de absolvire a liceului, 2) actul de naştere, 3) actul de vaccinare, Pentru anul I sunt 10 locuri de burse sunt 5 ani de studiu.

※ Se face cunoscut tuturor deţinătorilor de sodă caustică, că sunt ţinuţi a declara cantităţile ce deţin Ministerului de Industrie, Direcţia Centrale sindicatelor în termen de 10 zile de la apariţia acestei publicări.

Acest termen odată trecut, toate cantităţile de sodă nedeclarate se vor rechiziţiona.

Soda declarată va fi cumpărată de sindicatul fabricelor de săpun şi de sindicatul fabricilor de Postav, pentru care acest produs este necesar.

※ In prezent, Casa Pădurilor, care a neurat mult aprovizionarea populaţiei cu lemne în iarna trecută, nu mai eliberează bonuri, pe motiv că nu mai are lemne la dispoziţie.

Sperăm însă, că în timp scurt, se va reveni şi lemnele stât de necesare şi numai ele vor putea fi procurate şi prin oficiul acestei autorităţi.

※ Epitropia Generală a Casei spitalelor şi ospiciilor Sfi. Spiridon din Iaşi, face cunoscut că în localul Colegiului medical din spitalul Central Iaşi, se vor ţine concursuri pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici secundari de la spitalul Central Iaşi, şi care au împlinit patru ani de serviciu de la concurs şi anume:

In ziua de 9 Ianuarie 1919 se va ţine concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitate de medicină internă pentru următoarele locuri:

1 loc la secţia Medica I, 1 loc la secţia Medica II, 1 loc la secţia Medica III Terapeutică, 1 loc la secţia Medica clinică infantilă, 1 loc la secţia Medica Dermato Sifilitică, 1 loc la secţia Medica biroul primarei Medical.

In ziua de 16 Ianuarie 1919, se va ţine concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitate de chirurgie pentru următoarele locuri:

1 loc la secţia Chirurgică, 1 loc la secţia Chirurgică Genito-Urinară, 1 loc la secţia Chirurgică oftalmică I chirurgicală, 1 loc la secţia Chirurgică II chirurgicală.

Domnii medici care doresc a concura pentru aceste posturi, sunt invitaţi a se adresa Epitropiei Generale a Casei Sf. Spiridon Iaşi cu cel puţin 10 zile libere înainte de ţinerea concursului, cu cereri inscrise, care vor fi însoţite de titlurile şi actele ce posedă, precum şi lucrările ştiinţifice tipărite ce au făcut până acum, conform prevederilor regulamentului de concursuri din 23 Ianuarie 1912 publicat în Monitorul oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912, în conformitate cu legea sanitară şi regulamentele în vigoare.

※ Direcţiunea Aprovizionărei ne comunică următoarele:

Se aduce la cunoştinţa generală, că s'a oprit eliberarea de ţesăte direct din fabrici.

Autorizaţiunile eliberate nu vor putea fi lichidate de cât prin depositele regionale, sau comercianţi indicaţi de către Sindicatul fabricelor de postav.

Publicul este inconştiinţat să nu mai facă deplasări sedarnice la fabrici, care au ordine stricte în această privinţă.

※ Absolvenţii şcolelor superioare de comerţ din oraşul şi judeţul Tecuci se vor constitui în asociaţie Duminică 23 Septembrie ora 4 p. m. în str. Petru Rareş 6 Tecuci.

Asociaţia îşi propune a internata în oraşul Tecuci o cooperativă de consum, un biurou de plasarea absolvenţilor, un curc de studii şi un curs seral de comerţ şi comptabilitate pentru adulţi şi băieţi de prăvălie.

※ In privinţa accidentului nenorocit al distrugerei prin flacări a şcoalei de sericicultură „Vătămanescu - Mirceanu" din str. Lascar-Catargiu, mai anunţăm că pagubele sînt de peste 50 000 lei, toate instalaţiunea fiind nu e garată.

Contrar unor ştiri tendenţioase, anunţăm că n'au ars nici un fel de mărfuri proprietate particulară, ce s'ar fi aflat în depositul şcoalei.

※ In ziua de 10 Octombrie se va ţine licitaţie publică în localul prefecturei Iaşi pentru vînzarea a 750 steri lemne de foc de stejar din pădurea Cuenteni.

■ Ca urmare la notiţa apărută relativ la întrunirea proprietarilor de automobile, comunicăm că sunt convocaţi la Dl. Inginer M. Mărculescu Proprietarul autobuzului în str. Elena Doamnă No. 51 nu la „RAPID" cum din eroare s'a anunţat.

■ La marele teatru Elisabeta (str. Gându) se reprezintă astăseară un program nou cinematografic. Filmul principal intitulat „Aristocratul crescut bandit" e o puternică dramă detectivă cu o desfăşurare plină de aventuri senzaţionale.

Reprezentaţiile au loc în matineuri şi în fiecare seară.

Luni seara 24 Sept. ultima reprezentaţie a revistei „Dl Granda".

※ Se aduce la cunoştinţa publicului că cu începere de astăzi biletele pentru vagoanele cu patari „Metropa" se află de vânzare la Soc. de transporturi „Rapid" Iaşi Str. Ştefan cel Mare 4.

Parlamentul

SENATUL

— Şedinţa din 20 Septembrie —

D. Victor Micieescu obţine să i se pună la ordinea zilei interpelarea în chestiunea celor 3 raţi asasinaţi, pentru Marţea viitoare.

D. general Macarovici: cere luarea dezbaterei a proiectului de lege a revizuirei generalilor puşi în retragere din oficiu.

D. Badiţeanu cere măsuri contra tâlhăriilor la drumul mare, care devin o plagă socială!

*

Se continuă discuţia pe articole a legei arendărilor obligatorii.

In urma unui amendament propus, se modifică articolul 18 care priveşte raporturile dintre proprietari şi arendaşi.

D. dr Reiler cere să i se aplice şi domeniilor Eforiei Sf. Spiridon, aceleaşi reguli generale privitoare la arendări.

I. P. S. Mitropolitul Moldovei: cere favoarea cu pământurile mănăstireşti ce trec de 100 hect. să nu intre în prevederile legii.

Amendamentul se respinge.

Se admit doă amendamente de mică importanţă propuse de d. Krupenschi relative la compunerea şi competenţa comisiunilor instituţiei.

In general legea se votează cu multă repezeală.

La art. 47 D. Peride cere să se înlăture în ştiţiori de la dreptul de a arenda 25 hect. întrucât îi sustrage dela activitatea sa.

D. Al. A. Badaren, făcând apel la raţiune de şi la sentiment, crede că situaţia unui învăţător face din el un nemulţumit, şi în consecinţă un propagator al ideilor răsvrătitoare: Învăţătorul, adus la şcoli în oraşe, unde trăia o viaţă confortă şi chiar luxoasă, iarăşi la ţară în mediul sărac şi greu, face din el şi mai mult un nemulţumit.

In activitatea lui are încă 6-7 ceasuri libere. Contact cu proprietarii n'are din păcatele şi el, nemulţumit, se lovoşte cu terenul, o altă pătură nemulţumită. Băncile populare i au fost refugiul, şi regret: n'a fost un rău. Că acelea merg rău, e că autorităţile şi chiar părinţii nu dau concursul şi impulsul suficient.

Cred că nu-i util şi social ca noi conservatorii să începem o cruciată contra învăţătorilor. Dacă suntem conservatori, dacă voim binele ţăranilor, să ne apropiem pe acest nemulţumit.

Ce voiţi însă să faceţi? Ziceţi să-i sporim salariile? E greu de zis; dar ce zic puterile Statului?

Propuneţi să mediteze, să scrie orele libere? Vai, dar din meditarea unui nemulţumit ce va eşi? Lucrări rele, subversive, pentru resturnarea unei lumi care nedreptăţeşte. Să nu-i ţinem de l'era semănea limbaj. In loc să-i punem la meditaţiile în timpul vacanţelor şi-a timpului liber, mai bine să-i dăm un lot de pământ.

Să ascultaţi raţiunea, să lăsaţi prejudecăţile: dacă i vom face arendaş, din un nemulţumit un mulţumit vom face din el un element solid şi salutar societăţii. (Vii şi îndelungi aplauze).

In urma cuvântărei d-lui Al. A. Badaren amendamentul d-lui Ferikide este respins.

La art. 59 d. Ciuntu vorbeşte contra principiului care se ia ca norma estimare preţurilor de arendare, întrucât constituie o nedreptate.

D. Gaţofide dă explicaţii.

Amendamentul este viu comentat. Printr'o formulă care împacă toate părerile, amendamentul este admis.

Senatul termină cu discuţia pe articole.

Ultimele ştiri telegrafice

Un guvern al păcii in Germania

Noul cancelar — Socialiştii în guvern — Un guvern de pace —

BERLIN.—Sub preşidenţia Impăratului german a avut loc la 2 Octombre în Berlin un consitiu de coroană la care au participat fostul cancelar contele Hertling, generalul feldmareşal von Hindenburg, prinţul Max von Baden, vice-cancelarul von Payer, vice-preşedintele ministerului de stat prusian, precum şi numeroşi secretari de stat şi şeful cabinetului civil imperial.

Tratativele moştenitorului badez prinţul Max von Baden, cu şefii partidelor din Reichstag au adus rezultatul că prinţul Max s'a declarat gata de a primi oficiul de cancelar.

Ministerul imperiului va fi format numai din partidele majorităţii.

Prinţul Max a expus şefilor partidelor un program, care, după cum anunţă „Vossische Zeitung" în unele puncte întrece încă minimul de cereri al partidelor majorităţii. Tratativele au dus la completa înţelegere, aşa încât presa salută în general noua formaţie ca o eşire din criza internă şi ca începutul unei nuoi revoluţii a vieţei politice germane.

Ziarele stângei burgheze speră că programul noului guvern va fi o noua aranjare a Europei prin împăcarea popoarelor.

*

BERLIN.—„Vorwärtz" comunică formaţia noului guvern, întrucât se poate şti deja.

Cancelar, prinţul Max von Baden, Vice cancelar von Payer, Secretar de stat fără portofoliu, Scheidemann şi un deputat din centru, un sub-secretar parlamentar, un social-democrat. Oficiul muncei îl va ocupa un social-democrat, Oficiul presei Erzberger.

Pentru ministerul de stat prusian, social-democraţia, centrul şi partidul progresit din fiecare câte un ministru.

Noul guvern va considera ca sarcină a sa de a căştiga pentru germani şi pentru lume pacea deplină. Aceea tă pace trebue să fie o pace durabilă; ea trebue să se bazeze pe o confederaţie a popoarelor şi să facă posibilă dezarmarea generală. Libertatea politică şi economică a popoarelor trebue asigurată; războiul economic după război exclus.

Mersul luptelor in Franţa

— Continuarea succeselor aliaţilor —

BERLIN. Marele Cartier.

Teatrul de război apuseen.

Grupa de armate a prinţului moştenitor Rupprecht şi Bavaria.

In Flandra s'au respins atacuri duşmane la nord de Staden, la nord-vest şi vest de Roeselare. Am făcut cu aceasta ocasie vre'o 200 de prizonieri. Tot aşa au dat greş aseară atacuri părţiale ale duşmanului de ambele părţi de şoseaua Ypres-Menin Armentieres şi Lens au fost evacuate. Atacuri mai puternice şi lovituri imporiva noilor noastre linii dela nord şi sud de St. Quentin au eşuat.

Grupa de armată a prinţului moştenitor german.

La sud-vest de Anizy la Chateau şi la nord de Fulaine, am respins atacuri părţiale ale duşmanului. Regimente din Schles wig-Holstein au apărat poziţiile lor pe culmea Chemin des Dames, impotriva unor puternice atacuri duşmane.

Luptele de avanposturi înaintea liniilor noastre la nord vest de Anizy.... şi de ambele părţi de Aisne şi la Argonne, atacari părţiale de ale duşmanului au rămas fără succes.

LYON. — Comunicat englez.

Alte progrese importante s'au făcut eri pe toate cele cinci fronturi de luptă, cuprinse în ofensiva aliaţilor din Flandra şi Franţa.

Germanii opun o teribilă rezistenţă în anumite locuri şi fac o întrebuinţare risipitoare cu rezervele lor.

In Flandra trupele engleze au cucerit Ledeghem şi înaintează spre Courtrai.

Râul Lys a fost de asemenea trecut pe un front larg, ameninţându-se Lille care este 9 mile spre sud. Armata belgiană a trecut şoseaua Staden-Roulers, înaintând în direcţia Thouront.

Pe frontul Cambrai-St. Quentin trupele franceze în legătură cu cele engleze au intrat în St. Quentin. Mai departe spre nord Englezii au cucerit Joncourt şi sunt împrejurimile localităţei. Le Catelet.

Pe oraşul Cambrai Germanii îl apără cu forţe mari, dar feldmareşalul Haig raportează că trupele noastre sunt aproape de oraş, atât dinspre nord cât şi dinspre sud.

Intre Aisne şi Vesle, 12 sate au fost cucerite eri. Francezii sunt aproape îndărăt la vechiul lor front din Saint Thierry.

In Champagne mari progrese s'au făcut şi se anunţă mari capturări de prizonieri de tunuri de materiale.

In timpul lunei Sept. forţele engleze din Franţa, au capturat 66.300 de prizonieri, inclusiv 1500 ofiţeri de asemenea 700 tunuri.

Totalul capturărilor pe frontul de vest făcute de Englezi, în timpul lunilor August şi Sept. se ridică la 125.618 prizonieri, inclusiv 2283 ofiţeri şi vre-o 1400 tunuri.

In Palestina cavaleria engleză a ajuns la Damascus.

PARIS.—Oficial: In regiunea Saint Quentin au fost angajate lupte extrem de violente în poziţiuna Hindenburg între Lesdins şi Sequhart unde germanii opun o rezistenţă îndârjită. Mai la sud trupele franceze au pus picioarul pe calea ferată la est de St. Quentin şi au progresat luptând la est de mahalaua islei.

Francezii au făcut aproape o sută de prizonieri. La nord-vest de Reims trupele franceze au cucerit Coulmcy.

E. stăpânesc cuaslul între Consevoux. Bătălia continuând cu o extremă violenţă Francezii au lărgit câştigurile lor la regiunea la nord de Some-Py Trupele franceze slărăgând rezistenţa germanilor, au ocupat creasta de la Blanc Mont şi ferma Mépeah 5 kl, nord vest de Somme Py,

2800 prizonieri germani au fost făcuţi în cursul zilei.

*

PARIS.— Comunicat American.

Trupele americane luptând împreună cu Francezii au respins pe duşman şi au luat Vienemont şi alte poziţii în Champagne.

Intre Meusla şi pădurea Argenne, am executat activitatea obişnuită de artilerie şi patrule, luând un număr de prizonieri.

Atentat contra lui Trotzky

COPENHAGA.— După o ştire din Helsingfors, a avut loc un atentat asupra lui Trotzki, în oraşul rus Boiansk.

Trotzki a fost rănit printr'un foc de armă, însă nu în mod mortal.

Situaţia din Bulgaria

BERNA. — Situaţia din Bulgaria e privită de o parte a presei franceze cu mai mult sânge rece. Desfiinţarea Bulgariei nu va aduce încă pacea aşa de mult dorită. Decisiunea se va da tot pe frontul de vest. Presa germană e foarte calmă cu privire la Bulgaria, e de mirat însă că oamenii politici bulgari cari acum câtă-va vreme erau atât de siguri în megalomania lor, au fost ei înşăşi acei care şi-au predat ţara.

Frankfurter-Zeitung anunţă din Viena. Din sergenta militară se află că detaşamente sârbeşti au reuşit să ocupe Uesküb, în general forţele înţelegerei au fost oprite în înaintare.

Local-Anzeiger află din Sofia prin Viena, că în noul cabinet plănuit Peschow, vor intra şi câţi-va generali şi cum că reorganizarea armatei a fost preluată de generalii Sawow şi Todorow. Condiţiile de pace ale înţelegerei au puţină şanză de a fi acceptate de Sobranie.

VIENA.—Dimineaţa a avut loc o întrunire a Sobraniei la care au luat parte delegaţi ai tuturor partidelor politice. Guvernul a fost reprezentat prin ministrul preşedinte, ministrul de război şi delegaţi ai păcii au fost reprezentaţi prin ministrul de finanţe Liopţcev. După instruiţi regele a primit în audienţă pe ministrul preşedinte şi câteun representant a grupelor parlamentare.

CONSTANTINOPOL.—Toţi deputaţi, musulmani din Sobrania bulgărească, ce se găsesc la Constantinopol, au fost instituţi de către Radoslawov să plece imediat la Sofia.

SPERANŢA BRIEKMAN
MIHAI ROSENBERG
Logodiţi
Galaţi Tecuci
In locul ori cărei alte instiinţări

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamţ

EXTRACT

Conform art 28 Cod. civil se publică că Aglaia Gh. N. a Nastasiei din Com. Debreni prin petiţiunea înregistrată la No. 4505/918 a intentat acţiune de divorţ contra soţului său Gh. N. a Nastasiei din comuna Debreni şi că din această căsătorie s'au născut copii Casandra de 9 ani şi Constantin de 7 ani, şi că părăsitul soţ are are 360 prăjini loc şi 6 vite.

Grefier, G. D. Manoliu

No. 8879 1918 Mai 20

CLARA MENDELOVICI
FILIP FINKELSTEIN
Iaşi Logodiţi Răducăneni
In locul ori căreia alte instiinţări

INSERŢII ŞI RECLAME

Domnule Director,

Ziarul „Steagul" din 2 Octombrie 1918, fiind desigur eronat informat, ne trece şi pe noi ca martori oculari a unei „scene vesele" patecute la Moscova cu prilejul descărcărei unor lăzi din trenul romin de evacuare, în care joacă un rol important un butoi cu unt topit.

Avem onoare a vă declara că nici n'am fost martori oculari, nici nu ştim macar din auzite sau din alte mijloace de informaţii ce s'ar fi petrecut cu acele lăzi şi cu acel butoi de unt topit de care se ocupă Steagul în rubrica „Dosarul Guvernărei Liberale".

Primiţi vă rugăm asigurarea distinsei noastre consideraţiuni.

Iaşi 19 Septembrie 1918

(ss) Radu Şeitan
(ss) Gheorghe Cioflec

Butoae goale noi şi vechi pentru vin de vânzare a se adresa la d. Norbert Ostereetzer str. Gh. Mărzescu 24.

Domnişoarele şi ori cine învaţă în scurt timp maşinele de scris asigurându-şi existenţa Coslache Negri 72—Se copiază acte şi orice manuscrise corect rapid la maşina.

Farmacist licenţiat caută post. Adresa Singher str. Costache Negri 59 Iaşi

Maşina de scris perfectă starţie vinde avantagios Costache Negri 72

REFUGIAŢI

Staţi pe loc! **Restaurantul Hotelu lui Traian** se redeschide, renovat şi aranjat astfel ca toată lumea să poată mânc **Bine şi Ieftin** Sub-administraţia şi antreprizi N. Topali,

Din cauza plecărei predan un local restaurant, situat în centrul Oraşului. Informaţi la Administraţia ziarului.

†

Adânc îndureraţii Natalia soţie, Dimitrie, Marie copii, Euterpe şi Const. Tăutu Mariette şi Alex. Iamandy, surori şi cumnaţi. Elena D-r. Peride, Natalia şi Col. Ghénovici cu copii, Nicu şi Marie Cosadini cu copii mătuşe unchi şi veri, au nemărginita durere a anunţa rudelor şi prietenilor încetarea din viaţă a prea scumpului lor

Georges D. Papadopol

Funcţionar al Regiei Monopolurilor Statului

Decedat în urma unei broncho-pneumonie în ziua de 20 Sept. 1918 ora 6.30 dim.

Inhumarea rămăşiţelor pământeşti va avea loc în ziua de 22 Sept. ora 2½ p. m. la Cimitrul Eternitatea unde se află depus.

TEATRUL NAŢIONAL
Compania lirică „GABRIELESCU"
Director AVRAM NICOLAU
VINERI 21 SEPTEMBRIE pentru deschiderea stagiunei SE VA JUCA
SYLVIA
operetă în 3 acte, Muzică scrisă pe motive româneşti de Kalman.
In rolurile principale, D-nele *Virginia Micioara, Marilena Bodescu, Ana Grand* D-nii *Demetrescu de Sylva, N. P. Ciucuretti. N. Kaner*, Petrescu Muscă, P. Ghimpeţeanu.
Biletele poartă No 1

Cinematograful „Lux"
Sala Bejan (Rîpa Galbenă)
Astă seară Vineri 21 Sept. orele 9 seara
NOU Program NOU
IVANHOE
Dramă istorică în 4 mari acte după celebru roman a lui **Walter Scott**.
Splendida comedie **Tony vrea să fie Cowoboy.** Orchestra clasică cu maestrul **V. Budale.**
Matineuri zilnice la orele 4 şi 6 cu preţuri populare.

Domn singur caută pentru imediata închiriere, plătind ori ce chirie, 2—3 camere cu bucătărie şi bae în centru sau cartier bun.
Oferte la ziar sub X. J. Z.

8-10 CAMERE
şi garaj
Se caută pentru un Birou mare. Să fie pe cât posibil în centru preferabil izolate, fie un etaj, fie o vilă.
Se plăteşte preţ foarte bun
Ofertele se vor adresa la Agenţia de Publicitate I. Brăniştenu str. Mărzescu 23 (colţ cu str. Ştefan cel Mare)

Caut Guvernantă mai în vrâstă, între 40—45 ani să ştie perfect limba Franceză pianu şi Româna pentru 2 fetiţe de 8 şi 6 ani.
Str. Potcova 4.

Strada Mârzescu No. 22
Consultaţii: 10—12 a. m. 4—7 p. m.
Boli Genito-Urinare, Venerice
Injecţiuni Spălături uretrale, Electroterapia
Boli interne, Boli de Copii
Vaccinări (Buletine pentru coşli

Important pentru industriaşi
având în vedere lipsa benzinei la motoare: de vânzare 2 motoare I-iul de 35—40 H. P. şi al II-lea de 20 H. P. ambele întrebuinţând gaz sărac (din ori ce fel de cărbune, ca cocs, antracit, cărbune de lemn etc) A se adresa D-nei Maria C. Vasiliu din Ruginoasa, gara Cuza Vodă unde se pot vedea şi motoarele.

Se vinde prin licitaţie publică în ziua de 3 Octombrie st. vechiu, ora 2 din zi în pretorul Tribunanului Iaşi, Secţia III, via, proprietate a defunctului N. C. Cogălniceanu, din comuna Ciurea, satul Todirel, Jud. Iaşi. Pentru informaţii a se adresa la d-na Ioana N. Cogălniceanu, Mahalaua Broscăriei No. 98 Circ. (Desp.) Il Iaşi (Prin faţa pieţii Nicolina str. Descălicătoare).

REINTORS
D-r. Brener
Specialist p. boale de femei
MAMOŞ
Lăpuşneanu 25 Consult 2—5

Vie de vânzare apropierea de Iaşi două zeci minute distanţă, întindere 55 Ha. plantate 8 Ha, cu viţă americană, restul livadă pomi roditori cu fânaţ, gospodărie complectă trei rânduri case de locuinţă, 5 beciuri zidite cu piatră, iaz, trei fântâni apă buna.
A se adresa la D-nul I. Raileanu farmacia Spiridoniei Iaşi.

Vie de vânzare situată în comuna Omeşti Cotuna Goruni întindere 23 hect din are 11 hect. pe rod, restul livadă, pădure, arăţ, loc arabil. D-na Maria Castano str. Sft. Andrei 13.

Persoana care a găsit titlurile de proprietate a caselor din Iaşi strada Galaţanu No. 8 e rugată a le aduce D-lui Berghoff, cafeneaua Europa str. Ştefan cel Mare No, 44 şi va primi o recompensă.

Anul XIV-lea No. 3450

10 BANI NUMARUL

Duminică 23 Septembre 191

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA
se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

De vorbă cu un agronom

Mă aflam la moşia Negoleşti din judeţul Tecuci. Această moşie împreună cu o altă învecinată, Moldăreşti, fiind părăsite de arendaşi, cari au rămas în teritoriul ocupat, au fost luate sub îngrijirea statului, iar aceasta le a încredinţat unui agronom.

Dl. Chiţu, un tânăr agronom, venit din Ialomiţa a fost însărcinat cu conducerea lucrărilor agricole de pe zisele moşii.

Şi aşa fiind am intrat în vorba cu D-sa.

Nu e nevoe să spun că despre alt ceva nu puteam vorbi, decât despre agricultură, căci toată lumea ştie de la ce aşteptăm şi regenerarea noastră ca popor precum şi reclădirea întregei noastre vieţi economice, atât de zdruncinate de ultimele evenimente.

Dl. Chiţu a trăit şi trăeşte printre, ţărani.

Şi vorbind de ei spune că impresia ce a cules e că ţăranul moldovan e mai deştept, dar boeros, adică leneş, pe când cel din Muntenia e mai harnic.

„Au venit ţărani la mine, îmi spune D sa, cari îmi ziceau că de ce mă scol aşa de dimineaţă şi nu fac ca dânsii. La ce foloseşte atâta alergătura desdimineaţa ???

Întrebat de mine asupra chipului cum se fac munciile agricole şi în special cum s'a aplicat legea muncii silite, Dl. Chiţu îmi spune că aceasta din urmă lege nu s'a împlinit.

„Formalităţile grosse ce o însoţesc, sunt în mare parte de aşa natură că nu se pot aplica.

Consiliul agricol face lista muncitorilor. Jandarmul agricol se mărgineşte a nota cine a eşit şi cine nu la lucru. Apoi se retrimete lista consiliului. Acesta determină amenzile, iar acestea se iau cu forme şi tiranu, aşa că nu va exista sancţiune imediată".

L'am întrebat dacă este convins că ţăranul nu munceşte pentru ca în tradiţia lui ar sta să fie leneş, şi Dl. Chiţu mi-a adăogat că după părerea D-sale şi abundenţa de bani în mâinele lui, încă contribuesc la starea ace stă de lucruri, fără nici de cum unele idei, cu cari ei s'ar fi reintors de la front şi asupra cărora îi atrăsăsem atenţiunea.

Când ţăranul s'a întors de la front, zice Dl. Chiţu, a găsit pe femeia lui cu perale. El nu s'a întrebat de unde le are, că a primit situaţia ca un bine şi s'a mulţumit să nu mai muncească".

I'am spus că, de şi nu sunt în contact permanent şi imediat cu ţăranii, totuşi îmi fac socoteală că nu toţi au bani şi bani mulţi, cari să-i pună la adăpost de ori ce nevoi.

O sumă de 3000 lei, de exemplu, înseamnă ceva.

Dar e sigur că nu toţi ţăranii o au, şi apoi ei ştiu că cu dânsa nu se poate cumpăra mai nimic.

Pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte ei ar trebui să cheltuească sume enorme, şi dacă rămân la tezea aceasta că banul face pe om leneş, n'am fi în calea adevărului, căci mai degrabă ar fi de admis să acum ei să muncească mai cu temei, ca să aibă şi mai mulţi bani pentru satisfacerea nevoilor lui.

Văzând apropiere un lan arat, am întrebat al cui e? Dl. agronom mi-a răspuns că e al unui fruntaş din sat.

Atunci i-am atras atenţia că această împrejurare este contrară observaţiilor făcute de ei. Fruntaşul bogat este şi provizător. Dl Chiţu a convenit atunci cu mine că ceia ce lipseşte în mare parte ţăranului este spiritul de prevedere.

D-sa îmi repeta mereu, că ţăranul care are ceva merinde, nu mai vrea să lucreze în ruptul capului, vorbe, cu cari noi suntem deprinşi de mult.

I'am spus că dacă ţăranul ar prinde gust de un traiu mai bun, desigur ar fi alt-fel.

De altă parte, i-am mai adăogat, că noi pe la sate n'am găsit tot'deauna cele mai curate elemente de administraţie, şi *că mai presus de toate am făcut cât de bine lucrurile din acest punct de vedere în cât ţaranul a c'am perdut credinţa în drept şi dreptate.*

D. Chiţu s'a modificat întru cât-va părerile cu privire la atavismul de boer al ţăranului nostru.

D-sa crede că revine agronomilor ca să se ocupe mai de aproape de ei fiind adevăraţi sfătuitori şi părinţi ai lui. Căci dacă şi agronomul face ca celelalte elemente din administraţie, evident că vom cădea din rău în mai rău.

Şi de agronomi vorbind, d. Chiţu nu se uneşte cu părerea exprimată prin tatruniri ale agronomilor şi prin ziare că 40 ha. ar fi suficiente unuia, ci d-sa vroeşte 100 ha.

De alt-fel şi d-sa e de părere că atunci când problema exproprierii va dobândi soluţiune, să se dea aceste 100 ha. agronomilor de carieră, adică acelor ce au cultivat moşii, fie pe proprie socoteală, fie ca angajaţi, dar nu funcţionarilor, şi instrumente de cultură din partea statului.

Am insistat însă faţă de d sa că un lucru pe care ar trebui cu deosebire să'l ştie ţaranul e contabilitatea.

Negreşit nu o contabilitate în partidă dublă, despre care s'a zis de multe ori că complică aşa lucrurile în cât pentru descurcarea lor se impune expertiză cantabilă, ci una simplă.

De aşa ceva habar n'are ţăranul, dar ţinerea contabilităţii se leagă de ştiinţa de carte.

Rolul agronomului aici va fi mare.

Ţăranii simt nevoe de pământ, dovada, ne spune d. Chiţu, că obştile ţărăneşti stau în vorbă cu proprietarii să cumpere moşiile, pe cari le administrează d-sa.

Am înţeles din convorbirea avută cu acest agronom, că chestiunea grea a agriculturei are încă nevoe de studii multe pentru a putea fi elucidată.

Cu împărţirea pământului la ţăranii se va fi făcut prea puţin pe această cale.

E bine însă să se facă şi cât mai curând, pentru că acesta va fi începutul cel bun.

VIR.

Politica

Momente importante

Op.

Externe

Amurgul ?

Un ziar din capitală, vorbind despre situaţia politică externă şi marile izbiri pe frontul din apus, crede că suntem la amurg.

Se prea poate — şi de dorit ar fi să fie ast-fel. De cât, nu totdeauna dorinţele constituie şi realităţi şi mai totdeauna o judecată grăbită este greşită.

Să mai aşteptăm dar, înainte de a da verdicte,

Faptul că Germania şi-a dat un guvern parlamentar—primul de când există marele imperiu—şi faptul că acest guvern este pacifist constituie puternice jalone pentru pace.

Aceasta-i evident.

De cât, în asemenea materie este nevoie de consensul amblor beligeranţi şi rămâne de văzut autudinea înţelegerei faţă de marea schimbare politică din Germania.

Cât despre o zdrobire pe calea armelor acum, această o cred, posibilă doar strategii de cafenea. In realitate armata germană este încă foarte puternică şi ceea ce nu vor să recunoască antantofilii noştri o recunoaşte generalul Foch în ultima sa declaraţie.

Că ne apropiem de sfârşitul măcelului, aceasta-i sigur. Dacă suntem însă atât de aproape cum cred mulţi, despre aceasta mă îndoesc.

•

Telegraful a amuţit în ce priveşte evenimentele din Bulgaria. Lucru perfect explicabil prin aceea că austro-germanii sunt stăpâni la Sofia ai, pe de altă parte, constituind acum noua ler grupare, germanii n'au nici un motiv să vorbească. Aceasta le este de altmintrelea şi obiceiul.

•

Fără a atribui o prea mare importanţă aprecierei aliaţilor relev telegrama următoare plecată din Copenhaga:

—„Telegramele din Londra vestesc că *Evening Standard* anunţă că un viitor apropiat nu va aduce alegeri generale la Anglia, fără cât trebue socotită posibilitatea, că în curând vor începe tratativele pentru pace generală".

Ext.

INFORMATII

— Aseară a avut loc o nouă consfătuire a fruntaşilor liberali, sub preşedinţia d-lui I. I. Brătianu.

S'a dat o redactare definitivă protestului în potriva arestărilor din urmă, atât în potriva funcţionarilor Panaitescu şi Corbescu, cari au executat numai dispoziţiunile fostului guvern, cât şi în potriva arestărei d-lui Al. Constantinescu fost ministru.

— *In cursul săptămânei viitoare, va veni în discuţie proiectul pentru modificarea organizărei Băncei Naţionale.*

La Senat, după cât oflăm, proiectul va fi amplu cercetat de d. Maşu Săulescu, senator: şi se anunţă o interesantă discuţie între fostul şi actualul ministru de finanţe.

※ *D. C. C. Arion, vice-preşedintele consiliului, a plecat aseară la Bucureşti.*

※ *Specula cu hârtia.*— Nu este în obiceiul nostru a avea tonul prea violent, chiar atunci când e vorba de o nedreptate evidentă. De data aceasta însă ţinem să protestăm cu ultima energie de care suntem capabili în contra faptului că, pe lângă atâtea mizerii pe care are a le suferi presa, trebue să ducă acum o grosavă lipsă de hârtie, în timp ce ministerul de război găseşte cu cale a pune hârtie la dispoziţia speculanţilor.

Unui din aceşti favorizaţi, care n'a făcut nici odată comerţ de papeterie, are acum în vânzare, cu preţuri enorme, două vagoane de hârtie.

— *Mandatele de arestare.*—Secţia I-a a tribunalului s'a întrunit ieri, pentru a se pronunţa asupra opoziţiei făcute de d. Corbescu, în potriva mandatului de arestare, dat contra d-sale de comitetul de instrucţiune.

Tribunalul era compus din d-nii Lupu prim-preşedinte, Aslan şi Grigoriu membri.

D. Corbescu a fost asistat de d-nii M. Ferechide, V. G. Morţun, Ath. A. Gheorghiu, C. C. Dimitriu, A. Beletti şi Toni Iliescu.

De oarece însă de o identică opoziţie a fost sesizată şi secţia a doua, tribunalul a amânat afacerea pentru 24 Septembrie, cînd se vor judeca ambele contestaţiuni.

•

Tot ieri tribunalul secţia I-a, compus tot din d-nii Lupu, Aslan şi Grigoriu avea să se pronunţe cu privire la recomfirmarea mandatului de arestare ale d-lor Panaitescu şi Negulescu, cari au fost asistaţi de d-nii avocaţi Eugen Herovanu şi Iliescu.

Tribunalul în majoritate a infirmat mandatele d-lor Panaitescu şi Negulescu, dispunînd punerea lor în libertate.

D. Grigoriu a făcut părere deosebită.

Primul procuror făcînd imediat apel la Camera de punere sub acuzare, d-nii Panaitescu şi Negulescu au fost menţinuţi arestaţi.

※ *Senatul după ce a votat eri şi legea pentru despăgubirile de răsboiu, a luat vacanţă până Joia viitoare, 27 Septembrie.*

※ Un franc elveţian se plăteşte de rupi cu două ruble!!

※ *D. D. Creţeanu a fost numit atasat de legaţiune.*

※ *Simpla înmormântare.* — Rămăşiţele pământeşti ale regretatului nostru amic şi colaborator doctor A. Steuerman au fost conduse eri spre ultimul lăcaş, cu acea simplicitate pioasă, pe care a voit'o aşa cum se cuvenea unui „revoltat social", cum singur s'a calificat.

Toate străzile ce duceau spre locuinţa defunctului erau ocupate de o lume imensă. La locuinţa sa o adevărată mare de capete, din toate straturile societăţei.

In odaia mortuară corpul neînsufleţit al regretatului era acoperit de flori şi coroane, printre care una din partea „Asociaţiei Generale a Presei române". O gardă de onoare, compusă din medici şi studenţi, veghea.

La orele 3 după prânz, sicriul fu scoborât pe braţe de medici, studenţi şi elevii liceului Wachtel şi aşezat în carul funebru.

In curte, în mijlocul mulţimei, cantorul Gall, rosti rugăciunea „ertarea", cu atâta suflet, în chipuitât de mişcător, în cât părea că întrupa durerea cevăşiteare a tuturora.

Şi carul funebru porni urmat de o mare mulţime, — cum rar s'a putut vedea în Iaşi, parcurgând străzile Cuza Vodă, Costache Negri, Ştefan cel Mare, piaţa Unirei, Lăpuşneanu şi Păcurari, până la cimitirul israelit

După ultima rugăciune, şi înecţit de lacrimi fierbinţi ce curgeau din ochii tuturora, corpul neînsufleţit al mult regretatului a fost scoborât în iă şul din urmă, unde răvnea în fine să găsească liniştea veşnică.

Lacrimile noastre se unesc cu ale tuturora.

■ La 27 a lunei consiliul de războiu din Vaslui va judeca procesul intentat d-lui Constantin L. Constantin, mare proprietar din judeţul Fălciu, acuzat că în gara Crasna ar fi ultragiat autoritatea militară şi lovit santinela.

※ Se aduce la cunoştinţa d-lor ofiţeri pensionari cari s'au înscris pentru evacuare în teritoriu ocupat, pe tabloul întocmit de ministerul de război şi la Comendatura Piaţei Iaşi, că cel mai târziu până în ziua de 28 Septembrie a. c. să se prezinte la biroul evacuărilor de la Comendatura Piaţei Iaşi cu fotografiile membrilor înscrişi urmând a se întocmi permisele de trecere.

※ La şcoala comercială superioară sunt vacante mai multe burse a câte 40 lei lunar. Aceste se pot obţine la începutul lunei Octombrie. Pentru clasa I au drept a se înscrie absolvenţii a 4 clase de liceu, chiar dacă n'au diploma de absolvire. Direcţia şcoalei speră de a putea pune la dispoziţia gratuită a bursierilor şi o sală (în localul şcoalei) fără paturi, pentru cei tineri care nu putându'şi plăti gazdă, totuşi doresc a fi elevi la această şcoală. A se adresa până la finele lunei cereri la direcţia sc. com. sup. cu actele în regulă.

※ In „Monitorul Oficial" de azi au apărut numirile delegaţilor mai jos notaţi ai ministerului de interne, în comisiunile de încetăţenire.

D-nii Grigore Capsa, avocat, la judeţul Roman, Bucur Constantinescu, avocat la Telecman, M. Mihăileanu deputat la Argeş, Eustaţiu Cartoianu, la Vlaşca; C. Badiţeanu, fost magistrat la Gorj, Constantin A. Demetrian fost magistrat, la Romanaţi, Constantin Alevra la Brăila, Alexandru Popa, avocat la Vâlcea, Mihail Kica avocat la Mehedinţi, Alexandru Corol magistrat la Dorohoi, Teodor Mişir fost magistrat la Covurlui, George Tamara avocat la Muscel; Constantin Emilian senator la Prahova, Dumitru Vicol avocat la Neamţ şi d-nii Em. Cernătescu, N. Leonescu foşti magistraţi, şi Eugen Uhrinovski, directorul Băncei Agricole la judeţul Iaşi.

※ Din iniţiativa d-lui W. Dinermann, director al Băncei Moldova, s'a constituit în localitate o secţie a societăţei *Luceafărul* din Chişinău a căreia scop este de a ajuta în mod efectiv mişcarea culturală naţională din Basarabia.

La apelul d-lui Dinermann, au răspuns un grup de distinse persoane, printre care se numără d-nii Hulpea, Lascar Botez, Trancu-Iaşi, Ibrăileanu şi alţi.

La consfătuirea de eri s'a constituit comitetul literar propriu zis, ei silele acestei se va procede la constituirea comitetului economic, care se va ocupa de mijloacele financiare.

Concursul general pentru această lăudabilă iniţiativă, este pe deplin asigurat.

※ *Specula invalizilor.* Se ştie că una din ramurile speculei exercitate în present este acea a invalizilor cu tutun, ţigări şi chibrituri.

Dar tutunul şi ţigările pot fi considerate ca un lux astăzi, de care cu voinţă, te-ai putea desbăra; întrebuinţarea chibriturilor,—cari în trecăt fie zis, în teritoriul de dincolo se vând cu 25 bani cutia, este strict necesară.

Revoltător însă e că sub ochii autorităţilor şi în dispreţul publicului, o cutie de chibrituri se vinde cu 1—1.50 lei; iar lăuntru abia dacă se găseşte 20-25 bucăţoare.

※ Distinsul nostru concetăţean, d. Axinte Franţă, profesor titular la Liceul Internat, a fost delegat cu conducerea şi supravegherea editărei manualelor didactice pentru învăţământul din Basarabia. La catedra d-sale a fost detaşat d. N. Sava profesor din Galaţi.

※ Epitropia Generală a Casei spitalelor şi ospiciilor Sfântul Spiridon din Iaşi.

Aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 1 Octombrie a. c. ora 10 a. m. va ţine licitaţie publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei Generale din Iaşi pentru vânzarea spre exploatare a unei suprafeţe aproximative de 37 hectare din trupurile de păduri Pojarniţa şi Roşia de pe moşia Septelici proprietatea acestei Epitropii din Volostea Băţiceni Ţinutul Soroca, Basarabia.

Garanţia provizorie este de 5000 lei. Condiţiunile de vânzare se pot vedea în Cancelaria Epitropiei serviciul silvic şi domenial în eri-se zi de lucru.

Licitaţia se va ţine conform art. 72-88 din legea Contabilităţei Generale a Statului.

※ Ministerul de Culte a decis ca, pentru anul şcolar 1918 919, să se prelungească valabilitatea tuturor manualelor didactice de care primar şi secundar, cuprinse în tablourile publicate de minister între anii 1914 şi 916.

※ Se aduce la cunoştinţa publicului că cu începere de astă-zi biletele pentru vagoanele cu paturi „Metropa" se află de vânzare la Soc. de transporturi „Rapid" Iaşi Str. Ştefan cel Mare 4.

■ La marele teatru Elisabeta (str. Gându) se reprezintă astă seară un program nou cinematografic. Filmul principal intitulat „Aristocratul crescut bandit" e o puternică dramă detectivă cu o desfășurare plină de aventuri senzaționale.

Reprezentațiile au loc în matineuri și în fiecare seară.

Luni seara 24 Sept. ultima reprezentație a revistei „Di Granda".

SENATUL

— Ședința din 21 Septembrie —

D. dr. *Niculescu* cere mai multe dosare privitoare pe d-nii generali Paraschivescu și Lupescu.

Legea arendărilor obligatorii

Terminându-se discuția pe articole legea se votează în total cu 60 voturi pentru și 6 contra.

D. V. *Madescu* raportorul legii citește expunerea de motive a legei câștigurilor de război.

In discuția generală d. Iorga crede că legea, deși în fond pășind a fi o măsură inchizițională, față de realități, însă, merită a fi îmbrățișată ca o măsură justă și bine meritată.

D. C. C. *Arion*: arată că acest caracter inchizițional e necesitat în țara noastră de mentalitatea de care încă, din nenorocire, suntem dominați.

Din această pricină nu surprinde desigur încurajarea prin premii care se acordă denunțătorilor.

Legea însă trebuie considerată ca o măsură tranzitorie, menită să refacă într'o măsură pe cât mai mult posibil sdruncinatele finanțe ale țării.

Legea luată în considerație, se ia în discuție pe articole.

La art. 19 care prevede scutirea de impozite pentru câștigurile de război care vor concura la împrumutul intern proectat, d. Krupensk crede că faptul e char imoral.

D. C. C. *Arion*: apără articolul în interesul împrumutului, dar nu înțelege să acopere prin acest articol turpitudinile care s'au petrecut căci n'a fost nicăeri mai multă imoralitate, rușine, și perversiune ca azi.

De altfel articolul acesta nu va goni pe prescurer acolo unde prezența i se impune. Legea se votează cu unanimitate.

*

Se votează de asemenea legea lichidării rechizițiilor și a despăgubirilor de război.

AVIS

La 1 Octombre 1918 va apare

CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Învățătorilor și Elevilor

de toate gradele de învățământ, conținând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziții și ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoțiuni, etc.

Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecțiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziții, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini și greci, traduceri din autorii moderni predați în școală și în fine tot felul de articole folositoare învățământului în general.

Se primesc anunciuri.

Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.

Costul unui exemplar 5 lei.

Pentru orice informațiuni și comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie,** Iași, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica,** secretarul liceului Național Iași).

Nu uitați a vă opri din vreme Calendarul.

Sindicatul Fabricelor de Impletituri

de In și Cânepă

Sindicatul fabricelor de Impletituri de in și cânepă cu sediul în Iași Palatul Băncei Moldova str. Cuza-Vodă, pune în vedere tuturor producătorilor, cultivatorilor și depositarilor de cânepă, că în conformitate cu legea Sindicatelor, nu le este permis a vinde la nimeni vre-o cantitate de cânepă, fără aprobarea Sindicatelor, ci numai agenților înscriși de acest Sindicat și cari posedă autorisațiunea Domnului Ministru al Industriei și Comerțului.

Contravenenții vor fi pedepsiți cu amendă până la 20.000.

Prețurile cânepei hotărâte de Dl. Ministru al Industriei și Comerțului sunt:

Cânepă maliță curată fără căliți	85000	Veg.
„ cu căliți	65000	„
Căliți de cânepă cu	40000	„
Cânepă tepănă și uscată	7000	„
Cânepă în bețe netopită	5000	„

Sindicatul Fabricilor de Impletituri de In și Cânepă

Șireturi de ghete, șireturi de corset precum și ori-ce fel de șireturi și material de galoane șutașuri etc. cumpăr. A se adresa la Depositul de șireturi de ghete, Samuel Ornștein str. Costaki Negri 18.

Ultimele ştiri telegrafice

Abdicarea regelui Bulgariei

— Venizelos la Sofia — Măsurile austro germane pentru legătura cu Turcia —

SOFIA.— Țarul Bulgariei a abdicat în favoarea prințului moștenitor Boris și a plecat în străinătate.

Principele moștenitor a asistat la un serviciu religios unde a fost proclamat în mod solemn rege al Bulgariei.

*

VIENA.— In ce privește noile stiri sosite cu privire la situația cu Bulgaria, ele nu lasă să se întrevadă nimica cu privire la punctul cît de departe a mers procesul de descompunere a frontului bulgar. Măsurile luate pentru asigurarea intereselor noastre se execută neturburate de noile raporturi dintre Bulgaria și Antanta. Aceste măsuri privesc exclusiv scopul de a menține legăturile cu Turcia.

*

BERNA.— Frankfurter Zeitung" află din Viena că Liaptcheff, ministrul de finanțe bulgar, care se dusese după cum știm la Salonic, care semnase armistițiu cu generalul Franchet d'Eperey, s'a întors la 2 Octb. în Sofia însoțit de un ofițer englez și de unul francez.

Războiul în Apus

— Atacurile se dau violent de ambele părți —

BERLIN.—Marele Cartier.

Teatrul de război apusean,

Grupa de armate a prințului moștenitor Rupprecht.

In Flandra a atacat dușmanul cu puternice forțe între Soogleede și Roeselare. De ambele părți din șoseaua Staden-Roeselare a pătruns și în liniile noastre. Trupe bavareze și dela Rin l'au aruncat iarăși îndărăt, într'un contra-atac plin de elan și au făcut cu această ocasie vre o 100 de prizonieri. In fața orașului Cambrai nimic nou.

Lupte parțiale la sud de Aubenghaul și la Proville din care s'au adus 70 de prizonieri.

Grupa de armate Boehn.

Pe un front larg, între Le Catelet și nord de St Quentin au pornit din nou Englezii la o încercare în țară de străpungere. La întâiul asalt l'a reușit adversarului să ia Le Catelet, să înainteze până la Sauresoir și Montorchaine și să pătrundă în Séquéhart, pe ambele părți de Le Catelet am aruncat pe dușman iarăși în pozițiile sale de plecare și dincolo de ele. Părți din regimentele de infanterie de rezervă 90 și 27 sub comanda maiorului Coder, căpitanului de cavalerie Freiherre von Hangenhein și locotenentului Steuner precum și bateriile regimentului 2 de artilerie de câmp de gardă și ale regimentului 200 de artilerie de câmp s'au distins aci mai cu deosebire. Haurecoir a fost iarăși câștigat Un atac pornit în mod invălmășit de către bataleane din Saxonia' dela Rin și din Lorena ne-a pus iarăși în stăpânirea localității Montbrehain.

Séquéhart după lupte cu succes variabil a rămas în mâinele dușmanului, seara au urmat după un puternic foc atacuri dușmane la sud de St. Quentin care au eșuat înaintea liniilor noastre.

Grupa de armată a prințului moștenitor german.

Pe culmea și pe uantele de la Chemin des Dames au durat și eri violentele lupte de avantposturi. Un atac mai puternic al Italienilor a fost respins. Pe noul front de la Aisne și de la Canal, la nord-vest de Reims s'am pretutindenea în contact de luptă cu dușmanul.

In Champagne au atacat Francezii în parte cu divizii proaspete franceze și americane pe un front larg între Suippes și Aisne.

Regimentele din Vestphalia și regimente de vânători ce stau în lupta de la începutul bătăliei la răsărit de Suippe și lângă St Marie a Py, au respins și ieri toate atacurile dușmanului și au făcut cu această ocazie mai mult de 100 prizonieri Lângă Somme-Py l'a reușit adversarului să pună piciorul pe țărmul de înălțimi dintre St. Etienne și Somme-Py, pe Mantele Alb și pe înălțimea Madeah.

In contra-atac am aruncat pe dușman dincolo de înălțimi îndărăt, mici cuiburi de Francezi au rămas. Pe frontul între Orfeuil și Aisne atacurile dușmanului au eșuat înaintea liniilor noastre. La sud de Luy și la sud Vest de Monthe s'a ajuns cu această ocazie la lupte foarte violente. Regimente de gardă și din Pomerania, dela Rin și din Bavaria au aruncat iarăși și smulse iarăși localitatea Chatterange, în care pătrunsese adversarul.

Și atacurile repetate seara au eșuat. Violentele atacuri parțiale ale dușmanului între Aisne și pădurea Argonne au fost respinse.

*

KARNAVON.— Comunicat englez.

De la Lens până la Armentieres, inamicul evacuease poziții puternic organizate, stăpânite de el de la începutul războiului de trupele și apărate până acum cu cea mai mare hotărâre.

Această mișcare, care nu este neașteptată, este urmărită de aproape de trupele noastre care mențin contact continue cu ariergardele germane, causând multe pierderi dușmanului și luând prizonieri.

Pe frontul de retragere noi am ajuns deja la linia Cite Saint August-Douorin est de La Bassee-est de Aniers-vest de Bois Grenier și înaintarea noastră continuă.

Eri seara dușmanul a atacat pozițiile noastre de la nord de Cambrai și a fost respinse, lăsând prizonieri în mâinele noastre.

Astă-zi diminețe trupele engleze au reînoit atacurile la nord de St. Quentin.

*

LION.—Pe frontul de la nord de Vesle, trupele franceze urmărind înaintarea lor, au luat Louvre. In regiunea La Neuveuillette, un violent, contra-atac german a fost dat fără nici un rezultat. In champagne luptele pornite eri după amiază au fost duse până în seara

Trupele francezo au luat Challerange. Germanii au încercat să ne alunge îndărăt din pădurile de la sud de Orfeuil, unde francezii au pătruns. Asalturile lor au fost de trei ori oțărâmate în fața liniilor franceze. Francezii au menținut toate câștigurile lor și au provocat grele pierderi dușmanului. Numărul prizonierilor făcuți de Francezi a crescut. Atacul a pornit din nou astăzi în zorii zilei.

*

Frontul din Palestina

KARNAVON.— Se raportează că în ziua de 20 Oct. trupele călărețe australiene, operând în apropiere de Kinlet Jafa, la 17 mile spre nord-est de Damasc, au atacat și capturat o coloană dușmană, luînd 1500 prizonieri 2 tunuri și 40 mitraliere.

Aerodromul dușman și instalațiile de cale ferată de la Katjak au fost greu bombardate din aer.

Clemenceau și pacea

Geneva. — „L'Humanité" anunță că Clemenceau a făcut cunoscut grupului social democrat din camera franceză ca nici la termenul fixat de 14 Octomb. nu va fi în stare să răspundă la interpelarea socialistă cu privire la chestia păcei.

Intrevedere franco-germana

Berna.—Ziarul „Journal de Paris" anunță că la Geneva a avut loc o întrevedere între socialiști francezi și germani.

Situația politică în Germania

— Numirea noului Cancelar —

Berlin.—Prințul Max von Baden numit astăzi cancelar și ministru prusian pentru afacerile externe, va dezvolta Sâmbătă într'o ședință plenară a Reichstag-ului programul său de guvernământ.

Ca secretari de stat fără portofoliu sunt hotărîți deputații Gröber și Scneideman. In fruntea unui oficiu al muncei va fi numit deputatul Bauer, Secretarul de stat Walraff și-a înaintat demisia. Ministerul de comerț prusian îl ia deputatul Fischbeck.

Se caută spre imediată angajare 2 sau 3 chelnerițe la restaurantul „Consumul Național" str Lăpușneanu 47 (vis a vis de Cofetăria Funiack) între orele 1—2 p. m.

La Restaurantul „Consumul Național" din str. Lăpușneanu 47 (vis a vis de Cofetăria Funiack) se servește mâncări calde și reci se primesc abonamente cu prețuri populare.

De vânzare 2 paturi de bronz, o plapomă de mătasă, 2 cuverture pluș și o față de masă plaș. A se adresa „SYLVA". post-restant Sascut Jud. Putna.

Se caută o bonă cu ziua de origină franceză sau germană în etate pentru o fetiță de 2 ani jumătate. A se adresa la D-na Lefter str. Stefan cel Mare 34.

Elev predau lecțiuni curs primar și secundar până la clasa 6-a. Printr'o c. p. vini la domiciliu M Spitzer str. Nicolina 36

Doctorul E. I. Mironescu

Asistent și secundar al Clinicei Terapeutice

Tratează boli interne și venerice

Tratament anti-sifilitic, anti-blenoragic. Injecțiuni mercuriale. Neosalvarsan intra-venos.

Consultațiuni în fiecare zi dela 2—4 p. m.

— Strada Neculai Gane, 3 bis —

Furaj, iarbă de cosit, se vinde, str Zugravilor 57 bis.

Rest de var stâns de Stefănești, rămas în urma reperațiunei Circului Sidoli precum și alte materiale de vânzare cu preț redus. A se adresa la localul Circului Sidoli.

Caut Profesoară pentru cursul primar. Str. Potcova 4

Caut Guvernantă mai în vrâstă între 40—45 ani să știe perfect limba Franceză piano și Româna pentru 2 fetițe de 8 și 6 ani. Str. Potcova 4.

Motor cu Dinamo de 6 cai putere se caută la Birou de Import Export Industrie și Comerț Iași str. Stefan cel Mare No. 4

Ferestrău circular cu masă se caută la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași Str. Ștefan cel Mare No. 4

BUTOAIE DE STEJAR uzate de vânzare și **CĂZI (zăcătoare)** in str. Lozonschi No. 12

REFUGIAȚI

Stați pe loc! **Restaurantul Hotelului Traian** se redeschide, renovat și aranjat astfel ca toată lumea să poată mânca **Bine și Eftin** Sub-administrația și antreprizа N. Topali,

SE CAUTA o casă cu

8-15 CAMERE

de închiriat imediat

cu chirie bună A se adresa V. Cristofor strada Cuza Vodă 42 bis,

Butoae goale noi pentru vin de vânzare la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str, Ștefan cel Mare No. 4

Lucrători tipografi se caută la tipografia *Biroului Central Român de Comerț*, Str. Lăpușneanu No. 40 Angajamente foarte bune.

Din cauza plecărei predau un local restaurant, situat în centrul Orașului, informați la Administrația ziarului.

FERARI, tâmplari, lucrători la mașini de tâmplărie strungari în lemn deasemenea salahori, și ucenici cari pot primi hrană și locuință angajează Exploatarea fabricei „Fortuna"

Guvernantă sau doamnă de companie străină pentru domnișoare mari la țară găsește angajament imediat la: V. Cristofor str. Cuza Vodă 42 bis.

Vie de vânzare situată în comuna Tomești Cotuna Goruni întindere 28 hect. din care 11 hect. pe rod, restul livadă, pădure, fânăț, loc arabil. D-na Maria Castano str. Sfi. Andrei 13.

Diferite mobile și diverse sticlării și porțelanuri de vânzare A se adresa dela 8—12 str. Ioan Creangă 61 bis.

Cinematograful „Lux"

Sala Bejan (Rîpa Galbenă)

Astă seară Sâmbătă 22 Sept. la 9 seara

NOU Program **NOU**

IVANHOE

Dramă istorică în 4 mari acte după celebru roman a lui **Walter Scott.**

Splendida comedie **Tony vrea să fie Cowoboy.** Orcheastra clasică cu maestrul **V. Budala.**

Matineuri zilnice la orele 4 și 6 cu prețuri populare.

Se vinde prin licitație publică în ziua de 3 Octombrie st. vechiu, ora 12 din zi în pretorul Tribunanului Iași, Secția III, via, proprietate a defunctului N, C. Cogălniceanu, din comuna Ciurea, satul Todirel, Jud. Iași. Pentru informații a se adresa la d-na Ioana N. Cogălniceanu, Mahalaua Broscăriei No. 98 Circ. (Desp.) Iași (Prin fața pieții Nicolina str. Descălicătoare).

Caut 2 odăi goale în centru ofer chirie bună a se adresa la d-ra Lucreția Mihail Cuza Vodă 42 bis.

Se caută bune lucrătoare la atelierul de confecțiuni pentru Dame d-ra Lucreția Mihail Cuza Vodă 42 bis.

Carton asfaltat pentru acoperminte sfoară pentru cusut saci. Mușamale impermiabile. Piatră vânătă pentru saramurat grâu și stropitul viilor. Sobe de tablă groasă pentru uzul casnic, De vânzare cu prețuri avantagioase la depositul Isidore Margulies Iași str, Stefan cel Mare No 27

De închiriat 2 odăi în subsol pentru deposit de fructe sau alte mărfuri. la D-lui Isidore Margulies Iași Str. Ștefan cel Mare No. 27

Fabrica de Cuie „Victoria"

— GALAȚI —

Cumpără ori se cantități de sârmă dreaptă și ghimpată. Livrează ori ce cantitate de cuie la ori ce dimensiuni contra bani sau în schimb de sârmă. Expediții în provincie.— Pentru ori ce informații sau comenzi a se adresa la fabrică str Traian 69 Galați sau Str. Bucșinescu 25— Iași,

Moșie întindere 750 hectare, cu gospodărie și locuință bună, apropiere 10 Kilometri de Vaslui, se vinde. A se edresa: Sindicatul Agricol, Vaslui.

Cine caută o casieriță să se adreseze la „Opinia" sub inițialele M. O.

MOȘIE de vânzare Pământ de prima calitate situată în Județul Tecuci, suprafața 715 fălci între cari: 620 fălci arabile, 60 fălci pădure stejar bătrână 35 fălci islaz moară cu abuzi, ecarete destule, se vinde cu semănăturile ce se fac și mașinele agricole.

Se face înlesniri de plată. A se adresa D-lui Coestantin Niculescu moșia Lărgășani Comuna Giurgiuana, Jud, Tecuci prin Podu Turcului.

Se caută un bucătar bun pentru popota ofițerilor Arsenalului Armatei. A se adresa str. Cuza Vodă 5.

2 docare, de un cal și doi de vânzare la str. Eternității 59 Inginer Radian.

De închiriat odăi mobilate și nemobilate a 1 domn singur.

Asemenea garaj de automobile, o ghețărie și o șură.—A se adresa în strada Carol, 23, la etajiul de sus.

De vânzare mobile vechi și noi. perne și saltele, cărți asemenea obiecte de gospodărie, poloboace, etc.

A se adresa în str. Carol, 23, la etajul de sus

De vânzare MOȘIE imprejurul orașului Foc ani.

Asemenea han și case în Focșani.

A se adresa Doamnei Ghyca strada Carol 23 Iași.

Important pentru industriași

având în vedere lipsa benzinei la motoare: de vânzare 2 motoare I-iul de 35—40 H. P. și al II-lea de 20 H, P. ambele întrebuințând gaz sărac (din ori ce fel de cărbune, ca cocs antracit, cărbune de lemn etc.) A se adresa D-noi Maria C. Vasiliu din Ruginoasa, gara Cuza Vodă unde se pot vedea și motoarele

Domnișoară dactylografă caută spre imediată angajare biroul mașinilor de scris Strada Costache Negri 72

Mecanic reparator de mașini de scris caută biroul de copiat acte Strada Costache Negri 72.

Bacalaureață dorește meditații curs primar și secundar inferior. Adresa la ziar sub Bacalaureată.

Publicație

Se aduce la cunoștința celor interesați că în Comuna Sculeni a încetat din viață Grigori Hutan cioban, și rămânându-i o mică moștenire cei interesați și ca rude acestuia să se prezinte cu acte în regulă spre a-i se da această mică moștenire în caz contrar se va da în folosul eforiei școlare Comuna Sculeni.

Notar Com. Sculeni Gh. Baștea

Cărbuni pentru fierari, Carbid și Butoae noi galvanizate se vinde la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str. Ștefan cel Mare No. 4

MICUL INSTITUT

PROGRAMUL STATULUI

Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNAGE,** profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)

Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Anul XIV-lea Nul 3452

10 BANI NUMARUL

Miercuri 26 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Pacea generală

Ne apropiem de pacea generală? Dacă ar fi să ne luăm după manifestările, la cari asistăm de câteva săptămâni, n'am putea răspunde altfel, decât că da.

In urma încercărei Austro-Ungariei de a afla cum bate pulsul adversarilor, încercare nereuşită, am avut eşirea Bulgariei.

Se vede însă că nici atât n'a fost suficient pentru a convinge Antanta, despre dorinţa sinceră a Puterilor Centrale pentru pace.

Astăzi Germania însăşi arată cât de vie este această dorinţă din partea acestor Puteri. Formularea celor 7 puncte pe baza cărora ea e dispusă a intra în tratative de pace, nu poate avea alt înţeles.

Fi-va insă manifestarea de acum suficientă pentru a stîrni o convingere, pe care repetatele oferte de pace n'au putut-o face până astăzi? Germania se alipeşte acum de formula păcii adoptate de Reichstag, care in definitiv nu era decât formula revoluţionarilor ruşi: pace fără anexiuni şi fără contribuţiuni.

De al'ă parte o garanţie pe care Germania voeşte a o da Antantei despre intima ei dorinţă de pace şi de sinceritatea cu care e dispusă a trata stă în democratizarea Prusiei prin introducerea votului universal, şi prin schimbarea de guvern.

Fi-vor insă apreciate de adversari toate acestea ca suficiente?

Mai reese incă, din cele ce observăm, că arbitrul situaţiunei de astăzi sunt Statele Unite şi Preşedintele lor Wilson.

Către acesta se indreaptă Germania, cerându-i să ia in mână cauza cea mare a omenirei, cauza păcei.

Nu vor vedea oare Antantiştii în această procedare o urmare politică ce ar sta in despărţirea Americei de Europa? Cine ştie?

Ceea ce e sigur insă e că Germania se simte obosită şi are convingerea că acelaşi lucru se petrece şi la adversari.

Deci ne apropiem de pace şi nu incape îndoiala că cei patru ani şi jumătate de până acum trebue socotiţi in calculul acesta.

Vir.

tot ce am putut crede in această privinţă, iar flecăria celor mulţi devine cu adevărat exasperantă.

Priviţi la ceea ce s'a petrecut pe ziua de ieri. Dimineaţa s'a cunoscut demersul puterilor centrale şi la ora 6 seara toată str. Lăpuşneanu şi Tufli ştiau că propunerile germane au fost respinse.

O fi aci evident un semn al adincii stări de nevrozare, in care se află spiritul nostru public, din cauza împrejurărilor rezboinice. Dar nu-i mai puţin adevărat că ceea ce se petrece la noi depăşeşte măsura.

Şi apoi este de văzut substratul bucuriei că propunerile au fost respinse. De ce această bucurie?

Oare o pace pe baza celor 14 puncte ale lui Wilson nu ne convine şi nouă? Dacă nu—atuncea remine marea problemă: in ce situaţie ne aflăm dacă pînă şi programul marelui nostru fost aliat nu ne convine? Cum de a fost posibil de a auzi un program, care insamnă nesocotirea justelor noastre năzuinţi, pentru care am făcut sacrificii intr'o proporţie ast-fel in cît avem dreptul de a ocupa planul intâi, printre popoarele care s'au jertfit in acest răsboiu?

Dar ar fi să cerem prea mult dacă am cere cafenelelor logica în vorbă şi faptă, după cum am fi excesiv de naivi dacă am presupune că tot ce constitue un argument la un moment dat constitue şi obligaţia de realizare. Dacă politica, în genere, este un calcul de forţe şi posibilităţi, cu atît mai mult un congres al păcei, —vast laboratorii de creaţiuni politice — constitue un loc de calcul şi de posibilităţi.

In zile de grea cumpănă, noi continuăm a face gasconism. Să sperăm că cel puţin lumea cu respundere politică înţelege nevoia unităţei desăvîrşite în vorbă şi faptă. Ţara are nevoie acum de aceasta mai mult de cît orcînd altă dată.

Op.

RODION

L'am urmărit de la primele incercări publicate in *Adevărul literar* sub pseudonimul *A din I.* şi şi până la ultimul său articol din *Opinia* în care obosit, sdrobit, setos de linişte invoca moartea ca singura izbăvitoare de toate nevoile şi necazurile vieţei. Şi în toată exteriorizarea personalităţei lui aşa de multiplu redată, în versurile sale, în traducerile făcute în proza zilnică şi până în convorbirile sale, Dr. Steuerman concretiza o individualitate puternică, una şi aceeaşi, lucru aşa de rar de intîlnit în viaţa noastră aşa de schimbătoare şi la oamenii noştri aşa de malleabili.

Unind o sensibilitate deosebă cu un sarcasm biciuitor el a fost tipul scriitorului contemporan. Râsul lui ascundea lacrimi, iar printre lacrimi vedeai surîsul sceptic al omului care ştie valoarea chiar a durerei Şi aşa sunt mai toţi scriitorii contemporani. Forţaţi de a trăi şi de a scrie intr'un mediu în care durerea clocoteşte la fie-care pas, în care viaţa este o grea tragedie, dar fiind şi spectatorii celei mai ridicule vieţi în care cei mai puţini serioşi reuşesc să se cocoţeze şi să domnească şi reuşesc să dea insemnătate vieţei, se înţelege că toată poezia şi proza scriitorului modern va fi o tragedie şi o satiră.

In cele mai vesele bucăţi ale lui Cehov sau Mirbeau, (aleg pe aceşti doi din pleiada bogată a scriitorilor contemporani pentru că ei quintesenţează adevărul acesta) veţi lacrimi şi în cele mai dureroase pagini şi nu-ţi poţi stăpâni râsul, căci aşa de comic e omul, omul de astă-zi fără virtuţi, fără caracter, cu năzuinţi mari şi puteri slabe, omul-Rege nu, omul-buffon.

Aceiaşi impresie îţi face şi toată opera lui Steuerman-Rodion. Frământat şi el din acelaşi a luat al omului de talent contemporan, trăit în aceleaşi condiţii ca toate talentele contemporane, el a fost şi răsvărtitul şi compătimitorul vremurilor şi oamenilor prin care a trăit.

Anii de mizerie al copilăriei, au lăsat urmele durere în toată viaţa sa, iar anii adolescenţei, ai tinereţei ca toate visurile de frumos şi de bine n'au fost mai fericiţi. Omul unei alte rase intr'o societate care nu iartă scoate, el a trebuit să sufere vădind ridicându-se prostia, neciniste, incultura alături de el, cu concursul lui chiar. Şi anii aceştia numai puţin au contribuit la asta revoltă care izbucnea din fie-care cuvânt spus de el.

Dar anii maturi fost'au ei mai dulci, mai blânzi? Ajuns acole unde viaţa nu mai poate da nimic nou, unde toate sforţările sunt zadarnice, ce a putut ei constata de cât adâncul dezgust pentru o viaţă nedreaptă şi nemiloasă. Şi la aceasta adăogaţi războiul, cu toate nevoile, cu toate crimele lui. Şi puneţi în mijlocul lui pe un om simţitor, pe un om cu multă inimă şi veţi pricepe toată durerea, toată suferinţa, toată disperarea lui.

Un gigant ar fi înăbuşit in sine revolta şi ar fi luptat mai departe, dar giganţi nu se naşte în ţărâ de pitici şi pentru omul care a fost un *om* de talia semenilor sei de pretutindeni a fost prea grea povara pusă pe umerii lui debili. Steuerman n'a putut realita şi a preferat să se retragă, cum se retrag oameni, învinşi.. în Nirvana.

Vor veni insă vremuri de mai bine şi de mai frumos şi in acele vremuri se vor preamări sufletele cinstite şi drepte cari n'au putut infrânge urgia vremurilor de azi. Atunci premergătorilor de astăzi li se va da ceea ce au meritat şi postumul, scriitorului, omului Steuerman li se va da ceea ce n'a primit astăzi, cinstea şi respectul pentru a fi căutat să lupte şi pentru a nu fi putut învinge.

Dr. I. Duscian

Politica

In zile de grea cumpănă

Dacă un cercetător s'ar incumeta să ne judece, după cele ce se petrec acum la noi, după formele pe care le imbracă aşteptarea noastră în momentele hotărâtoare de astă-zi, desigur că aprecierea lui nu ne-ar fi prea favorabilă.

Gasconismul nostru depăşeşte

INSEMNARI

Rubrica dispărută

Vechea şi aproape uitată noastră rubrică, „Oameni şi Lucruri" a dispărut prin dispariţia tragică şi ireparabilă a lui Rodion.

In pragul deschiderei unei noui rubrici literare şi sociale, se cuvine a aduce omagiul cel mai necondiţionat neprefăcutului confrate adormit în liniştea eternă Şi nu putem face aceasta mai bine de cât făcând loc următoarelor versuri ale unei giugaşe pene femenine:

LUI RODION

S'au prăbuşit cu tine necurmate
Visuri dulci de blânde mângâeri.
Tu, cel-alunci înfrânţii până ieri,
Te-ai dus în drum de veşnică dreptate.

Tendit.. apoi şi părăsit de-o haină,
Persecutat de zeul crud Morpheu,
Luptând din greu ei sepleşit mereu,
Lăsat-au tot şi ai plecat spre tihnă.

Acum când taina morţii te 'mpresoară
Şi când eternul semn te stăpâneşte,
Te ai liberat de-a chinului povară.

In jurul tău acum încet şopteşte
Al nemuririi nimb ce te 'nconjoară:
„*Rodion*... el n'a murit, trăieşte!"

Iphigenia.

Iaşi, 21 Sept. 1918

Prin această gingaşă comemorare, considerăm rubrica „Insemnări" deschisă.

Ţinem să declarăm că în sentimentul nostru este neclintită credinţa că o cultură şi un talent ca al doctorului Steuerman, podoaba slavistiei române, se pot falocui foarte cu greu, şi no nim'm mai prin incercările de acum,

Renovatus

INFORMATII

■ Comitetul de instrucţie a pălit zilele acestea la cercetări care privesc activitatea a alţi doi foşti miniştri liberali.

※ *D. I. Mitilineu, ministru de justiţie a incercat o grea lovitură prin incetarea din viaţă a fratelui d sale.*

Transmitem expresiunea condoleanţelor noastre.

※ Tribunalul secţia I a, s'a ocupat eri de contestaţia făcută de d. Corbescu, in contra arestărei sale.

D-nii Ferechide şi G. G. Mârzescu, cari au azistat pe d. Corbescu, au susţinut teza, că tribunalul este in drept a judeca şi primi contestaţie, intru cât constituţia care garantează libertatea individuală, dă dreptul ori cui să se plângă justiţiei şi să ceară anularea unui mandat da arestase, indiferent cine l'a emis, atunci cînd acel mandat e ilegal.

Primul procuror a susţinut că arestarea d lui Corbescu s'a făcut de comitetul de instrucţiune parlamentar, în baza unei legi speciale, votată de corpurile legiuitoare, de care nu se poate ocupa tribunalul.

Tribunalul, după o lungă deliberare, in unanimitate, a respins contestaţia ca inadmisibilă.

D. Corbescu va face apel la Camera de punere sub acuzare.

※ Legea impozitului asupra câştigurilor de război, primind mari modificări la Senat, va trece din nou inaintea Camerei.

Legea chiar de va fi votată de Cameră, fără nici o altă modificare, nu va fi promulgată de cît odată cu promulgarea regulamentului legei care stabileşte normele pentru facerea declaraţiunii şi pentru calculul câştigului de război.

※ Festivalul basarabean care a avut loc în seara de 20 Sept. c. la Teatrul Naţional din Iaşi în memoria luptătorilor basarabeni Matcovici Murafa şi Hodorogea şi pentru ridicarea unor monumente pe mormintele acestor martiri, a dat un venit brut de 11 919 lei din care s'a scăzut cheltuelile în sumă de de 2,066 lei şi s'a înmânat de către d-na Ella Negruzzi Comitetului Basarabean beneficiul net de 9.853 lei.

■ In curând se vor organisa în principalele oraşe din Moldova câte un festival basarabean în memoria martirilor basarabeni Matcovici, Murafa şi Hodorogea, cu binevoitorul concurs al d rei Dicescu, marea cântăreaţă basarabeană şi al d-lui Pan. Halippa, vice-preşedintele Statului Ţărei din Basarabia.

■ Se anunţă din Berna, moartea d-lui Gabriel Mitilineu, consilier de legaţie, frate al d-lui ministru de justiţie.

Ţara pierde un foarte distins slujitor în carriera atât de aleasă, dar şi atât de difficilă a diplomaţiei.

Transmitem expresiunea părerilor noastre de rău, d lui ministru al justiţiei, atât de cruel incercat prin această dureroasă pierdere.

※ *Bilete de identitate* — Administraţia Comunală luase dispoziţia de a eliberra cu uşurinţă bilete de identitate tuturor acelora, cari au a se prezenta inaintea comisiunei de incorporare.

Ca bază a acestei uşurinţi, administraţia comunală a adoptat atât textul legei, care spune categoric că chiar inaintea comisiunei de incorporare identitatea se poate dovedi prin ori-ce fel de act, precum şi declaraţiunile făcute în acelaşi sens de către d. C. C. Arion, vice-preşedintele consiliului.

Dar onorata siguranţă

a ticluit o adresă către Primărie, prin care cere a nu mai elibera acte de identitate, de cât conformându-se circularei din Iulie 1916.

— dar o

delegaţie de evrei,

aşteaptă intoarcerea primului ministru, pentru a'i ruga să revie asupra unei dispoziţiuni, luată pe vreme de ceţă, şi care azi nu-şi mai are rostul.

※ Domii C. Popescu, Gh. Soltesu, Gh. Taşcă, Gh. Dănţă, Gh. Ionescu, Mironescu, Gh. Simion şi D. Tomi au fost numiţi revizori şcolari în Basarabia.

※ *Chestiunea lemnelor.* Odată cu apropierea iernei, se pune la ordinea zilei chestiunea lemnelor, a căror preţuri în comerţ este exorbitant. Singurele căi pe care s'ar putea procura pe un preţ mai avantajos ar fi de la Primărie şi de la casa Pădurilor.

Având prilejul insă a discuta chestiunea cu un personaj important de la această autoritate, d sa ne-a declarat că în present Casa Pădurilor nu poate uşura nevoile populaţiune, din pricina că nu mai dispune de nici o cantitate de lemne, iar executarea unor noi tăieri nu se poate realisa de oarece ministerul de război nu mai pune la dispoziţie tăietori iar angajarea lor, din populaţia civilă, este imposibilă faţă de exorbitantele preţuri cerute.

Singura speranţă rămâne în Primăria locală. In afară de cant tăiţie aduse, Casa Pădurilor i-a pus la dispoziţie aproximativ 2500 vagoane lemne la Băceşti, iar dacă se vor da silinţe pentru a se continua tăierile de către Primărie, iar la distribuirea lor nu se va face risipă de favoraţi, poate că nu vom suferi de cumplita lipsă a lemnelor la anotimpul iernii

Rămâne insă de văzut...

※ Prin decisiunea d-lui ministru de interne, au fost confirmate pentru îndeplinirea lucrărilor de cancelarie, la comisiunile de naturalisare, după cum urmează:

La comisiunea din Tutova pe d-nii Petre Palade, registrator-arhivar. St. Rădulescu copist şi Gh. Sişcă, om de servicin.

La Suceava pe d nii C. S. Botes, registrator. Gh. I. Cristea, C. Gh Ioachim şi Ştefan Saltac, copişti.

La Bacău pe d-nii Ioan Bălţiba, registrator. Constantin Soselescu, Gh. Savu şi Mihai D. Marcu copişti.

※ In învăţământul secundar de băeţi mai sunt vacante catedra de geografie din Tecuci şi aceea de istorie de la Pomârla.

※ *D. General Mălăreşcu a fost numit comisar regal special la judecarea revizuirei procesului generalului Socec.*

※ D. Omer Popovici, fost magistrat, avocat, dă consultaţiuni la locuinţa sa din Str. Sf. Sava No. 7 bis.

■ Personalul Căilor ferate, cu salar de 200 lei în sus, va fi avansat pe ziua de 15 Octombrie ştii nou.

※ Au mai aderat ca membrii la „Sindicatul Presei" din Moldova. d-nii I. Bărbulescu, Th Răşcanu, Tomiţa, George G. Maxim şi Ion I. Galatea.

■ D. G. C. Arion, vice-preşedintele consiliului, s'a instalat ascară în localitate.

D. Al. Marghiloman, primul ministru, soseşte Joi dimineaţă în Iaşi.

※ D Mitilineu. ministru de justiţie, plecă în astă seară la Bucureşti, în interese familiare.

※ Se aduce la cunoştinţa tuturor cultivatorilor de sfeclă că intreaga cantitate cultivată este imobilisată de Ministerul Industriei şi Comerţului numai pentru fabricarea zaharului şi deci absolut interzis intrebuinţarea ei în alte scopuri.

S'a fixat preţul de vânzare de una mie trei sute lei vagonul de sfeclă loco gară. Prefecturile de judeţ şi Consilierii agricoli vor lua măsurile de executare.

Toate persoanele care vor afla cantităţi de sfeclă nedeclarate sau că vor fi întrebuinţate în alt scop decât acel al fabricărei zaharului sunt rugate a le denunţa Ministerului.

■ Dela 15 Septembrie a. a. s'a pus în aplicare legea sindicatelor industriale.

Potrivit acestei legi Primăria Comunei Iaşi nu mai are dreptul a cumpăra grâu pentru fabricaţiunea pâinei necesară populaţiunei, această sarcină privind pe sindicatul morarilor, deci dela această dată aprovizionarea făinei de grâu priveşte numai pe instituţia arătată mai sus.

De altfel Sindicatul Morarilor a făcut demersurile necesare pentru procurarea grâului.

※ S'a găsit, în seara de 21 | IX pe str. Păcurari, o bucată de piele pentru ghete. A se adresa în str. N. Gane 8 sis intre orele 12-2.

※ Epitropia St. Spiridon a încuviinţat ca moşiile ce această instituţie le posedă în Basarabia, să fie toate arendate obştilor ţărăneşti de acolo.

※ Cursurile la gimnaziul Wachte. vor începe la 1 Octombrie, irevocabil Până atunci înscrierile continuă.

※ La marele cinematograf din sala „El sabet.“ (str. Gându, peste drum de Liceul Naţional) se va reprezinta astăzi la matineu şi seara „Amor şi Geniu“ o mişcătoare şi amoţionantă dramă în 5 acte. E un program absolut nou şi interpretul principal, tragedianul Alwin Neuß, este cea mai mare celebritate a scenelor danese.

Îndemnăm călduros pe cetitorii noştri să asiste la această excepţională destăşurare dramatică.

※ O noapte într'un pension de Domnişoare delectoasă şi lumea, la Cinema Lux din Sala Bejan.

Zilnic matineuri cu preţuri populare orele 4—6, seara la ora 9.

※ Teatrul Naţional, Compania Lyrică „Gabrielescu“ Director Avram Nicolau, Astă-seară Marţi 25 Septembrie se va juca pentru a 2-a oară.

D-ra DELA POŞTA

operetă în 3 acte. Muzică de Jean Gilbert.

Joacă d-nele Marilena Bodescu, Lilly Tănăsescu, Ana Grand etc.

D-nii N. P. Ciucurete, Jean Niculescu, Virgil Bărănescu etc.

Joacă şi *Bob Hopkins*.

Culesul viilor

Ce se poate critica la o operetă? Din ele nu se poate trage învăţături ori concluziuni, cari să aibă vre'o influenţă asupra unei stări sociale.

Libretele nu spun aproape nimic. De multe ori nu se reuşeşte macar a se ridiculiza unele personagii, situaţiuni sau naţionalităţi. „Culesul viilor“ ca libret ne preţuesţe mult.

Operetele însă plac. Dar plac prin muzică, dans, montare, decoruri, costume.

Şi din acest punct de vedere ele plac cu atât mai mult cu cât se cântă şi se dansează mai bine şi mai frumos.

Şi sub acest raport nu se poate nimic reproşa „Culesului viilor“ la care un numeros public a asistat aseară în Teatrul nostru Naţional. Ochii ne-au fost mai mult fermecaţi, de cât auzul.

Montare, decoruri, costume, nimic n'au lăsat de dorit.

Cântăreţe bune: D-na V. Micloşoru, D-şoara Bodescu. Acesta din urmă şi dansatoare de merit.

Cântăreţi buni: D-nii de Silva, Jean Nicolescu, comici excelenţi şi dansatori buni Kinser, corurile bune. Orchestra condusă de capelmaestrul H. Manske.

Muzica compositorului G. Nedbal plăcută.

In special câte-va bucăţi cântate de Micloşoru şi D-nu de Silva au atras aplauze.

In schimb publicul a aplaudat mult dansurile cerând *bisarea* lor.

Cu toate acestea s'a petrecut bine şi lumea adunată aseară s'a dat cuvântul să asiste şi la alte operete din repertoriul bine studiat al trupei condusă de D. Avram Nicolau.

S'a petrecut bine.

VIR.

AVIS

La 1 Octombre 1918 va apare

CALENDARUL Profesorilor, Institutorilor Învăţătorilor şi Elevilor

de toate gradele de învăţământ, conţinând diferite regulamente, programe analitice de cursuri (materii, obiecte), dispoziţii şi ordine ministeriale relative la examene, concursuri, promoţiuni, etc.

Se primesc spre publicare în **Calendar** diferite articole ale D-lor membri ai corpului didactic, în care se vor trata probe (planuri) de lecţiuni de fiecare obiect, analize literare, diferite planuri de compoziţii, rezumate de opere literare predate în clasă, traduceri literare din autorii clasici latini şi greci, traduceri din autorii moderni predaţi în şcoală şi în fine tot felul de articole folositoare învăţământului în general.

Se primesc anunciuri.

Calendarul se va tipări în 50.000 exemplare.

Costul unui exemplar 5 lei.

Pentru orice informaţiuni şi comenzi a se adresa Editorilor: **Nica et C-nie,** Iaşi, Str. Academiei 4 (sau la Dl. **G. Nica,** secretarul liceului Naţional Iaşi).

Nu uitaţi a vă opri din vreme Calendarul.

Cine caută o casieriţă să se adreseze la „Opinia“ sub iniţialele M. O.

MOŞIE de vânzare Pământ de prima calitate situată în Judeţul Tecuci, suprafaţa 725 fălci între care: 620 fălci arabile, 60 fălci pădure stejar bătrână 35 fălci islaz moară cu abuzi, ecarete desuie, se vinde cu semănăturile ce se fac şi maşinele agricole.

Se face înlesniri de plată. A se adresa D-lui Constantin Niculescu moşia Lărgăşani Comuna Giurgiuana, Jud, Tecuci prin Podu Turcului.

Ultimele ştiri telegrafice

Continuarea ofensivei franco-engleze

— Alte progrese franceze—Unele atacuri respinse —

BERLIN.— Marele Cartier.

Teatrul de războiu apusean.

Grupa de armate a prinţului moştenitor Rupprecht

In Flandra şi înainte de Cambrai s'au luptat.

Grupa de armate Boehm.

La nord de St Quentin continuă grele lupte aproape neîntrerupt dela mijlocul lui Septembrie. Cu toată repetata punere în linie a unor unităţi preaspete, duşmanul nu a putut obţine aci până acum nici un succes însemnat. Şi eri au eşuat atacurile sale, care s'au desfăşurat dimineaţa la nord-est de Le Catelet şi de ambele părţi de Lesdins, iar după amiază pe un front mai larg, la nord de St. Quentin. Duşmanul care câştigase mai întâi teren la Canalul Sommei, înspre Essigny le Petit a fost respins îndărăt prin reacţie contra-atacuri şi prin întreprinderi de noapte, până la Renoncourt.

Grupa de armate a prinţului moştenitor German.

Duşmanul ne-a urmărit cu energie înspre noile noastre poziţii dela Aisne şi Suippes; între Pentevert şi Barancourt şi de multe ori a pornit la atac în contra lor.

Lupte s'au desfăşurat la Ponavert, Serre-an Bay, de ambele părţi de şoseaua Reims-Neuchatel şi la Bezaucourt. Duşmanul a fost pretutindenea respins. La unele locuri se menţin mici detaşamente pe ţărmul nordic al râului Suippes. Cu forţe mai puternice a atacat adversarul la Arras şi la vest de St. Etienne.

Şi aci atacurile sale au rămas fără de succes din cauza contra atacurilor noastre. Pe frontul de după din Champagne a intervenit eri după lupte îndârjite de 10 zile, o pauză. La răsărit de St. Etienne, la Orfeul Auty s'au respins atacuri parţiale, iar în multe puncte de pe restul frontului, s'au respins înaintări de recunoaştere mai puternice ale duşmanului.

Grupa de armată Gallwitz.

Între Argonne şi Meusa, Americanii au continuat violentele lor atacuri, Regimentul de infanterie generalul feldmareşalul von Hindenburg No. 147, care deja în vest de Meusa, atât într'o apărare cu succes cât şi în atac a contribuit în mod hotărâtor să împiedice străpungerea din partea duşmanului, a respins îndărăt în răsărit de Aisne pe duşman. Frontagul Fleinowski s'a distins aci cu deosebire.

Centrul de greutate al atacurilor duşmane a fost şi eri de ambele părţi de şoseaua care duce dela Champenoy spre Romagne. Regimentul care se luptă acolo de zile întregi, alcătuite din alsaciano-lorenzi şi westphalieni, au făcut să eşuese repetatele asalturi ale duşmanului.

Americanii au suferit iarăşi cele mai grele pierderi.

LYON.— La N. de St. Quentin lupta a continuat între Morcourt şi Sequihart. Trupele franceze au cucerit Remecourt.. şi mai multe posturi transformate în puncte strategice, duşmanul a rezistat cu o curioasă energie fără a putea opri înaintarea francezilor, care au câştigat teren pas cu pas şi au făcut mai multe sute de prisonieri.

La N. de Reims ei au atins râul Suippe în numeroase puncte, Francezii etapânesc împrejurimile sudice de la Aguilcourt şi satul Betricourt, nord de Suippes spre dreapta ei au forţat o trecere peste râu la est de Orainville, capturând un tunul de la Pont Giver

O lupta îndârjită a avut loc în vecinătatea localităţilor Bezancourt şi Voint sur Suppes, având ca rezultat stăpâni ea acestor vecinătăţi de către Francezi. Ei au debuşat din Betenville şi au câştigat teren la nord de St. Clement şi la Arles, duşmanul a fost silit să se retragă în desordine.

Lupta de azi a complectat eliberarea oraşului Reims.

Duşmanul care l'a atacat de mai multe ori în timpul războiului şi care l'a dat foc, n'a putut să'l ia niciodată.

Situaţia din Bulgaria

Ce e cu Dobrogea ?— Aminarea Sobraniei—Schimbarea Regelui

SOFIA.— Oficiosul „Preporetu“ publică următoarele condiţii sub care s'a încheiat armistiţiul:

Bulgaria evacuează toate teritoriile care până la război au aparţinut Serbiei şi Greciei, iar aliaţii evacuează teriteriile Bulgariei vechi.

Bulgaria demobilizează întreaga armată, cu excepţia unei părţi de infanterie şi a 2 regimente de cavalerie *pentru paza Dobregei* şi a graniţei răsăritene.

Armele, materialul de război, se adună de autorităţile bulgare, sub anumit control al Eatentei.

Părţile armatei bulgare care în timpul semnării armistiţiului se găseau la vest de Uskiub şi erau tăiate de restul armatei, depun armele şi deocamdată rămân reţinute. Ofiţerii menţin armele.

Germaniei şi Austro-Ungariei li se acordă un termen de 4 săptămâni pentru a-şi retrage trupele şi organele lor militare din Bulgaria.

SOFIA. Sobrania s'a amânat pînă la 15 Octombrie.

SOFIA. Înainte de subscrierea abdicărei, regele primise pe toţi şefii de partide, care toţi au aprobat hotărîrea de a renunţa la tron. Regele Ferdinand a părăsit Bulgaria.

Regele Boris e primit cu multă simpatie.

Tratative romino-ucrainiene

KIEV.— Aci au început tratative între Ucraina şi Romînia.

Groaznică explozie în America

New York. — Vineri dimineaţă a avut loc o puternică explozie la instalaţia de lîngă Morgan.

Alte instalaţii de muniţii din împrejurimi sînt ameninţate prin scîntei.

Autorităţile au ordonat evacuarea tuturor oraşelor la o depărtare de 18 mile.

Incendiul o fost aşa de enorm încît este imposibil să te apropii de Morgan 60.000 locuitorii au fugit din district.

Pulsul Păcei

Oscilaţia bursei—Pariuri în America

ROTERDAM. Din New-York se anunţă: Toate valorile de pace au încercat o mare urcare la bursa de aci. Valorile de rezboiu au suferit mari scăderi. Se fac pariuri ca până la Crăciun va fi pace. Din diferite părţi se cere guvernului să se opuie unui exagerat spirit de optimism răsboinic.

Presa franceză şi propunerea de pace

LION.—Presa franceză consideră în resumat astfel propunerile Puterilor Centrale:

1) Pasul făcut de Germania, Austro Ungaria şi Turcia e mărturisirea colectivă a situaţiei extrem de serioase, în care se găsea acum. Acum o lună Berlinul n'ar fi consimţit să ducă atât de departe manevrele de pace. Acest demers însă păstrează caracterul confuz al propunerilor germane această din gândul ascuns că ar putea reuşi să slăbească popoarele sau să le aţiţe pe unele contra altora. Germania va vedea că s'a înşelat.

Germanii încep prin a cere armistiţiul

Procedarea e straniu. Scopul e să scape de înfrângere.

Propunerile Puterilor centrale nu menţionează acceptarea celor 14 puncte din mesajul de la 8 Iunie, dar spune numai că Puterile Centrale ar consimţi să le ia ca bază. Aceasta e o mărturisire că guvernele centrale ar avea intenţia să discute aceste puncte şi să le refuze în unele puncte sau în altele, după ce au pretins că le acceptă ca punct de plecare.

Zarele notează că declaraţiile din Reichstag ale Prinţului Max von Baden sunt în câteva puncte esenţiale în formale contrazicere cu unele din cele 14 clauze clare şi fixe din mesagiul de la 8 Iunie. Pentru a termina, presa insistă asupra faptului că socialiştii trebuian mai întâi să ştie cu ce Germania şi cu ce Austrie este posibil pentru ei de a negocia.

Ele amintesc cele ce a spus Wilson cu privire la garanţiile anterioare necesare mai întâi Puterilor Aliate spre a se putea încrede în cuvântul Puterilor Centrale.

Germanii in Ucraina

KIEV. In cercurile oficiale germane, svonurile asupra retragerei trupelor germane din Ucraina sunt arătate ca complect nefondate. Trupele germane vor rămîne necondiţionat în Ucraina.

SOFIE ROSENTHAL
IOSEF GOLDŞTEIN
Logodiţi
Iaşi
în locul ori cărei instiinţări

ROMANIA
Grefa Tribunalui Neamţu

EXTRACT

Conform art. 285 Cod. civil se publică că Ion Gh. Mihalachi din Com. Grumăeşti prin petiţiunea înreg. la No. 7845/918 a intentat acţiunea de divorţ contra soţiei sale Sevastia Ion Gh. Mihalache din comuna Grumăeşti, şi că din această căsătorie s'a născut copii Constantin de 4 ani şi Anica de 3 ani, şi că părăta soţie are 20 prăjini pământ.

Grefier nedescifrabil
No. 8908 1918 Iunie 12

Fabrica de Cicoare şi Surogate
„Elefantul“
— din Iaşi —
Complect renovată va reintra în funcţiune peste câteva zile.
Se primesc de pe acum comenzi spre promptă efectuare.

Se caută un agent de piaţă bine introdus în branşa coloniale şi drogherie în condiţiuni avantagioase.

Se caută un băiat de birou bine retribuit a se adresa L. Calmy, Albineţ 36 între 1—3.

De vânzare Palton damă postav păsărogri forma demicloche 400 lei captuşit jumătate motion nou. Costache Negri 64

Biroul de Avocatură Notariat şi Executare.

Deschizîndu-mi din nou biroul meu de avocatură, notariat şi executare în vechiul meu local din strada Cuza Vodă No. 73 (vis-a-vis de Banca Moldovei) cu onoare aduc aceasta la cunoştinţa onor. clientelei mele.

N. CADELCU
AVOCAT
— Iaşi strada Cuza Vodă 7b —

Domn singur oferă 300 lei lunar pentru una cameră mobilată cu intrare separată în apropierea de Teatru sau Mitropolie. Oferte la ziar.

Cameră de Inchiriat cu luna şi cu pensiune se dă la Domni serioşi, se închiriează camere şi la Domni pasageri şi voiajori cu ziua a se adresa la D-na Cosma str. Mărzescu 25

HASCAL OSIAS
— Eternitatea 57 —
Cumpăr maculatură cu kgr.
Jurnale şi Cărţi. Printr'o c. p. vin la domiciliu

Se cumpără Camere 920/35 noi şi uzate. Bandage pentru auto-camion 34/4 1 motor 24 H cu 4 cilindri pentru automobil de 4 locuri în stare perfectă.

Se vinde un automobil cu 5 roate şi 8 locuri marca Fenomobil în stare perfectă. Informaţiuni la Birou de Import, Export Industrie şi Comerţ Iaşi str. Stefan cel Mare No. 4

„RAPID“
Soc. de transporturi internaţionale.
Birou de expediţii. Serviciul de camioane.
CENTRALA Iaşi str. Stefan cel Mare 4
SUCURSALA Bucureşti str, Sfţii, Apostol 75.
Se însărcinează cu facerea tuturor formalităţilor şi intervenţiunilor legale pentru expediţiile de bagaje şi alimente din teritorul ocupat.
Cei interesaţi nu au nici o perdere de timp. Condiţiuni avantagioase. Agenţia vagoanelor cu paturi „MITROPA“.

Domnişoarele şi ori cine învaţă în scurt timp dactylografia maşinele Yost, putându-şi procura existenţa Str. Costache Negri 72

Domnişoară dactylografă se caută imediat Biroul Maşinelor de scris Costache Negri 72.

Mecanic perfect, pentru maşini de scris caută imediat Biroul Costache Negri 72

De vânzare BUTOAIE GOALE de vin. A se adresa la **L. BLUM.** Depozit de vinuri en gros Iaşi, str. Gh. Mărzescu No. 15

Se caută un bucătar bun pentru popota ofiţerilor Arsenalului Armatei. A se adresa str. Cuza Vodă 5.

Butoae goale noi şi vechi pentru vin de vânzare a se adresa la d. Norbert Ostersetzer str. Gh. Mărzescu 24.

Domnişoarele şi ori cine învaţă în scurt timp maşinele de scris asigurându-şi existenţa Costache Negri 72—Se copiază acte şi orice manuscrise corect şi rapid la maşina.

150 Butoae goale de vin gata de întrebuinţare, în perfectă stare, parte noi, ca pacitatea între 30 şi 120 decalitri, în total circa 10.000 decalitri, vinde Agenţia G-rală de Comerţ George Georgescu Iaşi, Bulevardul Ferdinand 9.

Şcoala primară şi profesională de fete
Steaua
— Str. Elena Doamna 23 —
Inscrierile pentru ambele cursuri se vor face în localul şcoalei în fie-care zi între orele 10—12 şi 3—5 de la 5—20 Septembrie a. c.
Comitetul

Curele de transmisiune
Articole technice de tot felul
oferă
BIROUL TECHNIC
Iacob Haffner & Heinrich Harth
Centrala Bucureşti str. Regală 16—18
Filiala **Iaşi** Str. Stefan cel Mare 21.
10

ATELIERUL DE CEPRAZARIE MILITARĂ
„LA COTA 789 COŞNA“
N. PETRESCU & C-nie
Iaşi str. Costache Negri 31
execută în 24 ore ori ce comandă în modul cel mai exact cerut de client. Formele cele mai moderne şi preţurile cele mai convenabile Vizitaţi şi vă veţi convinge.

Dormitoare, Sufragerii, etc. vinde mai eftin ca ori unde depozitul de Mobile Abram Glickman str. Sfţ. Andrei No. 5

De vânzare 1 Auto Camion putere 45 cai; adresa Vasile Conta 4 V. Spineescu

Maşina de vapor. compound cu condezator 200 cai putere, pompă ue aburi. valţ de moară, sichtere transmisiuni şi alte maşini de acesorii de moară de vânzare la Moara Fraţii Klepper Iaşi

Automobil marca americană „Varren“ stare bună cu multe rezerve de vânzare str Paladi 8

De vânzare un teasc cu şurub şi o maşina de zdrobit struguri în stare nouă a se adresa: D. Arabu Tatarăşi 3 Iaşi.

Se caută doamnă sau domnişoară vorbind perfect franceza şi germana la băiat de 9 ani. A se adresa Str. Roseti 11 etaj.

Tânăr caută cameră pensiune la doamnă singură onorabilă, A se adresa Sărăriei 28 în faţă.

Teascuri şi Sdrobitori pentru vin.
Maşini de uscat fructe.
Carton asfaltat pentru acoperit casele ect. se găseşte de vânzare la
Magazinul de ferarie Fraţii Goldenberg str. I. C. Brăteanu 182, Iaşi.

Lucrători tipografi se caută la tipografia *Biroului Central Roman de Comerţ*, Str. Lăpuşneanu No. 40 Angajamente foarte bune

Din cauza plecărei predau un local restaurant, situat în centrul Oraşului, Informaţi la Administraţia ziarului.

Guvernantă sau doamnă de companie străină pentru domnişoare mari la ţară găseşte angajament imediat la: V. Cristofor str. Cuza Voda 42 bis.

Vie de vânzare situată în comuna Tomeşti Cotuna Goruni întindere 23 hect. din care 11 hect. pe rod, restul livadă, pădure, fânaţ, loc arabil. D-na Maria Castano str. Sfţ. Andrei 13.

Diferite mobile şi diverse sticlării şi porţelanuri de vânzare A se adresa dela 8—12 str. Ioan Creangă 61 bis.

BUTOAIE DE STEJAR uzate de vânzare şi **CĂZI (zăcătoare)** în str. Lozonschi No. 12

MOŞIE de vânzare Pământ de prima calitate situată în Judeţul Tecuci, suprafaţa 725 fălci între care: 620 fălci arabile, 60 fălci pădure stejar bătrână 35 fălci islaz moară cu abuzi, ecarete desuie, se vinde cu semănăturile ce se fac şi maşinele agricole.

Se face înlesniri de plată. A se adresa D-lui Constantin Niculescu moşia Lărgăşani Comuna Giurgiuana, Jud, Tecuci prin Podu Turcului.

Anul XIV-lea Nul 3453

10 BANI NUMARUL

Vineri 28 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17

Un exemplar vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Pacea popoarelor

In fața grozavei conflagrațiuni mondiale, toți am rămas încremeniți, iar când ne-am venit puțin în fire ne-am întrebat cine și pentru ce se bat ?

Și primul gând ce străbătu în mintea fie-cărui, fu că războiul acesta mare nu e alt decât războiul popoarelor.

Războiul popoarelor ? Ni se părea că tot ce învățasem în istorie cu privire la provocatorii și purtătorii războaelor, căzuse cu desăvîrșire și că de data asta poporul a luat el însuși în mână cauza să-și caute s'o ducă la bun sfârșit.

Ni se părea că ura a pus stăpânire pe sufletele tuturor și că cei de o națiune n'au față de cei de o alta de cît gînduri de distrugere, gânduri de nimicire.

Cîți dintre noi n'am căzut victime, aș putea zice, a acelei magii ?

Răsfoiți colecțiunile ziarelor, vorbesc de ale noastre, și veți citi că nu se propaga prin ele alt ceva de cît *cultul urei.*

Ura era ridicată la înălțimea unui principiu de conducere a societăților nu numai pe vremea cît ține războiul ci și după aceia.

Astăzi cînd se vorbește mai serios de pace, cu toate că încă nu avem credința ca ea se va putea înfăptui, totuși gândurile noastre iau o altă direcțiune.

Din toate manifestările cu privire la această pace, reese cu certitudine că astăzi popoarele în mărmurite un moment de fiorul măcel, vor cu adevărat să ia ele în mâile conducerea destinelor lor și să dea dezlegare marelui proces, nu prin ură ci prin acea dragoste, care e foarte logic și natural să fie între oameni.

Din toate părțile se ridică mîinele și se strigă pace.

E imposibil ca acest glas, ce străbate din toate unghiurile, să nu fie auzit.

Și atunci dacă ne întoarcem un moment privirile înapoi, rămâne să ne convingem că nu atât ura între popoare a fost cauza marelui răsboiu, pe cât ambiția câtorva factori.

Principii și Regii astăzi ca și altă dată au avut cuvînt hotărîtor.

In statele cu organizație democratică, oligarchia bogătașă n'a fost fără influență.

Credem însă că de data aceasta, se va isprăvi cu atot puternicia oligarchiilor, și că poporul, adevăratul popor își va spune cuvîntul.

E sigur că el îl va spune cu modestie, așa cum îi șade bine lui, și în cazul cînd vocea nu-i va fi ascultată, va vorbi mai cu tărie.

Nici nu e nevoe să recapitulăm aici evenimentele la cari de vreun an am fost martori, ca să vedem că în tot ce se săvîrșește, este acțiunea poporului. Și poporul nu prin ură și vrăjmășie dusă până la moarte înțelege să trăiască.

Și astfel n'am avut războiul popoarelor, dar vom avea pacea popoarelor.

Vir.

ACTUALITATI

Ziariștii moldoveni

Spiritul unilateral și centralist a animat totdeauna și necondiționat pe oamenii și instituțiile din Capitala țării. Ori-ce concept de conducere publică, ori-ce act de organisare, ori-ce tendință de interese de breasă, pornite în mod firesc din București, n'a avut în vedere decât exclusiv interesele persoanelor și organizațiilor din primul oraș al țărei.

Un asemenea concept greșit și real păcat pentru prosperitarea unitară a întregei țări, și-a găsit un puternic sprijin în indolența persoanelor și sâmburilor de organisație din celelalte centre. Tot ce se făcea în Capitală era considerat ca bine făcut, nimeni nu se gândea la putința unei reacționări, ba ceva mai mult, mai toate persoanele din diferite centre ale țărei, stabilite în București, visând un larg mănunchi de avantagii personale, uitau interesele atît de imediate și legitime ale provinciei lor.

In o mare măsură, asemenea sacrificare a avut să o sufere Iașul nostru istoric și intelectual, cu toate că însemnătatea lui culturală, politică și geografică reclama o deosebită solicitudine din partea centralilor, pentru menținerea prestigiului și rolului legitim și necesar în propășirea societății românești.

Iașă, dimpotrivă, în repetate rânduri avurăm chiar impresia că se caută anume o reducere a însemnătății capitalei Moldovei, lucru ce ni-a mâhnit neîncetat în nedreptatea și absurditatea lui.

Un fapt caracteristic în această privință îl constitue organisarea și spiritul Sindicatului Presei din Bacuresti. Pe lîngă anele restricțiuni necompatibile cu timpul de civilizație și democratism —cel puțin în teorie—în care trăim, statutele acelui sindicat conține, ca punct esențial al participărei ca membru, condițiunea ca ziaristul să domicilieze în București Prin aceasta se declară indirect că, în afară de Capitală, nu mai există presă și ziariști în țara Românească. Și lucrul e cu atât mai trist cu cât o mare parte a ziariștilor bucureșteni este recrutată din alte centre ale țărei și mai cu seamă din Iași, ziariști care au votat totuși acel punct din statut.

Și astfel o numeroasă presă din Moldova și un număr considerabil de gazetari distinși sunt excluși din sînul organizărei presei, sunt îndepărtați de la posibilitatea unei apărări a intereselor lor morale și materiale.

Față de această situațiune vedem înființându-se acum în Iași un sindicat al ziariștilor moldoveni și basarabeni. Asemenea act imperios necesar, deși îndeplinit târziu, este totuși bine venit și toată presa Moldovei de ambele părți ale Prutului nu poate de cât să salute cu bucurie înființarea organisațiunei menită să ocrotească pe acei excluși cu brutalitate de Capitală,

Este desigur dureros ca breasla gazetarilor să fie împărțită în două. Este însă o necesitate de reacționare în vederea apărărei unor interese de multă vreme desconsiderate

Dacă, în fața precedărei energice și cu caracter practic a ziariștilor moldoveni, Sindicatul Presei din București va cânta o armonisare și unificare cu noua instituție din Iași, lucrul va trebui cu precauțiune chibzuit și în orice caz sindicatul moldovean trebue să rămâe cu propria-i individualitate.

Dacă ar admite o modalitate prin care să dăinuiască numai ca o secțiune a sindicatului central, pierzându-și individualitatea n'ar întărzia probabil să'și piardă rolul protegatior. Și nu pentru aceasta a fost creat.

Lucrul trebue judecat cu maturitate.

G.

Politica

Iminente prefaceri

Europa întreagă așteaptă înfrigurată clipa cînd se va ști dacă măcelul îngrozitor a luat în cele din urmă sfârșit sau dacă va mai continua, spre dezolarea lumei și primejduirea întregei civilizațiuni.

Pentru toate țările în luptă schimbări mari sunt posibile. Pentru noi prefacerile aceste sunt sigure și iminente—fie că pacea generală se va încheia acum, fie că ea va veni mai tîrziu.

Acest lucru trebuie să ne fie bine lămurit—fiind-că el izvorește din voința însă-și a faptelor.

Nu înțelegem să facem enunțări și nici nu ne credem îndreptățiți la aceasta. Ceea ce însă formează crezul nostru adânc este faptul că ziua de mîine va fi mai frumoasă, că soarele de mîine al României va fi mai strălucitor.

Faptele ultime petrecute și-au luat ele sarcina să învedereze că tot România trebue să fie statul care să stea în fruntea statelor balcanice și au impus ca acel pământ, valorificat prin frământarea geniului românesc, amenințat un moment a fi deslipit, trebuie să se reîntoarcă la patria mumă.

Dar s'a mai produs un fapt însemnat. Schimbarea unui sistem de guvermamînt, iar tot ce va decurge din această schimbare nu poate insemna de cît avantagii pentru noi.

Dar dacă înlănțuirea lucrurilor ne aduce asemenea prielnice rezultate, se impune ca măcar de acum încolo să nu primejduim prin nebunia noastră ceea ce norocul face din nou să ne surâdă.

Față de ce mereu am cerut și cerem ca cel puțin în aceste clipe să fie unire și cumințenie la conducătorii noștri politici.

Numai astfel interesele adevărate și bine înțelese ale României vor fi salvate și păzite.

OP.

INSEMNARI

Cartea din Sibiu

Un cunoscut îmi povestea :

Căzusem în prinsoare înamică în luptele grozave de la Oituz din vara lui 1917. Am fost transportat din etapă în etapă până la Sibiu, frumosul oraș săsesc. Acolo, împreună cu ceilalți tovarăși de captivitate, am fost provizoriu internat în casarma de honvezi din fața renumitei berării Habermann

Trecînd cîteva zile de intensă pîlcisală, închis în zidurile severe ale improvizatei închisori, fără contact cu lumea din afară, atunci când agomotul nostalgic și variat al activității orășenești ne bicuia simțirile, am crezut că voi găsi o alinare relativă în cetit. In acest scop, am rugat pe un profesor (pasnic) care știa perfect limba romînă, să mi aducă orice carte romînească va găsi în oraș, căci socoteam că din tipăriturile românești din Ardeal Sibiul va cuprinde o mare cantitate în librăriile lui.

După cîteva ceasuri de lipsă, profesorul se întoarse cu volumul ...„Sărăcie" al doctorului Steuerman. Cutreerînd tot orașul, n'a putut găsi decît volumul editat de multă vreme în Iași, cu versurile de o rară sensibilitate ale lui Rodion. Uitat într'un raft al librăriei W, Kraft din Sibiu, acoperit de praful nemilos al timpului, volumul regretatului doctor Steuerman își aștepta ceasul coborîrei lui în mâinile vre-unui cercetător tardiv.

Și lucrul acesta s'a întîmplat în furtuna celui mai cumplit război al lumei anticipînd parcă furtuna morală care i-a coborît pe Rodion în mâinile negrei eternități...

Renovatus

INFORMATII

— D. C. C. Arion, vice-prețedintele consiliului, care a fost eri la Bicaz, s'a înapoiat seara în localitate.

— Comisiunile de încetățenire vor începe activitatea lor de la 1 Octombrie.

Până la acea dată, urmează să se facă numirile de funcționari pentru cercetările respective.

— *Membrii comisiunelor de încetățenire pentru orașul și județul Iași au fost chemați la o consfătuire la tribunalul secția I-a pentru mâne ora 1 p. m., în vederea funcționărei apropiate.*

※ *Ministerul de interne a înștiințat ași autorități le că eliberarea biletelor de identitate pentru a servi înaintea comisiunelor de încetățenire, se face numai de Primărie, fără nici un amestec din partea altor autorități.*

※ Curtea cu Juri urma să judece ieri procesul intentat de dl, N. Iorga ziarului „Timpul".

Lipsind reprezintantul dispărutului ziar, procesul a fost amînat.

※ *In ziarul nostru a apărut în timpul neutralității o notiță prin care se spunea că d. A. C. Cuza a invitat studenții la un ceaiu, acasă la D-sa și după ce ațeptia l'au luat, au plecat să să spargă geamurile la redacția ziarului „Iașul".*

Notița astfel publicată sub rubrica „Mici polemici" a jignit pe d. A. C. Cuza, care s'a adresat justiției.

Ori noi ținem a arata aici că acea notiță s'a strecurat în ziar fără știrea și aprobarea Direcțiunei și că în nici un caz ea nu a avut intențiunea de a calomnia pe d. A. C. Cuza.

Așa fiind lucrurile ne place să credem că d. A. C. Cuza va bine voi a lua act de această declarație a Direcțiunei ziarului și nu va mai persista în cererea ce a înmânat prețedintelui curții cu jurați.

■ Pe ziua de azi populația Iașului a ramas cu desăsârșire lipsită de pâine și de mălaiu.

In schimb la aperitivele de la bodege, pîinea se găsește în abundență.

— *Ziarul „Basarabia" din Chișinău, ocupându-se de cazul ziarului „Arena" adus de către d. A. C. Cuza în discuția Camerei, găsește cu cale de a face generalizări și insinuațiuni pe cât de injuste față de o parte a populației țărei, pe atât de primejdioase armoniei sociale și refacerei interne. Ne mirăm cum cenzura permite asemenea atitudini subversive.*

Dar vom reveni.

■ „Usina tramvaiului având nevoie de 100 m. c. nisip aspru, invităm furnizorii a face oferte".

※ Administrația casei bisericelor, aviad în vedere că d. Avram Iosef Grunștein, din Adjud, s'a servit de acte false pentru dobândirea titlului de rabin, a decis a nu i se mai viza niei un angajament cu niei o sinagogă din țară.

■ *Sindicatul ziariștilor din Moldova.* Streurându-se erori în publicațiile făcute prin ziare despre constituirea consiliului de Administrație al ziariștilor din Moldova întru cât statutele prevăd numai cinci membri în acel consiliu :

Se publică acum oficial constituirea zisei asociații.

Prețedinte, V, I. Radu ; Vice Prețedinte, Rudolf Sutu ; Membri : G. Stamatopol, Max Kaufmann, Virgil Holban

Pentru demnitatea de cenzor s'a desemnat D. C. R. Ghinea, iar ca Secretar d. G. Nițescu.

※ Tânărul nostru concetățean și talentat violinist Mircea Bârsan, a obținut frumoase succese în turneul făcut până în prezent și pe care îl va continua în Botoșani. Galați ș. a.

In orașul nostru va da în luna Noembrie o serie de cinci concerte.

※ **Parastas.** — Mâine, Joi, la orele 10 dimineața, se va oficia la mitropolie un parastas, în memoria regelui Carol.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolit Pimen, înconjurat de mai mulți episcopi și de clerul catedralei.

Răspunsurile vor fi date de excelentul cor mitropolitan, care a făcut pregătiri deosebite.

Familia regală va sosi azi în Iași și va participa la parastasul de mâine.

※ Membrii Camerei Centrale a meseriilor s'au întrunit aseară, sub prețedinția d-lui G. A. Scorțescu.

S'au resolvit cererile pentru înființarea de economate de meseriași, în câte-va orașe.

■ D. Stefan Dumitrescu, a fost numit în funcțiunea de registrator al comisiunei județului Dolj, pentru impământenire străinilor, născuți în țară.

D-nii Mihail Zănescu și Maria Constantinescu, au fost numiți copiști, pe lângă aceiaș comisiune.

※ Direcțiunea Seminarului Veniamin din Iași ne roagă a aduce la cunoștința celor interesați că din cauză că localul Seminarului este ocupat de către damnii Parlamentari, elevii nu se vor prezinta la școală de cât atunci când vor primi ordine în această privință.

※ Ministerul de lucrări publice a acordat d-lui C. El. Vatamanu concesiunea unei mine de cărbuni (lignit) proprietatea statului de pe teritoriul comunei Dărmănești jud. Bacău, pe termen de 75 ani.

※ Domnii membri ai societății de învățătură a poporului român din Iași sunt convocați la Adunare generală în localul laboratorului de chimie minerală de la Universitate. Sâmbătă 29 s. c. ora 3 p. m. la ordinea zilei fiind chestiunile de la prima convocare.

※ Împlinindu-se 6 luni dela moartea eroică a tânărului Lorențiu Teodoreanu și un an dela cea a studentului ofițer Costică Botez se va oficia Sâmbătă 6 Oct. un parastas la biserica Banu. In vederea acestui parastas toți studenții, cunoscuții și amicii acestor viteji, precum și toți corștii eseni, sunt invitați la o constituire în salonul societății de gimnastică, Joi 26 Sept. ora 6 p. m.

※ Se aduce la cunoștința elevelor școalei profesionale de fete „Elena G. Mârzescu" a Reuniunei Femeilor Române din Iași, că potrivit autorisațiunei date de d. ministru al instrucțiunei publice, școala se va deschide la 15 Octombrie a. c. Elevele trebue să fie prezente la școală în acea zi la ora 8 dimineața când se vor începe examenele de corigență și acele de admitere în gradul al doilea.

※ Duminică 7 Oct. va avea loc la Galați, în catedrala Episcopiei, al 8-lea concert religios dat de corul Episcopiei sub conducerea d-lui profesor I. Antoniu, dirijorul corului.

※ *Expoziția de pictură a pictorului Scorțescu.* Cunoaștem pe d-l Scorțescu dela expoziția sa din București de acum trei ani. Se interesase dela Paris unde fusese elevul lui Jean-Paul Laurens. Deși influențat de marele maestru, tânărul pictor ne prezenta o viziune particulară a lucrurilor, impunându-se ca un real talent.

Expoziția de azi arată un progres, o desăvârșire a personalității sale artistice. Sobrietate și siguranță în desen, căldură și îndrăzneală în culori. Lumina crudă a malurilor basarabene aprinde nisipul, joacă pe valuri, pâlpâie în aerul înființărat; pânzele ne pironesc ochii, ca aurul soarelui.

Aspectele fugare ale mării au fost prinse de penel, în „ora 6" marea dormitoare, culorile sunt dulci, liniștitoare ca un balsam, în „după furtună" e redat minunat atmosfera plumburie ce se împrăștie treptat. In „tragerea năvodului" soarele luminos pare pretutindeni ceva firesc, de viu.

Apoi atâtea colțuri ale țărmului, colibele de pescari atât de melancolice în exilul lor, faleze pe care se revarsă potop de rase, movile de nisip aruncate în fața imensității apelor. Peisagele de la munte se impun prin vigoarea și originalitatea coloritului. Nuduri le dovedesc a perfectă posesiune a mijloacelor tehnice.

Expoziția actuală consacră pe Scorțescu printre cei mai talentați pictori ai țării.

※ Scoala de agenți sanitari din Galați își reia activitatea în ziua de 1 Octombrie.

※ D. C. Spiridonescu a fost numit avocat clasa II la Iași, în locul d-lui Stefan Erasclide, demisionat.

■ Comisarul de siguranță Hocleung, după o lungă cercetare a descoperit pe autorii furtului comis la Magazinul englez din strada Lăpușneanu.

Autorii sunt niște vestiți pungași din Basarabia, cari au fost arestați și au mărturisit felul cum au intrat în prăvălie și au scos mărfurile,

Parte din mărfuri au și fost găsite

※ *Operetа Gabrielescu.* Seria de reprezentații lirice a operetei de sub conducerea d lui Avram Nicolau, și-a continuat succesele bine meritate prin operета „Domnișoara de la Poșta" jucată aseară în repetatele aplauze ale numeroasei asistențe. Muzica lui Gilbert din operета de asemă avea caracterul unui ansamblu simfonic de operă greu de redat de interpreți. Totuși, orchestra bogată și excelentă și corul bine alcătuit au scos în evidență muzica inalță și complicată.

S'a remarcat în deosebi cântul și jocul domnișoarei Lilly Tănăsescu,

※ Mai mulți tineri din contingentul 1916, rogă pe d. Ministru de Război să clarifice situația lor.

※ La Camera de Comerț s'a luat toate măsurile, pentru ca congresul Camerelor de Comerciu să aibă loc în Iași, îndată după închiderea sesiunei parlamentare.

※ La ultima ședință a Camerei de Comerț, d. N. V. Ștefănescu, președintele camerei a arătat că vizitând Camera de Comerț din București a putut constata cu mulțumire că se recunoaște toată munca ce se depune la Iași în folosul comerțului și industriei.

Președintele Camerei de Comerț din București, a declarat că membrii celei din București or lucra totdeauna în cel mai perfect acord cu colegii lor din Iași

※ Camera a ținut eri ședință și a votat legea creditelor, modificată de Senat.

Viitoarea ședință se ține azi, Miercuri.

※ In curtea caselor din str. Cuza-Vodă 40 zece de mai multe sile hoitul unui cal, constituind o gravă primejdire a sănătății numeroșilor locatari.

Rugăm administrația comunală să intervie.

※ Inscrierile pentru școala pregătitoare de maestre și maiștri de gimnastică se primesc în fie-care zi de la 9 la 11 a. m. până la ziua de 1 Octombrie când încep cursurile.

Corpul profesoral este compus din d-nii V. Bogrea [pedagogie], doctor Mironescu (higiena) E. Peclitaru (anatomia și fiziologia), d-na Virginia Mircea, Th. Burescu și Th. Alistar pentru partea practică.

※ Ministerul de industrie a înștiințat serviciul sanitar al județului de a-i înainta de urgență un tablou de tot personalul medical subalternergi, agenți sanitari, moașe, pentru a li distribui încălțăminte și îmbrăcăminte.

※ Se aduce la cunoștința publică că în ziua de Sâmbătă 29 Septembrie a. c. ora 10 dim. se va ține o licitație publică în str. Ștefan cel Mare No. 27, pentru vânzarea a patru boi mari grași și un car de boi, aparținând *Formațiunei Sanitare „Regina Maria"*.

※ Cursurile la gimnaziul Wachtel vor începe la 1 Octombrie, favorabil Până atunci înscrierile continuă.

※ *Cu începere de la 1 Octombrie Laboratorul de Igienă (str. Alexandri No. 2) va face sub conducerea d-lui Prof Dr. Mironescu lucrări de chimie biologică, bacteriologie și serologie clinică.*

Se primesc analize de urine; analize de sânge; sero-diagnostic Widal etc.; analize de lichid cefalo-rachidian; suc gastric; spute etc.

※ **Lemne de foc**—Se taie cu motorul la Maria Negreș str. Nemțească 10 având circular.—Orele 1—3 d. a.

※ La marele cinematograf din sala „Elisabeta" (str. Gându, peste drum de Liceul Național) se va reprezenta astăzi la matinee și seara „Amor și Geniu" o mișcătoare și emoționantă dramă în 5 acte. E un program absolut nou și interpretul principal, tragedianul Alwin Neuss, este cea mai mare celebritate a scenelor danese.

Indemnăm călduros pe cetitorii noștri să asiste la această excepțională desfășurare dramatică.

※ O noapte într'un pension de Domnișoare delicioasă nu numai, la Cinema Lux din Sala Bejan.

Zilnic matinee cu prețuri populare orele 4—6, seara la ora 9.

※ Teatrul Național, Compania Lyrică „Gabrielescu" Director Avram Nicolau, Astă-seară Miercuri 26 Septembrie se va juca pentru prima oară:

FORUNCA MARIEI-SALE

operetă în 3 acte. Muzica de E. Granichstaedten.

Jucă: D-nele Virginia Micleasa, Lily Tănăsescu, Ana Grand, etc.

D-nii N. P Ciucurette, Jean Nicolescu, N. Kaner.

Mâine Matinee: Femeea Ideală.

ROMANIA

Grefa Tribunalului Neamțu

EXTRACT

Conform dispozițiunilor art. 285 cod. civ. modificat prin legea publicată în Monitorul Oficial No. din 278 din 1906 se publică că Axinte Vasile Savin Bou din comuna Bălțătești prin petițiunea înregistrată la No. 1428 din 8 Iunie 1918, a intentat acțiune de divorț contra soției sale Aglaia T. Bou din comuna Bălțătești indicând că din aceasta căsătorie s'a născut copii și anume: Vasile, Ofest și Ioan.

Grefier nedescifrabil

No. 9521 1918 Iunie 12

Ultimele știri telegrafice

Lupta ucigătoare din Franța

Violente contra-atacuri germane. — Alte încercări de pătrundere ale aliaților

BERLIN— Marele Cartier.

Teatrul de război apusean.

Grupa de armată a prințului moștenitor Rupprecht.

La nord de Scarpe au atacat englezii, după o violentă luptă de foc. La Neuvireuil au pus ei piciorul. Dealtmintrelea avanpozițiile noastre i-au adus la oprire.

Grupa de armată Boehn.

La nord de St Quentin au continuat englezii și francezii puternicele lor atacuri.

La nord de Montbrehain regimente din Hanovra și din Braunschweig au respins cinci asalturi de ale dușmanului. Mai departe, spre sud, atacul dușmanului s'a prăbușit în focul nostru. Lângă și la sud de Seghiere, regimente din Hessa au menținut, după aprige lupte, pozițiile lor. In luptele de pe înălțimea Tilley batalioane din Silesia au făcut, în luptă corp la corp și prin contra-atac, să eșueze asaltul dușman.

Grupa de armată a prințului moștenitor german.

Lupte de avanposturi la Ailette și Aisne. Țărmul de nord al râului Suippe a fost curățit de dușman prin întreprinderi locale.

După aceea a pornit adversarul la atacuri parțiale cu forțe puternice de ambele părți de St. Etienne pe Arnes. A acurile sale au eșuat.

Lupte locale lângă St. Etienne care a fost luat de către noi, dar printr'un contra-atac al dușmanului a fost iarăși pierdut. Dealtmintrelea activitatea dușmanului s'a mărginit la Champagne la înaintări locale și câte odată la o vie luptă de artilerie. De ambele părți de Aisne, diviziile a 2-a de landwehri și a 28-a de rezervă care s'au distins mai cu seamă în luptele din urmă, au respins violente atacuri de ale dușmanului.

Grupa de armate Gallwitz.

După cea mai puternică pregătire de foc, au pornit americanii din nou la stăpânire, de ambele părți de Aire, de pe țărmul apusean. Landwehr din Wuertemberg a făcut să eșueze atacurile care înaintau spre sud de Chatel. De pe înălțimile dela nord de Chatel, pe care dușmanul puse în mod trecător piciorul, s'au aruncat primele contraatacuri. La răsărit de Aire, atacurile dușmane s'au prăbușit chiar în focul artileriei noastre.

Iaș pre seară dușmanul a reluat atacurile sale iarăși de ambele părți ale șoselei care duce dela Charpentry și dela Cautiliete spre Casel. precum și la vest de Meusa. După o luptă îndârjită l-am respins, în parte, prin contraatacuri.

KARNOVON.—Comunicat englez.

Intre Lens și Arras sunt semne că o retragere o iminentă La nord est de Le Catelet trupele engleze au făcut eri noi progrese în apropiere de Aubenhard și au capturat 400 prizonieri.

•

LION.—Operațiile militare pe frontul francez. Orele 11 p. m.

In regiunea de la nord-est de St. Quentin, diverse observații locale întreprinse în cursul după amiezei, pentru a îmbunătăți frontul francez, au produs foarte bune rezultate. Numărul de prizonieri luați în timpul ultimelor 24 de ore întrec cifra de 700. Pe fronturile de la Suippe și Arnes, rezistența dușmanului s'a menținut. Pe Arnes un violent contra-atac a avut de rezultat temporala recucerire a satului St. Etienne, pe care trupele franceze l'au reluat într'un strălucit atac, puțină vreme în urmă, făcând vre-o 100 de prizonieri. Mai departe spre vest, după o aprigă luptă, Francezii au capturat un sistem de fortificații, ce apără împrejurimile sudice ale localităților Etienne sur Suippe. Detașamente franceze și-au deschis o trecere peste râu în două puncte, în apropiere de Aumenaucourt le le Petit. Pe stânga lor Francezii au cucerit Berry au Bac.

Aviația franceză. La 6 Octombrie vremea rea ne-a împedicat considerabil operațiile aeriene și a împedecat aparatele de bombardare franceze de a-și face opera. Nouă aparate dușmane au fost totuși doborâte sau scoase din luptă.

•

PARIS (Oficial). — In cursul nopței lupte de artilerie în regiunea la nord est de St Quentin,

Pe frontul dela Suippe trupele franceze dețin împrejurimile Oonde, olu au . . . . . în regiunea Suippes și au luat localitatea Bossancourt și au respins violente contra-atacuri dușmane.

•

LYON. — Comunicat francez.

La nord de St. Quentin lupta a continuat în timpul nopții cu o violență crescândă.

Dușmanul a făcut foarte multe încercări de a arunca pe Francezi din pozițiile cucerite de eri.

Atacurile dușmane au fost respinse în afară de în apropiere de Tilly, unde dușmanul a reușit de a realiza un mic câștig.

Lupta continuă însă.

Pe frontul de la Suippe Germanii țin puternică pasă și fac tot ce pot pentru a opri înaintarea franceză de-atunguel țărmului nordic al râului Suippes.

Lupta a fost mai cu seamă aprigă în apropiere de Betricourt, mai departe spre răsărit trupele franceze au cucerit Saint Namel, la dreapta lor ele au intrat în gamiere nord de Arnes.

Transformarea din Germania

NAUEN. Fostul secretar de stat Dernburg, într'un discurs pe care l'a ținut la 6 Octombrie la Chemnitz, a criticat asprul stările de până acum.

Militarismul nu și-a atins țintea sa, pacea de anexiune a violenței și opriméri, și de aceea vine pacea de înțelegere.

Cu ministerul prințului Max de Baden vine vechiul ideal al Germanilor. Nu ceace este folositor, ci ceace e drept și moral, „iarăși în cinste. O asemenea pace trebue să aducă o nouă eră, o nouă și mai frumoasă vreme trebue să vină asupra Germanilor și asupra lumii, bazată pe drapiate atât în gândiri cât și în acțiuni.

Această nouă eră înseamnă o transformare fundamentală a sistemului de guvernământ pentru totdeauna.

Inaintarea sîrbilor

SALONIC.— Comunicatul sârbesc din 6 Oct. comunică după ce au luat Vranga, avant gardele sârbești continuă a urmări energic pe inamic.

După calculul făcut până la prezent, prisonierii se ridică la 1500, din care un comandant de regiment austriac, 12 tunuri grele și 8 mitraliere au fost capturați.

Congresul cehilor

Praga. — Un congres al oamenilor politici cehi, convocat pentru ziua de mâne, a fost amânat până la sosirea răspunsului lui Wilson.

Declarațiile grupului Loren

LYON. — Dl. Bembard, președintele grupului Loren, a adresat D-lui Clémenceau o scrisoare. In care el face aluzie la discursul cancelarului german. El protestează în numele Lorenei încă anexate și a celei deja eliberate, împotriva unui plan de autonomie cu imperiul german, Scrisoarea sa se termină ast-fel: Noi suntem Francezi, Germanii știu perfect aceasta, după cum purtarea lor față de noi die aliați 48 de ani și tratamentul odios impus în cursul acestui război, au probat'o. Noi suntem Francezi, numai Francezi și noi cerem ca țara noastră să fie par și simplu întoarsă Franței,

Ex-țarul Bulgariei la Koburg

Koburg.—Fostul rege al Bulgariei a sosit aici cu fiul său. prințul Cyril, și cu o mare suită, astă-zi dimineață, într'un tren special al Curții, pentru a locui într'un mod durabil aici.

Explozia din America

Nev-York.—La explozia de muniții din Morgan, mai multe persoane au fost ucise și 180 rănite.

Eliberarea generalului Socec

Consiliul de revizie, judecînd astăzi cererea generalului Socec, a dispus punerea în libertate provizorie a d-lui general.

ANA SPITZER
DAVID HÖNIGSBERG

au onoarea de a vă face cunoscut că ceremonia religioasă a căsătoriei lor va avea loc Marți 2 Octombrie în saloanele d-lui Leibovici.
ROMAN.

Aceasta în locul ori-cărei alte înștiințări.

Cărți de școală pentru clasele V, VI, VII și VIII-a și cărți de matematici pentru toate clasele, dezzemeni. atlaze de vânzare str. Ianov No. 3

JURNALE DE MODĂ
La HALPERN librar Str. Cuza Vodă

UN ALAMBIC pentru fabricat rachiuri **CARBIT și Carton asfaltat** pentru acoperit case se găsește de vânzare la Magazinul de Fererie. FRAȚII GOLDENBERG, Iași, Str. I. C. Brătianu 132

Strada Mărzescu No. 22
Consultații: 10—12 a. m. 4—7 p. m.
Boli Genito-Urinare, Venerice
Injecțiuni Spălături uretrale, Electroterapia
Boli interne, Boli de Copii
Vaccinări (Buletine pentru coșli

Butoae goale noi și vechi pentru vin de vânzare a se adresa la d. Norbert Ostereizer str. Gh. Mărzescu 24.

Persoana care a găsit titlurile de proprietate a caselor din Iași strada Galațanu No, 8 e rugată a le aduce D-lui Berghoff, cafenea Europa str. Ștefan cel Mare No. 44 și va primi o recompensă

Mașina de scris perfectă starțse vinde avantagios Costache Negri 73

Covoare—draperii-perdele, sobe fer, garnituri mobile mătase, oglinzi mari și toată mobila de 5 odăi de vânzare avantajos, Str. sf. Sava 7 bis zilnic între 3—4. 3

Esență de Oțet și Oțet din vin
en gros și en detail se vinde la depozitul Michel Weinștein Piața Halei.

Motor cu Benzină Locomobil cu circular și topor pentru tăiat lemne **în perfectă stare** se vinde la Atelierul „Marek" Iași Str. Socola 155, Telefon 160.

REMTORS
D-r. Brener
Specialist p. boale de femei
MAMOȘ
Lăpușneanu 25 Consult 2—5

MICUL INSTITUT
PROGRAMUL STATULUI
Curs liceal, profesional și facultativ cu limbi moderne și piano, sub direcția D-rei **Eug. HARNAGE**, profesoară secundară, Cuza Vodă 16 (casele din mijlocul curței)
Instrucție și educație îngrijită. Prețuri moderate.

Vie de vânzare situată în comuna Tomești Cotuna Goruni întindere 23 hect din care 11 hect. pe rod, restul livadă, pădure, fânăț, loc arabil. D-na Maria Castano str. Sft. Andrei 13.

8-10 CAMERE
și garaj
Se caută pentru un Birou mare. Să fie pe cât posibil în centru preferabil izolate, fie un etaj, fie o vilă.
Se plătește preț foarte bun
Ofertele se vor adresa la Agenția de Publicitate I. Brănișteanu str. Mărzescu 23 (colț cu str. Stefan cel Mare)

Doctorul E. I. Mironescu
Asistent și secundar al Clinicei Terapeutice
Tratează boli interne și venerice
Tratament anti-sifilitic, anti-blenoragic. Injecțiuni mercuriale. Neosalvarsan intra-venos.
Consultațiuni în fiecare zi dela 2—4 p. m.
— Strada Neculai Gane, 3 bis —

Carton asfaltat pentru acoperminte sfoară pentru cusut saci. Muțamale impermiabile. Piatră vânătă pentru zaramurat grâu și stropitul viilor, Sobe de tablă groasă pentru uzul casnic, De vânzare cu prețuri avantagioase la depositul Isidore Margulies Iași str, Stefan cel Mare No. 27

A SOSIT Ghete bărbătești toate mărimile: piele de chevreau și box galbenă și neagră. La raionul de Galanterie și îmbrăcăminte de la Magazinul *„Provodnik"* din str. Lăpușneanu 38 vis-a-vis de Palatul Regal, unde se vinde cu prețurile cele mai convenabile.

Important
Aduc la cunoștință că am deschis în Chișinău o fabrică de
SPATRI
pentru pălării de dame și execut ori-ce comandă.
S. Teplitzki
Str. Alexandrovska No. 113
15 Chișinău (Basarabia)

Baia Sarata din str. Sarata No. 8 este de închiriat ori vândut a se adresa proprietarei D-na **Eugenia** de **Reuss Ianculescu** str. Langa No. 18 în orice zi dela orele 2—5 p. m.

De vânzare două cazane de fier la Baia Sarata str. Sarata No. 8 pot fi văzute în fiecare zi dela orele 9—12 a. m.

UN COSTUM haine negre (frac) **nou stofa prima calitate de vânzare ocazional. A se adresa în curte la vânzarea ziarului între orele 5—6 seara.**

La Depozitul de Vinuri
LA BANCA MOLDOVA
a sosit un mare transport de vinuri din Șabo (Basarabia) de calități superioare și se vinde de la 30 litri în șuz cu preț mai redus ca ori unde;

De vânzare 2 vii unite în com. Copou podgoria „Breazu" hotar cu apele minerale Breazu având 2 fântâni cu apă minerale căpătate gata de exploatat în întindere de aproximativ 5 jum. hectare. Informații la D-l. Popa Radu Jockey Club casele Tufli.

Sindicatul Fabricelor de Impletituri
de In și Cânepă
Sindicatul fabricelor de Impletituri de in și cânepă cu sediul în Iași Palatul Băncei Moldova str. Cuza-Vodă, pune în vedere tuturor producătorilor, cultivatorilor și depositarilor de cânepă, că în conformitate cu legea Sindicatelor, nu le este permis a vinde la nimeni vre-o cantitate de cânepă, fără aprobarea Sindicatelor, ci numai agenților înscriși de acest Sindicat și cari posedă autorizațiunea Domnului Ministru al Industriei și Comerțului.
Contravenienții vor fi pedepsiți cu amendă până la 20.000.
Prețurile cânepei hotărâte de Dl. Ministru al Industriei și Comerțului sunt:

Cânepă meliță curată fără căiți	85000	Veg.
„ „ cu căiți	65000	„
Căiți de cânepă cu	40000	„
Cânepă topită și uscată	7000	„
Cânepă în beț netopită	5000	„

Sindicatul Fabricilor de Impletituri de In și Cânepă

Șireturi de ghete, șireturi de corset precum și ori-ce fel de șireturi și material de galoane sutașuri etc. cumpăr. A se adresa la Depozitul de șireturi de ghete. Samuel Ornstein str. Costaki Negri 18.

SE CAUTA o casă cu
8-15 CAMERE
de închiriat imediat
cu chirie bună A se adresa V. Cristofor strada Cuza Vodă 42 bis,

Ocazional de vânzare Camion automobil „Pakard" în strada Anastasie Panu 51 la Beiler.

Cabinet Medical
Dr. I. NUBERT, Dr. E. BADU
Boale și operațiuni de ochi, genito urinare, injecții intravenoase etc.
Strada Cuza-Vodă No. 1

Scoala de dactylografie Domnișoarele precum și oricine învață în scurt timp le perfecțiune mașinile de scris strada Costache Negri 73 Mașini de scris cu litere latine se cumpăra, se copiază acte extra rapid.

De vânzare două rânduri de case str Tatarași 21. adresa; I. Onescu în curtea Bisericii Sf. Pantelemon Iași

„RAPID"
Soc. de transporturi internaționale.
Birou de expediții. Serviciul de camioane.
CENTRALA Iași str. Stefan cel Mare 4
SUCURSALA București str, Sfții, Apostol 75.
Se însărcinează cu facerea tuturor formalităților și intervențiunilor legale pentru expedițiile de bagaje și alimente din teritoriul ocupat.
Cei interesați nu au nici o perdere de timp. condițiuni avantagioase. Agenția vagoanelor cu turi „MI TROPA"

Se cumpără Camere 920/35 noi și uzate. Bandage pentru auto-camion 34/4 1 motor 24 H cu 4 cilindri pentru automobil de 4 locuri în stare perfectă.

Se vinde un automobil cu 3 roate și 3 locuri marca Fenomobil în stare perfectă Informațiuni la Birou de Import, Export Industrie și Comerț Iași str. Stefan cel Mare No. 4

Vând din cauza plecărei; Mobile de salon Una ogindă doro cu console, 1 Plapomă de Matase nouă, 2 Plapome vară, 1 Pat tabiă viena, cu saniera și saltea, 1 Tuvă dulceață argint cu 12 linguriițe, și mai multe obiecte de gospodărie Farfurii Lemgi, Str. Lascar Catargi 57 la stânga în fundul curții, D-na Voinescu.

Anul XIV-lea No. 3454

10 BANI NUMARUL

Sâmbătă 29 Septembre 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an	Lei 35
6 luni	„ 20
3 luni	„ 10

Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITATII IASI

Pulsul păcei

Ştirile privitoare la acceptarea propunerilor puterilor Centrale de către antanta, lipsesc aproape; iar puţinele câte ne-au venit sunt până la present laconice. Se vede bine că ori-câte discursari s'au rostit şi ori-câte mediaţiuni a oferit Papa, atât timp cât o realitate evidentă de arme nu se produsese pe fronturile de luptă, taberile beligerante erau animate pur şi simplu de năzuinţa zdrobirei vrăjmaşului. Numai aşa se explică şi cotenarea din tabăra aliaţilor, acum cînd Germania a făcut propuneri evidente de pace, la timp ce pe fronturile de luptă armatele imperiale erau în retragere.

Punctele formulate de Wilson, în care se pune speranţa, aicătreasc, ce e drept, un cadru pentru tratative, dar chestiunea care se pune şi asupra căreia nu s'a dat un răspuns e dacă convin tuturor aliaţilor şi dacă sunt de strictă sau largă interpretare.

După un comentariu al presei franceze, s'ar părea că acolo pulsul păcii e slab; iar Anglia încă nu s'a rostit de loc. Atitudinea Franţei ar fi explicabilă din mai multe considerente dintre care câte-va deocamdată, principalul: Germania nu recunoaşte retrocedarea Alsaciei-Lorena, aşa cum spiritul public naţional cere şi chiar Wilson a formulat, ci Cancelarul german propune în intenţiile sale pacifiste a crea din aceste provincii un stat autonom în sânul confederaţiei germane.

Pentru Anglia, problema e mai dificilă. Wilson pretinde textual în punctul 2 al notei: „libertatea mărilor".

Şi aici chestiunea devine gingaşă între aliaţi, căci desigur nu e vorba de liberarea mărilor de Germania ci de Anglia „regina mărilor". Cum s'ar putea realiza?

Prin limitarea armămintelor navale, prin internaţionalizarea punctelor de sprijin [illegible] ar aduce distrugerea Angliei ca mare putere, stăpânitoare a mărilor şi ar realiza aspiraţiile Americei care de izbânda de războiu era în antagonism cu Anglia, a cărei industrie şi comerţ îl echivalează iar în maşinării şi tehnică chiar o întrecuse; dar faţă de care era în inferioritate din punctul de vedere tocmai al stăpânirei mărilor, arbitru forţei economice şi politice între statele care aspiră la înflorire, progres şi resistenţă.

Şi dacă ne amintim de recentul gest de independenţă politică a Americei, faţă de nota de pace a Austro Ungariei, n'ar fi exclus un gest analog din partea aliatei Anglia, carei şi cunoaşte tot atât de bine propriile interese.

De altfel întregul program de pace, formulat în celebrele 14 puncte de Wilson, respiră năzuinţă Americei de-a stăpâni şi chiar de a reduce forţa maritimă—„y compris"—cea economică şi politică a Angliei. În ultimul timp chiar se pare că America era obsedată de această mare idee, încât Wilson caută prilej să întărească şi să precizeze până la evidenţă tendinţa Americii prin recentul discurs ţinut la New-York în 27 Septembrie, unde spune textual. „Dreptatea pe care trebue să se bazeze pasea nu trebue să permită nici o favorizare, ci să acorde drepturi egale beligeranţilor; nici un interes particular al beligeranţilor sau al unui grup de popoare nu va putea forma baza unei părţi a acordului, dacă aceasta nu ar fi compatibil cu interesul comun al tuturor, iar clar şi respicat: „Libertatea navigaţiei pe mări".

E suficient atât. Politica mai ales, are surprizele ei şi realizarea unui interes momentan poate îndreptăţi legături şi promisiuni frumoase, cari însă nu angajează viitorul. Ce prilej mai bun pentru America de a-şi realiza tendinţele, decât actualul. Cedarea Angliei la pretenţiunile Americei, azi, ar asigura viitorul acestui Stat care va ieşi din războiu cu forţe fizice, tecnice, economice şi financiare, prea puţin ştirbite, faţă de puterile Ententei.

Şi acum ne întoarcem la primul punct: toate stăte e beligerante afară de America care a voit să-şi marchese clar doar interesele sale, nu s'au gândit precis la modalităţile păcei, şi astfel Germania a trebuit—

—să îmbrăţişeze nota Americană, care îi convine întrucât, căci terenul ei e subred. După cum presa franceză bănuieşte, nu poate fi vorba de o bază solidă chiar în admiterea acestei note „talequale" [căci ea cuprinde un vast teren de dispute între taberile beligerante pe de o parte şi între beligeranţi între ei pe altă parte, în chestiunea colonială, mai ales.

E în acordul unanim formula păcei „fără anexiuni şi despăgubiri". Dar nota lui Wilson, nici cea din Iunie, nici cea din Septembrie, nu face nicio aluzie la despăgubiri.

Vine însă în discuţie anexiunile. Chiar în ipoteza în care ele vor fi excluse pe teritoriile europene ale statelor belligeranţilor, rămân imperiile coloniale ale Franţei, Angliei şi Belgiei. Ce spune însă nota americană: „Aplicarea principiului tuturor colonia e, luând în considerare interesele indigenilor", Pancil

Dar întreaga formulă e vagă, vagă şi groaznic de elastică. Din aplicaţiunea ei cine ar putea obţine avantagii, cine dezavantagii? Fără a mai aminti de Japonia, aliata, care sub nici o formă desigur că n'ar renunţa la Tsin Tao; ar avea de suferit pederi *insuportabile* Anglia şi Franţa. Căci colonie e şi Canada a Angliei, India şi Africa australă a Burilor; colonie e şi Marocul şi Algeria ale Franţei, Tripolisul al Italiei—şi toate întinderile mari şi mici de pământ cuprinse sub aceeaşi numire generică. Ca un cuvânt ar urma să se pună pe tapet întregul imperiu colonial mondial; să fie disecat, analizat; să i se cumpănească „interesele fiecărei colonii după interesele indigenilor", dar după ce criterii, de cari judecători? Cum ar consimţi de pildă Anglia la independenţa Canadei sau Indiei, dacă America sau Japonia ar găsi că aceasta e interesul „indigenilor"? Desigur că se întreseăreşte imensitatea problemei şi cioc nicile de interese, din care cine ar putea câştiga? Acel ce nu'i direct interesat în cauză; acel care ar obţine pleţe noi de desfăşurare şi liberă tendinţă de influenţă proprie, asupra coloniilor e ventual liberale: America. Punctul 5 din programul de pace al lui Wilson e „mărul lui Paris".

De alt-fel şi din punctul de vedere mult discutat şi trăbăitat, acel al „principiului naţional tăţilor", nota americană e incompatibilă cu interesele aliaţilor. Căci *numai Italiei* i se cuvine recunoaşterea dreptului de rectificare a graniţelor după pretenţiunile naţionale?

Sunt deci atâtea şi atâtea considerente care pledează pentru ipoteza neacceptărei propunerilor de pace de către Aliaţi şi deci, n'ar fi de mirat gestul analog acelui al Americei, din partea coaliaţilor.

Iar dacă pe baza celor 14 puncte ale lui Wilson pacea va fi pusă pe tapet, Europa va avea poate de trăit noi mari surprize politice.

F. Z.

Actualităţi

Mai multă prudenţă

In şedinţa de ieri a Camerei d-nii deputaţi I. G. Stoian şi A. C. Cuza au ridicat chestiunea Dobrogei, faţă de îngrijitorul punct al condiţiunilor armistiţiului bulgar prin care aliaţii apuseni acordă Bulgariei dreptul de a menţine sub arme trupe de infanterie şi cavalerie, în scop de a apăra.., Dobrogea.

D. Stoian a accentuat că prin tratatul din Bucureşti Dobrogea, în josul unei linii din imediata linie Cernavoda-Constanţa, este întrată în stăpânirea Bulgarilor şi că deci prin sus pomenita clauză a armistiţiului bulgar, înseamnă că aliaţii recunosc stăpânirea bulgarilor asupra acelei părţi din vechea Dobroge romînească. Faţă de această stare de lucruri, deputatul de Ilfov a întrebat guvernul care este adevărul în această chestiune, şi ce intenţionează guvernul a întreprinde?

D. ministru de externe C. C. Arion a atras atenţia că priceperea şi patriotismul guvernului veghează la îndeplinirea intereselor ţării şi că nu este prudent a se aduce în discuţiune publică chestii delicate şi, în mare parte nesigure, fapt care îngreunează considerabil acţiunea şi succesul întreprinderilor noastre de politică externă.

Apel la prudenţă foarte justificat! Noi în repetate rînduri am atras atenţiunea asupra pericolului pe care îl prezintă agitaţiunile publice cele mai neserioase şi alarmante şi campania străvezie dar profund pernicioasă a unei a numite prese.

Trăim momente supreme în care se va pecetlui viitorul tra nic al ţărei şi neamului. Acuma ni se cere la toţi a fi animaţi de cele mai adânci sentimente de prudenţă şi pricepere. Şi, în aceste împrejurări, agitaţiunile uesăbuite ale unor agenţi fără scrupul şi ale unei prese preocupată numai de interesul politic al grupărilor şi persoanelor ne pot aduce cel mai neertat rău.

Ne trebue mai multă seriozitate şi prudenţă.

G.

INSEMNARI

Invazia cărţilor

In ultimul timp, e adevărată invazie de cărţi, broşuri şi reviste de tot felul s'a dezlănţuit asupra Iaşilor. Bucureştiul frământă iar politica şi al varietăţilor petrecerii, în decursul anului 1917 fiind redus la o stare de calm şi recules gere, şi a îndreptat activitatea de predilecţie pe terenul intelectual şi publicistic, atunci când Iaşii se destrăbălau în afaceri de războiu, în scumpete, epidemii, armată şi politica triunghiului morţei.

Intre atâtea rele ale războiului, capitala Moldovei a mai avut de suferit năpârca tiraniei tradiţiei intelectuale şi e pervertire morală.

Numeroasele tipografii din Iaşi fierbe rar tipăreau vreo carte, şi mai cu deosebire rar dădeau la lumină o carte bună. In schimb presa de toate categoriile şi-a luat un avânt colosal, strălucind prin doctrină adhoc, prin propaganda urei, şi mai cu seama printr'un fantastic sistem de informare.

De altfel, acest gen de publicistică era în general populat şi fluctuant din Moldova.

Şi astfel tipografii sau întreprinzătorii de gazete s'au îmbogăţit, în timp ce moralul public n'a putut decât suferi o scădere.

Când au câştigat armele la Siret, multele şi [illegible] valoroasele tipărituri bucureştene, iaşii au început a se [illegible] o năvală impetuoasă ca norul spre vid. Vitrinele sunt pline de numeroase lucrări şi ochii noştri sunt atraşi cu plăcere în contemplarea adevăratelor minuni cu scoarţe galbene şi preţuri convenabile.

Revenim la normal şi pe tărâmul cultural.

Fiecare din noi îşi raia ocupaţiunile personale de studiu şi cercetare pentru propăşirea individului şi societăţei. Dar un punct de întunerie ni s'a străţinit în mânile şi ne va stăpâni multă vreme. Ne vor trebui mari şi serioase sforţări pentru a ne desbara de conceptul urei naţionale, această cumplită moştenire a nenorociţilor ani de perturbare socială. Şi răul acesta este general în Europa din cauza războiului de calomnii al savanţilor — după expresiunea marelui scriitor Romain Rolland.

Acest lucru nu s'ar mai fi putut crede posibil pentru veacul al XX. Totuşi slăbiciunea omenească a fost mai tare decât vremurile.

Până la o superioriza re a individului şi societăţei mai sunt multe lăţoşiri morale de suportat.

Renovatus

INFORMATII

— E probabil că parlamentul va lua Sâmbătă vacanţă pentru două săptămini.

※ M. S. Regele şi M. S. Regina au sosit ieri în localitate.

※ D. Al. Marghiloman, prim-ministru s'a instalat ieri în localitate.

■ La şcoala comercială superioară din localitate sunt opt burse vacante, pentru care se va ţine concurs la 1 Octombrie cor.

Candidaţii trebue să prezinte certificatul de absolvire a cursului primar.

27 SEPTEMBRIE

Astă zi se împlinesc patru ani de la moartea marelui rege Carol I.

Toate inimele romineşti se simt îndurerate ca şi în ziua funestă de acum patru ani când clopotele creştineşti anunţau vestea consternantă a dispariţiei neaşteptate a făuritorului României moderne.

Dumnezeu însă n'a vrut să ne păstreze pe marele rege.

Fie ca memoria lui să prezideze la toate acţiunile de conducere ale ţărei şi ca umbra lui binecuvântată să ocrotească patria şi neamul.

Alături cu întreg poporul românesc, depunem prinosul de recunoştinţă şi admiraţie la mormântul sfânt de la Curtea de Argeş.

※ **Interviewul d-lui Marghiloman.**— *Preşedintele consiliului de miniştri a făcut câte va importante declaraţiuni corespondentului ziarului „Berliner Tageblat.*

D. Marghiloman a ţinut în primul loc să desmintă toate zvonurile alarmante cu privire la o schimbare de guvern, la un dezacord al d-sale cu regele; la o venire la cârmă a d-lui Averescu şi toate celelalte fantazii ale unui public neserios şi avid de senzaţional.

In chestia prinţului Carol, primul ministru a declarat, în plus peste cele deja cunoscute că M. S. Regele nu poate şi nu voeşte să mentină pe prinţ ca moştenitor al tronului, dacă prinţul nu s'ar dezice de la abdicarea sa.

D. Marghiloman a mai făcut câteva constatări cu privire la raporturile noastre cu puterile centrale şi a terminat exprimându-şi credinţa că tratatul de pace va fi ratificat cel mai târziu până în două săptămini

※ **Primim următoarele:**

Deşi salariile d-lor directori şi subdirectori de servicii din Direcţiunea generală C. F. R. sunt destul de convenabile faţă de acele ale funcţionarilor subalterni, totuşi dreptatea domnilor lor pentru orele suplimentare plătite e prea mare, cu atât mai mult cu cât această plată nu se răstrânge şi asupra impiegaţilor inferiori.

Astfel funcţionarii muncesc 2—3 ore în plus aproape fără să beneficieze de un plus de salariu.

Ar fi bine ca ministerul de lucrări publice să fixeze orele de serviciu de pildă între 8—1, ca să se termine astfel chestia orelor suplimentare.

■ *De la comitetul de instrucţie.* — Comitetul de instrucţie a dat aseară comunicatul următor:

— „In urma arestărei preventive a fostului ministru Constantinescu, cerută de comitetul de instrucţie şi aprobată de Cameră, presa oficioasă a partidului liberal a început o polemică cu comitetul de instrucţie şi o campanie a fostului ministru, azi arestat.

Comitetul de instrucţie rămâne indiferent la increşerile ce le face presa liberală pentru a'şi apăra fruntaşul, cu toate că era mai firesc ca aceste apărări să le prezinte însuşi acusatul, atunci când a fost chemat înaintea comitetului; dar comitetul nu poate admite şi nu-şi perde timpul de a polemisa cu această presă şi de a da publicităţei dovezile din dosare căci interesul instrucţiunei se opune pentru moment la acest procedeu.

In numărul ziarului „Mişcarea" de Joi 27 Septembrie apărut azi 26 se afirmă însă în mod cu totul inexact, că ar exista contradicţie între raportul comitetului de instrucţiune şi raportul comisiunei de informaţiuni şi că comitetul de instrucţiune ar fi renunţat azi la toate primele acusăr. aduse fostului ministru Al. Constantinescu şi se formulează ad-hoc altele.

Dacă apărarea s'ar face în bună credinţă, desigur că nu s'ar afirma astfel de inexactităţi, căci este suficient a citi raportul comitetului de instrucţiune, pentru a vedea afirmarea clară şi categorică: că *pe lângă capetele de acusare, formulate contra fostului ministru Al. Constantinescu în raportul comisiunei de informaţii, mai cred în sarcina sa cele 8 puncte formulate în raportul comitetului de instrucţiune.*

Aceasta spre lămurirea opiniei publice.

•

D. Milescu, preşedintele comitetului de intrunire a dat ori instinţarea următoarea.

Comitetul de instrucţiune pentru darea în judecată a Ministrelor Brătianu aduce la cunoştinţa ştiinţilor, cari au fost internaţi, să declare cum li s'au ridicat banii sau valori, fără a li se restitui, să adresăze plângerile lor şef mai neîntârziat comitetului, spre a fi examinate şi cercetate, indicând cu precizare numele celora cari au ridicat valorile şi făcut percheziţiile.

Comitetul se întruneşte azi în şedinţa plenară.

※ Astăzi dimineaţă la ora 12 a avut loc la Mitropolie un pios şi solemn Tedeum în comemorarea a patru ani de la moartea regelui Carol.

A asistat întreaga Familie Regală şi întregul consiliu de miniştri. De asemenea ofiţerii superiori generali din garnisoană şi multe personalităţi politice.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. Mitropolitul Moldovei şi întreg clerul bisericesc.

O gardă de onoare din Reg. 7 vânători şi Reg. de artilerie, „Carol I", a dat onorurile.

※ O mare nemulţămire domneşte în corpul didactic. Pe când la alte categorii de funcţionari s'au dat alocaţii de hrană, iar sergenţilor de stradă li s'au sporit salarul la 140 lei lunar şi pedărilor asemenea, corpul didactic îndură [illegible] în trăsnii lor.

■ Se pare grabă ce au pus autorităţile şcolare pentru deschiderea şcolelor în anul acesta. Ori transportarile de cărţi şcolare se fac cu mari greutăţi de la Bucureşti.

Librarii-editori din Bucureşti au trimis din vreme cărţi, care însă nu sosesc la Iaşi şi la celelalte oraşe, stând la Mărăşeşti.

Ar trebui o intervenţie energică a d-lui ministru Mehedinţi pentru a se [illegible] aduserea cărţilor şcolare.

※ *Eliberarea generalului Socec.* — Printre cererile de eliberare pe care urma să le judece ieri Consiliul de Revizie a fost şi acea a Generalului Socec.

Curtea se compune din: General Coandă Preşedinte, Generalii Ghinescu şi Referendaru, Primul Preşedinte al Curţei de Apel d. Tătaru, şi d. consilier de curte Bundugen, Grefier e d. Broşteanu. Comisar Regal Special d. General Mihail.

D. General Mihail luând cuvântul arată că cererea de eliberare e inadmisibilă, ca neputându-se admite decât în virtutea unui text de lege şi nu în virtutea unei dispoziţiuni ministeriale cum e în cazul de faţă.

D. Colonel Salta din partea d-lui General Socec combate susţinerile d-lui General Mihail arătând că dacă Consiliul Permanent de Revizie n'ar putea da o decizie pe baza dispoziţiunilor Ministerului de Război, care e organul superior al armatei, cu atât mai puţin sunt valabile sentinţele Curţilor Marţiale, pentru că ele nu s'au dat nici măcar pe baza unei dispoziţiuni ci pe baza unui ordin de zi al marelui Cartier. Prin urmare toate aceste sentinţe sunt nule.

D. Lascar Antoniu explică prezenţa sa în instanţă prin faptul că din Noembrie 1916 încă este consilierul juridic al generalului Socec şi are deplina convingere a nevinovăţiei sale.

Răspunde d-lui Comisar Regal, care combate cererea de eliberare pe gravitatea faptului, descrind activitatea militară de 37 ani a generalului Socec, făcând istoricul luptelor la care a luat parte generalul, citind ordinul de zi pe care l'a dat comandantul suprem al forţelor ruso-române din Dobrogea, prin care se relevează atitudinea curagioasă a generalului Socec şi se laudă avântul trupelor sale

Arată cum Generalul Socec a luptat în regiunea Drăgăneşti Tărnova unde a obţinut reale succese, capturând muniţii şi alimente şi făcând numeroşi prizonieri.

Descrie apoi lupta de la Matei-Basarab, explică pentruce generalul Socec a schimbat postul la Epureşti şi arată, citând ordinul de zi emis atunci, că n'a pierdut contactul cu trupa. Abandonarea postului nu i se poate imputa. De altfel firea generalului Socec, conduita sa în luptele ante-ioare exclud orice bănuială de laşitate şi prin urmare nu trece anticipat asupra gravităţei faptului, căci dacă există ceva grav apoi e faptul că s'a căutat şi s'a găsit un ţap ispăşitor în această afacere.

D. Lascar Antoniu trece apoi la motivele eliberării din prevenţie.

Prin legea revizuirei de zisa dată contra generalului este suspendată în executarea ei de i nu o definitivă. Situaţiunea generalului în penitenciar este preventivă, ori legiuitorul a înscris în pactul fundamental libertatea individuală şi atâta timp cât proba vinovăţiei nu este făcută, inculpatul Socec trebue să beneficieze de presumţia legală a nevinovăţiei, care nu cade şi nu încetează de a şi produce efectele decât în ziua probei de vinovăţie. Chiar după o condamnare de câte prima instanţă, aşa cum e cazul aici, presumţia nevinovăţiei subsistă şi libertatea provizorie e menţinută.

Un singur motiv se poate invoca contra eliberării şi acela nu decurge decât din dorinţa legiuitorului de a nu se îndepărta pedeapsa. Dar dacă inculpatul presintă garanţii că nu va fugi, atunci restrângerea libertăţii n'are nici un sens.

D-sa citează circulara ministrului de justiţie francez care în 1819 încă spunea că întrebuinţarea preventivului faţă de toţi inculpaţii e contrarie unei bune administrări a justiţiei.

Legiuitorul nostru prin legea libertăţei individuale din 1902 a admis aceleaşi principii.

De sigur că în ce priveşte generalul Socec nu există o singură îndoială: dorinţa sa de a se face cât mai repede lumină e o garanţie suficientă, dacă nu ne-am gândi şi la celelalte, pe care le reprezintă.

Conclude cerând liberarea.

D. Petru Sadoveanu renunţă la cuvânt:

Curtea rămâne în deliberare şi după o jumătate de oră anunţă admiterea cererei de punere în libertate.

Generalul Socec a fost imediat eliberat; procesul de fond se va judeca în ziua de Luni 1 Octombrie.

Parlamentul

CAMERA

— Şedinţa de la 26 Septembre —

Şedinţa se deschide la ora 4, sub preşedinţia d-lui Lascar Antoniu.

D. C. C. Arion depune un proect de lege pentru sporirea taxelor de consum pe zahăr şi alcool.

D. A. C. Cuza întreabă dacă guvernul a renunţat la monopolul alcoolului.

D. Arion. N'am renunţat şi vom prezenta la timp cuvenitul proces-verbal.

Chestia Dobrogei

D. Stoian roagă să se răspundă dacă aliaţii au dat o parte din Dobrogea bulgarilor şi dacă există un tratat, pe care fostul guvern l'ar fi încheiat în sensul ca Iaţ g[illegible] ţării să fie asigurată.

D. C. C. Arion zice că nu are nici o cunoştinţă de faptele anunţate de d. Stoian. Roagă pe toţi românii să aibă încredere în guvern şi răbdare faţă de cele ce se întâmplă.

Este sigur că evenimentele din Bulgaria au convins pe foştii aliaţi ai acestei ţări de nedreptatea făcută nouă. Şi vă pot spune că întâmpinăm o ocaz care bună voinţă.

Noi am reuşit să putem avea în aceste momente grele, armata şi o coroana ce au făcut unirea cu Basarabia. Să avem încredere în viitor.

D. A. C. Cuza, zice că d. Stoian a interpretat greşit comunicatul aliaţilor, căci bulgarii nu puteau să evacueze ceea ce nu au stăpânit nici odată. D. Cuza se uneşte cu d. ministru de externe şi roagă ca fiecare să aştepte cu răbdare desfăşurarea evenimentelor şi pretenţiile noastre vor fi în întregime rezolvite.

D. Arion zice că în politica urmată, guvernul conservator a fost logic cu sine însuşi, şi va continua această politică.

D. Cuza N'aţi reprezentat destul de bine aceste interese.

D. Arion Dovadă că am reprezentat bine, este că nu suntem o ţară fantomă ca Serbia şi Belgia.

D. vice-preşedinte *Lascar Antoniu* observă că aprecierile d-lui deputat Stoian, cu privire la foştii noştri aliaţi, nu pot fi interpretate pe baza de afirmaţiuni positive, ci de ipoteze că cele articulate de d-sa ca reproduse de zisre în chestia Dobrogei, ar fi adevărată.

D. Stoian. Evident că da.

D. Lascar Antoniu: Faţă de explicaţiunile luminoase ale d-lui vice preşedinte al consiliului, declară incidentul închis.

In urma întrebărei puse de un domn deputat, în chestia elevilor căsuţi la examenele din Septembra.

D. Mehedinţi declară că studiază chestiunea admiterei unui nou examen pentru elevii respinşi la două obiecte.

Se trece la ordinea zilei.

Camera votează legea cu privire la gradaţiile profesorilor şi proectul de împrumut naţional.

※ Curtea cu Jurati a condamnat la 2 ani reclusiune şi 2000 lei despăgubiri pe individul A Văduvii, pentru lovituri cauzătoare de moarte.

※ La marele cinematograf din sala „El sabeta" (str. Gându, peste drum de Liceul Naţional) se va reprezinta astăzi la matinou şi seara „Amor şi Geniu" o mişcătoare şi emoţionantă dramă în 5 acte. E un program absolut nou şi interpretul principal, tragedianul Alwin Neuß, este cea mai mare celebritate a scenelor danesе.

Indemnăm călduros pe cetitorii noştri să asiste la această excepţională desfăşurare dramatică.

※ Adesările la *Sindicatul Presei din Moldova* se primesc la starele „*Evenimentul*" şi „*Opinia*".

※ Cursurile la gimnaziul Wachte vor începe la 1 Octombrie, irevocabil. Până atunci înscrierile continuă.

※ Institutul de fete Champsibert-Hrovanu din str. Bărboi 19 s'a redeschis cu curs primar după programul statului, limbi străine şi curs de piano după programa conservatorului.

※ Lemne de foc se taie în orice cantităţi cu motor avind circular. A se adresa la Dl. Marin Negreş Str. Nemţească No. 10 între orele 1 — 3 d. a.

※ Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de Sâmbătă 29 Septembrie a. c. ora 10 dim. se va ţine o licitaţie publică în str. Ştefan cel Mare No. 27, pentru vânzarea a patru boi mari graşi şi un car de boi, aparţinând *Formaţiunei Sanitare „Regina Maria"*.

— In lumea artistică face senzaţia apariţia monologistului Nicolicea la Cinema „Lux" (Sala Bejan). Program High-Life, *Ispăşirea* şi o frumoasă comedie.

Matineuri dela 4—6 şi seara la ora 9

※ Teatrul Naţional, Compania Lyrică „Gabrielescu" Director Avram Nicolau, Astă-seară Joi 27 Septembrie se va juca pentru prima oară:

TATAL REGIMENTULUI

operetă în 3 acte. Musica de Eyder

Joacă: D-nele Marilena Bodescu, Lilly Tănăsescu, Ana Grand, Gina Hermezin, Laura Ionescu.

D-nii: Jean Nicolescu, N. Kaner, Lică Rădulescu, P. Ghimpaţeanu.

MOTOR (Stabil)

de benzină motorină sau ţiţeiu

de 20 — 40 H. P.

cu sau fără dinamo, se cumpără de către Fabrica „Alimentul" Iaşi Str. Elena Doamna 51.

Ultimele şiri telegrafice

In preajma Păcei

—Răspunsul lui Wilson — Conducerea tratativelor este posibilă—

Telegrafiul a transmis astăzi trunchiat şi necomplect, textul răspunsului preşedintelui Wilson. Se poate vedea totuşi destul de clar că Statele-Unite consideră posibile tratativele de pace aşa cum au fost propuse de cancelarul german,

Publicăm telegramele aşa cum ne-au fost transmise.

NAUEN—.... care cuprindea comunicarea guvernului german către preşedinte, şi sunt însărcinat de către Preşedinte a vă ruga să faceţi următoarea comunicare cancelarului german .... răspunsul la cererea guvernului imperial german şi prin aceasta se dă un răspuns atit de sincer şi de cu cuget drept, după cum cer importantele interese, care sunt cuprinse în el. Preşedintele a considerat .... crede cancelarul că guvernul imperial german primeşte condiţiile care au fost fixate de către mesagiul preşedintelui către congresul Statelor Unite de la 8 | 1 şi în următoarele mesagii, şi scopul ...: în discuţiuni ar fi numai acel de a se înţelege asupra amănuntelor de natură practică a aplicaţiilor lor .... Buna credinţă la orice discuţie ar depinde evident de aprobarea Puterilor Centrale de a retrage imediat pretutindeneа trupele din teritoriul ocupat. Preşedintele crede de asemenea că este îndreptăţit la întrebarea dată cancelarului numai .... forţele imperiului, vorbeşte, care până acum au dus războiul. Consideră răspunsul la această întrebare ca extra-ordinar de important din ori ce punct de vedere.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung" scrie relativ la aceasta răspunsul preşedintelui Statelor Unite la demersul de pace german a fost cunoscut astă-zi la locurile oficiale de aci şi se comunică în rezumat. Avem motiv de a admite că conducerea mai departe demersurilor de pace va fi posibilă.

— NAUEN.—Congresul naţional al partidului socialist francez a hotărât în unanimitate să trimită un mesagiu lui Wilson în care să declare că propunerea de pace ce a pornit acum dela puterile centrale nu trebue să fie în nici un caz respinsă fără o prealabilă examinare.

CANADA. — Se anunţă din Londra:

Lloyd George a declarat conducătorilor muncitorimei că el stă pe baza celor 14 puncte de bază ale preşedintelui Wilson,

GENEVA. — Daily News şi Daily Telegraph anunţă că Lloyd George şi lord Lansdowne au avut lungi convorbiri.

Noui atacuri în vest

— Progresele aliaţilor în regiunea St. Quentin —

BERLIN.—(Oficial) Marele cartier. Teatrul de răsboiu epuseşte,

Intre Cambrai şi St. Quentin. lupta a luat din nou. Cu întrebuinţarea unor puternice masse de artilerie şi prin concentrarea automobilelor blindate şi escadrilelor de aviaţie au atacat englezii în unire cu francezii şi cu americanii frontul nostru de la Cambrai până la St. Quentin. La aripa nordică a atacului, asaltul duşmanului, după o aprigă luptă a fost sfărâmat către seară în vest de şoseaua ce duce dela Cambrai spre Behain. La celelalte seară au eşuat noui atacuri ale duşmanului. De ambele părţi ale şoseei romane ce duce în direcţia Le Chateau le-a reuşit adversarilor o străpungere mai adâncă în liniile noastre. Noi am prins deschizătura sa pe linia Walincourt-Villeseurt şi vest de Behain pe aripa sudică a atacului, duşmanul a putut câştiga puţin teren care la sud ..... (Din cauza perturbaţiilor atmosferice, restul nu s'a putut transmite).

PARIS. La nord-est de St. Quentin trupele franceze în legătură cu armata britanică, au atacat astăzi dimineaţă pe un front de 10 km. Cu toată rezistenţa pregătită, ele au pătruns în puternicele poziţii inamice şi au făcut mari progrese. Fontaine-Dieto şi ferma Villeseurt sunt în mâna francezilor. El şi-au înaintat liniile lor la linia de sud est de Ketguy-le Petit, au cucerit pădurea de la est de Tilly cota 131 şi satul Reney.

Aici s'au semnalat mai mult de 1200 prisonieri, din cari 500 la ferma de la Balbsom

Pe frontul Suippe, luptele au continuat toată ziua. Germanii au făcut puternice eforturi pentru a scoate pe francezi din poziţiunile pe care le cucerisera pe malul nordic al râului Contra-atacurile germanilor la capul de pod de la Orenville şi Pont Girord, au fost respinse, mai la est germanii la mai multe rânduri au încercat să scoată pe francezi din Besancourt, fără a reuşi nimic. La nord de Arnes, francezii au repurtat un nou succes.

El au nevărlit post cap pe germani la mai bine de 3 km. nord de Saintpine à Arnes.

Pe malul drept a lui Aisne francezii au luat platoul de la nord est de Autigny şi au atins marginele de sud de Lozgon, făcând numeroşi prisonieri.

KARNAVON. Trupele engleze şi americane au început o ofensivă pe o scară mare la 8 Est atacând cu puţin înainte de zorii zilei între St. Quentin şi Cambrai. Comunicatul de dimineaţa spune că cu toată ploaia ce a început în timpul nopţii, continuă încă, primele ştiri arată că progrese mulţumitoare au fost făcute. Corespondenţa adaugă că s'a făcut o înaintare de la 2—3 mile în cursul a câteva ore. Armatele a 3 a şi a 4 a engleză, împreună cu americanii au participat la atacul ce s'a dat pe un front de 20 mile, de la sud de Cambrai, până acolo unde Englezii se unesc cu Francezii în apropiere de St. Quentin.

Se raportează că progrese s'au făcut în diferite sectoare ale liniei Beauwre-Vor Masnieres şi că Belaize şi Lesdins au fost luate.

Pe frontul Suippe Francezii au ajuns în apropiere de Conde, pătrunzând în Ise şi în Suippe şi au menţinut Besancourt împotriva unor violente contra atacuri duşmane.

Inaintarea sârbilor

Salonic. — Se raportează ca Sârbii sunt în împrejurimele Nişului. Sârbii au cucerit importantul pod de la Deasp în pasul Gradilice şi au împins îndărăt pe Austro Germani spre Niş, prin regiunea muntoasă.

Guvernul turc a căzut

LYON.— Daily News primeşte dela corespondentul său din Berna informaţia că cabinetul turc a căzut şi că e-xistă o mare agitaţie în Constantinopol.

Presa franceză şi răspunsul lui Wilson

Paris — Oficial. — Ziarele franceze din seara aprobă unanim termenii răspunsului preşedintelui Wilson.

„Liberte" spune: Deasupra Impăratului, Preşedintele se adresează poporului german şi nu răspunde printr'un „nu" categoric, însă impune în faţă condiţiuni formale fără de care nici un examen al cererei nu va fi primit.

„Le Temps" spune că preşedintele Statelor Unite s'a explicat imediat asupra notei guvernelor germane.

Insă cum aceasta notă era obscură el amână răspunsul definitiv şi spune condiţiunile ce se mai cer.

„Mai multă lumină" strigă el, însă acest cuvânt celebru n'a fost mai îndreptăţit decât cât momentul în Germania pretinde să revie dela Potsdam la Veimar. Se va vedea acuma ce va replica guvernul german. Limbagiul său va dispensa poate Austro-Ungaria căreia Wilson în mod înţelept s'a abţinut de a-i răspunde prea curând de a se considera mai departe ca solitară a Prusiei fără credinţă şi fără lege.

HERMINE MANTEL

IOSEPH REITMAN

Logodiţi

Iaşi Botoşani

In locul ori cărei alte instiinţări

Pierdut Marţi 25 pe străzile Sft. Andrei Uzinei spre gară un balot ce conţinea cărţi de inginerie, un pardăsiu învăluite în 5 m. pied alb. Ofer invelitoarea balotului şi o bună recompensă aducătorului la inginerul Ciurileanu str. Sf. Andrei 14 Iaşi.

Caut 2 odăi goale în centru ofer chirie bună a se adresa la d-ra Lucreţia Mihail Cuza Vodă 42 bis.

Se caută bune lucrătoare la atelierul de confecţiuni pentru Dame d-ra Lucreţia Mihail Cuza Vodă 42 bis,

Marele Garaj din str. Unirei 9 angajează strungari, vulcanizatori, lemnari, tinichigiu, ajutori şi 2 magazineri cu garanţie.

Intristata familie Blumenfeld din Hârlău face cunoscut rudelor şi prietenilor încetarea din viaţă a prea scumpului lor tată

Şmil Blumenfeld

în vrâstă de 76 ani decedat după o scurtă suferinţă în ziua de 25 Septembrie şi înmormântat la 26 Septembrie *1918*.

Rugăţivă pentru el.

Vând din cauza plecărei; Mobile de salon Una oglindă doro cu console, 1 Plapomă de Matase nouă, 2 Plapome vară, 1 Pat tablă viena, cu samieră şi saltea, 1 Tavă dulceaţă argint cu 12 linguriţe, şi mai multe obiecte de gospodărie Farfurii Lemgi, Str. Lascar Catargi 27 la stânga în fundul curţii, D.na Voinescu

Fabrica de Cicoare şi Surogate

„Elefantul"

— din Iaşi —

Complect renovată va reintra în funcţiune peste câteva zile.

Se primesc de pe acum comenzi spre prompţi efectuare.

Curele de transmisiune

Articole technice de tot felul

oferă

BIROUL TECHNIC

Iacob Haffner & Heinrich Harth

Centrala Bucureşti str. Regală 16—18

Filiala Iaşi Str. Stefan cel Mare 21.

10

Se cumpără Camere 920/135 noi şi uzate Bandage pentru auto-camion 34/4 1 motor 24 H cu 4 cilindri pentru automobil de 4 locuri în stare perfectă.

Se vinde un automobil cu 5 roate şi 3 locuri marca Fenomobil în stare perfectă. Informaţiuni la Birou de Import, Export Industrie şi Comerţ Iaşi str. Stefan cel Mare No. 4

„RAPID"

Soc. de transporturi internaţionale.

Birou de expediţii. Serviciul de camioane.

CENTRALA Iaşi str. Stefan cel Mare 4

SUCURSALA Bucureşti str, Sfţii, Apostol 75.

Se însărcinează cu facerea tuturor formalităţilor şi intervenţiunilor legale pentru expediţiile de bagaje şi alimente din teritorul ocupat.

Cei interesaţi nu au nici o perdere de timp. Condiţiuni avantagioase Agenţia vagoanelor cu uri „METROPA"

Sulfat de Cupru şi Sodă caustică de vânzare cu preţuri convenabile la depozitul Isidore Margulies Iaşi str, Şteran cel Mare 27.

Furaj, iarbă de cosit, se vinde, str Zograviloi 67 bis.

Rest de var stâns de Stefăneşti, rămas în urma reperaţiunei Circului Sidoli precum şi alte materiale de vânzare cu preţ redus. A se adresa la localul Circului Sidoli.

Lemne de foc şi **de construcţie** de vânzare: fag, stejar, frasin, ulm, tei etc. A se adresa la ziar

Guvernantă la copil de 2½ ani se caută. Adresa ziar

Automobil Ford perfectă stare de vânzare. Adresa ziar

Se caută un apartament, preferabil nemobilat cu trei camere, bucătărie şi pivniţă oferindu-se preţ bun. D. Frunzeti Bunavestire 6

Motor pentru Automobil de 25—30 H. P. se cumpără de către inginer M, Mărculescu str. Elena Doamna 51,

Acte şi manuscrise

se scriu rapid şi mai ieftin ca ori-unde în str Stefan cel Mare 17. Oricine învaţă în scurt timp dactilografia. Una maşină în perfectă funcţionare de vânzare,

Bandage 34/4 şi 36/4 pentru autocamione şi un diferenţial complect de White se cumpără de către Inginer M, Mărculescu strada Elena Doamnă 51.

SE CAUTĂ, urgent borcane de sticlă de 30 grame en gros şi en detail. Cristescu Smărdan 99.

Caietul II de Blumenstengel pentru vioară se caută. A se adresa la „Opinia"

CAUT.— o profesoară să plece în Basarabia la o familie de a prede lecţiuni de limba Engleză. Prefer o Engleziică. Oferte se vor prezenta între orele 2—5 p. m. la D-l. Langmantel str. Unirei 8 Iaşi.

Anul XIV-lea No. 3455

10 BANI NUMARUL

Sâmbătă 29 Septembre 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . . Lei 35
6 luni . . . . . „ 20
3 luni . . . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Posibilitatea păcei

Incontestabil că ultimele evenimente politice şi diplomatice sunt de natură a schimba radical stările de spirit şi de fapt care au domnit până acum în sinul şi între statele beligerante.

Propunerilor de pace ale cancelarului Max von Baden le-au urmat, din partea secretarului de stat la departamentul externelor al State lor-Unite, o cerere lămuritoare asupra ofertei făcute, în scop ca răspunsul lui Wilson să poată fi „sincer şi drept, după cum reclamă importanţa intereselor în joc". Revine deci iarăşi rândul cancelarului a se pronunţa şi, prin aceasta, urmează că beligeranţii de fapt se găsesc în tratări directe asupra păcei.

Pe de altă parte muncitorimea engleză şi franceză s'a declarat unanim pentru pace. Lloyd George la rândul său a declarat că şi el înţelege a sta pe baza celor 14 puncte de pace ale preşedintelui american, iar cunoscutul om politic englez lord Lansdowne a pus la dispoziţia guvernului britanic serviciile sale ca mediator. Importante consfătuiri au şi avut loc între aceşti doi oameni politici.

Toate aceste fapte au destulă forţă a îndreptăţi credinţa că pacea nu mai apare ca un simplu deziderat timid, ci din potrivă că suntem în deplină şi reale posibilităţi ale încetărei celui mai cumplit măcel omenesc. Aceasta însă nu înseamnă că pacea va veni de azi pe mâni. Un asemenea lucru nu poate grabnic reeşi din schimbul de vederi plin de subtilităţi, trăgăneli şi rezerve al diplomaţilor celor două tabere. Fructul are nevoe de timp ca să se coacă.

Dar ceia ce este îmbucurător şi trebueşte a fi reţinut, e faptul că posibilitatea păcei se prezintă astăzi, mai mult ca ori cînd, limpede şi reală.

Ren.

Primele de scumpirea traiului

Se pare că din lupta contra speculei cu speculatorii, învingători au rămas aceştia.

Presa şi autorităţile au avut de a fi abosite. Dar cine nu speculează astă-zi? Statul ne ia pentru un bilet de cale ferată 60 de lei în loc de 16 cât ne lua acum doi ani în urmă.

Primăria ia 12 lei pe kilo de zahar, 120 lei mia de kile lemne şi aşa mai departe.

Unii ne-au afirmat că chiar sindicatele agricole şi industriale înfiinţate cu intenţ a aşa de curată, de d. Gr. Cantacuzino, Ministrul Industriei, n'ar contribui la micşorarea de preţuri, ci din contra.

In mijlocul acestui proces de ridicare a preţurilor, ridicare cu motive aşa de complexe, referindu-se la o măsură pe care d. Ministru al Instrucţiei o ia pentru a ajutora pe funcţionarii săi acordându-le o primă de scumpire, D. M. Carp, ridică o nouă problemă.

Nu putem înfrâna specula şi atunci unicul mijloc de luptă contra ei îl găsim în sporirea salariilor sub forma de care vorbim mai sus.

S'a spus şi scris atât despre soarta funcţionarilor, noi adăogăm şi pe aceea a pensionarilor, ca fiind cei mai obijduiţi, întru cât ei nu pot ridica preţul muncei lor, cum o fac cei din alte breşie, în cât au mai o nevoe a reveni.

Dar tocmai de funcţionari fiind vorba. D. Carp în numele corpului profesoral, protestează contra deosebirei, ce se face între unii funcţionari şi alţii.

Boala asta însă e veche. Fie-care departament are administraţia sa interioară şi una exterioară.

Ori de câte ori s'a ivit vre-o nedreptate, au protestat cei de afară şi au profitat cei din năuntru.

De câte ori s'a zis, de exemplu, că o mişcare de la C. F. R., a adus o ugurare neînsemnată în traiul greviştilor, toţi funcţionari exterieri şi e îmbunătăţire simţitoare celor de la centru. Verba românească: unde dai...

Astă-zi însă improşcările sunt extrem de grele.

Nu se poate pretinde la egalitate de tratament dar tot ce se cere este ca neegalitatea să nu fie prea bătătoare la ochi: pentru unii mumă pentru alţii vitregă.

Trebue să constatăm că şi în specilă sunt gradaţii. Se speculează la Piatra N. de exemplu, dar se trăeşte mai uşor acolo, ca la Iaşi.

Iaşii au devenit un centru de afaceri. Dacă ar trăi numai oamenii acestia în sidurile lui, nimic de zis. Dar trăeşte alci numeroase de funcţionari cu 2—3 şi 400 lei, lunar cu greutăţi mari familiare; şi la ei trebue să ne gândim.

Cei din administraţia centrală au avantaje. Ei sunt mai aproape de marele distribuitor al bunătăţilor, stau de vorbă mai mult cu el, şi urmarea logică pare a fi ca aceia să vadă copacii, iar nu pădurea.

Noi cerem însă alături de d. Carp, ca, în specie d. ministru Mehedinţi, alte cărui faumoase inaugurări şi dorinţe de a face bine n'au nevoe a mai fi scoase în evidenţă, pentru că vorbesc de la sine să se ulte şi în pădure, formată din marele corp de profesori şi profesori onorari.

Vir.

Actualităţi

Europa... la penitenciar?

O mare parte a şedinţei de eri a Camerei a fost ocupată de chestiunea vizitei pe care miniştrii Angliei, Franţei şi Italiei au făcut-o d-lui Al. Constantinescu la penitenciar, chestiune adusă în discuţie de d deputat Eliade.

Vice-preşedintele consiliului de miniştri, a declarat, cu acest prilej, că guvernul a făcut întrebări asupra rostului acestei manifestaţiuni şi că s'a primit răspunsul satisfăcător cum că această vizită este o manifestare de prietenie personală.

D l Arion a mai adăogat că, fiecare fiind liber a-şi alege prietenii care îi convin, actul plenipotenţiarilor apuseni nu constitue o jignire pentru guvern şi Parlament.

In principiu, lucrul nu presintă nici o gravitate, considerându-l aşa cum s'a petrecut. Şi nu e locul a nici unui fel de interpretare.

Dacă n'ar fi fost vorba numai de un act particular de prietenie, ci de o manifestare politică a reprezentanţilor unor puteri streine, atunci desigur că am fi fost în faţa unui amestec străin în conducerea internă a Statului român. Şi lucrul era intolerabil. Dar aşa cum stau faptele, nu e cazul Europei în vizită diplomatică... la penitenciarul din Iaşi.

G.

IN LOC DE INSEMNARI

Critică etnică

Sub titlul „Un tip etnic: Steuerman" un domn Ion Incărcă în „Epoca" o explicaţie filosofico-etnică a regretatului dispărut.

In mulţimea articolelor mai bune şi mai puţin bune câte s'au scris, orice contribuţie serioasă şi explicativă, considerând fie omul, fie literatul, nu poate fi decât binevenită. Mai cu seamă dacă ea pleacă de la consideraţiuni generale mai înalte,.. cum ar părea să indice titlul „Un tip etnic".

Domnul Ion însă, luându-şi o severă poză de critic, reuşeşte să aştearnă într'un mic articol, următoarele zicerî şi contrazicerî:

Steuerman nu a fost un literat de profesie. Versurile lui nu sunt decât prea puţin superioare lui Carol Scrob. Nu a fost nici mare gazetar, dipăt nind de o puternică cultură literară profesională. *Totuşi* a fost *cineva* şi moartea lui, incontestabil, că lasă un *gol*.

Cetitorul, ca şi mine, înmărmurit de sigur de strania logică a d-lui Ion, se va fi întrebând: Cum? Nici, nici, nici... şi totuşi *incontestabil; cine-va, gol?*

Vezi că nenoi critical, nu mai puţin mirat şi încurcat se întreabă şi el: „Cum se explică negaţia calităţilor lui cu recunoaşterea totuşi că regretat pentru moartea lui este justificat nu numai prin consideraţiuni umanitare?" Şi-şi răspunde: „Cu Steuerman a dispărut un reprezentant al intelectualilor evrei".

El şi? Domnul Ion, foarte satisfăcut că a putut ieşi din încurcătură argumentează: „El chintesenţia felul de a simţi şi exprime al tinerimei săracă evreeşti, care *intrat* în gazetărie, după ce a trăit cu greu în şcoală, vreşte să-şi dea seamă de lumea nouă în care a intrat".

Frasa explicativă este întreagă a domnului Ion. Sub interes este a mea. Ea invederează că cei care puse pe Steuermann alături de Carol Scrob are toate titlurile unui critic autorizat. Ca atare, Domnul Ion judecând volumul „O toamnă la Paris" ca cea mai caracteristică scriere a lui Steuerman, găseşte că ea nu aduce nici a *Baedeker* nici nu evocă descripţiile în stil larg ale lui Zola! Generos, adăogă: „Comparaţia ar fi e jignitoare şi deplasată ironie faţă de sărmanul dispărut" fără să bage de seamă cât e de jignitor şi de deplasat!

Pardon: Dar vă veţi fi întrebat: de ce volumul citat este caracteristic intelectualului evreu?

Domnul Ion lămureşte cherfuzen sumăroşeşte. In acea carte, care descrie Parisul, autorul „nu uită pe cei de acasă şi are nostalgie Iaşului şi... familiei lui" El şi? Se foarte bine. Domnul Ion ne asigură că „din acest punct de vedere, Rodion a fost tipul etnic al intelectualului evreu, pentru care lumea toată nu e decât o *reprezentare a mea*".

Dacă n'aţi înţeles încă de ce lumea toată nu ar putea fi şi pentru un *intelectual creştin* o „reprezentare a mea" n'am ce vă face.

Domnul Ion, punând vârf impecabilei sale logice de până acum, încheie definitiv: „Laudele ce s'au adus în presa noastră lui Rodion, sunt într'un fel deci exagerate, dacă ele se aplică talentului în sine al celui dispărut; sunt însă juste, dacă se are în vedere caracterul reprezentativ şi de rasă al intelectualului Steuerman".

Oameni simpli şi teferi la cap, cu şi cu dumneata, cetitorule, gândim însă aşa: Laudele nu pot fi decât juste sau deplasate.

Adică: sau a avut Steuerman talent, sau n'a avut. Dacă a avut, puţin importă „caracterul reprezentativ şi de rasă"; iar dacă n'a avut, toate caracterele reprezentative şi de rasă din lume, nu ar putea îndreptăţi laudele aduse.

Supunem, spre meditare, domnului Ion, această dilemă.

Enric Furtună

INFORMAŢII

■ Ni se asigură din înalte cercuri politice că d. ministru al Franţei, Saint-Aulaire, a dat să se înţeleagă că în cazul când guvernul francez nu va aproba declaraţiunea sa, făcută tuturora că nu poate fi adevărată cedarea unei părţi din Dobrogea de Antanta Bulgariei, îşi va prezinta demisia.

※ Credem a şti că până în 10 zile staţia Mărăşeşti va fi desfiinţată ca punct de trecere în teritoriul ocupat, împreună cu toate formalităţile impuse din circumstanţe până în prezent.

Trecerea în teritoriul ocupat se va face cât-va timp cu permise de ale Ministerului de Interne, pentru a se evita aglomeraţiile, urmându-se apoi să se restabilească circulaţiunea normală.

— Senatul, nefiind în număr, n'a ţinut eri şedinţă,

In şedinţa de astăzi d. senator Victor Miclescu dezvoltă interpelarea cu privire la asasinarea celor trei comercianţi ruşi.

■ D. General Văitoianu, comisar general al Basarabiei, după două zile de şedere în Iaşi, s'a întors aseară la Chişinău.

— D. consilier Vespasian Erbiceanu, a plecat la Chişinău, pentru ca împreună cu directorii să dea organizarea definitivă a reformei magistraturei în Basarabia.

Cel mai târziu Sâmbătă sau Duminică d. Erbiceanu va aduce ministrului avizul directorilor din Basarabia. Ministrul justiţiei va face această organisare nu printr'o lege ci printr'un decret-lege.

Numirile magistraţilor se vor face odată cu apariţia decretului lege şi instanţ le judecătoreşti vor începe a funcţiona în ziua de 15 Octombrie.

Numirile de magistraţi pentru Basarabia vor atrage după sine cea mai mare mişcare din câte s'au văzut în magistratura ţării.

■ D. Faisu Lazăr, picher din corpul de poduri şi şosele al jud Iaşi, a fost destituit pe sima de 1 Octombrie.

※ Necompletându-se locurile, va avea loc un al doilea examen de admitere în anul I în şcoalele militare de infanterie, cavalerie, artilerie şi marină, în zina de 8 Octembrie.

Pentru candidaţii din Moldova examenul se va ţine la Botoşani, iar pentru cei din teritoriul ocupat examenele se vor ţine la Bucureşti.

※ *De la Comitetul de instrucţie.*— Tribunalul secţia a doua, judecând contestaţia d-lui Panaitescu împotriva mandatului de arestare emis contra sa de comitetul de instrucţie, a respins aceasta contestaţie ca inadmisibilă

*

D. Corbescu a fost eri pus în libertate de către comitetul de instrucţie.

A respins însă cererea de liberare, formulată de d. Heroveanu.

※ Primim la redacţie primul număr din ziarul săptămânal „Viaţa Muncitorească", organ de apărare a intereselor profesionale a tuturor meşteşugarilor şi muncitorilor români. Noul semnate apare în Iaşi.

※ Peste câte-va zile se va termina înscrierile la facultatea de drept, urmând ca examenele să înceapă între 1—5 Octombrie.

※ D. Prim-ministru Al. Marghiloman a asigurat pe d. ministru Cihureanu că din Bucureşti s'au expediat cărţile de şcoală comandate pentru Basarabia.

■ Ploaia torenţială căzută eri asupra oraşului a cauzat mari pagube.

— Azi la ora 11 dimineaţa, un important consiliu de miniştri s-a ţinut la ministerul de interne, sub preşidenţia d-lui Al. Marghiloman.

※ Lista de subscriere pentru reînfiinţarea soc. „Salvarea-Iaşi": Din trecut; 666 lei, d general Const. Manolescu 200 lei, Fraţii Diamant 100 lei, Café de la Paix 50 lei, d. I Bagera 20 lei, d. D. Motăş 40 lei, Indiscifrabil (lista Tafti) 10 lei, d Sevenga 5 lei, d. Schindler 10 lei, d. Famp 10 lei, d na Agnes 10 lei, d. Zaribopol 20 lei. d. Gatesehi 20 lei, d. Rosanu 10lei, d. G. D. Sabia 10 lei, Bubi 20 lei, C. R T. 20 lei. Total 1115 lei.

Listele se găsesc la personalul sanitar al oraşului Iaşi şi la medicul şef al oraşului.

※ D. Grigore Cantacuzino Ministrul Industriei şi Comerţului a plecat la Bucureşti, între altele şi pentru a face desemnarea împreună cu Comitetul Bursei a agenţilor de schimb pe lângă Burse, care urmează să înceapă a funcţiona pe sima de 1 Octombrie. Sindic al Bursei, care după nouă lege este funcţionar al Ministerului Comerţului, va fi desemnat în persoana Domnului Marat, şeful serviciului Măsurilor şi Greutăţilor.

※ M. S. Regina şi Principesele au plecat azi dimineaţă la Piatra Neamţ.

※ Luni se va ţine, în localul Casei muncei, concursul de admitere pentru şcoala superioară de agricultură de la Herestreu.

※ *Din Statutul Sindicatului ziariştilor din Moldova şi Basarabia.*

Art. 3 Scopul sindicatului este: a) a apăra interesele morale şi materiale ale ziariştilor profesionişti;

b) a veni în ajutorul acelora dintre ei cari au nevoe şi face apel la concursul lui;

c) a apropia mai mult pe toţi acei, ce se ocupă de presă;

d) a strânge şi armonia legăturile dintre ei.

Sindicatul va stărui, ca ziariştii, cari trăesc exclusiv din profesiunea de ziarist, să fie remuneraţi de către proprietarii şi Directorii proprietari de ziare, potrivit importanţei şi locului, ce fie care ocupă la ziar.

Sindicatul va stărui pe lângă proprietari şi Directori proprietari de ziare, să nu se adresese decât lui pentru angajar de ziariştî, fie că aceştia fac parte din asociaţie fie că sunt membri ai unor asociaţii similare din alte părţi ale ţării.

In acest scop sindicatul ziariştilor din Moldova şi Basarabia se va pune în înţelegere cu organizaţiile analoage din alte părţi.

Trecerea unui ziarist de la un ziar la altul se va comunica sindicatului.

Art. 5 Fac parte din sindicat:

Toţi ziariştî fără distincţie de religie sau sex de la ziarele cotidiene ori periodice, fie că se susţin numai din salariul ce primesc de la ziar, fie că mai au şi alte indeletniciri, din venitul cărora se ajută la traiu.

Pentru intrarea în sindicat va fi suficientă, o cerere netimbrată, adresată Preşedintelui Consiliului de Administraţie.

Petiţionarul va declara că cunoaşte statutele şi aderă la ele.

Va prezinta şi o dovadă prin care va arăta că a lucrat la ziare timp de cel puţin doi ani, fie în continuu, fie cu întreruperi precum şi calitatea la care a servit.

Art. 7. Membrii activi vor plăti o taxă de înscriere de 20 lei şi o cotizaţie lunară de trei lei.

Art. 9 Membrii cari iau acum parte la alcătuirea Statutelor şi votarea lor, semnându-le se declară membri fondatori.

Art. 10 Pentru această dată şi pentru timp de trei ani membri fondatori desemnează pe Preşedinte Vice Preşedinte, membrii consiliului de administraţie şi censori.

Insărcinările lor sunt gratuite.

Art. 16 Adunarea generală ordinară are loc la 1 Februarie, în fie care an.

Parlamentul

CAMERA

— Şedinţa de la 28 Septembre —

Şedinţa se deschide la orele 3 sub preşedinţia d-lui Meisner.

D. Trancu-Iaşi face câte cari observaţii cu privire la împrumutul naţional.

D C C, Arion arată scopul naţional al împrumutului. Spune că nu este exact că cifra mensdei hârtie din teritoriul ocupat ar atinge 2 miliarde. Ca Germania se va face o regulare de semnturi.

D Mehedinţi depune proectul de lege, prin care se votează un credit de 400000 lei. pentru înfiinţarea căminului studenţesc din Iaşi.

O vizită la penitenciar

D Eliade, întreabă pe ministrul de externe, ce rost are faptul că reprezentanţii Antantei au făcut o vizită la penitenciar, lăsând acolo cărţile lor de vizită pentru d. Al Constantinescu. Nu e aceasta o imixtură în viaţa noastră internă?

D. Milescu; se urcă la tribună şi citeşte comunicatul următor al comitetului de instrucţiune:

„Comitetul parlamentar de instrucţie luând cunoştinţă de faptul că Ex lor miniştri plenipotenţiari ai Franţei, Anglei şi Italiei au depus cărţile de vizită la penitenciarul din Iaşi, pentru d. Al. Constantinescu, arestat preventiv prin votul Camerei deputaţilor pentru delicte de drept comun nu poate stărui atât asemănătate acestei manifestaţiuni neobişnuită în raporturile diplomatice dintre state de cât aceia a unei simple

formule de politeţă, izvorând din raporturi de legături personale.

Nu putem considera acest act ca o imixtiune în afacerile interne ale statului nostru din partea acelor mari state care au proclamat principiul respectărei naţionalităţilor şi al independenţei popoarelor, mici sau mari, mai ales că nimic nu poate justifica o asemenea manifestaţiune.

La orice caz declarăm că lucrările noastre interne nu vor fi influenţate intru nimica prin manifestaţiuni exterioare, venite din partea ori căror persoane.

D. C. C. Arion, ministru de externe, a zis că a întrebat de îndată de textul acestei telegrame şi răspunsul este că ea n'a avut de cât un caracter de pură amiciţie personală pentru d. Al. Constantinescu.

De alt-fel guvernul care a arătat demnitatea şi mândria ţărei la congresul de pace, stă cu fruntea sus faţă de ori-ce evenimente.

In cazul de faţă, nu era nevoe să facem vre-un alt demers, căci vizita aceea n'a avut nici un caracter alt.

D. Cuza, zice că negreşit reprezentanţii Antantei n'au avut intenţiunea să facă o manifestaţiune şi deci e rău că chestia a fost adusă în parlament în momentele de asemă.

Dar dacă asemenea chestie a fost adusă în discuţiune, rog pe d. ministru de externe să ne spună ce demersuri a făcut pentru ibărarea urgentă a lui Starza arestat de autorităţile germane.

D. Arion: De la primul moment guvernul a intervenit în această chestiune şi a găsit o bună voinţă, cum ne dovedeşte faptul că d. Starza a rămas la Budapesta pe când era hotărât să fie trimis în Germania.

La o interbare a unui domn deputat, cu privire la lămurirea ce s'au adus ei d-lui Cădere, de către d. Stoian răspunde d. ministru Mehedinţi, arătând inexactitatea celor ataşate.

D. Cădere depune numai munca, dar a făcut şi sacrificii, renunţând la multe din drepturile sale.

D. Mehedinţi nu găseşte de cât elogii pentru d. Cădere.

D. Meisner, preşedintele Camerei se uneşte cu declaraţiile făcute de d. ministru în cât priveşte capacitatea şi cinstea d-lui Cădere.

D. Stoian, regretă cele spuse de d-sa şi recunoaşte că n'a fost bine informat.

Camera votează apoi legea prin care se sporesc taxele pe zahăr şi alcool.

Şedinţa se ridică la orele 6.

Domnul Aug. la dr. Steuerman mulţumeşte tuturor celora, cari la pierderea neuitatului e şi au luat parte la nemărginita sa durere.

※ *Viaţa şi scrierile Doctorului Iuliu Barasch* este titlul unei opere de critică d-lui M. Schwarzfeld, apreciat publicist, care se află sub presă în editura Cercului „Libertatea" din Bucureşti.

Doctorul Barasch e o personalitate puternică, care a inaugurat, în Muntenia, favorizarea ştiinţelor naturale, conferinţele populare şi a scris opere de popularizare a ştiinţelor, rămase până acum neîntrecute.

In acelaş timp ne iniţiază în viaţa unui mare democrat şi luptător social, un semănător de sentimente şi idei, care n'a stors-o de la pilda martirilor acestei realităţi şi care şi-a câştigat titlul de mare patriot, recunoscut de întreaga generaţie căreia a aparţinut.

Lucrarea compusă din trei părţi: Omul, opera şi be ăţi alese, cuprinzând un volum de peste 600 pagini în 8° al cărei cost va fi de 20 lei.

Se primesc abonamente de cititorul Consiliului de editură a Cercului „Libertatea" d. Is. E. Lebovitz la „Lyra" Bucureşti, strada Covaci şi la autor, Calea Moşilor 73.

⊙ Luni 1 Octombrie, apare ziarul cotidian „COMERŢUL NOU" editat de Biroul Central Roman de Comerţ şi pus sub direcţia d-lui Alexandru Cazan.

O puternică dramă detectivă se reprezintă astăzi la Cinema Elisabeta (str. Gându-peste drum de Liceul Naţional).

„O nuntă în Excentric Club" e titlul dramei în 5 acte, al cărui erou e Joe Deebs, cel mai abil detectiv londonez.

Sâmbătă şi Duminică au loc câte două matineuri şi reprezentaţii serale.

※ „Hora Unirii Basarabiei", compoziţie melodioasă şi uşor de executat, de Agripina şi Maiorul V. Iacobescu a apărut şi se găseşte de vânzare la Halpern Horar, strada Cuza-Vodă.

※ *D. Profesor Dr. Mesincescu reia cu începere de la 1 Octombrie consultaţiile sale de sifilis şi boale venerice.*

Consultaţii între orele 10—12 în str. V. Alexandri 2 (Laboratorul de Igienă).

※ Cursurile la gimnaziul Wachtel vor începe la 1 Octombrie, irevocabil. Până atunci înscrierile continua.

Ultimele ştiri telegrafice

Ce-i cu Dobrogea?

Telegrama oficială a Agenţiei Reuter.—Antanta concedează Dobrogea bulgarilor

Svonurile ce circulau de câte-va zile, cu privire la faptul că Antanta, drept recompensă pentru bulgari, li-ar fi cedat o parte din Dobrogea, a căpătat azi o confirmare aproape oficială.

*

In adevăr azi, Agenţia oficioasă Reuter, a trimis următoarea telegramă, datată 9 Octombrie.

„—De o cam dată Antanta a concedat Bulgariei, până la linia de lagăre, concedată anterior de germani".

Linia aceasta pleacă mai sus de Cobatin, paralel cu linia ferată Constanţa Feteşti; 6 — 10 chilometri la sud de această cale ferată.

*

In cercurile politice ştirea aceasta fiind răspândită, a produs o adevărată consternare; căci nimeni, nu va putea aştepta, ca Antanta, după toate sacrificiile făcute de România, să o sacrifice pentru Bulgaria, al cărui concurs nu însamnă de cât doar un act de trădare.

Notăm, că d. Saint-Aulaire, ministrul Franţei, alarmat şi d-sa de ştirile ce circulau în această privinţă, a telegrafiat încă acum câte zile guvernului francez cerând lămuriri; însă până în acest moment n'a primit nici un răspuns de la guvernul său.

In aşteptare, se poate oare crede că această inseamnă o confirmare a ştirei?

Acest lucru e cert că va fi cunoscut cât de curând.

Atacul între Cambrai şi St. Quentin

Englezii au ocupat Cambrai. — Alte progrese ale aliaţilor

Unele atacuri respinse.

BERLIN.—Marele Cartier.
Teatrul de războiu apusean.

Intre Cambrai şi St. Quentin lupta a început din nou. Cu ajutorul unor masse colosale de artilerie, cu tancuri şi escadrile de aviaţie, englezii ajutaţi de francezi şi americani, au atacat frontul nostru de la Cambrai la St. Quentin.

Pe aripa nordică a atacului, atacul a eşuat după o aprigă luptă care a ţinut până la amiază între Cambrai şi Bohain. Spre seară au eşuat din nou atacurile inamice. Pe ambele părţi înspre direcţia Le Cateau; dealungul şoselei romane, duşmanul a reuşit să pătrundă în liniile noastre.

Am parat lovitura pe linia Valincourt şi Esnancourt şi la vest de Montbahain.

Pe aripa stângă a bătăliei duşmanul n'a parvenit decât să câştige puţin teren. Trupele noastre care luptă la sud de Montbehain au respins atacurile inamice încă la primele lor poziţiuni de infanterie. Din cauza breşei cauzate în mijlocul frontului de luptă, ameninţaţi de flancurile lor, am trebuit să retragem trupele noastre până la partea de vest a pădurei Fresne.

In Champagne, francezii şi americanii au reînnoit atacurile lor cu mare putere între Suippes şi la vest de Aisne, şi ei ţinteau după ordine găsite —o străpungere a frontului nostru.

Numai pe ambele părţi de St. Etienne duşmanul a pătruns în liniile noastre. Contra-atacurile de după amiază l-au aruncat iarăşi înapoi.

Pe restul frontului au eşuat toate atacurile inamice.

Breşe locale au fost iarăşi restabilite prin contra-atac.

Atacuri parţiale pe Aisne şi puternice atacuri ale americanilor la marginea de est a pădurei Argonne şi în valea de la Aisne, au fost respinse.

Pe malul estic al Meusei duşmanul a atacat între Brabant şi Ornes, după o puternică pregătire de artilerie.

Duşmanul care a reuşit să pătrundă în pădurea Bonsenvije a fost oprit acolo pe loc.

Pe restul frontului inamicul a fost respins în faţa liniilor noastre.

*

LYON.—Comunicat englez.

Noul atac englez de eri între St. Quentin şi Cambrai a avut de rezultat progrese foarte importante.

In cooperaţie cu trupele franceze şi americane, s'a făcut o înaintare de 3 mile mijlocie în adancime, pe un front de 20 mile. Până acum 8000 prizonieri au fost număraţi, fără a se cuprinde cei luaţi de către Francezi şi care numără peste 1200. Printre localităţile luate sunt: Branecourt, Premont, Servais, Malinecourt, Lesdain şi Esnen.

Inaintarea a fost reluată astăzi dimineaţă pe întregul front şi alte importante câştiguri au fost făcute.

Trupele engleze au intrat în Cambrai. La nord est de Reims trupele franceze au înaintat eri vre'o două mile pe un front de aproape cinci mile şi se găsesc acum în nordul râului Aisne. Şase sute prizonieri au fost luaţi în acest sector.

La est de Verdun, trupele franco-americane au înaintat dela o milă până la două şi au luat peste 3000 prizonieri.

*

PARIS. — Comunicat francez.

In timpul nopţii Francezii au continuat urmărirea duşmanului în regiunea de la est de St. Quentin.

Ei au ocupat pădurile de la Ladricourt şi au trecut dincolo de Beautreaux şi de Fontaine Notre Dame.

La nord de Aisne, trupele franceze au menţinut riguroasa lor presiune asupra duşmanului, în regiunea de la est de Ostel.

Platoul Croix sous Tête este în stăpânirea lor.

Ei au trecut canalul Aisne, mai în spre est, în apropiere de Villers-en-Prayères. In Champagne un atac englez i-a pus pe aceştia în situaţia de a cuceri Lity şi de a face câţi-va prizonieri.

Conferinţa din Verssailles

GENEVA. Ziarul „Temps" anunţă că au fost conduse tratări de înţelegere între cabinetele aliate.

Importante hotărîri ale sfatului de războiu din Verssailles se vor lua Joi.

Chestia militarismului

NAUEN.— Impotriva articolului din „Koelnische Zeitung", menţionat deja şi care a fost energic respins şi de către „Norddeutsche Allgemeine Zeitung", scrie „Berliner Tageblatt":

Militarismul s'a sfârşit odată pentru totdeauna şi vom lăsa pe seama statului „Koelnische Zeitung" şi a contelui Kewenhow şi a altor asemenea oameni, cari nu vor să înveţe nimic, să deresca iarăşi puterea lui.

Predarea trupelor bulgare

Salonic. — Eri în Balcani 65 000 de Bulgari s'au predat la vest de Uskub, conform condiţiilor stabilite de către aliaţi.

※ *Suspendarea cartelelor.* Atât ziua la matineuri, cât şi seara, biletele la Cinema „Lux" (Sala Bejan) se vând fără cartele. Astăzi frumoasa dramă *„Ispăşirea"*,

※ Teatrul Naţional, Compania Lyrică „Gabrielescu" Director Avram Nicolau Astă-seară Vineri 28 Septembrie se va juca pentru a 3-a oară:

SYLVIA

operetă în 3 acte

Joacă: D-nele Virginia Micleanu Marilenu Bodescu, Ana Grand etc.

D-nii: Al. Demetrescu de Sylva, N. P. Cincurette, V. Kauer, Petrescu Moscă, P. Ghimşeţeanu etc.

Mâine Matineu D-ra dela Peşte.

※ Institutul de fete Champsibert Herovanu din str. Barboi 19 s'a redeschis cu curs primar după programu statului, limbi străine şi curs de piano după programa conservatorului.

※ Lemne de foc se taie la ori-ce cantităţi cu motor avînd circular. A se adresa la Dl. Marin Negreş Str. Nemţească No. 10 între orele 1 — 3 d. a.

※ *Cofetăria Militară Adolf Schiller s'a mutat în str. Ştefan cel Mare No. 34.*

Fabrica de Cleoare şi Surogate

„Elefantul"

— din Iaşi —

Complect renovată va reintra în funcţiune peste câte-va-zile.

Se primesc de pe acum comenzi spre promptă efectuare.

MOTOR (Stabil)

de benzină motorină sau ţiţeiu

de 20 — 40 H. P.

cu sau fără dinamo, se cumpără de către Fabrica „Alimentul" Iaşi Str. Elena Doamna 51.

Pierdut Marţi 25 pe străzile Sft. Andrei Uzinei spre gară un balot ce conţinea cărţi de inginerie, un pardésiu învăluite în 5 m. pled alb. Ofer invelitoarea balotului şi o bună recompensă aducătorului la inginerul Ciurileanu str. Sf. Andrei 14 Iaşi.

REINTORS

D-r. Brener

Specialist p. boale de femei

MAMOŞ

Lăpuşneanu 25 Consult 2—5

Maşina de scris perfectă starţse vinde avantagios Costache Negri 72

Se caută buni lucrători şi Maşiniştrii plătiţi bine la Cizmăria şi Pantoferia de Lux Al. Olşanschi str. Ştefan cel Mare. Furnisor al Curţei Regale.

SE CAUTĂ, urgent borcane de sticlă de 30/grame en gros şi en detail. Cristescu Smărdan 99.

Caietul II de Blumenstengel pentru vioară se caută. A se adresa la „Opinia"

Bandage 34/4 şi 36/4 pentru autocamione şi un diferenţial complect de White se cumpără de către Inginer M, Mărculescu strada Elena Doamnă 51.

Persoana care a găsit titlurile de proprietate a caselor din Iaşi strada Galaţanu No, 8 e rugată a le aduce D-lui Berghoff, calea Eccpam' str. Ştefan cel Mare No. 44 şi va primi o recompensă

Butoae goale noi şi vechi pentru vin de vânzare a se adresa la d. Norbert Osterseizer str. Gh. Mărzescu 24.

Caut 2 odăi goale în centru ofer chirie bună a se adresa la d-ra Lucreţia Mihail Cuza Vodă 42 bis.

Se caută bune lucrătoare la atelierul de confecţiuni pentru Dame d-ra Lucreţia Mihail Cuza Vodă 42 bis.

Motor pentru Automobil de 25—30 H. P. se cumpără de către inginer M, Mărculescu str, Elena Doamna 51,

Curele de transmisiune

Articole technice de tot felul

oferă

BIROUL TECHNIC

Iacob Haffner & Heinrich Harth

Centrala Bucureşti str. Regală 16—18

Filiala Iaşi Str. Ştefan cel Mare 21.

10

„RAPID"

Soc. de transporturi internaţionale.

Birou de expediţii. Serviciul de camioane.

CENTRALA Iaşi str. Stefan cel Mare 4

SUCURSALA Bucureşti str, Sfţii, Apostol 75.

Se insărcinează cu facerea tuturor formalităţilor şi intervenţiunilor legale pentru expediţiile de bagaje şi alimente din teritorul ocupat.

Cei interesaţi nu au nici o perdere de timp. condiţiuni avantagioase. Agenţia vagoanelor cu paturi „MITROPA"

Vând din cauza plecărei; Mobile de salon Una oglindă dor cu console, 1 Plapomă de atase nouă, 2 Plapome vară, 1 Pat tablă viena, 1 samieră şi saltea, 1 Tuvă dulceaţă argint cu 12 linguriţe, şi mai multe obiecte de gospodărie str. Lemgi, Str. Lascar Catargi 57 la stânga în fundul curţii, D.na Voinescu

Bacalaureată doreşte meditaţii curs primar şi secundar inferior. Adresa la ziar sub Bacalaureată.

NOU Interesant NOU

— IN DEPOZITUL —

Librăria I, Schreiber

— Str, Cuza Vodă 42 —

Se află de vânzare: *Harta României. Harta Bulgariei, Harta Serbiei, Harta Frontului Occidental de eminentul Hortograf G. Freytags* în mod detaiat şi clar pe preţ de 4,50 Lei Buc. deasemenea ultimele *Jurnale de Modă*, pe sezonul de toamnă şi de iarnă se efectuiază prompt comenzi ca provincie la cerere

Dactilografă se caută pentru biroul Sindicatului Fabricelor de Spirt str. Stefan cel Mare No. 27

De vânzare 3 corpuri de case situate în str. Niciman No. 1 bis. A se adresa la d. I. Caramalău, Restaurantul „Tanasache" str. Cuza Vodă 41.

De arendat 4 grădini de zarzavat în întindere totală de 90 ha. înzestrată cu maşina de abur, pompe şi roţi. Adresa Segal Str. Vasile Lupu 38 Iaşi,

Se caută urgent la Iaşi

pentru cursul de contabilitate corespondenţă şi limba franceză, germană, a d-lui H. Fruchter, (instalat provizoriu Sf. Andrei 53) *o sală de clasă cu mobilier şcolar* sau alt local potrivit, curat şi luminos, nu prea departe de centru, *pentru 20—30 de elevi de bună condiţie.* Plătesc preţ bun. Inscrierile la curs continuă provizor în str. Sf, Andrei 53, Iaşi zilnic 10—12 şi 2—4

Ciment Portland de prima calitate sosit din străinătate, se poate comanda la Banca Jaques Rubinstein Galaţi str Portului

Domnişoară prepară eleve şi elevi cursul primar şi secundar a se adresa în strada Dăncinescu No, 9 Casa D-lui Velişcu, diminea'a orele 10—12.

PORCI cumpărăm a se adresa „Nicolina" fost Noack fabrica de conserve şi Mezeluri Şoseaua Nicolina 52 sau biroul str. Lăpuşneanu 19

Aparat de vulcanizare şi orice scule mecanice cumpără Inginer M. Mărculescu Iaşi str. Elena Doamna 51

Bodega la „Trei Sarmale"

Sa redeschis de către vechii patron, în ziua 28 Septembrie 1918, Amenajat pentru iarnă cu camere calde, asortat cu tot felul de mâncări, vinuri vechi şi noi Struguri şi fructe, Deschis la ori ce oră de zi şi noapte.

Pene Paradis, Struţ, Pleureze, diverse culori, veritabile, elegante, la magazinul Cuba, strada Lăpuşneanu.

De vânzare cauciucuri Atuomobil-Envelope şi camere de aer toate dimensiunile precum şi pentru Motociclete, a se adresa în str. Păcurari No. 33 în toate zilele de dimineaţa între 8½ şi 10.

Ocazional de vânzare Camion automobil „Pakard" în strada Anastasie Panu 51 la Beiler.

Scoala de dactylografie Domnişoarele precum şi oricine învaţă în scurt timp la perfecţiune maşinile de scris strada Costache Negri 72 Maşini de scris cu litere latine se cumpăra, se copiază acte extra rapid.

De vânzare două rânduri de case str Tataraşi 21. adresa; I. Onescu în curtea Bisericii Sf. Pantelemon Iaşi

Curs Preparator

S'a deschis în localul fost pensionul Knoch strada Cuza Vodă 16 un curs preparator primar şi secundar inferior după programa statului predat de D-rele Em. Focşa şi Ec. Strat absolvente afacultăţei din Iaşi Se fac inscrieri zilnic de la orele 3—5 iar cursurile incep la 15 Septembrie.

Preţuri foarte reduse